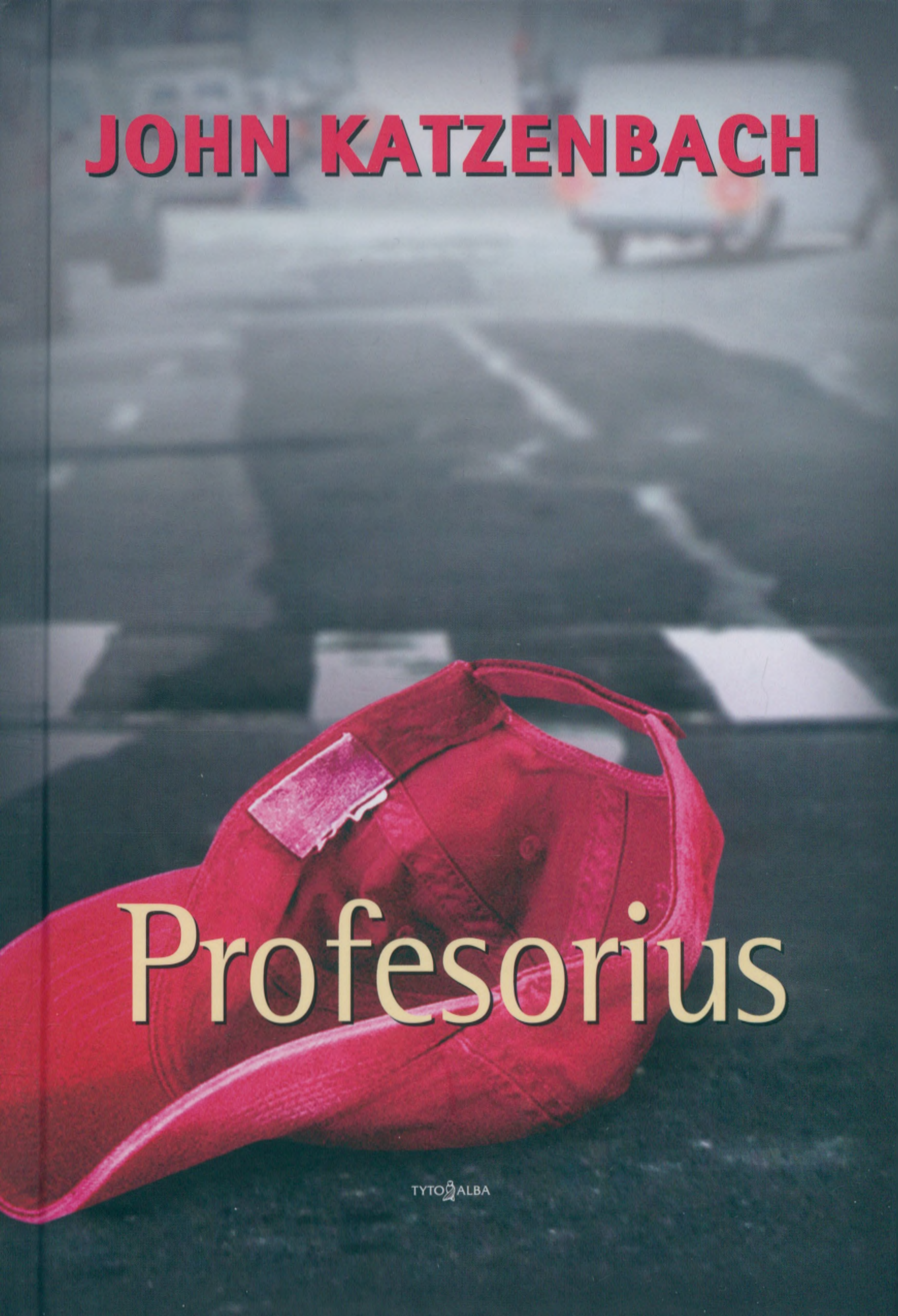
JOHN KATZENBACH

Profesorius

TYTO ALBA

JOHN KATZENBACH

Profesorius

ROMANAS

Iš anglų kalbos vertė
Ina Rosenaitė

VILNIUS 2014

UDK 821.111(73)-31
Ka598

John KATZENBACH
WHAT COMES NEXT
The Mysterious Press,
New York, 2012

ISBN 978-9986-16-999-4

Senam draugui Bobui

1

VOS DURYS PRASIVĖRĖ, jis suprato, kad jam galas.

Tai buvo justi iš greitai nusuktų akių, lengvo pečių kumptelėjimo, iš nervingų skubotų daktaro žingsnių kabinete. Jo galvoje ėmė suktis keli klausimai: *kiek laiko dar liko? ar bus labai baisu?*

Atsakymų ilgai laukti neprireikė.

Adrianas Tomas žiūrėjo, kaip neurologas pakilnoja jo tyrimų rezultatus ir atsisėda prie savo didžiulio ąžuolinio rašomojo stalo. Tada atsilošia krėsle, palinksta į priekį, pakelia akis ir sako:

– Tyrimų rezultatai leidžia atmesti daugelį dažnai pasitaikančių diagnozių...

To Adrianas ir tikėjosi. Magnetinis rezonansas. Elektrokardiograma. Elektroencefalograma. Kraujas. Šlapimas. Ultragarsas. Smegenų tomografija. Krūva kognityvių funkcijų tyrimų. Praėjo jau devyni mėnesiai nuo to laiko, kai jis pastebėjo užmirštąs tai, kas paprastai lengvai prisimenama – tarkim, nuėjo į ūkinių prekių parduotuvę ir susivokė stovintis tarp lempučių lentynų ir *visiškai nežinantis,* ko atėjo nusipirkti; arba tada, kai pagrindinėje miesto gatvėje susitiko ilgametį kolegą, su kuriuo dvidešimt metų dirbo gretimuose kabi-

netuose, ir niekaip negalėjo prisiminti jo vardo. O dabar, prieš šešias dienas, jis visą vakarą maloniai šnekučiavosi su seniai mirusia žmona namo, kuriame jiedu gyveno atsikraustę į Vakarų Masačusetsą, svetainėje. Ji net sėdėjo savo mėgstamame karalienės Onos stiliaus raštuoto gobeleno krėsle prie židinio. Paskui jis aiškiai suvokė, kas čia nutiko, ir suprato, kad jokia smegenų sandaros spalvota nuotrauka ar kompiuterinis vaizdas nieko neparodys. Ir vis dėlto pareigingai užsirašė neatidėliotino vizito pas savo interną, o tas kaipmat pasiuntė jį pas specialistą. Adrianas kantriai atsakė į visus klausimus ir leidosi maigomas, badomas ir peršviečiamas rentgenu.

Per tas pirmąsias minutes pribloškiamo suvokimo, kai mirusi žmona išnyko iš akių, jis pamanė, kad paprasčiausiai kraustosi iš proto, – o kaip kitaip nemoksliškai pasakyti apie psichozę ar šizofreniją? Bet vėlgi, jis visai *nesijautė* esąs beprotis. Tiesą sakant, jautėsi kuo puikiausiai. Nieko rimta, tarsi tos valandos, praleistos šnekantis su žmogumi, mirusiu prieš trejus metus, buvo dažnas ir malonus įprotis, o pokalbis net labai panašus į tuos, kuriais jie džiaugėsi per visą savo santuoką. Jiedu kalbėjosi apie stiprėjantį jo vienišumą ir kodėl jam vertėtų eiti *pro bono* padėstytojauti universitete, nors po jos mirties išėjo į pensiją. Aptarė naujausius filmus, įdomias knygas ir ką jis turėtų gimtadienio proga nusiųsti dukterėčioms į Kaliforniją. Padiskutavo, ar jiems nevertėtų šiemet kelioms savaitėms nuvykti pailsėti į Menkių kyšulį birželį, pradėjus migruoti melsviesiems ir dryžuotiesiems ešeriams ir dar neužplūdus minioms paplūdimiautojų su šaltkrepšiais ir skėčiais nuo saulės.

Sėdėdamas priešais neurologą jis sau galvojo, jog padarė didžiulę klaidą net pamanęs, kad toji haliucinacija reiškia ligą, ir kad jam visai nevertėjo dėl šito taip išsigąsti ir net bėgti pas daktarus. Reikėjo apie tai galvoti kaip apie privalumą. Dabar jis visiškai vienas, ir būtų labai malonu, jei jo gyvenime, kad ir kiek jo liko šioje žemėje, vėl būtų kadaise mylėti žmonės, nesvarbu, gyvi ar ne.

– Jūsų simptomai leidžia manyti...

Jis nenorėjo klausytis to daktaro, skausmingos, nesmagios minos perkreiptu veidu, be to, daug jaunesnio už jį patį. Labai nesąžininga, pamanė jis, kad toks jaunas žmogus gauna pranešti jam, kad tuoj mirs. Čia turėtų būti koks nors žilagalvis, į Dievą panašus gydytojas pompastišku, daugelio metų patirties nuvargintu balsu, o ne toks nervingai krėsle besisupantis, vos pradinę baigęs cyplys.

Sterilus, ryškiai apšviestas kabinetas su įrėmintais diplomais ir medinėmis lentynomis, pilnomis medicinos knygų, kurių, jis net neabejojo, tas daktaras nė nebuvo atsivertęs, jam atrodė bjaurus. Adrianas suprato, kad šitas daktaras iš tų, kuriems informaciją geriau susirasti spustelėjus kelis kompiuterio ar *BlackBerry* klavišus. Apsidairęs jis pagalvojo, kad šitame kabinete nepakenčiamai švaru ir tvarkinga, tarytum čia būtų užginta natūrali netvarka ir mirtinos ligos. Pažvelgė gydytojui per petį, pro langą, ir pamatė varną, tupinčią ant žaliuojančio gluosnio šakos. Jam pasirodė, tarsi tas daktaras dudentų kažkokiame tolimame pasaulyje, kuriam jis nuo šiol nebepriklauso. Na, gal tik labai maža dalimi. Nereikšminga dalimi. Sekundę jis įsivaizdavo, kad jam, užuot klausiusis daktaro, reikėtų klausytis tos varnos, o paskui apstulbo iš sutrikimo, mat jam pasirodė, kad *būtent ta varna* su juo ir kalbasi. O to, griežtai pasakė jis sau, negali būti, todėl nuleido akis ir prisivertė sutelkti dėmesį į gydytoją.

– ...man labai gaila, profesoriau Tomai, – lėtai pratarė neurologas, atsargiai rinkdamasis žodžius. – Tačiau manau, kad jums progresuoja gana reta liga – demencija su Levio kūneliais. Ar žinote, kas tai yra?

Jis žinojo, kažkiek. Kartą ar kelis girdėjęs tą terminą, nors iš karto ir negalėjo prisiminti kur. Gal kuris universiteto psichologijos katedros darbuotojas pavartojo jį per kokį susirinkimą, norėdamas pateisinti kokį tyrimą ar pasiskųsti dėl stipendijos paraiškos procedūrų. Gal prisiminė jį iš jaunystės, kai dirbo karo veteranų ligoninėje. Šiaip

ar taip, papurtė galvą. Verčiau jau išgirsti viską be pagražinimų iš geriau nusimanančio, net jei tas daktaras ir gerokai per jaunas.

Žodžiai krito į tarpą tarp jųdviejų, klojo stalą tarsi nuolaužos po sprogimo: *Negrįžtama. Progresuojanti. Spartus blogėjimas. Haliucinacijos. Kūno funkcijų nykimas. Kritinio suvokimo praradimas. Trumpalaikės atminties praradimas. Ilgalaikės atminties praradimas.*

Ir galiausiai mirties nuosprendis:

– ...man labai nesmagu jums tai pranešti, bet paprastai kalbame apie penkerius–septynerius metus. Gal. O aš manau, kad ta liga jums prasidėjo jau prieš kurį laiką, taigi čia būtų maksimumas. Be to, dauguma atvejų viskas vyksta daug daug greičiau...

Daktaras minutėlę patylėjo, o paskui labai nuolankiai pratarė:

– Jei norėtumėt pasikalbėti su kitu gydytoju...

Kam, paklausė jis savęs, *kam man dukart išgirsti tą pačią blogą naujieną?*

O paskui dar vienas smūgis, kurio kažkiek tikėjosi:

– ...Pasveikti neįmanoma. Yra keletas vaistų, galinčių palengvinti kai kuriuos simptomus – vaistai nuo Alcheimerio, atipiniai antipsichotikai nuo vizijų ir haliucinacijų, – bet nė vieni nieko negarantuoja, o dažnai nelabai ir padeda. Bet juos verta pabandyti ir pažiūrėti, gal pratęs funkcijas...

Adrianas, sulaukęs tos nedidelės progos, tarė:

– Bet aš nesijaučiu sergantis.

Neurologas linktelėjo.

– Tai, deja, irgi labai būdinga. Jūsų fizinė būklė, kaip žmogaus šešiasdešimties su viršum, puiki. Jūsų širdis kaip daug jaunesnio žmogaus...

– Daug bėgioju ir mankštinuosi...

– Ką gi, puiku.

– Vadinasi, esu pakankamai sveikas, kad pamatyčiau, kaip sugriūvu? Kaip žiūrovas pirmoje eilėje savo sunykimo spektaklyje?

Neurologas atsakė ne iš karto.

– Taip... – galiausiai tarė. – Tačiau kai kurie tyrimai rodo, kad, jei darysite kuo daugiau mąstymo pratimų ir aktyviai gyvensite, sportuosite, galite sumažinti tam tikrą poveikį kaktinei smegenų skilčiai, kur ir slypi ši liga.

Adrianas linktelėjo. Tą jis žinojo. Dar žinojo, kad ta kaktinė smegenų skiltis valdo sprendimų priėmimo procesus ir gebėjimą suvokti aplinkinį pasaulį. Iš esmės kaktinė sritis yra toji smegenų dalis, kuri pavertė jį tuo, kas jis yra, o dabar pavers jį kažkuo visai kitu, ir greičiausiai neatpažįstamu. Staiga jis suprato, kad jau nebeilgai bus Adrianas Tomas.

Šitas suvokimas užvaldė jo smegenis ir jis liovėsi klausęs to neurologo, kol neišgirdo:

– Ar turite, kas jums padės? Žmoną? Vaikų? Kitų giminaičių? Visai netrukus jums reikės nuolatinės pagalbos. Paskui bus būtina nuolatinės priežiūros institucija. Man išties reikėtų netrukus pasikalbėti su tais žmonėmis. Padėti jiems suprasti, kas jūsų laukia...

Tuos žodžius daktaras ištarė imdamas receptų knygelę ir pradėdamas skubiai rašyti vaistų sąrašą.

Adrianas nusišypsojo.

– Namuose yra visa pagalba, kokios man tik gali prireikti.

Ponas Rugeris, devynių milimetrų pusautomatis, pagalvojo jis. Ginklas guli viršutiniame spintelės prie lovos stalčiuje. Trylikos šovinių apkaba pilna, bet jis žinojo, kad jam pakaks tik vieno.

Daktaras pasakė ir kitų dalykų – apie namines pagalbos priemones ir draudimo įmokas, įgaliojimus ir instrukcijas, kaip elgtis, kai jis nebegalės priimti sprendimų, apie ilgalaikę hospitalizaciją ir kaip svarbu numatytu metu lankytis pas gydytoją ir vartoti vaistus, kurie, jo nuomone, nesulėtins ligos eigos, bet kuriuos vis vien reikėtų gerti, nes jie gal kiek ir padės, tačiau Adrianas suprato, kad iš esmės nebeverta daugiau to klausytis.

Už nedidelio Adriano universitetinio miestelio, tarp kelių ruožų kadaise ūkininkams priklausiusių žemių, kurios dabar apstatytos moderniomis, prabangiomis pilaitėmis, plyti draustinis. Ten saugoma gyvūnija ir augalija gyvuoja kuklioje kalvoje, vietinių vadinamoje kalnu, tačiau faktiškai tai paprasčiausias topografinis iškilimas. Į Polukso kalną per miškus vingiuoja pėsčiųjų takas, vedantis į viršūnę, iš kurios atsiveria slėnio vaizdas. Adrianą visada trikdė, kad šalia Polukso kalno nėra Kastoro kalno, jis vis klausdavo savęs, kas gi galėjo taip pretenzingai pavadinti tą kalvą. Turbūt koks nors akademikas, galvojo jis, dirbęs universitete prieš kokius du šimtus metų, kur dabitos juodais vilnoniais kostiumais ir iškrakmolytom baltom apykaklėm stengėsi įkalti klasikinį kursą mokslo įstaigoje imatrikuliuotiems studentams. Vis dėlto, nepaisant visų klausimų dėl to pavadinimo ir dėl to, ar jį apskritai verta vadinti *kalnu*, tas kalnas džiugino jį jau metų metus. Tą tylią vietą labai mėgo miesto šunys, paleisti nuo pavadžio, ten galėjai pabūti vienas su savo mintimis. Ten Adrianas ir patraukė išėjęs iš daktaro kabineto.

Jis pasistatė savo seną volvo aikštelėje tako apačioje ir ėmė kopti į viršų. Pagalvojo, kad greičiausiai dar toli nenuėjęs sugadins batus, nes įprastomis aplinkybėmis eidamas pabraidžioti po ankstyvo pavasario purvą būtų apsiavęs guminius.

Tačiau dabar jau jokio skirtumo.

Popietė pamažėle geso, jis jautė, kaip nugarą kutena šaltis. Pasivaikščioti jis visai netinkamai apsirengęs, ypač kai šliaužiantys Naujosios Anglijos šešėliai vis dar dvelkia žiemos likučiais. Bet jis nekreipė dėmesio nei į šaltį, nei į šlampančius batus.

Taku ėjo vienas. Nebuvo čia net dažnai sutinkamų auksaspalvių retriverių, nardančių po krūmus ir uostinėjančių. Tik vienas Adrianas, einantis lygiu žingsniu. Jis džiaugėsi ta vienatve. Jam toptelėjo keista mintis – jei susitiktų ką nors, būtų priverstas pasisakyti: „Mane pribaigs liga, apie kurią nesate nieko girdėję, bet iš pradžių aš būsiu paverstas į nieką.“

Sergant vėžiu, pamanė jis, arba širdies liga, kol tave žudo, bent gali likti tuo, kas esi, ir taip ilgai, kaip tik gali. Jam buvo pikta, jis norėjo užsimoti, vožti kam nors, tačiau, užuot taip pasielgęs, tiesiog lipo aukštyn.

Adrianas klausėsi savo kvėpavimo. Lygus. Normalus. Nė truputėlio nepasunkėjęs. Jis pamanė – kaip nesąžininga. Būtų daug geriau girdėti sunkų švokštimą, kažką, kas leistų suprasti, kad jis mirtinai serga.

Šiaip ar taip, viršūnę jis pasiekė maždaug per pusvalandį. Paskutiniai saulės spinduliai sunkėsi iš už kalvų vakaruose, jis atsisėdo ant didelės dar nuo ledynmečio likusios skalūno iškyšos ir įsistebeilijo į slėnį. Pirmieji Naujosios Anglijos pavasario požymiai jau gerokai pastebimi. Iš drėgnos žemės lindo ankstyvosios gėlės, daugiausia geltoni ir violetiniai krokai, sprogo medžiai, pamažėle dažėsi žaliai, šakos patamsėjo tarsi kelias dienas neskusti skruostai. Kanadinių berniklių pulkas, išsirikiavęs V raide skristi į šiaurę, suko ratus virš galvos. Garsus jų gagenimas aidėjo po blyškiai melsvą dangų. Viskas buvo taip ryškiai normalu, kad jis pasijuto kiek kvailai, nes tai, kas jam darėsi, atrodė visiškai nesuderinama su visu aplinkiniu pasauliu.

Tolumoje buvo matyti universiteto miestelio bažnyčios smailės. Beisbolo komanda turėtų būti lauke, treniruočių aikštelėse, nes pati aikštė dar uždengta brezentu. Kadaise jo kabinetas buvo visai netoli – kai pavasario popietėmis atsidarydavo langą, girdėdavo tolimus daužomo kamuoliuko garsus. Po ilgos žiemos būdavo itin smagu juos girdėti, ir dar liepsnelės, sukančios ratus ir ieškančios kirminėlių, čiulbėjimą.

Adrianas giliai įkvėpė.

– Eik namo, – pasakė garsiai. – Nusišauk dabar, kol visi šitie dalykai, kurie teikė tau malonumą, dar atrodo tikri. Nes liga juos atims.

Jis visada manė esąs ryžtingas žmogus, ir tas žiaurus apsisprendimas nusižudyti jam patiko. Jis bandė surasti argumentų tai atitolinti, bet niekas neatėjo į galvą.

Gal, pasakė sau, *tiesiog čia ir pasilik.* Graži vieta. Viena mėgstamiausių. Visai tinkama mirti. Įdomu, pagalvojo jis, ar oro temperatūra per naktį nukris tiek, kad mirtinai sušalčiau. Vargu. Jis pamanė, kad tik praleis nemalonią naktį drebėdamas, kosėdamas ir gyvas sulauks saulėtekio, ir visa tai bus labai gėdinga, net jei jis bus vienintelis žmogus pasaulyje, kuriam saulėtekis prilygs asmeniniam pralaimėjimui.

Adrianas papurtė galvą.

Apsidairyk aplink, pasakė sau. *Atsimink tai, ką verta atsiminti. Nekreipk dėmesio į visa kita.*

Jis nudelbė akis į savo batus. Jie buvo aplipę purvu ir permirkę, ir jis nusistebėjo pirštuose visai nejaučiantis drėgmės.

Nėr ko laukti, ryžosi. Adrianas atsistojo, nusibraukė nuo kelnių uolos dulkes. Jo akyse šešėliai skverbėsi pro krūmų ir medžių šakas, kalnu besileidžiantis kelias tamsėjo sulig kiekviena sekunde.

Jis atsisuko į slėnį. *Štai ten aš dėsčiau. O štai va ten mes gyvenome.* Gaila, kad nesimato iki pat to lofto Niujorke, kur susipažino su žmona ir pirmąkart įsimylėjo, – bet nesimato. Jam norėjosi pamatyti savo vaikystės slėptuves ir vietas, kurias prisiminė iš visų savo augimo laikų. Šv. Magdalenos gatvę Paryžiuje ir bistro prie jos kampo, kur jiedu su žmona per atostogas kasryt gerdavo kavą, arba „Savojos" viešbutį Berlyne, kur jiedu gyveno Marlenos Dytrich apartamentuose, kai jį pakvietė skaityti pranešimo Psichologijos institutas, ir kur pradėjo savo vienintelį vaiką. Jis įtempė akis atsisukęs į rytus, link namo ant iškyšulio, kur nuo vaikystės leisdavo vasaras, ir paplūdimių, kur išmoko užmesti meškerę praplaukiantiems dryžuotiesiems ešeriams, ar link bet kurio nedidelio upėtakių upelio, kur braidžiodavo tarp senų akmenų po sraunų, tarsi gyvą, vandenį.

Daug neteksi, pasakė sau.

Ką padarysi.

Jis nusisuko nuo to vaizdo – nuo to, ką matė ir ko nematė, – ir pasileido taku žemyn. Į šliaužiančią tamsą ėjo lėtai.

Kai pamatė šaligatviu einančią merginą, buvo tik už pusės kvartalo nuo savo namo, važiavo pro eiles kuklių vidurinės klasės baltomis lentomis apkaltų namų, kur jo kaimynystėje gyveno eklektiška publika – universiteto darbuotojai, vietiniai draudimo agentai, dantų gydytojai, laisvai samdomi verslo apžvalginininkai, jogos ir gyvenimo būdo ugdytojai.

Šiaip jis būtų neatkreipęs į ją dėmesio, bet jį nustebino, kaip ryžtingai toji mergina žingsniuoja. Ji atrodė kupina kažkokio tikslo. Jos plaukai buvo pilkšvai gelsvi, sukišti po ryškiai rožine Bostono *Red Sox* kepuraite, jis pastebėjo, kad jos tamsi striukė keliose vietose įplėšta, taip pat ir džinsai. Bet labiausiai jo dėmesį atkreipė jos kuprinė – taip prikimšta, kad drabužiai iš jos kone virto. Iš pradžių jis pamanė, kad ji tik eina namo, išlipusi iš vėlyvo mokyklinio autobuso, kuris išvežioja vaikus, paliktus po pamokų dėl elgesio. Tačiau pastebėjo, kad prie kuprinės pririštas didžiulis pliušinis meškinas, ir niekaip negalėjo įsivaizduoti, kam kas nors neštųsi vaikystės žaislą į mokyklą. Juk iš jos tuoj pat imtų tyčiotis.

Pravažiuodamas jis pažvelgė jai į veidą.

Jauna, beveik dar vaikas, bet graži, kaip gali būti gražus vaikas, priartėjęs prie pokyčių, ar bent taip Adrianui atrodė, nors praėjo jau labai daug metų nuo to laiko, kai jis bandė susipažinti su kokiu nors jaunu žmogumi, jei neminėsim jo studentų.

Ji žvelgė pirmyn įtūžio kupinu žvilgsniu.

Jam pasirodė, kad jo automobilio ji nė nepastebėjo.

Adrianas įvažiavo į keliuką prie savo namo, bet neišlipo. Jis pagalvojo, kad toji mergina – gal jai kokie penkiolika? šešiolika? – jis nebesugebėjo nustatyti vaikų amžiaus – atrodo tokia kryptinga, jog tai reiškia kažką visai kita. Tai, kaip ji atrodė, jį apstulbino, sužadino smalsumą.

Užpakalinio vaizdo veidrodėlyje jis stebėjo, kaip žvaliai ji eina gatvės kampo link.

O tada jis pamatė dar kai ką, kas kažkaip nederėjo prie šito tylaus, visiškai normalaus rajono.

Gatve lėtai riedėjo baltas autobusiukas, panašus į krovininį, bet be jokių ženklų ar kokio elektriko ar dažytojo reklamos. Jis pažvelgė į saloną ir pamatė, kad vairuoja moteris, o šalia jos, keleivio sėdynėje, sėdi vyriškis. Tai jį nustebino. Turėtų būti atvirkščiai, pamanė jis, bet vėlgi, turbūt jis paprasčiausiai vadovaujasi seksistiniais stereotipais. Aišku, kad moteris gali vairuoti krovininį autobusiuką, pasakė jis sau. Ir net jei jau vėloka ir vakaro tamsa sparčiai leidžiasi ant medžių, vis tiek nėra ko rimtai manyti, kad šis autobusiukas neįprastas.

Adrianas stebėjo toliau ir pamatė, kaip automobilis sulėtina greitį ir tarsi šešėlis slenka paskui žingsniuojančią mergaitę. Iš savo automobilio išvydo, kaip jis sustoja prie jos. Ir staiga ji dingo iš akių – mikroautobusas ją užstojo.

Po akimirkos jis staigiai padidino greitį ir dingo už kampo, į paskutines priešnaktines sutemas.

Jis vėl pažvelgė. Mergaitės nebebuvo.

Tačiau gatvėje liko gulėti jos rožinė beisbolo kepuraitė.

2

VOS PRASIVĖRĖ DURYS, ji suprato, kad jai galas.

Liko tik du klausimai: *kiek laiko dar liko? ar bus labai baisu?*

Atsakymų ji sulauks tik po kurio laiko. O pirmosiomis minutėmis viską užtemdė nežmoniškas siaubas ir nevaldoma panika.

Kai autobusiukas privažiavo prie Dženiferės Rigins, ji atsisuko ne iš karto. Buvo visiškai susitelkusi į tai, kaip greičiau pasiekti autobusų stotelę artimiausioje pagrindinėje gatvėje kiek toliau nei už pusmylės. Ji kruopščiai susidėliojo pabėgimo planą – vietiniu autobusu nuvažiuos į miesto centrą, ten persės į kitą, nuvešiantį į didesnę stotį Springfilde, už kokių dvidešimties mylių. O jau atsidūrusi ten ji įsivaizdavo galinti važiuoti bet kur. Džinsų kišenėje buvo daugiau kaip trys šimtai dolerių, pavogti lėtai, bet apgalvotai – čia penki, čia dešimt – iš motinos rankinuko ar jos sugyventinio piniginės. Neskubėdama ji visą mėnesį rinko tuos pinigus, kaupė dėžutėje, paslėptoje stalčiuje po apatiniais. Vienu kartu niekad nepaimdavo tiek, kad jie pastebėtų; tik nedideles sumas, kokios tuoj pat pamirštamos. Kai jau surinko numatytą sumą, kurios, žinojo, pakaks nuvažiuoti į Niujorką ar Našvilį, o gal net į Majamį ar Los Andželą, šįryt tepavogė vieną

dvidešimties dolerių banknotą ir dar tris po vieną, tačiau priedo pasiėmė ir motinos VISA kortelę. Pati dar nežinojo, kur važiuosianti. Kur nors, kur šilta, tikėjosi ji. Tačiau bus gerai bet kur toli ir į kitą vietą. Apie tai ji ir mąstė, kai prie jos stabtelėjo tas autobusiukas. *Galiu važiuoti kur panorėjusi...*

Vyras keleivio sėdynėje pasakė:

– Ei, panele... gal galėtumėt sekundėlę padėti susiorientuoti?

Išgirdusi tą klausimą ji stabtelėjo. Liovėsi eiti ir atsisuko į tą vyrą. Jai susidarė įspūdis, kad tąryt jis nesiskuto ir jo balsas neįprastai aukštas ir labiau susijaudinęs, nei derėtų prašant tokio dalyko. Be to, ji kiek susinervino, nes bijojo susivėlinti; norėjo pabėgti kuo toliau nuo namų ir šito pasipūtėliško rajono, nuo mažo nuobodaus universitetinio miestelio, nuo motinos ir jos sugyventinio ir to, kaip jis į ją žiūrėjo, ir kai kurių dalykų, kuriuos jis darė, kai jiedu likdavo vieni, ir nuo savo baisios mokyklos ir visų vaikų, kuriuos pažinojo ir kurių nekentė, kurie tyčiojosi iš jos kiekvieną mielą dieną. Norėjo pabėgti, kol pernelyg nesutemo, bet buvo pakankamai tamsu, kad niekas nepastebėtų jos išeinančios. Norėjo šįvakar sėdėti autobuse, važiuojančiame *kur nors,* nes žinojo, kad iki kokios devintos ar dešimtos motina jau bus apskambinusi visais telefono numeriais, kokius tik prisimins, o galiausiai paskambins ir į policiją, nes taip jau buvo pasielgusi. Dženiferei buvo aišku, kad policija *užplūs* Springfildo stotį, taigi reikia skubintis, kol visa tai neprasidėjo. Kol svarstė to vyro prašymą, visos šitos padrikos mintys sukosi galvoje.

– Ko ieškote? – paklausė Dženiferė.

Ji pamatė, kaip vyras nusišypso.

Čia kažkas ne taip, pamanė ji. *Ko jis šypsosi.*

Iš pradžių ji pamanė, kad jis ruošiasi pasakyti ką nors nepadoraus, įžeidžiamo ar menkinamo, maždaug: *Ei, gražuole, gal nori pasilinksminti...* kaip nors šlykščiai sučepsėti. Ji buvo tam pasiruošusi, pasiruošusi pasakyti jam eit šikt, nusisukti ir eiti toliau, tačiau kiek

sutriko, nes pažvelgusi jam pro petį vairuotojo sėdynėje pamatė moterį. Moteris buvo su aptempta megzta kepure ir, nors atrodė jauna, jos akyse buvo kažkas žiauraus, kažkas akmens kietumo, kažkas, ko Dženiferė dar nebuvo mačiusi, todėl ūmai išsigando.

Rankoje moteris laikė nedidelę filmavimo kamerą. Ji buvo nukreipta į Dženiferę. Tai buvo nesuvokiama ir trikdė ją.

Dženiferė išgirdo, ką atsakė vyras, ir dar labiau sutriko. Ji tikėjosi, jog jis klaus kokio adreso ar kaip tiesiau išvažiuoti į devintą kelią, bet išgirdo visai ne tai.

– Tavęs, – atsakė jis.

Nesąmonė. *Kodėl jie manęs ieško? Niekas nežino apie jos planus. Dar per anksti, kad motina būtų suradusi melagingą raštelį, magnetuku prispaustą prie šaldytuvo...*

Taigi ji ėmė dvejoti būtent tą sekundę, kai reikėjo bėgti iš paskutiniųjų ar garsiai šauktis pagalbos.

Autobusiuko durys staigiai atsidarė. Vyras nušoko nuo keleivio sėdynės. Jis judėjo daug greičiau, nei Dženiferė galėjo įsivaizduoti žmogų *galint* judėti.

– Ei! – šūktelėjo Dženiferė.

Bent vėliau jai *atrodė*, kad šūktelėjo *ei*, bet nebuvo tuo tikra. Gal ji tiesiog sustingo. Jos galvoje sukosi vienintelė mintis: to negali būti, o paskui apėmė tamsus, ledinis siaubas, nes būtent tą sekundę, pamačiusi kažką artėjant, ji *suprato*, ką iš tikrųjų tai reiškia.

Vyras vožė lazda jai per veidą ir ji susverdėjo. Nuo smūgio sprogo akyse, ją užliejo karštas skausmas iki pat pašaknių ir ji apsvaigo, atrodė, visas pasaulis aplink ėmė suktis. Ji juto, kaip praranda sąmonę, griūna aukštielninka ir susmunka, o jis čiumpa ją už pečių, kad nenukristų ant šaligatvio. Jos keliai sulinko, pečiai ir nugara virto guma. Jei dar buvo likę jėgų, jos kaipmat dingo.

Ji tik miglotai suvokė, kaip atsidarė autobusiuko durys ir vyras ją skubiai įgrūdo vidun, į galą. Girdėjo uždaromų durų trinktelėjimą.

Pajutusi, kaip autobusiukas dideliu greičiu suka už kampo, ji suakmenėjo. Jautė, kaip traiško ją laikančio vyro svoris. Ji vos galėjo kvėpuoti, gerklę surakino siaubas. Nesuvokė, ar priešinasi, ar grumiasi, nesuprato, rėkia ar verkia, nebebuvo tokia budri, kad galėtų susigaudyti, ką daranti. Žioptelėjo, kai ją užgriuvo staigi didžiulė juoduma, iš pradžių pagalvojo, kad jau mirė, paskui – kad neteko sąmonės, ir tik vėliau susivokė, kad tas vyras užmovė jai ant galvos juodą pagalvės užvalkalą, ir mažytė autobusiuko erdvė užtemo. Ji jautė ant lūpų kraujo skonį, vis dar svaigo galva ir ji suprato – kad ir kas čia vyksta, nieko baisesnio dar nėra patyrusi.

Pro užvalkalą skverbėsi smarvė: sunkus, riebus autobusiuko dvokas; salsvas ją prispaudusio vyro prakaito kvapas.

Kažkur giliai viduje ji suvokė, kad labai skauda, tik niekaip negalėjo suprasti, kurią vietą.

Pabandė pajudinti rankas ir kojas, pagraibė orą tarsi šuo, sapnuojantis, kad gainiojasi triušius, ir išgirdo, kaip vyras suurzgė:

– Ne, net negalvok...

Ir tada jos galvoje dar sykį sprogo, kažkur už akių. Paskutinis dalykas, kurį ji suvokė, buvo moters balsas, sakantis:

– Dėl Dievo meilės, neužmušk jos...

Sulig tais žodžiais, aidinčiais jos viduje, Dženiferė neteko sąmonės ir greitai nusirito į gilią, tamsią, netikrą mirtį.

3

JIS ATSARGIAI VARTĖ tą rožinę kepuraitę rankose, tarsi ši būtų gyva.

Vidinėje jos krašto pusėje tarsi atsakymą į savo klausimą jis pamatė rašalu užrašytą vardą *Dženiferė*, o šalia jo – nupieštą linksmą, išsišiepusį, į antį iš animacinio filmo panašų paukštį ir žodį *kieta*. Nei pavardės, nei telefono numerio, nei adreso.

Adrianas atsisėdo ant lovos krašto. Šalia, ant rankų darbo spalvoto apkloto, kurį jo žmona nusipirko visai prieš pat avariją, gulėjo 9 milimetrų automatinis rugeris. Adrianas susirankiojo daugybę žmonos ir visos šeimos nuotraukų ir išdėliojo jas po visą miegamąjį, kad galėtų ruošdamasis į jas žiūrėti. Idant ketinimai būtų visiškai aiškūs, Adrianas nepatingėjo nueiti į nedidelį kambarį, kur kadaise ruošdavosi paskaitoms, įsijungti kompiuterį ir „Vikipedijoje“ susirasti straipsnį apie *Levio kūnelių ligą*. Išspausdino jį ir prisegė prie neurologo kabineto sąskaitos.

Beliko, pasakė jis sau, parašyti deramą priešmirtinį raštelį – ką nors nuoširdaus ir poetiško. Jis visada mėgo poeziją ir pats retkarčiais rašinėjo eiles. Jo lentynos buvo prikrautos poezijos rinkinių – nuo šiuolaikinių iki antikinių, nuo Polo Malduno ir Džeimso Teito

iki pat Ovidijaus ir Katulo. Prieš kelerius metus išleido nedidelę savo eilėraščių knygelę „Meilės giesmės ir beprotybė"; tai visai nerodė, kad jis manė, jog jie ko nors verti. Bet jam patiko rašyti, tiek laisva forma, tiek rimuotai, ir jis manė, kad tai galėtų padėti jam išreikšti savo neviltį ir nenorą susitaikyti su savo liga.

Poezija vietoj drąsos, pagalvojo jis. Sekundę jo mintys nuklydo kitur. Jis ėmė svarstyti, kur bus pasidėjęs savo knygą. Jai derėtų gulėti ant lovos, greta nuotraukų ir rugerio. Tada tam, kuris atvyktų į jo savižudybės vietą, nebekiltų jokių klausimų.

Jis priminė sau, kad prieš paspausdamas nuleistuką turėtų paskambinti 911 ir pranešti apie šūvius savo namuose. Tada susirūpinę policininkai čia atvyktų po kelių minučių. Duris reikėtų palikti kviečiamai praviras. Šitai būtų apdairu, kad neatsitiktų taip, jog jo kūną ras po kelių savaičių. Nebus puvimo. Nebus kvapo. Viskas kiek įmanoma tvarkinga ir švaru. Bet dėl ištaškyto kraujo, pasvarstė jis, nieko negalima padaryti. Taip jau bus. Tačiau policininkai yra profesionalai ir, jo manymu, pripratę prie tokių dalykų. Šiaip ar taip, jis tikrai nebus pirmas profesorius šitoje bendruomenėje, nusprendęs, kad nebegebėjimas galvoti, protauti ir suvokti yra ganėtina priežastis užbaigti savo gyvenimą. Tiesiog šiuo momentu niekaip neprisiminė kitų nusižudžiusių kolegų. O tai jį erzino. Jis buvo įsitikinęs, kad tokių būta.

Minutėlę pasvarstė, gal vertėtų apie savo planus parašyti eilėraštį „Paskutiniai veiksmai prieš paskutinį vyksmą".

Geras pavadinimas, pagalvojo jis.

Adrianas lingavo pirmyn atgal, tarsi tas judėjimas galėtų atpalaiduoti mintis, įstrigusias tamsiose vietose, kurių jis nebepasiekė. Gali būti, kad dar likęs vienas kitas darbas, kurį derėtų nuveikti prieš žudantis, – apmokėti kelias kur nors užkištas sąskaitas, išjungti šildymą ar karšto vandens baką, užrakinti garažą, išnešti šiukšles. Jis susivokė mintyse peržiūrintis nedidelį sąrašą, tarsi koks tipiškas priemiesčio

gyventojas svarstytų šeštadienio ryto namų ruošos darbus. Ir jam pasirodė keista, kad jis kur kas labiau baiminasi savo mirtimi sukelti netvarką ir palikti viską kuopti kitiems, nei pačios savižudybės.

Iškuopti mirties netvarką. Jo tvirtą ryžtą ėmė gožti prisiminimai. Būtent tai jam teko daryti ne kartą. Jis bandė nuvyti viduje aidinčius liūdesio vaizdinius ir susitelkti į laukiančią užduotį.

Adrianas perbėgo akimis nuotraukas, gulinčias ant lovos ir ant stalo greta. Tėvai, brolis, žmona ir sūnus: *netrukus būsiu su jumis,* pasakė sau. Atitolusi sesuo, dukterėčios, draugai ir kolegos: *pasimatysime vėliau.* Atrodė, jis tiesiai kalbasi su žmonėmis, žvelgiančiais į jį. Daugybę šypsenų ir džiaugsmo matė jis: laimingos akimirkos sode kepant kepsnius, vestuvėse ir per atostogas – viskas užfiksuota juostose.

Jis greitai apsidairė. Kiti prisiminimai tuoj dings amžiams. Tie baisūs laikai, pernelyg dažnai užklupdavę jį per ilgus gyvenimo metus. *Paspausk nuleistuką – ir visa tai dings.* Jis nuleido akis ir pamatė, kad rankose vis dar spaudžia tą rožinę kepurę.

Jis ištiesė ranką padėti ją į šalį ir paimti pistoletą, bet sustojo. Žmonės nesupras, pamanė jis. Koks nors faras ims svarstyti: *Ką, po velnių, jis darė su kažkokia rožine* Red Sox *kepuraite?* Tai galėtų pastūmėti juos prie kokios nors neaiškios paslaptingos žmogžudystės versijos. Jis norėtų išvengti bet kokių įtarimų.

Jis vėl pakėlė tą kepurę prie akių, kaip kitas laikytų deimantą prieš šviesą, ieškodamas, kas netobula.

Šiurkšti medvilnė pirštams atrodė šilta. Jis užčiuopė iškilią B raidę. Rožinė spalva buvo apiblukusi, o vidinė juostelė – apspurusi. Matyt, ta mergaitė šviesiais plaukais ją dažnai nešiojo, ypač žiemą, vietoj šiltesnės megztos kepurės. Tai jam bylojo, kad ta kepurė – nežinia dėl kokios neaiškios priežasties – buvo mėgstamiausias drabužis.

O iš to jis suprato, kad ji nebūtų palikusi jos ant šaligatvio.

Ką jis matė?

Adrianas giliai atsiduso ir iš naujo perkratė visus ankstesnius to vakaro įspūdžius, peržiūrėjo juos savo minčių akimis lygiai taip, kaip rankomis lietė tą beisbolo kepuraitę: *Ryžtingai atrodanti mergaitė. Moteris prie vairo. Vyras šalia. Trumputė dvejonė jiems stojant prie tos paauglės. Greitas nuvažiavimas ir dingimas. Palikta kepuraitė.*

Kas nutiko?

Pabėgo? Spruko? Gal čia koks pagrobimas dėl kulto ar narkotikų, kur geradariai įsirauna, čiumpa savo objektą ir moralizuoja jį kokiame pigiai išnuomotame motelio kambaryje, kol vargšas vaikas sutinka keisti arba pažiūras, arba tikėjimą, arba blogus įpročius.

Bet jis nemanė, kad tai, ką matė, su tuo susiję.

Tarė sau: *Perkratyk viską dar kartą. Visas smulkmenas, kol jos dar neišnyko iš atminties.*

To jis ir bijojo: kad viskas, ką prisiminė, ir visos išvados, prie kurių priėjo, išsisklaidys taip greitai, tarsi ryto saulėje rūkas. Jis atsistojo, priėjo prie komodos, susirado rašiklį ir užrašų knygelę odiniais viršeliais. Paprastai jos storo popieriaus elegantiškuose baltuose puslapiuose jis užrašydavo mintis eilėraščiams, minčių nuotrupas, žodžių derinį ar rimą, kuriuos vėliau galbūt išplėtos. Tą užrašų knygelę jam padovanojo žmona, ir kai jis liesdavo jos lygų viršų, visada ją prisimindavo.

Taigi jis ėmė rašyti, šįkart baltame lape brūkštelėjo keletą frazių:

Mergaitė... Ji žvelgė tiesiai į priekį, ir jam pasirodė, kad jo, pravažiuojančio, net nepastebėjo. Ji buvo kažką sumaniusi. Tai buvo matyti iš jos žvilgsnio ir žingsnių tempo. Ji turėjo *planą* – ir tas planas buvo svarbesnis už viską.

Moteris ir vyras... Jis įvažiavo į savo kiemą prieš privažiuojant baltajam autobusiukui, neabejotinai. *Ar jie pamatė jį, sėdintį automobilyje?* Ne. Vargu.

Trumpa dvejonė... Atrodė, kad jie seka paskui mergaitę, gal ir visai neilgą atstumą. Tuo jis neabejojo. *Regis, kad jie bandė ją apžiūrėti. O*

kas nutiko paskui? Ar jie kalbėjosi? Ar ją *pakvietė* sėsti į autobusiuką? Gal jie vieni kitus pažinojo ir tai buvo tik draugiškas pasiūlymas pavėžėti. Nieko daugiau. Nė mažiau.

Ne. Jie nuvažiavo pernelyg greitai.

O ką jis pamatė, kai jie suko už kampo? *Masačusetso registracijos numerį QE2D...*

Jis stengėsi prisiminti kitus du skaičius, bet negalėjo. Šituos užsirašė. Bet štai ką tikrai prisiminė – šaižų greitį didinančio autobusiuko garsą.

Ir toji palikta kepuraitė.

Jam buvo sunku vaizduotėje suformuluoti žodį *pagrobimas*, bet net kai suformulavo, pasakė sau, kad tokia išvada tiesiog *turbūt* kvaila. Pasaulyje, kurį jis pažinojo, tokių dalykų nenutinka. Jis gyveno ten, kur valdo sveikas protas, mokslas ir logika, su ryškiais meno ir grožio prieskoniais. Jis buvo mokslo ir žinių pasaulio narys. *Pagrobimas* – šitas šlykštus žodis priklauso kažkokiam tamsesniam pasauliui, šiose vietose nepažįstamam. Jis stengėsi prisiminti *nors vieną* nusikaltimą, įvykusį aplinkinių tylių, dailių ir tvarkingų priemiesčio namų eilėse. Suprantama, pasakė jis sau, *vienas kitas* turėjo įvykti – koks slaptas buitinis smurtavimas ir paauglių pamaištavimas tarsi kokiose televizijos dramose. Juk šiuose kvartaluose turėtų būti kokių nors santykinai slaptų seksualinių suaugusiųjų neištikimybių ir narkotikų mokyklose, alkoholio ir grupinio sekso puotų. Gal žmonės slepia mokesčius ar užsiima nešvariu bizniu – jis įsivaizdavo, kad tokio pobūdžio nusikaltimai išties galėtų būti slepiami po vidurinės klasės išoriniu blizgesiu. Bet jis niekaip neprisiminė, kad kurioje nors gatvėje netoliese būtų girdėjęs kokį šūvį ar net matęs policijos švyturėlius.

Šitokie dalykai vyko kitur. Neišeidavo iš kvapą užimančių vakarinių žinių reportažų iš aplinkinių miestų ar laikraščių antraščių.

Adrianas pažvelgė į rugerį. Brolio palikimas. Niekas nežinojo, kad jis jį turi. Niekada jo neregistravo – kažkur gilumoje suvokė, kad,

sužinoję jį turint ginklą, universiteto kolegos būtų buvę smarkiai sukrėsti. Tai buvo visai ne žaislinis, o bjaurus ir grėsmingas ginklas, kurio paskirtis visiškai nekelia abejonių. Adrianas nebuvo nei medžiotojas, nei griežtas ginklų šalininkas. Jis niekino dešiniojo sparno *Pirk ginklą ir ginkis nuo teroristų* požiūrį. Buvo tikras, kad bėgant metams žmona pamiršo, jog jis yra namuose, jei kada ir žinojo. Su ja apie tai jis niekada nesikalbėjo, net ir po avarijos, kai ji dar laikėsi, bet žvilgsniu prašė ją paleisti.

Jei jis būtų buvęs drąsus, pamanė, būtų suteikęs jai šūvio baigtybės dovaną. O dabar jam irgi belikęs tas pats klausimas ir atsakymas, ir jis žinojo, kad bus bailys, panaudodamas tą pistoletą taip, kaip jis jau kartą panaudotas. Sekundę pasvarstė: kai prisidės jį prie smilkinio ar įsikiš į burną ir paspaus nuleistuką, ar tai iš tiesų bus tik antras kartas, kai tas ginklas iššauna.

Juodas metalinis jo paviršius atrodė negailestingas. Paėmus jį į ranką, atrodė sunkus ir šaltas kaip ledas.

Adrianas pastūmė pistoletą į šalį ir vėl atsisuko į kepuraitę. Atrodė, ji tuo momentu kalba ne ką tyliau nei rugeris. Jis pasijuto tarsi dalyvaujantis dviejų negyvų objektų ginče, kai jie tarpusavy aiškinasi, ką jis turėtų daryti.

Jis susimąstė, sunkiai atsiduso. Regis, kambary viskas nurimo, tarsi būtų ūmai nutildytas kažkoks garsus su savižudybe susijęs bildesys.

Mažiausia, ką gali padaryti, pagalvojo jis, tai *paprasčiausiai pasiteirauti.* Atrodė, kad ta kepuraitė reikalauja iš jo tiek nedaug.

Jis pakėlė ragelį ir surinko 911. Atrodė kiek ironiška, jog iš pradžių jis skambina dėl nepažįstamo žmogaus, o paskui jie sulauks daugmaž panašaus skambučio dėl jo paties.

– Policija, ugniagesių ir pagalbos tarnyba. Kas nutiko?

Dispečerio balsas skambėjo ramiai, kaip patyrusio žmogaus.

– Iš tiesų nelabai kas nutiko, – atsakė Adrianas.

Jis stengėsi, kad balsas nedrebėtų, kad jis pats neatrodytų dvejojantis kaip koks senis, koks, regis, tapo per kelias valandas po apsilankymo pas neurologą. Norėjo, kad balsas skambėtų tvirtai ir gyvai.

– Skambinu jums, nes manau, kad mačiau *įvykį*, kuris galėtų sudominti policiją.

– Kokį įvykį?

Jis bandė įsivaizduoti tą žmogų kitame laido gale. Dispečeris kažkaip staigiai nukirtinėjo kiekvieną žodį, kad jų reikšmė būtų kuo aiškiausia. Jo balso tone buvo justi patirtis ir griežtumas, jokių juokų. Atrodė, tie keli dispečerio pavartoti žodžiai yra įvilkti į standžią uniformą aukšta apykakle.

– Mačiau baltą krovininį autobusiuką... Ten buvo ta paauglė, Dženiferė, taip parašyta ant jos kepuraitės, bet aš jos nepažįstu, nors ji tikriausiai gyvena čia kur nors netoliese, ir vieną sekundę ji buvo ten, o kitą jos jau nebebuvo...

Adrianas norėjo trenkti sau per veidą. Visi jo ketinimai kalbėti protingai ir įtaigiai ūmai išgaravo ir dingo banguotoje prastai suformuluotų ir labai skubotų frazių jūroje. Įdomu, pasvarstė jis, *ar čia ta liga skurdina mano kalbinius gebėjimus*?

– Taip. Ir ką jūs manote tiksliai matęs?

Telefono ragelyje *pyptelėjo*. Jo balsą įrašinėja.

– ...Ar kas nors skambino dėl dingusio vaiko iš Kalvų rajono? – paklausė jis.

– Pastaruoju metu ne. Šiandien tokių skambučių nebuvo, – atsakė dispečeris.

– Nė vieno?

– Ne. Labai rami popietė. Aš užsirašysiu jūsų informaciją ir perduosiu tyrimų skyriui, jei kas paskambintų vėliau. Jei reikės, jie viską patikrins.

– Tikriausiai būsiu apsirikęs, – pasakė Adrianas. Ir padėjo ragelį, dispečeriui nė nespėjus paklausti jo pavardės ir adreso.

Kažkokia nesąmonė.

Jis žinojo, ką matė, ir tai buvo *negerai*.

Adrianas pakėlė akis ir pažvelgė pro langą. Jau sutemo, aplink languose ėmė žiebtis šviesos. Vakarienės metas, pamanė jis. Renkasi šeimos. Kalbasi apie tai, kas tądien nutiko darbe, mokykloje. Viskas labai įprasta, jokių netikėtumų. Staiga jis garsiai išrėkė klausimą, ir tas nuaidėjo mažame miegamajame nė kiek ne tyliau nei išrėktas virš bedugnės:

– Nežinau, ką man dabar daryti!

– Aišku, kad žinai, mielasis, – pareiškė žmona, gulėdama lovoje šalia.

4

Skambučio sulaukta tik visai prieš vienuoliktą vakaro, tuo metu detektyvė Terė Kolins jau labai rimtai ketino eiti gulti. Du jos vaikai miegojo savo kambary, namų darbai paruošti, pasaka paskaityta, šiltai apkamšyti. Ji ką tik paskutinį kartą tą vakarą motiniškai patikrino – įkišo galvą pro duris ir įleido iš koridoriaus blankų šviesos spindulį, tik tiek, kad apšviestų jų veidus ir pamatytų, jog kietai miega. Jokių košmarų. Lygus kvėpavimas. Jokių šniurkšėjimų, kurie galėtų rodyti beprasidedantį peršalimą. Vienišų tėvų paramos grupėje, į kurią ji kartais nueina, esama tokių, kurios tiesiog negali atsiplėšti nuo miegančių vaikų. Tarsi naktimis jie visi būtų pažeidžiami. Tarsi visos blogybės, dėl kurių jie atsidūrė tokioje padėtyje, saulei nusileidus imtų siautėti. Laikas, kuris turėtų būti skirtas poilsiui ir atsigauti, virsdavo netikrumo, nerimo ir baimių kupinomis valandomis.

Bet šiąnakt viskas gerai, pamanė ji.

Visi saugūs.

Viskas normalu.

Ji paliko duris praviras vos per colį ar du ir ėmė lipti laiptais į vonios kambarį, ir kaip tik tuo metu virtuvėje suskambo telefonas.

Bėgdama atsiliepti ji pažvelgė į laikrodį ant sienos. *Per vėlu, kad būtų kas nors nesvarbaus,* pamanė.

Skambino naktinis policijos dispečeris.

– Detektyve, kita linija man skambina išsigandusi moteris. Kiek žinau, jūs jau esate su ja bendravusi. Atrodo, bus dar vienas pabėgimas...

Detektyvė Terė Kolins iškart suprato, kas skambina ta kita linija. *Gal šįkart Dženiferė išties pabėgo...* – pagalvojo. Tačiau tokios mintys prieštarauja profesinei etikai, be to, *pabėgimas* – tai tik bejausmis pavadinimas tų pažįstamų visai kitų, galbūt daug baisesnių košmarų.

– Palaukite truputį, – pasakė Terė.

Iš motinos detektyve ji virsdavo lengvai. Viena jos stipriųjų savybių – gebėjimas skirstyti įvairias savo gyvenimo plotmes į apibrėžtas, tvarkingas grupes. Pernelyg daug sumaišties metų sukėlė jai nenumaldomą paprastumo ir organizuotumo poreikį.

Ji perjungė dispečerio liniją į laukimo režimą ir susuko kitą numerį – jis buvo sąraše prie virtuvės telefono. Vienas iš to, ką jai teko patirti ir išgyventi, privalumų buvo tai, kad susikūrė neoficialus pagalbos tinklas. Visa laimė, kad moteris, kuriai ji paskambino, tikra pelėda.

– Sveika, Lore, čia Terė. Atleisk, kad trukdau taip vėlai, bet...

– Tave iškvietė su reikalais ir nori, kad prižiūrėčiau vaikus?

Tiesą sakant, draugės balse Terė pajuto entuziazmą.

– Taip.

– Tuoj ateinu. Jokių problemų. Su džiaugsmu. Ar ilgai manai užtrukti?

Terė nusišypsojo. Jos draugė Lorė yra didžiausia naktibalda, ir Terė žinojo, kad jai slapta patinka būti iškviestai vidury nakties, ypač prižiūrėti vaikų, nes jos pačios vaikai jau suaugę ir išsikraustę. Vis kažkokia veikla, užuot tuščiai žiūrėjus naktinę kabelinę televiziją ar nerimastingai vaikščiojus po tuščią tamsų namą ir kalbėjus su savi-

mi apie tai, kas nenusisekė gyvenime. O tas pokalbis, kaip sužinojo Terė, išties netrumpas.

– Sunku pasakyti. Mažiausiai porą valandų. Bet turbūt ilgiau. Gal net visą naktį.

– Įsimesiu dantų šepetėlį, – atsakė Lorė.

Terė paspaudė mygtuką ir vėl susijungė su dispečeriu.

– Pasakykite poniai Rigins, kad po pusvalandžio pas ją atvažiuosiu pasikalbėti ir pradėsiu tyrimą. Ar ten jau yra policininkai?

– Išvažiavo.

– Praneškit jiems, kad greitai būsiu. Tegu surašo preliminarias ataskaitas, kad galėtume sudaryti chronologiją. Taip pat tegu pabando nuraminti ponią Rigins.

Bet Terė abejojo, ar jiems tai pavyks.

– Sutarta, – atsakė dispečeris ir padėjo ragelį.

Lorė bus čia po kelių minučių. Toks jau jos kaimynės stilius. Ji padėjo ragelį. Lorei patiko galvoti, kad ji – neatskiriama kiekvieno tyrimo ar nusikaltimo vietos, į kurią iškviesdavo Terę, dalis, ne mažiau svarbi, nei bet kuris teismo ekspertas ar pirštų atspaudų specialistas. Ta saviapgaulė buvo nekalta ir naudinga. Terė nuėjo į vonią, apsišlakstė vandeniu veidą ir šepečiu perbraukė plaukus. Nors buvo vėlu, šiame beprotiškos panikos pasaulyje, į kurį, žinojo, tuoj nusileis, ji norėjo atrodyti žvali, susitvarkiusi ir ypač kompetentinga.

Gatvėje buvo tamsu, Terei važiuojant Riginsų rajono gatvėmis namų languose degė tik viena kita šviesa. Vienintelis namas, kur akivaizdžiai vyko veiksmas – verandoje degė šviesa ir svetainėje judėjo žmonių siluetai, – tas, kur ji važiavo. Prie jo stovėjo policijos automobilis, tačiau į vietą atvykę pareigūnai išjungė švyturėlį, ir jis atrodė kaip eilinis automobilis, laukiantis būrio priemiesčio keleivių, vyksiančių į darbą ar mokyklą.

Terė sustabdė savo išklerusį nediduką šešerių metų senumo automobilį. Minutėlę lukterėjo, giliai įkvėpė ir susirinko daiktus – krepšį su juostiniu diktofonu ir užrašų knygą. Jos pažymėjimas buvo prisegtas prie krepšio rankenos. Pistoletas gulėjo dėkle ant sėdynės šalia. Ji patikrino, ar saugiklis tikrai nuleistas, ar lizde nėra šovinių, ir prisegė jį prie džinsų diržo. Dar kartą giliai įkvėpusi, išlipo į tamsą ir patraukė pievele namo link.

Per pastaruosius pusantrų metų tai jau trečia jos kelionė čionai.

Matė, kaip iškvepiami garai skaidosi ore tarsi dūmai. Oro temperatūra nukrito, bet ne tiek, kad kas nors Naujojoje Anglijoje imtųsi ko daugiau, nei tik geriau susiimti paltą ties krūtine ir pasistatyti apykaklę. Šiame šaltyje buvo justi kažkoks skaidrumas, jis buvo ne toks negailestingas kaip žiemą, tačiau apėmė pojūtis, kad ore vis dar justi šaltis, nors pavasaris kartais jau rodo ženklus.

Terė ėmė gailėtis, kad neužvažiavo į darbą, kur dirbo su kitais trimis detektyvais, ir nepasiėmė savo segtuvo su duomenimis apie Riginsų šeimą, nors ir abejojo, kad tose ataskaitose rastų ką nors, ko dar atmintinai nežino. Tačiau jai buvo nepakenčiamas jausmas, kad ten, kur eina, iš tiesų vyksta toli gražu ne tie dalykai, kurie vaizduojami. *Pabėgusi nepilnametė* – būtent taip ji šitai aprašys ataskaitoje ir būtent taip detektyvų skyrius traktuos šitą bylą. Ji tiksliai žinojo, kokių žingsnių imsis ir ką tokio dingimo atveju nurodoma daryti jų skyriaus instrukcijose ir darbo taisyklėse. Ji net galėjo daugmaž nuspėti tikėtiną bylos tyrimo rezultatą. Bet iš tikrųjų čia vyksta visai ne tai, pasakė ji sau. Dženiferės užsispyrimas dengė kažkokią kitą priežastį, greičiausiai už to atkaklaus paauglės ryžto pabėgti iš namų slypi kur kas baisesnis nusikaltimas. Tiesiog Terė nemanė kada nors atkapstysianti jį, kad ir kiek klausinėtų motiną ir jos sugyventinį, kad ir kiek stengtųsi ištirti tą bylą.

Mintis, kad ją tuoj vėl apgaudinės, buvo atgrasi.

Užlipusi į prieangį ji pamindžikavo prieš belsdama. Įsivaizdavo,

kaip jos vaikai miega namuose, nežinodami, kad jos nėra koridoriaus gale mažame miegamajame, kad ji ten nemiega jautriu miegu, įtempusi ausis, ar neišgirs kokių neįprastų garsų. Jie dar maži, pagalvojo ji. Kad ir kokį širdies skausmą ar nerimą jie suteiks – o taip tikrai bus, – tai jos dar laukia ateityje.

Tuo keliu Dženiferė nuėjusi kur kas toliau.

Keletu kelių toliau, pagalvojo Terė. Ji suprato, kad ir jai, ir tam, kas vyksta šiame name, ši dviprasmybė tinka.

Terė paskutinį kartą įkvėpė šalto nakties oro, tarsi rydama paskutinį lašą vandens iš stiklinės. Kartą pabeldė, atsidarė duris ir greitai įžengė į nedidelį koridorių. Žinojo, kad ten, ant sienos prie laiptų į miegamuosius antrame aukšte, kabo devynmetės besišypsančios Dženiferės nuotrauka, dailiai sušukuotos, su rožiniu kaspinu. Su žavingu plyšiu tarp priekinių dantų. Ta nuotrauka iš tų, kurias dievina tėvai ir nekenčia paaugliai, nes ir tiems, ir tiems ji primena tą patį laiką, tik matomą kitu žvilgsniu ir iškraipytą įvairių prisiminimų.

Kairėje, svetainėje, ji pamatė Merę Rigins ir Skotą Vestą – sugyventinį, tupinčius ant sofos krašto. Skotas buvo vieną ranką permetęs Merei per pečius, kita laikė jos ranką. Ant žemo stalo peleninėje smilko cigaretės. Stalas buvo nukrautas limonado skardinėmis ir pustuščiais kavos puodeliais. Šone nesmagiai trypčiojo pora uniformuotų pareigūnų. Vienas jų – vėlyvosios naktinės pamainos seržantas, kitas – dvidešimt dvejų naujokas, pradėjęs dirbti tik prieš mėnesį. Akivaizdu – seržantas dar mokė tą jaunesnįjį. Ji linktelėjo jų pusėn, pamatė, kaip seržantas vos pastebimai užvertė akis, ir tuo metu Merė Rigins užkaukė:

– Detektyve, ji ir vėl tai padarė...

Terė linktelėjo policininkams ir pasisuko į Merę Rigins.

Toji buvo nusiverkusi, vokų šešėliai išterlioti, skruostais varvėjo juodas tušas – visa tai priminė Helovino kaukę. Nuo verkimo akys sutinusios, tad atrodė kur kas vyresnė. Terė pagalvojo, kad vidutinio

amžiaus moteriai ašaros nieko gero neduoda – kaipmat atsiskleidžia visi taip kruopščiai slepiami metai.

Užuot puolusi ką daugiau aiškinti, Merė Rigins pasisuko ir įsikniaubė sugyventiniui Skotui į petį. Jis kiek vyresnis už ją, pražilęs, išskirtinės išvaizdos net su džinsais ir nublukusiais darbiniais marškiniais raudonais langeliais. Naujojo amžiaus gydytojas, specializuojasi holistinėje medicinoje, gydo bet kokias psichikos ligas ir sėkmingai dirba akademinėje bendruomenėje, kuri visuomet mielai priima įvairius metodus lygiai taip, kaip kai kurie žmonės puola nuo vienos dietos prie kitos. Vairuoja ryškiai raudoną sportinę mazdą pakeliamu stogu ir dažnai žiemą važinėja po slėnį tą stogą nuleidęs, su šilta striuke ir kailine medkirčio ausine kepure, o tai jau daugiau nei ekscentriška, tarsi iššūkis visiems. Miesto policija buvo puikiai susipažinusi su Skotu Vestu ir jo darbais; jiedu su ta mazda bauginamai sparčiai rinko baudas už greičio viršijimą, be to, policija buvo priversta jau ne kartą tyliai tvarkyti jo ekscentriško gydymo sukeltas psichologines bėdas. Kelios savižudybės. Sunkiai sutramdytas peiliu mosuojantis psichozės apimtas paranoidinis šizofrenikas, kuriam jis patarė nustoti vartoti tradiciškesnio gydytojo išrašytą halopervidolį ir vietinėje sveiko maisto parduotuvėje nusipirkti jonažolių.

Čia neturėtų būti tų cigarečių ir limonado skardinių, pagalvojo Terė. Skotas vadovaujasi jogos ir pilateso tradicijomis, kur dietinė kola ar *Starbuck's* kava su pienu laikoma atsisiejimo nuo aukštesnių ir gilesnių gerųjų gamtos jėgų ženklu. Terė pagalvojo, kad tokios pažiūros labiau derėtų astrologui, o ne psichologui.

Jei būtų galėjusi, būtų pasišaipiusi iš jo ir pasakiusi ką nors apie užkrečiamą veidmainystės galią. Tačiau dar savo karjeros policijoje pradžioje suprato, kad žmonių gyvenimuose būna begalė prieštaravimų ir į juos baksnoti pirštu retai duoda kokios naudos. Terė norėjo būti ir manė esanti sąžininga, nešališka pragmatikė, mąstanti sveikai

ir sistemingai. Jei dėl tokio būdo ji kartais atrodė nedraugiška, ką gi, tai jai netrukdė. Per savo gyvenimo metus ji jau gavo savo porciją aistros, keistumo ir beprotybės ir dabar jai buvo mieliau tvarka ir sistema, nes, manė ji, tai suteikia saugumo.

Skotas pasilenkė į priekį. Jis kalbėjo surepetuotu gydytojo balsu – giliu, ramiu ir supratingu. Tas balsas buvo skirtas parodyti, kad šitoje padėtyje jis yra jos sąjungininkas, tačiau Terė puikiai žinojo, kad manyti priešingai būtų kur kas teisingiau.

– Merė labai nusiminusi, detektyve. Nepaisant *visų* mūsų faktiškai nepaliaujamų pastangų... – jis sustojo nebaigdamas sakinio.

Terė linktelėjo. Atsisuko į policininkus. Seržantas padavė jai liniuotą lapą, tokį, kokių būna kiekvieno vidurinės mokinio segtuve. Surašyta kruopščiai, raštu, kuris susiformuoja žmogui, norinčiam, kad kiekvienas žodis būtų aiškus ir įskaitomas. Tikrai neprikeverzota paauglės, skubančios lėkti pro duris ir daryti tai, kas parašyta tame raštelyje. Prie to raštelio padirbėta. Gali būti, kad būta kokių trijų ar keturių kruopščių juodraščių. Terė spėjo, kad gerai paieškojusi kokioje šiukšlių dėžėje ar konteineryje už namo rastų kitų versijų. Prieš atsakydama, Terė perskaitė raštelį tris kartus:

Mama,

išėjau į kiną su keliais draugais, susitiksiu su jais prekybos centre. Ten ir pavalgysiu, ir gal nakvosiu arba pas Sarą, arba pas Keitę. Po filmo paskambinsiu ir pasakysiu, ar nakvoju, arba pareisiu namo. Ilgai nebūsiu. Namų darbus paruošiau ir iki kitos savaitės nieko naujo neturiu.

Labai protinga. Labai glausta. Visiškas melas.

– Kur jis buvo paliktas?

– Magnetu prispaustas prie šaldytuvo, – atsakė seržantas. – Kur tikrai neliks nepastebėtas.

Terė perskaitė jį dar porą kartų. *Greitai mokaisi, Dženifere, ar ne?* – pagalvojo. *Tiksliai žinai, ką parašyti.*

Filmas – tai reiškia, kad motina pagalvos, jog jos mobilusis išjungtas, ir tai suteikia mažiausiai poros valandų langą, kai ji visai pateisinamai nepasiekiama.

Keli draugai – nedetalizuojama, bet atrodo visai nekaltai. Mergaitės, kurių vardus parašė, Sara ir Keitė, tikriausiai sutiko ją pridengti, arba jų pačių neįmanoma pasiekti.

Paskambinsiu – taigi, motina su Skotu sėdės ir lauks skambučio, ir praras brangias minutes.

Nėra namų darbų – Dženiferė pašalino iš lygties didžiausią išorinę dingstį motinai jai skambinti.

Terė pagalvojo, kad Dženiferė labai protingai susiveikė gabalą laiko, pasiuntė motiną visomis kryptimis, tik ne teisingąja, ir nuslėpė tikrąjį savo plano tikslą. Ji pažvelgė į Merę Rigins.

– Skambinote jos draugėms? – paklausė.

Atsakė Skotas.

– Žinoma. Po paskutinių kino seansų apskambinom visoms Saroms ir Keitėms, kokias tik žinome. Nė vienas neprisimename, kad Dženiferė kada būtų minėjusi drauges tokiais vardais. Paskui stengėmės prisiminti visus kitus vardus, kokius iš jos girdėjome. Niekas nebuvo prekybos centre ir niekas nesitarė susitikti su Dženifere. Ir nematė jos nuo pamokų pabaigos.

Terė linktelėjo. *Protinga mergaitė,* pasakė sau.

– Nepanašu, kad Dženiferė turi daug draugų, – ilgesingai pratarė Merė. – Tiek pradinėje, tiek vidurinėje jai nelabai sekėsi megzti socialinių kontaktų.

Štai šitas pareiškimas, pamanė Terė, yra atkartoti Skoto žodžiai iš daugelio „šeiminių" pokalbių.

– Bet ji galėtų būti su kuo nors, ko jūs nepažįstate?

Tiek motina, tiek sugyventinis papurtė galvą.

– Nemanote, kad ji turi kokį nors draugą, kurį galbūt nuo jūsų slepia?

– Ne, – atsakė Skotas. – Būčiau to ženklus atpažinęs.

Kurgi ne, pamanė Terė. Šito ji garsiai nepasakė, bet pasižymėjo savo užrašuose.

Merė susiėmė ir pamėgino kalbėti ne taip ašaringai. Tačiau jos balsas virpėjo ir kiekvieną žodį ji sakė taip drebėdama, kad buvo visiškai aišku, kokia baimė ją užvaldžiusi.

– Suprantat, kai galiausiai susivokiau užeiti į jos kambarį, nes pagalvojau – gal rasiu ten dar vieną raštelį ar dar ką, iš ko galima būtų ką nors suprasti, pamačiau, kad nebėra jos meškino. Meškino, kurį ji vadino ponu Rudakailiu. Ji visada su juo miegodavo... jis tarsi suteikdavo saugumo jausmą. Jį padovanojo tėvas visai prieš pat mirtį, ir ji niekada niekur nevažiuoja be jo...

Per sentimentalu, pagalvojo Terė. Dženifere, padarei klaidą pasiimdama tą meškiną. Gal ir vienintelę, bet vis tiek klaidą. Nes vietoj tų šešių sėkmingai pavogtų valandų būtum turėjusi dvidešimt keturias.

– Gal pastarosiomis dienomis įvyko kas nors ypatinga, kas nors tokio, kas būtų paskatinę Dženiferę dabar bėgti? – paklausė ji. – Koks nors didelis konfliktas... gal kas mokykloje...

Merė Rigins tiesiog sukūkčiojo.

Skotas Vestas greitai atsakė:

– Ne, detektyve. Jei ieškote kokios nors išorinio Merės ar mano veiksmo, kuris galėjo tapti tokio Dženiferės elgesio priežastimi, galiu užtikrinti, kad nieko nebuvo. Jokių konfliktų. Jokių reikalavimų. Jokių paaugliškų pykčio priepuolių. Ji neturėjo pagrindo. Nebuvo nubausta. Tiesą sakant, pastarąsias kelias savaites čia buvo palaiminga ramybė. Aš pamaniau – ir jos mama pamanė, – kad gal krizė jau baigėsi ir viskas bus daug ramiau.

Todėl, kad ji planavo, pagalvojo Terė.

Terė svarstė, kad visoje toje Skoto pretenzingų, save teisinančių

žodžių kaskadoje būta bent vieno melo, o gal ir daugiau. Ji neabejojo – sužinos tai, anksčiau ar vėliau. Bet visai kitas reikalas, ar tos tiesos žinojimas padės surasti Dženiferę.

– Detektyve, ji labai problemiška paauglė. Labai jautri ir protinga, tačiau itin sutrikusi ir visai be pusiausvyros. Raginau ją gydytis, bet kol kas... na, juk žinote, kokie užsispyrę gali būti paaugliai.

Terė žinojo. Tik nebuvo įsitikinusi, kad tas užsispyrimas čia ir bus tikroji bėda.

– Gal manote, kad yra kokia konkreti vieta, kur ji galėtų važiuoti? Koks giminaitis ar giminaitė? Į kitą miestą išsikrausčiusi draugė? Gal ji kada nors kalbėjo norinti tapti modeliu Majamyje ar aktore Los Andžele, ar dirbti žvejybos traleryje Luizianoje? Bet kas, kad ir kaip tai atrodytų nereikšminga ar pasakyta atsainiai, gali mus nuvesti kokia nors linkme. Praeitus kartus ji toli nepabėgo: pirmą kartą porą mylių, antrą – į kitą artimiausią miestą. Šįkart viskas kitaip.

– Ne, ne... – pasakė Merė Rigins, grąžydama rankas ir siekdama dar vienos cigaretės.

Terė pastebėjo, kad Skotas ją bando sustabdyti, suimdamas už dilbio, bet ji nusipurtė, griebė *Marlboro* pakelį ir maištingai prisidegė dar vieną cigaretę, nors peleninėje smilko nesurūkyta ankstesnė.

– Ne, detektyve. Mudu su Mere stengėmės ką nors prisiminti, bet niekaip nesugalvojome nieko, kas, mūsų nuomone, galėtų padėti.

Terė linktelėjo sau tyliai galvodama.

– Man reikės naujausios, kokią turite, nuotraukos, – pasakė.

– Ji čia, – atsakė Skotas, paduodamas tai, ką akivaizdžiai buvo pasiruošęs iš anksto.

Terė paėmė nuotrauką ir pažiūrėjo. Besišypsanti paauglė. *Koks melas*, pagalvojo ji.

– Man taip pat reikės jos kompiuterio, – pridūrė.

– O kamgi jums reikėtų?.. – pradėjo Skotas, bet Merė Rigins jį nutraukė.

– Jis ant jos rašomojo stalo. Nešiojamas.

– Čia galėtų kilti privatumo klausimas, – pasakė Skotas. – Juk, Mere, kaip mes paaiškinsime Dženiferei, kad tiesiog leidome policijai pasiimti jos asmeninį...

Jis nustojo kalbėjęs. Terė pagalvojo: *Bent supranta, kaip kvailai tai skamba. Tačiau gal jį labiau jaudina visai ne tas kvailumas.*

O paskui netikėtai ji uždavė klausimą, kurio tikriausiai nereikėjo užduoti.

– Kur palaidotas jos tėvas?

Trumpam stojo tyla. Nutilo net beveik nepaliaujamas Merės kūkčiojimas.

Terė pamatė, kaip Merė Rigins susiėmė ir išsitiesė, tarsi tam, ką norėjo pasakyti, reikėtų stiprybės ar išdidumo injekcijos į tarpumentį, kuri nubėgtų visu stuburu.

– Šiauriniame krante, netoli Glosterio... Bet kaip tai susiję?

– Tikriausiai niekaip, – atsakė Terė.

Bet sau pasakė: *Ten ir važiuočiau, jei būčiau pikta, nusivylusi paauglė, kupina nenumaldomo noro pabėgti iš namų. Argi ji nenorėtų prieš bėgdama paskutinį kartą aplankyti ir atsisveikinti su vieninteliu, jos nuomone, ją tikrai mylėjusiu žmogumi.*

Ji palingavo galvą, bet taip nežymiai, kad niekas kambary nepastebėjo.

Kapinės, svarstė, *arba Niujorkas, nes tai geriausia vieta norint dingti.*

Tiesą sakant, pagalvojo, ar tik tos abi vietos nėra vienodai tinkamos išnykti.

5

KONTOROJE AMSTERDAME...

Miegamajame Bankoke...

Studijoje Tokijuje...

Interneto bare Santjage...

Nešiojamajame kompiuteryje Nairobio universiteto bibliotekoje...

...ir plačiaekraniame televizoriuje, kabančiame ant vieno prabangaus buto sienos Maskvoje. Kambaryje su tuo televizorium buvo pilna svečių, iš krištolinių taurių geriančių ledo šaltumo degtinę ir valgančių ikrus, kaip ir galėjai tikėtis. Jie pritildė trankią technomuziką ir sutelkė dėmesį į ekraną, visą tą laiką tyliai rodžiusį Kijevo „Dinamo" ir Maskvos „Lokomotyvo" futbolo rungtynių kartojimą. Vyras, besipuikuojantis didžiuliais Fu Mančo ūsais, pakėlė ranką, duodamas ženklą nutilti. Tai buvo jo pobūvis ir jo butas su langais į Gorkio parką. Jis vilkėjo brangų juodą kostiumą ir šilkinius violetinius marškinius, viršutinė saga neužsegta, su auksiniais papuošalais ir privalomu roleksu ant riešo. Šiais laikais, kai gangsteriai ir verslininkai dažnai atrodo iš esmės labai panašiai, jis galėtų būti ir tas, ir tas, o gal ir abu viename asmenyje. Greta jo stovinti liekna, kokių dvidešimt metų už jį jaunesnė moteris modelio plaukais ir

kojomis, apsivilkusi laisvą blizgančią žvynuotą vakarinę suknelę, menkai pridengiančią jos berniukišką figūrą, pasakė iš pradžių rusiškai, paskui prancūziškai, o vėliau dar ir vokiškai:

– Sužinojome, kad šį vakarą mūsų mėgstamas interneto transliuotojas pradeda rodyti visiškai naujas serijas. Jos turėtų būti labai įdomios daugeliui čia esančių...

Sulig tais žodžiais ji sustojo, niekam iš svečių daugiau nepaaiškinusi, ką gi jie matys. Iš to, kaip jie susibūrė apie televizorių ir sudribo ant patogių sofų ar susėdo ant kėdžių, buvo aišku, kad daugeliui jau žinoma, koks spektaklis prasideda. Išties iš tų nekantrių veidų turbūt galėjai spręsti, kad pasisėdėjimas surengtas konkrečiai pasidžiaugti vaizdais, atkeliaujančiais į tą butą per kompiuterį.

Ekrane netrukus pasirodė didžiulė paleidimo rodyklė, šeimininkas nuvedė ant jos žymeklį ir spustelėjo pelę. Tuoj pat pasigirdo muzika – Bethoveno „Odė džiaugsmui". Ji buvo įrašyta sintezatoriumi, o ekrane pasirodė dar labai jaunas aktorius Malkolmas Makdauelas su peiliu rankoje, vaidinantis Aleksą Stenlio Kubriko „Prisukamame apelsine". Vaizdas buvo per visą ekraną. Jis buvo su baltu kombinezonu, išdažytomis akimis, viniuotais batais ir juodu katiliuku, kuriuos šis aktoriaus ir režisieriaus bendras darbas išpopuliarino aštuntojo dešimtmečio pradžioje.

Išvydus šį vaizdą pasigirdo padriki plojimai – plojo vyresni svečiai, prisimenantys ir knygą, ir vaidybą, ir patį filmą.

Alekso vaizdas dingo, liko vien juodas ekranas, regis, net tvinksintis laukimu. Po kelių sekundžių ekraną tarsi peilis perrėžė ryškus raudonas pasviras užrašas: Kas bus toliau?

Paskui jis išnyko ir pasirodė kitas užrašas: Serialas nr. 4.

Veiksmas persikėlė į kažkokį rūsio kambarį. Viskas buvo keistai grūdėta ir plokščia, nors ir filmuojama modernia, brangia, spalvota didelės raiškos kamera. Tas rūsys atrodė pilkas ir skurdus. Visiškai anonimiškas. Iš pradžių visi žiūrovai, susirinkę į svečius prie televizoriaus, tematė seną metalinę lovą. Ant lovos gulėjo mergina, nurengta iki apatinių, su juodu

maišu ant veido. Jos rankos ir kojos buvo surakintos antrankiais ir pririštos prie žiedų, įtaisytų sienoje, tarsi kokiame požemio kalėjime. Mergina nejudėjo, tik giliai kvėpavo, taigi žiūrovai bent galėjo matyti, kad ji dar gyva. Ji galėjo būti be sąmonės, apsvaiginta ar net miegoti, tačiau turbūt po kokių trisdešimties sekundžių krūptelėjo – subarškėjo grandinė.

Vienas iš svečių aiktelėjo. Kažkas paklausė prancūziškai:

– Est-ce-que ćest vrai?

Tačiau į šį klausimą niekas neatsakė, nebent tik tyla, ir visi ištiesė kaklus į priekį, stengdamiesi geriau įžiūrėti.

Kitas svečias prabilo angliškai:

– Tai spektaklis. Ji turbūt aktorė, specialiai pasamdyta internetiniam vaidmeniui...

Žvynuotoji moteris pažvelgė į tą vyrą ir papurtė galvą. Jos atsakyme buvo justi slaviškas akcentas, tačiau susakyta nepriekaištingai:

– Kai prasidėjo ankstesnės transliacijos serijos, daug žmonių taip manė. Tačiau galiausiai, bėgant laikui, imi suvokti, kad neatsiras aktorių, norinčių vaidinti tokius vaidmenis.

Ji pažvelgė į ekraną. Mergina su maišu ant galvos, regis, ėmė drebėti, o paskui staiga pasuko galvą, tarsi į kambarį būtų užėjęs kažkas, nematomas kameros objektyvui. Žiūrovai stebėjo, kaip ji įtempia kaustančias grandines.

O paskui vaizdas sustingo taip pat staiga kaip ir atsirado, tarsi būtų pagautas skrendančio paukščio kadras. Jis pajuodavo, ir vėl pasirodė klausimas, užrašytas raudonu krauju: Nori pamatyti daugiau?

O po klausimo buvo reikalaujama pateikti kreditinės kortelės duomenis ir parodyta lentelė, ką už kiek gausi. Galima nusipirkti tam tikrą kiekį minučių, iki valandos arba keleto valandų. Galima ir visą dieną, ir dar daugiau. Buvo įrašyta ir didelė suma už NERIBOTĄ SERIALO NR. 4 PRIEIGĄ SU INTERAKTYVIU LANGU. Lentelės apačioje buvo didelis elektroninis laikmatis, irgi ryškiai raudonas. Jis rodė 00:00. Po juo dar buvo žodžiai: Pirmoji diena. *Visi pobūvio dalyviai pamatė, kaip*

laikrodis staiga ėmė skaičiuoti laiką – paėjo vieną sekundę, kitą... tarsi koks skaitmeninis laikrodis, skaičiuojantis, kiek laiko vyksta teniso mačas Vimbldone ar atvirajame JAV čempionate.

O dar žemiau – vienas sakinys: Galima Serialo nr. 4 trukmė – nuo savaitės iki mėnesio.

Kažkuris svečias sušuko rusiškai:

– Ei, Dmitrijau! Pirk visą paketą... nuo pradžios iki pabaigos! Gi turi pinigų!

Visa tai palydėjo nervingas juokas ir audringas pritarimas, kai vyras su ūsais iš pradžių atsisuko į susirinkusiuosius plačiai ištiesęs rankas, tarsi sakydamas „na, ką darysi", o paskui nusišypsojo, teatrališkai nusilenkė ir surinko kreditinės kortelės numerį. Vos jis tai padarė, ekrane pasirodė langelis įvesti slaptažodžiui. Vyras linktelėjo žvynuotajai damai prieiti prie kompiuterio klaviatūros. Ta nusišypsojo ir įrašė kelias raides. Būtum galėjęs pamanyti, kad ji įrašė švelnią pravardę, kuria vadina savo meilužį miegamajame. Vakaro šeimininkas nusišypsojo ir parodė kambario gale stovinčiam padavėjui baltu švarku ženklą papildyti taures, kol jo turtingi svečiai susės ir pakerėti tyliai lauks elektroninio pardavimo patvirtinimo.

Visame pasaulyje kiti irgi laukė to paties.

Kasbustoliau.com neturėjo tipinių vartotojų, tačiau moterų dalis greičiausiai buvo kur kas mažesnė nei vyrų, o vieša peržiūra Maskvoje – išimtis; dauguma vartotojų prisijungia prie *Kasbustoliau.com* privačiose vietose, kad ramiai vienatvėje galėtų stebėti, kaip rutuliojasi Serialo nr. 4 įvykiai. Tame tinklalapyje sukurta prisijungimo sistema su prieigos identifikavimu per nematomus slaptažodžius su dviguba ir triguba apsauga, ir beprotiškai greitu duomenų perdavimu į įvairius interneto serverius Rytų Europoje ir Indijoje. Į tą sistemą, sukurtą žmogaus su ypač išmaniu elektroniniu mąstymu, policija bandė įsiskverbti ne kartą. Tačiau neatrodė, jog tas tinklala-

pis turi politinį atspalvį – jis nebuvo lankomas teroristinių organizacijų ir viešai neplatino vaikų pornografijos, taigi puikiai atlaikė tuos kuklius ir visai nedažnus įsibrovimus. Tiesą sakant, tie pasitaikantys policijos bandymai suteikė tinklalapiui tam tikrą privalumą ar, kitaip sakant, nerašytos internetinės šlovės.

Kasbustoliau.com ieškojo visai kitokių klientų. Vartotojų sąraše buvo žmonės, kurie dosniai mokėtų už seksualinės sugestijos ir dramos mišinį, balansuojantį ant nusikalstamumo ribos. Kvietimai prisijungti buvo siunčiami per interneto pokalbių svetaines ir nerašytas internetines rekomendacijas.

Šito tinklalapio kūrėjai savęs visai nelaikė nusikaltėliais, nors ir buvo padarę daug nusikaltimų. Nelaikė jie savęs ir žudikais, nors žudė. Jie niekuomet nemanė, kad tai, ką daro, yra *iškrypimas*, nors daugelis sakytų, kad toks pavadinimas būtų labai tikslus. Jiems atrodė, kad jie yra šiuolaikiniai verslininkai, siūlantys specializuotas paslaugas, labai išskirtines, labai paklausias ir labai įdomias tamsesnėse pasaulio vietose ir žmonių sielos slaptybėse.

Maiklas su Linda susipažino prieš penkerius metus pogrindinėje sekso orgijoje viename Čikagos priemiesčio name. Tada jis buvo truputį drovus, švelniabalsis kompiuterių mokslų doktorantas; ji – įtakingos reklamos agentūros administratorė, prorečiais uždarbiaujanti palydovių tarnyboje, kad sudurtų galą su galu. Jos pomėgiai buvo peržengiantys ribas; jį žavėjo dalykai, kurių sau niekad neleido daryti. Lindą traukė BMW automobiliai ir tokie stimuliantai kaip deksedrinas, ji žaidė su priklausomybėmis; Maiklas paauglystėje buvo suimtas už tai, kad pavogė kiauksintį kaimyno šuniuką. Vieną dieną einant į mokyklą tas įkando jam į kulkšnį. Policija manė, kad Maiklas pardavė tą šunį – garbanotąjį bišoną – vienam Ilinojaus kaimiečiui, tiekiančiam jauką koviniams pitbuliams pjudyti. Už dvidešimt penkis dolerius. Kaltinimai Maiklui buvo panaikinti, paaiškėjus, kad slaptas informatorius, pranešęs policijai jo pavardę, yra įsivė-

lęs į kur kas sunkesnius nusikaltimus nei *šuns pagrobimas*. Ne vienas policininkas matė, kaip paauglys Maiklas išeina iš teismo pastato kaip laisvas žmogus, be jokio teistumo, ir pagalvojo, kad čia jis tikrai ne paskutinį kartą. Kol kas toji policininkų nuomonė nepasitvirtino.

Jiedu abu kilę iš abejotinų šeimų, su audringa, smurto persunkta praeitimi, kurią sugebėjo paslėpti po apgaulingai blizgančia išore. Pirmūnas klasės seniūnas ir daug žadanti verslininkė. Abu labai išprusę ir išsilavinę. Iš šalies jie atrodė iš tų, kurie jaunystėje sugebėjo pakilti aukščiau savo prastokos kilmės. Tačiau tai buvo tik išorinis įspūdis, o jiedu, nepriklausomai vienas nuo kito, žinojo, kad tai melas, nes tikrieji jų „aš" buvo paslėpti tik jiems patiems prieinamose vietose. Tačiau šiuos dalykus apie save ir vienas apie kitą jie atrado kur kas vėliau. Vakaras, kada jie susipažino, buvo skirtas visai kitokiam lavinimuisi.

To susiėjimo taisyklių būta visai paprastų: turėjai atsivesti kitos lyties partnerį; vadintis galima tik vardais, be pavardžių; po visko niekas nesidalija nei telefono numeriais, nei elektroninio pašto adresais; privalėjai pasižadėti, kad jei kartais kurį nors dalyvį paskui netyčia sutiksi kitoje aplinkoje, elgsies su juo kaip su visiškai nepažįstamu, tarsi nebūtumėt drauge dalyvavę audringoje, pornografiškoje ir viešoje sekso orgijoje.

Visi sutiko su tomis taisyklėmis. Iš tikrųjų niekas į jas per daug nekreipė dėmesio, – išskyrus pirmąją. Pirmosios *reikėjo* laikytis, antraip niekas neįleis pro duris. Ta vieta buvo skirta slaptiems susitikimams, rėkte rėkiantiems neištikimybę ir peržengtas ribas. Nė vienam, įžengiančiam į šį tvarkingą priemiesčio namą, taisyklės labai nerūpėjo.

Ten būta galybės priedangų. Ant vejos priešais namą gulėjo pora vaikiškų dviratukų. Vaikiškų knygučių prikrauta lentyna. Virtuvės kampe sudėtos sausų pusryčių dėžės, kad ant stalviršio liktų vietos veidrodžiui su vaišėms patiektomis kokaino linijomis. Televizorius svetainėje rodė juodžiausią pornografiją, tačiau tik retas iš maždaug trisdešimties svečių kreipė dėmesį į filmuotą to, ką jie patys darė,

versiją. Drabužiai buvo greitai nusimetami. Alkoholio buvo apsčiai. Ekstazio tabletes siūlė it užkandžius. Vyriausi dalyviai buvo turbūt kiek daugiau nei penkiasdešimties. Dauguma – trisdešimtmečiai, keturiasdešimtmečiai, ir kai Linda įėjo pro duris ir pradėjo nusirenginėti, ne vienas vyras sužiuro į ją sužavėtu žvilgsniu ir ėmė planuoti su ja pabendrauti.

Kaip ir reikalaujama, tiek Maiklas, tiek Linda atėjo į tą pasibuvimą su kuo nors kitu. Tačiau išėjo drauge. Tą vakarą Maiklo mergina buvo kita studentė, kandidatė į sociologijos doktorantes, neva atliekanti tikro gyvenimo tyrimus, pabėgusi iš pasilinksminimo tuoj pat, kai trys nuogi ir itin susijaudinę vyrai ją užspaudė į kampą ir, visai nesidomėdami jos mergaitiškais klausimais, ko jie čia atėję, ir neklausydami silpnų jos protestų, pastatė keturiom. Šiuose susitikimuose galiojo nerašyta taisyklė, kad niekas *neverčiamas* nieko daryti, jei nenori. Tačiau ši nuostata buvo labai skirtingai interpretuojama.

Lindos vakaro „partneris“ buvo klientas, užsisakęs jos paslaugas – pavaišinęs brangia vakariene, jis pranešė jai, kur norintis praleisti likusį vakarą. Ir pasiūlė sumokėti daugiau nei jos standartinę pusantro tūkstančio dolerių kainą. Ji sutiko – svarbiausia, kad pinigai būtų sumokėti grynaisiais ir į priekį, – ir nepasakė jam, kad tikriausiai būtų sutikusi ir nemokamai su juo eiti. Smalsumas, pamanė ji, prilygsta įžanginėms glamonėms. Kai jiedu atėjo į tą namą, tas „partneris“ patraukė į šoninį kambarį su juodu odiniu muštuku rankoje, visiškai nuogas, tik su odine juoda kauke ant galvos, ir paliko Lindą vieną, bet dėmesio jai nestigo.

Jų pažintis – kaip ir visos to vakaro pažintys – buvo laimingas atsitiktinumas. Žvilgsnių susidūrimas iš priešingų kambario galų, lėtai išlenkiamas kūnas, šilkinis balso tonas. Juos draugėn suvedė vienas vienintelis žodis, truputį palenkta galva, truktelėjimas pečiais – kažkoks nedidelis emociškai įkrautas veiksmas pritemdytame besaikiam seksui ir orgazmams skirtame kambaryje, pilname nuogų, vi-

somis įmanomomis pozomis besiporuojančių vyrų ir moterų. Kai jų žvilgsniai susitiko, abu santykiavo su kuo nors kitu. Nė vienam išties *nepatiko* tai, ką jie tuo konkrečiu metu veikė. Kambary, kur vyko tai, ką dauguma žmonių pavadintų *beprotiškai* netradiciška, abiem buvo nuobodoka. Tačiau jiedu pamatė vienas kitą ir juose suskambo kažkas labai gilaus ir turbūt bauginančio. Tiesą sakant, tą vakarą jie vienas su kitu taip ir nepasimylėjo. Tik stebėjo vienas kitą ir, tarp visų dejonių ir malonumo šūksnių, išvydo kažkokį paslaptingą kryptingumą. Apsupti geidulių, jie užmezgė kone sprogstamą ryšį. Nenuleido vienas nuo kito akių, net kitiems glamonėjant jų kūnus. Kai Maiklas pro prakaituotus kūnus galiausiai prasibrovė iki jos, pats nustebo dėl tokio savo įžūlumo. Paprastai jis dvejodavo, laikydavosi nuošaliai, sutrikdavo prisistatydamas ir kalbėdamas, o neįgyvendinti geiduliai aidėdavo viduje. Lindą tuo metu seilėjo vyras, kurio ji nė vardo nežinojo. Akies kampeliu ji pamatė, kaip Maiklas artėja prie jos. Instinktyvus suvokimas, jog jis ateina ne pasinaudoti kuria nors jos anga, pasibeldė į jos išblaškytus jausmus. Ji šiurkščiai atsiplėšė nuo savo partnerio, kurio negrabus dėmesys jai ir šiaip buvo nusibodęs, paliko jį nustebusį, nebaigusį ir kiek įsiutusį ir užčiaupė jo aršų nepasitenkinimą vienu vieninteliu piktu žvilgsniu. Atsistojo nuoga ir paėmė irgi nuogą Maiklą už rankos, tarsi būtų jį pažinojusi metų metus. Ir jiedu išėjo, be žodžių. Vieną minutę, kol drauge ieškojo savo drabužių, jie atrodė kaip kokio Renesanso dailininko nutapytas Adomo ir Ievos išvarymas iš Rojaus.

Nuo to laiko jie kartu, ir per visus tuos metus nė karto neprisiminė, kaip susipažino. Ir ilgai netruko aptikti abu turintys kitų aistrų, toli peržengiančių sekso ribas, nors ir tamsių, bet labai jaudinančių.

Benzino smarvė užplūdo šnerves.

Jis kone žiaukčiojo, sukiojo galvą, stengdamasis kvėptelti gryno oro, bet atrodė, kad toje uždaroje erdvėje jo likę labai mažai. Tas

kvapas jį akimirką apsvaigino, jis keliskart sukosėjo ir toliau laistė benziną. Kai gruoblėtos grindys jau ėmė blizgėti visomis to skysčio vaivorykštės spalvomis, jis iššoko pro duris, paklaikęs sumosikavo rankomis ir ėmė siurbti į save tamsą.

Kai galva prasiblaivė, grįžo prie darbo. Užpylė benzino ir iš lauko, įlindo į autobusiuko priekį, pažiūrėjo, ar sėdynės gerai įmirkusios.

Pagaliau viskuo patenkintas, numetė raudoną baką ant keleivio sėdynės. Įmetė ir gumines chirurgines pirštines. Buvo pasiruošęs plastikinį butelį su detergentu, užkimštą benzine sumirkytu skuduru – tokią gana paprastą napalmo tipo bombą. Kišenėje susirado žiebtuvėlį.

Maiklas neskubėdamas apsidairė. Jis buvo apleistos teritorijos gilumoje, už seno apgriuvusio, seniai nebeveikiančio popieriaus fabriko. Kadaise jis maitino daugelį šio mažo miestelio prie upės žmonių. O dabar liko niūriai stovėti, tarsi seniai prarasto laiko ir darbų priminimas, išdaužytais langais ir aptrupėjusiomis sienomis, vaikų apmėtytas akmenimis. Maiklas pasistengė pastatyti autobusiuką kuo toliau nuo pastato; nenorėjo, kad liepsna pritrauktų per daug dėmesio, ir per greitai. Jis tenorėjo visiškai sunaikinti tą vogtą automobilį. Tokiuose dalykuose jis jau buvo įgijęs patirties. Tai visai nesudėtinga.

Jis paskutinį kartą viską patikrino, sužiūrėjo, kad nebūtų nieko palikęs. Atsukti registracijos numerius prireikė tik kelių sekundžių. Ruošėsi juos įmesti į netoliese esantį tvenkinį. Paskui nusirengė visus drabužius. Susuko juos į ryšulį, irgi sulaistė degiu skysčiu ir įmetė pro atviras autobusiuko duris. Sudrebėjo kaustomas šalčio. Paskui uždegė tą namų darbo bombą ir įmetė vidun. Greitai nusisuko ir pasileido bėgti, po kojomis girgždant žvyrui ir susigulėjusiam purvui, tikėdamasis, kad neužlips ant kokio stiklo ir nesusipjaustys pėdų. Bombai sprogus, už nugaros pasigirdo garsus *bum*. Maiklas sulėtino žingsnį ir žvilgtelėjo per petį įsitikinti, kad autobusiukas išties jau paskendęs ugnyje. Pro langus virto oranžinės liepsnos, į dangų ėmė kilti pirmieji pilkų ir juodų dūmų stulpai. Patenkintas Maiklas pagreitino žings-

nį. Jam norėjosi garsiai juoktis – būtų smagu išgirsti, kaip koks nors priblokštas, žado netekęs praeivis aiškina kokiam skeptiškai nusiteikusiam policininkui matęs nuogą vyrą, bėgantį tamsoje tolyn nuo sprogstančio krovininio autobusiuko.

Švelnus nakties vėjelis dar nešiojo ugnies kvapą, tvoskiantį nuodingu padegimu. *Kas ten taip sakė „Šių dienų apokalipsėje"?* – jis ūmai savęs paklausė. *Pulkininkas Kilgoras: labai mėgstu rytinį napalmo kvapą...* Ką gi, pagalvojo Maiklas, vakarais jis nė kiek ne mažiau patrauklus ir reiškia lygiai tą patį – *pergalę.*

Maiklo drabužiai gulėjo ant jo seno, apdaužyto pikapo vairuotojo sėdynės. Raktai buvo po ja, ten, kur ir paliko. Ant drabužių buvo numestas nedidelis pakelis dezinfekavimo servetėlių – jam labiausiai patiko tos, kurias seniai naudoja nuo hemorojaus. Jos ne tokios kvapnios kaip kitos, tačiau benzino likučius kaipmat pašalina. Atsidarė dureles ir per kelias sekundes nusivalė visą kūną drėgnomis servetėlėmis. Per minutę apsimovė džinsus, apsirengė džemperį ir užsidėjo beisbolo kepuraitę. Paskutinįkart apsižvalgė. Nė gyvos dvasios. To jis ir tikėjosi. Už pastato per kokį šimtą jardų dar buvo matyti į dangų besiraitanti dūmų spiralė, tarsi šviesesnis nakties šešėlis, o po ja švietė ugnis. Maiklas sėdo prie vairo ir užvedė variklį. Giliai įkvėpė, uosdamas automobilio saloną – kaip ir tikėjosi, servetėlės panaikino kvapą – benzinu nebesmirdėjo. Ir vis dėlto išsiėmė iš daiktadėžės kvapus naikinantį purškiklį ir išpurškė visą saloną. Šitoks atsargumas, pamanė, visai nebūtinas. Tačiau jei policija *visgi* sustabdytų dėl viršyto greičio, pravažiuoto „stop" ženklo ar šiaip dėl vienokio ar kitokio nusižengimo, būtų negerai smirdėti kaip padegėjui.

Kone labiau už viską Maiklui patiko viską gerai apgalvoti, iš anksto išnagrinėti visais atžvilgiais, įsivaizduojant įmanomus variantus toje galimybių gausoje. Tada jo širdis suspurdėdavo.

Jis įjungė pavarą, užsimaukšlino kepurę ant akių ir išsinarpliojo *iPodo* ausines. Kai važiuodavo atlikti kokio su jų verslu susijusio ne-

malonaus juodo darbo, Linda įrašydavo jam specialius dainų rinkinius. Ekrane jis pamatė užrašą: *Benzininė muzika*. Garsiai nusijuokė. Atsilošė sėdynėje ir klausėsi iš pikapo garsiakalbių sklindančio kažkokio Kriso Vitlio gabalo, su grėsmingai pjaunančiais plieniniais gitaros akordais. Dainininkas užkabino kelias stygas... „tarsi vaikščiojantis vertimas melo gatvėje..." Tikra tiesa, pagalvojo Maiklas, išvažiuodamas iš automobilių aikštelės prie apleisto sandėlio. Linda *visada* žino, ko jis norėtų pasiklausyti.

Greta gulinčiame plastikiniame maiše buvo kreditinė kortelė, priklausanti kažkokiai moteriai, pavarde Rigins, ištraukta iš Ketvirtojo numerio piniginės. Dar vienas kitas darbelis pakeliui, paskui Bostone, ir jis parvažiuos pas Lindą. Pikapas sušilo, ventiliatoriai pūtė į jį karštą orą. Lauke vis dar bjauriai šalta ir drėgna, pamanė Maiklas. Ir nusprendė, kad kita internetinė transliacija turėtų vykti iš Floridos ar Arizonos. Tačiau taip jis užbėga už akių dabartiniam serialui, o tai, žinojo, negerai. Maiklas didžiavosi galintis sutelkti visą dėmesį į vieną dalyką; kai jau ko nors imasi, niekas nestos jam skersai kelio, niekas nesutrukdys ir nenukreips jųdviejų nuo to, ką daro. Bet kuris sėkmingas menininkas ar verslininkas apie savo darbus pasakytų lygiai tą patį. *Jei visiškai neatsiduosi tam, ką darai, neparašysi nei romano, nei dainos, nieko neįgysi ir nesukursi produkto*, pasakė sau.

Linda manė lygiai taip pat.

Todėl jie vienas kitą šitaip ir mylėjo.

Jis pagalvojo: *Man nežmoniškai sekasi.*

Maiklas nusiteikė dviejų valandų kelionei į miestą. Kai sugrįš į išsinuomotą vienkiemį, Linda jau bus viską užsukusi. Jau dabar mudu turbūt turtuoliai, pasvarstė jis. Tačiau ne pinigai jiedviem rūpėjo labiausiai. Serialas nr. 4 jį jaudino, jis jautė stuburu kylant nepaprastai malonią šilumą, visai kitokią, nei sklido iš automobilio ventiliatorių. Ji pulsavo muzikos, užliejusios saloną, ritmu.

6

Po dengiančiu galvą juodu maišu visas Dženiferės pasaulis susitraukė į garsus, kuriuos girdėjo, kvapus, kuriuos užuodė, ir skonius, kuriuos jautė, tačiau ir šituos pojūčius labai slopino širdies dūžiai, tvinksintis skausmas smilkiniuose ir ją supanti klaustrofobiška tamsa. Stengėsi nusiraminti, tačiau negalėjo suvaldyti kūkčiojimo ir skruostais tekančių sūrių ašarų, išdžiūvusi gerklė perštėjo.

Iš nevilties norėjo šauktis pagalbos, tačiau žinojo, kad čia jos nesulauks. Lūpomis nuslydo žodis „mama", tačiau už tos tamsos ji matė tik mirusį tėvą, stovintį ten, kur ji negali pasiekti, tarsi jis būtų kažkur išorėje ir negirdėtų jos šūksnių, nes jie neprasiskverbia pro kažkokią stiklo sieną. Ji akimirką apsvaigo, tarsi svyruotų ant bedugnės krašto ir vos vos išlaikytų pusiausvyrą pūstelėjus vėjo gūsiui.

Tarė sau: *Dženifere, privalai valdytis...*

Nesuprato – ar pasakė tuos žodžius garsiai, ar tik išrėkė mintyse, visiems tiems prieštaringiems jausmams ir skausmams, vejantiems vienas kitą, temdantiems emocijas ir neleidžiantiems mąstyti protingai ir racionaliai. Ji niekaip negalėjo suvokti, ar skauda, ar kankina abejonės. Atrodė, kad ir tai, ir tai skaudina vienodai,

tačiau ji žinojo turinti kažkaip susivokti, kas vyksta už to maišo ribų.

Ji paliepė sau giliai kvėpuoti: *Dženifere! Pasistenk!*

Kalbėjimas su savimi antruoju asmeniu kažkaip keistai ramino. Tai sustiprino jausmą, kad ji gyva, kad ji yra ji, kad dar turi praeitį, dabartį, o gal ir ateitį.

Dženifere, baik verkti!

Ji staiga įkvėpė troškaus, karšto oro maišo viduje.

Gerai. Gerai...

Bet nebuvo taip paprasta. Nusiraminti jai prireikė kelių minučių, tačiau galiausiai ji beveik liovėsi gaudyti orą ir kūkčioti, nors niekaip negalėjo sustabdyti nevaldomo kūno drebulio, apėmusio visus iki vieno raumenis. Ypač drebėjo kojos, žiauriai tąsė, nuo tų spazmų visas kūnas buvo tarsi želė. Atrodė, jog mintys ir suvokimas kažkaip atjungti nuo kūno reakcijų. Viskas buvo nesinchroniška. Nekoordinuota. Neryšku ir nevaldoma. Ji niekaip nesurado savyje kokios minčių kartelės, už kurios galėtų užsikabinti ir pamėginti suvokti, kas nutiko ir kas dar gali nutikti.

Nusipurtė, nors nebuvo sušalusi: tiesą sakant, kambaryje buvo labai karšta. Pajuto, kaip kūnu slenka šiluma, ir pirmą kartą susivokė esanti beveik nuoga. Visu kūnu vėl nubėgo drebulys. Niekaip neprisiminė, kad būtų nurenginėjama, bet neprisiminė ir kaip buvo atgabenta į šitą kambarį. Vienintelis dalykas, kurį atgamino, – vyro kumštis, artėjantis į ją tarsi kulka, ir pojūtis, kad yra sviedžiama į autobusiuko galą. Visa tai ją labai trikdė; ji nebuvo tikra, ar tai iš tiesų nutiko. Akimirką įsivaizdavo sapnuojanti: jai tereikia išlikti ramiai, ir pabus savo lovoje namie, galės nulipti į virtuvę, išsivirs kavos, pavalgys ir primins sau visus tuos planus pabėgti.

Dženiferė laukė. Stipriai užsimerkė maiše ir pasakė sau: *Prabusk! prabusk!* Bet suvokė, kad tas noras beviltiškas. Jai nebus taip pasisekę, kad visa ištirptų it sapnas.

Gerai, Dženifere, pasakė ji sau. *Susitelk į vieną dalyką. Vieną vienintelį. Padaryk, kad jis būtų realus. Ir nuo to pradėsi.*

Staiga ji pajuto baisų troškulį. Apsilaižė lūpas. Jos buvo išdžiūvusios, suskilinėjusios, ir ji pajuto dar daugiau kraujo skonio. Prispaudė liežuvį prie dantų. Visi vietoje. Suraukė nosį. Neskauda. *Gerai, dabar žinai kai ką naudinga. Nosis nesulaužyta. Dantys neišmušti. Tas gerai.*

Dženiferė pajuto kažką prie pilvo, kažką, kas niežėjo. Be to, jautė tą patį ir ant rankos, tik negalėjo suprasti ką. Tai ją trikdė dar labiau.

Ji žinojo, kad reikia suprasti du dalykus: save ir tai, kur ji yra. Iš savo tamsos ji stengėsi kaip nors susivokti, išsiaiškinti. Kur ji yra? Kas vyksta?

Tačiau tų paprastų dalykų jai nepavyko padaryti. Ir kuo labiau stengėsi valdytis, tuo labiau tolo tie tikslai. Atrodė, ta maišo juoduma ją užvaldė, tarsi tas maišas ne tik neleido matyti, kas vyksta išorėje, bet ir pažvelgti į save. Ją apėmė jausmas, kad visas jos pasaulis nusileidžia į pilvą ir užtemdo protą; ji tegalėjo įsivaizduoti didžiulį nebūties siaubą. O tada, užliejus tai nevilčiai, ji suvokė išties baisų dalyką: *Dženifere, tu dar gyva. Kad ir kas čia vyktų, tai bus tai, ko dar gyvenime nepatyrei ir net neįsivaizdavai vykstant. Tai nebus greita. Tai nebus lengva. Tai yra tik kažko pradžia.*

Ji pajuto, kaip krinta spirale žemyn. Sukasi verpetu. Sūkuriu. Visatos tuštumos skyle. Kojos drebėjo ir jai nebeužteko jėgų sulaikyti vėl užklupusią raudą. Ji pasidavė baimei, visą kūną tąsė skausmingi traukuliai – iki pat to momento, kai išgirdo duslų atidaromų durų garsą.

Ji palinko į jį. Kažkas buvo kambary.

Tą sekundę ji pajuto, kad būti vienai siaubinga. Tačiau iš tikrųjų tai kur kas geriau, nei žinoti, kad esi ne viena. Jos nugara išsirietė, raumenys įsitempė; jei būtų save mačiusi, būtų pamaniusi, kad į tą garsą jos kūnas reagavo tarsi į elektros srovę.

Aš pasenau, tarė sau Adrianas, žiūrėdamas į veidrodį virš žmonos komodos. Tai buvo nedidelis veidrodis mediniais rėmais, į kurį ji metų metus paskutinįsyk žvilgteldavo kur nors eidama šeštadienio vakarą. Prieš išeidamos iš namų moterys mėgsta pasitikrinti dar kartą, pažiūrėti, ar viskas tinka, viskas dera, viena kitą papildo. Jis pats niekada nesismulkindavo ir nesirūpino, kaip atrodo aplinkiniams. Visada rengėsi kaip pakliūva – suglamžyti marškiniai, nudribusios kelnės, kreivokai parištas kaklaraištis – viskas atitiko jo akademinį gyvenimo būdą. Aš visada *atrodžiau* tarsi profesoriaus karikatūra, nes ir *buvau* profesorius. *Buvau mokslo žmogus.* Jis pakėlė ranką ir palietė nutįsusias žilų plaukų sruogas, paskui patrynė pilkus šerius ant smakro. Pirštu perbraukė raukšlę ant skruosto. Amžius mane baugina, pamanė jis; amžius ir visi gyvenimo nutikimai.

Už nugaros jis vėl išgirdo pažįstamą balsą.

– Pats žinai, ką matei.

Jis pažvelgė į veidrodį.

– Sveika, *Opose,* – nusišypsojo Adrianas. – Jau sakei. Prieš kelias minutes.

Jis patylėjo. O gal prieš valandą? Ar dvi? *Kiek laiko jis jau stovi šiame miegamajame su ginklu rankoje, išsidėliojęs tas nuotraukas ir prisiminimus?*

Jis pavadino žmoną pravarde, kurią žinojo tik artimiausi šeimos nariai. Ji gavo ją būdama devynerių, kai į jų šeimos vasarnamio palėpę atsikraustė oposumų, kiek daugiau nei tik graužikų, šeimyna. Ji pareiškė broliams, seserims ir tėvams, kad į bet kokį bandymą išvyti tuos nepageidaujamus įsibrovėlius bus atsakyta panaudojant visus išteklius, kokius tik gali sutelkti pasiaukojantis vaikas, pradedant ašaromis, baigiant isterija. Taigi, bent tą vieną vasarą jos šeimai teko taikstytis su naktimis palėpėje lakstančių naguotų letenų krebždesiu, neaiškių ligų pavojais ir apskritai nemėgstamais žvėriukais, kurie erzinamai spoksodavo į šeimos narius iš tamsos. Savo ruožtu neilgai

trukus oposumų šeimyna atrado nuostabų virtuvės pasaulį, ypač kai instinktyviai suvokė, kokį statusą įgavę savo devynmetės globėjos dėka. Tokia jau buvo ta Kasandra, pamanė Adrianas. Arši gynėja.

– Adrianai: *pats žinai, ką matei,* – pakartojo ji, šįkart kur kas griežčiau.

Jos balsas skambėjo taip pažįstamai, ritmiškai ir įtaigiai. Kai per visus jųdviejų santuokos metus Keisė išties ko nors panorėdavo, tą norą paprastai išreikšdavo tonu, labiau tinkančiu septintojo dešimtmečio liaudiškai dainai.

Jis atsisuko į lovą. Keisė gulėjo išsitiesusi, apatiška poza, tarsi kokia viliojanti dailininko pozuotoja. Ji buvo pati gražiausia haliucinacija, kokią tik galima įsivaizduoti. Vilkėjo laisvą rugiagėlių mėlynumo suknelę ant nuogo kūno ir jam atrodė, kad lengvo vėjelio pučiama ta suknelė gundomai priglunda prie jos kūno, nors kambary langas uždarytas, apie vėją nė kalbos. Adrianas pajuto, kaip padažnėjo pulsas. Keisė, žvelgianti į jį iš savo lovos pusės, tikrai ne vyresnė nei dvidešimt aštuonerių, kaip jų pirmųjų metų drauge pradžioje. Ta jaunyste švytinti oda, kiekvienas kūno linkis, nedidelės krūtys, siauri klubai ir ilgos kojos atrodė tarsi prisiminimai, kuriuos jis jautė fiziškai. Ji papurtė kupetą tamsių plaukų ir susiraukė, taip atpažįstamai, vos vos nuleisdama lūpų kampučius; tai reiškė, kad ji kalba labai rimtai ir jam reikia atkreipti dėmesį į kiekvieną žodį. Dar jų bendro gyvenimo pradžioje jis suprato, kad toks žvilgsnis byloja kažką labai svarbaus.

– Atrodai nuostabiai, – pasakė jis. – Ar prisimeni, kaip rugpjūtį važiavome į kyšulį ir tą naktį nuogi maudėmės vandenyne, o paskui, kai srovė mus nunešė, niekaip neradome kopose paliktų drabužių?

Kasandra papurtė galvą.

– Žinoma, prisimenu. Tai buvo pirmoji mūsų vasara kartu. Viską prisimenu. Bet aš čia ne dėl to. *Tu žinai, ką matei.*

Adrianas norėjo pirštų galiukais paliesti jos odą, prisiminti visus jųdviejų įelektrintus prisilietimus. Tačiau bijojo, kad išties ranką – ir

ji dings. Jis ne visai suprato savo santykį su šia haliucinacija, kokios čia galioja taisyklės. Tačiau nepaprastai susijaudino ir pajuto nenorintis, kad ji išeitų.

– Tai ne visai teisybė, – lėtai atsakė. – Aš išties nesu tikras.

– Suprantu, tai nelabai tavo sritis, – pasakė Keisė. – Ne visai. Tu niekada nebuvai iš tų tyrėjų – na, žinai, tų, kurie mėgsta atkurti maniakų ir teroristų veiksmus ir linksminti studentus kruvinomis istorijomis. Tau labiau patiko stebėti visas tas žiurkes narvuose ir labirintuose ir aiškintis, ką jos darys vienaip ar kitaip veikiamos. Tačiau neabejotinai pakankamai išmanai patopsichologiją ir supranti, kas vyksta.

– Tai galėjo būti bet kas. O kai paskambinau, policija man pasakė...

Keisė jį nutraukė. Atlošė galvą – dar vienas pažįstamas judesys, kai ji ieškodavo atsakymų lubose ar danguje. Taip ji elgdavosi, kai jis ko užsispirdavo. Keisė buvo menininkė ir į gyvenimo įvykius žiūrėjo meniškai: *nubrėžk liniją, brūkštelk drobėje spalvą ir viskas taps aišku.* Tą jos *pažvelkime į dangų* judesį visada lydėdavo koks nors konkretus reikalavimas. Adrianui nepaprastai patiko tas jos įprotis, nes ji visada būdavo tokia viskuo užtikrinta.

– *Man nerūpi,* ką jie tau pasakė. Ji buvo ten, ant šaligatvio, o paskui jos nebeliko. Tai nusikaltimas. Kitaip negali būti. Tu viską matei. Atsitiktinai. Tik tu vienas. Taigi, dabar turi kelias išsibarsčiusias tikrai sudėtingos dėlionės dalis. Viskas tavo rankose. Sudėk jas.

Adrianas ėmė dvejoti.

– Ar padėsi man? Aš sergu. Opose, aš tikrai labai sergu. Nežinau, kiek laiko man dar bus visi namie. Viskas jau dabar slysta. Jau painiojasi. Jei šito imsiuos – kad ir kas *tai* būtų, – nežinau, ar gyvensiu tiek, kad...

– Dar prieš kelias minutes ruošeisi nusišauti, – gyvai atsakė Keisė, tarsi tai viską paaiškintų. Ji pakėlė ranką ir plačiai mostelėjo į rugerį.

– Norėjau būti su tavim. Ir su Tomiu, ir su daugybe kitų. Pagalvojau, kad nebėr prasmės ilgiau laukti...

– Tik tiek, kad matei tą mergaitę gatvėje, ji dingo, ir tai svarbu.

– Net nežinau, kas ji tokia.

– Kad ir kas ji būtų, vis tiek nusipelno galimybės gyventi. Ir tu esi vienintelis, galintis jai tą galimybę suteikti.

– Net nežinau, nuo ko pradėti...

– Nuo dėlionės dalių. Išgelbėk ją, Adrianai.

– Bet aš ne policijos detektyvas.

– Tačiau gali protauti kaip detektyvas, tik dar geriau.

– Aš senas, ir dar ligonis, jau nebesugebu protingai mąstyti.

– Dar gali, ir visai protingai. Tik šitą, paskutinį, kartą. Ir bus baigta.

– Vienas nesugebėsiu.

– Ir nebūsi vienas.

– Aš niekad nesugebėjau nieko išgelbėti. Neišgelbėjau nei tavęs, nei Tomio, nei brolio, nė vieno iš žmonių, kuriuos tikrai mylėjau. Kaip galiu išgelbėti tą, kurios net nepažįstu?

– Bene tai ne klausimas, į kurį visi norėtume sulaukti atsakymo?

Dabar Keisė šypsojosi. Jis žinojo, kad ji *žino* laimėjusi ginčą. Ji visada laimėdavo, nes Adrianas jau jų bendro gyvenimo pradžioje suprato – jam kur kas maloniau su ja sutikti, nei kariauti. Jis pasakė:

– Kai buvome jauni, buvai tokia graži. Niekad nesupratau, kaip tokia gražuolė gali norėti būti su manimi.

Ji nusijuokė.

– Moterys žino, – atsakė. – Vyrams tai paslaptis, bet moterims ne. Mes *žinome*.

Adrianas susimąstė. Sekundę jam pasirodė, kad akyse kaupiasi ašaros, bet nežinojo, dėl ko jam verkti, nebent dėl visko.

– Man taip skaudu, Keise. Pasenau ne savo noru.

Tai skamba kaip nesąmonė, pamanė jis. Bet kartu ir keistai turi prasmę.

Ji vėl nusijuokė. Adrianas trumpam užsimerkė ir įsiklausė į garsą. Tarsi orkestras grotų nuostabiausią simfoniją.

– Nepakenčiu, kad esu vienas, – pasakė. – Nepakenčiu, kad esi mirusi.

– Tai mus suartins.

Adrianas linktelėjo.

– Taip, – pasakė. – Manau, tu teisi.

Jis pažvelgė į komodą. Ant jos gulėjo krūva neurologo išrašytų receptų. Jis ruošėsi juos išmesti. Tačiau dabar paėmė į rankas.

– Gal, – lėtai pasakė, – kurie nors iš jų suteiks man kiek papildomo...

Adrianas atsisuko, bet Keisės ant lovos nebebuvo. Jis atsiduso. *Metas pradėti*, pasakė sau. *Liko taip mažai laiko.*

7

Ji uždarė duris ir stabtelėjo. Pajuto kylant jaudulį ir norėjo juo minutėlę pasimėgauti.

Paprastai Linda sudėliodavo viską labai tvarkingai, net savo geidulius. Kaip moteris, turinti ekstravagantiškų troškimų ir egzotiškų pomėgių, ji buvo labai atsidavusi tvarkai ir drausmei. Mėgo susiplanuoti malonumus, kad kiekvieną akimirką tiksliai žinotų, ko tikėtis ir koks bus to skonis. Užuot atbukinusi pojūčius, ta savybė juos pakylėdavo. Atrodė, tarsi tos dvi jos asmenybės pusės nuolat grumiasi ir tampo ją į visas puses. Tačiau jai labai patiko to sukeliama įtampa; ji jautėsi ypatinga, tai darė ją išties nepaprasta nusikaltėle, kokia ji save – ir Maiklą – laikė.

Linda įsivaizdavo, kad ji – Fei Danavei *Boni*, o Maiklas – Voreno Bičio *Klaidas*. Ji manė esanti jausminga, poetiška ir gundanti. Nepasakysi, kad tai buvo arogantiška iš jos pusės, – veikiau sąžiningas supratimas to, kaip ji atrodo ir kaip veikia vyrus.

Tačiau, žinoma, jai nerūpėjo nė vienas, į ją spoksantis. Jai rūpėjo tik Maiklas.

Ji lėtai apsižvalgė po kambarį rūsyje. Plikos baltos sienos. Sena ruda geležinė lova su balta paklode uždengtu nutriušusiu pilku čiužiniu. Kampe – nešiojamas unitazas. Užsistovėjęs, karštas oras nemaloniai dvelkė dezinfekcija ir šviežiais dažais. Maiklas kaip visada gerai padirbėjo ir paruošė viską Serialo nr. 4 startui. Ją nuolat stebino, koks jis pasidarė nagingas, – mat jo tikroji sritis buvo kompiuteriai ir internetas, kuriuos studijavo universitete ir magistrantūroje. Tačiau jam puikiai sekėsi ir su elektriniu grąžtu, plaktuku ir vinimis. Jis – tikriausias visų galų meistras. Gal todėl ji taip stipriai jį myli.

Linda manė, kad juodu sieja santykiai, kuriuos galima pavadinti *ypatingais*.

Ji susimąstė ir ėmė įdėmiai apžiūrinėti kambarį; ar tik nepamatys ko nors, iš ko tą rūsį būtų galima atpažinti? Kas pasirodytų per internetinę transliaciją kur nors fone ir kaip nors *išduotų*, kur ir kas jie gali būti?

Ji nebuvo tokia kvaila, kad nesuvoktų, jog bet kokia smulkmena – koks vamzdis, vandens šildytuvas ar lempa – gali nukreipti kokį sumanų policininką jų pusėn, aišku, jei kas imtųsi žiūrėti. Nuotekų vamzdžio skersmuo gali būti pamatuotas coliais, o ne centimetrais, o tai jau bylotų tam išmaniam ir protingam detektyvui ar detektyvei – Lindai patiko tą žmogų įsivaizduoti, – kad jie yra Jungtinėse Valstijose. Vandens šildytuvas gali būti pagamintas *Sears* tinklui ir būti tik JAV rytuose parduodamo modelio. Kokia lemputė gali būti atpažinta esanti iš partijos, atvežtos į vietinę „Pasidaryk pats“.

Visos tokios smulkmenos galėtų tiesiog patraukti to įsivaizduojamo detektyvo ar detektyvės dėmesį. Tai būtų kas nors pusiau Mis Marpl, pusiau Šerlokas Holmsas, atmieštas šiurkščia populiarių televizijos serialų tikrove. Jis galėtų būti susitaršęs ir netvarkingas kaip Kolumbas, o gal šiuolaikiškas, trumpai kirptas, Džeko Bauerio stiliaus.

Žinoma, priminė ji sau; iš tikrųjų *jo* nėra nė kvapo.

Nėra nė vieno, tik vartotojai. O jie rikiavosi į eilę, tik ir laukė, kad būtų patvirtinta, jog pinigai nurašyti nuo jų kreditinės kortelės, pasiruošę žiūrėti *Kasbustoliau.*

Linda papurtė galvą ir giliai atsiduso. Žvelgti į pasaulį pro siaurą paranojos skylutę – tai ją jaudino; Serialas nr. 4 labiausiai traukia dėl vietos anonimiškumo. Tai tuščiausia drobė, kurioje jiedu gali piešti savo spektaklį. Nė vienas, jį žiūrintis, niekaip negalėtų nuspėti, kas bus toliau, – o tai ir yra patraukliausia. Linda žinojo, kad didžiajai daliai internetinės pornografijos būdingas visiškas atvirumas – vaizdai, nepaliekantys jokių abejonių dėl to, kas vyksta; o jų produktas visiškai kitoks. Čia svarbiausia – netikėtumas. Kūrybingumas. Išradingumas.

Jis gali būti apie seksą.

Jis gali būti apie kontrolę.

Jis yra apie įkalinimą.

Jis kupinas smurto.

Jis tikrai yra apie gyvenimą.

Jis gali būti ir apie mirtį.

Todėl jiems taip puikiai ir sekasi.

Ji uždarė duris. Neskubėdama pasitaisė kaukę; šiam pirmajam pasirodymui pasirinko paprastą juodą balaklavą, slepiančią pasišiaušusius šviesius plaukus, tik su siaura įpjova akims. Tokius galvos apdangalus mūvi specialiųjų antiteroristinių grupių nariai, ir ji greičiausiai mūvės jį per visą Serialą Nr. 4, nors jis ankštas ir nesmagiai varžo. Buvo apsivilkusi apsauginį kombinezoną, kuris jai žengus žingsnį glamžėsi ir čežėjo. Tas drabužis slėpė jos kūno formas; niekas negalėtų suprasti, ar ji stambi, ar smulki, jauna ar sena. Linda matė, kad su juo atrodo gana putli; vilkėdama jį tarsi save jaudrino. Medžiaga gnaibė nuogą odą, tarsi meilužis, šalia didesnių malonumų, norintis suteikti ir truputį skausmo.

Ji užsimovė chirurgines pirštines. Pėdos irgi apmautos mėlynomis steriliomis, operacinėje privalomomis šlepetėmis-maišeliais. Ji nusišypsojo po savo kauke ir pagalvojo: *Čia ir yra operacinė.*

Žengė kelis žingsnius į priekį. *Aš vėl graži,* pasidžiaugė.

Atsisuko į kūną ant lovos. *Dženiferė,* priminė sau. *Jau nebe. Dabar ji Ketvirtas numeris.* Amžius: 16. Priemiesčio mergaitė iš uždaros akademinės bendruomenės, visiškai atsitiktinai nurauta iš gatvės. Linda jau žinojo Ketvirto numerio adresą, namų telefoną, kelias jos drauges ir daug daugiau, – viską išsiaiškino kruopščiai išnagrinėjusi mergaitės kuprinės turinį, mobilųjį ir piniginę.

Linda nuėjo į kambario vidurį, per kokį tuziną pėdų nuo senos geležinės lovos. Už jos rėmo Maiklas įgręžė į sieną žiedus antrankiams. Ir, tarsi koks komedijų serialo režisierius, kreida nubrėžė ant grindų linijas, rodančias, kuri kamera kurį vaizdą filmuos, ir jų stovėjimo vietose priklijavo lipnios juostos iksus. Profilis. Stambus planas. Iš viršaus. Jiedu jau anksčiau suprato, kad labai svarbu prisiminti, kuria kamera fiksuojant kas matyti. Žiūrovai tikisi daugiaplanio vaizdo ir profesionalaus filmavimo.

Kaip vujeristai, jie tikisi geriausio, ir kad nuolat būtų intymu.

Kambary buvo penkios filmavimo kameros, bet tik viena aiškiai iškart pastebima; pagrindinė, į lovą nukreipta, SONY HD kamera ant trikojo. Kitos – mini kameros, paslėptos lubose ir dviejuose butaforinių sienų kampuose. Tik viena filmavo duris, – o jos buvo rodomos dėl dramatiškumo, – matyti, kaip Maiklas arba Linda įeina į kambarį. Tai suvirpina žiūrovus, nes jie jaučia: *kažkas* nutiks. Linda žinojo, kad dabar ji išjungta. Pirmas užėjimas buvo preliminarus, tik pirmas apsiuostymo žingsnis.

Kišenėje ji turėjo nedidelį elektroninį valdymo pultelį. Uždėjo pirštą ant mygtuko, kuris turi sustingdyti elektroniškai siunčiamą vaizdą. Sulaukė momento, kai mergaitė su maišu ant galvos nervingai pasuks galvą į Lindos pusę. Tada paspaudė mygtuką.

Jie supras, kad ji kažką išgirdo...

...Bet nežinos ką.

Jiedu su Maiklu jau seniai suprato, kad *jaudrinimas* didina pardavimus.

Ji lėtai paėjo į priekį.

Mergaitė sekė jos judesius net su maišu ant galvos. Dar nepratarė nė žodžio. Apimti baimės kai kurie žmonės tarsi suvaikėja ir ima beprasmiškai ir bejėgiškai tarškėti; kiti panyra į niūrią, lemtingą tylą. Ji nežinojo, kokia bus Ketvirtas numeris. Tai jauniausias jų kada paimtas subjektas, o tai jau avantiūra, tiek Maiklui, tiek jai.

Linda atsistojo lovos kojūgalyje. Prabilo monotoniškai, slėpdama savo susijaudinimą. Nekeldama balso ir nepabrėždama nė vieno žodžio. Išliko visiškai šalta. Ji buvo patyrusi bauginimų meistrė, lygiai kaip ir tų bauginimų įgyvendintoja.

– Nieko nesakyk. Nejudėk. Nerėk ir nespurdėk. Tik įdėmiai klausyk, ką tau sakau, ir nenukentėsi. Jei tikiesi išgyventi, visą laiką darysi tai, kas tau liepiama, kad ir kas būtų liepiama ir kad ir kaip dėl to jaustumeis.

Mergaitė ant lovos įsitempė, sudrebėjo, bet nieko neatsakė.

– Tai svarbiausios taisyklės. Kitas išgirsi vėliau.

Linda nutilo. Kažkiek tikėjosi, kad būtent šią akimirką mergaitė ims maldauti. Bet Dženiferė ir toliau tylėjo.

– Nuo šiol tavo vardas Ketvirtas numeris.

Lindai pasirodė, kad iš po juodo maišo sklinda tyli slopinama dejonė. Tai visai priimtina, net visai laukta.

– Jei tau užduoda klausimą, turi atsakyti. Ar supranti?

Dženiferė linktelėjo.

– Atsakyk!

– Taip, – ji greitai atsakė trūkinėjančiu balsu.

Linda susimąstė. Pabandė įsivaizduoti paniką, tvyrančią po tuo maišu. *Ne taip kaip mokykloje, mergaičiuke, tiesa*?

Bet to garsiai nepasakė. Tik toliau monotoniškai kalbėjo.

– Norėčiau tau kai ką paaiškinti, Ketvirtas numeri: viskas, ką žinojai apie savo gyvenimą, dabar baigėsi. Kas buvai, kuo norėjai tapti, tavo šeima, draugai – *viskas, kas kažkada buvo pažįstama,* nebeegzistuoja. Yra tik šitas kambarys ir tai, kas jame vyksta.

Linda vėl ėmė stebėti Dženiferės kūno kalbą, tarsi ieškodama kokios nors pažįstamos smulkmenos.

– Nuo šio momento priklausai mums.

Atrodė, kad mergaitė įsitempė ir sustingo. Tačiau nė neriktelėjo. Kitos rėkė. Ypač Trečias numeris, ta kovojo su jais kiekviename žingsnyje – ginčijosi, kandžiojosi, rėkavo, – nors tai, suprantama, visai nebuvo blogai – kai jiedu su Maiklu jau susivokė, kokios turėtų būti taisyklės, tai leido kurti visai kitokio pobūdžio dramą. Lindai tai atrodė dalis visos avantiūros ir pramogos. Skirtingiems subjektams taikytinos skirtingos taisyklės. Visi jie unikalūs nuo pačios pradžios. Kūną nuliejo smagi šiluma, bet ji susivaldė. Pažvelgė į mergaitę ant lovos. *Įdėmiai klausosi,* pagalvojo Linda.

Protinga mergaitė.

Neblogai, kaipmat nusprendė Linda. *Visai neblogai. Ji bus ypatinga.*

Dženiferė klykė viduje, tarsi ūmai joje būtų kažkas atsileidę, kažkas, kas atspindėtų jos siaubą, išeinantį už maišo ribų, už ją kaustančių grandinių, už visų sienų ir lubų, kažkur, kur ją kas nors išgirstų. Pagalvojo – jei pajėgtų sukelti nors kiek triukšmo, tai jai padėtų prisiminti, kas ji tokia ir kad dar gyva. Bet netriukšmavo. Tik nurijo raudą ir stipriai sukando lūpas. Buvo tik klausimai, ir jokio atsakymo.

Ji jautė, kad balsas artėja. Moteris? *Taip.* Ta moteris iš autobusiuko? *Ne kitaip.*

Dženiferė pamėgino prisiminti, ką matė. Labai mažai, tik šmėstelėjo kažkokia už ją vyresnė moteris po juoda megzta kepure su-

kištais plaukais, bet ne tokia sena kaip motina. *Šviesiais plaukais.* Ji matė odinę striukę, bet tik tiek. Smūgis į veidą, išmušęs iš kojų, viską užtemdė.

– Štai... – ji išgirdo žodį, tarsi jai kažkas būtų siūloma, bet nesuprato, kas tai yra. Išgirdo šaižų metalinį kirpimo garsą ir nevalingai atsitraukė.

– Ne. Nejudėk.

Dženiferė apmirė.

Akimirka – ir ji pajuto, kaip maišo klostės traukiasi. Ji vis dar nesuprato, kas vyksta, tik girdėjo žirklių garsą.

Gabalas maišo nukrito. Nuo burnos. Nedidelė skylė.

– Vanduo.

Pro įkirpą įlindo plastikinis šiaudelis, dūrė jai į lūpas. Staiga ji pasijuto beprotiškai ištroškusi – taip perdžiūvusi, kad bet ką, kas vyko, išstūmė noras atsigerti. Ji čiupo šiaudelį liežuviu ir lūpomis ir smarkiai patraukė. Vanduo buvo sūrokas, kažkokio nesuvokiamo skonio.

– Geriau?

Ji linktelėjo.

– Dabar pamiegosi. O paskui sužinosi, ko tiksliai iš tavęs tikimasi.

Dženiferė liežuviu pajuto kalkių skonį. Pajuto, kaip sukasi galva. Akys užsivertė ir ji vėl nirdama į vidinę tamsą pagalvojo, kad ją greičiausiai nuodija, bet tai atrodė visiška nesąmonė. Viskas atrodė nesąmonė, išskyrus pojūtį, kad tai moteriai su tuo balsu ir vyrui, atėmusiam jai sąmonę, tai turi prasmę. Ji norėjo kažką surikti, kaip nors pasipriešinti ar bent išgirsti savo pačios balsą. Bet dar nespėjus suformuluoti nors kelių žodžių ir išspjauti pro sukepusias lūpas ji pasijuto svyruojanti ant kažkokio stataus skardžio. O paskui, kai negrabiai vandeny įmaišyti vaistai išties suveikė, ji ėmė ristis žemyn.

8

JAI REIKĖJO IR paskubėti, ir būti kantriai.

Terė Kolins suprato, kad galimybės surasti Dženiferę greitai senka, taigi jai reikia imtis to, kas dar *galėtų* pavykti. Bet ją kankino abejonės – ne tik dėl to, ar pavyks netrukus pasakyti: *O, štai ir ji,* – bet ir dėl tikrųjų priežasčių, kodėl Dženiferė trečią kartą pabėgo iš namų. Per daug klausimų, per mažai atsakymų.

Kai sugrįžo į būstinę, jau buvo gerokai po vidurnakčio, naktis geso, artėjo rytas. Visame pastate buvo ramu, jei neminėsim dispečerio ir poros budinčių naktinių patrulių. Visi patruliai, prižiūrintys jų rajono mokyklas ir universitetą, važinėjo gatvėmis ar lindėjo *Dunkin' Donuts,* stiprindamiesi kava ir saldumynais.

Ji nuskubėjo prie savo stalo. Mikliai paskambino Springfildo centrinės autobusų stoties ir traukinių stoties miesto centre policijos postams. Susisiekė ir su Masačusetso valstijos policijos nuovada prie greitkelio, ir su Bostono kelių policija. Pokalbiai buvo trumpi – apibūdino Dženiferę, paprašė žiūrėti, ar jos kur nepamatys, ir pažadėjo netrukus faksu atsiųsti nuotrauką ir skelbimą apie dingusį asmenį. Biurokratiniame pasaulyje, kad policija imtų veikti, reikia dokumen-

tų; ne biurokratiniame pasaulyje gali pakakti ir kelių skambučių bei radijo pranešimų naktiniams autobusų stoties ir kelių patruliams. Jei pasisektų, pamanė Terė, kuris nors kelių patrulis, važinėjantis Masačusetso greitkeliu, pamatys Dženiferę liūdnai stabdant automobilius prie kokios įvažos ar koks faras, vaikštinėjantis po Šiaurinę stotį, pastebės ją eilėje prie bilietų kasos, ir viskas daugiau ar mažiau išsispręs: griežtai pasikalbėsime, parvešime policijos automobiliu, ašaringoji (čia kalbama apie motiną) ir paniurėlė (čia apie Dženiferę) susitiks, ir viskas bus kaip buvę iki kito karto, kai ji sugalvos pabėgti.

Terė greitai apmetė galvoje visas aplinkybes, kurios galėtų nuvesti prie tokios kone rožinės įvykių eigos. Nudrėbė krepšį, pažymėjimą, pistoletą ir užrašų knygą ant stalo nedidelėje kontoroje, kurią universitetinio miestelio policijos departamentas vadino Detektyvų biuru, o visa kita policija sarkastiškai – Aukso skydu. Greitai surinko numerius ir kaip galėdama įtaigesniu, girdi, *judinamės greitai*, balsu pasišnekėjo su dispečeriais ir pamainos pareigūnais.

Paskui ji paskambino *Verizon Wireless* apsaugos skyriui. Paaiškino skambučių centro Omahoje operatoriui, kas esanti ir reikalo skubumą. Reikėjo, kad jai praneštų apie *bet kokį* Dženiferės telefono naudojimo faktą, drauge informuotų, ir kuris mobiliojo ryšio bokštas priėmė signalą. Gal Dženiferė nežino, kad jos telefonas veikia tarsi signalinis žiburys, rodantis, kur ji yra. Ji protinga, pasvarstė Terė, bet ne tokia protinga.

Terė perspėjo ir budintį Amerikos banko saugos skyrių – jie praneš, jei Dženiferė mėgins pasinaudoti banko kortele. Kreditinės ji neturėjo – Merė Rigins su Skotu Vestu buvo įsitikinę, kad tokia privilegija skirta tik turtuoliams, bet ne Dženiferei. Terė tiesiog negalėjo tuo patikėti.

Ji stengėsi sugalvoti dar ką nors, kas ištrauktų Dženiferę į dienos šviesą. Jau pažeidė oficialias departamento taisykles – mat formaliai dingusių asmenų anketa pildoma tik praėjus parai po dingimo, o pa-

bėgimas apskritai nelaikomas nusikaltimu. Kol kas ne. Kol išties ko nors nenutiko. Bet neformaliai stengiamasi surasti vaiką, kol neįvyko nusikaltimas. Nes, Terė žinojo, tas *kažkas*, kas nutinka, paprastai būna siaubinga.

Tačiau ji nė trupučio netikėjo, kad jiems taip pasiseks.

Visiems paskambinusi, Terė priėjo prie didžiulės juodos plieninės dokumentų spintos kabineto kampe. Riginsų šeimos byloje buvo užfiksuoti du ankstesni bandymai pabėgti. Po pastarojo bandymo Terė paliko tą rudą aplanką *einamųjų bylų* spintos dalyje, kur jis ir guli jau daugiau nei metus. Jį seniai reikėjo išsiųsti į saugyklą, bet Terė nujautė, kad šios nakties įvykiai būtinai nutiks, nors ir tiksliai nesuprato, *kodėl*.

Ji išėmė segtuvą iš spintos ir grįžo prie stalo. Svarbiausia informacija buvo atmintyje – Dženiferė ne iš tų paauglių, kuriuos greitai pamiršti, – tačiau buvo svarbu peržiūrėti smulkmenas, nes gal jos ankstesnių pabėgimų istorija duos kokią mintį, kur ji galėtų traukti dabar. Geras policijos darbas reikalauja kruopštumo ir užsispyrimo ir labai priklauso nuo įsižiūrėjimo į detales. Terė norėjo užtikrinti, kad visose jos šios bylos ataskaitose, keliaujančiose į biurokratinės piramidės viršų, būtų deramai atsižvelgta į kiekvieną sėkmingos baigties galimybę.

Ji suprato šito norinti, nors tos „sėkmingos baigties“ galimybės ir buvo tokios menkos. Ji giliai atsiduso. Bus sunku surasti Dženiferę. Tiesą sakant, geriausia, ko galima tikėtis, – kad Dženiferei baigsis pinigai, kol jos dar niekas neįtraukė į prostituciją ar nepripratino prie narkotikų, neišprievartavo ir nenužudė, kad ji paskambins namo ir viskas maždaug tuo ir baigsis. Tačiau problema, suvokė Terė, kad Dženiferė planavo šį pabėgimą. Ji labai ryžtinga. Užsispyrusi ir protinga. Terė svarstė, kad pasiduoti susidūrus su pirma nesėkme Dženiferės genuose neužprogramuota. Problema ta, kad *pirmasis* bėdos ženklas gali būti ir paskutinis.

Terė atsivertė segtuvą ir pasidėjo ant stalo, greta nešiojamojo kompiuterio, paimto iš Dženiferės kambario. Ant jo dangčio Dženiferė buvo užsiklijavusi du nedidelius lipdukus su raudonomis gėlėmis ir vieną didelį, su užrašu „Išgelbėkime banginius". Pagal taisykles, ji turėtų sulaukti ryto ir susisiekti su valstijos prokuratūra, kad kuris nors teismo technikas ištirtų kompiuterį. Biurokratija riboja. Tačiau Terė buvo išklausiusi vietos universiteto bakalauro lygmens kursą apie nusikaltimus elektroninėje erdvėje ir turėjo užtektinai žinių, kaip patekti į standųjį diską ir nusikopijuoti jo turinį į USB atmintinę. Ji prisitraukė ir atsidarė kompiuterį.

Žvilgtelėjo pro langą. Brėško, aušra kilo pro iškilaus rudo ąžuolo šakas departamento automobilių aikštelėje. Kelias sekundes žiūrėjo. Atrodė, šviesa ieško, kaip prasiskverbti į sprogstančius medžio lapus ir šiurkščią žievę, žvaliai stumia į šoną šešėlius. Po ilgos nakties darbo Terė turėtų būti pervargusi, tačiau adrenalinas dar suteikė užtektinai energijos dirbti toliau. Gal padės kava, pamanė ji. Priminė sau, kad netrukus reikia paskambinti namo, sužiūrėti, kad Lorė pažadintų vaikus, sudėtų jiems pietus į mokyklą ir laiku išleistų pro duris į autobusą. Negalėjo pakęsti, kad jos nėra namie, kai jie pabunda, – nors vaikai turbūt nudžiugo pamatę Lorę. Jiems atrodydavo smagu, kad mamą naktimis iškviečia į kokią policijos užduotį. Terė užsimerkė. Ėmė kiek nerimauti: *Ar Lorė pažiūrės, kaip jie sulipa į autobusą? Juk nepaliks jų vienų, laukiančių ant šaligatvio...*

Terė papurtė galvą. Draugė tikrai patikima ir taip neatsitiks.

Baimė, pamanė ji, visada tūno pasislėpusi kažkur po oda, tik ir laukia, kada galės ištrūkti.

Terė spustelėjo kompiuterio įjungimo mygtuką, ir sumirksėjo lemputė. *Ar tu čia, Dženifere? Ką gi tu man pasakysi?*

Ji pagalvojo – ar nebus taip, kad kiekviena praeinanti minutė bus vis vertingesnė. Žinojo, kad turėtų palaukti oficialaus leidimo tirti kompiuterį. Bet nelaukė.

Maiklas buvo nepaprastai patenkintas savimi.

Sudeginęs tą vogtą autobusiuką, sustojo greitkelio poilsio komplekse ir jam pavyko moterų tualete palikti bibliotekos skaitytojo pažymėjimą su Dženiferės Rigins pavarde. Gurkšnojo kavą kavinių zonoje, tarp *McDonald's* ir uždaryto šaldyto jogurto kiosko, ir stebėjo komplekse kleganačius keliautojus, kol sulaukė, kad tualete nieko nebūtų. Greitai apžiūrėjęs įsitikino, kad koridoriuje, vedančiame prie durų su užrašais VYRŲ ir MOTERŲ, nėra stebėjimo kamerų. Tačiau vis tiek visą tą laiką buvo užsimaukšlinęs ant akių tamsiai mėlyną beisbolo kepuraitę, kurios snapelis dengė jo profilį nuo visų kamerų. Sumaigė kavos puodelį, išmetė į šiukšlių dėžę ir patraukė prie durų su užrašu VYRŲ. Tačiau paskutinę akimirką pasuko į moterų. Ten užtruko tik kelias sekundes – tik tiek, kiek prireikė numesti pažymėjimą prie unitazo, pavarde į viršų, – kur jį greičiausiai pastebės valytojos, kitą kartą atėjusios valyti tualeto.

Jis pagalvojo – labai gali būti, kad jos tiesiog išmes jį į šiukšlinę. Bet gali būti, kad ir neišmes, – o tai būtų jam pravartu.

Grįžęs į pikapą, Maiklas įsitaisė prie vairo ir pasiėmė nediduką nešiojamąjį kompiuterį. Nudžiugo supratęs, kad aikštelės zonoje veikia belaidis internetas.

Tas kompiuteris buvo vogtas, kaip ir autobusiukas. Prieš tris dienas pačiupo jį nuo vieno universiteto valgyklos stalo. Šita vagystė buvo stebėtinai paprasta. Pagriebė jį, kai kažkoks studentas atsistojo ir nuėjo nusipirkti mėsainio. Turbūt su keptomis bulvėmis, pagalvojo Maiklas. Paėmus kompiuterį svarbiausia *nebėgti*. Tai atkreiptų dėmesį. Taigi, užuot bėgęs, jis įmetė jį į juodą minkštą kompiuterio dėklą ir nuėjo prie stalo kitame valgyklos gale, ten palaukė, kol tas studentas sugrįžo, pastebėjo, ką praradęs, ir ėmė klykti. Jis įsidėjo pavogtą kompiuterį į kuprinę, kad jo visai nesimatytų, ir priėjo prie grupelės žmonių, susibūrusių aplink pasipiktinusį studentą.

– Klausykit, jūs turit greitai kviesti universiteto apsaugą, – pasakė

Maiklas, stengdamasis nutaisyti mokyto, kiek vyresnio žmogaus balsą. – Nėr ko laukti, kvieskit.

Tokią nuomonę palydėjo pritariamas murmesys. O paskui, kai visi ėmė traukti mobiliuosius iš kišenių ir kilo chaosas, Maiklas tiesiog nuėjo šalin nuo susibūrusių studentų, su kuprinėje paslėptu įžūliai pavogtu kompiuteriu. Žvaliai nužingsniavo pro studentų grupeles, tiesiai į automobilių aikštelę, kur jo laukė Linda.

Kai kurios vagystės, pagalvojo jis, neįtikėtinai paprastos.

Paspaudinėjęs klavišus, Maiklas per kelias sekundes įėjo į *Trailways* autobusų iš Bostono rezervacijos langą. Suvedė VISA kreditinės kortelės, paimtos iš Dženiferės piniginės, numerį. Turbūt ta *Merė* bus jos motina, pagalvojo jis.

Nupirko bilietą į antros valandos nakties Niujorko autobusą (į vieną pusę). Jo tikslas buvo sukurti šiokį tokį Dženiferės pėdsaką – jei kas imtų jos ieškoti. *Pėdsaką į niekur,* pagalvojo jis.

Tada įjungė pavarą ir išvažiavo iš aikštelės. Žinojo vieną tokį konteinerį už didelio biurų pastato Bostono priemiestyje: jį išveža anksti rytais, ten ir norėjo įkišti tą kompiuterį, po šiukšlėmis. Bet kas, kam užteks proto pasekti, iš kur atlikta rezervacija, aptiks itin įdomų IP adresą.

Kitas sustojimas – Bostono autobusų stotis. Bejausmis stačiakampis pastatas su dyzelinių variklių išmetamųjų dujų dūmeliu ir troškiu tepalų kvapu, apšviestas įkyriomis neono šviesomis. Ten nuolat juda keleivių ir autobusų srautai, jie važiuoja į miesto gatves ir pasuka pro įžymias vietas, prieš išvažiuodami į 93-iąjį šiaurės ar pietų greitkelį, arba į 90-ąjį, vedantį į vakarus. Stotis jam priminė ant kietų grindų numestą termometrą, kai maži sidabriniai rutuliukai išsibarsto į visas puses.

Autobusų stotyje veikė elektroninė bilietų pardavimo sistema, tačiau jis palaukė, kol aplink bankomatą primenantį terminalą susirinks daugiau žmonių. Atsistojo ir jis, perbraukė vogta VISA kortele

ir išsitraukė bilietą. Ant jo buvo užrašyta p. M. Rigins pavardė. Visą laiką stovėjo nuleidęs galvą. Žinojo, kad apsaugos kameros filmuoja didžiąją dalį autobusų stoties ir koks nors faras gali palyginti laiką ant bilieto su terminalo vaizdo įrašu ir pamatyti, kad jokios Dženiferės ten nebuvo nė kvapo. *Atsargiai*, pasakė jis sau.

Išsispausdinęs bilietą, patraukė į vyrų tualetą. Užėjęs greitai apsidairė, ar nieko daugiau nėra, ir užsirakino kabinoje. Atsegė kuprinę, išsitraukė kitą striukę, skrybėlę nukarusiais kraštais ir dirbtinę barzdą su ūsais. Per kelias sekundes visiškai pakeitęs išvaizdą išėjo lauk ir susirado tamsų kampą, kur galės palaukti.

Stotyje nuolat vaikštinėjo policininkai, bet atrodė nuobodžiaujantys. Jų svarbiausias darbas – surasti benamius, ieškančius šiltos ir saugios vietos pernakvoti ir nenorinčius pasinaudoti daugybe jiems siūlomų prieglaudų. Kita policininkų užduotis, regis, buvo žiūrėti, kad ko nors neapiplėštų, nes tai gali patekti į laikraščius. Autobusų stotis – dirgli vieta; esi tarsi ties normalumo, respektabilumo ir nusikaltimo riba; čia tokia zona, kur nesmagiai jaučiasi skirtingų pasaulių trintis.

Maiklas pagalvojo, kad atrodo kaip respektabilus žmogus, taigi tiesa puikiai užmaskuota. Jis sėdėjo nepatogioje raudono lieto plastiko kėdėje ir laukė, nervingai trepsėdamas ir stengdamasis nekristi į akis, kol pamatė, ko jam reikia: tris moksleiviško amžiaus mergaites ir sutrikusį su jomis einantį vaikinuką. Visi buvo su kuprinėmis, ir tokiu vėlyvu metu, regis, vaikščiojo lyg niekur nieko. Tačiau kartu jie atrodė ir tokio tipo geradarių, kurie, radę ką nors, kas jiems nepriklauso, padarys tai, ką reikia. Jie *ką nors* pakvies. To jam ir reikėjo. *Paslapties, paslėptos po paslaptimi.*

Jis lėtai atsistojo į eilę už jų, pastatyta apykakle ir nuleista skrybėle, nes šįkart buvo tikras, kad apsaugos kameros viską fiksuoja. *Prakeiktas Patriotinis aktas*, pasijuokė sau. Tik tiek, kad nesunkiai internete rado informaciją, visai neblogai paaiškinančią, kur tos kame-

ros pakabintos ir kaip vyksta stebėjimas. Jis palaukė, kol ta grupelė moksleivių susigrūs krūvon, kad iškankintas naktinis bilietų pardavėjas juos aptarnautų kartu. Būtent tuo momentu vogčiomis ištiesė ranką ir įkišo VISA kortelę į prasegtą vienos iš kuprinių kišenę.

Tas rankos miklumas, pamanė sau, *vertas Hudinio.*

Tada nusišypsojo, nes tam tikra prasme tai, ką padarė jiedu su Linda, ir yra magija: *Dženiferė išgaravo.*

Vietoj jos į elektroninį pasaulį iškeliavo Ketvirtas numeris, su antrankiais ir maišu ant galvos.

9

ADRIANAS STOVĖJO PRIEŠAIS vaistininkę ir stebėjo, kaip ji mikliai beria įvairias tabletes į indelius.

Ji kartais pakeldavo akis į jį, stovintį prie prekystalio, ir pavargusi šyptelėdavo. Jis jautė, kad ant liežuvio galo jai sukasi kažkokia pastaba, bet ji nurydavo ją kaskart, kai tik ta bandydavo išsiveržti. Tokią veido išraišką jis prisiminė dar nuo dėstymo laikų, kai koks nors priešais auditoriją stovintis studentas leisdavosi į monologą, kuris gal būdavo ir visai į temą, bet galėjo ir netikėtai nuklysti į lankas. Jį traukė pasilenkti per prekystalį ir sušnibždėti maždaug taip: *Puikiai žinau, ką visos šitos tabletės reiškia, žinau, kad ir jūs tai žinote, bet mirti aš nebijau. Nė kiek nebijau. Man tik baisoka užsimiršti, o jos turėtų pristabdyti šį procesą, nors ir žinau, kad nepristabdys.*

Jis norėjo tai pasakyti, bet nepasakė.

O gal ir pasakė, tik ji jo neišgirdo. Nežinia.

Turbūt vaistininkė visa tai pastebėjo, tik neteisingai suprato. Ir kreipėsi į jį:

– Jos išties brangios, – pasakė, – net ir su visišku universiteto draudimu. Labai apgailestauju.

Atrodė, tarytum atsiprašydama dėl nežmoniškos vaistų kainos ji iš tikrųjų norėjo pasakyti: man labai gaila, kad jūs šitaip sunkiai sergat.

– Nieko baisaus, – atsakė jis.

Norėjo pridurti ką nors, girdi, *ilgai man jų nereikės,* bet vėlgi nepridūrė.

Paieškojęs piniginėje, padavė kreditinę kortelę ir žiūrėjo, kaip nuo jo sąskaitos nurašomi keli šimtai dolerių. Jam kilo kiek juokinga mintis: *Nemokėk. Pažiūrėsim, kaip šitie kraugeriai bandys išlupti pinigus iš kokio apsiseilėjusio senio, nežinančio, kokia šiandien diena, ką ir kalbėti apie atsiskaitymą.*

Nešinas popieriniu maišeliu su vaistais Adrianas iš vaistinės išėjo į skaistų rytą. Atsuko indelį ir įsimetė į delną ekselono kapsulę. Dar paėmė prozako ir namendos – tie turėjo padėti nuo nesusigaudymo, ir jis nemanė, kad jam jau jų reikia, nors buvo pasirengęs pripažinti, kad *tai* galėtų būti ženklas to, nuo ko yra tos piliulės. Ilgus baisius visų tų vaistų šalutinio poveikio sąrašus jis tik permetė akimis. Kad ir koks jis būtų, kažin ar bus blogiau už tai, kas jo laukia. Maišelyje buvo ir antipsichotikų – bet to indelio jis neatidarė ir jau ketino mesti lauk. Susimetė piliules į burną ir sunkiai nurijo.

Štai ir pradžia, pasakė sau.

– Gerai, dabar, kai jau visa šita padarei, einam prie reikalų, – žvaliai pasakė jam brolis. – Laikas sužinoti, kas ta *Dženiferė.*

Adrianas lėtai pasisuko į savo brolio balsą.

– Sveikas, Brajanai, – pasakė. Ir nesusilaikė nenusišypsojęs. – Tikėjausi, kad anksčiau ar vėliau pasirodysi.

Brajanas tupėjo ant Adriano volvo kapoto, prisitraukęs kelius, su cigarete dantyse. Dūmai kilo į žydrą dangų. Jis vilkėjo purvinus, nuplyšusius, krauju nutaškytus chaki spalvos darbinius drabužius. Neperšaunamoji liemenė buvo perplėšta. Šalmas gulėjo prie kojų, su riebiu juodu flomasteriu nupieštu taikos simboliu, Amerikos vė-

liava ir užrašu „Mirties nešėjas, širdžių grobėjas“ po ja. Tarp kojų auliniais batais spaudė M-16 buožę. Veidas išpiltas prakaito, pats išblyškęs ir numirėliškai liesas, ne daugiau nei kokių dvidešimt trejų. Jo poza buvo panaši į tą iš labai senos nuotraukos, – Lario Barouso padarytos LIFE žurnalui visai prieš žūtį, – kurią brolis laikė įrėmintą ant stalo savo kabinete *kaip priminimą,* kaip kartą pasakė Adrianui, nors ką tiksliai ji priminė, taip ir nepasakė. Ta nuotrauka dabar gulėjo apdulkėjusioje dėžėje Adriano rūsyje, su kitais brolio daiktais, įskaitant ir jo gautą „Sidabro žvaigždės“ medalį, apie kurį niekam nepasakė.

Adrianas žiūrėjo, kaip Brajanas nusliuogia nuo kapoto lėtais, skausmingais judesiais, tarsi būtų pervargęs, tik juose buvo justi tas ramus tingulys, kurį Adrianas prisiminė dar nuo vaikystės. Brajanas niekuomet neskubėdavo, net kai aplinkui viskas sproginėdavo. Tai buvo viena geriausių jo savybių – sugebėjimas blaiviai mąstyti, kai kiti aplinkui panikuoja, ir Adrianas visada mylėjo savo brolį už tą jo skleidžiamą ramybę. Pagautas pavojingos srovės, Brajanas galėdavo išplaukti, kai kiti spurdėdavo ir skęsdavo. Nors juos skyrė tik dveji metai, visą vaikystę, kai kas nors nutikdavo, bet kas, Adrianas visada pirmiau pažiūrėdavo, kaip reaguoja brolis, kad žinotų, kaip pačiam elgtis. Dėl to jo mirtis Adrianui buvo dar labiau nesuvokiama.

Brajanas nusipurtė tarsi šuo, nepatenkintas, kad jį pažadino iš miego, ir bakstelėjo į savo dešinę atraitotą kariško švarko rankovę – ant jos buvo tik viena emblema – Pirmosios oro kavalerijos juodas brūkšnys ir žirgo galvos profilis geltoname fone.

Brajanas pasirąžė ištiesęs liesas, raumeningas rankas ir persimetė šautuvą per petį. Pažvelgė aukštyn, į skaisčią saulę ir sekundę prisidengė akis.

– Universiteto miestelis, oi broli broleli, – pasakė. – Kaip neįdomu. Čia tau ne Vietnamas, – pridūrė pusiau juokais ir prunkštelėjo.

Adrianas papurtė galvą.

– Ir ne Harvardas ar Kolumbijos teisės koledžas. Ir ne ta didelė Volstrito firma, kur dirbai. Ir toli gražu ne tas didelis butas Aukštutiniame Ist Saide, kur tu...

Adrianas nutilo.

– Nepyk, – greitai atsiprašė.

Brajanas nusijuokė.

– Ne taip, kaip daug kas. Bet dėl to nesijaudink. Jei nori pasikalbėti, dėl ko nusižudžiau, tam dar turėsime marias laiko. Bet dabar, man atrodo, turime darbo. Kai pradedi kokį tyrimą, čia ir prasideda rimti reikalai. Reikia stumtis į priekį, kol viskas palyginti šviežia. Pradėt judėt, kol pėdos neataušo. Manau, jau per ilgai uždelsei. Ko neklausai Keisės? Ji liepė tau judintis. Taigi, verčiau pradedam. Nėr ko atidėlioti.

– Nelabai žinau, nuo ko pradėti. Viskas dar itin... – ėmė dvejoti Adrianas.

– Baisu? Painu? – jį nutraukė brolio juokas.

Jis dažnai su humoru žiūrėdavo į labai svarbius dalykus, tarsi tai galėtų sumažinti dėl jų kylančius rūpesčius.

– Ką gi, tabletės padės, manau. Gal kiek viską atitolins, kol mudu išsiaiškinsime, ką žinome...

– Bet iš tikrųjų aš nieko nežinau.

Brajanas vėl nusišypsojo.

– Tikrai žinai. Tačiau tai pragmatiškas reikalas. Reikia dirbti sistemingai, į kiekvieną klausimą žiūrėti kaip į spragą, kurią reikia užpildyti.

– Tu visada buvai geras organizatorius.

– Armija mane gerai paruošė. O teisės mokslai dar geriau. Aš čia niekuo dėtas.

– Padėsi man?

– Todėl aš ir čia. Kaip ir Kasandra.

Adrianas nutilo. Mirusi žmona. Miręs brolis. Jų nuomonės bus kiek skirtingos. Jis nesuko sau galvos, ar *kas* pamatys jį šiuo metu,

gyvai besišnekučiuojantį su niekuo. Svarbiausia, kad pats žinojo, su kuo kalbasi.

Brajanas ištraukė iš M-16 apkabą ir, norėdamas įsitikinti, kad ji pilna, pastukseno į volvo kapotą. Adrianui labai norėjosi ištiesti ranką ir paliesti tuos nudėvėtus drabužius. Jis užuodė išdžiūvusio prakaito ir džiunglių puvėsių kvapą su kordito prieskoniu. Viskas atrodė labai tikroviška ir, nors jis visgi žinojo, kad taip nėra, negali sakyti, kad jam tai nepatiko.

– Visada galvojau, kad ir man reikėjo važiuoti, pasekti tavo pavyzdžiu.

Brajanas suprunkštė.

– Į Vietnamą? Neteisingas karas neteisingu metu. Nebūk kvailas senis. Priežastys, dėl ko ten važiavau, buvo visai neteisingos. Dėl romantikos, jaudulio ir iškreipto pareigos jausmo – gal šitai ir nebuvo blogiausia priežastis – dėl lojalumo, garbės ir visų tų gražių žodžių, sakomų į mūšį einantiems vyrams. Ir man tai kainavo daug. Pats žinai.

Adrianas pasijuto truputį išbartas. Jam visuomet pritrūkdavo žodžių ir jis imdavo mikčioti, kai reikėdavo kalbėtis su broliu apie jautrius dalykus. Viskas, kas susiję su Brajanu, visada atrodė taip tobula, taip žavu. Karys. Filantropas. Teisingumo ir sveiko proto įsikūnijimas. Net kai jie jau buvo suaugę ir Adriano išsilavinimas suteikė jam objektyvių žinių apie potrauminį streso sindromą ir Brajaną nuolat kankinančias juodas depresijas, jam buvo sunku mylimam žmogui praktiškai taikyti auditorijoje išmoktus dalykus. Būdavo, jis nori ką pasakyti, bet viskas užstrigdavo ant liežuvio galo ir nusirisdavo į užmaršties plyšius.

Brajanas užsivožė ant galvos alavinį šalmą ir nusismaukė jį nuo kaktos, kad galėtų savo mėlynomis akimis apžvelgti automobilių aikštelę prie vaistinės.

– Gera vieta pasalai, – tingiai pratarė. – Na, nieko negaliu su savimi padaryti, vis apie tą patį. Ką gi, pirmas klausimas: *Kas ta Dženiferė?* Į jį reikia atsakyti. Tada galėsime pradėti aiškintis – *kodėl?*

Adrianas linktelėjo. Jis pažvelgė į rožinę *Red Sox* kepuraitę, gulinčią ant automobilio sėdynės. Brajanas pasekė jo žvilgsnį.

– Va, būtent, – glotniai ištarė vyresnysis brolis. – Kas nors ją atpažins. Sakai, ta mergaitė ėjo pėsčiomis?

– Taip. Greitu žingsniu, autobusų stotelės link.

– Taigi, ji atėjo iš kažkur netoli tavo namų?

– Ko gero, taip ir bus.

– Ką gi, – pasakė Brajanas. – Nuo to ir pradėk. Nusibrėžk galvoje perimetrą. Imk kokių gerų šešių kvartalų spinduliu, kokių poros *km* ir laikykis sistemos. Užsirašyk, kur buvai, koks adresas, ką sakė žmonės. Kas nors pamatys tą kepurę, išgirs vardą ir nukreips tave teisinga kryptimi.

– Bet ten juk, na, nežinau, kokie septyniasdešimt penki namai... Reikės belsti į labai daug durų.

– Ir tu pabelsi į visas.

Adrianas linktelėjo.

– Klausyk, Audi, – Brajanas kreipėsi į jį vaikystės pravarde. – Didžioji dalis policijos darbo yra lakstyti. Čia tau ne Holivudas, tai visai neįdomu. Paprasčiausias sunkus darbas. Grynas vargas. Prielaidas reikia versti detalėmis ir faktais, o paskui juos sudėlioti. Dauguma bylų yra dėlionės. Detektyvų rašytojai ir televizijos prodiuseriai mėgsta pateikti, kad jos yra kaip didžiuliai Monos Lizos paveikslai ar pasaulio žemėlapiai iš 1 000 detalių. Tačiau dažniausiai bylos primena darželinukų medines dėliones. Maždaug: įdėk karvės ar anties paveikslėlį į karvės ar anties kontūrą. Bet abiem atvejais užbaigęs jas gali ką nors pamatyti. Dėl to galiausiai tai ir suteikia šitiek pasitenkinimo.

Brajanas susimąstė.

– Prisimeni, pasakojau apie tą bylą, kurią teko tirti? Tai nutiko tą vasarą, kada sugrįžau, mes buvome kyšulyje, paplūdimy kūrenome laužą, išgėrėme kiek per daug alaus ir aš tau apie ją papasakojau... Tą,

kur man teko apklausti visus iki vieno dviejų būrių karius mažiausiai po keturis kartus, ir tik tada istorija ėmė aiškėti...

Adrianas prisiminė. Brajanas nedažnai prabildavo apie Vietnamą ir kovas, kurias matė siekdamas karinio teisingumo. Tai buvo išprievartavimas. 1969 metai. Byla kupina nesmagių dviprasmybių – auka buvo vietkongietė – Brajanas buvo tuo tikras, kaip ir jos užpuolimu apkaltinti vyrai. Taigi, ji buvo priešė – niekas tuo neabejojo, – nors konkrečių įrodymų ir nebuvo. Vadinasi, kad ir kas jai nutiko, ji greičiausiai buvo to nusipelniusi, ar bent taip teisinosi toj troboj buvę penki vyrai, ėję vienas po kito, kol ji jau buvo leisgyvė, o tada, tiesą sakant, beliko tik vienas dalykas. Tai buvo vienas iš tų atvejų, kur paprasčiausiai nerasi morališkai teisių, kur sužinoti tiesą apie tai, kas nutiko karo pašonėje, niekam gero neatnešė. Moteris buvo išprievartauta. Vadas paliepė Brajanui viską išsiaiškinti. Žmonės nusikalto. Bet nieko neįvyko. Jis parašė ataskaitą. Karas tęsėsi. Žmonės ir toliau žuvo.

Brajanas užsimetė ant peties šautuvą ir parodė į kelią.

– Pirmyn, – pasakė. – Gal ir neįdomu, bet turi būti padaryta. Ar tikrai manai, kad visąlaik prisiminsi, ko turi klausti? Juk būtų negerai pamiršti...

– Tau teks man priminti, – atsakė Adrianas. – Jei gerai nesusikaupiu, būna, kad man viskas iškrenta iš galvos.

– Būsiu, kai tik tau manęs prireiks, – atsakė Brajanas.

Adrianas norėjo atsakyti – gaila, jog jis kadaise negalėjo pasakyti to paties. Kai broliui reikėjo, jo šalia nebuvo. Štai taip va. Nuo tos minties jam užsinorėjo verkti ir tada suprato, kad tas noras rodo, jog jam darosi sunku valdyti savo nestabilias emocijas. Suprato, kad negali apsižliumbti tokį baltą, skaistų ir švelnų rytą, stovėdamas vaistinės automobilių aikštelėje prie nedidelio, bet žmonių pilno prekybos centro savo universitetinio miestelio pakrašty. Būtų nei šis, nei tas.

Nederama detektyvui, kuriuo jis ruošėsi tapti.

Adrianas atsisėdo prie vairo ir nuvažiavo link miesto dalies, kur buvo jo namai, bet ūmai tas rajonas net ryškioje pavasario saulėje jam ėmė atrodyti kur kas tamsesnis ir paslaptingesnis, toks, kokio jo nė neįsivaizdavo.

Beveik pusės pirmųjų namų durų niekas neatidarė, kiti nieko nežinojo. Žmonės elgėsi mandagiai – pamanydavo, kad jis kažką parduoda ar renka pinigus labdarai, tarkim, švaraus vandens ar banginių gelbėjimo fondams, ir labai nustebdavo, kai jis parodydavo kepurę ir pasakydavo vardą.

Jis ėjo vienas, Brajanas žygiavo priekyje. Brolis užsidėjo lašo formos akinius nuo saulės ir buvo kupinas tos jaunatviškos energijos, kuri paprastai jį vesdavo keliais žingsniais priekyje Adriano.

Eidamas Adrianas jautėsi labai senas, nors ir nebuvo pavargęs, ir, skubėdamas savo brolio šmėklai iš paskos, slapčia džiaugėsi jausdamas, kokie tvirti ir sveiki jo kojų raumenys.

Stabtelėjo, pakėlė veidą į ryto saulę ir įsistebeilijo į šviesos spindulius, žaidžiančius su šešėliais. Šviesa ir tamsa visada grumiasi. Tai priminė jam vieną eilėraštį; jam labiausiai patiko rašytojai ir poetai, kurie nuolat kūrė istorijas apie balansavimą tarp gėrio ir blogio.

– Jeitsas, – pasakė jis garsiai. – Brajanai, ar esi skaitęs „Kuchulino kovą su jūra“?

Brajanas nusiėmė nuo peties šautuvą ir sustojo per kelias pėdas priekyje. Priklaupė ant vieno kelio ir įsistebeilijo priekin, tarsi stebėtų džiunglių takus, o ne priemiesčio rajoną.

– Jo. Tai aišku. Antrame kurse per seminarą apie šiuolaikinės poezijos tradiciją. Manau, pats mokeisi tą kursą ir tikrai gavai geresnį pažymį.

Adrianas linktelėjo.

– Man patiko ta vieta, kur herojus susivokia nužudęs savo vienin-

telį sūnų... ir jam beliko vienintelė išeitis – beprotybė. Taigi, jis buvo užkerėtas ir su kalaviju ir skydu puolė į vandenyno bangas.

– „Nenugalimoji banga...“ – Brajanas pacitavo poetą. Paskui iškėlė kumštį, tarsi norėdamas sustabdyti ne vien brolį, o visą vorą karių. Brajano žvilgsnis sustojo ties raudonų plytų keliuku.

– Užimt priešakinę poziciją, Audi, – sušnibždėjo. – Bandyk šitą namą. – Žodžiai skambėjo švelniai, bet Brajanas ištarė juos labai įsakmiai.

Adrianas pakėlė akis. Eilinis gerai prižiūrimas, lentomis apkaltas priemiesčio namas, niekuo labai neišsiskiriantis iš visų kitų. Panašus į jo paties.

Jis atsiduso ir palikęs brolį ant šaligatvio priėjo prie durų. Dukart paspaudė skambutį ir jau susiruošė apsisukęs eiti šalin, bet išgirdo viduje greitus žingsnius. Durys prasivėrė ir prieš jį pasirodė vidutinio amžiaus moteris su virtuviniu rankšluosčiu rankose, paraudusiomis akimis ir dažų nualintais šviesiais plaukais. Nuo jos trenkė cigaretėmis ir nerimu, atrodė, lyg būtų visą mėnesį nemiegojusi.

– Atsiprašau, kad trukdau, – pradėjo Adrianas.

Moteris pažvelgė jam per petį. Jos balsas drebėjo, bet ji stengėsi kalbėti mandagiai.

– Klausykit, man neįdomūs nei Jehovos liudytojai, nei mormonai, nei scientologai. Ačiū, bet ne, nereikia...

Ji ketino uždaryti duris taip pat staigiai, kaip ir atidarė.

– Ne, ne, – pasakė Adrianas.

Jam už nugaros išrėkė komandą:

– *Parodyk jai kepurę!*

Jis parodė jai rožinę kepurę.

Moteris sustojo.

– Radau ją gatvėje. Ieškau...

– Dženiferės, – atsakė moteris.

Ir prapliupo raudoti.

10

Kol Terė Kolins pateko į Dženiferės kompiuterio standųjį diską ir viską nukopijavo nesunaikindama duomenų, jau buvo beveik pietūs, ir nęt trumpai nusnūdusi ant sofos prie apklausų kambario vis tiek jautėsi labai pavargusi. Kontora jau buvo pabudusi. Kiti trys jų nedidelio skyriaus detektyvai sėdėjo savo darbo vietose ir tvarkė visokius tiriamų bylų reikalus. Be to, ją apie pietus iškvietė pas viršininką atsiskaityti, ką veikianti, taigi Terė skubėjo apmesti šiokią tokią ataskaitą apie Dženiferės dingimą. Kad galėtų eiti toliau, reikėjo bent sudaryti įspūdį, jog daroma kažkokia nusikalstama veika, – antraip, ji žinojo, viršininkas lieps padaryti tai, ką ji jau padariusi, – išsiuntinėti nuotrauką, aprašymą, išplatinti valstijos ir šalies mastu atitinkamą pranešimą ir grįžti dirbti prie bylų, kurios galėtų baigtis areštais ir nuosprendžiais.

Ji kaltai nužvelgė krūvą segtuvų, sukrautų stalo kampe. Trys seksualinės prievartos atvejai, vienas paprastas užpuolimas – *Jankees* ir *Red Sox* sirgalių muštynės bare šeštadienio vakarą, vienas ginkluotas užpuolimas – ir ką tas antrakursis iš turtingo Bostono priemiesčio Konkordo apskritai veikė su tuo spyruokliniu peiliu? – ir šeši narkotikų prekybos atvejai, pradedant mažu pakučiu marihuanos, baigiant

universiteto studentu, suimtu už kilogramo kokaino pardavimą slaptai universitete dirbančiam policininkui. Visoms byloms reikėjo skirti dėmesio, ypač seksualinės prievartos, nes tos visada daugmaž vienodos – merginomis pasinaudota, kai jos per daug išgerdavo studentų klube ar bendrabutyje. Beveik visada aukos labai dvejodavo, įsivaizduodavo kažkodėl pačios esančios kaltos. Gal, pamanė Terė, taip ir yra. Upė alaus nuplauna drovumą, prasideda provokuojantys šokiai, gal jos nusileido studentų susiėjimuose dažnai skambančiam švilpimui ir raginimams *parodyk papus!* Bet ne *tiek*. Visose šitose bylose buvo laukiama toksikologijos rezultatų ir ji spėjo, kad visuose bus rasta ekstazio. Visi atvejai prasidėjo: *Eikš, mieloji, pavaišinsiu tave gėrimu...* žmonių prisigrūdusioje patalpoje, grojant trankiai muzikai – visi susispaudę ir mergina, gurkšnodama iš plastikinės stiklinės, nepajunta kiek keistoko degtinės skonio. Viena dalis degtinės, dvi dalys toniko, žiupsnelis narkotiko.

Jai būdavo bjauru matyti, kaip išsisuka prievartautojai, kai susigėdusios ir išsiblaiviusios merginos ir jų ne mažiau susigėdę tėvai atsiima visus jos kruopščiai suręstus kriminalinius kaltinimus. Žinojo, kad tie vaikinai girsis savo pergalėmis keliaudami toliau į Volstritą arba kopdami į medicinos ar kokios kitos įtakingos profesijos aukštumas. Ir manė, kad jos, kaip policininkės, užduotis yra neleisti, kad tas kilimas vyktų be jokio vargo ar kliuvinių.

Terė įsipylė ketvirtą puodelį kavos per tą ilgą naktį, kuri tuoj taps ilga diena.

Pirmenybę turėčiau teikti visoms toms kitoms byloms ant stalo, pagalvojo ji.

Detektyvo pareiginės instrukcijos toli gražu nenumato Dženiferės Rigins gelbėjimo iš kažkokio emocinio liūno, paskatinusio ją pabėgti.

Tačiau ji negalėjo prisiversti tiesiog imti ir leisti jai bėgti. Terė pernelyg gerai žinojo statistiką.

Ir, priminė sau, tas poreikis pabėgti jai žinomas taip gerai, kad niekad nepamirš.

Tau pačiai teko bėgti. Kodėl manai, kad čia kas nors kitaip?

Ir pati sau atsakė: *Man buvo ne šešiolika. Aš buvau suaugusi ir su dviem vaikais.*

Arba beveik suaugusi.

Bet tau juk vis vien teko bėgti, ar ne?

Tas klausimas aidėjo galvoje, ji sudribo į krėslą prie stalo ir ėmė suptis, mėgindama įsivaizduoti, kur nukeliavo Dženiferė. Palinko į priekį ir siurbtelėjo iš puoduko didelį gurkšnį kavos. Jos puodukas buvo su didžiule raudona širdimi ir užrašu „Geriausia mama pasaulyje“ – labai nuspėjama vaikų dovana Motinos dienos proga. Ji abejojo, ar tas užrašas byloja tiesą, tačiau velniškai stengėsi, kad taip būtų.

Po sekundės atsiduso, ištraukė iš Dženiferės kompiuterio USB atmintinę su standžiojo disko kopija ir įkišo į savąjį. Tada atsilošė ir ėmė žiūrinėti tos paauglės gyvenimą, tikėdamasi, kad ekrane pasirodys koks kelio žemėlapis.

Dženiferės feisbukas ją nustebino. Tarp draugų labai nedaug klasiokų ir kelios roko bei popžvaigždės, pradedant, kad ir kaip būtų keista, Lu Rydu, kuris vyresnis už jos motiną, ir baigiant Feist ir Šanija Tven. Terė manė išvysianti kokius *Jonas Brothers* ir Mailę Sairus, bet Dženiferės skonis buvo visai kitoks nei daugumos. Pomėgių skiltyje ji buvo įrašiusi „Laisvė“, o to, kas jai nepatinka, – „Apsimetinėjimas“. Terė pagalvojo, kad šitai gali būti taikytina daugybei žmonių iš Dženiferės aplinkos.

Savo paskyroje Dženiferė cituoja kažką, pasivadinusią Karšta Pupa99 ir parašiusią: *...šitos nekenčia visa mokykla...*

Į tai Dženiferė atsakė: *Kai tavęs nekenčia tokie žmonės kaip šita, tai galima vadinti tikru garbės ženklu. Niekada nenorėčiau patikti tokioms kaip ji.*

Terė nusišypsojo. Daugybė priežasčių maištauti, pamanė. Ji pajuto visai ne policininkišką pagarbą tai dingusiai mergaitei, o dėl to pasidarė tik dar liūdniau, kai pagalvojo, kas greičiausiai nutiks Dženiferei gatvėse. Tada tas pabėgimas nebeatrodys toks žavus. *Gal jai užteks proto paskambinti namo, kad ir kaip tai atrodytų baisu.*

Ji toliau žiūrinėjo kompiuterio įrašus. Dženiferė išbandė kelis kompiuterinius žaidimus, naudojosi „Vikipedija“ ir *Google* paieška, bet viskas ten, regis, atitiko mokyklos kursą. Pasinaudota ir vertimo tinklalapiu – čia, Terės nuomone, ji vertėsi tekstą ispanų kalbos namų darbui. Nieko neįprasta, neatrodo, kad Dženiferė būtų labai priklausoma nuo kompiuterio. Turėjo ir skaipo paskyrą, bet kontaktų sąrašas buvo tuščias.

Terė perbėgo akimis *word* dokumentuose rastą Amerikos istorijos referatą apie požeminius geležinkelius ir anglų literatūros rašinį apie „Didžiuosius lūkesčius“. Iš esmės manė pamatysianti, kad tie paimti iš kokio referatų ir darbų tinklalapio, tačiau slapčia apsidžiaugė supratusi, kad ne. Susidarė įspūdis, jog Dženiferė darbus rašė pati, o tai jau greičiau išimtis nei taisyklė.

Be to, pasirodo, ji rašinėjo eiles. Buvo atsisiuntusi Šelo Silversteino ir Ogdeno Našo tekstų – keistas tokio amžiaus šiuolaikinės paauglės pasirinkimas. Terė surado failą pavadinimu „Šeši eilėraščiai ponui Rudakailiui“ – jame buvo meškinui skirti rimuoti eilėraštukai ir haiku. Kai kurie – o jų buvo daugiau nei šeši – visai juokingi, pralinksmino Terę. *Protinga mergaitė*, vėl pagalvojo ji.

Terė naršė toliau. Dženiferė dažnai lankėsi veganų ir Naujojo amžiaus svetainėse, šitokiu būdu, pamanė Terė, ji turbūt stengėsi suprasti savo motiną ir tą neva patėvį-draugą-sugyventinį.

Terė peržiūrėjo visą kompiuterio naudojimo istoriją. Tikėjosi rasianti kokį širdingą, ilgesingą paklydusios paauglės dienoraštį, bet nerado. Tikėjosi, kad bus koks dokumentas, kur ras Dženiferės *planą*. Bet nepasisekė. Rado nuotraukų, daugiausia Dženiferės ir kelių

jos draugių, besijuokiančių, kvailiojančių per kokius pasisėdėjimus ar nakvojant vienai pas kitą, – nors visais atvejais atrodė, kad Dženiferė yra kažkur nuošaly. Ji toliau naršė po nuotraukas ir galiausiai aptiko kelias nuogos Dženiferės nuotraukas, darytas jos pačios. Tikrai ne senesnės nei kokių metų. Terė nusprendė, kad ji nusistatė stovėjimo tašką ir pozavo pasidėjusi fotoaparatą ant knygų krūvos. Jos nebuvo itin seksualios, – labiau atrodė, tarsi Dženiferė norėjo užfiksuoti savo kūno pokyčius. Ji liekna, krūtinės iškilumai labai nedideli. Kojos ilgos, droviai jas sukryžiavusi, taip, kad gaktos plaukai tik vos vos matyti, – atrodo, gėdijasi tai darydama, net būdama viena kambary. Dviejose nuotraukose bandyta nutaisyti paauglišką gundomą išraišką – dėl to ji atrodė tik dar jaunesnė ir vaikiškesnė.

Terė įdėmiai apžiūrėjo jas visas. Atidarė vieną po kitos, tikėdamasi ūmai pamatyti atsiradusį kokį nuogą berniuką. Jai norėjosi tikėti, kad tokio amžiaus vaikai dar nėra seksualiai aktyvūs. Taip kalbėjo jos motiniškas balsas. Bet visko mačiusios detektyvės protas žinojo, kad jie visi yra patyrę kur kas daugiau, nei gali įsivaizduoti bet kuris tėvas ar motina. Oralinis seksas. Analinis seksas. Grupinis seksas. Įprastinis, senamadiškas seksas. Vaikams visa tai žinoma ir nemaža dalimi išbandyta. Terė slapčia pasidžiaugė, kad vienintelės provokuojančios nuotraukos Dženiferės kompiuteryje buvo jos pačios.

Ji liovėsi žiūrėti ir pagalvojo, kad tose nuotraukose esama kažkokio liūdesio. Dženiferę žavėjo jos pačios pokyčiai, tačiau, nors tose nuotraukose jos kūnas visai nuogas, dar nuogesnė buvo jos vienatvė.

Terei bebaigiant naršyti, akis užkliuvo už poros *Google* užklausų. Viena iš jų – Nabokovo „Lolita“, kurios tikrai nėra *jokioje* mokyklos programoje. Kita – *vyrai rodo lytinius organus.*

Šita užklausa gavo pačių įvairiausių nuorodų. Daugiau nei aštuonis milijonus. Tačiau Dženiferė atsidarė tiktai dvi – „*Yahoo* atsakymai“ ir psichologijos forumą, kur buvo nuoroda į Emorio universiteto Me-

dicinos fakulteto Psichiatrijos katedros straipsnius apie vujeristų ir ekshibicionistų psichologiją. Pastarojoje nuorodoje kalbama šešiolikmetei tikrai nesuprantamais medicinos terminais, tačiau, regis, tai Dženiferės tikrai nesustabdė.

Terė atsilošė krėsle. Kaip ir viskas aišku, pamanė. Tiesiai priešais akis – nusikaltimas, kurio neįmanoma įrodyti, – Dženiferės žodžius paneigtų Skotas, ir net jos motina turbūt sukluptų palaikydama *ją*, bet to visiškai pakanka suvokti, kodėl ji susidėjo kuprinę ir pabėgo.

Terė sugrįžo prie eilėraščių ponui Rudakailiui. Vienas iš jų prasidėjo žodžiais: *Matai tą patį, ką ir aš...*

Gal ir matė, pamanė Terė, *tik kas jau kas, o meškinas tikrai to nepaliudys teisme.*

Ant stalo suskambo telefonas. Skambino viršininkas, reikalavo informuoti. Terė žinojo turinti žodžius rinktis labai atsargiai. Skotas yra žinomas žmogus, vietos bendruomenėje turi daug įtakingų draugų. Turbūt vienu ar kitu metu bus gydęs pusę miesto tarybos narių, nors šiuo atveju žodį *gydęs* Terė vartotų labai atsargiai. Ji atsakė:

– Tuoj pat būsiu.

Susirinko užrašus ir jau buvo beveik prie durų, kai ir vėl suskambo telefonas. Patyliukais nusikeikusi, ji nulėkė atgal ir pakėlė ragelį po penkto skambučio, beveik beįsijungiant balso paštui.

– Kolins, klausau, – atsiliepė.

– Čia Merė Rigins, – išgirdo ragelyje.

Ta kūkčiojo. Gaudė orą. Aiškiai bandė suvaldyti žiauriai stringantį balsą.

– Taip, ponia Rigins. Dabar kaip tik ėjau pas viršininką...

– Ji nepabėgo. Dženiferė pagrobta, – kūkčiojo ir kone rėkė motina kitame laido gale.

Terė nepuolė klausinėti smulkmenų ar kaip ir iš kur Merė tai sužinojo. Ji klausėsi, kaip iš ragelio liejasi motinos nerimas. Ją apėmė jausmas, kad vyksta kažkas panašaus į košmarą. Tik nesuvokė kas.

11

DŽENIFERĖ ATSIBUDO IR pajuto, jog kažkas yra kitaip, bet tik po kurio laiko suprato – jos rankos laisvos, o kojos nebepririštos prie lovos. Vaduodamasi iš narkotinio rūko, ji jautėsi, tarsi koptų į aukštą kalną, ropštųsi į pačią jo viršūnę, nagais draskydama purvą ir akmenis, o žemės trauka ją temptų žemyn.

Ji pakėlė rankas prie veido. Maišas vis dar buvo ant galvos, ji lietė jo švelnią medžiagą. Norėjo sugriebti jį ir nusiplėšti, pažiūrėti, kur esanti, tačiau jai užteko proto susivaldyti. Giliai įkvėpė ir pajuto, kad ją kažkas smaugia. Lėtai nuleido rankas ir užčiuopė antkaklį. Kaklą tampriai juosė pigios odos antkaklis su aštriais spygliais. Apčiuopė ir metalinę grandinę, kuria buvo prie kažko pririšta taip, kad galėjo bent truputį judėti. Pasilenkė paliesti kulkšnių ir suvokė, kad jos irgi nebesurištos.

Apsičiupinėjo odą, ieškodama žaizdų ir guzų, bet nieko neužčiuopė, nors tai iš tikrųjų jos neįtikino, kad jų nėra. Vieninteliai drabužiai – jos ploni apatiniai. Lėtai atsigulė ir pro maišą įsistebeilijo ten, kur, jos manymu, turėtų būti lubos, o paskui stogas, o paskui ir dangus.

Ji pamėgino suprasti savo būklę. Geriau nei pirmiau – kojos nebepražergtos, o ir rankos laisvos. Bet vis tiek pririšta. Staiga ji pajuto, kad nežmoniškai reikia į tualetą ir kad vis dar beprotiškai troškina. Žinojo turinti būti ir alkana, bet pilvą susuko baimė. Ten, kur jai trenkė, vis dar skaudėjo ir buvo guzas. Bet ji gyva. Lyg ir gyva. Vis vien nesuprato, kas jai nutiko; tik labai miglotai prisiminė trumpą pokalbį su moterimi, atėjusia į kambarį, bet nutuokė, kad tai kažką reiškia. *Taisyklės*. Ta moteris kalbėjo apie *taisykles*. Dženiferei atrodė, kad tas pokalbis vyko kažkurią kitą dieną, gal ankstesniais metais, gal net sapne. Jos vaizduotėje ėmė kilti mintys apie įvairiausias galimybes, tačiau viena buvo baisesnė už kitą, taigi ji labai pasistengė išmesti viską iš galvos. Pasakė sau, kad po tuo maišu bet kam viskas atrodytų tuščia ir neįmanoma, tačiau ji dar kvėpuoja, o tai jau šis tas. Atsargiai užčiuopė grandinę prie antkaklio ir pirštais perbėgo visu jos ilgiu. Dženiferė suprato, kad gali judėti, bet tik tiek, kiek leis ta grandinė. Bet dar nedrįso išmėginti šitos naujos laisvės privalumų.

Jai nepaprastai norėjosi truktelėti tą grandinę, pažiūrėti, ar nepavyktų išlupti jos iš ten, kur pritvirtinta. Bet nuvijo tą norą. Tai, pagalvojo ji, prieštarautų *taisyklėms*.

„Ji pabudo!"

Vyras, palinkęs prie ekrano Londone, įsitempė. Jis buvo vienas savo nedideliame kambaryje buto gale, sėdėjo prie stalo, nukrauto pasiūlymais, skaičiais ir schemomis. Jis – braižytojas, taigi netoliese stovėjo stalas, kur jis kartais braižė pieštuku ir tušu, – nors dabar daugiausia dirbdavo kompiuteriu, sudėtinga programa. Vienišius, laisvai samdomas, dirbo daugiausia namuose ir buvo labai paklausus, taigi, jei tik būtų iš tiesų panorėjęs, po langais galėtų stovėti jaguaras. Jam buvo gaila, kad negali su niekuo pasidalinti savo nuostaba; bet tai viską sužlugdytų, pamanė jis. Serialu Nr. 4 reikia mėgautis, vertinti ir virškinti jį visiškai vienam ir privačiai.

Jis įdėmiai pažvelgė į figūrą ekrane. Nuostabu, atrodo, Ketvirtas numeris labai jaunutė, dar beveik vaikas. Jis turi vaikų iš sugriuvusios šeimos, bet juos mato retai ir šiuo metu jo mintys nuo jų labai toli. Jis pasigrožėjo liekna Ketvirto numerio figūra ir pajuto, kaip užlieja jaudulys. Įsivaizduojant, kad jos oda turi būti perlamutriškai lygi, jo kairė ranka sutrūkčiojo, norėdama paglostyti Ketvirtą numerį per ekraną. Ūmai, tarsi kažkas būtų perskaitęs jo mintis, kamera pritraukė vaizdą arčiau. Ketvirtas numeris tiesė rankas, tarsi neregė, siekdama kažko apčiuopiamo, ką galėtų perskaityti savo pirštų galiukais. Kiekvienas tas jos siekimas – į tuštumą arba ko nors kito, tarkim, sienos, prie kurios ji prikaustyta, palytėjimas – maloniai suvirpindavo braižytojo kūną. „Ji aiškinasi, kur esanti... – pasakė jis ir vėl garsiai, bet tik sau. – Bet ji niekaip nesužinos..."

Ketvirtas numeris taip ir liko prie lovos, žaidė aklą vištą. Kaskart, kai tik ji sujudėdavo, vyras Londone palinkdavo arčiau kompiuterio ekrano. Tam tikra prasme, svarstė jis, ji tokia pat viena, kaip ir aš, tik tiek, kad ją stebi daugybė žmonių visame pasaulyje, taip pat įdėmiai, kaip aš.

Ji – jų visų fantazijų kalinė.

Dženiferė instinktyviai suvokė, kad panika nepadės, bet jai vis tiek prireikė begalinių valios pastangų numaldyti viduje kylančias bangas. Ji giliai kvėpavo, pulsas dažnėjo. Jautė prakaituojanti, jautė, kaip byra ašaros ir vyksta visi kiti su baime susiję dalykai. Jai teko kovoti su savimi, kad nedrebėtų rankos, o kūną tąsė nevalingi judesiai, spazmai, tikai ir drebuliai – šito niekaip nepavyko suvaldyti. Ji pagalvojo, jog šiuo metu yra tarsi skilusi į dvi Dženiferes; viena kovoja, kad nors kiek suvoktų, kas vyksta, kita nori pasiduoti juodai agonijai.

Ji suprato, kad norint likti gyvai turi nugalėti pirmoji.

Išsiaiškink padėtį, pasakė ji sau. Pritaikyk sau tai, ką gali suprasti.

Ji niekada nematė per televizorių Patriko Maguano „Kalinyje". Niekada neėmė iš bibliotekos Džono Faulzo „Kolekcionieriaus".

Niekada negirdėjo apie Barbarą Džeinę Maklę, neskaitė apie ją straipsnių ar knygos ir nematė pagal jos istoriją pastatyto televizijos filmo. Net „Pjūklų“, ir tų ji nebuvo mačiusi, nors jie labai populiarūs tarp paauglių berniukų, mėgstančių pramogai pažiūrėti į kraujus, kankinimus ir nuogas krūtis; niekada nežiūrėjusi ir kur kas nekaltesnių reginių, įkūnytų „Trumeno šou“. Jai neegzistavo ir seras Alekas Ginesas, alpėjantis metalinėje dėžėje, nes atsisakė liepti savo karininkams dirbti kartu su eiliniais tilto per Kvajaus upę statybose. Ji nenutuokė nieko nei apie su įkalinimu susijusį meną ar literatūrą, nei apie tokio veiksmo nusikalstamumą. Niekada neturėjo jokio naminio gyvūnėlio, net auksinės žuvelės akvariume, kurie nuolat baksnotų į stiklą ir matuotų savo pasaulio ribas.

Ir visai nesuprato, kad yra į visus juos kiek panaši.

Tačiau Dženiferė turėjo instinktų, kurių įvardyti negalėjo, bet kurie jai suteikė šiek tiek jėgų. Pasakė sau, kad jau tris kartus turėjo smarvės pabėgti. Čia bus dar viena galimybė, jei tik ji nugalės troškimą pasiduoti siaubui. Ramindama save, ji giliai kvėpavo.

Dženiferė nuleido rankas ir palietė lovos šonus. Po maišo juoduma pajuto ir įsivaizdavo metalinį rėmą ir čiužinį. Ant lovos, po ja, buvo patiesta šiurkščios medvilnės paklodė – ji įsivaizdavo, jog baltut baltutėlė.

Gerai, pasakė sau. *Pažiūrėkim, ką galime apčiuopti.*

Atsargiai nuleido kojas nuo lovos ir perbraukė kojų pirštais grindis. Cementas, šalta padams.

Matyt, toks ir yra pojūtis ant rūsio grindų, pamanė. Jai lyg ir pasirodė, kad kalba garsiai, pamanė – įdomu, ar mano žodžiai suprantami pro tą skylutę maiše, kuri iškirpta girdyti apnuodytu vandeniu. Ji nesuvokė aplinkos, buvo sunku nustatyti, ar galvą užliejusios mintys išeina ir pro lūpas. *Gal* ji ir kalba garsiai. O *gal* ir ne.

Ji pamakalavo kojomis aplink, tikrindama, ar nebus kokių kliūčių. Nėra.

Dženiferė paliepė sau atsistoti, paskui vėl pakartojo tą paliepimą. Norėjo išgirsti, kad jos balsas niekur nedingęs. Švelniai pasakė: *Nagi, stokis, panele. Tu gali.*

Kai išgirdo, kad ištarti žodžiai skiriasi nuo žodžių galvoje, pasijuto tvirčiau. Sukaupė jėgas ir atsistojo.

Tą pačią sekundę ją apėmė baisus svaigulys.

Galva po maišu susisuko, tarsi juoduma priešais akis būtų ūmai virtusi skysčiu. Dženiferė susvyravo ir vos nenuvirto atgal ant lovos ar nesudribo ant cementinių grindų. Tačiau šiaip ne taip išlaikė pusiausvyrą, pamažėle galva nustojo suktis, ir ji pajuto galinti šiek tiek valdyti nusilpusius raumenis. Gaila, kad nesu tokia stipri, pagalvojo, kaip tie sunkumų kilnojimo apsėsti sportininkai mokykloje.

Dženiferė nedrąsiai žengė žingsnį į priekį, taip pat giliai kvėpuodama. Rankas laikė ištiestas priešais. Neužčiuopė nieko.

Ėmė mosuoti į dešinę ir kairę, viena ranka atsitrenkė į sieną. Pasisuko ir laikydamasi sienos ėmė judėti tarsi krabas, pirštais čiuopdama tinką. Išgirdo tarškėjimą ir suprato, kad vyniojasi prie kaklo pririšta grandinė. Matyt, daužosi į lovą, pagalvojo.

Keliu atsitrenkė į kažką ir sustojo. Pro maišą ėmė sunktis aitrus dezinfekavimo priemonės kvapas. Labai atsargiai nuleido rankas ir tarsi neregė apčiupinėjo kliūtį.

Tai buvo nešiojamas unitazas. Jai prireikė kelių sekundžių mintyse susidaryti vaizdą, kas tai gali būti, tačiau užčiuopė sėdynę ir trikojį, ant kurio ji uždėta. Jai pasisekė, kad atpažino tą daiktą, – mat kai buvo maža, tėvas ją vežėsi iškylon ir ji nuolat baisiausiai inkštė, kad tenka lauke naudotis tokiu primityviu daiktu.

Dabar ji kone džiūgavo. Jai maudė šlapimo pūslę; ir atpažinus, kas yra prie kojų, pilvą ėmė raižyti aštrūs skausmai.

Ji stabtelėjo. Nė nenutuokė, kas ją stebi. Galėjo tik nuspėti, jog taisyklės leidžia pasinaudoti tualetu. Nežinojo, ar jai suteikta nors kiek privatumo. Ją kone priveikė paaugliška baimė prasikalsti. Pado-

rumo taisyklės grūmėsi su gėda. Mintis, kad ją kas nors *matys*, buvo nepakenčiama.

Jai raižė pilvo apačią. Suprato, kad neturi pasirinkimo.

Atsistojo prie sėdynės, vienu staigiu judesiu nusismaukė kelnaites ir atsisėdo.

Tos lengvinimosi sekundės jai buvo nepakenčiamos.

Kambaryje, tiesiai virš to, kur buvo įkalinta Dženiferė, Maiklas su Linda ekranuose stebėjo kiekvieną jos judesį. Tų nedrąsių ir nerangių judesių apgraibomis tempas buvo fantastiškas. Jiedu tiesiog jautė, kaip jų transliacijų požemis skleidžia intrigos vilnis ir susižavėjimo bangas. Nė žodžiu nepersimesdami, jiedu ir taip žinojo, kad Dženiferė taps narkotiku šimtams ją stebinčių žmonių.

Be to, jie, kaip ir visi kiti narkotikų prekeiviai, žinojo, kaip palaikyti tinkamą paklausos ir pasiūlos balansą.

12

TERĖ KOLINS PAŽVELGĖ į senuką, sėdintį svetainės kampe, ir pagalvojo: *Na, negali būti, kad mane čia iškvietė dėl jo.*

Jausdamas jos žvilgsnį, Adrianas Tomas nesmagiai pasimuistė. Detektyvės žvilgsnis atrodė labai negailestingas, iš jo buvo galima numanyti, kad ji nusiteikusi daugiau nei skeptiškai. Jo mintys blaškėsi į visas puses, ir jis labai vylėsi nesutrikti, kaip tada, skambindamas policijos dispečeriui. Dar kartą perkratė galvoje tas kelias pastabas ir kuklias detales, tarsi vaidmeniui besiruošiantis aktorius. Stengėsi sudėlioti visus tuos įspūdžius į kokį nors nuoseklų vaizdą to, ką matė, kad detektyvė nepamanytų, jog jis paprasčiausiai sutrikęs senukas, nors būtent toks ir buvo. Kai ji nusisuko į Merę Rigins ir Skotą Vestą, Adrianas greitai apsižvalgė, tikėdamasis, kad Brajanas slepiasi kur kampe ir gal jam patars, kaip šnekėtis su ta policininke. Jis tai žinotų, ką sakyti, pagalvojo Adrianas. Bet tą akimirką Adrianas buvo vienas – arba, galima sakyti, be palydos.

– Ponia Rigins, – lėtai pasakė Terė, – pagrobimai yra labai sudėtingi nusikaltimai. Paprastai jais arba siekiama gauti išpirką, arba atskirai gyvenantis šeimos narys pagrobia vaiką iš kito.

Merė papurtė galvą, nors klausimo jai dar niekas neuždavė.

– Būna dar ir trečia rūšis, – įsiterpė Skotas, piktai į ją pašnairavęs. – Seksualinis pagrobimas.

Terė linktelėjo.

– Taip. Retas atvejis. Panašiai kaip būti nutrenktam žaibo.

– Manau, būtent į tai ir turite susitelkti, – pasakė Skotas.

– Taip, bet pradžioj norėčiau atmesti tuos kitus...

– Ir švaistyti laiką? – nutraukė ją Skotas.

Jai buvo aišku, jog jis nori, kad ji suktų tyrimą šia linkme. Tiesiog negalėjo pakęsti, kad ją taip elgtis verčia žmogus, kuris, jos manymu, *yra buvęs* ant seksualinio nusikaltimo ribos. Ji nusprendė atsimokėti tuo pačiu.

– O gal esama kokių nors tokio pobūdžio detalių, apie kurias man nepasakėte...

Terė nutilo ir pažvelgė į Skotą.

– Gal jūsų praktikoje... – pradėjo lėtai, bet, išvydusi pasikeitusį pašnekovo veidą, išbėrė: – ...gal koks pacientas. Kas nors piktas ar sudirgęs, gal apimtas psichozės, gal net... norintis jums pakenkti ir pasirinkęs Dženiferę kaip priemonę...

Skotas pakėlė ranką.

– Tai visai neįtikėtina, detektyve. Aš puikiai žinau *visas* problemas, su kuriomis susiduria mano pacientai, ir tikrai nė vienas iš jų negalėtų padaryti tokio dalyko.

– Ką gi, – tęsė Terė, – nepatikėsiu, kad nesate susidūręs... su *atvejais*, kurie baigėsi visai nedžiuginančiai.

– Žinoma, buvo, – prunkštelėjo Skotas. – Kiekvienas save nors kiek pažįstantis gydytojas supranta negalįs idealiai tikti visiems pacientams. Neišvengiamai pasitaiko nesėkmių...

– Taigi nebus visai nepagrįsta įsivaizduoti, kad vienas iš tų ne pačių sėkmingiausių atvejų galėtų jausti kokią pagiežą?

Ji pateikė tą teiginį kaip klausimą, o paskui įdėmiai stebėjo, ką atsakys Skotas.

– Labai nepagrįsta, detektyve. – Jis kalbėjo itin oficialiai. – Įsivaizduoti, kad kuris nors iš mano pacientų suregztų nuodugnų keršto planą... ne. Neįmanoma. Tokią neapykantą nujausčiau.

Kurgi ne, pagalvojo Terė. Jai teko priminti sau pačiai, kad jos asmeninė nuomonė apie Skotą neturi užtemdyti sveiko proto. Ir negalima leisti, kad Dženiferės kompiuteryje pamatyti dalykai darytų įtaką apklausai. Tačiau iš tiesų labai laukė tos dienos, kada galės užduoti *tokius* klausimus.

– Ir vis dėlto kažkuriuo metu man gali prireikti, kad pateiktumėt jų sąrašą.

Skotas atsainiai mostelėjo. Neaišku – sutinka ar ne. Gali būti ir taip, ir kitaip. Arba nei taip, nei anaip. Terė nesitikėjo, kad jis tai padarys.

Ji vėl pasisuko į ponią Rigins.

– Ką gi, šeima... o kaip jūsų velionio vyro giminės?

Merė suglumo.

– Na, mano santykiai su jais nebuvo patys geriausi, bet...

– Ar Dženiferė kada buvo kokio nors konflikto priežastis?

– Taip. Seneliai nepatenkinti, kad aš ne taip dažnai ją pas juos nuvežu. Aiškina, kad ji vienintelė jiems likusi jų sūnaus dalis. O su dviem jos tetom niekad nesutariau. Nežinau, bet atrodo, kad jie visada mane kaltino dėl jo mirties. Bet tai tikrai nenuėję tiek, kad...

Terė atkreipė dėmesį, kad Merė nėkart neištarė savo mirusio vyro vardo. *Deividas*. Smulkmena, bet jai pasirodė keista. Ji giliai įkvėpė ir tęsė:

– Gali būti, kad man prireiks ir jų pavardžių, ir kai kurių adresų.

Tada Terė susimąstė. Ji ieško nusikaltimo pagrindo, o kol kas teišgirdo kelis dalykus, privertusius pagalvoti, kad šeimoje kažkas slepiama, dėl ko Dženiferė dingo, – bet išgirdo nepakankamai. Paklausė:

– O kaip dėl išpirkos? Kaip suprantu, su jumis dėl jokių pinigų susisiekta nebuvo?

Merė Rigins papurtė galvą.

– Mes daug neturime... Labiau tiktų tiems atvejams, kur būtų dingęs kokių verslininkų sūnus ar duktė. Ar politikų. Ar tų, kurie prieina prie išties didelių pinigų, ar ne?

– Galbūt.

Terė išgirdo nuovargį savo balse. Pamanė, kad tai neprofesionalu.

– Dėl seksualinių nusikaltėlių, – piktai pakartojo Skotas. – Kiek čia jų aplink gyvena?

– Šiek tiek yra. Sąrašą gausiu. Juk suprantate – galimybė, jog kažkoks neaiškus nusikaltėlis – žudikas maniakas ar prievartautojas – Dženiferę tiesiog pagrobė nuo šaligatvio, yra be galo menka? Šitaip dažniausiai nutinka tik kine ar per televiziją...

– Bet jų pasitaiko, – įsiterpė Skotas.

– Taip, pasitaiko.

– Net ir šiose vietose... – tęsė jis.

– Taip. Net ir šiose vietose, – pritarė Terė.

Skotas sėdėjo patenkintu veidu. Daug, pamanė Terė, labai daug jame nemalonaus. Kaip *kas nors* gali įsivaizduoti, kad jis gali jiems *padėti*.

– Juk iš mokyklos ir universiteto turbūt yra dingę studentų...

– Taip. Tokių, kurie turi bėdų dėl alkoholio, narkotikų, širdies draugų ar emocinių problemų. Dažniausiai...

– O kaipgi ta mergaitė, ta, iš gretimo miesto... kurios kūną rado miške nuo jos dingimo praėjus šešeriems metams...

– Pamenu tą atvejį. Žinau ir registruotą seksualinį nusikaltėlį, kurį galiausiai suėmė už dviejų valstijų ir kuris prisipažino ją nužudęs. Nemanau, kad mūsų jurisdikcijoje būta nors vieno panašaus nusikaltimo...

– Bent jums *nežinoma*... – vėl pertraukė Skotas.

– Taip, bent mums nežinoma.

– Bet, detektyve... paklausykite, ką sako profesorius Tomas... – įsiterpė Merė.

Terė vėl atsigręžė į senuką. Jis dairėsi tuščiu žvilgsniu, tarsi būtų kažkur kitur. Jai pasirodė, kad jo akys aptrauktos tarsi pilku rūku, tiršta, jai nežinoma medžiaga. Tai sukėlė nerimą.

– Papasakokite man dar kartą, ką matėte, – pasakė Terė. – Nieko nepraleisdamas.

Adrianas papasakojo jai apie ryžtingą Dženiferės veido išraišką. Apie autobusiuką, pasirodžiusį iš niekur, kuris sulėtino greitį ir važiavo jai įkandin. Kaip galėdamas geriau nupasakojo moterį prie vairo ir vyrą, dingusį iš vaizdo. Papasakojo apie trumpą pauzę ir lėkimą cypiančiomis padangomis. Ir galiausiai pasakė apie rožinę kepuraitę, paliktą ant šaligatvio, atvedusią jį į gatvę, kur gyvena Dženiferė, į jos namus, o paskui ir į šitą svetainę. Iš paskutiniųjų stengėsi, kad viskas būtų aišku ir glausta; stengėsi, kad pasakojimas skambėtų oficialiai ir įtikinamai. Neištarė nė vienos išvados, kurias jam liepė išsakyti žmonos arba brolio šmėkla; tegu jas daro ta detektyvė.

Jis pastebėjo, kad kuo daugiau kalba, tuo labiau motina puola į neviltį ir tuo labiau, jo nuomone, siunta tas sugyventinis.

Kita vertus, sulig kiekviena jo pasakyta smulkmena toji policininkė darėsi vis ramesnė. Adrianas pamanė, kad ji yra kaip tie profesionalūs pokerio lošėjai, kuriuos jis kartais mato per televiziją: kad ir ką galvotų, viskas gudriai paslėpta.

Liovęsis kalbėti, jis pamatė, kaip ji nuleidžia galvą ir peržiūri, ką užsirašiusi. Tuo momentu išgirdo šnabždesį.

– Nemanau, kad ją įtikinai, – pasakė Brajanas.

Iš pradžių Adrianas nė neatsisuko į tą garsą. Nenuleido akių nuo detektyvės.

– Ji viską perkrato, ir tai gerai. Bet tiesiog netiki. Dar ne, – Brajanas kalbėjo toliau. Jo balsas skambėjo tvirtai ir užtikrintai.

Adrianas žvilgtelėjo į šoną.

Brolis sėdėjo ant sofos greta.

Jaunas Vietnamo jūrų pėstininkas Brajanas dingo, vietoj jo sėdėjo brandi Niujorko komercinės teisės specialisto asmenybė, kokia jis buvo tapęs. Šviesūs plaukai kiek praretėję, garbingos žilės paliestos sruogos gula ant ausų ir marškinių apykaklės. Brajanas visuomet vaikščiojo ilgais plaukais – ne tokiais ilgais, kaip koks hipis, susirišęs į uodegėlę, bet maištingai netvarkingais. Su brangiu mėlynu dryžuotu kostiumu ir pagal užsakymą siūtais marškiniais, tačiau kaklaraištis atpalaiduotas. Brajanas atsilošė ir užsimetė koją ant kojos.

– Ne-a. Tiesiog pernelyg dažnai mačiau tokią veido *nusuktomis akimis* išraišką. Paprastai taip būna, kai klientą traukia imti tau meluoti, bet iš pradžių jam dėl to truputį nesmagu. Šiuo momentu ji mano, kad *tai*, ką ji manė čia įvykus – na, supranti, paauglės pabėgimas iš namų, – iš tiesų *gali būti* kur kas rimčiau. Bet nėra visiškai tuo tikra, visai ne, ir nori įsitikinti, kad dabar viską daro teisingai, nes bet kokia klaida gali jai kainuoti tą būsimą atlyginimo pakėlimą.

Brajanas kalbėjo dainingai, tarytum tas jo detektyvės Kolins apibūdinimas būtų vienas iš taip mėgstamų Adriano eilėraščių.

– Žinai, Audi, – tęsė jis, – čia bus nelengva.

– Ką man daryti toliau? – sušnibždėjo Adrianas.

Jis paliepė sau tik nepasukti galvos, bet pasuko, vos vos, nes norėjo pamatyti brolio veidą.

– Atleiskit, neišgirdau, – pakėlė akis Terė, pastebėjusi, kad jis atsisuka.

– Nieko, – atsakė Adrianas. – Tik garsiai galvoju.

Detektyvė ir toliau jį įdėmiai apžiūrinėjo, ir galiausiai jis pasijuto nesmagiai. To jų nedidelio susižvalgymo nepastebėjo nei motina, nei jos sugyventinis gydytojas. Jiedu buvo pernelyg sukaustyti savo košmaro, kad atkreiptų dėmesį į jo.

– Ji protinga, – Brajano balse pasigirdo susižavėjimo gaidelė. – Manau, žino, ką daro, tik nežino, ką dar turi daryti. Dar ne. Privalai

jai paaiškinti, Audi. Nekreipk dėmesio nei į tą motiną, nei į tą slidų jos draugelį. Nė kiek. Bet jos reikia paisyti. Turėk tai omeny.

Adrianas linktelėjo, bet nė nenumanė, ką sakyti, – galėjo tik tiksliai papasakoti, ką matęs, ir leisti jai padaryti savas išvadas.

– Dabar ji užduos tau kelis konkrečius klausimus, – Brajanas šnibždėjo jam į ausį. – Jai reikia daugiau informacijos, kad atsiskaitytų viršininkui. Ji tave tikrina. Nori išsiaiškinti, ar tu iš tikrųjų gali būti patikimas liudytojas.

– Profesoriau Tomai, – staiga prabilo Terė, – ar jus verčiau vadinti *daktaru*...

– Nesvarbu, visaip tinka.

– Jūs esate psichologijos daktaras, taip?

– Taip, tačiau aš neužsiimu gydymu kaip daktaras Vestas. Aš labiau iš tų, kur sėdi *su pelėmis labirintuose*. Laboratorijos *žiurkė*...

Ji nusišypsojo, tarsi tie žodžiai būtų sumažinę įtampą kambaryje, – tik kad nesumažino.

– Suprantu. Ką gi, tiesiog norėčiau išsiaiškinti keletą dalykų. Jūs nematėte, kad Dženiferę būtų prievarta įkišę į tą autobusiuką, tiesa?

– Nemačiau.

– Nematėte, kad ją būtų kas pačiupęs ar trenkęs jai, ar daręs kokį kitą veiksmą, kuris, jūsų manymu, būtų smurtinis?

– Ne. Tiesiog ji ten buvo. O paskui dingo. Iš ten, kur sėdėjau, nemačiau, kas tiksliai jai nutiko.

– Ar girdėjote, kad ji rėktų? Ar kokių grumtynių garsą?

– Nepykite, bet ne.

– Taigi, jei ji įsėdo į tą autobusiuką, tai galėjo būti ir jos pačios noru?

– Taip man nepasirodė.

– Ir nemanote, kad galėtumėt atpažinti tiek tą vairuotoją, tiek keleivį?

– Nežinau. Mačiau juos tik iš profilio. Ir tai tik kelias sekundes. Prietemoje. Buvo beveik sutemę.

– Ne, Audi, netiesa. Matei užtektinai. Manau, kad, kai juos surasi, tikrai atpažinsi.

Adrianas jau sukosi paprieštarauti broliui, tačiau susilaikė, tikėdamasis, kad detektyvė nepastebėjo, kaip jis muistosi.

Terė Kolins linktelėjo.

– Ačiū, – pasakė. – Jūsų informacija mums labai pravers. Kai kiek pasistūmėsiu į priekį, susisieksiu su jumis.

– Gerai dirba, – pasakė Brajanas. Jo balsas skambėjo pakiliai, jis palinko, beveik prisiglaudė Adrianui prie peties. – Tikrai gerai dirba. Bet ji vis tiek nori tavęs atsikratyti, Audi.

Adrianui dar nespėjus nieko atsakyti įsiterpė Skotas.

– Detektyve, kokių veiksmų imsitės toliau?

Jis kalbėjo griežtu tonu, girdi, tikimės greitų rezultatų, ir Adrianas pamanė, kad jis taip turbūt kalba su žmonėmis, mokančiais pinigus, kad jo paklausytų.

– Pažiūrėsim, gal man pavyks ką nors sužinoti apie tą profesoriaus Tomo nupasakotą įtartiną transporto priemonę. Tai būtų šis tas konkretaus, už ko galėčiau užsikabinti. Be to, valstijos ir federalinėje duomenų bazėje paieškosiu informacijos apie panašaus pobūdžio pagrobimus. O kol kas prašysiu jūsų būti budrius ir laukti, galbūt kas nors su jumis susisieks.

– Nejau nenorite pasikviesti FTB? Nenorite pradėti įrašinėti mūsų telefono skambučių?

– Dar kiek ankstoka. Tačiau grįžusi į darbą būtinai tai aptarsiu su savo viršininku.

– Manau, mudviem su Mere vertėtų ten dalyvauti, – suurzgė Skotas.

– Jei tik pageidaujate.

– Ar esate kada nors tyrusi pagrobimą?

Terė sudvejojo. Ji net nesiruošė į tą klausimą atsakyti tiesos, nes tuomet atsakymas būtų *ne*. Tai tik viską pablogintų, o pagal farų darbo taisykles tai jau būtų didžiulė klaida.

– Manau, man vertėtų važiuoti su jumis ir pažiūrėti, kaip tas viršininkas reaguos... – jis atsisuko į Merę. – O tu pasilik čia. Būk prie telefonų. Žiūrėk, kad iškart praneštum pastebėjusi ką nors neįprasta.

Užuot atsakiusi, Merė tiesiog sukūkčiojo, bet tas garsas reiškė, kad sutinka.

Adrianas suprato, kad jiems – Skotui ir tai detektyvei – jo vaidmuo ką tik baigėsi. Jis išgirdo, kaip Brajanas pakeičia sėdėjimo pozą.

– Sakiau tau, – tyliai tarė. – Tas šiknius sugyventinis mano, kad tu tik senas kvailys, atsitiktinai pamatęs kažką svarbaus, o ta farė galvoja iš tavęs išgirdusi viską, ką turėjai jai pasakyti. Nieko keista.

– Tai ką man daryti? – paklausė Adrianas.

Ūmai jis kaip ir anksčiau nebesuprato, ar tai pasakė garsiai, ar tik pagalvojo.

– Nieko. Ir viską, – atsakė jo miręs brolis. – Nėra taip, kad viskas priklausytų tik nuo tavęs. Bet tam tikra prasme priklauso. Tik nesijaudink. Turiu vieną kitą idėją...

Adrianas linktelėjo jam. Apsidairė savo švarko; buvo įsitikinęs, kad užėjęs į šiuos namus jį nusivilko ir padėjo ant sofos, o gal užmetė ant kėdės atkaltės. Pasukiojęs galvą susivokė jį vilkįs. Ir nusišypsojo, – bet tik vienas žmogus šiame kambaryje pastebėjo tą jo baisų užmaršumą.

13

DIDŽIĄJĄ DALĮ SAVO akademinio gyvenimo Adrianas studijavo *baimę*. Kai baigęs universitetą pradėjo dirbti, viskas pasirodė kur kas sudėtingiau, nei tikėjosi. Ta tema jį patraukė prieš kone penkiasdešimt metų, kai jam teko patirti išties šiurpią kelionę lėktuvu grįžtant namo po pirmojo studijų semestro. Užuot persigandęs, jis pakerėtas stebėjo kitų keleivių reakcijas, kai lėktuvas kratėsi ir svyravo tamsiame audringame danguje, – toks pakerėtas, kad pats užmiršo nervintis. Maldos. Riksmai. Pabalę krumpliai ir kūkčiojimai. Per vieną vidurius sukantį kritį į duobę, kai lėktuvo variklis užkaukė taip, jog, atrodė, nustelbs visus klyksmus, jis apsižvalgė ir įsivaizdavo esąs vienintelė žiurkė, stebinti kitas siaubingame labirinte.

Dirbdamas universitete Adrianas atliko begalę laboratorinių eksperimentų, norėdamas nustatyti suvokimo veiksnius, skatinančius nuspėjamą smegenų reakciją. Darė regėjimo testus. Klausos testus. Lytėjimo testus. Dalį lėšų universitetui skyrė vyriausybė, – prastai paslėptas karinis finansavimas, – nes kariuomenę *visada* domino, kaip išmokyti karius atsikratyti baimės. Taigi dėstytojavimo metus Adrianas praleido lakstydamas tarp auditorijų, paskaitų ir ilgų

vakarų laboratorijoje, kur supamas asistentų darė savo klinikinius tyrimus. Visa tai buvo smagu, dažnai itin įdomu ir teikė didžiulį pasitenkinimą – tik visa bėda, kad, išėjęs į pensiją, jis susivokė apie tai žinantis ir labai daug, ir labai mažai. Tarkim, jis suprato, kaip ir kodėl kai kuriems subjektams pamačius gyvatę padažnėja kvėpavimas, pulsas, išpila prakaitas, susiaurėja regos laukas ir apima kone panika. Jis metodiškai atliko jautrumo mažinimo tyrimus – subjektams, paprastai psichologijos magistrantams, rodydavo gyvačių nuotraukas *National Geographic* žurnaluose, gauruotas pliušines gyvates ir galiausiai tikras, ir matavo, kaip pažinimas mažina baimę. Dar jis atliko vadinamuosius *užtvindymo* tyrimus, kur subjektai staiga susiduria su daugybe baimę keliančių objektų. Kiek primena Indianą Džonsą, kai jis pirmame Spilbergo tos serijos filme atsidūrė gyvačių landynėje po žeme. Adrianui tokie testai nepatiko. Pernelyg daug prakaito ir riksmų. Lėtesni tyrimai jam arčiau širdies.

O brolis – dar prieš savižudybę – dažnai žaismingai šaipydavosi iš Adriano darbo. „Jau ką išmokau kare, – kartą jam pasakė Brajanas, – pirmiausia tai, jog Baimė – pats geriausias dalykas, kurį turime. Kai mums reikia saugumo, ji suteikia jį, leidžia mums pamatyti pasaulį, kuris, nors kiek iškreiptas, darosi atsargesnis, o tai, broli mano, paprastai išgelbėja tavo kailį iš bėdos ir leidžia dar kokią dieną pagyventi.“

Kalbėdamas Brajanas mėgdavo viskio stikle pirštu maišyti ledo kubelius, kad jų skimbčiojimas pabrėžtų jo žodžius. „Kai *manai*, kad turėtum kažko bijoti, žinok, jog, po velnių, ko gero, taip ir yra, nes tada tai, ką darai *paskui*, įgauna prasmės.“

Adrianas prisiminė visa tai eidamas per savo senąjį universiteto miestelį. Nusišypsojo pagalvojęs, kaip pasiilgo savo brolio kalbėjimo būdo. Vieną minutę Brajanas šnekėdavo kaip Oksfordo filosofas languotu švarku, o kitą – tarsi vėtytas ir mėtytas keikūnas gatvės banditas. Teisė, kaip profesija, jam puikiai tiko. Jis būtų galėjęs tapti

ir aktoriumi, tik tiek, kad Brajanas nepakentė klausyti nurodymų, taigi vos išgirdęs kokį savimi patenkintą režisierių, bandantį aiškinti jam, ką daryti, būtų kaipmat nulipęs nuo scenos. Bet jam puikiai sekėsi įsikūnyti į bet kokį vaidmenį, kurio reikėjo bylai, prie kurios dirbo. Dalį laiko brolis dirbdavo su turtingais verslo klientais, dalį – nemokamai, Amerikos pilietinių teisių sąjungai ir Pietiniam neturto teisinio gynimo centrui. Čia jis gilinosi į mirties nuosprendžio bylas, kur kaltinamieji – kurių tikrai daugiau nei keletas buvo neteisingai apkaltinti – turėjo mažai šansų išsisukti nuo elektros kėdės, kol neatvykdavo Brajanas. Jis, galvojo Adrianas, kiekvieną sugebėdavo priversti manyti, kad *jis* yra lygiai toks pat kaip *jie*.

Jis papurtė galvą. Gal ta chameleoniška savybė ir nebuvo tokia gera, nes vieną rytą brolis, kurį jis laikė stipriausiu žmogumi pasaulyje, prisidėjo prie smilkinio devyniamilimetrį ir paspaudė nuleistuką.

Ir nepaliko raštelio. O čia jau kažkas ne taip, galvojo tada Adrianas. Galėjo ir pasiaiškinti.

Adrianas manė, kad jo, psichologo, gyvenimas buvo skirtas atskleisti paslaptims. *Kodėl mes bijome? Kodėl elgiamės taip, kaip elgiamės? Kas verčia mus jausti tai, ką jaučiame? Iš kur atsiranda baimė?*

Ir vis dėlto dabar, senkant laikui, kai jis dar gali protauti, Adrianas suprato neturįs atsakymų į visus didžiuosius savo gyvenimo klausimus ir sergantis liga, kuri tų atsakymų paiešką kuo toliau, tuo labiau apsunkina.

Adrianas ėjo toliau. Žingsnius universiteto miestelio šaligatviais jis mokėjo skaityti tarsi knygos žodžius: štai „vėluoju į paskaitą“ kvikstepas ir lėtas „atidaviau visus darbus ir viską užbaigiau“ žingsnis.

Šiandien Adrianas tyčia neskubėjo. Iš dalies tą neskubėjimą diktavo amžius. Tačiau, planuodamas savo tolesnius veiksmus, jis dar ir perkratinėjo prisiminimus.

– Brajanai? – jam garsiai ištrūko. – Manau, čia man prireiks tavo pagalbos.

Pora telefonu kalbančių studenčių atsisuko į jį, nusišypsojo ir tęsė savo pokalbius. Jos ėjo drauge, viena greta kitos, kaip draugės, tačiau kalbėjosi su nematomais bičiuliais.

Jis nusprendė – *ne ką skiriasi nuo manęs. Tik tiek, kad mano pašnekovas miręs.*

Buvo tokia istorija, kurią brolis išgėręs retkarčiais pasakodavo prietemoje, kai jo klausydavosi tik keli žmonės, nes tuo pasakojimu apie patruliavimą Ašau slėnyje jis galėjo pasidalyti tik su tais, kurie jį mylėjo.

Buvom už kelių kilometrų nuo bazės. Paskutinis gabaliukas nueiti po ilgos nuobodžios dienos. Sukaitę, ištroškę, velniškai pavargę.

Adrianas apsidairė. Tikėjosi pamatysiąs Brajaną šalia, nes ausyse aidėjo jo balsas, kartojantis daug kartų pasakotą istoriją, atrodė, jis dudena už kelių colių. Tačiau Brajano niekur nesimatė.

Kitaip tariant, Audi, tai buvo pats tas laikas ir ideali situacija neatkreipti reikiamo dėmesio.

Patrulių būry buvo dvidešimt vyrų, tuo keliu jie prieš savaitę tris kartus grįžo be jokių nuotykių. Brajanas nupasakojo vietovę: ryžių lauko dešinėje, už kokių septyniasdešimt penkių jardų – tanki tamsių džiunglių siena, kairėje – kelios lūšnos ir keliukas į vietinį kaimą. Vėlyvą popietę lauke dirbo keli ūkio darbininkai. Visas vaizdas pažįstamas, nekaltai atrodantis. Visiškai nieko neįprasta. Pasakodamas tą istoriją, šitai Brajanas pakartodavo mažiausiai triskart. *Nieko neįprasta. Nieko neįprasta. Nieko neįprasta.*

Tie žodžiai skambėjo tarsi prakeiksmas.

Vyrai buvo pavargę kaip šunys, norėjo tik grįžti į bazę, pavalgyti, pailsėti, gal bent kiek apsipriausti. Ir nebuvo, sakydavo jis broliui, *nė menkiausios priežasties* sustoti.

Tačiau tądien – Brajanas visada prisimindavo, kad tai buvo antradienis, – jis sustojo. Vyrai, kuriuos jis vedė, sudribo ant žemės. Penkiasdešimties svarų kuprinės keturiasdešimties laipsnių karštyje

trukdo priimti sprendimus, sakydavo broliui Brajanas. *Gal gali tai išnagrinėti,* pridurdavo. Vienas kitas suurzgė – dažnai būna kur kas sunkiau sustoti, nei eiti pirmyn. Kol Brajanas dairėsi pro žiūroną į medžius, vyrai niūriai čiulpė paskutinius lašus iš gertuvių ir rūkė. Jis sutelkė žvilgsnį, lėtai apžiūrinėjo kiekvieną pavidalą ar šešėlį. Nepamatė nieko. Visiškai nieko. Ir todėl pasijuto tik dar blogiau.

Audi, kartais tiesiog jauti. Kai viskas atrodo gerai, bet iš tikrųjų kažkas ne taip. Ir tą dieną mane apėmė būtent toks jausmas. Viskas buvo per gerai. Dvigubai per gerai.

Taigi Brajanas pasižymėjo savo žemėlapyje visą pamiškę ir pranešė koordinates bazei, pamelavęs artileristui, kad tarp medžių pastebėjo judant.

Netrukus pasigirdę pirmieji šūviai nukovė abu darbininkus ir ištaškė buivolą į kruvinus gabalus. Brajanas nereagavo į šitas žudynes, ramiai radijo ryšiu pakoregavo ugnį, ir po kelių sekundžių į džiungles ėmė lėkti sprogmenys. Žemė sudrebėjo. Orą garsiai siurbė krentantys sviediniai. Sprogimai sudraskė pamiškę, į dangų kilo mirtina medžio skiedrų ir metalo skeveldrų liūtis.

Po kelių sekundžių ugnis buvo nutraukta.

Būrio vyrai nelabai norėjo eiti patikrinti padarytos žalos, bet jis liepė jiems tai padaryti. Jie be žodžių praėjo pro ūkio darbininkų lavonus. Tarp dygstančių ryžių daigų žvilgėjo jų viduriai, mėtėsi kūno dalys. Atrodė, kraujas tarsi aliejus plaukia per šlapią lauką. Iš kaimelio ėmė lįsti žmonės, popietės karštyje tolumoj pasigirdo pirmieji nevilties klyksmai.

O tada jie priėjo baisų košmarą.

Tarp medžių, lygiai ten, kur Brajanas nukreipė artilerijos ugnį, jų laukė turbūt daugiau nei kuopa Vietnamo liaudies armijos karių. Kur tik pažvelgsi, visur kūnai ir jų dalys. Visi išsprogdinti į gabalus, kūnų dalys medžiuose. Galvos. Rankos. Kojos. Suplėšyti kūnai. Sunkiai atpažįstami, bet akivaizdūs 75 milimetrų haubicos tiesioginio

sviedinių pataikymo rezultatai. Viskas nutaškyta raudonai, išdaužyti daiktai ir krauju permirkusi žemė. Keli sužaloti vyrai dejavo. Kiti gal kažkaip nušliaužė gilyn į džiungles, persigrupuoti ar mirti – šito Brajanas nežinojo, bet jam ir nerūpėjo.

Nė vienas iš jo vyrų nepratarė nė žodžio. Žengdami per kraujo balas keli švilptelėjo, kitiems padažnėjo kvėpavimas. Jie tiesiog sekė Brajano pėdomis ir metodiškai ėjo nuo vienos prie kitos slaptavietės ir pribaiginėjo sužeistus priešus. Brajanas sakėsi neprisimenąs davęs tokį įsakymą, bet turbūt davė. Tada suskaičiavo nukautuosius. Iš viso daugiau nei septyniasdešimt aštuoni; rimta pergalė ten, kur net nebuvo mūšio. Tiesiog skerdynės. Visi jo būrio vyrai suprato, kad, jei būtų elgęsi taip, kaip elgėsi kitus kartus atėję būtent į šį ryžių lauką, visi būtų buvę nukauti iš pasalų. Po šito niekas apie Brajano instinktus nebediskutavo. Taip jis sakė broliui.

O vadovybė jam įteikė medalį.

Tačiau, pamanė Adrianas, to jis niekada nesakydavo didžiuodamasis, tik su liūdesiu.

Brolis, pagalvojo jis, buvo pakliuvęs į savo paties istorijos spąstus.

Įdomu, ar galėtų jis pasakyti tą patį apie save?

Manau, gali, Audi.

Jis atsisuko, bet brolio nepamatė, tik išgirdo.

Studentai nedidelėmis grupelėmis ėjo į auditorijas, tolumoje bokšte išmušė trečią po pietų. Adrianas prisiminė, kad būtent tokiu laiku brolis iškvietė artilerijos ugnį, išgelbėjusią jam gyvybę.

Jis nuskubėjo pirmyn. Universitetas – tikras architektūros kratinys; šiuolaikiniai pastatai stovi greta labai senų. Lenktų formų statiniai plačiais langais žvelgia į žalias vejas ir senus fachverko namus, paverstus bendrabučiais.

Jis nudžiugo pamatęs, kad nuo to laiko, kai išėjo į pensiją, nedaug kas pasikeitė.

Psichologijos fakultetas įsikūręs viename iš beveik šiuolaikiškų

statinių. Pastatas plytinis, stačiakampis, plačiomis durimis, apaugęs gebenėmis, niekuo neišsiskiriančios išorės. Adrianui visada patiko, kad jis toks paprastas. Jam trūko įtaigaus dizaino, koks matyti verslo mokyklos ar chemijos fakulteto pastatuose. Jis manė, kad tokios niekuo nepasižyminčios išvaizdos privalumas tas, jog čia gali laisviau karaliauti idėjos. Pastatas pridengė protą, o ne klykė apie jį.

Adrianas užlipo laiptais į trečią aukštą.

Jis priminė sau, kad eina į 302 kabinetą, o jo lūpos judėjo kartodamos žmogaus, pas kurį ėjo, vardą. Tai buvo senas draugas ir kolega, tačiau jis nė kiek nenorėjo demonstruoti savo ligos fakulteto koridoriuose. *Kalbėk aiškiai*, pasakė sau. *Viską iki smulkmenų*.

Jis pabeldė į duris ir jas pravėrė.

– Rodžeri? – tarstelėjo eidamas vidun.

Prie kompiuterio palinkęs sėdėjo tvarkingas, plikas, išstypęs krepšininko ūgio vyras, šalia jo – daili mergina nervinga mina. Kabinetas užverstas knygomis juodose metalinėse lentynose. Viena siena primena pašto skyrių – ant jos sukabinti FTB skelbimai su ieškomų asmenų nuotraukomis. Ant kitos sienos, priešais tą – įrémintas filmo „Avinėlių tylėjimas“ plakatas su režisieriaus ir scenarijaus autoriaus parašais juodu rašalu.

– Adrianai! Įžymusis profesoriau Tomai, užeikite! Užeikite! – profesorius Rodžeris Parsonsas išsilankstė iš krėslo ir puolė spausti Adrianui ranką.

– Nenorėjau sutrukdyti studentės konsultacijos...

– Ne, ne, visai nesutrukdėte. Mudu su panele Luis tik peržiūrinėjome jos kursinį, kuris, tiesą sakant, netgi puikus...

Adrianas paspaudė ranką ir merginai.

– Noriu paklausti, Rodžeri, ar negalėčiau šiek tiek pasinaudoti tavo žiniomis...

– Aišku! Dievulėliau, jau mėnesių mėnesius jūs čia nematytas... ir

ūmai toks malonus netikėtumas. Kaip jums sekasi? Ir kuo galiu būti naudingas?

– Gal man jau eiti, profesoriau? – įsiterpė studentė.

Rodžeris Parsonsas klausiamai pažvelgė į Adrianą. Adrianas nudžiugo, nes nebereikėjo atsakyti į pirmąjį seno draugo klausimą.

– Ar jaunoji panelė Luis ką nors nutuokia apie neįprastus nusikalstamo elgesio modelius?

– Tai jau taip, – sududeno Rodžeris Parsonsas.

– Tuomet jai reikėtų pasilikti.

Mergina kiek sutrikusi pasimuistė, bet prašymas likti ją aiškiai nudžiugino. Įdomu, pagalvojo Adrianas, ar ji žino, kas aš toks, tačiau jaunesnis jo buvęs kolega kaipmat jai paaiškino.

– Čia mūsų žymiausias profesorius – mūsų visų mentorius, kurio vardu bus pavadintas fakulteto poilsio kambarys, – pasakė jis. – Ir mums didžiulė garbė, kad jis užėjo, net jei tik su vienu ar dviem klausimais.

– Gaila, kad tiek mažai išmanau apie patopsichologiją, – tarė Adrianas.

– Na jau, profesoriau, per menkai save vertinate. Bet, jei ko nežinote, man bus labai malonu jums paaiškinti, – pasakė Rodžeris. – Ir ko gi norėjote paklausti?

– Dėl nusikaltėlių porų, – švelniai pasakė Adrianas. – Vyro ir moters partnerystės...

Rodžeris linktelėjo.

– Aha... nepaprastai įdomu. Yra keletas skirtingų tokio pobūdžio profilių. Apie kokį nusikaltimą kalbame?

– Atsitiktinį pagrobimą. Priemiesčio gatvėje pagrobiamas nepažįstamas žmogus.

Rodžeris Parsonsas kilstelėjo antakius.

– Labai neįprasta. Labai retas atvejis.

– Ir aš taip pagalvojau.

– O koks būtų tokio pagrobimo tikslas?

– Šiuo metu neaiškus.

– Pinigai? Seksas? Ar iškrypimas?

– Nežinau. Dar nežinau.

– Gal visi trys viename. Ir dar daugiau, – Parsonsas ėmė garsiai mąstyti. – Geru čia tikrai nekvepia, greičiau baisia bėda.

Adrianas linktelėjo, o jo buvęs kolega ūmai pasileido kalbėti monotonišku universiteto dėstytojo tonu:

– Dėl to viskas tik sudėtingiau. Informaciją apie tokio tipo nusikaltėlius paprastai surankiojame tik *tada*, kai jie susekami. Tarsi atgaline data bandytum sudėlioti psichologinės dėlionės detales. Viso ko prasmę supranti jau *po visko*.

– Dabar taip neišeina. Reikia spręsti pagal tuos turimos informacijos trupinėlius.

Rodžeris Parsonsas ištiesė savo ilgas kojas ir giliai susimąstė.

– Ar čia kalbame apie kokį jūsų pažįstamą... juk klausiate ne tik iš akademinių paskatų, ar ne?

– Ne visai. Bet vėlgi – ir ne visai *ne visai*. Kalbu apie merginą, su kuria buvau trumpai susidūręs. Noriu padėti vieniems kaimynams.

Kiek padvejojęs, Adrianas pridūrė:

– Svarbu, kad laikytum tai paslapty. Ir jūs taip pat, – tai jis pasakė merginai, kuri atrodė kiek pašiurpusi nuo to, kokia linkme ima krypti šis pokalbis. – Tai toks nusikaltimas, kuris... – sumikčiojo Adrianas, – atrodo, dar tik rutuliojasi. Ir man sunku tiksliai nusakyti, kaip rutuliojasi.

– O pagrobtoji... ką žinote apie ją?

– Jauna. Paauglė. Turinti daug problemų. Labai protinga. Labai graži.

– O policija...

– Stengiasi aiškintis. Tačiau jie atkakliai laikosi konkrečių faktų, o tai, mano nuomone, nelabai veiksminga.

Rodžeris dar kartą linktelėjo.

– Taip. Čia tai jau neklystat. Pagal *faktus* galima išsiaiškinti nusikaltimą, kai jau turi kūną. Bet šis atvejis juk ne toks?

– Dar ne.

– Tai gerai. Ir jūs nė kiek neabejojate, kad ją pagrobė nežinomi vyras *ir* moteris, o ne kas nors, kas ją pažįsta?

– Taip. Neabejoju. Esu tikras, kiek tik įmanoma būti tikram.

Jaunesnysis profesorius vėl susimąstė.

– Norite, kad paspėliočiau? Tik tiek ir lieka. Grynai paspekuliuoti...

Adrianas neatsakė nieko. Žinojo, kad nereikia.

– Na, labiausiai tikėtina, žinoma, kad tai susiję su seksu. Bet ir su kontrole. Greičiausiai tai porai žeminamas pavergimas teikia erotinį malonumą. O jų mėgavimasis tuo tik skatina jųdviejų susijaudinimą. Begalė galimų veiksnių. Kad pateikčiau jums tikslesnį profilį, man reikia daug daugiau informacijos...

– Daugiau neturiu. Dar ne.

Rodžeris toliau susikaupęs mąstė.

– Na, ir dar vienas dalykas, Adrianai... ir jei kada tai iškils, tikrai negarantuoju, bet... manau, jumis dėtas, susitelkčiau į *tikslą* ir stengčiausi rasti visoje toje jūsų nupasakotoje situacijoje kokią nors prasmę.

– Tikslą? Kaipgi čia?

– Na, kad toji auka gali tai nusikaltėlių porai *suteikti* didybės, svarbos ir galios jausmą? Jei neminėsim seksualinio žaidimo, ką dar jie tikisi iš jos gauti... nes turi *kažko* tikėtis. Tai gali būti užmaskuota, bet nebūtinai. Galia. Kontrolė. Tokiuose nusikaltimuose būna daugybė psichologinių veiksnių. Tačiau, deja, nė vienas nėra labai gražus.

– O kaipgi policija aiškintųsi...

Rodžeris papurtė galvą.

– Vargu. Tol, kol neras kūno, tikrai nesiaiškins. Arba kaip tada, su tais mormonų sektantais, kur turi daugybę žmonų, kai vienam vaikui

pavyko pabėgti. Tik tiek, kad paprastai nepabėgama. Tokiems įkaitams pabėgti labai sudėtinga. Sėdėdami patogiuose namuose dažnai galvojame: *O ką, kodėl gi jie paprasčiausiai nepabėga ir nepaskambina policijai*, – bet tam reikia labai sunkiai įveikiamų psichologinių šuolių. Ne, tai visai ne paprasta...

– Taigi, policija...

Parsonsas mostelėjo ranka tarsi gaudydamas nuo stiklo atšokusį kamuoliuką.

– Kai jau turės kūną – nesvarbu, gyvą ar ne, – tada galės atsekti. Gal. Bet greičiausiai ne. Šiaip ar taip, neleisčiau sau tikėtis patenkinamo rezultato.

Adrianas linktelėjo. *Čia dar ne viskas.* Jo ausyje nuaidėjo brolio balsas.

– Čia dar ne viskas, – Rodžeris Parsonsas pridūrė tyliai, tarsi ir jį būtų paraginę mirusieji.

Adrianas laukė atsakymo.

– Tokio nusikaltimo atveju tiksi laikrodis.

– Laikrodis?

– Taip. Kol toji auka teikia susijaudinimą, virpuliukus, aistrą – bet ką, nesvarbu, – tai porai ji ypač brangi. Tačiau kai tai baigiasi – gal ji jiems nusibosta ar jie išsemia jos teikiamo džiaugsmo aruodus, – ji jiems tampa bevertė. O tada jos atsikratys.

– Paleis?

– Ne. Nebūtinai.

Stojo minutėlė tylos, kol abu profesoriai mąstė apie turimas aplinkybes. Tada jie išgirdo, kaip jaunoji studentė giliai atsiduso, tarsi į kabinetą būtų pūstelėjęs lengvas šaltukas. Ir abu atsisuko į panelę Luis.

Ta nuleido galvą, tarsi drovėdamasi to, ką ruošėsi sakyti, jos skruostai nuraudo, lyg jai būtų gėda, kad tokia mintis jai apskritai toptelėjo.

– Janas Breidis ir Maira Hindli, – pratarė ji. – 1966-ieji. Anglija. *Durpynų žudikai.*

Rodžeris Parsonsas entuziastingai suplojo.

– Taip, – staiga mažame kabinete nugriaudėjo jo balsas. – Visiškai teisingai, panele Luis. Bravo. Puikus pastebėjimas. Adrianai, nuo to galite ir pradėti.

Išgirdusi tokias savo dėstytojo pagyras, studentė vargais negalais išspaudė šypsenėlę, nors Adrianas pagalvojo, kad tam tikra prasme turi būti nelengva, kai tokioje jaunystėje žinai garsių žudikų maniakų pavardes ir jų siaubingus veiksmus.

14

NET IR TAMSOS sukaustytame pasaulyje Dženiferė kažkaip lipdė savo buvimo vietos paveikslą. Kartu ji ėmė pamažėle rinkti informaciją, kas čia vyksta. Suprato esanti kažkokiame rūsyje ir suvokė, kad gyvą ją laiko ne be reikalo. Dar ji žinojo, kad *niekas* per visus jos nugyventus šešiolika metų neparuošė jos tam, kas čia darosi.

Ir vylėsi, kad viską neteisingai supranta, tačiau pati nelabai suvokė, ką jai norisi *neteisingai suprasti.*

Ji sunėrė pirštus ant skreito tarsi maldai. O tada, lygiai taip pat lėtai, atitraukė rankas ir sugniaužė kumščius.

Kai jau sutelkė dėmesį į faktus – lova, grandinė ir antkaklis, lauko unitazas, – šiaip ne taip galvoje nusipiešė iškreiptą savo aplinkos vaizdą. Tačiau vos tik leido vaizduotei nuklysti į tai, kas jai nutiks, sukaustė baimė. Riba, kai ji galėjo prapliupti ašaromis ar nualpti iš siaubo, nuolat buvo čia pat. Dženiferė blaškėsi tarp sveiko proto ir agonijos.

Pati sau visą laiką kartojo: *Aš dar gyva. Vis dar gyva.*

Susitvardymo minutėmis ji labai stengėsi įtempti klausą ir uoslę. Apčiuopti, svarstė ji, turbūt pavyks nedaug, tačiau tai galiausiai gali šį tą pasakyti.

Ji sėdėjo ant lovos krašto. Kojų pirštais jautė šaltą grindų cementą. Pilvas urzgė iš alkio, bet ji manė, kad valgyti turbūt negalėtų. Vėl jautė nežmonišką troškulį, bet pagalvojo, kad turbūt nebeišdrįstų darsyk ragauti vandens – net jei pasiūlytų.

Kambary buvo tylu, girdėjosi tik jos kvėpavimas.

Iš tikrųjų čia yra du kambariai, pasakė ji sau. Juodas kambarys maiše ir tas, kuriame ji laikoma. Ji suprato, kad ir apie vieną, ir apie kitą reikia išsiaiškinti kaip galima daugiau. Žinojo, kad jei neišsiaiškins – jei tiesiog lauks ir žiūrės, kas jai nutiks, – nebeliks nieko, tik neviltis.

...Ir *pabaigos,* kad ir kokia ji būtų, laukimas.

Dženiferė grūmėsi su panika kiekvieną būdravimo sekundę.

Pasakė sau, kad grįžti prie to, kas nutiko, neverta, nebent tik tam, kad pabandytų mintyse nusipiešti ją iš gatvės pagrobusių dviejų žmonių paveikslą. Tačiau kai pamatė save, ankstyvo pavasario sutemose einančią nuo kūdikystės pažįstamo rajono šaligatviu, paniro į dar didesnę tamsą nei maiše. Iš jos atimta viskas, ką ji žinojo, ir jai kone stojo širdis net nuo menkiausio prisiminimo, kaip ji čia atsidūrė. Galva svaigo, bet ji nesiliovė sakyti sau, kad reikia *susiimti.* Būtent tai jai nuolat pabrėždavo taip nekenčiamos mokyklos mokytojai: *Dženifere, tau reikia susitelkti į pateiktą medžiagą. Jei tik susiimtum, galėtum būti tokia gera mokinė...*

Gerai, pasakė ji, tarsi atsakydama į tas jų priekabes. *Dabar aš susiimsiu.*

Taigi ji ramiai sėdėjo ir mąstė: to vyro akys. Užsmaukta tos moters kepurė. *Kokio jie ūgio? Ką vilkėjo?* Ji giliai įkvėpė ir jai atrodė, kad vis dar užuodžia to vyro kvapą, vyras vėl ją spaudžia prie autobusiuko grindų ir jo traiškoma ji nebegali kvėpuoti. Ūmai nesusilaikiusi pliaukštelėjo sau, stengdamasi nuvyti jausmą, kad tas vyras kažkaip ją pažymėjo. Ėmė kasytis rankas, kurios niežėjo, tarsi apie jas vytųsi nuodingoji gebenė. Tačiau, pajutusi rumbus ir kraują, prisivertė liautis, bet tam prireikė daugiau stiprybės, nei ji manė turinti.

Gerai. Ta moteris... Jos monotoniškas balsas kėlė šiurpą. Būtent moteris atėjo į šitą rūsį ir aiškino apie taisykles, tik nepasakė, kaip jų laikytis. Dženiferė stengėsi prisiminti kiekvieną tos moters pasakytą žodį, tačiau jie išnyko narkotiko, kuris ją išjungė, rūke.

Dženiferė neabejojo, kad visa tai tikrai *vyko*. Buvo tikra, kad ta moteris stovėjo virš jos, davė jai gerti, liepė *paklusti*. Visa tai tikrai *vyko*. Tai ne sapnas ir ne košmaras. Ji tikrai nepabus staiga vidury nakties savo lovoje ir neišgirs, kaip už plonos sienos slapčia mylisi su Skotu jos motina. Ji prisiminė, kaip šito nekentė, – ir kartu dabar to ilgėjosi. Dženiferė pasijuto tarsi pagauta vidury kažkokio pusiau sapno, ginčijosi su savimi, ir pirmą kartą jai kilo mintis, ar tik nebus ji jau mirusi.

Sėdėdama Dženiferė ėmė lengvai siūbuoti pirmyn ir atgal. *Aš mirusi*, pasakė ji sau. *Taip turbūt ir būna. Rojaus nėra. Nėra nei jokių angelų, nei trimitų, nei Rojaus vartų, kylančių virš debesų.*

Yra tik šitai.

Ji staiga sulaikė kvėpavimą. *Ne. Ne.* Jautė skausmą, kur nusikasė. Vadinasi, gyva. Bet *kiek gyva* – neaišku, o *ar ilgai bus gyva* – apskritai neatsakomas klausimas.

Pasimuistė ir pasistengė prisiminti, ką tiksliai sakė ta moteris, tarsi jos žodžiuose būtų galėjusi aptikti kokią užuominą, kuri pasakytų ką nors svarbaus. Tačiau visos frazės, visi tonai, visi paliepimai atrodė tolimi ir neryškūs, ir ji pajuto tiesianti rankas, tarsi galėtų ore priešais pagauti kokį žodį.

Paklusi – liksi gyva.

Taip pasakė toji moteris. Taikydamasi prie visko, kas vyksta, Dženiferė galėjo likti gyva.

Kam paklusti? Ką daryti?

Iš to nesugebėjimo prisiminti, ką turėtų daryti, jai atėmė kvapą ir pro lūpas išsiveržė rauda, ūmai pakilusi joje ir sprogusi jai niekaip nepajėgus susivaldyti.

Nuo tos minties ji pašiurpo ir smarkiai susipurtė.

Dženiferėje virė kova: viena jos dalis troško leistis į nevilties jūrą ir tiesiog pasiduoti šios padėties siaubui – kad ir kas tai būtų, – bet ji iš paskutiniųjų kovojo su tuo noru. Nesusivokė, kokiame tos kovos taške yra atsidūrusi, tačiau pasakė sau, kad toji kova primena jai, kad ji dar gyva, o tai tikriausiai neblogai.

Bet su kuo ji kovos ir kaip, jai buvo visai neaišku.

Aš – Ketvirtas numeris. Jiems tai ne pirmas kartas.

Gaila, pamanė ji, kad mažai ką nutuokiu apie kalėjimus ir kaip juose gyvena žmonės. Žinojo, kad buvo žmonių, kurie pagrobti išgyveno ištisus mėnesius, net metus, ir paskui pabėgo. Tie žmonės buvo pasiklydę džiunglėse, palikti kalnų viršukalnėse, plūduriavo tarp laivo duženų jūroje. *Žmonės gali išgyventi,* įtikinėjo save. *Žinau. Tai tiesa. Tai įmanoma.* Ta mintis kiek apmalšino kone nenumaldomą norą susiriesti į kamuoliuką ant lovos ir laukti, kol nutiks tas baisus dalykas, kuris turi nutikti.

Tada ji sau pasakė: *Tu buvai kalėjime, todėl ir bėgai. Tau šitai pavyko. Taigi... žinai daugiau, nei manai žinanti.*

Ji pasimuistė ant lovos krašto.

Unitazas. Jei jie tiesiog ruošėsi mane iškart pribaigti, nebūtų davę to unitazo.

Dženiferė nusišypsojo. Šitas pastebėjimas išties aukso vertės.

Ji liepė sau nuolat viską matuoti, suteikti viskam, ką gali faktiškai paliesti, išgirsti ar užuosti, kokį nors tikrovės pavidalą. Unitazas – realus. Per šešis žingsnius nuo lovos. Kai ant jo atsisėdo, grandinė ant kaklo įsitempė – taigi štai jums viena riba. Į kitą pusę nuo lovos dar neapsižiūrėjo, tačiau žinojo, kad teks tai padaryti. Įsivaizdavo, kad lova turi būti kambario vidury. Ji gali judėti puslankiu, tam tikru atstumu, tarsi braižytojo skriestuvo linija.

Įdėmiai klausydama, ji kilstelėjo galvą tarsi žvėrelis girioje, užuodęs kažkokį kvapą ar garsą, pažadinantį gilius instinktus būti budriam. Sulaikė kvapą, kad aiškiai išgirstų *bet kokį* garsą.

Neišgirdo nieko.

– Ei? – garsiai pratarė.

Maišas prislopino garsą, bet jis vis vien nuskambėjo gana garsiai – bet kas, čia užėjęs, būtų išgirdęs.

– Ar čia yra kas?

Tyla.

Ji iškvėpė orą ir atsistojo.

Kaip ir pirma, ištiesė rankas į priekį, tik šįkart labai atsargiai skaičiavo kiekvieną žingsnį ir stengėsi, kad žengtų lygiai tokį pat atstumą. *Dvylika colių*, priminė sau, idant galėtų suvokti tikrąjį mastelį.

Rankomis liesdamasi sienos, Dženiferė paėjo į unitazo pusę. *Vienas. Du. Trys...* šeši žingsniai, ir ji keliu pajuto sėdynę. Pasilenkė ir pirštais per ją perbėgo. Kaip ir tikėjosi, jai palinkus grandinė įsitempė. *Gerai*, pagalvojo ji. *Dabar lėtai į priekį.*

Dženiferė žengė žingsnį ir ūmai išsigando. Rankomis liesdama sieną, ji jautėsi saugesnė, tarsi tai padėtų išlaikyti pusiausvyrą. Žengusi nuo jos, pasijuto tarsi aklinoje tuštumoje, laikoma tik grandinės apie gerklę. Ji įsiurbė oro gurkšnį ir prisivertė nuginti tą mintį apie atrastą tvirtą sieną ir unitazą.

Ji stengėsi neteikti reikšmės tam, ką daro. Dženiferė težinojo, kad tai *atrodo* svarbu. Taip žmogus ir *turėtų* elgtis. O susikaupusi matuodama atstumus juto, kad stengiasi sau padėti. Ji pagalvojo, kad vėliau teks padaryti dar daugiau. Bet tai mažų mažiausiai jau buvo pradžia.

Viršuje Maiklas su Linda nuogi gulėjo lovoje, dar išprakaitavę nuo poravimosi, švytintys iš susijaudinimo. Ant lovatiesės priešais gulėjo nešiojamasis kompiuteris ir jiedu įdėmiai stebėjo ekraną.

Jų kambaryje stovėjo tik dvigulė lova su aistros sujaukta ir sutepta patalyne. Ant grindų mėtėsi pora lagaminų ir brezentinių kuprinių su drabužiais. Kambarys apšviestas vieniša plika lempute, kabančia

prie lubų. Ir asketiškai tuščias, jei neminėsim vieno vienintelio medinio stalo kampe. Ant jo prikrauta įvairių ginklų: pora .357 magnum revolverių ir trejetas 9 milimetrų pusautomačių. Greta jų – dvylikto kalibro šautuvas ir pažįstami AK-47 kontūrai. Prie jų mėtėsi dėžutės su šoviniais ir atsarginės apkabos. Visu tuo būtum galėjęs pustuzinį žmonių apginkluoti.

Kompiuteris – naujausias ir brangiausias *Apple*. Susietas belaidžiu ryšiu su pagrindine studija gretimame kambary.

– Papypsėk visiems signalą, – pasakė Linda.

Ji pasilenkė ir įdėmiai įsižiūrėjo į ekraną. Žiūrėjo, kaip Dženiferė netvirtais žingsniais žengė nuo sienos prie unitazo.

– Čia tai žiauriai geras, – susižavėjusi pridūrė.

Maiklas į Dženiferę nežiūrėjo. Negalėjo atplėšti akių nuo Lindos nugaros linkio. Perbraukė pirštu jai per užpakalį, paskui iki stuburo viršaus, tada paglostė pečius, nubraukė plaukus ir pabučiavo į sprandą. Linda kone sumurkė ir pratarė:

– Nepamiršk mokiųjų klientų...

– Gali palaukti kelias sekundes, – atsakė jis. Ir brūkštelėjo liežuviu jai prie ausies.

Linda sukikeno, pasimuistė ir atsisėdo sukryžiavusi pėdas. Pasiėmė kompiuterį ir teatrališkai pasidėjo tarp kojų, kad jis uždengtų jos lytį. Tada kiek palinko į priekį ir pamaskatavo nuogomis krūtimis virš ekrano.

– Žiūrėk, – išsišiepusi pasakė, – jei aš padarysiu taip... tu labiau atkreipsi dėmesį į mūsų darbą...

Maiklas linktelėjo ir nusijuokė.

– Kurgi ne... – pasakė.

Jis pabarškino klavišus ir išsiuntė trumputį elektroninį garso signalą visiems *Kasbustoliau?* vartotojams. Jo melodija – klientai galėjo pasirinkti iš kelių parsisiunčiamų dainų, garsų ir signalų – pranešė, kad Ketvirtas numeris pabudo ir kažką veikia. Daugelis

žmonių pasinaudojo ir papildomu pasiūlymu – gauti tą signalą tiesiai į mobilųjį.

– Štai, – išsišiepė Maiklas. – Visi informuoti. Tai dabar man jau bus atsidėkota?

– Tuoj, – atsakė Linda. – Reikia pažiūrėti, ką ji dabar darys.

Maiklas nutaisė miną, girdi, tuoj apsiverksiu, ir Linda vėl prajuko.

– Ilgai netruksim, – pasakė.

Maiklas vėl atsisuko į ekraną ir kelias sekundes stebėjo Dženiferę.

– Manai, ras? – paklausė.

Jis nepasakė, *ką* ras, tik parodė į ekraną.

– Padėjau, kur gali pasiekti, jei peržengs ribą.

– Matyt, priklausys nuo to, kokia iš jos tyrinėtoja, – tarė Maiklas, o Linda linktelėjo.

– Negaliu pakęsti, kai jos ten tik sėdi, – pasakė Linda. – Trečias numeris išties mane visąlaik nervino...

Į tai Maiklas neatsakė nieko. Jis puikiai prisiminė, kaip Linda pasiuto dėl to, kaip keliskart pasielgė Trečias numeris, ir dėl to visas šou įgavo netikėtų poslinkių.

– Imčiau panoraminiu, kad visi pamatytų, kad jis ten yra.

Linda linktelėjo.

– Tik lėtai... nes iš pradžių niekas jo nepastebės. Aš padėjau taip, kad iš tiesų nelabai suprasi, kas tai, nebent labai įdėmiai įsižiūrėsi. Bet paskui, kai jie supras...

Sakinio pabaigti jai neprireikė.

Maiklas pasirąžė ir atsiduso.

– Man reikėtų eiti į kitą kambarį. Pažaisti su kamerų padėtimi.

Linda padėjo kompiuterį į šoną. Dabar jau jos eilė braukti pirštais jam per krūtinę. Paskui pasilenkė ir pabučiavo jam šlaunį.

– Pirmiau darbas, paskui žaidimai, – pasakė ji.

– Tu nepasotinama, – atsakė jis. – Bet man tai patinka.

Linda sunėrė rankas už galvos ir provokuojamai atsilošė. Jis pasilenkė ir ją pabučiavo.

– Labai vilioja, – pasakė.

– Tačiau darbas svarbiau, – atsakė ji, lėtai suglausdama kojas.

Linda nusijuokė. Jiedu vargais negalais išlipo iš lovos ir basomis, tarsi vaikai Kalėdų rytą, nušlepsėjo laiptais žemyn, į svetainę, kur Maiklas įrengė pagrindinę studiją. Baldų, kaip ir kituose nuomojamo nuošalaus namo kambariuose, čia buvo nedaug. Šioje erdvėje viešpatavo ilgas stalas su pastatytais trimis dideliais ekranais.

Laidai driekėsi į visas puses, raitėsi medinėmis grindimis į išgręžtas skyles. Be klaviatūrų ir paskirstymo dėžutės, čia buvo ir garsiakalbiai, ir keletas vairasvirčių. Buvo ir montažo, ir garso pultai. Trumpai tariant, Maiklas sustatė visą internetinei transliacijai reikalingą įrangą. Tiesiai už lango stovėjo portatyvinė antena. Tas kambarys buvo toks, koks būtų ir specialiųjų karinių operacijų štabe arba kino studijoje; daug brangios specialios aparatūros, valdomos sėdint ant dviejų *Aeron* kėdžių, pastatytų prie pagrindinio kompiuterio.

Kambaryje buvo vėsu, ir Linda nuėjo į koridorių ir nuogumui pridengti atnešė porą dirbtiniu kailiu apkraštuotų striukių. Vieną apsirengė pati, kitą užmetė prie ekrano palinkusiam Maiklui ant pečių. Pažvelgė į naktį už lango. Nepamatė nieko daugiau, tik juodą tamsą, skiriančią nuo pasaulio, o dėl to, bent iš dalies, jie ir išsinuomojo būtent šitą namą.

– Kaip manai, ar Ketvirtas numeris bent nutuokia, kiek valandų? – paklausė ji.

– Nea. – Maiklas pamąstė, o paskui pridūrė: – O tai reiškia... tik žiūrėk, nepadėk jai – na, supranti, neduok rytą pusryčių ar ko nors, iš ko būtų aišku, kad vakarienė. Visąlaik maišyk patiekalus – tris kartus iš eilės duok sausų pusryčių, o paskui keliskart mėsainių. Tai neleis jai orientuotis.

– Žinau, kvaileli, – pasakė Linda.

Maiklas nusišypsojo. Jam patiko, kai jiedu aptardavo, kaip manipuliuoti Ketvirtu numeriu. Ta žaidimo dalis buvo smagi. Ji suteikdavo energijos ir Lindai, o nuo to jų seksas būdavo dar mažiau suvaržytas, dar aistringesnis. Kai tai imdavo silpti, jis žinojo – metas liautis.

Jis paėmė už vairasvirtės, pažymėtos užrašu *3 kamera,* ir šiek tiek ją pajudino. Viename iš ekranų vaizdas truputį pasisuko ir pasirodė objektas, padėtas kitoje, ne unitazo, bet lovos pusėje. Jis palenkė svirtį ir vaizdą priartino.

Linda sėdėjo greta, greitai spausdino, nagais caksėdama į klavišus.

Pagrindiniame ekrane – tame, kuris rodė vaizdą, matomą ir vartotojų, – Lindos parašytas tekstas pasirodė raudonomis raidėmis virš Dženiferės, atsargiai judančios ištiestomis rankomis, vaizdo.

Yra kažkas, ką Ketvirtam numeriui reikia rasti...

Kas tai?

Maiklas trumpai nukreipė trečią kamerą į nedidelį beformį iškilumą ant betoninių grindų. Jis buvo pačiame gale, kiek galėjo siekti grandinė. Dženiferė vis dar buvo per kelias pėdas nuo jo – jį surasti galės tik tada, jei ir toliau tirs savo judėjimo ribas.

Linda toliau barškino klavišais.

Ar Ketvirtas numeris tai ras?

Maiklas nusijuokė.

– Eik, eik, – sušnibždėjo.

Ar tai padės Ketvirtam numeriui?

Linda įnirtingai spausdino.

O gal tai sukels jai skausmą?

– Dabar paklausk jų, – pasakė Maiklas.

Lindai spausdinant toliau, ekrane pasirodė langas.

Ras? – po tuo žodžiu atsirado kvadratėlis, kur galima spustelti atsakymą.

Neras? – vėl toks pat kvadratėlis.

Paskui dar pora įrašų:

Padės?

Sukels skausmą?

Linda pasisuko. Kitame ekrane elektroninis skaitiklis skaičiavo atsakymus.

– Atrodo, jie tiki ja, – stebėdama augančius skaičius pasakė ji. – Tik nesutaria, ar tai jai padės, ar sukels skausmą. – Linda vėl nusišypsojo. – Žinojau, kad tai puiki mintis, – pasakė. – Visi jungiasi ir, atrodo, yra velniškai sužavėti.

Maiklas susitelkė į kameras.

Jiedu pagrindiniame ekrane stebėjo, kaip Dženiferė lėtai juda filmavimo kameros link. Rankos ištiestos, pirštai įtempti, neužčiuopia nieko kita, tik orą. Jos vaizdas ekrane vis artėjo. Kai ji sustojo, atrodė, kad yra visai čia pat. Ji pasiekė grandinės ribas ir pirštais kone lietė pagrindinę kamerą.

– Jiems labai patiks... – sušnibždėjo Linda.

Atrodė, kamera tyrinėja Dženiferės kūną – čia sustoja ties jos nedidelėmis krūtimis, paskui nusileidžia prie tarpkojo. Jos apatiniai buvo tokie menkučiai, kad net juokas. Linda įsivaizdavo, kaip žiūrovai visame pasaulyje tiesia rankas į Ketvirtą numerį, tarsi galėtų ją paliesti per savo kompiuterių ekranus. Maiklas instinktyviai suvokė, kad tai vyksta, todėl meistriškai sukiojo kameras ir kūrė vaizdo šokį. Jis buvo didingas, tarsi valsas.

Dženiferė atsitraukė ir kiek pasislinko į kairę.

– Ak, gal ir ras... – pasakė Linda.

Ji žvilgtelėjo į skaitiklius, skaičiai juose sparčiai kilo.

– Manau, ras.

Maiklas papurtė galvą.

– Niekaip. Jis ant grindų. Nebent jį paliestų... Bet ji negalvoja vertikaliai. Kad išties gerai ištirtų aplinką, jai reikėtų pritūpti ir pakilti.

– Labai jau tu čia moksliškai, – pasakė Linda. – Ji ras.

– Lažinamės?

Linda nusijuokė.

– Iš ko? – paklausė.

Maiklas trumpam nusisuko nuo ekrano. Išsišiepė, kaip išsišieptų bet kuris meilužis.

– Tik vardink, – pasakė.

– Kai laimėsiu, ką nors sugalvosiu, – atsakė Linda.

Ji palietė jo ranką ant svirties, paglostė. Maiklas sudrebėjo iš malonumo, nes tai kažką žadėjo.

Tada jiedu vėl atsisuko į ekraną pažiūrėti, ar Ketvirtam numeriui pavyks. Ar nepavyks.

Dženiferė sau tyliai skaičiavo kiekvieną žingsnį.

Ėjo atsargiai. Lova stovėjo už jos, bet ji norėjo surasti sieną, kad bent suprastų savo erdvės ribas. Kiekvienas žingsnelis jos mintyse tapdavo nauju skaičiumi.

Ėjo ištiestomis rankomis, jas vos vos judindama, bet nieko, išskyrus tuštumą, neužčiuopė.

Buvo nuolat įtempusi kaklą ir stengėsi įsivaizduoti esanti kiek panaši į grandine pririštą šunį, tik nenorėjo šokti iki grandinės ribos, kaip šoktų tas šuo.

Dženiferė jau buvo suskaičiavusi iki *aštuoniolikos,* kai kairės kojos nykščiu palietė kažką minkšta ant grindų.

Tai buvo taip ūmu ir netikėta, kad ji vos nenugriuvo.

Ten buvo kažkas minkšta, gauruota ir gyva. Ji loštelėjo, mintis užplūdo vaizdiniai. *Žiurkė!*

Norėjo bėgti, bet negalėjo. Apimta panikos norėjo šokti ant lovos, manydama, kad taip bus saugi. Sumostagavo rankomis, bet į nieką netrinktelėjo ir susivokė surikusi gal vieną kartą, gal du, dabar po maišu ji buvo plačiai išsižiojusi.

Visas skaičiavimo procesas išgaravo. Visi mintyse surinkti skaičiai dingo. Ji žengė žingsnį ir visiškai susipainiojo. Jau nebežinojo, nei kur ta siena, nei kur lova. Juoduma maiše, atrodė, dar pajuodėjo, dar labiau įkalino, ir ji iš visų plaučių suriko: *Dink iš čia!*

Jos balsas nuaidėjo kambaryje, ausyse ėmė tvinksėti nuo adrenalino, suošė tarsi krioklys. Širdis daužėsi krūtinėje, visas kūnas virpėjo. Ji palietė grandinę – pamanė, kad reikėtų pasinaudoti ja tarsi skęstančiam numesta virve, dėti ranką už rankos, nueiti prie lovos ir pakelti kojas, kad tas, kas ten yra, jos nepasiektų.

Taip ji ir padarė, o paskui sustojo. Pasiklausė.

Neišgirdo jokių mažų kojyčių tipenimo.

Dženiferė dar kartą giliai įkvėpė. Kadaise jų namų sienose buvo apsigyvenusi pelių šeimyna ir, kad jomis atsikratytų, motina su Skotu tvarkingai išdėliojo po visą namą spąstus ir nuodus. Ir dabar Dženiferė prisiminė – naktimis joms bėgiojant tuštymėse tarp sienų plokščių girdėdavosi aiškių aiškiausias garsas.

Dabar tokio garso nesigirdėjo.

Tada ji pagalvojo – *tai negyva. Kad ir kas tai būtų, negyva.*

Sustingo ir ištempė ausis.

Bet girdėjo tik savo pačios gilų kvėpavimą.

Kas tai?

Ji liovėsi galvojusi apie žiurkę, nors ir suprato esanti įkalinta rūsyje.

Mintyse atgamino tą staigų pojūtį, kai nykščiu kažką palietė, ir stengėsi suvokti, ką tas trumpas įspūdis gali reikšti.

Dženiferė darsyk giliai įkvėpė.

Grįžk į lovą, pasakė sau, *ir teks sėdėti ten persigandusiai, nes taip ir nežinosi.*

Jai tai atrodė siaubingas pasirinkimas. Arba likti nežinioje, arba grįžti ir paliesti tai, kas ten yra, kad sužinotų, kas gali būti tas negyvas daiktas.

Ji nusipurtė. Rankos drebėjo. Nugara aukštyn žemyn ėjo pagau-

gai, buvo tuo pačiu metu ir šalta, ir karšta, ir pylė prakaitas, ir ėmė stingulys.

Grįžk atgal. Sužinok.

Jos lūpos ir burna dar labiau išdžiūvo, jei tai išvis įmanoma. Nuo šio pasirinkimo sukosi galva.

Aš ne drąsuolė. Aš tik vaikas.

Bet tada pagalvojo, kad čia, po tuo maišu, nebegali būti vaiku.

– Nagi, Dženifere, – sušnibždėjo sau.

Visa tai atrodė košmaras. Jei negrįš ir nesužinos, ką palietė nykščiu, košmaras taps dar baisesnis.

Žengė vieną žingsnį. Paskui antrą. Nesuvokė, ar yra toli atsitraukusi. Bet dabar, užuot matavusi, suėmė savo kairę koją, ištiesė į priekį ir ėmė mojuoti ja tarsi balerina ar plaukikė, norinti sužinoti vandens temperatūrą.

Ji bijojo to, ką gali surasti, ir bijojo, kad tai bus dingę. Būtų kur kas geriau, jei tai būtų kažkas negyva ar mirę, o ne gyva.

Ji nesuvokė, kiek laiko prireikė, kol nykščiu vėl palietė tą objektą. Gal kelių sekundžių. O gal ir valandos.

Kai nykščiu vėl tai palietė, vos susivaldė nenuspyrusi.

Drąsindamasi prisivertė atsiklaupti. Po jos keliais sušiugždėjo betonas.

Ji ištiesė rankas objekto link.

Kailinis. Kietas. Negyvas.

Atitraukė rankas. Kad ir kas tai būtų, neatrodo pavojinga. Jai norėjosi tiesiog palikti tai ten, kur buvo. Bet tada joje prabilo kažkas stebinama, kažkas kita, ji vėl ištiesė rankas ir šįkart perbraukė pirštais to objekto paviršiumi.

Pažįstama.

Suėmė rankomis tą daiktą ir prisitraukė arčiau. Judino jį rankose ir, tarsi skaitydama Brailio raštą, bėgiojo po jį pirštais. *Čia kiek praplyšę. Nuspuręs kraštas.*

Atpažinta.

Staiga suprato, *kas* tai.

Stipriai prispaudė tą daiktą prie krūtinės ir tyliai sau sudejavo, sušnabždėjo:

– Pone Rudakaili...

Tai buvo jos meškinas.

Dženiferė nebesusilaikė. Ėmė nevaldomai raudoti, glostydama nutrintą vienintelį savo vaikystės daiktą, kurį jai buvo būtina pasiimti bėgant iš namų.

15

TERĖ KOLINS PALIEPĖ sau išlikti profesionale. Priminė, kad reikia laikytis faktų, o ne spėlionių. Bet ją kankino vien abejonės.

Sugrįžusi į darbą, ėmėsi Adriano nupasakoto autobusiuko. Tai nesutapo su nedidelio miestelio policininkų logika, išsivysčiusia jai per šitiek darbo metų, atrodė, tai pernelyg patogi versija Skotui – vienam iš tų, kurie visokiuose paprastuose įvykiuose žūtbūt nori įžvelgti milžiniškus valdžios sąmokslus ar baisius sandėrius. Ji nustebo pamačiusi elektroninį Masačusetso valstijos policijos atsakymą, kad valstybiniai numeriai, prasidedantys raidėmis QE, buvo beveik prieš tris savaites pavogti nuo Logano tarptautinio oro uosto ilgalaikėje automobilių saugojimo aikštelėje stovėjusio sedano.

Taigi, kai kompiuterio ekranas pyptelėjo pranešdamas, kad atėjo laiškas, ir ji pamatė tą vienos eilutės atsakymą, palinko į priekį, prisiartino prie atsiradusios informacijos, tarsi toks priartėjimas galėtų padėti nustatyti jos vertę.

Apie vagystę buvo pranešta pavėluotai, mat vagis nepagailėjo laiko, nepabijojo rizikuoti ir to verslininko automobiliui prisuko kitus numerius. Tie kiti buvo dar prieš mėnesį pavogti iš prekybos centro

už šimto mylių, Masačusetso vakaruose. Tas verslininkas tikriausiai ir nebūtų pastebėjęs važinėjantis su kitais numeriais – argi dažnai žmogus žiūri į savo numerius? – jei nebūtų buvęs sustabdytas vairuojantis išgėręs. Dokumentai dubliavosi – viename valstijos gale pranešta apie numerių vagystę, paskui tie numeriai surasti ant kito automobilio, vairuojamo atgrasaus, arogantiško girtuoklio, kuris, negana to, kad paskutiniais žodžiais iškoneveikė jį sustabdžiusį pareigūną, dar ir niekaip negalėjo paaiškinti, kur galėtų būti jam priskirti numeriai, – ir Automobilių departamente susisuko biurokratinis mazgas.

Dveji vogti registracijos numeriai – jau įdomu. Kažkas imasi papildomų atsargumo priemonių.

– Ką gi, – pasakė ji, – čia jau šis tas.

Profesorius Tomas, pagalvojo ji, nesugebėjo prisiminti skaitmenų ir pasakė neteisingą trečią raidę. *Quod erat* buvo teisinga, bet dėl *Demonstrandum* jis suklydo, nors, pasvarstė Terė, nieko nuostabaus, kad nepriekaištingos reputacijos universiteto profesorius, Gebenės lygos universiteto doktorantas automatiškai tikėsis, jog po raidžių Q ir E eis D. Taip diktuotų jo išsilavinimas.

Ir vis dėlto, pamačiusi tokį dviejų raidžių sutapimą ir pranešimą apie vagystę, ji išplėtė savo kompiuterinę paiešką. Masačusetso, Naujojo Hampšyro, Rod Ailando ir Vermonto duomenų bazėse paieškojo informacijos apie pavogtą baltą autobusiuką. Jei žmogus, dalyvaujantis šiame pagrobime, nepatingėjo vogti dviejų skirtingų automobilių numerių, kažin ar naudosis kuo kitu, o ne vogtu automobiliu.

Rado tris: visiškai naują, pavogtą iš pardavimo aikštelės Bostone; dvylikos metų senumo kledarą, nušvilptą iš sunkvežimių aikštelės Naujajame Hampšyre, ir trejų metų krovininį autobusiuką, atitinkantį Adriano pasakojimą, prieš savaitę dingusį iš nuomos aikštelės Providenso centre.

Šitas autobusiukas įdomus. Kokios nors apšiurusios miesto dalies aikštelės gale, matyt, buvo išrikiuota dvidešimt, gal trisdešimt daugmaž vienodos išvaizdos ir komplektacijos automobilių. Jei žmogus, pavogęs autobusiuką, nepaliko jokių akivaizdžių įsilaužimo ženklų – nuplėštos vartų grandinės ar nupjautos spynos, – nuomos kompanija galėtų ir parą užtrukti neatlikusi inventorizacijos ir neaptikusi, kad vieno autobusiuko trūksta. O, pamanė Terė, jei aikštelėje dirbantys vyrai dar ir nekompetentingi, gal net ir ilgiau.

Nė vienas iš dingusių automobilių nerastas, bet čia nieko nuostabaus. Esama nusikaltimų, kuriems vogtas automobilis panaudojamas vieną kartą: žaibiškas elektroninių prekių parduotuvės apiplėšimas, marihuanos krovinio atgabenimas į Bostoną. Terė neabejojo, kad pabaigus darbą visais jais greičiausiai atsikratyta.

Išplėtė savo kompiuterinę paiešką.

Iškart atkreipė dėmesį į vieną įrašą. Masačusetse esančio Devenso ugniagesiai pranešė buvę iškviesti į automobilio gaisro vietą – už vieno apleisto malūno buvo padegtas tokios pačios markės ir modelio automobilis kaip tas, pavogtasis Providense. Patvirtinimo dar laukiama – mat ugnis automobilį visiškai sunaikino. Tai ne tas svarbus atvejis, kurį visi policininkai kaipmat pultų tirti, taigi tikrai prireiks laiko, kol draudimo bendrovės tyrėjas nusigaus į automobilių laužą prie Devenso, perraus purvinas sudegusias automobilio liekanas, suras nors vieną ugnyje išlikusį serijos numerį ir palygins jį su dingusio automobilio, kad jo bosai galiausiai išrašytų čekį nuomos kompanijai.

Žinoma, visa tai įvyktų kur kas greičiau, jei Terė susisiektų su valstijos policija ir pasakytų, kad autobusiukas panaudotas nusikalstamam nepilnamečio pagrobimui... jei tokio nusikaltimo būta.

Tuo įsitikinusi ji dar nebuvo, tačiau jai ėmė aiškėti, jog čia vyksta kažkas neįprasta.

Pakilusi nuo stalo, Terė nuėjo prie žemėlapio ant sienos. Perbraukė pirštu per atstumus. Nuo Providenso iki gatvės, kur dingo Dže-

niferė, o paskui iki tuščio, apleisto Devenso rajono. Daugybės mylių trikampis, tačiau daug jo kelių ėjo per kaimiškas valstijos vietoves. Jei kam reikėjo keliauti nepastebėtam, nuošalesnį kelią ir surasti būtų sunku.

Ji grįžo prie kompiuterio ir paspaudė keletą klavišų. Norėjo patikrinti dar vieną detalę: *kada buvo skambinta ugniagesiams?*

Įsistebeilijo į kompiuterio ekraną. Atrodė, skrandyje atsirado kažkokia tuštuma, tarsi būtų nevalgiusi, nemiegojusi ir ką tik nubėgusi ilgą atstumą.

Ugniagesiai ten nuvyko, sulaukę anoniminio skambučio į 911, tuoj po vidurnakčio, taigi kitą dieną po Dženiferės dingimo. Bet nuvažiavę automobilį rado jau visiškai sudegusį – tik pajuodusį korpusą. Vadinasi, padegtas jis buvo daug anksčiau.

Ji bandė mintyse paskaičiuoti. Skambutis į centrinę dispečerinę. Dispečeris paspaudžia aliarmo signalą, jis suskamba ugniagesių savanorių miegamuosiuose. Jie suvažiuoja į stotį, persirengia ir važiuoja į gaisro vietą. *Kiek laiko visa tai užtruko?*

Terė greitai mintyse sumetė keletą klausimų. Ji dirbo taip: į kiekvieną įkaltį ar įrodymą žvelgė iš dviejų perspektyvų – jos pačios, detektyvės, ir anoniminio nusikaltėlio. Ji manė, kad svarbu sugebėti mąstyti kaip tas niekšas, nes, kai tai pavykdavo, atsakymai ateidavo patys. Taigi ji ėmė klausinėti: *Ar kas nors žino apie tą gaišatį? Ar todėl autobusiukui padegti jie pasirinko būtent tą vietą? Galbūt. Jei pati norėčiau atsikratyti automobiliu jį panaudojusi vieną kartą, tikrai nepasirinkčiau vietos, kur ugniagesiai gali atvykti ugniai neatlikus savo darbo.*

Įvykio aprašyme Terė pabrėžė, kad ugniagesių vyresnysis atkreipė dėmesį į *nenustatytų katalizatorių* naudojimą.

Taigi tame autobusiuke nebus likę nei plaukų, nei pirštų atspaudų, nei DNR.

Terė pakilo nuo kompiuterio stalo ir nuėjo į ankštos kontoros galą prie išklerusio, dėmėto kavos aparato, kokį rasi visose policijos detek-

tyvų būstinėse. Įsipylė puodelį juodos karčios kavos ir ėmė gurkšnoti. Paprastai ji berdavo du šaukštelius cukraus ir negailėdavo grietinėlės, bet šiandien atrodė, kad į burną nieko saldaus geriau nedėti.

Po kurio laiko grįžo prie savo stalo. Kuprinė kabojo ant kėdės atkaltės. Terė įkišo į ją ranką, išėmė nedidelį odinį dėklą ir atsegė jį. Viduje, plastikinėse įmautėse, buvo keletas jos vaikų nuotraukų. Ji įsižiūrėjo į kiekvieną nuotrauką, stengdamasi atkurti fotografavimo aplinkybes. *Čia – gimtadienis. Čia – kai važiavome su palapinėmis stovyklauti į Akeidiją. Čia – pirmasis sniegas prieš porą metų.*

Kartais, kai jai tekdavo sau priminti, *kodėl* tapo policininke, tai padėdavo.

Ji paėmė į rankas pačios parengtą policijos skrajutę su Dženiferės nuotrauka. Žinojo, kad emociškai prisirišti yra blogai. Viena iš pirmųjų pamokų, kurią išmoksta visi, kopiantys policijos rangų laipteliais, – ta, kad namai yra namai, o darbas yra darbas, o kai jie kertasi, nieko gero nelauk, nes sprendimus reikia priimti šaltai ir ramiai.

Pažvelgė į Dženiferės nuotrauką. Prisiminė, kaip kalbėjosi su šia paaugle po jos antrojo bandymo pabėgti. Pokalbis buvo bevaisis, nes, kad ir kiek toji mergina turėjo problemų, ji protinga ir užsispyrusi, o svarbiausia – stipri. Augusi mieste, kupiname pretenzingų, ekscentriškų ir manieringų žmonių, Dženiferė buvo tvirta ir nepalenkiama.

Ir ne dirbtinai, juokingai tvirta paauglė, besidedanti kieta, girdi, *aš noriu tatuiruotės* ir *argi aš ne kieta – išvadinau anglistę visokiais žodžiais į akis ir rūkau tėvams nematant*. Detektyvei atrodė, kad Dženiferė labai panaši į ją pačią tokio amžiaus. Negana to, Dženiferė pasidavė tokioms pačioms emocijoms, kokios išgelbėjo Terei gyvybę, kai ji pabėgo nuo smurtaujančio vyro. Toks jausmas, tarsi toje merginoje ji matytų save.

Terė giliai atsiduso. *Tau derėtų šitai mesti dabar,* pasakė ji sau. *Atiduok bylą kitam farui ir bėk šalin, nes negalėsi viso šito nešališkai vertinti.*

Tai buvo ir teisinga, ir ne.

Apimta prieštaravimų, kaip elgtis, ji greitai parašė elektroninį laišką savo bosui, su kopija pamainos viršininkui. *Atsirado keli įrodymai, kad tai nebuvo paprastas pabėgimas. Reikia papildomo tyrimo. Galimas pagrobimas. Pranešiu naujienas, gavusi daugiau informacijos. Yra pagrindo nagrinėti toliau.*

Ji pasirašė laišką ir jau ruošėsi išsiųsti, bet persigalvojo. Nenorėjo sukelti bosui nerimo, dar ne. Be to, bijojo, kad informacija nutekės vietinei spaudai, nes tada nespėsi nė susivokti, ir prie nuovados išsirikiuos visos televizijos stotys, reporteriai ir kriminalinių blogų fanatikai, reikalaus interviu ir naujausios informacijos, ir taip iš esmės neleis jiems dirbti svarbių darbų, įskaitant ir Dženiferės paiešką.

Jeigu tai įmanoma.

Ji pagalvojo apie visus tuos pieno pakelius* su dingusių vaikų nuotraukomis, interneto tinklalapius, skirtus pagrobtiems ir dingusiems vaikams, televizijos reportažus ir pirmuosius laikraščių puslapius ir pamanė, kad visa tai nieko gero neduoda.

Terė giliai atsiduso. *Paprastai ne. Bet kartais...* Ji pristabdė save. Visiškai neverta leistis į vienokias ar kitokias spekuliacijas, kol iš tiesų nežino, su kuo turi reikalų.

Ji ištrynė iš elektroninio laiško sakinį *Galimas pagrobimas.*

Žinojo, kad reikia surasti ką nors konkretaus. Žinojo, koks bus pirmas boso klausimas: *Kodėl esi tuo taip įsitikinusi?*

Dar buvo likę labai daug darbo prie kompiuterio. Reikia imti tuos kelis turimus faktus ir paieškoti panašumų, palyginus su kitais nusikaltimais. Tame nusibrėžtame trikampyje nuodugniai patikrinti visus žinomus seksualinius nusikaltėlius. Reikia pažiūrėti, ar nėra kokių pranešimų apie toje zonoje veikiančius nenustatytus seksualinius nusikaltėlius. Ar nebūta kokių melagingų pranešimų? Ar kieno nors tėvai neskambino kurioms nors vietinėms tarnyboms ir nesi-

* JAV dingusių vaikų nuotraukos dažnai spausdinamos ant pieno pakelių (*vert. past.*).

skundė, kad vienas ar kitas vyras įtartinai sukiojasi jų rajone? Terei reikėjo greitai ir negaištant atlikti daug paieškų ir išnagrinėti daug informacijos.

Jei Dženiferė pagrobta, laikrodis tiksi. Jei tas laikrodis apskritai yra. Gal buvo tiesiog vienas ilgai trukęs išžaginimas, o paskui nužudymas. Taip paprastai ir būdavo. Dingsta, panaudojama, tada pribaigiama.

Ji stengėsi apie tai negalvoti.

Terė stabtelėjo. *Tame autobusiuke buvo du žmonės. Tas seniokas sakė šitai matęs.* Jai tai atrodė tiesiog nesąmonė. Grobuonys dirba po vieną ir kaip įmanydami stengiasi pasislėpti tamsoje ir rūke.

Ji pasimuistė kėdėje. Gal Rytų Europoje ar Pietų Amerikoje ir rengiami pagrobimai tarptautinei prekybai žmonėmis, bet tik ne Šiaurės Amerikoje, ir jau tikrai ne mažyčiame universitetiniame Naujosios Anglijos miestelyje.

Taigi kur ji atsiduria? Nežinioje.

Terė pasvarstė apie Merę Rigins ir Skotą Vestą ir nusprendė, kad iš jų jokios naudos. Veikiausiai Skotas tik apsunkins viską savo nuomonėmis ir reikalavimais dar labiau. O Merė, vos išgirdusi žodį „grobikas“, greičiausiai puls į dar didesnę paniką.

Terė gali eiti tik viena kryptimi.

Ji nesuprato, kas negerai Adrianui Tomui. Jis kiek priminė plevenančią liepsną. Mintimis grįžo prie to, koks jis atrodė išsiblaškęs, keistai, tarsi būtų buvęs ne čia, kambary, bet atitrūkęs, o ir pasakojo apie įvykį tarsi būdamas kažkur kitur, kažkokioje paralelinėje erdvėje. *Kažkas čia tikrai ne taip,* pagalvojo ji. *Gal jis tiesiog senas, bet visi mes vieną dieną tokie būsime.*

Tai buvo geranoriškas pamąstymas, kuriuo ji ir pati netikėjo. Tačiau šiuo metu tai buvo vienintelė logiška kryptis, kuria vertėtų sukti.

16

ADRIANAS PAGALVOJO – *jie buvo iš tikrųjų siaubingi.*

Žinoma, žodis „siaubingi“ vargu ar apibūdina tai, ką jie iš tikrųjų padarė. Šitas žodis čia dar labai blankus.

Jis spoksojo į Mairos Hindli ir Jano Breidžio nuotraukas, puošiančias „Šių laikų žmogžudysčių enciklopedijos“, kurią jam davė tas draugas patopsichologas, aplanką. Buvo tiek pakerėtas, tiek ir pakraupęs. Toje knygoje tiek daug siaubingų detalių, kad jos tapo nereikšmingos, kone įprastos, nes visos surinktos į vieną negailestingą tomą.

Šita auka nužudyta kirveliu. Jos riksmai buvo įrašyti. Jie prifotografavo pornografinių nuotraukų. Vaikas buvo paliktas tuščiame kape durpynuose. Skaitydamas žurnalistinius aprašymus jauteisi, tarsi eidamas karo lauku. Kai matai vieną negyvą kūną, yra baisu, prikausto dėmesį ir sunku atplėšti akis. Kai matai šimtą, jie ima nieko nereikšti.

Adrianas šlamino puslapius tarsi rudens lapus, krentančius lengvame vėjyje, kol atsivertė skyrių, kur buvo aprašyti *Durpynų žudikai.*

Adrianas, kaip ir bet kuris kitas rimtas mokslininkas, pasinėrė į šią temą, stengdamasis per kuo trumpesnį laiką sužinoti kuo daugiau. Dėstytojai per darbo metus išsiugdo sugebėjimą taip apdoroti

prieštaringą, net labiausiai atstumiančią informaciją, kad ji įšoka į jų mintis taip, jog būtų pasiekiama ir ją būtų galima performuluoti ir pateikti studentams. Jis nudžiugo, kad to savo gebėjimo per trumpą laiką daug įsisavinti dar neprarado, priešingai nei daugelio kitų intelektinių gebėjimų.

Praleidęs beveik visą naktį ir kitą rytą tarp knygų ir naršydamas kompiuteryje, Adrianas pateko į tokių žinių karalystę, kad dabar susivokė galįs protingai pakalbėti apie vyro ir moters kriminalinę partnerystę ir keistus santykius. *Ką meilė privers tave padaryti?* – paklausė jis savęs. *Nuostabius dalykus? Ar baisius dalykus?*

Kartu jis tikėjosi, kad niekas neateis ir nepaprašys jo sudėti šešis ir devynis, ir neklaus, kokia dabar savaitės diena ar mėnesio savaitė, ar metų mėnuo, ar netgi kokie dabar metai, nes abejojo galintis atsakyti teisingai, net jei jam slapčia subtiliai padėtų kas nors iš tų, kuriuos jis kadaise mylėjo, kurių jau nebėra. Šmėklos, pamanė Adrianas, yra naudingos – bet tik iki tam tikro laipsnio. Jis dar nežinojo, kiek ta jų suteikiama informacija gali būti tinkama taikyti praktiškai.

Jam užteko proto suvokti, kad visos haliucinacijos kyla iš atsiminimų, ką Keisė ar Brajanas galėjo kadaise pasakyti ar ką jie dabar pasakytų, jei būtų gyvi tą pasakyti. Jis suprato, kad visi tie taip tikroviškai atrodantys dalykai iš tikrųjų yra cheminis disbalansas jo kaktinėje smegenų skiltyje, trumpasis jungimas ir nusidėvėjimas, – tačiau vis tiek tai kažkaip padėjo, o daugiau jam nieko ir nereikėjo.

Jo mintijimus nutraukė balsas.

– Ką ten rašo?

Adrianas pakėlė akis ir pamatė Keisę, stovinčią kambario tarpduryje. Ji atrodė išblyškusi, sena, išvargusi. Akyse – liūdesys, toks, kokį prisiminė iš tų dienų prieš tą nelaimę, kai ji buvo netekusi proto iš sielvarto. Patraukliioji lieknoji viliokė Keisė iš jų pirmųjų metų drauge dingo. Šita buvo pavargusi serganti moteris, desperatiškai trokštanti mirties. Ją šitokią pamačius Adrianui atėmė kvapą, kilo noras ištiesti į

ją rankas, surasti kokį nors būdą ją paguosti, nors prisiminė, kad nesugebėjo to padaryti nė karto per paskutinius jų mėnesius kartu.

Jis pajuto, kaip ritasi ašaros, todėl apsimetė nenugirdęs jos klausimo ir pabandė pasakyti kažką, ką manė turėjęs pasakyti prieš jai mirštant. O gal jis tai ir pasakė šimtus kartų, tik tie žodžiai taip ir nenuskambėjo.

– Keise, – pasakė jis lėtai, – aš labai atsiprašau. Nei tu, nei aš negalėjome nieko padaryti, niekas negalėjo. Jis darė būtent tai, ką ir norėjo daryti.

Į šitokį pasiteisinimą ji tik mostelėjo ranka.

– Negaliu pakęsti, – gyvai pasakė. – Šito *negalėjome nieko padaryti* melo. Visada kas nors gali ką nors pasakyti ar padaryti. O Tomis tavęs visada klausydavo.

Adrianas užsimerkė. Žinojo: jei atsimerks, akys automatiškai pasisuks į stalo kampą, kur stovi dar viena nuotrauka – sūnaus, Tomio, su keturkampe kepure ir mantija saulėtą universiteto baigimo dieną gebenėmis apaugusių sienų fone. Gryniausia vilties kupina ateitis.

Vos kilusius skausmingus atsiminimus nutraukė Keisės balsas. Adrianas atsimerkė ir ėmė klausytis. Keisė kalbėjo atkakliai ir tvirtai, lygiai taip, kaip visada, kai žinodavo esanti teisi. Tačiau Adrianą tai retai piktindavo. Jis manė, kad tai jos, kaip menininkės, prerogatyva. Jei aiškiai žinai, kur užtepti pirmą spalvos potėpį ant tuščios baltos drobės, turi teisę turėti nuomonę.

– Ką rašo visose tose tavo knygose ir kompiuterinėse paieškose? – pakartojo ji.

Adrianas stumtelėjo skaitymo akinius aukštyn. Šitai jau buvo akademiko vaidybos judesys.

– Rašo, kad jie kartu nužudė penkis žmones.

Jis stabtelėjo.

– Penkis žmones, kuriuos Anglijos kaimo policija sugebėjo nustatyti. Galėjo būti ir daugiau. Kai kurie kriminologai mano, kad

aštuoni būtų tikslesnis skaičius. Tenykščiai laikraščiai tai pavadino *nekaltybės pabaiga*.

– Žmones?

Adrianas papurtė galvą.

– Ne, tu teisi. Reikia patikslinti. *Vaikus*. Nuo dvylikos iki šešiolikos ar septyniolikos metų.

– Maždaug tokio paties amžiaus kaip Dženiferė.

– Taip. Bet aš manau, kad tai sutapimas.

– Maniau, kad dėstydamas *negalėjai pakęsti* sutapimų ir netikėjai, kad jų apskritai pasitaiko. Psichologams artimesni *paaiškinimai*, ne sutapimai.

– Gal Froido šalininkai...

– Adrianai, tu juk žinai.

– Atleisk, Keise. Čia aš bandžiau pajuokauti.

Jis blausiai nusišypsojo savo mirusiai žmonai. Ji ir toliau stovėjo tarpdury, kaip dažnai stovėdavo, kai nenorėdavo trukdyti jo dirbančio, tačiau vis dėlto turėdavo klausimą, į kurį reikia atsakyti. Mindžikuodavo toje tarpinėje erdvėje, tarsi tai, ko ji norėtų paklausti, sutrukdys jį mažiau, jei bus išsakyta per nedidelį atstumą.

– Negi neužeisi? – paklausė jis. Ir mostelėjo krėslo link.

Keisė papurtė galvą.

– Turiu per daug darbų.

Turbūt jis atrodė kiek sutrikęs, nes jos tonas sušvelnėjo.

– Audi, – lėtai pasakė ji, – žinai, kad laiko liko nedaug. Tiek tau, tiek Dženiferei.

– Taip, – pritarė jis. – Žinau. – Susimąstė. – Tik tiek, kad...

– Kas – kad?

– Kaip tą informaciją paversti veiksmu? Šitie du, durpynų žudikai – Breidis ir Hindli – paslydo, kai pabandė į savo perversijas įtraukti pašalinį žmogų, o tas paskambino policijai. Iš esmės jiedu buvo saugūs, kol buvo tik dviese, kol mito vienas kitu. Ir buvo su-

gauti tik tada, kai norėjo padaryti įspūdį kažkam kitam, kuris pasirodė besąs ne toks žmogžudys iškrypėlis kaip jie.

– Kalbėk toliau, – pasakė Keisė.

Ji šyptelėjo, labai silpnai, vos kilsteldama lūpų kampučius. Keisė stūmė jį į priekį. Adrianas pagalvojo, kad visada buvo tokie jų santykiai. Joje slypėjusi menininkė ištraukdavo jo galvą iš akademinių debesų ir rasdavo būdą jo laboratorinius darbus pritaikyti praktikoje. Adrianą užplūdo jausmai. *Kaip jis galėjo nemylėti moters, kuri jo fantazijas padarydavo reikšmingas?* Jį užliejo emocijos ir, lygiai kaip kadaise, per pokalbius prie vakarienės stalo, vidiniame kieme ar žiemą susirinkus prie židinio, jis ėmė greitai kalbėti.

– Žudikų porų psichodinamika būna apgaulinga. Akivaizdu – dominuoja seksualinis komponentas. Tačiau jų ryšys atrodo gilesnis. Tą aš ir stengiuosi suprasti. Tarpusavio santykiai yra tarsi ryšys tarp banko čekių ir sąskaitos likučio – tai reiškia, kad kažkas yra vykdoma išorėje, aptariama, analizuojama ir taip toliau. Bent atrodo, kad taip jie ir elgiasi. Tačiau už viso to, Keise, yra tas tarsi *įgalinantis* veiksmas. Tarytum tas vyras negalėtų viso to daryti be tos moters, nes kaip tik ji visam tam suteikia tą kraupumą. Tai viršija bet kokių įgaliojimų suteikimą. Kalbame apie žmogaus vedimą į kažką labai gilaus ir tamsaus.

Keisė iš pradžių prunkštelėjo, bet toliau jau ramiai šypsojosi. Stovėdama tarpdury mostelėjo į knygas.

– Baik intelektualizuoti, Adrianai, – pasakė.

Adrianas vėl nesusilaikė nešyptelėjęs. Jos balsas aidėjo iš visų jų drauge nugyventų metų.

– Šita situacija ne akademinė. Nei traktato nereikės rašyti, nei iš jo paskaitos skaityti. Yra tik maža mergaitė, kuri arba gyvens, arba mirs.

– Bet aš privalau suprasti...

– Taip. Bet tik tam, kad *veiktum*, – atsakė Keisė.

Adrianas linktelėjo ir mostelėjo ranka.

– Užeik, – sušnibždėjo. – Palaikyk man kompaniją. Visas šitas reikalas, – jis parodė į enciklopediją, – mane šiurpina.

– Ir turėtų šiurpinti. – Keisė nesitraukė iš tarpdurio.

– Tas atvejis, jis buvo seniai, septintajame dešimtmetyje.

– Ir ką? Kas pasikeitė?

Adrianas nieko neatsakė. Tik pagalvojo – *dabar nebesame tokie naivūs, kaip tada.*

Greičiausiai Keisė tai išgirdo arba pajuto, nes kaipmat jį nutraukė:

– Ne. Žmonės nepasikeitė. Pasikeitė tik priemonės.

Adrianas pasijuto labai pavargęs, tarsi žudikų maniakų nagrinėjimas būtų pamažu išsekinęs jėgas.

– O kaip man tą, na, supranti, knyginį supratimą paversti supratimu, kuris padėtų surasti Dženiferę? – paklausė jis.

Keisė nusišypsojo. Jos veido bruožai sušvelnėjo.

– Žinai, kieno turėtum klausti, – atsakė ji.

Adrianas ėmė lengvai suptis krėsle, supratęs, kad ji kalba apie Brajaną, ir ėmė svarstyti, kaip jam, vos panorėjus, kai prireikia, kad kas nukreiptų reikiama kryptimi, išsikviesti kurią nors iš tų haliucinacijų.

Jis pažvelgė į surinktą medžiagą apie žudynes ir staiga pastūmė ją į šoną, netoli, tik per kelis colius ant to paties stalo, tarsi galėtų išvengti infekcijos neturėdamas su ja kontakto. Pasisuko į knygų spintą ir, palikęs nuošalyje mokslinius tekstus ir vadovus, ištiesė ranką prie poezijos lentynų. Visose jo nedidelio namo kambariuose stovinčiose grūste prigrūstose knygų spintose buvo bent po vieną lentyną, skirtą poezijos knygoms, – nes ką gali žinoti, kada prireiks iškalbos injekcijos.

Adriano pirštai bėgiojo knygų nugarėlėmis. Ir pats nežinojo, ko ieško, tačiau jį apėmė nenumaldomas troškimas surasti kaip tik šiai progai tinkantį eilėraštį. *Ką nors, kas atitiktų mano nuotaiką ir aplinkybes,* pagalvojo.

Jo ranka sustojo ties karo laikų poetų rinktine. Visų tų pasmerktų vyrų iš Pirmojo pasaulinio karo. Atsivertė ją ir leido puslapiams kristi laisvai. Pirmas eilėraštis, užkliuvęs už akių, buvo Vilfredo Oveno „Dulce et Decorum Est". Jis ėmė skaityti... *Šlubuodamas, krauju apsiavęs.*

Taip, pamanė Adrianas, tai aš.

Perskaitęs eilėraščio žodžius triskart, jis užsimerkė ir giliai įkvėpė.

Pirmiausia užuodė kvapą.

Ant liežuvio pajuto juodos alyvos ir metalo rūdžių skonį, dūminį ir nežmoniškai karštą, tarsi viskas pasaulyje degtų ant įkaitintos viryklės, ties užvirimo riba. Smarkiai sukosėjo. Užmerktom akim užuodė kažką tokio tiršto ir baisaus, kad nuo tos smarvės vos neėmė žiaukčioti. Liepė sau pabusti, tarsi žinotų esąs užmigęs, o paskui pajuto, kaip visu kūnu griūva į priekį, tada virsta atbulas, ir staiga pro tylų gausmą išgirdo džerškėjimą, tokį lyg veikiančio variklio. Pasijuto slystantis nuo krėslo, tarsi jį mėtytų įsisiautėjusios jūros bangos, ištiesė rankas, stengdamasis išlaikyti pusiausvyrą, ir išgirdo balsą, visai greta, kalbantį tiesiai į ausį, tokį pažįstamą, kad jis skambėtų tarsi muzika, jei ne ta siaubinga smarvė, tas kurtinantis triukšmas ir baisus kratymas pirmyn atgal.

– Pala, tėti, tuoj bus daug baisiau.

Adrianas staigiai atsimerkė.

Ir suprato sėdintis nebe prie savo stalo, nukrauto knygomis ir popieriais, poezija ir nuotraukomis, kupinomis prisiminimų.

Jis svirdinėjo ant prigrūsto hamvėjaus galinės sėdynės.

Pasigirdo trenksmas ir įsibėgėjančio variklio gausmas. Adrianas pasisuko į greta ant sėdynės įsispraudusį žmogų.

– Tomi, – pasakė.

Greičiausiai jis žioptelėjo, nes sūnus garsiai nusijuokė ir viena ranka sugriebė rankeną ant lubų, o kita stengėsi lygiai laikyti kamerą. Jo juodas kevlaro šalmas nusmuko beveik ant akių. Tamsiai mėlyna

neperšaunamoji liemenė surišta apie kaklą. Jis atrodo jaunas, pamanė Adrianas. Ir labai gražus.

– Kalbėkim greitai, tėti, nes artėjam prie vietos, kur aš žūstu.

Vairuotojas priekyje – jaunas jūrų pėstininkas chaki spalvos kamufliažiniais drabužiais, su didžiuliais tamsiais akiniais – mestelėjo per petį kelis karčius žodžius. *Supistų savadarbių prikaišiota smėlin. Niekaip nesimato. Nebus nieko kito, tik šakės. Faludžos šakės.*

Tai tikriausiai turėjo būti koks sąmojis, mat pasigirdo įtampos kupinas juokas.

Adrianas apsidairė į kitus automobilio gale susigrūdusius jūrų pėstininkus. Jie spoksojo pro langus į skurdų smėlio spalvos vaizdą, paruošę šautuvus, bet visi pritariamai palinksėjo. *Bene čia ne geriausia vieta pasalai,* pasakė vienas. Jo veido Adrianas nematė, tačiau balse buvo girdėti tiek šiurkštumas, tiek pražūties nuojauta, tarsi jis žinotų, kad niekas niekaip negali sustabdyti to, kas tuoj nutiks. Šaulys, iškišęs pro stogą .50 kalibro šautuvą, pasilenkė kvatodamasis. Jam tikrai ne daugiau nei dvidešimt vieni, smėliu aplipusiais apsauginiais akiniais ir purvinais, dulkėtais dantimis. *Į šitą misiją tiksliai nereikėjo važiuot,* jis perrėkė riaumojantį variklį ir pro nuleistus langus švilpiantį vėją. *Nuo pat pirmos mylios aišku, kad bus bėda.* Juodaodis leitenantas kietu žvilgsniu, sėdėjęs šaulio sėdynėje priekyje ir kalbėjęs radijo telefonu, padėjo ragelį ir atsisuko į būrelį gale. *Užsičiaupk!* – griežtai įsakė. *Klausyk, visų čia neįtikinsi. Tu, Mastersai, ir tu, Mičelai, išsisuksit su keliais įbrėžimais ir kruvina nosimi. O tu, Simsai – ką jau padarysi dėl tų tavo kojų, bet tu gyvensi ir skrisi geležine gulbe namo. Ir dar nespėsiu prisidegt, kai duosiu signalą pradėti oro ataką, ir ištaškysim krūvą skudurgalvių, taigi baik inkšt.*

O tada leitenantas ūmai nušvito ir išsišiepė, pirštu rodydamas į Tomį. *O va naujienų berniukas padarys mus žvaigždėm, ar ne, Tomi?* Tomis irgi išsišiepė. *Tai aišku,* atsakė.

Vienas jūrų pėstininkas pasilenkė, pliaukštelėjo Tomiui per šlau-

nį ir pasakė: *Padarė iš mūsų supistas interneto žvaigždes!* Ir nusijuokė nutaikydamas šautuvą.

Automobilis didino greitį ir šokinėjo per nuolaužas, ir Adrianas daužėsi į visas puses. Jo akyse šmėkštelėjo molio ir plytų statiniai, juodos, apdegusios, automatų serijų išvarpytos sienos. Šalikelė nuklota palmių skiedromis. Į griovį įvirtę automobiliai ir tankas, persuktas taip, kad sunkiai suprasi, kas tas dar rūkstantis griozdas. Pro jo liuką išlindęs suanglėjęs kūnas. Adrianas išgirdo, kaip jiems pradundant pro visa tai kažkas sumurmėjo: *Su skraidūnais šūdo nepamalsi.*

Bandydamas pro vairuotojo petį nufilmuoti eilę varganų žemų pastatų, Tomis pasilenkė, iškėlęs didžiulę *Sony* kamerą tarsi šautuvą. Atrodė, visur tvyro dulkės ir dūmai, kvapas niekaip nenyko Adrianui iš šnervių. Nors ir filmuodamas, Tomis prakalbo į savo tėvą:

– Žinau. Kvapas baisus. Bet pripranti. Ir, šiaip ar taip, čia tik korditas po sprogimų ir gal dar deganti alyva. Palauk, kol padvelks kelias dienas karšty pagulėjusiais lavonais.

Tomis nuleido kamerą.

– Žinai, mane apdovanojo, – pasakė. – Viską nufilmavau, nuo pat to momento, kai į mus pataiko, iki susišaudymo. Ir net kai mane nušovė, laikiau pirštą ant mygtuko, kad kamera ir toliau filmuotų. Prieš įdedant medžiagą į internetą, – ar žinai, kad ją peržiūrėjo beveik trys milijonai? – ir parodant per vakaro žinias, žinių vedėjas surinko visus į krūvą ir pasakė gražią kalbą. Na, supranti, pakalbėjo apie karo lauko žurnalistus, Robertą Kapą ir Ernį Pilą, ir apie nufilmuotus tikrus įvykius. Pakalbėjo apie vyrus Vietname, – dėdė Brajanas tikriausiai vieną kitą pažinojo, – kurie puldavo į kovą tik su ant kaklo kabančiu nikonu ar užrašų knygele rankose, net be jokios kūno apsaugos. Pakalbėjo apie tradicijas ir atsidavimą, o ta visa istorija net nuskambėjo kaip apie kokį pašaukimą iš aukščiau, tarsi kokią kunigystę. Bet juk mudu, tėti, žinome, kad čia atvažiavau, nes man labai patiko foto-

grafuoti ir dievinau jaudulį, o ir to, ir to niekur nerasi daugiau, nei sekdamas paskui šutvę ne juokais nusiteikusių jūrų pėstininkų, net jei tai kainuoja tau gyvybę.

– Tas tiksliai. Tikrai ne juokais! – triukšmą perrėkė šaulys su 50 kalibro šautuvu.

– Tomi, – Adrianas ėmė springti.

– Ne, tėti, paklausyk manęs, nes dabar jau viskas bus greitai. Pasistengsiu sugrįžti pas tave vėliau, kai nebus tiek maišaties. Bet noriu pasakyt svarbiausia.

– Tomi, prašau...

– Ne, tėti, paklausyk.

Hamvėjus padidino greitį. Vairuotojas šūktelėjo *opa!* ir pasakė: *Šūdas pareina, vyrai. Griebiam už kiaušų ir pasiruošiam!*

Adrianas nesuprato, kaip mirę žmonės gali kalbėti apie savo mirtį dar iki jai ištinkant, nors žinojo, kaip taip jau *buvo* prieš šešerius metus. Hamvėjui sukant į krūvą smėlio ir dulkių, jis stipriai įsikibo į dureles. Greta sėdintis Tomis kalbėjo ramiai ir nepaliaujamai.

– Sugrįžk prie to, ką supratai, skaitydamas tą enciklopediją. Viskas, ką tau reikia žinoti, yra ten. Tau tiesiog reikia kiek šiuolaikiškiau mąstyti.

– Bet, Tomi, – prabilo Adrianas, bet sūnus atsisuko į jį. Jo veidas buvo kupinas nerimo.

– Tėti! Pagalvok, kodėl aš čia.

– Tu buvai dokumentinio kino kūrėjas. Gavai leidimą būti jūrų pėstininkų būry. Prisimenu, kaip džiaugeisi.

– Neperspausk.

– Tomi, aš tavęs pasiilgau. Ir mama, po šito ji niekada neatsigavo. Tai ją nužudė.

– Žinau, tėti, žinau. Žinau, kad vaiko netektis pakeičia viską. Todėl, *po velnių,* Dženiferė ir yra tokia svarbi.

– Bet aš mirštu, Tomi. Ir...

Vienas iš jūrų pėstininkų, iškišęs automatą pro hamvėjaus langą, atsisuko ir tarė: *Ei, bočiau! Mes visi mirštame nuo pat gimimo. Susitaikyk su tuo! Klausyk, ką sako Tomis. Tiesos žodžiai.*

Kiti vyrai pritariamai sumurmėjo. Visi sėdėjo paruošę šautuvus.

– Dženiferė, tėti. Susitelk į Dženiferę. Manęs nebėr. Mamos nebėr. Dėdės Brajano nebėr. Kitų irgi nebėr. Draugų. Giminaičių. Šunų... – Jis nusijuokė, nors Adrianas nesuprato, kas čia juokinga. – Mūsų visų nebėr. Bet Dženiferė yra. Dar yra. Tu tą žinai. Jauti. Juk kažkas iš to tavo išsilavinimo, iš tų paskaitų, kažkas tau sako, kad ji dar yra. Dar yra.

– Velnias, prasideda, – staiga pasakė vairuotojas.

Tomis čiupo tėvui už kelio. Adrianas jautė, kaip spaudžia jo pirštai. Jam nenumaldomai norėjosi stverti sūnų į glėbį, kaip nors užstoti jį nuo to, kas dabar nutiks. Jis ištiesė rankas, bet kažkodėl jos sutrumpėjo ir beprasmiškai mostagavo ore.

– Svarbiausia – viską *pamatyti*, tėti. Galėti parodyti, ką darai. Šitai labiausiai ir jaudina. O kai įdedi tai ten, kur visi gali pamatyti, įgauni galių, įgauni stiprybės. Tampi *kietas*. Iš čia ir atsiranda aistra. Negi neprisimeni? Kai skaitei apie tą porą Anglijoje prieš penkiasdešimt metų. *Nuotraukos. Įrašai.* Na, ir kam jiems to prireikė? Nagi, tėti, tai juk tavo sritis. Tu geriau žinai.

– Bet, Tomi...

– Ne, tėti, liko tiek mažai laiko. Tuoj viskas nutiks. Ar neprisimeni, kaip vieną kartą aiškinau tau, *kodėl* noriu viską filmuoti? Nes tai – gryniausia tiesa. Kai nufilmuoju, niekas negali pasakyti, kad tai netikra ir netiesa. Todėl mes ir dirbame. Tai padarė mus didesnius, nei iš tiesų esame. Kamera nemeluoja, tėti. Pagalvok apie tai. Jėzau! Prasideda!

Adrianas jau norėjo atsakyti, bet orą perplėšė sprogimas. Atrodė, hamvėjus pakilo, tarsi praradęs ryšį su žeme ar pasauliu. Jis kaipmat prisipildė dūmų ir liepsnos, o sprogimo jėga nubloškė Adrianą atgal.

Užslinkus tamsai, jis pamanė praradęs sąmonę. Atrodė, visi kvapai ir skoniai sustiprėjo, o ausyse suskambo aukštas varpelį primenantis garsas. Jam svaigo galva. Apėmė jausmas, kad jis klimpsta į smėlį ir dulkes. Bandė akimis ieškoti Tomio, bet iš pradžių tematė keistas formas ir perkreiptus siluetus, kurie dar prieš kelias sekundes buvo jūrų pėstininkai, o dabar – kūnų raizginys, sudraskytas ir išdarkytas kelyje užkastos bombos.

O tada, tarsi kažkas būtų pasukęs filmą į priekį, jis susivokė stovintis lauke. Virš galvos – blyškiai žydras dangus, negailestingas karštis ir triukšmas, ir kažkas, kas pradžioje jam pasirodė tarsi vabzdžių spiečius, bet paskui jis suprato, kad skrieja kulkos. Jam prie kojų vienas iš jūrų pėstininkų, tas, be kojos, žviegė ir bandė šliaužti prie neaukštos molio sienos. Adrianas pasisukiojo, ieškodamas sūnaus, ir pamatė leitenantą su radijo telefonu. Jis garsiai šaukė, bet Adrianas nesuprato – ką. Atrodė, kad triukšmas stiprėja, pasigirdo sunkiosios artilerijos griausmas – ėmė šaudyti iš kitų kolonos hamvėjų. Norėdamas prislopinti triukšmą, Adrianas užsidengė ausis ir šaukė:

– Tomi! Tomi!

Atsisukęs jis pamatė sūnų. Tomiui iš ausų plūdo kraujas. Sūnus bejėgiškai vilko koją – Adrianas aiškiai matė, kurioje vietoje ji lūžusi. Tačiau jis filmavo taip, kaip ir pasakojo. Laikė kamerą ant peties, tarsi ji būtų vienintelis ginklas, ir filmavo susišaudymą. Adrianas suvokė, kad plačiai išsižiojęs rėkia sūnaus vardą, tačiau jokio garso negirdėti. Matė, kaip Tomis nukreipė kamerą į leitenantą, gulintį dulkėtoje kraujo baloje. Adrianas išgirdo artėjančių naikintuvų staugimą, pakėlė akis į dangų ir aiškiai pamatė du lėktuvus, skrendančius pažeme, už jų švietė saulė ir jie atrodė tarsi dvi juodos dėmės virš horizonto. Aplink Adrianą švilpė kulkos, griaudėjo sprogimai, tačiau staiga viskas tarsi sulėtėjo. Jis vėl atsisuko į Tomį ir pabandė jam sušukti: *Prisidenk!* Bet Tomis buvo visai atsidengęs, atviroje erdvėje. Adrianas norėjo bėgti prie jo; jam kažkaip miglotai

kilo mintis mestis ant sūnaus, uždengti jį nuo to, kas vyksta, bet kojos nepajudėjo iš vietos.

– Tomi, – sušnibždėjo jis.

Ir pamatė, kaip Tomio link skrieja mažučiai dulkių kamuoliukai. Suprato, kad tai automato kulkos, lekiančios iš trobos už penkiasdešimties jardų, stovinčios pačiame naikintuvų kelyje. O, kad jie būtų buvę nors truputį greitesni, pagalvojo Adrianas. Jei tik tie pilotai būtų atidengę ugnį nors prieš sekundę ar dvi. *Jei tik...*

Kulkos nenumaldomai artėjo prie jo sūnaus. Adrianas stebėjo, kaip Tomis filmuoja savo mirtį. Jis žuvo, o po kelių sekundžių ta troba sprogo ir išnyko liepsnose.

Laikas, pamanė Adrianas, *buvo per žiaurus.*

Jis užsidengė rankomis veidą, stengdamasis nematyti į akis ir vaizduotę lendančių vaizdų. Toje staiga stojusioje tamsoje visas triukšmas ir siaubas išsisklaidė, užgeso tarsi dainos per radiją pabaiga, atitraukęs rankas jis buvo vienas, vėl savo kambario tyloje, tarp poezijos tomų ir knygų apie žmogžudystes.

Adrianas pasijuto truputį miręs.

Jis norėjo sūnui ką nors pasakyti. Apsidairė Keisės, bet jos čia nebuvo. Minutėlę jam pasirodė, kad sprogimai pakenkė klausai; bet paskui ausyse ėmė skambėti. Nepaliaujamai, vis garsiau ir garsiau, taip skaudėjo, kad jam norėjosi klykti, o tada jis staiga suvokė, kad skamba durų skambutis.

17

DŽENIFERĖ BUVO UŽMIGUSI – tik neaišku, kiek laiko miegojo: kelias minutes? valandas? dienas? – tačiau pabudo nuo vaiko verksmo.

Ji nežinojo, kaip elgtis. Tas garsas skambėjo silpnai, iš labai toli, ir ji ne iš karto atpažino, kas tai. Stipriai prispaudė poną Rudakailį prie krūtinės. Stengdamasi susivokti, iš kurios pusės sklinda tas verksmas, pasuko galvą į vieną pusę, paskui į kitą. Jai atrodė, kad tas verksmas netilo labai ilgai, – tačiau iš tiesų tai galėjo trukti tik sekundę ar dvi. Įdomu, ką tai reiškia, pagalvojo ji. Dženiferė turėjo nedaug kūdikių priežiūros patirties, o ir pati buvo vienturtė, taigi jos žinios apie juos apsiribojo kiekvieno žmogaus turimais svarbiausiais instinktais. *Pakelk kūdikį. Pasupk. Pamaitink. Nusišypsok jam. Paguldyk į lovelę miegoti.*

Dženiferė pasimuistė, bijodama pati sukelti garsą, kuris užslopintų tą verksmą. Vaiko balsas kažką reiškė, taigi ji stengėsi susivokti, kas tai, bandė prisiversti būti analitiška, organizuota, racionali ir įžvalgi.

Vieną akimirką jai pasirodė, kad tą verksmą galėjusi susapnuoti. Bet po kelių sekundžių suprato – *ne, jis tikras.*

Tačiau dar kažkas buvo ne taip. Ji papurtė galvą, ir pro ankstesnių

košmarų likučius ėmė skverbtis bloga nuojauta. *Kas tai? Kas tai?* – jai norėjosi surikti.

Kažkas pasikeitė.

Ji tai jautė. Jai pasišiaušė plaukai. Ji sušvokštė, apėmė panika. Staiga įkvėpė oro, tarsi nukrėsta elektros. Ir suriko.

Jos balsas nuaidėjo per kambarį. Ir tai dar labiau išgąsdino.

Ją ėmė tąsyti. Rankos virpėjo. Nugara išsirietė. Ji sukando savo apšerpetojusias, suskirdusias lūpas.

Maišo nebebuvo.

Tačiau ji vis tiek buvo tamsoje.

Iš pradžių jai pasirodė, jog mato kambario juodumą. Paskui suprato klydusi. Kažkas vis dar dengė jai akis.

Ji visiškai sutriko. Nesuprato, kodėl jai prireikė tiek daug laiko pajusti, kad maišas pakeistas kažkuo kitu. Turi būti kokia nors to pokyčio priežastis – tik kokia? Jautė, kad tas pokytis reiškia kažką svarbaus, tačiau visai nenutuokė – ką.

Atsargiai atsilošusi, pakėlė rankas prie veido. Perbėgo pirštais skruostus, paskui palietė akis. Vietoj maišo jai užmauta ir ant galvos surišta slidžios medžiagos kaukė. Ji palietė mazgą. Jame prisiviję ir jos plaukų. Palietė grandinę apie kaklą. Toji nepakeista. Suvokė, kad kaukę galėtų nusimauti be didelio vargo. Plėšdama ją nuo savęs gal ir netektų kokio kuokšto plaukų, bet tada matytų, kur esanti. Dženiferė atsargiai padėjo poną Rudakailį šalia ant lovos, pakėlė rankas ir ėmė pirštais narplioti švelnią medžiagą. O tada sustojo.

Kažkur toli vėl pravirko kūdikis.

Kažkokia nesąmonė. Kaip su tuo, kas jai vyksta, gali būti susijęs koks nors kūdikis?

Ji pabandė susidėlioti mintis. *Verkiantis kūdikis reiškia, kad ji yra kažkokioje vietoje. Bute? Name, šalia kurio yra kitas namas? Ar vyras ir moteris, kurie pagrobė ją iš gatvės, turi kūdikį?* Kūdikis reiškė tėvystę, atsakomybę, kažką normalaus, – o tai, kas čia vyksta, nė kiek neatrodo

normalu. Kūdikiui reikia talpaus automobilio, vežimėlio ir pasivaikščiojimų parke, bet dabar tokie dalykai atrodė kaip iš kito pasaulio.

Maišo nebėra. Dabar aš su kauke. Galėčiau ją nusiimti. Gal jie to ir nori. O gal ir ne. Nežinau. Norėčiau daryti tai, ką turėčiau daryti, bet ką, irgi nežinau.

Ji garsiai aiktelėjo, tarsi jai kas būtų trenkęs į pilvą.

Jie buvo čia. Šitame kambary. Kai miegojau. Nuėmė maišą ir užmovė šitą kaukę, o aš taip ir nepabudau.

Ji vėl nebegalėjo sulaikyti ašarų, kaip jai atrodė, turbūt jau kokį šimtąjį kartą. Aimanavo. Kūkčiojo. Jautė, kaip nuo ašarų šlampa kaukė. Paėmė poną Rudakailį ir jam sušnibždėjo: *Ačiū Dievui, kad tu dar su manimi, nes esi vienintelis, su kuriuo jaučiuosi ne vieniša.*

Dženiferė lingavo pirmyn atgal vienišoje agonijoje, paskui šiaip taip suvaldė tąsomą krūtinę. Kvėpavimas sulėtėjo, kūną plėšęs kūkčiojimas nurimo.

Vos ji nustojo raudoti, kūdikis prapliupo ilgu, širdį draskančiu verksmu. Aidinčiu kažkur. Toli. Neaišku kur.

Ji vėl pakėlė galvą. Sekundę ar dvi to kūdikio verksmas priminė jai pasaulį, egzistuojantį už akis dengiančios tamsos. O paskui verksmas liovėsi lygiai taip staiga, kaip ir prasidėjo, ir paliko ją tuose pačiuose nežinios gniaužtuose.

Dženiferė grūmėsi su savo jausmais. *Daugiau jokių ašarų. Jokio verkimo. Tu – ne kūdikis.*

Ji neleido sau galvoti, kad pati yra dar vaikas.

Staiga ją akimirką sukaustė siaubas, nes pamanė, kad verkė *ji pati,* kad kažkaip tas bliovimas ir klyksmas sklido iš jos ir ji klausėsi savęs, grįžtančios atgal į kūdikystę.

Ji giliai įkvėpė. *Ne,* pasakė sau. *Tai ne mano verksmas. Aš čia. O jie – ten.*

Priminė sau: *valdykis.* Nors tai ji sau sakė nebe pirmą kartą, o dar ir dabar nežinojo, *kaip* valdytis.

Be to, jai užteko proto suprasti, kad kaskart, kai tik ji pareikalaudavo iš savęs tramdyti emocijas, nutikdavo kažkas, kas nutraukdavo jos pastangas.

Ji pagalvojo – *jie tai daro tyčia.*

Vėl pasistengė įtempti ausis. Dženiferė nesuprato – džiaugtis ar liūdėti dėl tų kūdikiškų garsų. Aišku, kad jie reiškia kažką svarbaus, ir vis dėlto buvo sunku numanyti, kaip juos suprasti. Tai ją siutino kone iki ašarų.

Ji vėl atsilošė ant lovos. Buvo ištroškusi, alkana ir išsigandusi, viską skaudėjo, nors gerai nesuprato, ar kuri nors kūno dalis sužeista. Atrodė, tarytum labiausiai sužalota būtų širdis. Tačiau net ir tą jausmą beveik nustelbė perdžiūvusi gerklė – po to apnuodyto vandens ji nebuvo nieko gėrusi. *Kada tai buvo? Prieš metus?* Ir nieko nevalgiusi nuo pietų tos dienos, kai pabėgo iš namų. Nežinia jau kiek laiko.

Suprato esanti įkalinta, tačiau jai buvo atimta galimybė pamatyti, kaip atrodo jos kalėjimas. Pagalvojo, kad net žudikai, pasodinti į kalėjimą visam gyvenimui, žino, už ką ten sėdi. Akyse iškilo vieno matyto filmo vaizdas – nei pavadinimo, nei kas vaidino, nei jo veiksmo ji neprisiminė, – kur kalinys kruopščiai įbrėždavo sienoje ženklą, kad praėjo dar viena diena. O ji net to negalėjo daryti. Žinoti, suprato ji, yra prabanga.

Ji visiškai nieko nesuprato.

Moteris liepė *paklusti*. Bet niekas dar neprašė jos ką nors daryti.

Kuo ilgiau ji visa tai svarstė, tuo smarkiau nervingai trynė pirštais nušiurusį pono Rudakailio kailį. Ji yra kone nuoga kambary, kurio nemato. Čia yra durys. Tą ji suprato. Yra tualetas. Tą ji žinojo. Kažkur yra kūdikis. Tą ji žinojo. Grindys – cementinės. Lova girgžda. Grandinė apie kaklą užsiveržia žengus šešis žingsnius į dešinę ar kairę. Oras karštas.

Ji gyva ir turi savo meškiną.

Dženiferė giliai įkvėpė savo tamsoje. *Gerai, pone Rudakaili, nuo čia ir pradėsime. Mudu abu. Lygiai taip, kaip visada nuo to laiko, kai tėtis mirė ir paliko mus vienus.*

Ji nežinojo, ar dar ilgai jai liko gyventi.

Nežinojo, kas jos laukia.

Nežinojo, į ką pakliuvusi.

O tada Dženiferė paklausė savęs pirmą kartą per visą tą laiką, ar kas nors jos ieško.

Ir būtent tuo momentu, kai jai kilo ši mintis, vėl išgirdo kūdikio verksmą. Nevilties kupiną cypimą. Paskui, kaip ir anksčiau, jis liovėsi ir vėl ji liko su ponu Rudakailiu viena. Nors pati to iki galo nesuvokė, tas garsas jai padėjo, nes atitraukė jos mintis nuo paties baisiausio: *Iš kur žmonėms žinoti, kur jos ieškoti?*

– Paleisk dar kartą, – pasakė Maiklas.

Jis krapštėsi prie pirmos kameros ir sau mąstė, kad reikėtų kiek patvarkyti elektroninio stebėjimo sistemą.

– Perspausti nesinori. Tik truputį...

Linda paspaudė kelis kompiuterio klavišus. Kūdikis vėl pravirko.

– Ar tu tikras, kad ji girdi?

– Jo-o. Šimtu procentų. Pasižiūrėk, kaip judina galvą. Puikiai girdi.

Linda palinko prie pagrindinės kameros vaizdo.

– Tu teisus, – pasakė. – Ar tikrai manai, kad girdi ir žiūrovai?

– Taip. Bet jiems reikės ne mažiau pasukti galvą, kad tai suprastų.

Tai išgirdusi Linda nusišypsojo.

– Nenori, kad jiems viskas lengvai eitųsi, ką?

– Ne mano stilius, – nusijuokė Maiklas.

Jis pakėlė rankas, sunėrė pirštus už kaklo ir pasirąžė tarsi koks didžiulės kompanijos kontoros tarnautojas po daugelio valandų prie kompiuterio.

– Žinai, jiems visiems žiauriai patiks, kai Ketvirtas numeris šitaip žviegs. Dėl to jiems viskas atrodys tik dar *tikroviškiau.*

Tiems daugybei žmonių, prenumeruojančių *Kasbustoliau,* Maiklas jautė prieštaringus jausmus – ir panieką, ir susižavėjimą. Vienu metu jis laikė juos silpnais, nes Ketvirtas numeris juos vis labiau traukė ir jie nevaldė savo troškimų. Bet tada jis pažvelgdavo į ekraną, kuriame buvo rodoma jo fantazijos sukurta istorija, ir pats imdavo virpėti nuo tos traukos.

Linda stengėsi išvis nebandyti įsivaizduoti jųdviejų klientūros – ar bent ne taip, kaip ją įsivaizdavo Maiklas. Jai jie nebuvo žmonės, sklidini tamsių aistrų, atvedusių į jų tinklalapį, o tik tiek ir tiek banko sąskaitų tiekoje ir tiekoje šalių. Daugybė įvairių penkiolikos skaitmenų kombinacijų patvirtinimų. Ji skaičiavo kaip verslininkė – tiek ir tiek prenumeratų reiškia tiek ir tiek dolerių, padėtų neatrandamose ofšorinėse sąskaitose, kurias ji jiedviem atidarė. Ji retai susimąstydavo apie tai, kas viską stebi kitoje ekranų pusėje, tik sumavo skaičius ir stebėjo, kad Maiklas transliacijai suteiktų deramo aštrumo ir kad Seriale Nr. 4 rutuliotųsi drama.

Maiklas atsakingas už Ketvirto numerio istoriją. Ji atsakinga už verslą. Abu dalykai itin svarbūs jų sėkmei. Būtent tokie santykiai, jos nuomone, ir apibrėžia tikrąją meilę. Laisvalaikiu ir tarp serialų jai patikdavo skaityti paskalų žurnalus apie kino žvaigždes, nepraleisdama nė savaitės ji sekdavo, kas su kuo bendrauja, kas skiriasi su savo partneriu. Ją įtraukdavo malonumas spėlioti, ką toliau darys Bredas ar Andželina, ar Džen, ar Paris ir kur jie bus užklupti kokioje nors kompromituojančioje padėtyje. Ji manė, kad tai, jog taip rimtai žiūri į visus tuos žvaigždžių poravimusis ir skyrybas, yra didžiausia jos pačios yda. Tačiau, jos nuomone, ta yda visai nebaisi.

Dažnai Linda trośko ir pati būti žvaigždė. Įsivaizdavo – jei žmonės tik galėtų džiaugtis *Kasbustoliau* sėkme, žurnalai *Us* ar *People* tikrai apie juos rašytų.

Lindai buvo labai apmaudu, kad nusikalstamas jų verslo pobūdis neleidžia jiems išgarsėti. Jai atrodė, kad tai, ką jie daro, yra daug svarbiau, nei tie, kuriems jie tai daro, ir kad jiems turėtų būti taikoma tam tikra išimtis. Jie – fantazijos pardavėjai. *O tai*, sakė ji sau, *turėtų būti kur kas vertingiau už pinigus*. Jie – žvaigždės, manė ji, tik pasaulis to nežino.

Maiklas žinojo, kad Linda svajoja išgarsėti. Jis sveiku protu rinktųsi anonimiškumą, tačiau norėjo ir suteikti jai malonumo, bet kokia kaina.

– Laikas jai duoti ko nors užvalgyti, – pasakė jis.

– Tu ar aš? – paklausė Linda.

Maiklas ištiesė ranką į stalą su kompiuteriais ir ėmė vartyti paskirus lapus. Juose buvo surašytas itin lankstus scenarijus. Jį parašė būtent Maiklas: nepagailėjęs laiko, gerokai prieš prasidedant Serialui nr. 4, sukurpė nemažai jo epizodų. Jame buvo išvardyta, ką reikia pasitikrinti, ką padaryti, ir ilgos pastraipos, kurias jis vadino „Poveikis žiūrovams / poveikis Ketvirtam numeriui". Jis manėsi sugebąs labai kruopščiai planuoti ir tuo pat metu išmoningai kurti. Kartą, kai dar mokėsi koledže, jis buvo pasirinkęs paskaitų kursą apie kiną ir parašė darbą apie vieną filmo „Krantinėje" epizodą, kur Eva Mari Sent numeta savo baltą pirštinę, o Marlonas Brando ją pakelia ir režisieriui Elijai Kazanui nestigo geros kino nuojautos nesiliauti filmavus tai, kas nenumatyta scenarijuje – vėliau tai tapo klasikiniu kino epizodu. *Aš būčiau daręs lygiai taip pat*, Maiklas sau dažnai sakydavo. Jis ne iš tų, kurie rėkia *stop!* ir imasi ko nors nuspėjama. Jis lankstus. O pažvelgęs į ekraną ir pamatęs, kaip Ketvirtas numeris rauda suspaudusi savo meškiną, pagalvojo, kad visiems tiems didiesiems kino režisieriams iki jo dar toli, nes jis kuria šį tą nepakartojama ir tikra, daug dramatiškiau ir taip nenuspėjama, kad jie net negali įsivaizduoti.

– Manau, tu, – atsakė jis po kurio laiko. – Ji vis dar atrodo labai išsigandusi. Kai norėsiu sukelti didžiausią šoką, eisiu aš.

– Kaip pasakysi, viršininke, – atsakė Linda.

– Kurgi ne, – nusijuokė Maiklas.

Jis atsitraukė nuo kompiuterių ir nuėjo prie stalo su šautuvais. Kiek pažiūrinėjęs, paėmė .357 *magnum* koltą. Linda pasiėmė jį, kai Maiklas nusisuko ir ėmė greitai vartyti savo popierius.

– Va, – pasakė. – Paskaityk.

Linda perbėgo akimis lapą.

– Sutarta, – išsišiepė. Pažiūrėjo į laikrodį. Buvo kiek po vidurnakčio. – Manau, paruošiu pusrytėlį, – pasakė.

Linda lėtai pravėrė duris ir žengė žemyn į rūsį. Buvo apsirengusi kaip ir anksčiau – baltą apsauginį kombinezoną ir juodą balaklavą, dengiančią visą veidą, tik su skylėmis akims. Nešėsi padėklą. Tokį, kokį rasi bet kurioje kavinėje. Ant jo stovėjo plastikinis vandens butelis, nuo kurio buvo nuimtos visos etiketės, kad nesimatytų nei pavadinimo, nei gamintojo. Linda prikrovė dubenėlį greitai paruošiamos avižinės košės, kokia parduodama visame pasaulyje. Dar nešė ir apelsiną. Tik įrankių nebuvo.

Išgirdusi atidaromas duris, Ketvirtas numeris sustingo ir atsisuko į ją.

Linda žengė ant vieno iš iksų, kuriuos Maiklas kreida nubrėžė ant grindų. Išgirdo, kaip Maiklui pataisius filmavimo kameros padėtį ta tyliai suūžė.

– Sėdėk ramiai. Nejudėk, – pasakė Linda.

Tada ji pakartojo tą komandą vokiškai, prancūziškai, rusiškai ir turkiškai.

Kalbas ji mokėjo silpnai. Atsimindavo vieną kitą frazę ar keiksmažodį, nes jų retkarčiais prireikdavo. Žinojo, kad kalba su stipriu akcentu, bet jai šitai nė kiek nerūpėjo. Kai kalbėdavo angliškai, kartais pavartodavo britiškus žodžius, tarkim, sakydavo „liftas“, o ne „elevatorius“, „variklio dangtis“, o ne „gaubtas“. Tačiau ji nemanė,

kad tokie nedidukai kalbos pokyčiai apgautų patyrusį tyrėją, galintį pasinaudoti balso atpažinimo sistema. Tačiau Maiklas ją patikino, jog tikimybė, kad jų ims ieškoti tokia moderni ir išmani policijos tarnyba, labai menka. Maiklas – tas amžinasis studentas – kruopščiai išnagrinėjo jurisdikcines dilemas, kylančias dėl visų jų internetinės dramos serialų. Jis nemanė, kad atsirastų tokia tarnyba, kuriai pakaktų kantrybės nagrinėti, ką jie veikia.

Mudu, pagalvojo ji, veikiame pačioje tamsiausioje zonoje.

– Atsisuk į priekį. Prispausk rankas prie šonų.

Ji pakartojo šias komandas įvairiomis kalbomis, tik jas supainiojo. Neabejojo, kad bus blogai pasakiusi vieną kitą žodį. Bet koks skirtumas.

– Padėsiu tau ant kelių padėklą. Kai leisiu, galėsi valgyti.

Ketvirtas numeris linktelėjo.

Linda priėjo prie lovos krašto ir nuleido padėklą. Taip kurį laiką pastovėjo. Matė, kaip Ketvirtas numeris ėmė drebėti, mėšlungis sutraukė raumenis. *Turbūt labai skausminga*, pagalvojo. Tačiau Ketvirtas numeris sugebėjo nepraverti burnos ir, neskaitant nevalingų baimės sukeltų judesių, klausė visų komandų.

– Gerai, – pasakė Linda. – Gali valgyti.

Ji stengėsi neuždengti kameros vaizdo. Žinojo, kad žiūrovus pakerės tas toks paprastas Ketvirto numerio maitinimo veiksmas. Todėl jų transliacijos ir yra tokios populiarios: jie ima paprasčiausius, kasdienius gyvenimo veiksmus ir padaro juos *ypatingus*. Jei bet kuris Ketvirto numerio valgymas gali būti paskutinis gyvenime, tai įgauna visai naują prasmę. Žiūrovai tai supranta ir tai juos tik dar labiau traukia. Kai Ketvirto numerio likimas toks neaiškus, dėmesį prikausto ir paprasčiausi dalykai.

O čia, Lindos nuomone, ir slypi šio jų kūrinio genialumas.

Ji stebėjo, kaip Ketvirtas numeris pakelia rankas prie padėklo ir aptinka dubenėlį, apelsiną ir vandens butelį. Iš pradžių ji čiupo van-

denį ir ėmė godžiai gerti, tiesiog susipylė į gerklę. *Jai tuoj pasidarys bloga,* pagalvojo Linda. Bet nieko nepasakė. Tik žiūrėjo, kaip Ketvirtas numeris stabtelėjo, tarsi suvokusi, kad vertėtų pasilaikyti gėrimo po valgio. Tada apčiuopė dubenėlį su avižine koše. Padvejojo ir ėmė ieškoti ant padėklo kokio įrankio. Nieko neradusi pravėrė burną, tarsi norėdama klausti, bet sustojo.

Mokosi, kaipmat suvokė Linda. *Neblogai.*

Ketvirtas numeris pakėlė dubenį prie lūpų ir ėmė ryti košę. Iš pradžių nedrąsiai, bet pajutusi skonį surijo visą iki paskutinės kruopelės ir švariai išlaižė dubenėlį.

Nebloga detalė, pagalvojo Linda. *Žiūrovams patiks.*

Ji tebestovėjo prie lovos krašto. Kai Ketvirtas numeris pradėjo lupti apelsiną, Linda neskubėdama išsitraukė magnumą iš kombinezono. Ji stengėsi judėti taip, kad ginklas pasirodytų būtent tuo momentu, kai Ketvirtas numeris kąs apelsino.

Ji pakėlė ginklą, kai apelsino kąsnis jau buvo Ketvirto numerio burnoje. Stebėjo, kaip sultys teka per Ketvirto numerio lūpų kraštą.

Linda atlaužė gaiduką ir kilstelėjo pistoletą.

Išgirdusi tą garsą, Ketvirtas numeris stabtelėjo vidury kąsnio.

Ji tiksliai nesupras, kas tai yra, pagalvojo Linda, *bet suvoks – tai mirtina.*

Atrodė, nuo to garso Ketvirtas numeris sustingo. Laikė apelsiną visai prie lūpų, bet nejudėjo. Ketvirto numerio kūnas virpėjo.

Linda žengė į priekį ir prikišo pistoleto vamzdį per kelis milimetrus nuo Ketvirto numerio tarpuakio, beveik prilietė raištį. Akimirką lukterėjo, o paskui prispaudė ginklą Ketvirtam numeriui prie veido.

Ginklo alyvos kvapas, prispaustas vamzdis – Linda žinojo, kad šito Ketvirtas numeris su niekuo nesupainios.

Linda nejudėjo. Išgirdo, kaip Ketvirto numerio krūtine ima kilti cypimas. Tačiau, nors atrodė, jog nuo įtampos tuoj sprogs visi mergaitės kūno raumenys, ji nieko nepasakė ir nekrustelėjo.

– Bum! – sušnibždėjo Linda. Pakankamai garsiai, kad pagautų mikrofonas, bet ne daugiau. Tada grąžino gaiduką į pradinę padėtį. Perdėm plačiu mostu lėtai patraukė ginklą nuo Ketvirto numerio veido ir įsikišo į kombinezoną.

– Valgymo laikas baigtas, – gyvai pasakė Linda.

Atėmė apelsino likutį iš Ketvirto numerio rankos ir patraukė padėklą nuo kelių. Ketvirto numerio kūną vėl nukratė, nuo galvos iki kojų pirštų galiukų. Linda pagalvojo: *tikiuosi, kameros tai užfiksavo. Panika – paklausi prekė.*

Linda išėjo iš kambario lėtai ir atsargiai, vos girdimais žingsniais ant kieto cemento, ir paliko Ketvirtą numerį sėdėti vieną ant lovos.

Viršuje, kompiuterinėje, Maiklas sėdėjo išsišiepęs. Interaktyvus komentarų ekranas užsižiebė. Daugybė nuomonių, masė komentarų. Teks juos visus vėliau peržiūrėti. Jis visada skirdavo ypatingą dėmesį vartotojų diskusijoms savo sukurtoje Serialo Nr. 4 pokalbių sienoje.

Linda sunkiai atsiduso, užsimerkė ir nusimovė balaklavą. *Aš esu aktorė,* pagalvojo.

Nei Linda, tik išėjusi pro rūsio duris, nei Maiklas viršuje prie ekranų nepastebėjo, kas nutiko paskui. Tačiau pastebėjo kai kurie žiūrovai, palinkę prie savo kompiuterių ekranų. Išgirdusi užsidarančias duris ir vėl likusi viena, Ketvirtas numeris atsilošė. Paėmė meškiną, tą nuzulintą žaislą, ir, prispaudusi tarp nedidukių krūtų, glostė jam galvelę tarsi kūdikiui, visą laiką be garso kažką kalbėdama. Nė vienas iš žiūrovų negalėjo gerai suprasti, ką ji sako, tačiau kai kuriems pavyko nuspėti, kad ji nepaliaujamai kartoja vieną ir tą pačią frazę. Tik jie negalėjo girdėti, kad ji sako: *Mano vardas Dženiferė mano vardas Dženiferė mano vardas Dženiferė mano vardas Dženiferė.*

18

TERĖ KOLINS VAIKŠČIOJO pirmyn atgal keliuku prie Adriano namų – jis rodė jai, kur buvo, kai pamatė autobusiuką. Ji brūžino kojomis ir spardė akmenėlius, o jis atsisėdo prie savo automobilio vairo, kad parodytų, kur stovėjo. Ji paklausė:

– Ir būtent šioje vietoje jūs stovėjote tą vakarą, kai dingo Dženiferė?

Adrianas linktelėjo. Jis matė, kad detektyvė matuoja žvilgsnio kampus ir nuotolius, įsivaizduodama šešėlius, tą vakarą kritusius ant gatvės.

– Ji nemato, – pasakė Brajanas.

Jis sėdėjo keleivio sėdynėje. Irgi žiūrėjo į tą vietą gatvėje, kur autobusiukas sulėtino greitį, sustojo, o paskui greitai nulėkė.

– Ką turi omeny? – sušnibždėjo Adrianas.

– Omeny turiu tai, – piktai atsakė Brajanas, – kad ji neleidžia sau įsivaizduoti to nusikaltimo. Dar ne. Ji spokso tiesiai į tą vietą, bet vis vien stengiasi ieškoti, kodėl tai *nenutiko*, o ne kodėl nutiko. Va čia, mielas mano broli, tu ir pasirodai. *Įtikini* ją. Priverti žengti tą kitą žingsnį. Turi kalbėti logiškai. Turi kalbėti įtikinamai. Pirmyn, Audi.

– Bet...

– Tavo užduotis – priversti ją pamatyti tai, ką matei tą vakarą. Taip elgiasi visi tyrėjai, nors ne visada nori tą pripažinti, mat tai skamba blogiausiu atveju beprotiškai, o geriausiu – keistokai. Jie stengiasi viską įsivaizduoti taip, tarsi *būtų buvę ten*... ir tai jiems pasako, kur ieškoti toliau.

Brajanas ir vėl buvo su savo nublukusiais kariškais drabužiais. Sėdėjo užkėlęs nuplyšusius aulinius batus ant prietaisų skydo, atsilošęs rūkė cigaretę. Jaunas Brajanas. Vyresnis Brajanas. Negyvas Brajanas. Adrianui brolis atrodė tarsi haliucinuojančios atminties chameleonas. Nuo Vietnamo iki Volstrito. Taip pat ir Keisė, ir Tomis, ir visi kiti iš praeities, nuspręsiantys pasirodyti tame trumpame jo gyvenimo likutyje. Adrianas įkvėpė tarsi uosdamas aitrų dūmų kvapą, sumišusį su tirštu, šlapiu tropikų drėgmės dvelksmu, tarsi Brajanas drauge būtų atsinešęs ir garuojančias džiungles. Ankstyvo Naujosios Anglijos pavasario gaivos nė su žiburiu nerasi. Arba, pamanė Adrianas, tik *aš* nerandu.

– Kodėl niekas kitas nieko nematė? – paklausė Terė Kolins.

Adrianas taip ir nesuprato, ar turi atsakyti į šitą klausimą, nes ji paklausė tyliu balsu, tarsi kreiptųsi į blėstančius saulės spindulius, o ne į jį.

– Nežinau, – atsakė Adrianas. – Žmonės važiuoja namo. Nori pavakarieniauti. Pamatyti savo šeimas. Uždaro lauko duris ir išmeta iš galvos dieną. Kas tokiu paros metu žiūri į gatvę? Kas ieško ko nors, kas būtų neįprasta? Nedaugelis, detektyve. Žmonės siekia rutinos. To, kas įprasta. Būtent šito jie tikisi. Jie turbūt nepastebėtų, jei gatve net ir vienaragis prašuoliuotų.

Tai pasakęs, Adrianas sekundę užsimerkė, tikėdamasis, kad tais žodžiais neiškvietė gatve palakstyti balto raguoto mistinio, tik jam vienam matomo padaro.

– Kas nors turėjo ką nors pastebėti, – tęsė Terė, tarsi būtų neišgir-

dusi to, ką pasakė Adrianas, o jis ėmė svarstyti, ar bus tai išties garsiai pasakęs, ar tik pagalvojęs.

– Bet nepastebėjo. Pastebėjau tik aš, – pratarė.

Detektyvė atsisuko į jį. Tai, suprato jis, ji tikrai išgirdo.

– Tai už ko čia užsikabinti? – paklausė ji.

Tačiau iš tiesų nesitikėjo, kad jis atsakys. Tik žiūrėjo, kaip prieš išlipdamas iš automobilio Adrianas muistosi sėdynėje. Kartą jai teko apklausti šizofreniką, kuriam tuo metu kaip tik buvo priepuolis ir jis nuolat sukiojosi į visas puses, girdėdamas nesamus garsus, bet galiausiai, būdama kantri, ji išgavo daugmaž logišką plėšiko aprašymą. Be to, jai daug kartų buvo tekę nagrinėti, ką prisimena studenčiokai, žinantys, kad nutiko kažkas bloga – paprastai išprievartavimas, – tik ne visai suprantantys, ką matę, girdėję ir kur dalyvavę. Per daug narkotikų. Per daug alkoholio. Įvairiausių dalykų, sujaukiančių pastabumo gebėjimus. Tačiau susidūrus su Adrianu jai kiek pašiurpo oda, apėmė kažkoks dygus jausmas. Kažkas buvo lygiai taip pat, o kažkas – kitaip. Adrianas atrodė gležnas, liesas, tarsi kas jį pamažėle ėstų kiekvieną sekundę jiems bendraujant. Ją apėmė keistas jausmas, kad sulig kiekviena slenkančia sekunde jis po truputį, po lašelytį blėsta.

Adrianas giliai įkvėpė.

Brajanas sušnibždėjo:

– Tai svarbu. Nepaleisk jos, Audi. Neleisk jai pasprukti. Ieškant Dženiferės tau jos reikės. Pats žinai. Neišbaidyk jos.

– Manau, detektyve, čia bus baisi problema, – kaip galėdamas ramiau ir tvirčiau pasakė Adrianas. – Jei tai, ką mačiau, iš tikrųjų buvo pagrobimas, o aš manau, kad taip ir yra, tada jis buvo toks, kokių šiose apylinkėse labai retai pasitaiko.

– Puiku, – tarė Brajanas.

– Taip. Klausau jūsų, – atsakė Terė.

– Atsitiktinis. Žinot, tai žodis, kurio psichologai negali pakęsti. Jis skamba tarsi pasiteisinimas nesugebėjus reaguoti. Matot, mano

darbas buvo – o dirbau aš dėstytoju – pademonstruoti, kad atsitiktinumų *nebūna*. Jei nesiliausi skaidyti ir klasifikuoti visų elementų, galiausiai prisikasi iki tiesos, o tai neišvengiamai liepia veikti. Ir galiausiai viskas įgauna prasmę. Žmogus suplanuoja kur nors skristi. Tas lėktuvas pagrobiamas ir įsirėžia į Pietinį dangoraižį. Gal čia ir būta sėkmės – kad skrydis pasirinktas būtent tą dieną. Bet tai logiška. Kas nors *turėjo* būti tame lėktuve kuriuo nors metu, ir tas reisas buvo logiškas pasirinkimas. Galimybė, kad šalia sėdintis žmogus bus nihilistas savižudis teroristas, yra visiškai menkutė – bet įmanoma. Svarbiausi veiksniai, visa tai, kas sukūrė tą teroristą ir kas sukūrė tą auką, psichologiškai nustatytu būdu susilieja į atpažįstamą šabloną. Tokia ta tiesa visais atvejais.

Terė žengė atatupsta.

– Skamba, tarsi ruoštumėtės paskaitai, – pasakė.

– Dabar! – Brajanas paragino jį garsiai teatrališkai sušnypšdamas. – Imk ją dabar!

– Taip. Paskaitai. Bet jei dar yra vilties rasti Dženiferę, jums teks įžengti į *mano* teritoriją.

– Puiku, – pasakė Brajanas. – Ta mintis užkabino jos dėmesį.

Detektyvė Kolins, regis, giliai susimąstė. Brajanas kalbėjo energingai. Adrianas pagalvojo, kad jo balsas skamba taip, kaip, matyt, skambėjo, kai jis komandavo kariams, arba teisme, kai išmušdavo laikas išgauti tiesą iš sunkiai pasiduodančio liudytojo.

– Dabar, – brolis paragino Adrianą, – prisimink, ką tau sakė Tomis.

Adrianas sutriko. Norėjo atsisukti į Brajaną ir išsiaiškinti: *Ką? Ką man Tomis pasakė prieš tai, kai jį sudraskė gabalais?* O tada prisiminė skubotus savo sūnaus žodžius: *Svarbiausia – pamatyti.*

– Klausykit, detektyve. Jei Dženiferę pagrobė iš šitos gatvės tik tam, kad koks nors iškrypęs žudikas pasismagintų kokiame nors tamsiame, slaptame, nuošaliame užkampyje, tada galite tiesiog keliauti namo ir laukti, kol kas nors suras jos kūną kitą savaitę ar po

mėnesio, ar po metų, ar po dešimties metų. Be to, jau žinome, kad ji pagrobta ne dėl išpirkos, nes niekas su jos motina nesusisiekė. Kad tai nesusiję su jos giminėmis, nes nėra tie jų santykiai *tokie* įtempti, irgi žinome. Ir jau išsiaiškinote dėl patėvio ir jo, kaip gydytojo, veiklos – tiesą sakant, manau, kad uždavėte labai įžvalgius klausimus, – bet vis tiek tokio pagrobimo tikslas jau būtų išaiškėjęs. Turiu omeny, jei kas nors norėjo paerzinti ar nubausti Skotą Vestą, nedarytų to neleisdamas jam žinoti, kad tai daro, antraip tai netektų prasmės. Tad mudviem lieka vienintelė labai menka viltis: ją pagrobė dėl kažkokios kitos priežasties. O kokia ta priežastis, – ką gi, tą mums ir reikės išsiaiškinti, nes tik tokiu būdu ją surasime. Turiu galvoje – surasime gyvą.

Atrodė, Adrianas tuo pat metu kalba ir ryžtingai, ir padrikai.

– Dženiferė, detektyve... *Kažkam jos prireikė dėl kažko*. Bet koks kitas paaiškinimas beprasmiškas, nes jie visi baigiasi ta pačia išvada: *ji negyva*. Taigi, įsikibti tų kitų paaiškinimų visiškai nelogiška. Vienintelis kelias – įsivaizduoti, kad ji dar gyva, ir gyva dėl kažkokios konkrečios, aiškiai apibrėžtos priežasties. Antraip tai tik jūsų, o ir mano laiko švaistymas.

Brajanas suprunkštė.

– Va, šitaip, po velnių! – sušuko.

Tas šūksnis nuskambėjo Adrianui per arti ausies ir jis krūptelėjo.

Terė pagalvojo, kad visa tai – tikra beprotybė, ir kad tas senis profesorius – tankiai mirksinčiomis, kiek išverstomis akimis ir rankomis, drebančiomis, tarsi jas kratytų nematoma elektros srovė, – visai išprotėjęs psichas, net jei jai nepavyksta nustatyti medicininės diagnozės. Ji apsidairė aplink, tarsi tikėdamasi, kad jai tuoj nusišypsos laimė ir iš už kampo atlėks tas baltas autobusiukas, sulėtins greitį ir išmes Dženiferę pro duris, gal kiek apibrozdintą, gal išprievartautą, bet tokios būklės, kad, skyrus jai šiek tiek meilės, gydymo ir nuskausminamųjų, ji išgyvens.

Aplinkui leidosi vakaro sutemos. Senis profesorius, regis, kabo ant plono kažkokios minties siūlo. Ji pasvarstė: *O iš ko gi man rinktis*?

– Gerai, – pasakė Terė. – Išklausysiu jūsų.

Adrianas tylėdamas linktelėjo. Jį kiek pribloškė tai, jog detektyvė pasiruošusi išgirsti, ką jis sako, ir truputį sutriko, nes pats nežinojo, ką ruošiasi pasakyti.

– Ar jauti, – sušnypštė Brajanas, bet nepiktai. – Tas gaivus vėjelis. Atrodo, Dženiferė dar turi šansų.

Adrianas detektyvei pravėrė duris ir mostelėjo žengti vidun iš tamsos. Dar pamindžikavo, tarsi laukdamas, kad Brajanas irgi eis vidun, bet miręs brolis liko stovėti ant laiptų už kelių žingsnių.

– Ten eit negaliu, – gyvai pasakė jis, tarsi tai būtų savaime suprantama.

Tikriausiai Adrianas atrodė nustebęs, nes Brajanas tuoj pat pridūrė:

– Net ir haliucinacijose yra taisyklės, Audi. Jos šiek tiek keičiasi, priklausomai nuo aplinkybių, nuo poreikio, bet tą jau turbūt ir pats supranti. Bet vis tiek turiu jų laikytis.

Adrianas linktelėjo. Tai pasirodė visai logiška, nors ir nesuprato – kodėl.

– Klausyk, šiame etape susitvarkysi. Žinau. Pakankamai nutuoki apie žmonių elgesį ir nusikaltimus, o tavo draugelis iš universiteto nurodė tau vienintelę kryptį, kur gali ko nors pasiekti, taigi tau lieka tuo įtikinti detektyvę. Ir tu gali tai padaryti.

– Nežinau...

Vienoje ausyje išgirdo žmonos balsą. *Taip, brangusis, gali.* Keisės balsas skambėjo visiškai užtikrintai, o kai Adrianas vėl atsigręžė į Brajaną, pamatė šmėklą drąsinamai iškeliant kumštį, nes, matyt, jis taip pat girdėjo Keisės balsą.

– Čia? – paklausė Terė Kolins.

Adrianas nusipurtė visus atsiminimus.

– Taip. Į dešinę. Prisėskime svetainėje. Gal norėtumėt kavos?

Jis pasiūlė negalvodamas. Staiga suvokė, kad virtuvėje jokios kavos greičiausiai neturi, o jei ir turėtų, nelabai mokėtų ją paruošti. Ir akimirką pasijuto labai netvirtai, tarsi net nežinotų, kur ta virtuvė. Giliai įkvėpė, priminė sau, kad šiame name jau gyvena daug metų ir kad virtuvė yra tiesiai už valgomojo, prieš pirmojo aukšto tualetą. Laiptai veda į jo miegamąjį ir kabinetą – viskas ten, kur ir turi būti.

Detektyvė papurtė galvą.

– Ne. Pradėkim tuoj pat.

Ji įėjo į svetainę. Užverstą knygomis, nugertais kavos su sugižusiu pienu puodeliais ir sausais pusryčiais, lėkštėmis su maisto likučiais ir visur besimėtančiais įrankiais. Įvairiose kambario vietose sukrautos krūvos popierių, be garso veikia televizorius – įjungtas sporto kanalas, užsistovėjęs uždaros patalpos oras troškus ir pridvisęs. Beveik netvarka, pamanė ji. Bet dar ne visai. Netvarkos nėra tiek, kad per kokias kelias valandas visko nesutvarkytum ir neiškuoptum. Šitame kambaryje, kaip ir visame name, pagalvojo ji, matyti pėdsakai vaikų, kurių nejaudina išmėtyti žaislai ir drabužiai, ir senukų, apsikrovusių širdžiai brangiais prisiminimais ir senienomis. Ir vieniems, ir kitiems tvarka ne itin rūpi.

– Dabar gyvenu vienas, – pasakė Adrianas. – Atsiprašau dėl netvarkos.

– Turiu mažų vaikų, – atsakė detektyvė. – Taigi man ne naujiena.

Ji nustūmė kelis popierius nuo krėslo ir atsisėdo, tik prieš tai dar spėjo pastebėti, kad ant kokių trijų savaičių senumo *The Boston Globe* laikraščio guli keli ne iki galo užpildyti gydymo įstaigos blankai. Bandė perskaityti, kas juose, bet neįžiūrėjo.

– Gerai, – pasakė. – Pasakykite, ką, jūsų nuomone, galėtume padaryti.

Adrianas irgi patraukė knygas ir dribo į fotelį. Akimirką pasijuto visai sutrikęs, tarsi jame kiltų ir leistųsi potvynio bangos, jo balsas

pasidarė nebe toks tvirtas. Stovėdamas lauke jis džiaugėsi taip energingai formuluodamas mintis. Jam atrodė, kad kalba įtaigiai. Tačiau dabar pajuto, kaip netvirtai skamba jo žodžiai.

– Matote, detektyve... – užsikirto jis. – Aš tikrai noriu, kad ji būtų gyva. Kalbu apie Dženiferę.

Detektyvė nutraukė jį pakėlusi ranką.

– Norėti ir galėti ką nors dėl to padaryti yra labai skirtingi dalykai.

Adrianas linktelėjo.

– Tai svarbu. Tai svarbu *man*. Turiu ją surasti. Noriu pasakyti – man tai jau beveik viskas baigta, bet ji jauna. Jai priešaky dar visas gyvenimas. Kad ir kaip jai nesisekė, nereiškia, kad jis turi pasibaigti anksčiau laiko...

– Taip, – atsakė Terė. – Tai nuvalkiotos tiesos. Bet su policijos darbu jos menkai susijusios.

Adrianas pasijuto nesmagiai. Su policija reikalų turi pirmą kartą gyvenime. Kai nusižudė Brajanas, Niujorko žmogžudysčių skyrius veikė greitai, dalykiškai ir neįkyriai, nes viskas buvo visiškai aišku. Įvykus Keisės nelaimei, vietinis valstijos pareigūnas, atėjęs pas jį, buvo rūpestingas ir tiesus, kalbėjo konkrečiai. Tačiau jų nebuvo per tas ilgas savaites, kurių jai prireikė pagaliau numirti. O dėl Tomio, na, čia sulaukta gana atsainaus kariuomenės atstovo vizito: jis papasakojo apie žūties aplinkybes ir pranešė dieną ir laiką, kada pasitikti lėktuvą su sūnaus karstu. Adrianas sekundę stipriai užsimerkė ir už tos tamsos išgirdo aidų kakofoniją, tarsi vienu metu su juo bandytų šnekėtis daugiau nei vienas žmogus ir jam būtų sunku susigaudyti toje žodžių, tonų ir įvairių neatidėliotinų reikalų maišalynėje.

– Profesoriau, ar gerai jaučiatės?

Jis atsimerkė.

– Taip, atsiprašau.

– Atrodo, buvot netekęs sąmonės.

– Tikrai?

– Taip.

Adrianas klausiamai į ją pažvelgė.

– Kiek laiko aš...

– Daugiau nei minutę. Gal dvi.

Adrianas pagalvojo, kad taip negali būti. Jis tik sekundėlę užsimerkė. Ne ilgiau.

– Ar gerai jaučiatės, profesoriau? – pakartojo Terė.

Ji stengėsi, kad balse nebūtų justi jokio policininkiško griežtumo, kalbėti labiau kaip motina, palinkusi prie karščiuojančio vaiko.

– Taip. Man viskas bus gerai.

– Nepanašu, kad gerai jaučiatės. Tai ne mano reikalas, bet...

– Man išrašyta naujų vaistų. Dar prie jų pratinuosi.

Jis pagalvojo, kad šitoks paaiškinimas jos tikrai neįtikins.

– Gal jums vertėtų pasikonsultuoti su savo gydytoju. Jei vairuotumėt ir...

Adrianas ją nutraukė.

– Aš atsiprašau. Leiskit man susikaupti. Kur mes baigėme?

Terė norėjo tęsti, ką sakė apie pavojus, su kuriais profesorius Tomas susidurtų vairuodamas tokios būklės. Tačiau nurijo žodžius ir grįžo prie svarbesnių reikalų.

– Apie Dženiferę... ir kodėl...

– Taip, žinoma. Apie Dženiferę. Štai koks dalykas. Kone visos mudviem su jumis žinomos tokių įvykių ilgos sekos baigiasi paprastu dalmeniu. *Mirtimi*. Taigi, žvelgiant mokslininko akimis, nelabai logiška eiti bet kuriuo iš šitų kelių, net jei jie, atrodo, žada didžiausią sėkmės tikimybę, nes atsakymas ten vienintelis, pernelyg baisus, kad jį svarstytume. Taigi viską apverskime. Kur yra lygtis, pasibaigianti *gyvenimu*?

– Aš vis dar klausau.

– Taip, žinoma. Štai ką mes žinome.

Čia Adrianas nutilo ir ėmė svarstyti, ką gi *iš tiesų* žino. Pažvelgė

į priešais sėdinčią Terę Kolins ir pamatė, kaip kėdėje ji kiek palinko į priekį. Tuo pačiu metu pajuto, kad jį kažkas prispaudė iš šono, ir labai norėjo pažiūrėti kas. O tada susivokė, kad nebereikia, nes Keisė apkabino jį per pečius ir piktai sušnypštė: *Svarbiausia ne pati Dženiferė. Svarbiausia, kokia ji yra, o ne kas ji yra. Pasakyk jai.*

Taip Adrianas ir padarė. Pasakė:

– Klausykit, gal tai atitinka tą nusikaltimų kategoriją, kur kalbama ne apie konkretų žmogų, o apie žmogaus *tipą*.

Terė lėtai išsiėmė užrašų knygelę. Jai pasirodė, jog senasis profesorius nepatogiai pasimuistė fotelyje, o dabar susilenkė tarsi netekęs pusiausvyros, bet tai, ką jis kalbėjo, atrodė visai logiška.

– Ką žinome? Kad gatvėje pagrobta šešiolikmetė. Viskas, ką žinote apie Dženiferę ir jos šeimą, nelabai aktualu, ar ne? Mums reikia išsiaiškinti, kodėl kažkam prireikė būtent tokio tipo žmogaus, kaip ji, ir kodėl jie važinėjosi po šitą rajoną. O tada turime įsivaizduoti, kodėl, kai ją pamatė, jiems *jos* prireikė. Dar žinome, kad tai buvo moteris ir vyras. Taigi, kalbame apie labai siaurą nusikaltimų kategoriją, ir tokių, kurie dažniausiai pasibaigia nužudymu.

Adriano balsas vėl skambėjo tvirtai, akademiškai ir užtikrintai, taip, kaip jis prisiminė milijonus valandų kalbėjęs auditorijose. Pažįstamai, kaip jo mėgstamos eilės – Šekspyro sonetai ar Frosto eilėraščiai. Supratęs, kad grįžo ta jo nykstančioji dalis, jis pasijuto kur kas geriau.

– Bet jei tai baigiasi nužudymu...

– Tik pasakiau, kad dažniausiai.

– Bet...

– Mums reikia tai sutrukdyti.

– Bet kaip...

– Yra tik vienas būdas. Tuo atveju, jei Dženiferė pagrobta kitu tikslu nei nužudyti. Jei jos gyvybė turi prasmę – kitokią nei mirtis. O vildamiesi, kad mudviem pavyks, turime suprasti, koks tas tikslas,

o tada grįžti prie jo šaltinio. Antraip lieka tik laukti, kol bus surastas lavonas.

Jis kiek patylėjo ir pasitaisė.

– Ne *šiaip koks* lavonas. Dženiferės lavonas.

– Gerai. O koks galėtų būti tas tikslas?

Adrianas pajuto, kaip žmona kumštelėjo jį ir suspaudė petį. Pasisuko ir jam pasirodė, kad ta draugo paskolinta „Žmogžudysčių enciklopedija" staiga jo akyse pakyla į orą ir jos lapai ima verstis, pagauti sūkuringo vėjo.

Makbetas, pagalvojo jis. Ledi Makbet nužudymo įrankio haliucinacija. *Ką aš čionai matau? Nejaugi durklą?** Tik tiek, kad priešais jį ore kabojo straipsnis iš knygos apie begalę nužudymų ir neviltį.

– Vieną idėją turiu, – pasakė Adrianas. – Gal tą vienintelę idėją.

* Šekspyras. *Makbetas*. Kaunas, 1947. Iš anglų kalbos vertė Aleksys Churginas.

19

TĄ VAKARĄ PARSIGAVUSI namo Terė Kolins buvo įsitikinusi, kad Adrianas visiškai išprotėjęs ir kad toji beprotybė šiuo atveju turbūt veda vieninteliu keliu, kuriuo ji gali eiti.

Kai atidarė duris, abu vaikai šovė nuo televizoriaus prie jos. Ją ūmai užvirto lavina vaikų poreikių ir reikalavimų, dauguma jų – išklausyti pasakojimus apie mokyklą ir kas nutiko žaidimų aikštelėje arba per skaitymo pamoką. Atrodė, tarsi būtum įžengęs į kino teatrą filmui prasidėjus, kai reikia ramiai pasižiūrėti ir surinkti pakankamai detalių, kad galėtum suvokti informacijos visumą. Lorė, jos draugė ir laikina auklė, stovėjo virtuvėje palinkusi prie indais užverstos kriauklės, pasisveikindama šūktelėjo ir paklausė, ar ji ne alkana, o Terė atsakė – kad ne. Terės vyresnėlis, aštuonmetis, kupinas berniukiškos energijos, paklausė:

– Ar suėmei šiandien kokių blogiečių?

O jo mažoji sesutė, dvejais metais jaunesnė ir lygiai tiek tyli, kiek jis triukšmingas, viena ranka įsikibo mamai į koją, o kitoje laikė spalvingą piešinį.

– Ne, šiandien ne, – atsakė Terė. – Bet, manau, rytoj ar poryt tikrai suimsiu.

– Tikrus blogiečius?

– Kaip visada. Tikrai labai blogus.

– Puiku, – pasakė aštuonmetis.

Jis atšoko nuo jos ir nustraksėjo atgal ant fotelio priešais televizorių. Terė žiūrėjo, kaip jis lekia per kambarį. Stebėjo visus jo judesius, klausė kiekvieno jo sakomo žodžio tono, nagrinėjo kiekvieną jo veido išraišką – ieškojo, kas išduotų jo tėvo bruožus. Tai buvo tarsi gyvenimas su užtaisytu sprogmeniu namuose. Ji nežinojo, kokią savo dalį jos buvęs vyras perdavė sūnui, bet tai ją baugino. Genetika, pamanė ji, gali būti šiurpinanti. Jai buvo aišku, kad tas vaikas jau šypsosi nerūpestinga tėvo šypsena ir moka taip pat nerūpestingai gundyti – mokykloje ir kieme jis buvo nepaprastai mėgstamas. Ji baiminosi, kad visa tai melas, kad, lygiai kaip tėvo atveju, tai reiškia žavesį ir blogį viename. Jos buvęs vyras viešumoje visada šypsodavosi, juokaudavo, leisdavo visiems aplinkiniams pasijusti puikiai – iki to momento, kol jie likdavo dviese ir staiga išlįsdavo tamsi slaptoji jo pusė ir jis imdavo ją negailestingai daužyti. Niekas, išskyrus ją, tos slaptosios jo pusės nebuvo matęs. Tai buvo paslaptis, ir pabėgdama ji žinojo paliekanti krūvą tėvų, draugų, giminių ir bendradarbių, klausiančių: *kaip taip gali būti?*, ir sakančių – *kažkokia nesąmonė.*

Bėda ta, kad taip buvo. Tik jie to nežinojo.

Ji žvelgė, kaip sūnus sudribo į fotelį ir, nekreipdamas dėmesio į televizorių, paėmė knygą su paveikslėliais. Paklausė savęs: *Ar pabėgau laiku?* Naktimis jai ramybės neduodavo mintis, kad jos buvęs vyras paliko tame vaike kažkokį užkratą, ir kad tas tik ir laukia, tyko tinkamo meto išsiveržti. Terė kasdien laukė skambučio iš mokyklos, to *manome, kad esama problemos,* skambučio. Ir kas vakarą, jo nesulaukusi, pajusdavo palengvėjimą iki kito ryto, o tada baimė, kad tądien jo sulauks, atsinaujindavo.

Jai pavyko pasprukti – susirinkti daiktus ir pabėgti, žinant, kad jis kelias valandas bus užsiėmęs. Buvo atsargi, tas savaites iki pabė-

gimo neišsidavė, dirbo visus nuobodžius kasdienius darbus, kokius tik galėjo, idant jos pabėgimas būtų netikėtas. Paliko beveik viską, pasiėmė tik truputį kišenpinigių ir vaikus. Jis galėjo pasilaikyti visa kita. Jai tai nerūpėjo.

Turėjo vienintelę mantrą, kurią nuolat sau kartojo: *pradėk iš naujo. Pradėk iš naujo.*

Vėliau ji gavo teismo draudimą jam prie jų artintis ir išsiskyrė – jam buvo apribota teisė į vaikus, be to, užpildė visus reikiamus dokumentus pas jo vadą Šiaurės Karolinoje, bazėje, kur įsikūrusi Pirmoji oro divizija. Jai teko iškęsti ne vieną pokalbį su karo psichologais, kurie ir švelniai, ir nelabai švelniai bandė įkalbėti ją grįžti pas vyrą. Bet, kad ir kiek kartų jie pavadino jį „Amerikos didvyriu", ji atsisakė.

Pas mus apskritai didvyrių per daug, pagalvojo ji.

Tačiau ji niekada taip ir nepabėgo visiškai, galutinai, bent jau ne taip, kad slėptųsi, keistų tapatybę ir kraustytųsi iš vienos vietos į kitą, norėdama išlikti anonimiška šiame pasaulyje, kuris, regis, labai stropiai apie visus platina informaciją. Jis niekada visiškai nedings iš jų gyvenimo. Todėl iš dalies ji ir grįžo mokytis, ir įdėjo daug energijos norėdama tapti policininke. Ji vylėsi, jog pusautomatis kuprinėje ir policininko pažymėjimas yra tvirtas barjeras tarp jos ir visų jo nuodų.

Ji apkabino vaikus ir sukalbėjo maldelę: praėjo dar viena saugi diena. Jai norėjosi uždegti bažnyčioje žvakę ir paprašyti, kad jos buvęs vyras prasigertų, taptų narkomanu ar būtų perdislokuotas į Iraką ar Afganistaną, kur nors, kur yra kulkų, bombų ir mirtis kerta nesirinkdama.

Taip galvoti žiauru ir beširdiška, visiškai negeranoriška. Bet jai tai nesvarbu.

Terė davė vaikams įvairių užduočių – papiešti, paskaityti, pažiūrėti televizorių – ir nuėjo į virtuvę. Lorė, kuria ji galėjo visiškai pasitikėti nuo tos minutės, kai jai paskambino dėl dingusios Dženiferės, krovė į lėkštę maistą.

– Supratau, kad ne visai teisybę sakai, – tarė ji.

Terė nudelbė akis į pašildytą netikrą zuikį ir salotas. Paėmė lėkštę, susirado peilį ir šakutę ir, vis dar stovėdama atsirėmusi į spintelę, ėmė valgyti.

– Čia tau reikėtų dirbti detektyve, – pasakė nurijusi kąsnį.

Lorė linktelėjo. Žmogui, praleidžiančiam šitiek laiko su Reimondu Čandleriu, seru Artūru Konanu Doiliu ir Džeimsu Elrojumi, tai didžiulis komplimentas.

Kitame kambaryje vaikai sau tyliai kažką veikė vieni, o tai jau didžiulis pasiekimas. Terė jau pradėjo piltis stiklinę pieno, tačiau persigalvojo ir susirado pusbutelį baltojo vyno. Paėmė nuo lentynos porą taurių.

– Pasiliksi trumpam?

Lorė linktelėjo.

– Aišku. Baltasis vynas ir vaikų guldymas. Nė nesugalvosi geresnio vakaro, tik su sąlyga, kad grįšiu prie teliko, kol dar neprasidėjo „CSI kriminalistai“.

– Juk žinai – taip, kaip tuose serialuose, nebūna.

– Jo. Bet jie truputį primena moralitė vaidinimus. Viduramžiais visi prasčiokai susirinkdavo prie kokios nors bažnyčios laiptų ir žiūrėdavo, kaip aktoriai vaidina Biblijos scenas, idant išmokytų juos tokių pamokų kaip *Nežudyk*. O šiais laikais įsijungiame teliką ir žiūrime, kaip Horacijus nežinau pavardės Majamyje ar Gasas Las Vegase praneša mums daugmaž tą patį, tik šiuolaikiškiau.

Jos abidvi nusijuokė.

– Dešimt minučių! – Terė sušuko vaikams kitame kambary, ir tą pranešimą, kaip galėjai nuspėti, palydėjo urzgimas ir dejonės.

Terė suprato, kad Lorei labai norisi paklausti apie bylą, bet ji pernelyg mandagi, kad pradėtų apie tai kalbėti be įžangos.

Ji įsidėjo į burną gabalėlį netikro zuikio.

– Pabėgėlė, – atsakė į garsiai neišsakytą klausimą. – Bet dar iki galo nežinome. Gal ir pagrobimas. O gal kas padėjo jai pabėgti. Dar neaišku.

– O ką pati manai? – paklausė Lorė.

Terė kiek patylėjo.

– Dauguma dingusių vaikų pagrobiami ne be priežasties. Ir paprastai atsiranda. Bent taip mums byloja statistika.

– Bet...

Terė žvilgtelėjo į kitą kambarį įsitikinti, kad vaikai neišgirs.

– Aš ne optimistė, – tyliai pasakė. Pagnaibė salotas ir nugėrė didelį gurkšnį vyno. – Aš realistė. Viliuosi geriausio. Tikiuosi blogiausio.

Lorė linktelėjo.

– Tos laimingos pabaigos...

– Jei nori laimingos pabaigos, žiūrėk televizorių, – rėžė Terė. Jos balsas nuskambėjo kur kas griežčiau, nei šiuo atveju derėjo, bet po pokalbio su tuo profesoriumi visos galimybės jai atrodė pilkos ir juodos. – Ten daugiau šansų tokią pamatyti.

Šitai, pagalvojo ji, labai keistas būdas tirti nusikaltimą.

Buvo jau vėlu, Lorė išėjo, kaip visada paprašiusi skambinti bet kuriuo metu, dienos ar nakties... Vaikai miegojo, o Terė, apsikrovusi knygomis ir straipsniais, su nešiojamuoju kompiuteriu po ranka, gėrė jau trečią taurę vyno. Ji jautėsi keistai balansuojanti tarp pervargimo ir manijos.

– *Matote, detektyve, tas nusikaltimas, įvykęs tiesiog mano akyse, buvo tik pradžia. Pirmoji scena. Pirmas veiksmas. Įeina neigiami herojai. O tos menkos mūsų žinios apie juos tikriausiai niekur neveda. Ypač jei nusikaltėliai patyrę.*

Jai atrodė, kad profesoriaus balsas aidi jos mažų, tvarkingų, žaislų pilnų namų šventovėje. *Patyrę*. Ji nepapasakojo jam apie pavogtą autobusiuką ir jo padegimą, greičiausiai sunaikinusį visus netyčia paliktus įkalčius. Tokių priemonių imtųsi tas, kuris *žino*, ką daro.

– *Reikia galvoti apie nusikaltimą, kuris vyksta mums kalbantis.*

Tas profesorius, pamanė ji, pamišęs dėl visokių prielaidų, kraustosi iš proto dėl visokių idėjų. Tačiau kažkur giliai būta minčių, kurios jai atrodė visai protingos. Ji įdėmiai jo išklausė, stengdamasi įžvelgti kelią pro dvi mįsles. Pirmoji – akivaizdi: *kas jam negerai?* O antroji kur kas sudėtingesnė: *kaip surasti iš šio pasaulio pagrobtą Dženiferę?*

Terė nusprendė, kad tiesiog teks pakęsti tą profesorių. Jis protingas, nuovokus ir itin išprusęs. Ką gi, tai, kad jis vienu momentu sutelkia dėmesį, o kitu jį vėl praranda, tarytum nuklysdamas į kitus pasaulius, ir reaguoja į garsiai neišsakytus klausimus ir pasakymus, Terės nuomone, buvo visai nepiktybiška. Gal kažkur tose jo klejonėse esama kelio, kuriuo ji galėtų eiti.

Jai ant kelių gulėjo atversta „Šių laikų žmogžudysčių enciklopedija". Ji dukart perskaitė skyrių apie durpynų žudikus ir nuodugniai išnagrinėjo tų nusikaltimų aprašymus internete. Niekaip nesiliovė stebėtis tuo, ką galima rasti kibernetinio pasaulio užkaboriuose. Surado skrodimų nuotraukas, nusikaltimo vietos žemėlapius ir policijos dokumentų originalus – visa tai sudėta įvairiuose žudikams maniakams ir seksualiniams iškrypimams skirtuose tinklalapiuose. Jai norėjosi užsisakyti vieną iš kelių knygų apie Mairą Hindli ir Janą Breidį, tačiau būtų negerai, jei tokia medžiaga atsidurtų lentynoje drauge su „Katinu su skrybėle", „Vėju gluosniuose" ir „Mike Pūkuotuku".

Ji rūpestingai išvalė iš kompiuterio atminties visus peržiūrėtų tinklalapių apie nužudymus adresus. Nėra reikalo palikti tai, ką jos vyresnėlis, ko gero, mokėtų atsidaryti. *Vaikai iš prigimties mėgsta žiūrėti slaptus dalykus,* pagalvojo ji, *tačiau bet kokiam smalsumui yra ribos.* Net ir nutempus ir perkėlus viską į kompiuterinę skaistyklą, tai, ką perskaitė, nesitraukė iš jos minčių.

Ji suprato, kad profesorius nori pasakyti, jog žudikų porą parklupdė noras savo ekscesais pasidalyti su kitais.

– *Čia ir esmė,* – pasakė Adrianas. – *Jiedu jautė poreikį peržengti savo ribas. Jei būtų tiesiog dalijęsi tuo kankinimų pomėgiu tik vienas su kitu, būtų galėję tęsti daugmaž be galo.*

Kai profesorius skaitė jai tą paskaitą, Terė šį bei tą užsirašė. *Jei nebūtų padarę tos klaidos planuodami, kai juos pastebėjo atsitiktinis žmogus, būtų galėję taip tęsti metų metus.*

Nors buvo išklausiusi šiokį tokį kursą apie garsias žmogžudystes ir žudikus maniakus, apie tokio pobūdžio nusikaltimus ji žinojo labai nedaug. Tie keleri metai tiriant kasdienius siauro spektro universitetinio miestelio nusikaltimus ištrynė beveik viską, ką ji dar iš to prisiminė.

– *Jei paimčiau dvi identiškas baltas žiurkes ir sukurčiau joms tą pačią psichologinę situaciją, gal ir būtų galima vertinti skirtingą jų reakciją į tą patį stimulą. Tačiau vis vien išliktų panašus atspirties taškas, nuo kurio galima pradėti matuoti.*

Jis buvo labai energingas. Terei atrodė, kad taip kalbėdamas jis įsivaizduoja esąs tarp studentų, kur visi susigrūdę užtemdytoje laboratorijoje stebi gyvūnų elgesį ir atidžiai jį vertina.

– *Bet įdomu pasidaro būtent tada, kai panašios žiurkės tapačioje situacijoje nuklysta nuo tų normų.*

Tačiau Dženiferės dingimas – ne laboratorinis eksperimentas.

Bent, pamanė ji atsilošdama kėdėje, *man taip neatrodo.*

Padėtis sudėtinga. Terė priminė sau turinti elgtis apdairiai. Terei labai patiko jos darbas, tačiau ji suprato, kad jos karjerai bet kuri byla gali būti lemtinga. Tik susimauk dėl išprievartavimo studentų miestelyje, ir vėl sėsi į patrulių automobilį. Nesusitvarkyk su kokia narkotikų byla ar plėšimu, ir tokiame mažame departamente kaip jos juoda dėmė charakteristikoje bus išdidinta. Užuot mosavusi auksiniu skydu smulkiems sukčiams ir iš girtumo sunkų nusikaltimą padariusiems studentams, kaipmat sėsi atsiliepti į telefono skambučius.

Viena jos dalis siuto iš pykčio Dženiferei. *Po velnių! Ko negalėjai*

tiesiog rūkyti žolę ir grįžinėti paryčiais kaip bet kuri kita gyvenimu nepatenkinta paauglė? Ko negėrei ir neužsiminėjai toli gražu per ankstyvu seksu be apsaugos priemonių ir tokiu būdu neišgyvenai tų savo paauglystės metų? Ko tau reikėjo bėgti?

Ji jautėsi pervargusi. Būtų seniai nusmigusi, jei ne mintyse susiplakęs tų dviejų jau negyvų žudikų prieš penkiasdešimt metų ir Dženiferės paveikslas. Norėjo pažadėti – *aš tave rasiu,* bet žinojo, kad tai vis dar vargiai tikėtina.

Terės skyriaus viršininkas sėdėjo prie savo stalo. Ant sienos jam už nugaros kabojo jo paties, vilkinčio beisbolininko uniformą, apsupto vaikų, nuotrauka. Mažosios lygos čempionato sezonas. Netoli nuotraukos stovėjo pigi blizganti taurė ir įrėminta lentelė, skelbianti jį „Geriausiu pasaulio treneriu", pasirašyta daugybe dar vos susiformavusių parašų. Kita sienos dalis nukabinėta mokslo pasiekimų liudijimais: FTB profesinio tobulinimosi programos sertifikatas, Fičbergo universiteto ir Niujorko universiteto Džono Džėjaus baudžiamosios teisės koledžo diplomai, – Terė žinojo, kad pastarasis gana prestižinis. Darbe viršininkas mėgdavo būti su uniforma, bet tądien vilkėjo kostiumą, gerokai per ankštą jo storam pilvui ir sunkumų kilnotojo rankoms. Jai susidarė įspūdis, kad jis tuoj išsprogs į visas puses, tarsi animacinis personažas, pripūstas oro lyg balionas.

Jis gurkšnojo kavą ir pieštuko galu baksnojo jos trumpą ataskaitą.

– Tere, – lėtai prabilo jis, – čia daugiau klausimų nei atsakymų.

– Taip.

– Nori pasakyti, kad reikia kviesti vyrus iš valstijos ar federalus?

Šito klausimo Terė laukė.

– Manau, mums derėtų pranešti jiems apie šitą atvejį kaip galima išsamiau. Bet, neturint jokių tvirtų įrodymų, juos tai sunervins ne mažiau už mane.

Jis nešiojo akinius. Turėjo tokį įprotį – tai nusiimti juos, tai vėl užsidėti, nusiimdavo kalbėdamas ir užsidėdavo skaitydamas – taigi nuolat krutėjo.

– Aha, nori pasakyti, kad...

– Paauglė, kuri jau du kartus bėgo iš namų, pabėga trečią kartą. Nepatikimas liudininkas sakosi matęs, kaip ją pagrobė gatvėje. Tolesnis tyrimas atskleidė, kad vogtas automobilis, panašus į jo matytą, buvo sudegintas praėjus kelioms valandoms po dingimo.

– Taip, ir?

– Taip, ir viskas. Išpirkos nereikalaujama. Jokio kontakto nei su dingusia mergaite, nei su kuo nors kitu. Kitaip tariant, jei čia būta nusikaltimo, mūsų žinios apie jį čia ir baigiasi.

– Jėzau. O ką tu pati manai?

– Manau... – nutilo Terė. Ji jau ketino pulti atsakyti, bet staiga suprato, kad pavojinga sakyti tai, ką ruošėsi pranešti. Norėjo būti tikra, kad savo nuomonę apdairiai apgins.

– Manau, toliau veikti reikia atsargiai.

– Kaip?

– Na, tas liudininkas – profesorius Tomas, universiteto emeritas; informaciją apie jį sudėjau į ataskaitą, – mano, kad mums reikėtų panagrinėti galimą pagrobimą seksualiniam išnaudojimui. Peržiūrėti visus potencialius seksualinius nusikaltėlius. Ir pabandyti rasti už ko užsikabinti. Kartu turėtume skirti daugiau dėmesio paraiškoms apie dingusius asmenis. Jei norite informuoti savo kontaktinį asmenį Springfildo FTB skyriuje, gal ir būtų neblogai. Pažiūrėkit, ar jie nori tame dalyvauti...

– Abejoju, – atsakė viršininkas. – Nebent turėtume ką konkrečiau.

Terė nusprendė daugiau nieko nesakyti. Žinojo, kad dabar kalbės viršininkas.

– Gerai, dirbk su ta byla toliau. Tegu tai būna tavo prioritetas. Pati žinai – tie pabėgėliai dažniausiai atsiranda. Tikėkimės, kad tie žmo-

nės, kuriuos matė profesorius, yra draugai, kurių jos motina nepažįsta. Toliau rinkime informaciją ir laukime eilinio skambučio *baigėsi pinigai, noriu namo*.

Terė linktelėjo. Ji su viršininku mato tas pačias problemas. Jam reikėjo užsitikrinti, kad tikrai neteks stoti priešais krūvą kamerų ir reporterių ir sakyti: „Deja, nesugebėjome išnaudoti galimybių..." Ji buvo mačiusi, kaip kitų žinybų farams teko sudainuoti tą dainelę ir stebėti, kaip išgaruoja jų karjera. Abejojo, kad jos viršininkas – net turėdamas tvirtą mero ir savivaldybės tarybos paramą – norėtų tapti dar vienu, į kurį žiniasklaida pažvelgs šaltu, kritišku žvilgsniu.

Ji nesunkiai nuspėjo, kad jam lygiai taip pat nesinorėjo stoti priešais miesto tarybos narius, net ir uždarame susirinkime, ir sakyti: „Ką gi, gali būti, kad mūsų mielame, ramiame miestelyje atsirado žudikas maniakas ar prievartautojas..." – nes tai sukeltų nė kiek ne mažesnį sprogimą.

Taigi, kaip ji ir numanė, iš tikrųjų jis norėjo jai pasakyti: daryk, ką gali. Išsiaiškink absoliučiai viską. Laikykis visų procedūrų. Bet nerizikuok. Nesiautėk. Tiesiog elkis ramiai ir nuosekliai... Nes, jei kas nepavyks, kalta būsi tu.

Ji linktelėjo.

– Pranešiu, jei paaiškės kas svarbaus.

– Sutarta, – atsakė jis.

Viršininkas pasitaisė kaklaraištį. Matyt, sakys kalbą, pamanė Terė, gal masonams, o gal vietiniame „Lions" klube. Ten, kur norima išgirsti apie kriminalinės statistikos analizę ir kaip jų departamentas sugeba profesionaliai išaiškinti visus nusikaltimus. Tokį įspūdį bosas mokėjo sudaryti puikiai.

Ji nusprendė, kad teks padaryti du dalykus. Peržiūrėti senas neišaiškintas bylas. Gal yra dar kokia kita Dženiferė, apie kurią ji nieko negirdėjusi. O paskui ji planavo surasti visus jai pasiekiamus seksualinius nusikaltėlius. Reikės aplankyti daug žmonių.

Ji atsistojo ir išėjo iš viršininko kabineto. Nepasakė nė žodžio apie profesoriaus Tomo teorijas. Dauguma nusikaltimų atitinka tam tikrus modelius, statistines normas, juos galima įsprausti į tam tikrus rėmus ir tai dėstyti auditorijose, o paskui taikyti tikrose gyvenimo situacijose. O jis nori išeiti už tų parametrų ribų.

Jai buvo aišku, kad to daryti nėra prasmės. Bet nėra prasmės to ir *nedaryti*.

20

MAIKLAS BUVO PATENKINTAS.

Serialo Nr. 4 pašto dėžutę užvertė idėjos, pasiūlymai ir prašymai. Pradedant švelniu *parodykit jos akis*, paskui kur kas labiau nuspėjamu *išpiskitjąišpiskitjąišpiskitją* iki sunkiausio – *nužudykit ją. Dabar nužudykit!*

Maiklas suvokė, kad jo atsakymai labai svarbūs, ir negailėdavo laiko atsakydamas į kiekvieną laišką. Jam, kaip ir bet kuriam geram verslininkui, dirbančiam su įvairiausiais klientais, norėjosi užtikrinti, kad ir pasiūlę kokią nedidelę pataisą vartotojai gautų uoliai surašytus jaudinančius atsakymus, lygiai kaip ir tie, kurie į Serialą nr. 4 įnikę giliau.

Maiklas visada paisė žiūrovų, įsitraukusių į *Kasbustoliau* maniakišką veiksmą, poreikių. Įsivaizdavo save kaip Naujojo amžiaus rašytoją, ateities poetą. Tradicinius rašytojus, skiriančius mėnesius ir metus pasakojimams ant popieriaus, jis laikė dinozaurais, akivaizdžiai keliaujančiais išnykimo link. Didžiavosi kalbantis kita kalba, neapribota anglų, rusų ar japonų kalbų. Jis ne iš tų dailininkų, įkalintų drobės rėmuose; jo potėpiai nuolat kinta ir mainosi. Priešingai nei kino režisierius, kuris dirba laikydamasis griežto biudžeto, jis kuria paveikslus,

kupinus nežinios ir staigmenų. Jis nepririštas prie jokio dialekto ar terpės. Jis – šių laikų menininkas, derinantis kiną ir video su internetu, žodžiais ir spektakliu, kuriantis daugialypį kūrinį, kalbantį ateičiai, ne prieštvaniniams praeities laikams. Save jis laikė pusiau dokumentininku, pusiau prodiuseriu. Jis kuria gaivališkus kūrinius.

Ir jo nė kiek nejaudino tai, kad jo kūryba remiasi nusikaltimu. Visi pažangūs menininkai rizikuoja, galvojo jis.

Linda miegojo susisupusi į išdraikytą patalynę, buvo girdėti, kaip ji ramiai ir lygiai kvėpuoja. Jos ilgos kojos buvo nuogos, oda žvilgėjo. Ji gulėjo pusiau ant pilvo, prispaudusi prie savęs pagalvę, po paklode, kuria buvo apsikamšiusi nugarą ir pečius, matėsi krūties kontūras. Maiklas įsivaizdavo, kad jos sapnai laimingi, kupini paprastų, magiškų vaizdinių.

Kartais, kai ji miegodavo, jis susivokdavo spoksantis į ją ir jam atrodydavo, kad mato, kaip ji sensta, kaip blunka ir raukšlėjasi jos tobula oda, kūnas praranda stangrumą. Jis įsivaizduodavo, kaip jiedu drauge sensta, o paskui pamanydavo – ne, to negali būti, jie visada bus jauni.

Jis retkarčiais žvilgteldavo į ekranus pažiūrėti, kaip sekasi Ketvirtam numeriui. Šiuo metu ji, regis, irgi miegojo – na, bent pastarąją valandą beveik nekrustelėjo. Maiklas spėjo, kad jos sapnai tikrai ne tokie ramūs. Pirmas ir Antras numeris per miegus dažnai rėkdavo. Trečias numeris dejavo, tąsė grandines, ir tai buvo tik pradžia to, kaip ji kovojo su jais, kai prabusdavo. Todėl Serialas Nr. 3 išėjo trumpesnis, nei jam norėjosi, nes su Trečiu numeriu tiesiog buvo per sunku ir sudėtinga susitvarkyti. Tačiau iš Trečio numerio jis labai pasimokė ir naudojosi tomis pamokomis dirbdamas su Ketvirtu numeriu.

Jis spustelėjo kelis kompiuterio klavišus ir pritraukė kameros vaizdą stambiu planu. Ketvirtas numeris gulėjo kiek pravėrusi lūpas, jos žandikaulis atrodė sustingęs, it akmeninis. *Tuoj pradės rėkti*, pamanė jis.

Būna riksmas, sukeltas to, ką sapnuoji. Būna riksmas, sukeltas to, kas tau nutinka prabudus. Maiklas nežinojo, kuris baisesnis. *Užtat Ketvirtas numeris žino*, pagalvojo.

Jis atsiduso, pakėlė rankas ir pakedeno savo ilgus plaukus. Stumtelėjo akinius viršun nuo nosies galiuko. Įdomu, ar turiu laiko greitai palįsti po dušu, pasvarstė. Jam bežiūrint į ekraną Ketvirtas numeris krūptelėjo, jos ranka nevalingai pakilo prie grandinės ant kaklo. *Sapnuoja, kad skęsta*, pagalvojo jis. *O gal kad dūsta. Arba košmarą, kad guli palaidota po žeme.*

Stebėdamas Ketvirtą numerį, Maiklas pasvarstė, kad ji tikriausiai pabus per artimiausias keturias minutes. Tie sapnai būna tokie ryškūs, tokie gąsdinantys, kad sapnuojantieji dažnai nuo jų prabunda. Bent jis taip manė.

Viena iš užduočių yra užtikrinti, kad ji nesiorientuotų, – o Maiklas žinojo, kad tai svarbiausias viso šou elementas, – o ji greičiausiai būdraus visokiu laiku, nes nebėra pririšta prie ritmo: prabusti ryte, dieną nemiegoti, užmigti vakare. Maiklui buvo aišku, kad tai privalumas, nes Serialas Nr. 4 transliuojamas į daugybę laiko zonų daugybėje pasaulio vietų, taigi galų gale visi patenkinti – nes vienu ar kitu metu jų laiko zonoje vyks kas nors neabejotinai gero ir nepaprastai įdomaus. Tačiau jiedviem tai tikra bėda – dažnai vienas iš jų turi budėti, kol kitas nusnaudžia. Iš dalies jų aistra šiam projektui ir kilo dėl galimybės drauge stebėti ir aptarti, juos įaudrindavo tai, ką jie kūrė. Tačiau dažnai nutikdavo taip, kad stebėdavo tik vienas, o tai erzino.

Pirmieji pora *Kasbustoliau* bandymų parodė, kad tai – didžiulis keblumas. Jie būdavo nuolat pervargę ir į pabaigą jau beveik nebeturėdavo jėgų baigti programos.

Po ilgų diskusijų Maiklas su Linda išsprendė tai elektroniniu būdu. Jie nufilmuodavo visą veiksmą, nufilmuodavo miego tarpsnius, kūrė spektaklį spektaklyje taip, kad Serialo nr. 4 pasakojimo gija būtų nuolat atnaujinama, atsukama nuo pradžių ir vėl paleidžiama. Jis tapo

programos *Final Cut* ir kitų montažo programų naudojimo specialistu ir išmoko suklijuoti įvairius gabalus, taigi, kai imdavo atrodyti, kad veiksmas rutuliojasi per lėtai, jis transliuodavo ką nors įdomaus.

Ta idėja Maiklui kilo nagrinėjant šiuolaikinę pornografiją – jis suprato, kad tą patį filmą, kur aktoriai dulkinasi, žmonėms galima kartoti ir kartoti, tarsi kiekvieną dejonę ar judesį jie matytų pirmąsyk.

Tačiau Maiklui užteko proto suvokti – kad ir kokia ta pornografija būtų atvira, ilgainiui ji apkarsta. Galų gale pasidaro nuspėjama. Jis taip įgudo, kad galėjo numatyti internetinių filmukų laiką – tiek ir tiek minučių kiekvienam seksualinio akto elementui, vienam po kito, karišku tikslumu iki pat galutinio pražiotos burnos rezultato.

Maiklas nusprendė sulaužyti tą apkerpėjusią tradiciją.

Serialo nr. 4 grožis slypi meistrystėje pateikti tai, kas nenuspėjama.

Niekas niekada nenumatys, kas gali įvykti priešais kamerą. Niekas niekada nenujaus kito žingsnio. Negalės išmatuoti, kiek laiko tai gali trukti arba kokia bus tema.

Pusnuogė paauglė, grandine pririšta prie sienos nepažįstamame kambaryje – drobė, ant kurios galima nupiešti bet ką.

Jis nepaprastai tuo didžiavosi. Didžiavosi ir Linda. Juk tai ji reikalavo Serialui nr. 4 *susirasti kokią nors jauną ir nepatyrusią*. Ji aiškino, kad išaugusią riziką mažina tarp interneto vartotojų pasklidusi informacija, o tai padidins jų mokių vartotojų skaičių. Nenusileido ir ryžtingai siekė savo, parėmė visus savo argumentus kadaise verslo mokykloje gautomis žiniomis ir patirtimi versle.

Maiklui teko pripažinti, kad šiuo atveju – kaip ir daugeliu kitų – Linda neklysta.

Ketvirtas numeris suvaidins pačioje įdomiausioje jų sukurtoje dramoje.

Linda už nugaros sukrutėjo. Per miegus ji šypsojosi. Jis irgi nusišypsojo – norėjo paglostyti jai koją, bet ištiesęs ranką stabtelėjo. Linda turi pailsėti, nereikia jos trukdyti.

Jis vėl atsisuko į kompiuterį. Gautas elektroninis laiškas iš žmogaus, pasivadinusio *Magicman88*, su prašymu: *Ketvirtas numeris turėtų pasimankštinti, kad galėtume geriau apžiūrėti jos figūrą.*

Maiklas atrašė: *Taip. Viskas savo laiku.*

Jis norėjo vartotojams sudaryti įspūdį, kad jie padeda valdyti padėtį, taigi užsirašė į scenarijaus lapą, kad reikia priversti Ketvirtą numerį padaryti kelis atsispaudimus, pritūpimus, o gal ir pabėgti vietoje.

Atsisėdęs atgal į savo kėdę, jis paklausė savęs: *Jei priversiu ją daryti pratimus, ką ji pagalvos?*

Ir pasvarstė: *Ar avis, kuriai duoda papildomai pašaro, suvokia, kad ją tukina papjovimui?*

Maiklas garsiai sušnibždėjo:

– Ne, nesupras. Manys, kad tai daroma dėl ko nors kito. Čia ji tikrai neįžvelgs viso spektaklio.

Linda lovoje apsivertė. Jį džiugino mintis, kad net į jo šnabždesį ji reaguoja jautriai.

Atsisukęs į ekraną pamatė, kaip Ketvirtas numeris pakelia ranką prie veido, pirštais liečia akis dengiančią kaukę. Bet jos judesiai atrodė nevalingi, ir Maiklas suprato, kad ji vis dar miega.

Jis buvo įsitikinęs, kad tai rodo jo genialumą. Maiklas gerai įsivaizdavo visų ekrane vykstančių veiksmų psichologinius aspektus. Galvojo, kaip tai veikia Ketvirtą numerį ir kaip tai atrodo žiūrovams. Jis norėjo, kad jie ir susitapatintų su Ketvirtu numeriu, ir norėtų ja manipuliuoti.

Svarbiausia – kontrolė.

Jis darsyk pažiūrėjo į ekraną, o paskui nukreipė akis į Lindą. Pačioje pradžioje, kai jie dar tik aptarinėjo idėjas, iš kurių atsirado Serialas nr. 1, jis buvo įsijautęs į nelaisvės pasaulį. Neliko nė vieno straipsnio apie Stokholmo sindromą, kurio jis nebūtų perskaitęs. Ryte prarijo karo belaisvių memuarus, gavo išslaptintus JAV karinius traktatus

apie gyvenimą „Hanojaus Hiltone“. Jam net pavyko gauti kai kurias CŽV psichologinių operacijų skyriaus instrukcijas apie itin svarbių subjektų tardymą ir rizikos vertinimą. Perskaitė kalėjimo apsauginių pasakojimus ir jų kalinių biografijas. Žinojo tikrąją tiesą apie Alkatrazo paukštininką ir galėjo nuodugniai išaiškinti bet kuriam kino istorijos profesoriui, kuo garsusis Berto Lankasterio personažas skyrėsi nuo realybės.

Jis manė apie įkalinimą žinąs nė kiek ne mažiau už visus specialistus. Pagalvojęs apie tokias tvirtas savo žinias, visada šypteldavo. Nuo kokio eilinio profesionalo jis skyrėsi tuo, kad tie ieškojo informacijos ar norėjo suteikti skausmo, arba tiesiog prastumti laiką.

O jiedu su Linda kuria meną. Jie – unikalūs.

Ji vėl sukrutėjo, o jis tyliai atsistojo ir patraukė į vonią. Po dušu atsigausiu, pasakė sau. Kitam dramatiškam epizodui su Ketvirtu numeriu budrumas nepakenks.

Vonioje, virš kriauklės, kabojo nedidelis veidrodis. Maiklas sekundėlę stabtelėjo prie jo save apžiūrėti. Pajudino standžius raumenis ir pamanė atrodąs asketiškai liesas, lyg vienuolis, o gal greičiau sudėtas kaip koks apsėstas ilgų nuotolių bėgikas. Nubraukė nuo veido plaukų sruogas ir apsičiupinėjo skystą barzdą. Jo pirštai buvo ilgi, kadaise jis manė, kad jie puikiai tiktų bėgioti fortepijono klavišais. Tačiau dabar jų muzika – kompiuterio klavišų melodija. Maiklas apsišlakstė veidą vandeniu. Pagalvojo, kad yra kiek išblyškęs. Jiedviem su Linda reikia kiek dažniau išeiti į žmones, nebūti tokiais atsiskyrėliais. Arba gal, pabaigus Serialą nr. 4, jiems vertėtų kiek paatostogauti. Galbūt kur nors tropikuose, kur karšta ir drėgna, pavyzdžiui, Kosta Rikoje, ar kur egzotiškiau, tarkim, Taityje. Jie turės daugiau nei užtektinai pinigų bet kuriai aukščiausios klasės prabangai, kokios tik širdis panorėtų. Kol kas Serialas nr. 4 jiems sėkmingiausias. Vartotojai vis jungiasi su naujais kreditinių kortelių numeriais, žeria jiems elektroninius pinigus. Jis priminė sau, jog reikia pateikti visą

informaciją, kad ir nauji žiūrovai žinotų tiek, kiek ir tie, stebintys viską nuo pradžių. Maiklas nusprendė nusiskusti – atsisuko karštą vandenį iki galo ir veidrodis kaipmat aprasojo. Išsitepė veidą skutimosi kremu, paėmė skustuvą, nutaisė pozą iš kito žinomo filmo ir ryžtingai sušnabždėjo: „Metas spektakliui!“

Dženiferė vis dar nesuprato, ar sapnuoja, ar jau pabudo. Už juodos akių uždangos jautė, kad viskas ima slysti, tarsi niekas šiame pasaulyje nebūtų tvirtai pritvirtinta, tarsi silptų žemės trauka ir viskas darytųsi palaida ir padrika. Ji nežinojo, kas dabar: naktis ar diena, rytas ar vakaras. Neprisiminė, kiek dienų jau laikoma įkalinta. Laikas, vieta, kas ji tokia – viskas biro sulig kiekviena minute. Miegas nereiškia poilsio. Maistas nenuramina alkio. Gėrimas nenumalšina troškulio. Ji vis dar palaidota po uždanga, prirakinta vietoje.

Jau kokį milijonąjį kartą ji pirštais suspaudė poną Rudakailį. Jis liko jai vienintelis pasiekiamas daiktas, primenantis tai, kas gyvenime buvo realu iki tos akimirkos, kai ji buvo nušluota nuo žemės paviršiaus.

Dženiferė glostė nutrintą sintetinį meškiuko kailį. Įdomu, kodėl jie leido man jį turėti, pasvarstė ji. Suvokė, jog tikrai ne tam, kad jai padėtų. Tai naudinga *jiems*, – sekundę ji pagalvojo, ar nevertėtų sviesti to savo žaislo į tuštumą, kur niekada jo nerastų. Tai būtų jiems iššūkis. Poelgis, kuris parodytų tam vyrui ir tai moteriai, kad nebus taip, jog ji tiesiog atsiguls ant nugaros ir leis jiems daryti tai, ką jie ruošiasi daryti.

Ji stipriai suspaudė pliušinį meškiną per pilvą ir pajuto, kaip įsitempia raumenys, tarsi beisbolo metiko, besiruošiančio mesti į namų bazę.

Dženiferė aiktelėjo.

Nemesk! – staiga suriko pati sau.

O gal ir garsiai suriko. Nežinia.

Ji klausėsi, ar neišgirs aido, bet neišgirdo.

Prispaudė meškiną prie krūtinės ir palinko prie jo, glostydama jam nugarytę.

– Atleisk, – garsiai sušnibždėjo. – Aš nenorėjau. Nežinau, kodėl man leido tave surasti, bet leido, ir dabar mes įklimpę čia abu. Kaip visada.

Dženiferė pasuko galvą, tarsi tikėdamasi išgirsti atsidarančias duris ar vėl pravirkusį vaiką, bet nieko neišgirdo. Girdėjo tik savo širdies plakimą ir įsivaizdavo, kad ta širdis priklauso jiems abiem su meškinu.

Išgirdusi savo balsą, kad ir labai trumpai, ji pasijuto kiek geriau. Tai jai priminė, kad dar gali kalbėti, vadinasi, vis dar yra savimi, kad ir lašelis savęs, bet labai svarbus lašelis.

Ji kone nusijuokė. Buvo daugybė vakarų, kai ji gulėdavo savo lovoje užgesinusi kambary šviesas, idant ją suptų naktis, ir, apsikabinusi poną Rudakailį, laistydavo jį ašaromis, liedavo jam visas nuoskaudas, tarsi jis vienintelis visame pasaulyje galėtų suprasti, ką jai tenka išgyventi. Daugybė pokalbių per daug metų, apie daugelį bėdų. Jis perėjo su ja viską nuo tos akimirkos, kai ji atplėšė ryškų gimtadieninį popierių, į kurį tėvas buvo kiek nemokšiškai jį suvyniojęs. Tada jis jau labai sirgo ir tai buvo paskutinis daiktas, kurį jis pajėgė jai įteikti prieš išvažiuodamas į ligoninę. Štai, prašau: padovanojo žaislą ir numirė, ir ji nekentė motinos, nes toji nesugebėjo nieko padaryti, kad sustabdytų jį žudžiusį vėžį.

Dženiferė atsiduso ir paglostė meškiną. *Gal jie ir žudikai*, skaudžiai pagalvojo, tarsi galėtų iš savo galvos perduoti tuos žodžius tiesiai meškinui į galvą, *bet ne vėžys*.

Tarė sau, kad vienintelis dalykas gyvenime, kurio ji bijo, – *vėžys*.

Darsyk giliai atsidususi, Dženiferė pasislinko ant lovos.

– Mes turime pajėgti išsiaiškinti, – sušnabždėjo Dženiferė į atspurusią meškino ausį. – Mes turime pajėgti išsiaiškinti, kur esame. Jei to nepajėgsime, mus galima laikyti mirusiais.

Ir čia užsikirto. Po tų žodžių ji sunerimo, tikriausiai todėl, kad tai buvo tiesa.

– Tu įdėmiai apsidairyk, – švelniai tęsė ji. – Viską įsimink. O paskui galėsi man papasakoti.

Ji žinojo, kad tai kvaila, tačiau susivokė sukiojanti meškino galvą į šalis, kad jo stiklinės akutės apžiūrėtų vietą, kur ją laiko. Nors ir žinojo, kad tai idiotiška ir vaikiška, pasijuto daug geriau, truputį stipresnė, ir, išgirdusi atsidarančias duris, taip greitai neįsitempė ir nepradėjo švokšti. Tik atsisuko į tą garsą, tikėdamasi, kad nutiks kas nors įprasta – duos valgyti ar atsigerti, – bet kartu baimindamasi, kad tai gali reikšti, jog jai nutiks kažkas nauja.

Ir tą sekundę suvokė – tai, kas jai numatyta, neįvyks greitai ir staiga. Nuo tos gąsdinančios minties ji krūptelėjo. Tačiau jai pakako proto suvokti, jog kiekviena sekundė ir kiekviena nauja tamsos, kurioje ji gyvena, smulkmena gali jai padėti, bet gali ir sukelti skausmą.

21

ADRIANAS GULĖJO ANT lovos, susisukęs į kamuoliuką, padėjęs galvą nuogai šeštą mėnesį nėščiai žmonai ant šlaunų. Giliai įkvėpė, stengdamasis atskirti įvairius kvapus, tarsi kiekvienas bylotų ką nors unikalaus apie Keisės asmenybę. Keisė niūniavo kažkokią atgyvenusią, tarytum iš seniai pamirštų laikų atklydusią septintojo dešimtmečio Džoni Mičel dainelę. Lėtai glostė jo suveltus žilus plaukus, melodijos ritmu braukė jam nuo kaktos, o paskui pirštais pakuteno už ausų, švelniai jas patrynė. Pojūtis, peržengiantis visas gundymo ribas.

Jis gulėjo nejudėdamas ir galvojo, kad tai jam primena tas seniai buvusias akimirkas pasimylėjus. Nuovargį, kuris pakylėja.

Adrianui norėjosi užsimerkti, kristi į begalinę savo paties gelmę ir numirti, tuoj pat. Jei egzistuotų būdas liepti širdžiai sustoti, jis tai padarytų nedvejodamas.

Keisė palenkė prie jo galvą ir sušnabždėjo:

– Ar prisimeni, Audi, kiek valandų šitaip gulėdavai laukdamas, kol Tomis spirs?

Adrianas prisiminė. Nepraleisdavo nė sekundės. Tai buvo laimingiausias laikas jo gyvenime. Viskas atrodė kupina galimybių. Jis gavo

daktaro laipsnį ir darbą universitete. Keisė jau buvo surengusi pirmąją parodą prestižinėje Niujorko galerijoje, visai prie pat Penktojo aveniu, o recenzijos – *Art World* ir *New York Times* – buvo palankios, ją kone išgarbino. Tuo metu pamažu šaknijosi jo polinkis į poeziją – apie jį dažnai galvodavo terminais, paprastai taikomais žmonėms su įvairiomis priklausomybėmis. Atradinėjo Jeitsą ir Longfelou, Martiną Espadą ir Merę Džo Salter. Laukė netrukus gimsiančio sūnaus. Kiekviena diena buvo sklidina jaudulio, pirmuosius ryto saulės spindulius jis sveikindavo su nežabota energija. Įprato bėgioti vos pakilus saulei, dideliu greičiu lėkdavo šešias mylias, ir tik tam, kad eikvodamas jėgas suvaldytų beribį entuziazmą. Net universiteto kroso bėgikų komanda, laikiusi bėgimą geriausia manija pasaulyje, manė, kad kasryt juos aplenkiantis naujasis psichologijos dėstytojas yra visiškai kvaištelėjęs.

– Tada jautėme tiek daug meilės, – pasakė Keisė. Jos balsas skambėjo lyriškai.

– Bet nieko nebeliko.

Jis atsimerkė ir susivokė esantis vienas, pamatė, kad galva prispausta prie pagalvės, ne prie žmonos. Ištiesė ranką, tarsi galėdamas pačiupti ją ir sulaikyti, tokią, kokia ji buvo atmintyje.

Jis jautė Keisės ranką savo delne, bet jos pačios nematė.

– Turi darbo, – gyvai pasakė ji. Atrodė, jos balsas vienu metu sklinda ir už jo, ir virš jo, ir po juo, ir jame.

Keisė čia yra. Keisės čia nėra.

Adrianas atsisėdo.

– Dženiferė, – pasakė.

– Taip, teisingai. Dženiferė.

– Sunkiai beprisimenu jos vardą, – atsakė jis.

– Ne, Audi, prisimeni. Matai ją savo mintyse. Ir matai, kas ji tokia. Prisimeni jos kambarį? Jos daiktus? Jos rožinę kepurę? Tu visa tai prisimeni. O aš čia tam, kad priminčiau. Surask ją.

Tai nuaidėjo, tarsi būtų pasakyta nuo milžiniško tarpeklio krašto.

Jis pažvelgė pro langą ir pamatė, kad pasaulį dar kausto naktis. *Bus šalta,* pamanė. *Bet ne taip žiauriai kaip žiemą. Jei išeisiu į lauką, pajusiu pavasarį. Jis slėpsis tamsoje, bet vis vien bus.*

Jis atsistojo, susiruošęs eiti į lauką, bet neišėjo. Pažvelgė į veidrodį virš senosios Keisės komodos ir pamatė, kad atrodo sulysęs, kad liga tirpdo jo kilogramus. Bet jis stengiasi priminti sau normaliai maitintis. Pagalvojo nežinąs, kiek miegojo: kelias valandas ar kelias minutes. *Išgerk vaistų,* paliepė sau. *Reikia liautis kritus į tas haliucinacijas.* Suprato, kad taip greičiausiai nebus, kad ir kiek tablečių išgertų. Be to, tie apsilankymai jam buvo *malonūs.* Ši gyvenimo dalis jam atrodė kur kas smagesnė nei merdėjimas. Jis pasijuto esąs užsispyręs senis, tačiau visai nemanė, kad tai blogai. Ir vis dėlto nuėjo prie komodos, susirado tabletes, kurios turėtų padėti nuo marazmo, pasistengė negalvoti apie tai, kad pamiršo, kada jas gėrė paskutinį kartą, ir prarijo visą saują. Tada išžygiavo iš miegamojo, nuėjo į kabinetą, nustūmė į šoną popierius ir knygas ir įsitaisė prie kompiuterio. Vienintelis dalykas, kurį pasidėjo šalia – Naujosios Anglijos, šešių valstijų, žemėlapis. Masačusetsas. Konektikutas. Vermontas. Rod Ailandas. Naujasis Hampšyras. Meinas. Tada atsisuko į kompiuterį ir peržiūrėjo visų šių valstijų lytinių nusikaltėlių registrą.

Adrianui kilo mintis, kad detektyvė Kolins, matyt, veikia daugmaž tą patį.

Jis pabarškino kelis kompiuterio klavišus ir spustelėjo ties pavarde.

Priešais jį ekrane pasirodė policijos nuotrauka. Piktų akių, plinkantis, pageltusio, klastingo veido žmogus. Lygiai toks, kokio Adrianas ir tikėjosi. Išvardyti areštai, teistumai ir teismai. Pateiktas adresas ir trumpas to žmogaus polinkių aprašymas. Buvo ir „pavojingumo“ skalė, ir jo veikimo būdas. Viskas glausta ir aišku, parašyta policijos stiliumi, be jokių pagražinimų ir nesileidžiant į faktus, ką tas žmogus padarė. Rodė lytinius organus prie prekybos centro – šią vieno

suėmimo aplinkybę Adrianas pastebėjo. Nenurodyta, nei kaip tai paveikė patį nusikaltėlį, nei kaip tuos, kurie su juo susidūrė.

Adrianas atsilošė ir giliai atsiduso. Gal tie įrašai ekrane specialistui ir aiškūs. Tačiau jis savo gyvenimą praleido aiškindamas elgseną. Jo užduotis buvo ką nors pamačius, – nesvarbu, ar tai darytų laboratorijos žiurkė, ar žmogus, – iš tų veiksmų ekstrapoliuoti prasmę. Bet kas gali nustatyti veiksmo pobūdį; jį apibūdinti nėra nei menas, nei nusimanymas. O jo užduotis visada buvo sužinoti, ką tai reiškia, ką tai pasako apie kitus ir ką žada ateityje.

Jis spustelėjo ant dar vienos nuotraukos. Kitas žmogus, šįkart kresnas, barzdotas, ilgais garbanotais plaukais ir tatuiruotėmis išmargintu kūnu. Prie įrašų apie nusikaltimus pridėta krūva tų tatuiruočių nuotraukų iš arti – ugnimi alsuojantys drakonai, valkirijos su kardais ir motociklų emblemos.

Lygiai kaip į tą pageltėlį, Adrianas spoksojo į šitą ir suprato iš to dvimačio nusikaltėlio vaizdo nieko negalįs nustatyti.

Pagalvojo, kad iš to, ką mato kompiuterio ekrane, nieko neišsiaiškins apie tokius žmones, kokie pagrobė Dženiferę.

– Tad jei jau yra šitaip, – pasakė Keisė, palinkusi jam per petį ir drauge skaitydama informaciją ekrane, – atrodo, belieka tik viena.

Adrianas skruostu jautė jos karštą kvėpavimą.

Jis linktelėjo.

– Bet...

– Ar nesi sakęs, kad, skaitant kitų žmonių eksperimentų rezultatus, tave apima prieštaringi jausmai? Iš tiesų pasitikėdavai tik savo atliktais eksperimentais. Ar ne tavo žodžiai, kad, tirdamas baimę ir jos emocinį poveikį, turi pats tai išbandyti?

Keisė uždavė klausimus, kurių atsakymus žinojo. Tas jos metodas Adrianui gerai pažįstamas. Ji sėkmingai jį taikė metų metus.

Jis susimąstė. Atrodė, jo vaizduotę ima graužti įkyrūs klausimai. Ir nesusivaldė – uždavė vieną iš jų, jau seniai skambantį galvoje.

– Juk tai nebuvo nelaimingas atsitikimas, ką? – atsakė klausimu į klausimą. – Su tuo automobiliu, po mėnesio, kai žuvo Tomis. Tai tikrai ne nelaimingas atsitikimas, ar ne? Tiesiog tu panorėjai, kad taip atrodytų. Nesuvaldei automobilio ir lietingą vakarą rėžeisi į medį. Tik tiek, kad tą automobilį puikiai suvaldei, ar ne? Tai turėjo būti savižudybė, kurios jokie farai ar draudimo agentai nepavadintų savižudybe. Bėda ta, kad nelabai pavyko, ką? Nesitikėjai pabusti ligoninėje visa suluošinta?

Adrianas sulaikė kvapą. Jis išrėžė tuos klausimus tarsi įsiaudrinęs mokinukas ir dabar susigėdo, bet ir norėjo išgirsti, ką atsakys Keisė.

– Aišku, ne, – suprunkštė ji. – Ir jei visada žinojai, kaip buvo, kodėl tau taip svarbu tą išsakyti garsiai?

Jis nesumetė, ką į tai atsakyti.

– Mes taip apie tai ir nepasikalbėjom, – tarė Adrianas. – Visada norėjau pasikalbėti, bet, kai dar buvai gyva, nežinojau, kaip paklausti.

– Pusgyvė.

– Taip. Suluošinta.

– Labiau suluošinta Tomio žūties, o ne kažkokio sušikto ąžuolo ir šešiasdešimties mylių per valandą greičio. Štai taip viskas ir išsivynioja, Audi. Pats žinai.

– Palikai mane visai vieną.

– Ne. Nepalikau. Tiesiog numiriau, ir tiek, nes man taip reikėjo. Man jau buvo laikas. Nelabai galėjau susitaikyti su Tomio mirtimi. O tu ir nesitikėjai, kad galėsiu. Bet tu neteisus.

– Neteisus?

– Niekad nelikai vienas.

– Dabar, kai jau irgi mirštu, būtent taip jaučiuosi.

– Tikrai?

Keisės rankos masažavo jam pečius, maigė raumenis ir odą. Ji atrodė susenusi, paliegusi, tokia, kokia buvo, kai išgirdo apie jų vienturčio mirtį. Ištisas dienas žiūrėdavo į jo nuotrauką, paskui kitomis

dienomis maniakiškai naršydavo kompiuteryje – ieškojo informacijos apie kitus reporterius, operatorius ir naujienų agentūrų darbuotojus Irake. Tada jam atrodė, jog ji nori, kad jie visi žūtų, idant jai atrodytų, kad jos vienatinio vaiko mirtis ne tokia išskirtinė, taigi nebe tokia siaubinga. Jis pamanė, kad dabar elgiasi lygiai taip pat, tik dar bando surasti ką nors, kas jam pasakytų, kur ieškoti Dženiferės. Palinko prie kompiuterio ir įvedė naują paiešką.

– Vaje, tik pažiūrėk, – tyliai pratarė nustebusiu balsu.

Į registro duomenų bazę jis įvedė savo miestelio pavadinimą ir gavo rezultatus – septyniolika teistų seksualinių nusikaltėlių, gyvenančių kelių mylių spinduliu nuo universiteto ir visų mokyklų.

– Kai įleisdavau žiurkę į labirintą, sušvirkšdavau jai preparato... – pradėjo jis. Keisė stovėjo šalia, jis jautė ją ir matė jos atvaizdą kompiuterio ekrane, bet bijojo atsisukti, nes manė, kad gali nubaidyti jos šmėklą, o jam patiko, kai ji šalimais. Jis stabtelėjo ir prajuko. Taip jis sakydavo dažnai: – Visada norėdavau paklausti žiurkės...

– Ką tu jautei? Ką tu galvojai? Kodėl elgeisi taip, o ne kitaip? – Keisė užbaigė vietoj jo smagiai juokdamasi, taip, kaip jis prisiminė iš geresnių dienų.

Ji garsiai šleptelėjo jam per nugarą, tarsi užbaigusi nugaros masažą.

– Tai ką, – išgirdo jos guvų balsą, – eik ir klausk tos žiurkės.

22

ADRIANUI TEREIKĖJO LUKTERĖTI pusvalandį, ir žmogus, kurį jis išsirinko iš tų septyniolikos registruotų seksualinių nusikaltėlių, išėjo pro savo duris ir greitai movė prie automobilio. Rytas buvo labai ankstyvas, o tas žmogus pasidabinęs pigiu raudonu kaklaraiščiu ir mėlynu susagstomu megztiniu. Nešėsi nutrintą juodos odos portfelį ir, Adriano akimis, visai niekuo nesiskyrė nuo bet kurio kito žmogaus, ryte važiuojančio į nuobodų, bet nuolatinį darbą su nedideliu, bet pastoviu atlyginimu.

To žmogaus išvaizda buvo niekuo neypatinga, kaip ir gatvė, kur jis gyveno. Maždaug vidutinio amžiaus, nelabai aukštas, lieso sudėjimo, gelsvais plaukais ir akiniais juodais rėmais. Per ranką persimetęs paprastą pilką švarką, tarsi nesitikėdamas, kad tądien iš tikrųjų sušils. Prasta, senamadiška klerko išvaizda.

Iš automobilio kitoje gatvės pusėje Adrianas stebėjo, kaip tas žmogus įsėdo į nedidelį kreminės spalvos japonišką automobilį. Vienaukštis rančos stiliaus namas, kuriame jis gyveno su motina, – taip rašoma Adriano išsispausdintame lape, – skrupulingai tvarkingas, neseniai išdažytas, kiek toliau nuo gatvės. Raudono molio vazonuo-

se prie laukujų durų žydi pirmosios pavasarinės mėlynos ir geltonos gėlės.

Trumpai tariant, susidaro įspūdis, kad tai – eilinis žmogus, gyvenantis tipiniame name, niekuo neypatingame rajone. Tos apylinkės labiau priminė kaimo ūkius ir išartus, kukurūzams sodinti ruošiamus laukus, bet ne judrų universitetinį miestelį. Tas žmogus gyveno kiek atokiau nuo visos gyvenimo tėkmės, net jei ta Adrianui gerai pažįstama visa gyvenimo tėkmė ir gana banali – gausiai nusėstos kavinės, stovimos picerijos, knygynai ir amatininkų krautuvėlės. Nei į Niujorką, nei į Bostoną, net ir į Hartfordą nepanašu. Jokių piko valandų, jokio isteriško lenktyniavimo, kas labiau atsidavęs darbui. Adriano miestelyje dominuojančiam akademiniam pasauliui ambicijų netrūksta, tačiau tos ambicijos akademiškai santūrios.

Regis, tas Adriano stebimas žmogus nepriklauso jokiai Adrianui pažįstamai aplinkai. Jis atrodė *atskiras.*

Adrianas priminė sau: *Tai, kad jis atrodo paprastas ir neįdomus, visai nereiškia, kad toks ir yra.* Ėmė dvejoti, nežinodamas, ką čia daryti toliau.

– Na, pirmyn, greitai! Važiuok paskui tą šunsnukį, – ėmė raginti Brajanas. – Turi sužinoti, kur jis dirba. Turi išsiaiškinti, kas jis toks!

Adrianas dirstelėjo į veidrodėlį ir pamatė jame savo mirusio brolio atspindį. Šįkart vidutinio amžiaus teisininką Brajaną, palinkusį į priekį, mosikuojantį rankomis, tarsi norėtų nuginti Adrianą veikti, raginantį paskubėti. Brajano ilgi plaukai netvarkingi, susivėlę, lyg būtų praleidęs naktį prie darbo stalo. Šilkinis *Brooks Brothers* atstovo kaklaraištis atlaisvintas, balsas – atkaklus ir itin nekantrus.

Adrianas kaipmat įjungė pavarą ir leidosi paskui tą seksualinį nusikaltėlį. Matė, kaip brolis pervargęs su palengvėjimu susmuko galinėje sėdynėje.

– Puiku. Po velnių, Audi, liaukis būti toks... *neryžtingas.* Nuo šiol kaskart, kai tik tau užsinorės kokį žmogų, daiktą, įkaltį ar informa-

ciją panagrinėti tuo lėtu, ramiu, atsargiu profesoriaus ir akademiko stiliumi, po velnių, turi sau liepti paskubėti.

Brajano balsas skambėjo kone spigiai, silpnai, tarsi jis būtų sutelkęs visas jėgas. Iš pradžių Adrianas pagalvojo, kad brolis turbūt nesveikuoja, bet paskui prisiminė, kad jis miręs.

Išvažiavo savo senu volvo į gatvę.

– Pirmąkart seku žmogų, – pasakė Adrianas.

Paspaudus pedalą, volvo variklis nenoriai suinkštė.

– Nieko čia ypatinga, – Brajanas lengviau atsiduso, tarsi jau pats pajudėjimo veiksmas būtų sumažinęs įtampą. – Jei tikrai norėtume, kad mūsų nepastebėtų, – na, supranti, veiktume kaip profesionalai, – tada reikėtų praleisti tris automobilius ir kaitalioti juostas... aplenkti tai vieną, tai kitą automobilį. Tas pat taikytina ir jei seki pėsčiomis. Bet mes taip mandrai nedarysim. Tiesiog sek iš paskos ten, kur jis važiuoja.

– Ir tada ką?

– Tada ir matysim, ką pamatysim.

– O jeigu jis pastebės, kad jį seku?

– Tada ir matysim, ką pamatysim. Koks skirtumas. Juk galiausiai vis tiek su juo šnekėsimės.

Adrianas pamatė, kad Brajanas spokso į tą išspausdintą lapą, skaito, kas ten surašyta.

– Suprantu, kodėl pasirinkai šitą šliužą, – pasakė Brajanas. Ir nusijuokė, nors Adrianas tame išraše iš internetinio registro nepastebėjo nieko juokinga.

– Dėl panašaus amžiaus, – garsiai pasakė Adrianas, sukdamas už kampo ir didindamas greitį, kad neatsiliktų. – Jis buvo nuteistas ar prisipažino kaltu trijuose atskiruose nusikaltimuose, visus kartus dėl mergaičių nuo trylikos iki penkiolikos metų.

Brajanas kalbėjo užtikrintai, kaip kalbėtų teisininkas, kurio pusėje – visi faktai ir įkalčiai.

– Aiškiai tikras šaunuolis.

Pastarąją pastabą jis išsakė su akivaizdžiu sarkazmu. Lygiai tą patį Adrianas pasakė sau žiūrinėdamas tą septyniolikos vyrų sąrašą. Visa gudrybė – moksliškai pažvelgti į tą grupę ir nekreipti dėmesio į jų nusikaltimų smulkmenas, o susitelkti į nusikaltimo esmę. Dauguma jų – teisti prievartautojai. Kai kurie nusikaltę savo šeimoje. O šitas žmogus kitoks. Kadaise buvo suimtas už vaikų pornografijos laikymą. Vieną kartą buvusi žmona buvo pateikusi kaltinimus dėl podukros, bet paskui atsiėmė. Keliskart suimtas už lytinių organų rodymą.

Visi jie žiurkės. Bet vienas – kitokia žiurkė.

– Jis joms rodėsi.

– Drebulėnas. Taip juos kadaise vadino farai, – išdidžiai pareiškė Brajanas. – Bent didmiestyje vartojo būtent tokį terminą. Abejoju, ar čia, užkampyje, vadina kitaip.

– Taip, tikriausiai taip pat. Bet, Brajanai, pažvelk į paskutinį kaltinimą, pamatysi...

Adrianas stabtelėjo. Atitraukė akis nuo automobilio priešais ir pažvelgė į Brajaną ant galinės sėdynės – tas skaitė.

– A-a, jis sėdėjo už... Ką gi, Audi, aš sužavėtas. Panašu, kad imi puikiai gaudytis.

– Neteisėtas laisvės suvaržymas.

– Taip, – pasakė Brajanas. – Tu turbūt supranti, kad tai mažesnis nusikaltimas už pagrobimą... bet kodekse tame pačiame puslapyje, ane?

– Manyčiau.

Brajanas prunkštelėjo.

– Mėgsta jaunas mergaites. Ir užsimanė vieną pasičiupti, ką? Įdomu, ką jis tada norėjo jai padaryti? Ką gi, tai daug apie jį pasako. – Jis vėl nusijuokė. – Bet vienas dalykas...

– Žinau. Nėra bendrininko. Va tą man ir reikia suprasti.

– Nepaleisk jo iš akių, Audi. Jis įvažiuoja į miestą.

Kai kurie automobiliai aplink ėmė didinti greitį. Keli sedanai ir pikapas užblokavo tą žmogų kreminiame automobilyje. Mokyklinis autobusas privažiavo prie pat Adriano buferio. Adrianas manevravo, stengdamasis neatsilikti nuo to žmogaus.

– Prisimenu, Brajanai, kai turėjai tą mandrą sportinį automobilį.

– Tą jaguarą. Jo. Buvo geras.

– Jei sėdėtume jame, būtų kur kas lengviau nuo jo neatsilikti.

– Aš jį pardaviau.

– Prisimenu. Niekad taip ir nesupratau – kodėl. Atrodė, tau jį vairuoti labai smagu.

– Važinėdavau per greitai. Visada per greitai. Visai neatsargiai. Atsisėdęs prie vairo nesugebėdavau ne tik neviršyti greičio, Audi, – peržengdavau bet kokias sveiko proto ribas. Pasiekęs šimtą mylių per valandą, pasidarydavau it laukinis, šimtą dvidešimt – beprotis, o šimtą trisdešimt – tikras psichas. Ir man patikdavo taip greitai važiuoti. Jaučiausi laisvas. Bet aiškiai būčiau nusižudęs. Tiek daug kartų buvau praradęs kontrolę. Žinojau, kad rizikuoju labai dideliu dalyku; tai buvo pernelyg pavojinga, taigi pardaviau. Didžiausia klaida gyvenime. Tas automobilis buvo nuostabus, būtų kur kas geresnė priemonė...

Brajanas stabtelėjo. Adrianas pamatė, kad brolis rankomis užsidengė veidą.

– Atleisk, Audi. Pamiršau. Tą Keisė ir padarė.

Brajano balsas atrodė tolimas ir švelnus.

– Mudu su Keise buvom labai skirtingi. Žinau – manei, jog mudu nesutariam, bet buvai neteisus. Sutarėm. Tik tiek, kad vienas kitame matėme tai, kas mus gąsdino. Kas būtų pamanęs, kad užbaigsim panašiai?

Adrianas norėjo ką nors pasakyti, bet niekaip nerado žodžių. Akyse jam ėmė kauptis ašaros. Jis tegirdėjo tą skausmą brolio balse, tokį patį, koks skambėjo ir kalbant žmonai.

– Turėjau susiprasti. Juk aš psichologas. Beveik psichoterapeutas. Viso to mokiausi...

Brajanas nusijuokė.

– Argi Keisė neatleido tavęs nuo šitos kaltės? Turėjo atleisti. Ei, žiūrėk! Tas bičas įsuka. Nieko sau, po velnių. Ar čia ne tokia vieta, kur toks iškrypėlis turėtų dirbti?

Adrianas neatsakė. Pamatė, kaip kreminis automobilis suka į milžinišką, kone kvartalo dydžio, namų apyvokos ir reikmenų parduotuvę miesto pakrašty. Stebėjo, kaip tas žmogus važiuoja prie pastato galo, kur stovi ženklas su užrašu „Darbuotojų vietos".

Adrianas sustojo pastato priekyje. Tyliai palaukė penkiolika minučių. Atrodė, Brajanas užpakalinėje sėdynėje užmigo. Tiksliau, haliucinacija tylėjo. Adrianas ėmė svarstyti, ką galėtų nusipirkti, kad niekas nepagalvotų, jog jis čia visai dėl ko kito. Bet puikiai žinojo iš tiesų tenorįs įsitikinti, kad tas žmogus darbe.

– Einam, – pasakė jis Brajanui. – Reikia įsitikinti, kad jis čia šiandien bus.

Adrianas išlipo ir, vilkdamas kojas per skaldos dangą, patraukė per milžinišką automobilių stovėjimo aikštelę. Į ją važiavo pikapai ir mikroautobusai. Į parduotuvę žygiavo tipiški rangovai, santechnikai, staliai ir suplukę tėčiai iš priemiesčio. Jis nuėjo paskui tą nenutrūkstamą žmonių srautą, neatsisukdamas pažiūrėti, ar Brajanas eina iš paskos, tačiau jautėsi vienišas, net ir vidury minios.

Įėjus į tą milžinišką erdvę jį sekundę apėmė neviltis. Parduotuvė didžiulė, begalė skyrių – sodo reikmenų, stogo, virtuvės įrangos, elektrinių įrankių, begalinėse eilėse lentynų sukrauta milijonai prietaisų ir rakandų. Visur bėgiojo vyrai ir moterys raudonomis liemenėmis, rodė pirkėjams, kur eiti, patarinėjo. Kasos pypsėjo ir spausdino čekius. Adrianas ėmė vaikštinėti tarp plytelių ir medžio plokščių, nerūdijančiojo plieno kriauklių ir čiaupų, glaistų, plaktukų ir grąžtų lentynų. Jau ketino viską mesti, bet tada ir pastebėjo tą žmogų,

dirbantį elektroninių buities prietaisų skyriuje. Kurį laiką pažiūrėjo, kaip jis energingai bendrauja su nagingai atrodančia pora – maždaug trisdešimties vyru ir moterimi. Vyras purtė galvą, o moteris kalbėjo gyvai, tarsi patikėjusi, kad pasinaudoję geru patarimu ir atitinkamais įrankiais jiedu galėtų pakeisti viso namo elektros instaliaciją. Vyras atrodė taip, kaip dažnai atrodo neseniai vedę vyrai, žinantys, kad jiems užkraunama daugiau, nei gali pakelti, tik negalintys nieko pakeisti. Adrianas būtų nusijuokęs iš to vaizdo – jį patį Keisė ne kartą buvo įstūmusi į tokią padėtį, – bet pagalvojo, jog tiedu atšoktų iš siaubo, sužinoję, su kuo kalbasi.

Jis dar kelias sekundes pažiūrėjo ir, supratęs, kad galės grįžti čia po aštuonių valandų, kai pasibaigs to žmogaus pamaina, apsisuko ir išvažiavo. Jautėsi tarsi kažką pasiekęs, tik nežinia ką. Gal tai tiesiog jausmas, kad esi arčiau to, kas gali tau pašnibždėti, ko ieškoti.

Tačiau tai iš jo išpešti bus nelengva, ir Adrianas visai nežinojo, kaip tai padaryti.

Likusią dalį dienos jis praleido nekantraudamas, tačiau nesuprato kodėl. Daugiau pasiaiškinęs nukeliavo dar giliau į tai, ką laikė iškrypimu. Tačiau niekas jam nepasufleravo, kur ieškoti Dženiferės. Jam nereikėjo, kad Keisė ar Brajanas aiškintų, jog jis turi paskubėti, kad laikas senka, kiekviena sekundė reiškia jos artėjančią mirtį – jei ji apskritai dar gyva. Visi tie perspėjimai teisingi. O gal ir ne. To niekaip nesužinosi, taigi, jis tiesiog verčiau manys, jog dar esama galimybės ją išgelbėti.

Adrianas sakė sau: *Išgelbėk ją. Dar niekad nieko, išskyrus save patį, negelbėjai.*

Ir staiga jį apėmė baimė, kad, jei nustos ieškojęs, Keisė ir Brajanas, ir net Tomis išnyks ir paliks jį be nieko, tik su padrikais, suveltais prisiminimais ir ta liga, tempiančia tuos prisiminimus jame, tarsi guma, įsitempusi iki trūkimo ribos.

Taigi, likęs vienas, svarstydamas, kur Brajanas, kodėl Keisė negalėjo išeiti iš namų, kodėl Tomis jį aplankė tik kartą, ir tikėdamasis, kad sūnus dar sugrįš į jo haliucinacijų pasaulį, jis apsižiūrėjo vėl atsidūręs prie tos parduotuvės-sandėlio. Lauke temo, ir jis baiminosi nepastebėsiąs, kaip tas žmogus išeina iš darbo.

Kreminis automobilis išvažiavo iš už parduotuvės beveik tuo momentu, kurį Adrianas apskaičiavo būsiant jo aštuonių valandų pamainos pabaigą. Adrianas privažiavo prie jo kaip galėdamas arčiau ir nenuleido akių nuo to žmogaus, nors temstant tai darės vis sunkiau.

Jis tikėjosi, kad tas žmogus važiuos į savo tvarkingus namus, gal sustos prie maisto parduotuvės, bet daugiau niekur neužtruks.

Bet klydo.

Žmogus išsuko iš pagrindinio kelio ir šalutine gatve nuvažiavo į miestą. Adrianui tai buvo netikėta – jis pavojingai suko pro kitus automobilius, kažkas jam piktai supypsėjo.

Senutis volvo iš paskutiniųjų stengėsi neatsilikti.

Kreminis automobilis važiavo priekyje per kokius trisdešimt jardų, gatvele visai prie pagrindinės gatvės. Joje netoli bažnytėlės ir kompiuterių taisyklos buvo kelios kontoros ir daugiabučiai, viena kita dailininkų studija. Adrianas pamatė, kaip automobilis įvažiavo į nedidelę stovėjimo aikštelę, kur stovėjo kokie šeši automobiliai, ir staigiai įsuko į vienintelę likusią laisvą vietą.

– Ką jis daro? – garsiai paklausė Adrianas. Tikėjosi, kad Brajanas atsakys, bet jis nepasirodė. – Po perkūnais, Brajanai! – riktelėjo Adrianas. – Man reikia, kad padėtum, dabar! Ką daryti?

Iš galinės sėdynės – nė garso.

Adrianas keikdamasis nuvažiavo tolyn gatve. Užtruko kelias minutes, kol surado laisvą mokamą vietą už kokio kvartalo. Šiame universitetiniame mieste galioja daugybė apribojimų, kad studentai nestatytų automobilių ant šaligatvių, kur paskui niekas negalėtų prasibrauti. Vasarą jis būdavo tuščias. O semestrų metu – perpildytas.

Adrianas išsiropštė iš automobilio ir užtrenkė dureles. Ir kaip galėdamas greičiau nužingsniavo ten, kur paskutinį kartą matė tą žmogų.

Kreminis automobilis buvo matyti nuo gatvės. Tačiau to seksualinio nusikaltėlio – nė kvapo. Prie aikštelės būta tik vieno, gana seno, pastato. Didingas fachverkas, su mediniais rėmais, baltai tinkuotas, dviejų aukštų, išnuomotas kontoroms. Adrianas pamatė pagrindinį įėjimą, kadaise buvusį laukujėmis durimis, ir nuėjo prie jo. Tarė sau: reikia manyti, jog tas žmogus kažkur šiame pastate, tik neaišku kur.

Įžengė į vidų. Ant sienos prie durų kabojo lentelė, joje surašyti šešių kontorų pavadinimai. O viršuje – vienas bendras: „SLĖNIS – psichikos sveikatos paslaugos".

Trys gydytojai ir trys psichologai.

Vestibiulyje tylu. Kampe tyliai ošė garso terapijos aparatas. Priešais jį į eilę sustatyti keli foteliai lankytojams, taigi tas vestibiulis čia kartu ir laukiamasis. Adrianas matė, kad pirmame aukšte yra trijų kabinetų durys. Į viršų veda laiptai. Registratorės čia nebuvo. Psichologinės terapijos kabinetuose jų paprastai ir nebūna. Žmonės žino, kada jiems paskirtas laikas, retai ateina anksčiau ir laukti ilgai neprireikia.

Taigi, pasvarstė Adrianas, *vienas iš šešių*.

Jis neįsivaizdavo, kaip galėtų sužinoti, į kurį iš tų šešių kabinetų užėjo tas žmogus. Bet Adrianas vis tiek pasisuko į sieną, kur buvo surašytos gydytojų pavardės. Miestas nedidelis, jis pamanė tikriausiai žinosiąs daugumos jų pavardes.

Sąraše buvo žmogaus, su kuriuo jam teko susitikti tik kartą, pavardė: Skotas Vestas.

– Tai ką, – Adrianui į ausį išdidžiai sušnabždėjo Brajanas, tarsi visąlaik būtų žinojęs, ką Adrianas tame pastate aptiks, – Dženiferės motinos sugyventinis gydo žinomą seksualinį nusikaltėlį. Įdomi sąsaja. Kaip manai, ar tik jis nebus pamiršęs to paminėti detektyvei Kolins, kai toji anądien jį kalbino?

Adrianas neatsisuko į brolį. Jautė, kaip jis sukiojasi už nugaros. Ir nepasakė: *Kur buvai, kai tavęs šaukiausi.* Tik linktelėjo ir neryžtingai atsakė:

– Jis gali būti ir kuriame nors kitame kabinete.

– Tai aišku, – tarė Brajanas. – *Gali.* Bet nemanau, kad taip yra. Ir tu nemanai.

23

DETEKTYVĖ KOLINS PAKĖLĖ akis ir nustebo – kabineto tarpdury stovėjo Adrianas Tomas. Jį atlydėjęs uniformuotas pareigūnas gūžtelėjo pečiais ir, parodęs ją senukui, nutaisė miną, girdi, „neturėjau pasirinkimo“.

Terė buvo ką tik telefonu pasikalbėjusi su Mere Rigins, ta kaip visada ašarodama ir nerišliai, klejodama pranešė, kad jai ką tik skambino iš „Visa“ kortelių apsaugos skyriaus ir informavo: jos prarastoji kortelė buvo atnešta į banką Meino valstijoje.

– Ir ja pasinaudota, – niūriai pridūrė Merė Rigins, – pirktas autobuso bilietas į Niujorką.

Terė pareigingai užsirašė visą informaciją ir kreditinės kortelės apsaugos skyriaus telefono numerį. Ji nelabai suprato, kaip ta kortelė galėjo nukeliauti į vieną pusę, o bilietas pirktas į kitą. Tai nelogiška. Bet tai leido jai pradėti nuo tam tikro naujo taško. Tuo metu, kai pamatė Adrianą, ji kaip tik ieškojo Bostono policijos autobusų stoties poskyrio telefono numerio.

Terės stalas buvo nuklotas įvairiais dokumentais ir paskirais popieriais su informacija apie Dženiferę, ji greitai sustūmė viską į

krūvą ir apvertė tekstu žemyn. Pamanė, kad profesorius matė, kaip ji tai daro, ir viską supras taip, kaip ir yra, taigi iš anksto pasiruošė atsakymą, kuris atremtų bet kokius klausimus, bet neskambėtų įžeidžiamai. Apie kreditinę kortelę ji nusprendė nieko nesakyti. Tačiau Adrianas nė nepasisveikinęs paprasčiausiai paklausė:

– Ar gavote dabartinių Skoto Vesto pacientų sąrašą? Prisimenu, kad prašėte.

Ji loštelėjo iš nuostabos. Nemanė, kad jis taip įdėmiai klausėsi pokalbio per susitikimą su Skotu ir Mere jų namuose.

Tą sekundės pauzę Adrianas užpildė kitu klausimu:

– Jis sakė jį duosiąs ir dar pasijuokė iš minties, kad kuris nors jo gydytas žmogus galėtų būti kaip nors susijęs su Dženiferės dingimu, ar ne?

Ji linktelėjo. Laukė dar vieno profesoriaus klausimo, bet jis tik pasilenkė ir įsistebeilijo į ją tokiu žvilgsniu, kokį turbūt mesdavo į nepasiruošusius tinginius studentus. Tas žvilgsnis tarsi sakė: *Pamėgink atsakyti iš naujo.*

Ji truktelėjo pečiais. Neprivalo atsakyti.

– Tą sąrašą jis turėtų atnešti rytoj. Bet jis bus slaptas ir negalėsiu ta informacija pasidalyti su jumis, profesoriau.

– O kaip dėl žinomų seksualinių nusikaltėlių sąrašo? Maniau, aiškiai pasakiau, jog jį reikia peržiūrėti.

Taip tvirtai kalbančio Adriano Terė nebuvo girdėjusi. Ją tai suerzino. Manė, kad tas profesorius nagrinės neaiškias spėliones, teorijas ir prielaidas. Tikėjosi, kad jis bus akademikas su tvido švarku, odiniais lopais ant alkūnių ir pypke dantyse, kuriam patinka sėdėti kabinete tarp knygų ir mokslinių traktatų, kartais išsakant vieną kitą pastabą ir nuomonę – lygiai toks, koks atrodė dėstydamas jai tą paskaitą apie durpynų žudikus Mairą Hindli ir Janą Breidį. Ji nesitikėjo, kad jis kada ateis pas ją į policiją. Atrodė pasikeitęs – tarsi dideli marškiniai, susitraukę po skalbimo. Toks pats, bet beveik neatpažįstamas.

– Aš peržiūrėjau tuos sąrašus, profesoriau. Ir nemažai pasiskaičiau apie tą jūsų nupasakotą Britanijos atvejį septintajame dešimtmetyje. Konkreti šitų dalykų sąsaja su Dženiferės dingimu gal atrodo aiški universiteto profesoriui, bet policininkui...

Tai buvo pasakyta įgudusio policininko tonu, kai norima atsakyti nieko nepasakant. Jis tuoj pat ją nutraukė.

– Ar Marko Vulfo pavardė jums ką nors sako?

Ji susimąstė. Tas vardas kažkur skambtelėjo, tarsi tolimas varpelis. Kažkur jos atminties užkaboryje. Bet čia pat ji nesusivokė.

Nieko nelaukęs, Adrianas kalbėjo toliau.

– Teistas seksualinis nusikaltėlis. Serijinis ekshibicionistas su ypatingu polinkiu į paaugles. Gyvena priemiestyje. Gal tai padės prisiminti?

Varpelis galvoje skambėjo vis garsiau. Terė suprato, kad ta pavardė yra viename iš popierių ant jos stalo, kuriuos ji paslėpė nuo Adriano. Linktelėjo, galvoje bandydama atkurti jo paveikslą. *Akiniai.* Su akiniais storais juodais rėmeliais. Atsiminė iš nuotraukos.

Ji ėmė suptis krėsle ir mostelėjo Adrianui sėstis į kėdę šalia. Jis liko stovėti. Jai pasirodė, jog jis įsitempęs, ir ji pasvarstė, kurgi dingo ta jo sutrikusi išvaizda ir klaidžiojančios akys, tarsi būtų kur kitur.

– Šiandien jį mačiau...

– Matėte jį?

– Taip. Ir...

– O iš kur sužinojot, kas jis toks?

Adrianas įkišo ranką į kišenę ir ištraukė pluoštą suglamžytų lapų. Padavė Terei ir ta pamatė, kad ten išspausdinta informacija apie vietinius seksualinius nusikaltėlius, prieinama visiems, mokantiems naudotis paprasčiausia internetine paieška.

– O Vulfas... kodėl pasirinkote jį?

– Jis atrodė labiausiai logiška. Žvelgiant iš psichologo perspektyvos.

– Ir kokia gi būtent toji psichologo perspektyva, profesoriau?

– Ekshibicionistai gyvena tokiame keistame fantazijų pasaulyje. Rodydami savo lytinius organus jie patiria susijaudinimą ir seksualinį pasitenkinimą, jiems tai sukelia fantaziją, kad tų organų vaizdas ims magiškai traukti moteris – šito žmogaus atveju, labai *jauną* moterį – o ne sukels pasišlykštėjimą, kaip, aišku, yra iš tiesų. Tas rodymo veiksmas dirgina jų vaizduotę.

Terė pagalvojo, kad jo žodžiai skamba santūriai, tarsi paskaitoje.

– Taip. Visa tai puiku, bet kuo gi jis...

Adrianas ją nutraukė.

– Mačiau, kaip šįvakar po darbo jis nuėjo į Skoto Vesto kabinetą.

Terė reagavo ne iš karto. Faro pradžiamokslis. Išlaikyk šaltą veidą. Tačiau viduje pajuto sprogimą. Šiame pareiškime esama kelių aspektų, į kuriuos ji privalo atkreipti dėmesį. *Iš kur profesorius žino, kad tai buvo po darbo? Kodėl jis sekė jį?* Ji suspaudė lūpas ir nusprendė vaidinti neprotingą. Ir paklausė:

– Taip, ir?

– Ar tai jums neatrodo keista, detektyve? O gal tai svarbu?

– Taip. Atrodo, profesoriau, – nenoromis pripažino Terė.

– Kiek prisimenu, jis gana tvirtai pareiškė, jog nė vienas jo dabartinis ar buvęs pacientas negali būti susijęs su...

– Taip. Aš tą irgi girdėjau, profesoriau Tomai. Tačiau jūs darote prielaidas, kurių aš dar ne...

Ji nutilo. Nenorėjo pasirodyti idiotė.

Adrianas primerkė akis ir žvelgė tiesiai į ją.

– Ar nemanote, kad tai verta išsiaiškinti? – čia jis pabrėžė paskutinį žodį.

– Taip, manau.

Kurį laiką abu patylėjo.

– Juk žinote – jei jūs jos neieškosite, ieškosiu aš.

– Aš ieškau, profesoriau. Bet nebus taip, kad pažiūrėsiu po viso-

mis plytomis, atsidarysiu stalčius, paieškosiu už visų durų, ir štai ji atsiranda. Ji dingusi, ir čia esama prieštaringų elementų...

Ir vėl nutraukė savo kalbą.

Kilstelėjo krūvą dokumentų nuo stalo ir iš po jų ištraukė pačios paruoštą skrajutę. Joje buvo Dženiferės nuotrauka, virš nuotraukos žodis „Dingusi“, po ja surašyti visi svarbūs duomenys ir telefono numeriai. Tokių skrajučių gali kasdien pamatyti policijos nuovadose ir ant valstybės institucijų pastatų sienų. Ši tik kiek išsamesnė nei tos, kurias ranka surašo žmonės, kai dingsta šuo ar katinas, ir prisega prie medžių ar telefono stulpų priemiesčių rajonuose.

– Aš ieškau, – pakartojo ji. – Ji išsiųsta į visus Naujosios Anglijos policijos skyrius.

– Ir kiek aktyviai tie žmonės jos ieško?

– Juk nesitikite, kad atsakysiu į šitą klausimą, ką?

– Žinote, detektyve, yra didelis skirtumas, kai kas nors ieško ir kai laukia, kol kas nors praneš: *aš kai ką mačiau.*

Terė primerkė akis. Jai labai nepatiko toji profesoriaus paskaita, kaip jai dirbti savo darbą.

– Šitą skirtumą aš suvokiu, profesoriau, – šaltai atsakė ji.

Adrianas įsispoksojo į tą skrajutę. Į Dženiferės nuotrauką. Ji šypsojosi, tarsi jos neslėgtų jokie žemiški rūpesčiai.

Jiedu abu žinojo, kad ta nuotrauka – melas.

Adrianas susimąstė. Pamatė, kaip ranka įsitempia ir ima glamžyti tą popierinę skrajutę, tarsi jam reikėtų tvirtai ją laikyti, kad neišslystų.

Jis žengė žingsnį atgal. Galvoje ėmė keistai aidėti – ne gerai pažįstami balsai, o tokie garsai, tarsi kas plėšytų popierių ar lankstytų metalą. Pajuto tuštumą, tarsi maudžiantį alkį, bet niekaip nesugalvojo, ko norėtų užvalgyti. Rankų raumenys įsitempė, nugarą sutraukė, tarsi būtų per ilgai stovėjęs viena poza. Pasijuto įsitempęs tarsi bėgikas, persibėgiojęs karštą dieną, ir ėmė grumtis su noru pailsėti, aiškindamas sau, kad negali sustoti ir pailsėti, negali nė sekundei

užmerkti akių, nes tai ir bus tas momentas, kada jis galutinai praras Dženiferę.

Dženiferė, pamanė jis, yra lygiai tokia pati kaip visos mano gyvenimo haliucinacijos. Ji kadaise egzistavo, o dabar man tenka sunkiai grumtis, kad ji neišnyktų. Ji vis dar reali, bet tik vos vos, ir bet kuris dalykas, suteikiantis bent ką apčiuopiama, yra žingsnis jos suradimo link.

Rožinė beisbolo kepuraitė. Gaila, kad ji grąžinta Dženiferės motinai. Tai būtų tas daiktas, kurį gali paliesti. Įdomu, svarstė jis, ar galėčiau kaip pėdsekys šuo surasti ją pagal tos kepurės kvapą.

Adrianas tankiai kvėpavo.

Žinomas seksualinis nusikaltėlis, susijęs su Dženiferės šeima.

Adrianas buvo įsitikinęs, kad tai turi ką nors reikšti. Tik nežinojo ką.

– Profesoriau?

Jis eis vienas.

– Profesoriau?

Jis pasikalbės su tuo žmogum. Privers jį pasakyti tai, kas padėtų pasiekti Dženiferę.

– Profesoriau!

Nuleidęs akis jis pamatė, kad laikosi įsitvėręs detektyvės Kolins stalo ir jo krumpliai pabalę.

– Ką?

– Ar gerai jaučiatės?

Terė stebėjo, kaip paraudęs Adriano veidas pamažėle atgauna normalesnę spalvą.

Jis giliai atsiduso.

– Atsiprašau, ką? Ar kažkas...

– Man pasirodė, tarsi būtumėt kur kitur. O paskui tarsi bandėte pakelti mano stalą ar kažką panašaus. Ar gerai jaučiatės? – ji pakartojo klausimą.

– Taip, – atsakė jis. – Atsiprašau. Aš senas. Ir dar tie nauji vaistai, apie kuriuos anądien sakiau. Būnu išsiblaškęs.

Ji pažvelgė į jį ir pagalvojo du dalykus: *ne toks jis jau senas* ir *sako netiesą*.

Adrianas lėtai iškvėpė.

– Atsiprašau, detektyve. Labai įsitraukiau į tą reikalą – mergaitės dingimą. Dženiferės. Jis, e-e, mane labai sudomino. Nepalieka mintis, kad mano psichologinės žinios ir patirtis bus naudingos. Suprantu, jūs turite savo tvarką ir jums reikia vadovautis taisyklėmis. Kadaise mano darbe tie dalykai irgi buvo labai svarbūs. Žinios be nustatytos procedūros dažnai būna beprasmiškos, nesvarbu, kad ir kokios atrodytų vertingos.

Tai ir vėl Terei nuskambėjo tarsi paskaita, tik šįkart jos nebepiktino. Senis nori tik gero. Net jei kaskart jiems bekalbant ir kažkur dingsta. Ir ji buvo tikra, kad tai susiję ne vien su medikamentais. Spoksojo į Adrianą, tarsi vienu žvilgsniu galėtų nustatyti diagnozę, dėl kurios jis toks išsiblaškęs. Tačiau jis tik truktelėjo pečiais, tarsi tas jos žvilgsnis jo visai nejaudintų.

– Jei norite, aš tęsiu vienas pats...

Štai šito ji visai nenorėjo.

– Policijos bylas verčiau palikite policijai.

Adrianas nusišypsojo.

– Žinoma. Bet, žvelgiant iš mano varpinės, tai ne ta situacija, kurią dera nagrinėti tik policiniu požiūriu.

– Atleiskite, nesupratau?

– Detektyve, – tarė Adrianas, – jūs vis dar bandote suprasti, koks nusikaltimas čia įvyko, idant galėtumėt priskirti jį tam tikrai kategorijai ir vadovautis tam tikromis nustatytomis procesinėmis taisyklėmis. Manęs tokie dalykai neriboja. *Žinau*, ką mačiau. Be to, nusimanau apie individų elgseną ir visą gyvenimą praleidau tirdamas tiek žmonių, tiek gyvūnų reakcijas. Taigi, tiesą sakant, *jūsų* elgesys šiomis aplinkybėmis manęs visai nestebina.

Terė akimirką neteko žado.

– Turbūt man naivu tikėtis, kad policija ko nors imsis, – tęsė Adrianas.

Jam kalbant Terė įdėmiai į jį žiūrėjo. Ji nesuprato, kaip vieną sekundę tas senas profesorius būna visiškai susitelkęs ir ryžtingas, kalba aiškiai, o kitą, atrodo, jį nupučia į kažkokį kitą pasaulį, iš kurio jis nei mato, nei jaučia, nei girdi.

– Manau, man metas.

– Palaukit, – pasakė Terė. – Kur einat?

– Na, man su seksualiniais nusikaltėliais daug šnekėtis neteko – bent pats to nežinau, nes iš tikrųjų nelabai daug nutuoki apie žmones, su kuriais kasdien bendrauji, – bet manau, kad šitas žmogelis man bus puiki pradžia.

– Ne, – pasakė Terė. – Šitaip trukdysite mano tyrimui.

Adrianas papurtė galvą ir kreivai nusišypsojo.

– Tikrai? Nemanau. Bet, panašu, mano pagalbos nepageidaujate, taigi, taip sakant, eisiu savais keliais.

Terė čiupo profesorių už rankos. Ne tam, kad pademonstruotų tvirtą policininkės ranką, bet tik norėdama jį sulaikyti.

– Palaukit, – pasakė ji. – Manau, kad mudviem reikia vienam kitą geriau suprasti. Juk žinote, kad tai mano darbas, o...

– Mano interesas. Aš čia irgi dalyvauju, kad ir ką jūs sakytumėt. Nemanau, kad jūsų darbas viršesnis už mano dalyvavimą.

Terė atsiduso. Geras policininkas turi pažinti žmones ir suprasti, kiek vienas ar kitas sukels problemų ar suteiks pagalbos. Adrianas, pamanė, turi visus ir trukdytojo, ir padėjėjo požymius.

Čia nieko nauja. Pati kalta, kad apsigyveno ir dirba akademinėje bendruomenėje, kur, regis, visi apie kitų reikalus žino daugiau nei apie savuosius.

– Profesoriau, pabandykim viską daryti deramai, – pasakė ji.

Terė suprato pravėrusi duris, kurių turbūt neturėjo praverti, kurias geriau laikyti uždarytas, bet tuo momentu nematė kito pasi-

rinkimo. Nori nenori reikia imtis veiksmų, kad tas pusiau pamišęs buvęs universiteto dėstytojas nesujauktų jos tiriamos bylos, – jei tos bylos apskritai esama. Ji pagalvojo: *Tepasidžiaugia jis porcija realybės, ir bus baigta.*

Patirtis byloja, kad, veikiami popkultūros, žmonės, deja, linkę romantizuoti policijos darbą. Paragavę, koks jis iš tikrųjų – nuobodus darbas su dokumentais ir ramus, griežtas detalių ir faktų vertinimas, – paprastai atšoka ir su džiaugsmu grįžta prie savo darbų.

Ji minutėlę žvilgtelėjo į dokumentų krūvą ant stalo. Dabar ji tenorėjo paskambinti Bostono autobusų stoties policijai ir gauti iš jos apsaugos stebėjimo kamerų medžiagą, nufilmuotą Dženiferės dingimo vakarą ir naktį. Atsiduso. Tai turės porą valandų palaukti.

– Gerai, profesoriau, – pasakė ji. – Nuvažiuosiu ir pateiksiu kelis klausimus, o jūs galite važiuoti drauge. Bet norėčiau, kad po šito apsiribotumėte savo idėjų išsakymu telefonu, o ne veržtumėtės čia. Ir liaukitės daręs savo tyrimą. Nenoriu, kad sekiotumėt paskui žmones. Nenoriu, kad tardytumėt žmones. Nenoriu, kad apskritai šituo užsiimtumėt. Pažadėkit man tai.

Adrianas nusišypsojo. Gaila, kad čia nėra Keisės ar Brajano ir jie negirdi, kaip detektyvė jam šitaip kukliai nusileidžia. Bet jų nėra. Tačiau jis suvokė, kad, norint viską suprasti, jiems turbūt visai nereikia čia būti.

– Manau, – ramiai pasakė jis, – kad tai būtų visai protinga.

Tai visiškai nepatvirtino, kad jis ką nors pažada, bet, regis, detektyvę nuramino. Be to, jam patiko pavartoti žodį *protinga*. Jis žinojo, kad jam likę nedaug laiko vertinti viską protingai, bet, kol dar gali, net jei tik truputėlį, taip ir darys.

– Klausykit, – pasakė Terė. – Tylėkit kaip žemė, nebent ko paklausčiau konkrečiai jūsų. Jūs ten važiuojate tik stebėti. Kalbėsiu aš.

Ji žvilgtelėjo į senuką gretimoje sėdynėje. Tas linktelėjo sutinkąs, bet ji nesitikėjo, kad jis laikysis jos taisyklių. Terė nužvelgė namą, prie jo stovėjo nedidelis kreminės spalvos automobilis. Vakaro tamsoje visi šešėliai atrodė kur kas platesni. Kelios šviesos namų languose dar grūmėsi su besileidžiančia sutema. Viename kambaryje metaline pilka šviesa švytėjo televizorius, buvo matyti už plonos svetainės užuolaidos judantis siluetas.

– Gerai, profesoriau, – išrėžė ji. – Pamatysite patį gryniausią policijos darbą. Čia nebus jokių gražuolių fizinės jėgos kupinų aktorių, tiriančių bylą. Aš užduodu klausimus. Jis atsako. Turbūt pasakys ir šiek tiek teisybės, ir pameluos. Visko po truputį, kad tik neprisidarytų bėdos. Stebėkit.

– Ką, mes tiesiog pasibelsime į duris? – paklausė Adrianas.

– Taip.

– Taip galima?

– Taip. Teistas nusikaltėlis. Jo lygtinio paleidimo pareigūnas davė sutikimą. Vulfas dėl to nieko negali padaryti, antraip pateks į bėdą. Ir patikėkit manim, profesoriau, į tokią bėdą, kokią aš jam galiu užtaisyti, jis tikrai nenori patekti.

Adrianas linktelėjo. Apsidairė tikėdamasis, kad Brajanas bus kur netoliese. Paprastai, jei tik pasitaiko kas nors bent truputėlį susijusio su teise, Brajanas pasirodo arba jo balsas skamba Adriano ausyse ir duoda teisinius patarimus. Įdomu, pagalvojo jis, ar šiuo atveju Brajanas būtų detektyvės pusėje, ar jo pilietinės liberalios pažiūros nukryptų to seksualinio nusikaltėlio pusėn.

– Eime, – pasakė Terė. – Bus staigmenos elementas ir taip toliau. Laikykitės man už nugaros.

Ji atidarė automobilio dureles ir nuskubėjo į tamsą. Suprato, kad Adrianui sunku ją vytis. Sustojo prie namo durų ir ėmė belsti suspaustu kumščiu.

– Policija! Atidarykit!

Adrianas išgirdo, kaip kažkas prišliureno prie durų. Po kelių sekundžių jos atsidarė, ir kokia dešimt metų už jį vyresnė moteris pažvelgė per tamsą į detektyvę ir jos kompanioną. Nutukusi, susivėlusiais žilais plaukais, kurie vietomis atrodė šiurkštūs ir tankūs, o vietomis – išretėję. Buvo su akiniais storais rėmais, lygiai tokiais kaip ir sūnaus.

– Kas yra? – paklausė moteris, o paskui, nė nelaukdama atsakymo, pridūrė: – Noriu žiūrėti savo serialus. Ko nepaliekat mūsų ramybėj?

Terė praėjo pro ją, tiesiai į nedidelį prieškambarį.

– Kur Markas? – paklausė.

– Viduj.

– Man reikia su juo pasikalbėti.

Ryžtingai žengdama į nedidelę svetainę, Terė mostelėjo Adrianui sekti iš paskos.

Oras ten buvo kiek pridvisęs, tarsi langai būtų retai atidaromi, bet pats kambarys – tvarkingas ir švarus. Visi aptrinti ir apspurę baldai uždengti vąšeliu nertais užklotais. Su visu tuo labai kontrastavo pusę kambario užimantis plačiaekranis didelės raiškos televizorius ant švediško dizaino stovo, o tiesiai priešais jį stovėjo du greičiausiai per lauko baldų išpardavimą pirkti krėslai. Garsas buvo pritildytas, bet ji žiūrėjo „Zainfildo“ kartojimą. Greta vieno krėslo Adrianas pastebėjo didelį medžiaginį maišą, prikimštą siūlų ir virbalų. Ant sienos kabojo kelios įrėmintos nuotraukos; Adrianas jose pastebėjo nenutrūkstamą poros su vienu vaiku gyvenimo eigą – nuo pat jo vaikystės iki dabarties. Motina – tėvas – vaikas, motina – tėvas – vaikas, motina – tėvas – vaikas iki kokių devynerių, paskui tėvas dingo iš nuotraukų. Įdomu, pamanė Adrianas, ar mirė, ar išsiskyrė. Tačiau, kad ir kaip būtų, viskas atrodė visiškai normalu ir įprasta, visai neypatinga jokia prasme, išskyrus vieną. Dėl kažkokių priežasčių, kurias visiškai paslėpė to namo įprastumas, tas vienintelis vaikas tapo seksualiniu nusikaltėliu.

Adrianas pasvarstė, kad tame kambaryje paslapčių kur kas daugiau nei atsakymų. Nežinia, ar detektyvė Kolins mato tą patį. Ji atrodė tvirta, reikli, o jos kietakaktiški reikalavimai skirti labiau padaryti, o ne susidaryti įspūdį, pamanė Adrianas.

Toji senutė jiems už nugarų puolė ieškoti sūnaus. Ekrane Krameris ir Elainė entuziastingai įtikinėjo Džerį padaryti kažką, ko jis nenorėjo daryti. Virbalai gulėjo ant krėslo, ten, kur ta moteris juos ir padėjo. Adrianas užuodė, kad kažkas verda, tik nesuprato kas.

– Nepraraskit budrumo, – sušnibždėjo Terė.

Ji pasisuko ir pamatė Marką Vulfą, stovintį koridoriuje, kuris vedė į nedidelį valgomąjį ir virtuvę.

– Aš nieko blogo nepadariau, – buvo jo pirmi žodžiai.

O antru sakiniu jis paklausė:

– O kas čia? – ir parodė į Adrianą.

24

PRIEŠ VALGĮ DŽENIFERĘ privertė pasimankštinti. Moteris įėjo į kambarį ir šiurkščiai paliepė lipti nuo lovos ir stoti ant grindų. Tada liepė pašokinėti išskečiant ir suglaudžiant kojas, padaryti pritūpimų ir atsilenkimų atsigulus, o viską užbaigti ristele vietoje – tai priminė pradinės mokyklos kūno kultūros pamokas, tik tiek, kad niekas garsiai neskaičiavo.

Pabaigoje ji pajuto, kaip kakta varva prakaitas ir trūksta kvapo, nesuprato, kodėl jai liepiama sportuoti, bet suprato, kad turbūt tai tik į naudą. Dženiferė neįsivaizdavo, kodėl jiems norėjosi daryti tai, kas pagerintų jos būklę, bet buvo mielai pasirengusi imti visa gera, kas pateikiama kartu su tuo blogiu. Tiesą sakant, kai ta moteris pasakė „kol kas gana“, Dženiferę ištiko nepaklusnumo priepuolis ir ji greitai penkiskart pasilenkė ir palietė kojų pirštus, tikėdamasi, kad tempimo pratimai padės. Moteris suriko: „Pasakiau – gana!“, ir Dženiferė, subarškėjus grandinei, be žodžių užsilipo ant lovos ir buvo apdovanota vakariene.

Dženiferė baigė valgyti – buvo gavusi dubenėlį šaltų spagečių su riebiais mėsos kukuliais iš skardinės – ir godžiai gėrė iš butelio vande-

nį, visąlaik suvokdama, kad ta moteris yra kambary – tyliai ją stebi ir laukia. Valgant jokio pokalbio nevyko – jokių gąsdinimų, jokių reikalavimų – ir, kiek Dženiferė suprato, jos padėtis nė kiek nepasikeitė. Ji taip ir liko tik su savo varganais apatiniais ir uždengtomis akimis, prikaustyta šuns apykakle su grandine. Jau priprato paėjėti kelis žingsnius nuo lovos iki nešiojamo unitazo, kurį kažkas turbūt ištuštindavo, kai ji miegodavo. Buvo dėkinga. Stipri dezinfekavimo priemonės smarvė užgožė kitus kvapus, kuriais tas maistas greičiausiai dvokė.

Daugeliu kitų aplinkybių ji surauktų nosį, pasakytų, kad nepatinka, ir nustumtų tą pasiūlytą maistą į šoną. Tačiau ta Dženiferė, kuri taip elgtųsi, priklausė kažkokiam ankstesniam ir, regis, jau nebeegzistuojančiam gyvenimui. Ta buvo fantazijų Dženiferė, prisiminimų Dženiferė, turėjusi nuo vėžio mirusį tėvą, inkštikę motiną ir iškrypėlį būsimą patėvį, gyvenusi nykiame priemiesčio name, mažame kambary, kur viena slėpdavosi su savo knygomis, kompiuteriu ir pliušiniais žaislais ir svajodavo apie kitokį, kur kas įdomesnį gyvenimą. Toji Dženiferė ėjo į nuobodžią mokyklą, kur neturėjo jokių draugų. Toji Dženiferė faktiškai nekentė visos savo kasdienės egzistencijos. Bet tos Dženiferės nebėra. Gal ji kadaise ir gyveno, bet jau nebe. O naujoji Dženiferė, ta įkalintoji, suvokė, kad reikia kabintis į gyvenimą, – jei liepia daryti mankštą, ji tą mankštą ir darys. Kad ir kokį jai siūlo maistą, jį valgys, nesvarbu, koks bus skonis.

Išlaižė dubenėlį, stengdamasi įsiurbti į save kiekvieną maistingųjų medžiagų ir baltymų lašą, viską, kas jai gali suteikti stiprybės.

Išgirdusi atsidarančias duris stabtelėjo.

Pasigirdo tylus šlamesys – moteris pasilenkė, paėmė maisto padėklą ir patraukė prie durų. Dženiferės galva pasisuko į triukšmo pusę ir ji laukė, kol pasigirs koks pokalbis.

Išgirdo šnabždesį. Nesuprato, kas šnekama.

Paskui išgirdo *teliūškavimą*. Bandė įsivaizduoti, kas tai galėtų būti. Tarsi artėtų kokia banga.

Pajuto kažką einant per kambarį. Dženiferė nesukrutėjo, bet pajuto kito žmogaus artumą, pauostė orą ir užuodė muilo kvapą.

– Gerai, Ketvirtas numeri, tau reikia nusiprausti.

Dženiferė žioptelėjo.

Tai buvo vyro balsas, ne moters.

Jis įsakinėjo šaltu, abejingu, monotonišku balsu.

– Per dvi pėdas nuo lovos krašto rasi kibirą su vandeniu. Imk rankšluostį ir kempinę. Va muilas. Stokis prie kibiro. Išsimaudyk. Net nemėgink nusiimti kaukės. Aš būsiu netoliese.

Dženiferė linktelėjo. Būtų ji kiek vyresnė – kokio Taikos korpuso narė ar turėtų karinį išsilavinimą, ar net kokia buvusi skautė arba jaunimo programų gamtoje dalyvė, – tikrai mokėtų stropiai nusiprausti tik su gabalėliu muilo ir nedaug vandens. Tačiau tos kelios iškylos į gamtą su tėvu prieš jo mirtį buvo į tokias vietas, kur buvo dušas arba upė, ar koks tvenkinys, į kurį galėjai pasinerti. Bet čia – visai kas kita. Ji suprato, kad šiuo atveju svarbiausia viską daryti preciziškai.

Atsargiai nuleido kojas nuo lovos. Ištiesė kojų pirštus ir susirado kibirą. Pasilenkė ir patikrino vandenį. Drungnas. Ji suvirpėjo.

– Nusirenk.

Dženiferė sustingo.

Pajuto, kaip perlieja karščio banga. Bet ne visai iš gėdos. Labiau iš pažeminimo.

– Ne, aš... – pradėjo ji.

– Aš tau nedaviau leidimo šnekėti, Ketvirtas numeri, – pasakė vyras.

Ji pajuto, kad jis prieina arčiau. Įsivaizdavo, jog kelia kumštį ir ją tuoj sumuš. Arba dar blogiau.

Lyg žaibo trenkta ji sutrikusi apmirė. Užliejo įvairūs jausmai: bereikalingas varžymasis, noras išlaikyti nors kiek sveiko proto ir tas nuolatinis klausimas – *kaip man išlikti gyvai?*

– Vanduo šąla, – pasakė vyras.

Dženiferė dar niekada nebuvo rodžiusi savo kūno berniukui ar vyrui.

Ji jautė, kaip veidas nukaista, oda rausta iš gėdos.

Nenorėjo būti nuoga – nesvarbu, kad jau ir taip beveik tokia ir buvo ir žinojo, jog, kai naudojasi tualetu, ją tikriausiai stebi. Bet tai, kad jai reikės nusivilkti tuos du likusius menkus drabužėlius, kažkodėl ją gąsdino kur kas labiau nei gėda. Ji jaudinosi, kad juos nusivilkusi paskui nebegalės jų surasti, arba tas vyras juos atims ir paliks ją visiškai pažeidžiamą.

Kaip kūdikį, pagalvojo ji.

O paskui, tą pačią sekundę, suprato, kad pasirinkimo nėra. Vyras pasakė aiškiai.

Dar pabrėžė tai suurgzdamas:

– Mes visi laukiame, Ketvirtas numeri.

Ji lėtai atsisegė liemenėlę ir padėjo ant lovos krašto. Nusimovė kelnaites. Tai buvo beveik skausminga. Viena ranka nuslinko liemeniu, bandydama pridengti gaktą. Kitą ji uždėjo ant nedidelių savo krūtų. Per kaukę juto, kaip to vyro žvilgsnis ją degina, bėgioja jos kūnu, tikrina tarsi kokį mėsos gabalą.

– Judinkis, – paliepė vyras.

Ji labai drovėdamasi pasilenkė, pamerkė kempinę į vandenį ir patrynė į ją muilą. Tada atsistojo ir ėmė praustis, lėtai ir nuosekliai. Pėdos. Kojos. Pilvas. Krūtinė. Pažastys. Kaklas. Veidas – labai atsargiai, kad nepajudintų kaukės, ir kiek įmanoma kukliau.

Jos nuostabai, jausmas, kai muilo putos lietė kūną, buvo kone erotinis. Vos pradėjusi, ji per kelias sekundes suprato, kad dar niekada nejautė nieko nuostabiau už prausimosi pojūtį. Dingo viskas – ir tas kambarys, ir grandinė aplink kaklą, ir lova. Atrodė, tarsi būtų nusiplovusi baimę, ir visas drovumas pasitraukė šalin. Ji perbraukė kempine krūtis, paskui tarpkojį ir šlaunis. Apėmė jausmas, tarsi ją kažkas glamonėtų. Pagalvojo, kad panašių jausmų patyrė gal tik kokį kartą

gyvenime – vasaros pradžioje nuoga nerdama į sūrias kyšulio bangas ar žaisdama vėsioje sraunioje upėje karštą rugpjūčio popietę. Tačiau dabar ji smarkiai trynėsi, norėdama nubrūžinti odos sluoksnį, tarsi gyvatė, besinerianti iš senos išnaros, idant blizgėtų. Suvokė, kad tas vyras stebi, bet kai drovėjimasis dėl savo kūno, rodės, tuoj nustelbs prausimosi malonumą, ji paprasčiausiai imdavo sau mintyse kartoti tarsi kokią rytietišką mantrą: *Užsipisk užsipisk užsipisk, tu šunsnuki.* Ir nuo to pasijuto dar geriau.

Dženiferė jau tiesė ranką muilinti žastą, bet staiga išgirdo:

– Ne. Ne čia.

Ji sustojo.

Vyras tęsė negarsiai, bet atkakliai:

– Pilvo apačioje, ties dubeniu, netoli tarpukojo, pajusi kiek iškilusį pleistrą. Jo neliesk.

Dženiferė palietė tą vietą ir užčiuopė tai, ką jis ir nupasakojo. Linktelėjo.

– O galva? – paklausė.

Ji beprotiškai norėjo išsiplauti galvą.

– Kada kitą kartą, – atsakė vyras.

Dženiferė prausėsi toliau, pamerkdavo kempinę į vandenį ir muilinosi. Dar sykį nusiprausė veidą. Įsikando kempinės kraštą ir, nors skonis buvo šlykštus, perbraukė ja dantis ir dantenas. Visas, kurias tik galėjo, savo kūno dalis ji nusiprausė vieną kartą, paskui darsyk.

– Baigta, – pasakė vyras. – Padėk kempinę į kibirą. Nusišluostyk rankšluosčiu. Apsivilk apatinius. Grįžk į lovą.

Dženiferė darė viską tiksliai kaip liepiama. Nusitrynė šiurkščiu medvilniniu rankšluosčiu. Paskui, tarsi neregė, apsigraibė ant lovos, surado tuos du drabužėlius, vėl juos apsivilko, kad bent kiek pridengtų savo nuogumą.

Išgirdo, kaip pakeliamas kibiras, o paskui žingsnius per kambarį durų link.

Ji nesuprato, kas jai tą sekundę užėjo. Gal dėl tos energijos, kurią mankšta suteikė širdžiai ir raumenims, o gal dėl pasistiprinimo jausmo pavalgius, o gal dėl to, kad nusipraususi jautėsi atsigaivinusi, ji atlošė galvą, pakėlė ranką prie veido ir impulsyviai pakėlė kaukės kraštą, tik sekundėlę.

Kol Maiklas padėjo kibirą, nusirengė aptemptą juodą apatinį kostiumą, nusimovė balaklavą, slepiančią veidą nuo kamerų, įšoko į nunešiotus džinsus ir atėjo prie kompiuterių, Linda jau įnirtingai spausdino. Ji vis dar vilkėjo tą šlamantį apsauginį kombinezoną. Nė nepakėlusi galvos, sutelkusi žvilgsnį į klaviatūrą šūktelėjo:

– Tik pažiūrėk! Siena visa šviečia!

Interaktyvią *Kasbustoliau.com* susirašinėjimo sieną užplūdo žinutės iš viso pasaulio. Su dviguba aistra, susijaudinimu, susižavėjimu. Žiūrovus pakerėjo Ketvirto numerio nuogumas, mankštos pratimai ir tai, kaip ji lyg gyvulys rijo maistą. Tiesiog padėkos raštai.

Ne vienas norėjo sužinoti daugiau apie Ketvirtą numerį. Jie reikalavo galimybės viską suvokti ir patirti stipriau. *Kas ji tokia? Iš kur ji?*

Pamatę tuos prašymus Maiklas su Linda susirūpino. Jie suprato, kad riba tarp anonimiškumo ir atsiskleidimo labai menka. Žinojo, kad su reikalavimais, ateinančiais iš neaiškių šaltinių, reikia elgtis labai atsargiai.

„Jaučiuosi taip, tarsi ji man *priklausytų*“, – rašė vienas žmogus iš Prancūzijos. Norėdama ją perskaityti, Linda nukopijavo žinutę į *Google* vertėją. – „Kaip mano automobilis, namas ar darbas. Man reikia dar daugiau artumo su Ketvirtu numeriu. Ji priklauso man.“

Kitas žiūrovas iš Šri Lankos rašė: „Daugiau stambių planų. Iš labai arti. Mes norime visąlaik būti dar arčiau jos.“

Šitai, suprato Maiklas, labai lengvai įvykdomas techninis prašymas – su bet kuria kamera tame kambaryje. Tačiau jam užteko

nuovokos suprasti, kad *iš arti* reiškia visai ką kita, ne tik kameros kampą.

Jis pasisuko į Lindą.

– Manau, mums reikia aptarti, kaip visa tai gali pasisukti, – pasakė. – Ir manau, jog man gali tekti pakeisti scenarijų, kad jį kur velniai.

Maiklas spoksojo, kaip į kompiuterius plūsta vis daugiau komentarų.

– Labai svarbu, – pasakė jis, – *visąlaik* valdyti padėtį. Nenukrypti nuo scenarijaus. Nuo plano. O jiems visa tai turi *atrodyti* spontaniška...

Jis mostelėjo į ekraną.

– ...bet mums reikia visada žinoti, kur einame.

Linda jautėsi ir suglumusi, ir susijaudinusi. Pradėjus kalbėti jos balsas vis stiprėjo.

– Manau, kad Ketvirtas numeris gali tapti populiariausiu subjektu, kokį tik turėjome, – pasakė. – O tai mums uždirbs pinigų. Daug pinigų.

Maiklas linktelėjo. Pasikasė pakaušį. Ir išsišiepė, nors nieko juokinga nebuvo pasakyta.

– Kas galėjo pagalvoti, kad paauglės pagrobimas žmones taip... – jis susimąstė. – Nežinau. Sužavėtų? Ar tinkamas žodis? Nejau pasaulis sudarytas iš žmonių, kurie geidžia *sugundyti* paaugles?

Išgirdusi tokią pastabą, Linda garsiai nusijuokė.

– Gal tu ir teisus, – pasakė. – Tik tiek, kad *sugundyti* čia netinkamas žodis.

Ji pažvelgė į Maiklą, tas šypsojosi. Tai, kaip jis kreivai kilsteldavo lūpą išgirdęs tai, kas jam atrodė juokinga, ją nepaprastai žavėjo. Ji pamanė, kad jiedu yra vieninteliai pasaulyje dar likę grynuoliai. Visi kiti – iškrypę ir nenormalūs. Jie turi vienas kitą. Jos pečiai krūptelėjo, stuburu nuėjo šiurpas. Jautė, kad kiekviena Serialo nr. 4 transliacijos

minutė ją su Maiklu suartina. Atrodė, tarytum jiedu būtų visai kitoje egzistencijos plotmėje. Erotiškoje. Fantazijų. Pavojus ją jaudino.

Linda vėl nusisuko į ekraną ir baigė spausdinti atsakymą, labai trumpą: *Šiandien Ketvirtas numeris gyva – bet kas nutiks rytoj?*

Ji paspaudė SIŲSTI, ir atsakymas nuskriejo internetu tūkstančiams vartotojų.

Paskutinįsyk žvilgtelėjusi į Ketvirtą numerį, Linda pasitraukė nuo kompiuterių ekranų. Mergaitė vėl sėdėjo ant lovos, rankose spausdama savo pliušinį meškiną. Linda matė, kad Ketvirto numerio lūpos juda, tarsi ji su tuo žaislu šnekėtųsi. Ji padidino mikrofonų garsą, bet nieko neišgirdo. Ketvirtas numeris, suprato Linda, nekalba garsiai. Ji parodė į kompiuterio ekraną, kur buvo rodomas tiesioginis vaizdas.

– Matai? – paklausė ji Maiklo.

Tas linktelėjo.

– Ji velniškai skiriasi nuo kitų, – pasakė.

– Aha, – pritarė Linda. – Ji nei verkia, nei inkščia, nei rėkia, nei... – ji stabtelėjo ir vėl pažvelgė į Ketvirto numerio vaizdą. – Ar, tiesą sakant, *jau nebe.*

Atrodė, Maiklas įtemptai mąsto.

– Mums reikia jai rašyti daugiau scenarijaus, nes ji visai... – jie abu suvokė, kad Ketvirtas numeris tikrai *kitokia*, tik nelabai suprato – *kokia*.

Linda apsisuko ir staiga ėmė vaikščioti pirmyn atgal po kambarį.

– Turime būti atsargūs, – pasakė gniauždama kumštį. – Turime duoti jiems *daugiau*. Bet negalime duoti per daug, nes tada bus pernelyg sunku, kai pasieksime pabaigą...

Užbaigti jai nereikėjo. Maiklas itin aiškiai suvokė dilemą, apie kurią ji kalbėjo. *Negalima, kad žmonės įsimylėtų tą, kurios mirtį stebės,* pagalvojo jis.

– Taip yra todėl, kad ji jauna, – pasakė jis. – Todėl, kad ji tokia... *šviežiena.*

Linda puikiai suprato, ką jis nori pasakyti. Pirmosios trys kalinės buvo visai kitokios. Ketvirtas numeris visus žiūrovus domino dėl priežasčių, kurias ji tik dabar pradėjo suprasti. Jai nereikia griežtos rankos. Ją pagrobti buvo pavojinga, tačiau kur kas vertingiau. Linda žengė į priekį ir apsikabino meilužį. Pajuto, kaip dažnėja pulsas. Ne toks jausmas, koks apima, kai Maiklas naktį įsliuogia po antklode, net jei abu labai pavargę, ir ji pajunta jo atkaklų poreikį; net ir ne tai, ką ji jaučia sumuodama jų uždarbį. Tai buvo visai kas kita. Ji tikėjosi, kad Ketvirtas numeris – kalbant apie sveiką protą – bus tokia kaip kitos, o dabar pirmą kartą pagalvojo, kad ji kur kas geresnė, kur kas pažangesnė ir kur kas įdomesnė. Tai labai prieštaringa, pagalvojo ji. Ketvirtas numeris kur kas jaunesnė už visas kitas, nuo Pirmo iki Trečio numerio. Ji paimta visai kitokiomis aplinkybėmis, turint visai kitą intenciją.

Linda juto, kad su tuo Ketvirtu numeriu jie yra ant kažko labai ypatingo ribos, kažko, ko ji nei tikėjosi, nei įsivaizdavo.

Ją net nukrėtė iš jaudulio.

Rizika, pasakė ji sau, yra lyg meilė.

Regis, Maiklas jautė tą patį. Jis ūmai pasilenkė ir brūkštelėjo per jos lūpas savosiomis švelniai, gundomai. Ji akimirksniu stumtelėjo jį lovos link. Jiedu elgėsi tarsi paaugliai, juokėsi, kone kikeno iš susijaudinimo, užvaldyti jausmo, kad jie – menininkai, kuriantys tai, kas peržengia visas tikrovės ribas.

Jų aistra per sekundę užtemdė budrumą, nes, jei būtų stebėję, kas vyksta, būtų pamatę žinutę iš Švedijos. Vartotojas, pasivadinęs 9 Colių Blondinu, parašė vieną eilutę savo kalba, bet nė vienas jos nesuprato. *Ji pakėlė kaukę. Manau, slapčia pažiūrėjo.*

Paskui tą jo žinutę atėjo dešimtys kitų, kur kas labiau nuspėjamų pranešimų įvairiomis kalbomis, su komentarais apie įvairias Ketvirto numerio kūno vietas ir su pasiūlymais, ką Linda ir Maiklas turėtų artimiausiu metu daryti, taigi toji 9 Colių Blondino pastaba taip ir liko nepastebėta.

25

TAI, KAD TAS Markas Vulfas, tris kartus teistas seksualinis nusikaltėlis ir ekshibicionistas, atrodė toks normalus, nustebino Adrianą, bet ne šalia jo esančią detektyvę.

– Aš nieko nepadariau, – pakartojo Vulfas. – O kas jis toks?

Kreipdamasis į Terę Kolins jis toliau mosavo į Adriano pusę. Iš kito kambario galo Vulfo motina įsiterpė:

– Dėl ko čia dabar? Tuoj rodys mūsų serialą. Marki, liepk šitiems žmonėms išeiti. Ar ne laikas valgyti?

Markas Vulfas nekantriai atsisuko į motiną. Paėmė pultelį ir išjungė televizorių. Džeris, Eleinė, Krameris ir tas, dėl kurio jie ten siautėjo, dingo.

– Mes jau pavalgėme, – pasakė jis. – Serialas tuoj bus. Jie išeis po kelių minučių.

Jis pažvairavo į detektyvę Kolins.

– Na, tai kas yra?

– Manau, man vertėtų pamegzti, – pareiškė motina. Ir žengė prie krėslo su virbalais.

– Ne, – atžariai išrėžė Vulfas. – Ne dabar.

Adrianas žvilgtelėjo į motiną. Ta kreivai šypsojosi. Iš balso atrodė, kad ji susirūpinusi, net susierzinusi, bet šypsojosi. *Alcheimerio pradžia,* ūmai pamanė jis. Toji greita diagnozė jam sukėlė nerimą; Alcheimeris pažeidžia tą pačią smegenų dalį ir sunaikina daugelį tų pačių mąstymo procesų kaip ir jo liga. Jis tiesiog klastingesnis, kantresnis, todėl su juo kur kas sunkiau. Jo liga – negailestinga ir greita, o toji moteris nežino, ar juoktis, ar pravirkti, ją kausto kažkas nepalenkiama, tarsi rytinė potvynio banga, nepaliaujamai šliaužianti smėlėtu paplūdimiu. Žiūrėdamas į tą moterį, jis jautėsi tarsi žiūrėtų į kreivą veidrodį. Matė save, tik nelabai aiškiai. Jam atrodė, kad jį tuoj apims siaubas, ir jis niekaip negalėjo atplėšti akių nuo tos susivėlusios moteriškės, bet paskui išgirdo detektyvės Kolins balsą:

– Čia profesorius Tomas. Jis padeda man tirti vieną atvejį. Turime jums keletą klausimų.

Markas Vulfas ir toliau varė tarsi sugedusi plokštelė:

– Aš nieko nepadariau... – Tik šįkart pridūrė: – Blogo...

Regis, tvirtas detektyvės balsas truktelėjo Adrianą nuo kažkokios bedugnės krašto ir jis susitelkė į Vulfą. Suvokė kovojąs su savo atmintimi, aiškinąsis sau, kad yra praleidęs daugybę valandų tirdamas laboratorinių gyvūnų elgesį, o paskui daręs begalę eksperimentų su studentais savanoriais, tyręs įvairiausius baimės tipus ir laipsnius, aiškinęs platų elgsenos spektrą. Šitas atvejis, pasakė sau, yra lygiai toks pats. Jis stebėjo tą seksualinį nusikaltėlį, laukė išdavikiškų panikos ženklų, apgaulės ir melo požymių. Akies truktelėjimo. Galvos suktelėjimo. Balso tono pasikeitimo. Rankų drebulio. Išprakaitavusios kaktos.

– Jūsų lygtinio paleidimo sąlygose numatyta, kad turite būti įsidarbinęs...

– Aš turiu darbą. Pati žinote. Pardavinėju buitinę techniką ir elektronikos prekes.

– Ir jums uždrausta artintis prie vaikų žaidimo aikštelių ir mokyklų...

– Ar matėte, kad būčiau pažeidęs kokias taisykles? – paklausė Vulfas.

Adrianas atkreipė dėmesį, kad jis nepasakė: *Ne, nebuvau nei žaidimų aikštelėje, nei prie kokios nors mokyklos.* Tikėjosi, kad Terė Kolins tai irgi pastebėjo.

– Ir privalote kas mėnesį registruotis pas savo lygtinio paleidimo pareigūną.

– Tą ir darau.

Aišku, darai, suprato Adrianas. *Tie vizitai leidžia tau būti laisvėje.*

– Ir turite lankytis pas psichoterapeutą.

– Jo. Didelio čia daikto.

Terė lukterėjo.

– Ir kaip jums tai sekasi?

– Ne jūsų reikalas, – atrėžė Vulfas.

Adrianas pamanė, kad į tai detektyvė atsakys piktai, tačiau buvo sužavėtas, kai Terė Kolins ir toliau kalbėjo monotonišku, biurokratišku balsu.

– Jūs privalote atsakyti į mano klausimus, nesvarbu, ar jums jie patinka, ar ne, antraip pažeisite savo paleidimo sąlygas. Aš su džiaugsmu tuoj pat paskambinsiu jūsų lygtinio paleidimo pareigūnui ir paklausiu, ką jis mano apie tokį jūsų nenorą atsakyti. Užrašų knygelėje kaip tyčia turiu jo telefono numerį.

Adrianas pagalvojo, kad ji blefuoja, bet jos bekompromisis tonas leido suprasti, kad jai nereikia imtis nieko daugiau – tik pagąsdinti tuo skambučiu, ir jie su tuo nusikaltėliu abu tai puikiai suprato.

Vulfas ėmė dvejoti.

– Daktaras sako, kad mano gydymas yra konfidencialus. Na, suprantat, tik tarp mūsų su juo.

– Daugeliu atvejų taip ir yra. Bet ne jūsų atveju.

Vulfas ir toliau dvejojo. Pažvelgė į savo motiną, kuri jau buvo įsitaisiusi krėsle priešais tą plačiaekranį televizorių, tarsi kambaryje ne-

būtų nei Adriano, nei detektyvės Kolins, nei jos sūnaus. Ir jau tiesė ranką prie pultelio.

– Mama! – riktelėjo Vulfas. – Ne dabar. Eik į virtuvę.

– Bet jau laikas, – nepatenkinta atsakė ta.

– Jau greitai. Bet dar ne dabar.

Moteris nenoromis atsistojo ir išėjo iš kambario. Adrianas girdėjo, kaip ji sukiojasi virtuvėje. Paskui pasigirdo kriauklėje dūžtantis stiklas ir įsiūčio kupinas kauksmas, kurį nutraukė keiksmų lavina. Sūnus pažvelgė į tą pusę, susiraukė, bet, tarsi laukdama jo reakcijos, motina šūktelėjo:

– Netyčia. Viską sutvarkysiu.

– Po velnių, – pratarė Vulfas. – Taip mums *visiems* ir būna. Netyčia. – Jis atsisuko ir pažvelgė į Terę Kolins. – Matote, kaip tai sunku, ji serga ir man reikia...

Jis nutilo. Suprato, kad Terei Kolins visai nerūpi tie jo sunkumai gyvenant su žmogumi, esančiu tos ligos gniaužtuose.

– Apie jūsų gydymą, – griežtai pasakė ji.

– Lankausi kas savaitę, – niūriai atsakė Markas Vulfas. – Aš judu į priekį. Taip man sako daktaras.

– Paaiškinkit, ką turit omeny taip sakydamas, – paprašė Terė.

Atrodė, Vulfas nežino, ką atsakyti.

– Į priekį ir yra į priekį, – pasakė.

– Jums teks atsakyti konkrečiau, Markai, – tarė Terė.

Adrianas atkreipė dėmesį, kad ji pavadino jį vardu. Bando *nuginkluoti*, pamanė jis.

– Ką gi, – pasakė Vulfas, – nelabai žinau, ką...

Terė nenuleido nuo jo akių. Jos veido išraiška aiškiai bylojo – *teks labiau pasistengti*. Adrianas svarstė, kad ji visai panaši į tą jo paties nebylų žvilgsnį, kuriuo jis nuliedavo daug žadančius ir jo lūkesčių staiga nepateisinusius studentus.

– Jis padeda pažaboti mano troškimus, – pasakė Vulfas.

Žodį *troškimas*, pagalvojo Adrianas, nelabai tinka vartoti kalbant apie *geismą*.

– Kaip?

– Mes kalbame.

– Kaip, sakėte, jūsų daktaro pavardė?

– Nesakiau.

– Kodėl nesakėte?

Vulfas gūžtelėjo pečiais.

– Vaikštau pas daktarą Vestą, mieste. Gal norite jo telefono numerio ir adreso?

– Ne, – atsakė Terė. – Jau turiu.

Adrianas įdėmiai klausėsi. Kognityvioji elgesio terapija. Aversinė terapija. Realybės terapija. Priėmimo ir įsipareigojimo terapija. Dvylikos žingsnių programos. Jis puikiai žinojo, ką gero duoda įvairios gydymo programos ir kaip mažai galimybių, kad jos padės atsikratyti tokio iškrypimo kaip ekshibicionizmas. Tačiau jam išties norėjosi sužinoti, kaip tokios rūšies naujųjų laikų gydytojas Skotas Vestas gydo žmogų, kurį kankina priešistorinė bėda.

– Kur susipažinote su daktaru Vestu?

– Jo klinikoje.

– Ar dar kur susitinkate?

Čia Vulfas padarė klaidą – sudvejojo.

– Ne.

Terė nutilo. Ir piktai pažiūrėjo.

– Pabandysiu iš naujo. Ar kada...

– Kartą jis mane pavėžėjo.

– Kur?

– Sakė, kad tai gydymo dalis. Kad man labai svarbu sau įrodyti, jog valdausi...

– Kur jis nuvežė jus?

Vulfas nuleido akis.

– Pravežė pro porą mokyklų.

– Pro kurias mokyklas?

– Vidurinę. Ir pradinę už kelių kvartalų nuo tos vidurinės. Pavadinimus pamirštu.

– Pamirštate?

Vulfas ir vėl ėmė dvejoti.

– Kenedžio pradinė, – pratarė.

– Ne Vaildvudo ar Fort Riverio?

– Ne, – išsprūdo Vulfui. – Pro tas nevažiavome.

Terė Kolins vėl nutilo.

– Bet jų pavadinimus žinote, taigi lažinuos, kad žinote, ir kur jos yra.

Vulfas pasuko galvą, bet pats nė nepajudėjo. Ir neatsakė į klausimą, nes buvo aišku, kad žino. Adrianas pasvarstė, kad tas seksualinis nusikaltėlis galėtų jiems pasakyti ir pamokų tvarkaraščius, ir kada mokiniai ateina, kada išeina, kada per pertraukas bėga į žaidimų aikštelę. Prieš tęsdama detektyvė neskubėdama kažką užsirašė.

– Taigi, pasivažinėjote pro mokyklas. Ar buvote sustoję?

– Ne.

Adrianas suprato, kad jis meluoja.

– Esate teistas už neteisėtą laisvės apribojimą... – pradėjo Terė, bet Vulfas ją nutraukė.

– Klausykit, aš tą mergaitę tik pavėžėjau. Ir tiek. Jos net nepaliečiau.

– Pasivažinėjimas, su prasegtomis kelnėmis.

Vulfas susiraukė ir nieko neatsakė.

– Ar kada užeinate pas daktarą į namus?

Šitas klausimas pasuko pokalbį linkme, kuri Vulfą turbūt nustebino. Jis atrėžė:

– Ne.

– Ar žinote, kur jis gyvena?

– Ne.

– Ar pažįstate jo šeimos narius?

– Ne, tai neįeina į gydymą.

– Papasakokite, apie ką kalbatės.

– Jis klausinėja manęs, ką galvoju ir jaučiu, kai matau... – po šito žodžio jis nutilo ir giliai įkvėpė. – Jis prašo pasakoti, kas dedasi mano galvoje. Aš jam sakau visą tiesą. Tai sunku, bet aš mokausi save kontroliuoti. Man nereikia... – jis ir vėl nutilo.

Adrianas kone užhipnotizuotas stebėjo, kaip Terė zonduoja tą žmogų, visai neparodydama, ką nori išsiaiškinti. Bet išgirdus paskutinius Vulfo žodžius kažkas jo paties vaizduotės kampelyje suskambėjo. Gerai nesuprato dėl ko, bet pamanė išgirdęs kažką itin svarbaus. Stengėsi prisiminti savo studijas ir klinikinius atvejus iš laboratorijų. *Stimulas*, pagalvojo. Situacija, kai eilinis subjektas reaguoja visiškai normaliai, kol į lygtį neįvedamas papildomas stimulas. Tada sugebėjimas valdyti emocijas pasikeičia, o kartais ir visai išnyksta. Kai kine iš tamsos iššoka blogietis su peiliu, mes rėkiame. Kai automobilis šlapioje gatvėje paslysta ir tampa nevaldomas, mums padažnėja širdies plakimas, suaktyvėja liaukų veikla ir smegenų bangos – mes stengiamės nugalėti paniką. *Nebesivaldome*. Įdomu, ar sukdama į tą ąžuolą žmona bijojo? *Ne*, pagalvojo jis, *jai palengvėjo, nes ji darė tai, ką manė norinti daryti*. Adrianas kilstelėjo galvą, bandė klausytis, ar neišgirs žmonos balso, bet neišgirdo. Tačiau buvo kažkas kita. Jį apėmė jausmas, tarsi ant peties būtų padėta ranka, kuri bandytų jį apgręžti, kad jis kažką pamatytų. Tas jausmas vis stiprėjo, atrodė, lyg jį kas būtų staiga sugriebęs. Bet, užuot atsisukęs, jis spoksojo į tą ekshibicionistą. Parodyk jam įprastinį mokinukių gyvenimą, ir tai paskatins fantazijas. Kiti žmonės matytų žaidžiančius vaikus. O Markas Vulfas mato geismo objektus. Staiga Adrianas pasijuto norįs nekęsti, o ne suprasti. Nekęsti daug paprasčiau.

– Klausykit, detektyve, man jau daug geriau. Daktaras Vestas man išties padėjo. Gal ir netikėsit, bet tai tiesa. Galite jo pati paklausti.

Terė linktelėjo.

– Paklausiu. Bet ar jūs suprantate, kad net važinėjimas pro tas mokyklas su savo gydytoju yra pažeidimas?

– Jis sakė, kad ne. Sakė, kad mano lygtinio paleidimo pareigūnas davė leidimą. Be to, mes nesustojome.

Terė vėl linktelėjo. *Netiki,* suprato Adrianas. *Ir teisingai daro.*

– Gerai, patikrinsiu. Pokalbis baigtas.

Ji užvertė savo užrašų knygelę, mostelėjo Adrianui, bet paskui stabtelėjo ir staiga paklausė.

– Kas tokia yra Dženiferė Rigins?

Markas Vulfas atrodė sutrikęs.

– Kas?

– Dženiferė Rigins. Kur ji?

– Nepažįstu jokios...

– Jeigu man meluosite, keliausite atgal į kalėjimą.

– Nežinau tokios. Niekada negirdėjau to vardo ir pavardės.

Terė vėl išsiėmė užrašų knygelę ir kažką užsirašė.

– Ar žinote, kad meluodamas policijos pareigūnui pažeidžiate įstatymus?

– Aš sakau tiesą. Nesuprantu, apie ką čia šnekate.

Vulfo veide Adrianas įžvelgė daug dalykų. *Nuostabu,* pamanė, *kaip jis suplaka tiesą ir melą.*

– Manau, dar grįšiu su jumis pasikalbėti, – pasakė Terė. – Juk neplanuojate niekur išvykti, ką?

Tai buvo visai ne klausimas. O įsakymas.

Ji pasisuko į Adrianą.

– Ką gi, profesoriau, manau, šiam vakarui gana.

Adrianas manė turėjęs kokį šimtą klausimų, bet dabar nė vienas neatėjo į galvą. Jis žengė žingsnį į priekį ir pajuto, tarsi kas šnibždėtų į ausį. *Brajanas. Ne kitaip.* Paskui kiek pamąstė. *Ne. Gal čia Tomis.*

– Ar turite kompiuterį? – išsprūdo jam.

Terė sustojo prie durų. Geras klausimas, pagalvojo.

– Atsakykite jam, Markai. Ar turite kompiuterį?

Vulfas linktelėjo.

– O kam jį naudojate?

– Niekam. Pavyzdžiui, elektroniniam paštui ir ieškau sporto rezultatų.

– O kas jums rašo?

– Pažįstu kelis žmones. Turiu keletą draugų.

– Aišku, turite, – pasakė Terė. – Aš jį pasiimu.

– Tam jums reikia orderio.

– Tikrai?

Vulfas sudvejojo.

– Tuoj atnešiu. Jis mano kambary.

– Eisime kartu su jumis.

Jie nusekė paskui Vulfą pro virtuvę. Jis pažvairavo į motiną, kai toji paklausė:

– Ar dabar jau galiu megzti? Kas tie tavo draugai?

Jis atidarė duris į savo kambarį. Adrianas pastebėjo kelis numestus darbo drabužius. Kelis nutrintus sekso žurnalus, porą knygų ir nedidelį rašomąjį stalą, ant jo nešiojamąjį kompiuterį. Priėjęs Vulfas ištraukė laidą iš lizdo. Padavė kompiuterį Terei.

– Kada jį...

– Po dienos kitos. Koks jūsų slaptažodis?

Vulfas nesiryžo atsakyti.

– Koks jūsų slaptažodis? – pakartojo ji.

– *Saldainių dėdė,* – atsakė jis.

Terė paėmė kompiuterį.

– Jo-o, – pasakė. – Judam į priekį.

Kai pasispaudė jį po pažastimi, Adrianas pagalvojo: *Labai jau lengvai jis atidavė.*

Kažkaip nesuėjo galai. Vis dėlto jis greitai apsisuko ir pasistengė kaip galima daugiau pamatyti, ką tas kambarys sako apie savo šeimi-

ninką. Gaila, kad neįžiūriu knygų pavadinimų, pagalvojo. Spėjo, kad turbūt esama stalčiaus, prikrauto DVD. Tačiau tas kambarys atrodė nuogas ir tuščias. Viengulė lova, komoda, rašomasis stalas ir kieta medinė kėdė. Nieko, kas daug bylotų.

O gal, pamanė jis, tai kaip tik daug pasako.

Jau pasisukęs eiti paskui detektyvę ir tą ekshibicionistą, išgirdo šnabždesį. *Pakaitalas.*

Toji mintis kilo taip staiga, kad vos neišslydo jam iš galvos tarsi smėlis pro pirštus.

Adrianas atsisuko, bet ten nieko nebuvo. Jis nesuprato, ką tas žodis reiškia, bet jis nedavė ramybės ir tursenant pro duris paskui detektyvę.

Automobiliu profesorius ir detektyvė važiavo tylėdami.

Ji padėjo kompiuterį ant užpakalinės sėdynės – žinojo, kad jis negali būti įkaltis, ir peržiūrėdama jo failus greičiausiai tuščiai gaiš laiką. Nusikaltėlio ir Skoto Vesto ryšys jai kėlė rūpestį, bet nereikia atmesti labai tikėtinos galimybės, kad tai – paprasčiausias atsitiktinumas. Ji suprato, kad Marko Vulfo žodžiuose būta netiesos, bet ji neužčiuopė jokios melagystės, kuri nukreiptų ją viena ar kita kryptimi. Vairuodama tamsoje į senuko namus ji barbeno pirštais į vairą.

Jis buvo keistai tylus.

– Kas jums neduoda ramybės? – staiga paklausė ji.

Atrodė, prieš atsakydamas jis pirma surikiuoja galvoje besisukančias mintis ir atsiminimus.

– Dženiferė, – švelniai tarė. – Kokios galimybės, kad mes ją rasime, kaip manote?

– Nekokios, – atsakė ji. – Mūsų visuomenėje dingti ne taip sunku, kaip mano žmonės. Arba ką nors pradanginti.

Atrodė, jis giliai susimąstė.

– Ar manote, kad tame kompiuteryje kas nors...

Ji nutraukė jį:

– Ne.

Jis kiek pasisuko sėdynėje, tarsi tą atsakymą reikėtų išplėsti. Ji nusileido.

– Bus jame ir negerų dalykų. Gal kokios eilinės pornografijos. Nenustebčiau, jei kokiame paslėptame faile bus ir vaikų pornografijos. Gal dar ko nors, kas rodytų, kad gerajam daktarui Vestui toji terapija sekasi kur kas prasčiau, nei jis veikiausiai įsivaizduoja. Bet kas nors apie Dženiferę? Kokia gi būtų toji sąsaja? Ne. Nemanau. Pažiūrėsiu. Tačiau nesu nusiteikusi optimistiškai.

Adrianas palinksėjo.

– Visas tas susitikimas labai verčia susimąstyti, – ištarė beveik pašnibždomis. – Su tokiu žmogumi dar niekada nesu šnekėjęs. Labai daug sužinojau.

– Ar išgirdote ką nors, kas galėtų padėti? – Terė paklausė labiau iš mandagumo, o ne todėl, kad manė, jog jis iš tiesų galėtų pastebėti ką nors svarbaus.

– Ar taip detektyvai ir dirba? – paklausė Adrianas. – Taip greitai apdoroja informaciją?

– Čia jums ne auditorija, profesoriau. Kartais turime labai mažai laiko ir atsakymų reikia ieškoti žiauriai greitai. Žmogžudystės atveju paprastai kalbame apie pirmąsias keturiasdešimt aštuonias valandas. Tiesą sakant, net vienas televizijos filmas taip pavadintas. Vienokiems nusikaltimams tas laiko tarpas dar mažesnis, kitokiems – didesnis. Bet jei ne atsakymus, tai bent *kur* jų ieškoti, reikia rasti velniškai greitai. – Terė atsiduso. – O Dženiferės laikas jau senų seniausiai pasibaigęs.

Atrodė, Adrianas tai svarsto.

– Dženiferei reikia daugiau laiko, – pasakė jis. – Tikiuosi, ji jo turi.

Terė suvokė, jog nėra taip, kad tas senis jai nepatiktų. Suprato, kad jis nuoširdžiai stengiasi padėti. Paprastai civiliai tik nerangiai

painiojasi teisėtvarkai po kojomis. Pernelyg daug žmonių prisižiūri televizijos ir mano iš tiesų kažką nutuokiantys. *Tik trukdo, o ne padeda*. Taip jai aiškino mokymuose, taip byloja ir jos patirtis. Tačiau greta sėdintis senukas, kuris tai įžvalgiai komentuoja, tai visiškai nuplaukia į kitą planetą, visai kitoks nei dauguma įprastų įkyruolių ir geradarių.

Ji sustabdė automobilį tiesiai priešais jo namus.

– Nuo durų iki durų, – pasakė.

– Ačiū, – išlipdamas atsakė Adrianas. – Gal galėtumėt man paskambinti, jei gautumėt kokios informacijos...

– Profesoriau, palikite policijos darbą man. Jei manysiu, kad jūs kuo nors galite padėti, susisieksiu.

Terei pasirodė, kad Adrianas atrodo labai prislėgtas.

Dženiferė dingusi, pagalvojo ji, *o jis kaltina save*.

Yra labai didelis skirtumas tarp policijos – kuriai ir didžiausios tragedijos kasdienybė – ir žmonių, kurie ūmai susidūrę su nusikaltimu baisiai susireikšmina. Tai būna taip toli nuo jų įprasto gyvenimo, kad ne tik pakeri, bet ir gali tapti manija. Bet tokiai farei kaip Terė tai visiškai neatrodė nenormalu. Tragiška, bet normalu.

Adrianas žengė žingsnį nuo automobilio ir žiūrėjo, kaip jis išnyksta gatvėje.

– Ji gera policininkė, – pasakė Brajanas. – Bet ribota. Tas superprotingas, iš prigimties nepaprastos intuicijos, neva intelektualus tyrėjas – detektyvų rašytojų triukas. Iš tikrųjų farai problemas sprendžia paprastai. Veikiau žaisdami kryžiukus ir nuliukus, o ne ilgai analitiškai mąstydami.

Adrianas nusivilko prie durų.

– Ar tame name buvai tu? – paklausė.

– Tai aišku, – prisipažino Brajanas.

Jo balsas skambėjo droviai koketiškai, tarsi raginimas klausinėti toliau. Adrianas pasisuko į savo mirusį brolį. Tai buvo teisininkas

Brajanas, jis žaidė savo šilkiniu kaklaraiščiu ir lygino kostiumo už du tūkstančius dolerių raukšlelę. Brajanas pakėlė akis.

– Tu kažką sužinojai.

– Bet ta detektyvė pasakė...

– Oi, baik, Audi, nuo pat pradžių buvo aišku, kad ten einat ne rasti kaltuosius. Bent kol kas. Reikia suprasti, kur tos Dženiferės ieškoti. O vienintelis būdas tai padaryti – įsivaizduoti, kas ją pagrobė. Ir kodėl.

Adrianas linktelėjo.

– Taip.

– Ir esu velniškai tikras, kad tokio mielo universitetinio miestelio detektyvė taip mąstyti nemoka, net jei ir atrodo gana kompetentinga.

Adrianas pagalvojo, kad jis teisus. Lauke buvo vėsoka. Įdomu, kur slepiasi toji pavasario šiluma? Oras atrodė apgaulingas, tarsi žadėtų viena, o pateiktų kita. Nepatikimas metų laikas, pagalvojo jis.

– Audi!

Jis vėl atsisuko į Brajaną.

– Viskas darosi vis sunkiau, – pasakė jis. – Atrodo, sulig kiekviena valanda, sulig kiekviena diena manęs vis mažiau belieka.

– Todėl mes ir čia.

– Manau, aš per sunkus ligonis.

– Po velnių, Audi, – nusijuokė Brajanas. – Aš *negyvas*, tačiau tai manęs nestabdo.

Adrianas nusišypsojo.

– Ką tu pamatei to iškrypėlio namuose?

– Senutę, sergančią... – ir ką gi jis *matė*?

– Mačiau žmogų, kuris buvo visai sukalbamas, tarsi neturėtų ko slėpti, tačiau turbūt nori nuslėpti viską.

Brajanas išsišiepė ir paplojo broliui per nugarą.

– Ir ką tai reiškia?

– Tai reiškia, kad man kažkas praslydo.

Brajanas prisidėjo pirštą prie kaktos, lygiai ten, kur turbūt buvo prispaudęs rugerio, dabar gulinčio Adriano viršutiniame stalčiuje, vamzdį. Padarė judesį tarsi šautų, bet ir jam pačiam tai neatrodė ironiška.

– Manau, abu žinome, ką reikia daryti, – pasakė Brajanas.

Adrianas susilenkė savo automobilio sėdynėje, tikėdamasis, kad dėl jo ankstesnio vizito Vulfas neėmė įtarinėti, kad kas nors gal jį stebi. Ryto šešėliai dengė vietas, kur pradedantys lapoti medžiai užstojo tekančios saulės spindulius. Pasaulis už automobilio lango Adrianui atrodė ne visai nuogas, bet ir ne visai apsirengęs. Kartais jam atrodydavo, kad metų laikų kaitoje pasitaiko momentų, kai kažkokios gamtos jėgos laukia leidimo, signalo, kada galės susikaupti ir žiemos dieną paversti pavasariu.

Jis nežinojo, kiek jam dar likę tų pasikeitimų. Nežinojo, ir kiek laiko dar galės tuos pasikeitimus suvokti.

Adrianas pasisuko sėdynėje paklausti Brajano, bet brolio su juo nebebuvo. Įdomu, kodėl negaliu išsikviesti tų savo haliucinacijų kada panorėjęs, paklausė savęs. Būtų ramiau, jei turėčiau su kuo pasikalbėti, o ir užtikrintas brolio tonas padėtų apsispręsti.

Jis pagalvojo, kad tai, ką ruošiasi daryti, beveik nelegalu. Jei ir neprieštarauja įstatymui, turėtų prieštarauti. Ir yra amoralu, – o šiuo atveju brolis, žymus teisininkas, labai padėtų. Teisininkai visada paprasčiau žiūri į miglotus moralinius aspektus.

– Brajanai?

Tyla. To jis ir tikėjosi.

Adrianas stengėsi įžiūrėti, kas darosi už durų slenksčio. Markas Vulfas turėtų greitai išeiti, pasakė jis sau ir jį nupurtė šiurpas.

Pagalvojo apie brolį. Vaikystėje jį visada stebino, kad Brajanas toks bebaimis. Jei Adrianas su draugais ką nors darydavo – plaukiodavo, žaisdavo kamuoliu, krėsdavo šunybes, – Brajanas visada prie

jų prisidėdavo ir pirmasis imdavosi visų eibių. Adrianas prisiminė vieną nutikimą, kai juodu tėvai išsikvietė ant kilimo. Brajaną išbarė ir liepė eiti į savo kambarį. O su juo buvo šnekamasi toliau. *Tu turėtum prižiūrėti savo mažąjį brolį* ir, *Adrianai, kaip galėjai jam leisti...* Jis nesugebėjo paaiškinti, kad net turint galvoje jų amžiaus skirtumą būtent Brajanas visuomet buvo lyderis. *Atvirkščiai*, pagalvojo jis. *Mudu augome atvirkščiai*. Tačiau paskui garsiai pasakė:

– Bet tai man vis vien nepaaiškina, kodėl tu nusišovei.

Adrianas prisiminė, kad jo paties gyvenime viskas buvo paslaptinga, išskyrus darbą. Kodėl Keisė jį mylėjo? Kodėl Tomis žuvo? Kas buvo taip negerai Brajanui, kad jis, Adrianas, net nepastebėjo, ką brolis ruošiasi daryti?

Adrianas pagalvojo, kad jo liga padarys vieną dalyką. Visi tie klausimai, tas jį persekiojantis liūdesys negrįžtamai išnyks rūke. Jis atsiduso. *Aš jau miręs*, pamanė.

Ir išgirdo uždarant automobilio dureles.

Žvilgtelėjęs į šoną pamatė, kaip Markas Vulfas išvažiuoja iš savo keliuko, lygiai kaip vakar. Ir nuvažiuoja.

Adrianas pažvelgė į savo laikrodį. Jį padovanojo žmona dvidešimt penktųjų vedybų metinių proga. Atsparus vandeniui – nors Adrianas plaukiodavo retai. Atsparus smūgiams – nors jo dar niekad nebuvo numetęs. Nesibaigiantis maitinimo elementas – *ką gi*, pasakė sau, *labai gali būti, kad ir man išėjus jis toliau skaičiuos laiką*.

Adrianas ketino palaukti kokias penkiolika minučių. Sekundžių rodyklė nepaliaujamai sukosi ciferblate, kone hipnotizavo.

Kai jau buvo tikras, kad Markas Vulfas išvažiavo į darbą namų apyvokos ir reikmenų prekybos centre, Adrianas išlipo iš automobilio ir greitai nužingsniavo prie to tvarkingojo namo.

Garsiai pabeldė, o paskui paspaudė durų skambutį.

Durys prasivėrė ir pro jų kraštą pažvelgė apytuštės motinos akys. Adrianas priėjo arčiau.

– Marko nėra, – akimirksniu pasakė ji.

– Nieko baisaus, – atsakė Adrianas. Ir ėmė sprausties vidun. – Jis man liepė ateiti ir pabūti su jumis.

– Tikrai? – suglumo ji.

Adrianas tuo pasinaudojo. Manė pažįstąs tos moters ligą geriau nei savąją.

– Žinoma. Mes seni draugai. Dabar juk jau pamenate, ar ne?

Atsakymo jis nelaukė. Tiesiog įsibrovė į namus, nužygiavo į svetainę ir atsistojo beveik ten pat, kur stovėjo vakar vakare.

– Aš jūsų neprisimenu, – pasakė ji. – Be to, Markas daug draugų neturi.

– Mes juk jau kalbėjomės.

– Kada?

– Vakar. Juk prisimenate.

– Aš ne...

– Dar sakėte, kad ir vėl užeičiau, nes turime tiek daug apie ką pasišnekėti.

– Aš pasakiau...

– Kalbėjomės apie tiek daug ką. Tarkim, apie jūsų mezginį. Norėjote man parodyti savo mezginį.

– Man patinka megzti. Labai mėgstu megzti kumštines pirštines. Išdaliju jas kaimynų vaikams.

– Lažinuos, kad Markas jas išnešioja.

– Taip. Išnešioja. Jis geras vaikas.

– Neabejoju. Pats geriausias, koks tik gali būti. Jam labai patinka džiuginti vaikus.

– Tomis pirštinėmis žiemą. Bet dabar...

– Dabar pavasaris. Pirštinių nebereikia. Iki rudens.

– Jau pamiršau – iš kur jūs pažįstate Marką?

– Norėčiau, kad ir man numegztumėt pirštines.

– Taip. Aš mezgu pirštines vaikams.

– O Markas jas išnešioja. Koks geras vaikas.

– Taip, jis geras vaikas. Pamiršau jūsų vardą.

– Ir jis su jumis žiūri televizorių.

– Mes turime savo serialus. O Markui patinka ypatingos laidos. Mudu kartu žiūrime visas juokingas laidas, ankstyvas, ir labai juokiamės, nes tose laidose žmonės patenka į baisiausias bėdas. O paskui jis mane nuvaro gulti, nes sako, kad jo laidos prasideda vėliau.

– Taigi jis pasižiūri jūsų laidas drauge su jumis, o paskui eina žiūrėti savo laidų per tą didelį puikų televizorių.

– Jis mums jį nupirko. Toks jausmas, kad į svečius ateina tikri žmonės. Pas mus nedažnai užeina draugai.

– Bet aš jūsų draugas ir užėjau.

– Taip. Jūs atrodote senas, kaip ir aš.

– Toks ir esu. Bet juk mes draugai, ar ne?

– Taip. Turbūt.

– O kokios tos jo laidos?

– Jis man neleidžia žiūrėti.

– Bet juk kartais jūs neužmiegate, ar ne? Ir ateinate čia.

Ji nusišypsojo.

– Jo laidos... – garsiai nusijuokė. – Neturėčiau sakyti tokių žodžių.

Jos veido išraiška buvo vaikiškai drovi. Adrianas stebėjo, kaip ji mainosi – čia ligota senė, čia vaikas. Suprato kažką sužinojęs ir iš paskutiniųjų stengėsi susivokti – ką. Jautė, kad jį iš visų pusių supa žmona, brolis, sūnus – visi, lyg čia, lyg ir ne čia, stengiasi jam paaiškinti, žadina jo gebėjimą suprasti. Jis pažvelgė į tą moterį. *Du bepročiai*, pagalvojo. *Aš ją suprantu, o ji manęs – ne.*

Adrianas pasvarstė, kad visa tai tarsi kokia užsienio kalba, ir tuoj pat pagalvojo apie Tomį, žuvusį tokiame tolimame krašte, ir kad kitaip nei kaip vaizdo ekrane jis jo neįsivaizduoja. O tai paskatino atsisukti į tą didžiulį televizorių ir prisiminti tai, ką pasakė ta moteris ir ką jis prisiminė sakius sūnų, tik tiek, kad sakė ne sūnus, o tik jo šmėkla.

Mezga, pagalvojo jis. *Ji mezga.*

– O kur *jūsų* kompiuteris? – paklausė jis. – Gal laikote kartu su mezginiu?

Moteris nusišypsojo.

– Žinoma.

Nuėjo ir čiupo tą maišą su siūlais ir medžiagų atraižomis, gulintį prie pat jos krėslo, lygiai ten, kur Adrianas matė jį vakar vakare. Atnešė ir padavė jam. Po rožinių ir raudonų siūlų kamuoliukais gulėjo nedidelis *Apple* kompiuteris. Su visais laidais.

Jis pažiūrėjo į televizorių. *Nusiuntęs motiną gulti, Markas paleidžia tą kompiuterį per didelį televizoriaus ekraną.*

– Aš nuvešiu jį Markui, – pasakė jis. – Jam prireiks jo darbe.

– Jis palieka jį čia, – atsakė ji. – Visada palieka.

– Taip, bet toji policininkė, kuri buvo čia atėjusi, norės jį paimti, taigi verčiau tegu jis nuveža jį jai tiesiai iš darbo. Taip jis norėjo padaryti.

Adrianas žinojo, kad visas tas jo melas suveiks, nepaisant to, kad senutė nelabai pasiduoda. Koks iškrypimas. Jam į galvą toptelėjo žodžiai iš vaikystės: *atėmė iš vaiko saldainį.*

Jis pasiėmė tą kompiuterį ir patraukė prie durų.

Tas kompiuteris turbūt turi apsaugą.

Slaptažodis? Markas Vulfas Adrianui nepasirodė kvailas. Ir jis prisiminė niekinamą detektyvės Kolins miną, kai ji paėmė iš Vulfo taip lengvai atiduodamą kompiuterį. *Saldainių dėdė.* Kaip akivaizdu, pamanė jis. Slaptažodis, kuriame tiek asociacijų, kad visi, tiriantys tą kompiuterį, jau manys, kad jis atves prie inkriminuojančių įrodymų, bet iš tikrųjų tik atsidurs tamsioje aklavietėje.

O štai šitas kompiuteris jo rankose – motinos kompiuteris – yra tas, kurio reikia. Jis pažvelgė į tą žilą moterį paklaikusiomis akimis.

– Ar Markas kada vaikystėje turėjo kokį naminį gyvūnėlį?

– Turėjom šunį, vardu Bučis.

Adrianas nusišypsojo. Bučis. *Jau yra vienas galimas variantas.*

– Markui teko jį užmigdyti. Bučis labai mėgo medžioti ir dar kandžiojo žmones.

Kaip ir jūsų sūnus.

Staiga pasirodė, kad senutė tuoj pravirks. Adrianas kurį laiką pamąstė, o paskui atsargiai uždavė dar vieną klausimą.

– O kuo vardu buvo jūsų kaimyno duktė, ta, prisimenate, kuri, kai Markas buvo paauglys, gyveno gretimame name ar kiek toliau gatvėje?

Senutės veido išraiška kaipmat pasikeitė. Ji piktai susiraukė.

– Ar čia koks atminties žaidimas, ką? Daug ko nebeprisimenu, pamirštu...

– Bet tą mergaitę juk prisimenate, ką?

– Man ji nepatiko.

– O jos vardas...

– Sendė.

– Čia ta, dėl kurios Maiklas turėjo bėdų tą pirmą kartą, taip?

Moteris linktelėjo.

Sendė.

Adrianas su kompiuteriu po pažastimi ir vėl patraukė durų link, bet jau ištiesęs ranką prie durų rankenos sustojo ir paklausė:

– O kuo jūs vardu?

Ji nusišypsojo.

– Aš Rouzė.

– Kaip toji graži gėlė?

– Mano skruostai buvo patys rausviausi, kai dar buvau jauna ir ištekėjusi už...

Ji sustojo. Ir ranka užsidengė burną.

– O kur jis išėjo?

– Paliko mus. Neprisimenu. Buvo baisu. Palikom vieni, buvo sunku. Bet dabar manimi rūpinasi Markas. Geras vaikas.

– Taip. Jis jau toks. O kas jus paliko?

– Ralfas, – atsakė ji. – Ralfas mus paliko. Aš visada buvau Ralfo Rožė ir jis sakė, kad žydėsiu amžinai, bet paskui išėjo ir aš jau nebežydžiu.

Ralforožė, pagalvojo Adrianas. *Galbūt.*

– Buvo nepaprastai smagu, Rouze. Aš dar ateisiu ir mudu galėsime pasišnekėti apie mezginius. Gal net numegsite man tas pirštines.

– Būtų malonu, – atsakė ji.

26

KAI DURYS ATSIDARĖ, Dženiferė švelniai dainavo ponui Rudakailiui. Ne kokią konkrečią dainą, o tiesiog suplakė visas vaikystės lopšines ir daineles, kokias tik prisiminė: „Plauk, plauk, plauk, valtele“ ir „Mažulėlis voriukas“ pynėsi su „Meškutė už kalno“ ir „Aš – arbatinukas“. Kartais įsiterpdavo ir koks Kalėdų giesmės posmas. Bet kokie žodžiai, bet kokios eilutės, bet kokia melodija, kas tik kilo galvoje, buvo išniūniuota ir tyliai išdainuota. Repo ir rokenrolo ji nelietė, nes neįsivaizdavo, kaip jie nuramintų. Atsidarančių durų garsas nutraukė Dženiferės dainą ir ji sulaikė kvapą, bet tuoj pat tęsė ir vis garsiau kėlė balsą. „Dieve, suteik vilties geriesiems žmonėms, te niekas neliūdi, atminkit, kad Kalėdos – tai Kristaus gimimo diena...“

– Ketvirtas numeri, paklausyk.

– Oi, meškutė, meškutė, nuėjo už kalno, už kalno, meškutė nuėjo už...

– Ketvirtas numeri, baik dainuoti, nes tuoj padarysiu tau skaudžiai.

Tai pasakė moteris, monotoniškai. Dženiferė neabejojo, kad grasinimas tikras.

Ji liovėsi dainavusi.

– Puiku, – pasakė moteris.

Dženiferei norėjosi nusišypsoti. *Mažytis pamaištavimas,* pasakė sau. *Daryk, ką jie nori, bet.*

– Paklausyk, – tarė moteris.

Žinau, kur tu esi, pagalvojo Dženiferė. Nesuvokė, kodėl tai svarbu, bet suvokė, kad svarbu.

Tos kelios sekundės, kai ji žvilgtelėjo iš po kaukės, labai pridėjo stiprybės. Ji susiorientavo kambary. Žinojo, kad į ją nukreipta filmavimo kamera. Pamatė plikas baltas sienas, pilkos spalvos grindis. Greitai išmatavo savo erdvę ir, svarbiausia, – pastebėjo netoli durų sukrautus savo drabužius. Jie buvo tvarkingai sulankstyti ir padėti prie kuprinės, tarsi būtų buvę išskalbti ir tik lauktų jos. Tai ne tas pats, kas būti apsirengus iš tikrųjų, tačiau net galimybė vėl įlįsti į savo džinsus ir džemperį jai suteikė vilties.

O kamera suteikė daug peno pamąstyti.

Ji jautė, kaip jos neklystanti akis ją stebi.

Dženiferė suprato, jog tai reiškia, kad ji neturi jokio privatumo.

Iš pradžių ji dėl to nukaito ir pasijuto be galo paniekinta. Bet kone tuoj pat suprato – kad ir kas ją stebėtų, stebi ne tiek *ją,* kiek kažkokią *kalinę.* Ji vis dar buvo nežinoma. Vis dar paslėpta. Gal jos kūnas ir rodomas, bet ne pati Dženiferė. Tarytum egzistuotų koks nors skirtumas tarp to, kas ji yra, ir to, ką ji veikia. Tai – du skirtingi dalykai. Veiksmus atliko kažkokia į Dženiferę panaši Ketvirtas numeris, o *tikroji* Dženiferė glaudė savo meškiną, dainavo jam ir stengėsi susivokti, kur patekusi. Ji žinojo, jog reikės labai pasistengti, kad apsaugotų *Tikrąją Dženiferę,* elgtis taip, kad *Netikroji Dženiferė* tiems dviem – vyrui ir moteriai atrodytų tikra. Jos įkalintojams.

Pamačius tą filmavimo kamerą jai pavyko suprasti dar vieną dalyką. Tai rodo, kad ji yra reikalinga. Kad ir koks čia vyktų spektaklis, ji jame atlieka pagrindinį vaidmenį.

Dženiferė nežinojo, kiek laiko tas jos reikalingumas išlaikys ją

gyvą. Bet tai reiškia, kad ji dar turi kažkiek laiko, taigi buvo pasiryžusi juo pasinaudoti.

– Ketvirtas numeri, aš lovos kojūgaly pastatysiu kėdę. Tu turi prie jos prieiti ir atsisėsti.

Dženiferė nuleido kojas nuo lovos. Atsistojo. Tada pasirąžė: pakėlė vieną koją, paskui kitą, patampė raumenis. Atsistojo ant pirštų galiukų ir greitai keliskart pasilenkė. Tada užlenkė vieną ranką už nugaros ir ištempė kūną. Pakartojo tą patį su kita ranka. Pajuto, kaip susitraukia ir atsileidžia raumenys, iš kaulų dingsta sąstingis.

– Dabar ne laikas mankštintis, Ketvirtas numeri. Tuoj pat daryk, kas liepiama.

Dženiferė pasukiojo galvą, atpalaidavo kaklą, o paskui atsargiai nutipeno prie kojūgalio, laikydama delną ant lovos rėmo, kad išlaikytų pusiausvyrą. Ištiesė ranką, užčiuopė medinę kėdės atkaltę ir įsirangė į kėdę. Atsisėdo tiesiai, susidėjo rankas ant šlaunų, suspaudė kelius – truputį kaip šelmė mokinukė, bijanti vienuolės mokytojos per tikybos pamoką.

Jautė, kad moteris prie jos artėja. Truputį pasisuko į jos pusę ir laukė tolesnių paliepimų.

Smūgis buvo netikėtas ir žiaurus.

Atviru delnu, tiesiai į skruostą, kone verčiantis iš koto. Šokas buvo ne mažiau skausmingas už smūgį. Už kaukės Dženiferė pamatė žvaigždes, veidas degė iš skausmo, tarsi per visas jos kūno nervų galūnes būtų paleista elektros srovė. Svaigulys mišo su skausmu, ir nuo to jai ėmė suktis galva. Ji ėmė gaudyti orą. Iš skausmo suinkštė kaip žvėrelis, bet nežinojo, ar tas garsas nuaidėjo kambary, ar tik galvoje. Stengdamasi išlaikyti pusiausvyrą, nusitvėrė kėdės sėdynės, aiškiai suvokdama, nors ir nežinia *kodėl*, kad jei tik parvirs, ją ims spardyti ir skaudės dar labiau.

Dženiferė norėjo kažką pasakyti, bet iš lūpų neišėjo joks žodis, tik gailus kūkčiojimas.

– Ar dabar reikalai kiek aiškesni, Ketvirtas numeri? – paklausė moteris.

Dženiferė linktelėjo.

– Kai tau ką nors liepiu, privalai vykdyti. Manau, esam tau aiškiai tą pasakę.

– Taip. Aš tik bandžiau... Nesupratau...

– Baik inkšt.

Ji baigė.

– Gerai. Turiu tau keletą klausimų. Juos atidžiai išklausysi ir atsakysi. Nepateik daugiau informacijos nei klausiama. Laikyk galvą tiesiai ir žiūrėk į priekį.

Dženiferė linktelėjo. Ji pajuto, kaip ta moteris pasilenkė arčiau, ir išgirdo šnabždesį, panašų į šnypštimą.

– Atsakymas į pirmą klausimą – *aštuoniolika,* – pasakė ta.

Dženiferė po kauke sumirksėjo tarsi nustebusi. Suprato – *tai taikyta tik man.*

Išgirdo, kaip moteriai žengiant atgal, pasitraukiant kiek toliau sušlama jos drabužis. Paskui pauzė, Dženiferė tarsi robotas vėl įsitaisė mokinukės poza ir įsistebeilijo tiesiai į priekį, nors žvelgė tik į kaukės tamsą.

– Puiku. Ketvirtas numeri, pasakyk, kiek tau metų.

Dženiferė padvejojo, o paskui išpylė:

– Man aštuoniolika.

Melas, pagalvojo ji, išgelbėjęs nuo skausmo. Moteris tęsė.

– Ar žinai, kur esi?

– Ne.

– Ar žinai, kodėl čia esi?

– Ne.

– Ar žinai, kas tau nutiks?

– Ne.

– Ar žinai, kuri dabar diena? O gal žinai, kiek valandų ar bent dabar naktis ar diena?

Ji papurtė galvą, o paskui susivaldė.

– Ne, – atsakė.

Šįkart jos balsas kiek trūkinėjo, tarytum tas žodis *ne* būtų brangus porcelianas ir galėtų sudužti nuo menkiausio paslydimo.

– Kiek laiko jau čia esi, Ketvirtas numeri?

– Nežinau.

– Ar tu išsigandusi, Ketvirtas numeri?

– Taip.

– Ar bijai mirti, Ketvirtas numeri?

– Taip.

– Nori gyventi?

– Taip.

– Ką padarysi, kad išgyventum?

– Bet ką.

– Puiku.

Moters balsas sklido už kelių pėdų. Dženiferė spėjo – ji užėjusi už kameros, kad jos atsakymai eitų tiesiai į objektyvą. Ji pajuto kiek daugiau pasitikėjimo savimi. *Mane filmuoja.* Gebėjimas susivokti, net jei visai nedaug, kas čia vyksta, padėjo. Ji pajuto, kaip įsitempia raumenys. *Jie nežino, kokia aš galiu būti stipri,* pasakė sau. Tada į vaizduotę įslinko abejonė. *Aš dar pati nežinau, kokia galiu būti stipri.* Ji norėjo pravirkti, pasiduoti raudai ir nevilčiai. Arba kovoti su jais, tik nežinojo – kaip. Moters klausimai negailestingai žiro toliau, ir ji pasijuto įkliuvusi spąstuose.

– Atsistok, Ketvirtas numeri.

Ji padarė, kas liepiama.

– Nusimauk apatinius.

Dženiferė nieko negalėjo padaryti – jai tiesiog nekilo rankos. Tačiau pajuto, kaip gniaužiasi moters kumštis, kaip ji ruošiasi vėl trenkti. Ir padarė, kas liepiama. Pasakė sau, kad tai tarsi eitum pas daktarą arba būtum persirengimo kambaryje gerai pasportavusi. Jokios gė-

dos tame nuogume nėra. Bet, net ir uždengtomis akimis, drovėjosi. Juto, kaip ją tyrinėja kamera, ir jautėsi pažeminta. Ašaros jau buvo čia pat, bet moteris pasakė:

– Gali sėst ant kėdės.

Ji čiupo savo menkas kelnaites ir atsisėdusi sugrūdo jas už nugaros. Jautėsi, tarytum kažkas būtų iš jos atimta. Kur kas blogiau nei tada, kai tas vyras ją privertė nuogą praustis. Čia vyksta apžiūra. Mėsos apžiūra.

– Kol dar nebuvai patekusi į šitą kambarį, ko labiausiai bijojai?

Jai reikėjo pagalvoti. Mintis temdė gėda.

– Kokia tavo didžiausia baimė, Ketvirtas numeri? – moteris neatlyžo.

Dženiferė niekaip nerado, ką atsakyti.

– Vorai. Nekenčiu vorų. Kai buvau maža, man įkando voras, veidas ištino ir nuo to laiko...

– Tai tik koks nors *objektas,* kurio tu bijai, Ketvirtas numeri. Aš klausiu – kokia tavo didžiausia baimė?

Dženiferė dvejojo.

– Kartais išsigąsdavau, kad galiu būti uždaryta kambaryje, kur pilna vorų.

– Tą aš galiu suorganizuoti, Ketvirtas numeri.

Dženiferė nevalingai sudrebėjo. Žinojo, kad ji gali. Įsivaizdavo, kad čia dar tik tos moters žiaurumo žiedeliai. Ir galvojo, kad tas vyras dar baisesnis.

– Bet kokia tavo didžiausia baimė, Ketvirtas numeri?

Įkyriai skambėjo tas pats klausimas. *Kas negerai mano atsakyme*? – pagalvojo ji.

Gerklėje užstrigo keli žodžiai ir ji sukosėjo. Jai kilo dar viena mintis.

– Kad aš niekada nepabėgsiu iš mažo miestelio, kur gyvenau, ir ten įstrigsiu amžiams.

Moteris patylėjo. Dženiferė pamanė, kad savo atsakymu greičiausiai bus ją užklupusi netikėtai.

– Tai ką, Ketvirtas numeri, nekentei savo namų?

Dženiferė atsakydama palinksėjo galva.

– Taip.

– O ko nekentei?

– Visko.

Ir vėl ta moteris prabilo atsargiai. Jos balsas kalė Dženiferei per smegenis. Tie nepaliaujami klausimai žeidė tarsi smūgiai į paširdžius.

– Tai ką, norėjai pabėgti?

– Taip.

– Ar vis dar nori pabėgti, Ketvirtas numeri?

Dženiferė pajuto, kaip krūtinę suspaudžia rauda. Ji nelabai suprato, ar ta moteris turi omeny pabėgimą iš namų, ar pabėgimą iš šitos celės. Tas nežinojimas kėlė skausmą.

– Aš tiesiog noriu gyventi, – atsakė ji. Balsas drebėjo.

Prieš tęsdama moteris patylėjo. Klausimai buvo negailestingi.

– Ką mylėjai savo gyvenime, Ketvirtas numeri?

Dženiferę užliejo vaikystės prisiminimai. Kaukės tamsoje ji pamatė savo mirusį tėvą, tik tiek, kad dabar jis buvo gyvas, jo veide švietė tokia pažįstama šypsena ir jis mojo jai prieiti. Prisiminė vaikų šventes ir žaidimų aikšteles. Prisiminė neypatingus dalykus – piknikus ir šeimos iškylą į Fenvėjaus beisbolo aikštyną – žiūrėti rungtynių ir valgyti dešrainių. Kartą, per mokyklos išvyką į vieną kaimyninį ūkį, ji įropojo į aptvarą, kur kalė maitino savo ką tik gimusius šuniukus, – ji susižavėjusi stebėjo jų mažų gyvybių gležnumą ir energiją. Pamatė savo ir motinos, kurios išties manė nebeturinti dėl ko mylėti, vaizdą – kaip juodvi plaukiojo draustinio upėje, o joms virš galvų kaskadomis krito šaltas vanduo ir iš begalinio malonumo šiurpo oda. Visi tie vaizdai greitai sukosi aplink ją, tarsi ji tamsoje būtų patekusi į kažkokį veiksmo filmą. Ji giliai įkvėpė. Visos tos mintys priklausė jai ir ji žinojo turinti jas saugoti.

– Nieko, – atsakė.

Moteris nusijuokė.

– Visi ką nors myli, Ketvirtas numeri. Kartoju: ką mylėjai gyvenime?

Dženiferę užplūdo visokiausios mintys. Susiplakė įvairūs vaizdiniai. Lavina atsiminimų. Ji privalo juos nuvyti, turi paslėpti. Ji padvejojo, o paskui gyvai prabilo:

– Turėjau tokią katę... tiesą sakant, radau priklydusią katytę. Ji buvo šlapia, liesa ir paklydusi. Man leido ją pasilaikyti. Pavadinau Kojine, nes jos letenėlės buvo baltos. Girdžiau pienu, o naktimis ji miegodavo ant mano lovos. Daug metų buvo mano geriausia draugė.

– O kas nutiko tai Kojinei, Ketvirtas numeri?

– Ji susirgo, kai jai buvo septyneri. Veterinaras negalėjo jos išgelbėti. Ji mirė ir aš padėjau ją palaidoti. Mes iškasėme sode duobę ir ją ten įdėjome. Paskui verkiau ištisas dienas, o tėvai man siūlėsi gauti naują kačiuką, bet aš naujo nenorėjau, norėjau tos, kuri mirė. – Ji padvejojo, o paskui gyvai pridūrė: – Štai. Štai jums tai, ką mylėjau.

– Labai jaudinama, Ketvirtas numeri.

Dženiferė norėjo pasakyti – *pati paklausei,* bet nenorėjo, kad jai vėl trenktų. Ji labai susikaupė, kad nuslėptų slaptą šypsenėlę, bet viduje mėgavosi sarkastišku džiugesiu. Pasakojimas apie Kojinę buvo visiškas melas ir netiesa.

Jokios katės, kale tu. Jokios negyvos katės. Užsipisk.

– Dar vienas, paskutinis klausimas, Ketvirtas numeri.

Dženiferė nesukrutėjo. Laukė.

– Ar tu dar nekalta, Ketvirtas numeri?

Ji pajuto savo liežuvio šiurkštumą, burnoje pasidarė rūgštu. Lūpos išdžiūvo, ji keliskart jas apsilaižė. Nežinojo, koks atsakymas būtų teisingas. Tiesa yra *taip,* bet ar tai geras atsakymas, ar blogas? Į ją ėmė smelktis baimė. Toji neaiški užuomina apie seksą sukaustė ją. *Jie nori mane išprievartauti,* pagalvojo.

– Ar tu nekalta, Ketvirtas numeri?

Jei ji atsakys *ne*, ar tai nereikš kvietimo? Jei parodys, kad jau nėra nekalta, ar tai nenuskambės tarsi leidimas? Ar jos naivumas yra gerai ar blogai?

Mintis, kad reikia priimti šį sprendimą, jai buvo nepakenčiama. Nežinojo, kaip elgtis būtų geriau.

– Taip, – atsakė. Jos balsas trūktelėjo.

Moteris nusijuokė.

– Gali grįžti į lovą, – pasakė ji. Jos balse skambėjo patyčia.

27

MAŽDAUG TUO PAČIU metu, tik skirtingose vietose, Adrianas ir Terė abudu spoksojo į kompiuterius, priklausančius tam pačiam žmogui, tačiau išvadas padarė priešingas.

Viena priėjo aklavietę.

Kitas pamatė begalę galimybių.

Kompiuteryje, gulinčiame vidury jos darbo stalo, Terė aptiko tai, ko daugmaž ir tikėjosi. Truputį nebrangios pornografijos – nieko baisaus, kas ją nustebintų, išskyrus vieną kitą egzotišką dalyką ar niūresnį kraštutinumą – ir krūvą iš esmės nuobodžių apsilankymų sporto tinklalapiuose, medicinos pokalbių svetainėse apie Alcheimerio ligą, užsieninėje lažybų svetainėje ir kelete nuspėjamų internetinių videožaidimų, pavyzdžiui, *Full Tilt Poker* ir *World of War*. Jos galva, tame kompiuteryje nebuvo nieko, kas nors kiek rodytų, kad Markas Vulfas vėl ėmėsi panašios veiklos, dėl kurios buvo suimtas. Nerado nieko, iš ko galima būtų manyti, kad jis ima judėti seksualinio grobuonio mitybos grandine. Jai neatrodė, kad kompiuteryje būtų kokio nors su dingusia Dženifere susijusio turinio. Ir jei aptikusi tą pornografiją ji kiek susigūžė, pagalvojo, kad maždaug tą

patį turbūt rastų pusės savo departamento policininkų namų kompiuteriuose.

Ji ketino priskirti Marką Vulfą ir jo ryšį su būsimu dingusios mergaitės patėviu veltui iššvaistyto laiko kategorijai. Išties, jos nuomone, Dženiferės elektroninė paieška, galima sakyti, įstrigo, nepaisant viso to senio entuziazmo. Ji žinojo, kad reikia išsiaiškinti dėl tos į Meino banką atneštos kreditinės – gal tai kur nuves, nors labai tuo abejojo.

Terė išjungė kompiuterį ir lėtai atsiduso. Kokia kančia, kad tą prakeiktą daiktą dar reikės grąžinti tam Vulfui. Paėmė telefoną ir paskambino į parduotuvę, kur jis dirba.

– Pakvieskite Marką Vulfą, prašom, – pasakė atsiliepusiai sekretorei. – Čia skambina detektyvė Kolins, dėl tiriamos seksualinės prievartos bylos.

Jai nepaprastai norėjosi dabar paspirginti Marką Vulfą. Abejojo, ar kas nors ten, kur jis dirba, žino jo istoriją, ir jai pasidarė įdomu, kiek laiko prireiks, kol toji sekretorė per kokią kavos pertraukėlę užsimins, kad vienam jų darbuotojui skambino iš policijos. O tai jau ves prie įvairių spėlionių. O tos spėlionės prives prie to, kad jo darbe pradės pasakoti įvairiausias baisias smulkmenas. Jos nė kiek nejaudino, kad pridarys jam bėdos. Suprato, kad toks požiūris nei profesionalus, nei atlaidus, bet jai tai nerūpėjo.

Kai Vulfas priėjo prie telefono, ji kalbėjo šiurkščiai.

– Galite užeiti pas mane į kontorą pasiimti savo kompiuterio, – pasakė. – Būsiu iki šeštos.

Atsakydamas jis tik kriuktelėjo.

Kol jis ateis, Terė dar turėjo laiko, taigi, stumtelėjo kompiuterį į šoną ir pasiėmė kreditinės kortelės ataskaitą. Ir surinko banko Votervilyje, Meine, telefono numerį.

Kompiuteris, svarstė Adrianas, tai tarsi kreivas veidrodis pramogų parke. Kai įsižiūri į iškreiptas ir neryškias formas, jis labai gerai atspindi, kas iš tikrųjų yra tas žmogus.

Visas galvosūkis – kaip atspėti slaptažodį.

Adrianas pažaidė su įvairiomis žodžių kombinacijomis ir paaiškėjo, kad Vulfo motina pateikė jam kelis teisingus žodžius, atidarančius užšifruotus failus. *Rouzėsmezginys* atrakino duris, už kurių buvo jaunų, įvairios nusirengimo stadijos, provokuojamai pozuojančių merginų albumas. Pirma jam į galvą toptelėjusi mintis – *vaikų pornografija*, bet paskui teko pripažinti, kad tai ne visai tikslu. Nuotraukos buvo provokuojančios ir kupinos pagundų fantazuoti. Adrianui buvo nesmagu į jas žiūrėti, bet paskui prisivertė įdėmiai jas panagrinėti ir suprato, kad jose tėra *užuomina* į kiek vyresnes nei vaikai merginas. Visose nuotraukose pozuotojos nusiskutusios ir drovios, parinktos dėl nebrandžių kūnų ir vaikiškų veidų. Bet jos tik *atrodė* jaunos. Adriano nuomone, joms turbūt maždaug aštuoniolika – viena diena čia, savaitė, kita ten – tiek, kiek reikia, kad tai nebūtų priskirta nelegaliai vaikų pornografijai. Kuo toliau žiūrinėjo, tuo jose buvo daugiau veiksmo. Priėjo prie nuotraukų, kur su tomis pozuotojomis santykiauja paaugliai berniukai, paskui ir kur kas vyresni vyrai – vidutinio amžiaus ir senesni. Ištvirkavimas ima vyrauti, pagalvojo jis.

Tie *Rouzėsmezginio* failai kėlė nerimą, tačiau jis suprato, kad tai ne ta medžiaga, kurią parsisiuntus kokiame nors Interpolo kompiuteryje užsidegtų raudona vėliavėlė ar net kuri atkreiptų vietinės policijos dėmesį. Rado nuorodas ir į tinklalapius, pavadintus „Vos aštuoniolikos“ ir „Pakankamai suaugusios“. Bet nesivargino jų žiūrėti.

Buvo ir kitų failų, bet jų nesugebėjo atsidaryti ir pasigailėjo, kad nemoka su tais aparatais elgtis kaip jaunesni žmonės. Pabandė įvairius variantus su vardu *Sendė*. Matyt, pamanė, tas vardas prasiskverbė pro motinos ligos rūką tik todėl, kad kadaise buvo sakomas namuose.

Neabejojo, kad koks nors derinys su tuo vardu kompiuteryje ką nors atidarytų. Tačiau visi jo bandymai buvo nesėkmingi.

Adrianas žinojo, kad praeitis tampa dabartimi ir turi įtakos ateičiai. Tai tarsi psichologų mantra. Į atmintį įsirėžę įvairūs dalykai, nutikimai ir žmonės veikia dabartinį žmogaus elgesį ir svajones apie būsimas dienas. Markas Vulfas, seksualinis nusikaltėlis, yra toks pats kaip visi kiti, tik tiek, kad jo psichika suluošinta baisiau, todėl jis potencialiai pavojingesnis. Iš kur visa tai kilo – nežinia. O kur dabar šitai persikėlė ir gyvuoja, buvo aišku iš kompiuterio ekrano. Ir neaišku, kur visa tai jį nuves.

Jis surinko slaptažodį *Nužudyksendę*, ir ekrane akimirksniu pasirodė vaizdai.

Adrianas spoksojo į jauną merginą, lūpomis siekiančią kažkokio senio erekcijos. Pažiūrėjęs tas nuotraukas jis panoro nusiplauti rankas ir įsipilti stiklinę ledinio vandens.

Adrianas buvo bekyląs iš savo krėslo prie stalo. Pagalvojo, kad reikėtų susirasti kokį poezijos tomelį, paskaityti kokių subtilių, rimuotų eilių, ką nors, kas būtų gryna ir kilnu. Gal kokius Šekspyro sonetus, tarė sau, arba Baironą. Eilių, kurios kalbėtų apie meilę švelniai, tyrai, vaizdinių, kurie keltų aistrą, – o ne žiūrėti nuotraukas, kur gauruoti vyrai grūda savo išpampusius stūmoklius į moteris, kurios labiau primena mergaites.

Jis muistėsi savo krėsle, bet stabtelėjo išgirdęs į ausį šnabždant sūnų:

– Tėti, tu dar kaip reikiant nepaieškojai. Dar ne.

Adrianas greitai apsisuko, išskėtęs rankas, tarsi galėtų apkabinti savo sūnaus šmėklą ir prispausti prie krūtinės, bet pamatė, kad kambaryje yra pats vienas. Tačiau Tomio balsas buvo girdėti visai šalia.

– Ką tu čia įžiūri? – paklausė sūnus.

Jo žodžiai skambėjo melodingai. Atrodė, kalba devynmetis, o ne suaugęs Tomis. Adrianas prisiminė: kai sūnus buvo mažas, niekas

jam taip nepatiko, kaip girdėti jį jo šaukiantis. Tai skambėdavo tarsi kvietimas tėvui pasidalinti ką nors su sūnumi, ir buvo taip brangu, lyg deimantas.

– Tomi, kur tu?

– Čia pat. Čia pat, prie tavęs.

Atrodė, tarsi tas balsas skverbtųsi pro rūką. Adrianas desperatiškai troško pajėgti pramušti tuos debesis ir paliesti sūnų. *Tik dar vieną kartą,* pasvajojo jis. *Ir viskas. Tik vieną kartą. Vieną kartą apsikabinti.*

– Tėti! Žiūrėk įdėmiai! Ką čia matai?

– Tai tik šlykšti pornografija, – atsakė Adrianas. Jam buvo kiek nesmagu, kad sūnus mato tą patį, ką ir jis.

– Ne, čia ne tik tai. Daug daugiau.

Turbūt Adrianas atrodė sutrikęs, nes išgirdo, kaip sūnus atsidūsta. Tarytum namo ramybėje būtų pūstelėjęs vėjas.

– Žiūrėk, tėti, susiek tai, kas tu esi, su tuo, ką matai.

Adrianas nieko nesuprato. Jis – mokslininkas. Patirčių tyrinėtojas. Taip jis manė ištisus dešimtmečius. Ekrane priešais buvo iškreipti kūnai. Nuogumas. Intymumas. Iš meilės atimta paslaptis, meilės aktas nužemintas iki atvirumo, neabejotina realybė.

– Tomi, atleisk, nieko nesuprantu. Dabar man kur kas sunkiau suprasti. Galai nesueina taip, kaip turėtų sueiti.

– Kovok su tuo, tėti. Sustiprėk. Išgerk dar tų vaistų. Gal jie padės. Priversk savo protą prisiminti.

Atrodė, Tomio balsas nuolat kinta. Vaikas Tomis. Suaugęs Tomis. Adrianas pasijuto blaškomas tarp jų.

– Aš stengiuosi.

Kurį laiką stojo tyla, tarsi Tomis apie kažką mąstytų. Adrianui labai norėjosi jį pamatyti, jo akis ėmė temdyti ašaros. *Taip nesąžininga,* pagalvojo jis. *Kitus matau, o dabar štai Tomis, ir jis nesirodo.* Tai buvo tarsi tas visiems tėvams taip gerai pažįstamas galvosūkis, kai vieną

dieną jie pažvelgia į savo augintą vaiką, o tas arba ta ėmė ir užaugo, ir iškeliavo į savo pasaulį, kuris atrodo toks svetimas ir nesuprantamas. *Žmonės, kuriuos labiausiai mylime, tampa mums svetimi,* galvojo jis.

– Tėti, kai skaitai eilėraštį...

Adrianas apsisuko su kėde, tarsi tikėdamasis įžiūrėti kambaryje šmėstelint savo vaiką.

– Ką stengiesi jo žodžiuose įžvelgti?

Adrianas atsiduso. Tomio balsas buvo silpnas ir tolimas, buvo skausminga jo klausytis. Jis pajuto, kaip ima dilgsėti oda.

– Norėjau būti su tavim, tau padėti. Negaliu pakęsti, kad žuvai kažkur kitame pasaulio gale, ir manęs nebuvo kartu. Negaliu pakęsti, kad niekaip negalėjau padėti. Kad negalėjau tavęs išgelbėti.

– Kalbame apie poeziją, tėti. Pagalvok apie eilėraščius.

Jis vėl atsiduso. Pažvelgė į Tomio nuotrauką, kurią laikė pasidėjęs ant stalo. Mokyklos baigimas. Nupleškinta sūnui nematant. Jis išsišiepęs, kupinas visų pasaulio galimybių, nekankinamas nuo to pasaulio neatskiriamų bėdų ar sielvarto. Adrianas kone pamanė, kad su juo kalbasi ta nuotrauka, tik tiek, kad Tomio balsas skambėjo primygtinai ir čia pat, už galvos.

– Ką tu įžiūri tuose eilėraščiuose?

– Žodžius. Rimus. Vaizdinius. Metaforas. Meną, įkvepiantį idėjas. Pagundą. Nežinau, Tomi, ką tu...

– Galvok, tėti. Kaip koks nors eilėraštis gali tau padėti surasti Dženiferę?

– Nežinau. Ar gali?

– Kodėl gi ne?

Adrianas pagalvojo, kad dabar viskas atvirkščiai. Tomis buvo vienintelis jų vaikas, ir būtent Adrianas jį saugojo, skatino ir rodė kelią, o dabar jis tarsi vaikas, nes Tomis žino tai, ko nežino jis. Tik tiek, kad tuos dalykus žinojo ir pats, tik juos taip sunku pasiekti, o Tomis ateina pas jį tarsi vedlys, nors ir miręs.

Jis sekundę pagalvojo: *Ar mirusieji visuomet ateina mums padėti*?

– Ką matai?

Jis vėl atsisuko į kompiuterį.

– Nuotraukas, ir tiek.

– Ne, tėti. Svarbiausia iš tikrųjų ne vaizdas. Čia kaip eilėraštyje – svarbu tai, kaip tą vaizdą suvoki.

Adrianas staigiai įkvėpė. Tą sakinį jis prisiminė. Daug metų universitete skaitė populiarų paskaitų ciklą „Baimė ir jos taikymas šiuolaikinėje visuomenėje“, kur ne tik nagrinėjo baimės prigimtį fiziologiniu aspektu, bet ir kalbėjo apie siaubo filmus ir romanus, ir tai, kad baimė yra tapusi popkultūros dalimi. Jį skaitydavo pavasariais, baigiamųjų kursų studentams ir doktorantams, jiems labai patiko, nes jie praleisdavo per daug vakarų laboratorijose, palinkę prie baltų pelyčių, ir būdavo baisiausiai laimingi, galėdami sėdėti ir klausytis, kaip Adrianas postringauja apie „Nasrus“, „Penktadienį, 13-ąją“ ir Piterio Straubo „Vaiduoklių istoriją“. Tuo sakiniu jis užbaigdavo paskutinę paskaitą.

– Taip, Tomi, aš žinau, bet...

– Dženiferė, tėti.

– Taip. Dženiferė. Bet kaip tai...

– Tėti, gerai pagalvok. Susikaupk.

Adrianas pačiupo geltoną užrašų knygą nuo stalo kampo. Griebė tušinuką ir užrašė:

Dženiferė pabėga iš namų.
Dženiferę gatvėje pagrobia nepažįstami žmonės.
Dženiferė dingsta.
Išpirkos už ją neprašoma.
Dženiferės nebėr.

Tai buvo tarsi eilėraštis ant lapo. „Dingusi Dženiferė“.

Adrianas pažvelgė į nuogus kūnus ekrane. Tie modeliai santykiavo ne todėl, kad vienas kitą mylėjo ar vienas kito geidė, ir net ne todėl, kad norėjo patirti malonumą.

Dėl pinigų. Arba ekshibicionizmo. Arba ir to, ir to.

– Bet jie nepareikalavo pinigų, ką, tėti?

Tomio balsas virto šnabždesiu. Atrodė, jis skamba kažkur galvoje.

– Bet kaip kas nors gali užsidirbti pinigų iš... – Adrianas sustojo. Visą pasaulį valdo iš sekso uždirbti pinigai.

– Susiek, tėti. *Susiek.* – Tomis jį meldė.

Jis pasijuto kvailys. Neišprusęs ir klimpstąs į kažkokią smegenų marmalynę.

– O kaipgi aš... – pradėjo jis, bet nutilo, nes Tomis jį nutraukė.

– Juk žinai, kas tau gali paaiškinti, – pasakė Tomis. – Bet to, ką tau reikia žinoti, jis taip lengvai nepasakys. Teks ieškoti pagalbos. Įtikinti.

Adrianas linktelėjo. Uždarė kompiuterį ir įsidėjo į krepšį. Susirado lietpaltį ir užsitempė ant kūno. Pažiūrėjo į laikrodį, kiek valandų. Rodė pusę septynių. Jis nesuprato, dabar vakaras ar rytas. Ir nesuprato, iš kur tas aiškumas, bet akivaizdu, kad Tomis jo nepalydės. *Gal Brajanas,* pagalvojo jis. Apsidairė ieškodamas Keisės, nes jam visai praverstų parama ir paskatinimas. *Jiedu abu visada buvo drąsesni už mane,* pagalvojo. *Ir žmona. Ir sūnus.* Tačiau Tomio balsas išnyko, o jos nebuvo, nors jau kitą sekundę ją pajuto, tarsi Keisė būtų tiesiai priešais ir temptų jį pirmyn.

– Einu jau, einu, – pasakė jis, tarsi ji nekantrautų.

Jis prisiminė – kai jiedu buvo jauni, jis kartais dirbdavo, pasinėręs į kokį nors psichologijos traktatą ar mokslinį darbą, arba bandydavo kurti vieną iš savo eilėraščių, o ji užeidavo į kambarį, kur jis sėdėdavo, ir be žodžių paimdavo jį už rankos, linkteldavo ir nusijuokusi nusivesdavo į lovą audringai pasimylėti. Tačiau šįkart miegamajame viršuje jo laukė visai kitas, kur kas svarbesnis, reikalas, ir jis jautė, kaip ji griežtai tempia jį ta kryptimi.

Lauke buvo tamsu, jis išgirdo pro duris sklindančius piktus balsus. Atrodė, kad rėkia daugiausia Markas Vulfas, o motina gailiai dejuoja aiškindamasi. Stovėdamas lauke ir jausdamas, kaip vakaro šaltis smelkiasi į odą, Adrianas kelias minutes įdėmiai paklausė. Durys slopino garsą, jis tik galėjo suprasti, kad barnis labai smarkus, bet nesuprato žodžių, nors ir numanė, kad jie turbūt susiję su kompiuteriu jo krepšyje.

Adrianas pasvarstė – gal reikėtų palaukti, kol viskas nurims, bet paskui paprasčiausiai ėmė ir pabeldė į duris.

Riksmai kaipmat liovėsi.

Jis vėl pabeldė ir žengė žingsnį atbulas. Laukė, kad durims atsidarius tas pyktis nublokš jį tarsi bangą į pakrantę. Išgirdo atšaunamą spyną ir, durims plačiai prasivėrus, jį užliejo šviesa.

Stojo minutė tylos.

– Šunsnukis, – pasakė Markas Vulfas.

Adrianas linktelėjo.

– Turiu vieną jūsų daiktą, – pasakė.

– Kurgi ne. Duok jį čia.

Markas Vulfas ištiesė rankas, tarsi sučiupdamas jį už lietpalčio galėtų atsiimti kompiuterį.

Adrianas nesuprato, kas rėkia nurodymus jam į ausį, – Brajanas? Tomis? – bet atsilošė išvengdamas Vulfo rankų ir staiga susivokė rankoje laikantis brolio 9 milimetrų pistoletą, nukreiptą tiesiai į Vulfą.

– Turiu klausimų, – pasakė Adrianas.

Vulfas atšoko. Nužvelgė pistoletą. Atrodė, tarsi tas ginklas ant jo įsiūčio būtų užmetęs ramybės skraistę.

– Garantuoju, kad net nežinai, kaip juo naudotis, – išlemeno.

– Iš jūsų pusės būtų labai neprotinga šią teoriją patikrinti, – dalykiškai atsakė Adrianas.

Jį patį pribloškė šių jo žodžių šaltumas. Pamanė, kad turėtų būti

išsigandęs, susijaudinęs, gal net neįgalus dėl savo būklės, bet jautėsi keistai susitelkęs. Ir tas jausmas visai nebuvo nemalonus.

Vulfas neatitraukė akių nuo pistoleto. Atrodė, nežino, ar šokti į šalį nuo šūvio linijos, ar mestis į priekį ir bandyti jį atimti. Stovėjo sustingęs it statula.

Adrianas kilstelėjo pistoletą ir nukreipė Vulfui tiesiai į veidą.

– Jūs ne faras. Jūs profesorius, dėl Dievo meilės. Negalite man grasinti.

Adrianas linktelėjo. Jautėsi nuostabiai šaltakraujiškas.

– Jei jus nušaučiau, manote, tai kam nors rūpėtų? – paklausė. – Aš senas. Gal kiek pakvaišęs. Kas man bus, visiškai neturi reikšmės. Bet jūsų motina... na, jai jūsų reikia, ar ne? O ir jūs, pone Vulfai, esate dar jaunas. Nejau manote, kad verta mirti būtent šiuo momentu? Juk net nežinote, ko iš jūsų noriu.

Vulfas ėmė dvejoti. Adrianas pagalvojo – įdomu, ar šitas žmogus yra kada žiūrėjęs į šautuvo vamzdį. Pamanė įžengęs į keistą, paralelinį pasaulį, visai svetimą išretėjusiam jo pažįstamo akademinio pasaulio orui. Čia viskas buvo kur kas tikroviškiau. Jausmas turėtų būti šlykštus ir gąsdinantis, bet taip nebuvo. Adrianas pajuto netoliese esant brolį.

– Atėjote čia ir pavogėte mano motinos kompiuterį.

Adrianas nieko neatsakė.

– Iš kur jūs toks nenormalus? Juk ji serga. Pats matot. Ji nekontroliuoja savo...

Jis nutilo. Ir suurzgė tarsi sužeistas šuo.

– Atiduokit. Neturite teisės paimti mano motinos kompiuterio.

– Kieno kompiuterio?

Adrianas pistoleto vamzdžiu parodė į krepšį.

– Gal man vertėtų jį nuvežti detektyvei Kolins. Laisvai galiu. Žinau, kad šituos dalykus ji išmano kur kas geriau už mane. Ir, po velnių, esu tikras – ji tikrai supras tai, kam jį naudojate. Ją turbūt tikrai

sudomins *Rouzėsmezginio* ir *Nužudyksendę* failai, kaip manote? Taigi, tiesą sakant, jums rinktis. Ką man daryti?

Vulfas stovėjo tarpdury ir grūmėsi su noru pulti. Jo veidas persikreipė. Adrianas pagalvojo, kad žmogų, gyvenantį paslėptą nuo kasdienybės gyvenimą, šiurpina mintis praverti bet kurį langą, pro kurį galėtum pamatyti, kas jis toks ir ko iš tikrųjų nori. Visas tas iškrypėliškas galvoje besisukančias mintis, slepiamas nuo valdžios, nuo draugų, nuo šeimos. Adrianas pajuto, kad Markas Vulfas tuoj pratrūks. Matė, kaip jis nurijo seiles vis dar įsiūčio surakintu veidu, tačiau balsą jau gebėjo suvaldyti.

– Gerai jau. Jis mano. Ir tai privatu.

Vulfas išspjovė kiekvieną žodį.

– Galit pasiimt, – pasakė Adrianas. – Bet pirmiau man iš jūsų šio bei to reikia.

– Ir ko gi? – nenoriai suurzgė Vulfas.

– Kad apšviestumėt mane, – atsakė Adrianas.

28

KŪDIKIS VĖL PRAVIRKO. Gailiai. Daug garsiau nei pirma.

Tas garsas, sklindantis pro sienas, išplėšė Dženiferę iš snaudulio. Ji nesuvokė, kiek laiko miegojo – gal dvylika minučių, o gal ir dvylika valandų. Nuolatinė tamsa po kauke atėmė jai laiko pojūtį. Ji buvo visai netekusi orientacijos. Budrumo akimirkos užklupdavo tada, kai į sąmonę įsirėždavo koks nors ypač ryškus ir neramus sapnas. Išgirdusi tą garsą, ji krūptelėjo.

O paskui padarė tai, ko dar nebuvo dariusi. Stipriai suspaudė poną Rudakailį ir nuleido kojas nuo lovos lygiai taip, kaip žmonės elgiasi pabudę ryte. Vis dar prikaustyta grandine prie sienos, ėmė blaškytis, tarsi žengdama į vieną ar kitą pusę galėtų susiaurinti atstumo spindulį ir pagauti, iš kur sklinda tas kūdikio verksmas.

Dženiferė pagalvojo, kad šitoje kameroje turbūt atrodo kaip žvėrelis, besistengiantis suprasti, kas vyksta, tik iš oro kvapo. Ji aiškiai suvokė, kad jai belikę tik keli pojūčiai, ir pasakė sau turinti jais kaip galima geriau naudotis.

Verksmas ėmė garsėti. O paskui jis liovėsi, lygiai taip staiga, kaip ir prasidėjo, tarsi tas jį sukėlęs liūdesys būtų pašalintas. Ji kurį laiką

dar pasisukiojo, prikaustyta prie sienos, užvertusi galvą, toje vietoje, iš kur, jos manymu, sklido verksmas – tuščioje erdvėje tarp unitazo ir nežinios – ir staiga suvokė girdinti naują garsą, visai kitokį.

Tai buvo *juokas.*

Daugiau nei juokas – krykštavo vaikai.

Ji sustojo ir pabandė sulaikyti kvapą. Žaidimų garsai, regis, čia artėjo, čia tolo, tarsi tie vaikai vis pribėgtų ir nubėgtų tolyn. Ji prisiminė tuos laikus, kai ją pradinėje mokykloje per pertrauką palikdavo klasėje, už bausmę, o visi kiti klasės vaikai būdavo išvaromi laukan į žaidimų aikštelę, ir pro langą pasigirsdavo jų žaidimų garsai, tik ji nepasiekdavo jų pamatyti, bet girdėdavo pakankamai garsiai, kad galėtų įsivaizduoti, kaip jie žaidžia. Kikbolą. Kvadratą. Gumytę. Kyburiuoja ant džiunglių lipynių. Žaidžia visus smagius pertraukų žaidimus.

Dženiferė visiškai sutriko; ji *žinojo* esanti kažkokiame rūsyje, bet staiga jai pasirodė, lyg ji būtų įkalinta mokykloje, egzistuojančioje tik jos praeityje.

Ji tarė sau – *tai negali būti tikra.* Tačiau beklausant tie garsai ėmė atrodyti tokie tikri, kad jau darėsi visiškai nebeaišku.

Žaidimų aikštelės garsai buvo girdėti taip arti, kad jai atrodė, jog gali juos paliesti. Jie mojo jai, kvietė prisidėti.

Ji nedrąsiai ištiesė laisvąją ranką.

Pasakė sau, kad, jei galėtų pagauti ore tą garsą, galėtų pasidėti jį ant delno, paglostyti, pažaisti juo ir kažkaip tapti jo dalimi.

Negerai įsivaizduoti, kad garsas ją galėtų išsinešti. Bet tai labai viliojo ir atrodė įmanoma. Ji ištiesė ranką į priekį.

Dženiferė jautė tiesianti ranką į niekur, bet negalėjo susilaikyti. Tas garsas buvo taip *arti.*

Ten, kur tikėjosi tuštumos, kažką užčiuopė. Pirštų galais, lygų, kaip popieriaus, paviršių.

Dženiferė žioptelėjo ir atitraukė ranką. Tarsi būtų palietusi atvirą elektros laidą. *Kažkas čia yra!* – sąmonėje perbėgo mintis.

Ji išgirdo žemą, šiurkštų šnabždesį. Jis smogė iš tamsos tarsi žaibas iš karšto vasaros dangaus.

– Tu niekada nebūni viena.

Staiga jos regėjimo lauko tamsa sprogo, deginančiu skausmu ir staigiu šoku – moteris jai smarkiai vožė į žandikaulį. Dženiferė susvyravo ir atbula nuvirto ant lovos. Kone išmetė iš rankų poną Rudakailį, galva sukosi. Smūgis jai atėmė žadą; jis atrodė toks staigus, net baisesnis už tą akimirką, kai tas vyras trenkė per veidą, kai grobė ją iš gatvės, nes šiuo atveju tas netikėtumas buvo visai kitoks. Kupinas paniekos. Geliantis.

Dženiferė susirietė ant lovos embriono poza. Ant lūpų jautė sūrų ašarų ir kraujo skonį.

Kambary pasidarė nežmoniškai karšta.

– Čia jau antras kartas, kai priverti mane tau trenkti, Ketvirtas numeri. Nedaryk to daugiau. Nes gali baigtis kur kas blogiau.

Moteris kalbėjo tuo gaudžiančiu monotonišku balsu, kurio Dženiferė jau priprato tikėtis. Kodėl ji taip kalba, Dženiferė šito nesuvokė. Jei ta moteris pikta, turėtų kalbėti pakeltu balsu. Jei būtų susierzinusi, tas būtų girdėti iš balso tono. Dženiferė nesuprato, kaip situacijoje, kuri yra toli gražu nenormali, jis gali skambėti taip ramiai.

Ir sužiopčiojo. *Taip kalba žudikai.*

Ji laukė, beveik tikėdamasi dar vieno smūgio, bet jo nesulaukė. Vietoj to išgirdo su trenksmu užsidarant duris.

Taip ir liko gulėti, klausydama, stengdamasi atskirti garsus, nors smarkus širdies plakimas ir ūžesys galvoje kone viską užtemdė. Jos pačios inkštimas slopino klausą. Jai prireikė begalinės stiprybės – jautė, kaip įsitempia pilvo ir kojų raumenys, – kad sutramdytų nevilties šauksmą. Toji moteris, pamanė ji, arba išeidama uždarė duris, arba tiesiog jas uždarė ir tebestovi prie lovos atitraukusi ranką, pasiruošusi vėl smogti.

Dženiferę dusino troškus oras.

Ji jautė, kaip visos jos kūno dalys šaukiasi dėmesio. Sumuštoji dalis. Išsigandusioji dalis. Nevilties apimtoji dalis. Ir, galiausiai, *kovojančioji* dalis. Šioji sugebėjo nutildyti tas kitas, ir Dženiferė pajuto, kad pulsas lėtėja. Smakras, buvo justi, sutinęs, bet skaudėjo mažiau.

Tie jos drabužiai šiugžda, kai ji juda, priminė sau Dženiferė. *Jos žingsniai čeža ant cementinių grindų. Prieš prabildama ji visada giliai įkvepia, ypač jei šnabžda.*

Dženiferė lėtai ir užtikrintai nuslopino visus savo pačios garsus ir klausėsi, ar neišgirs tos moters.

Ją užliejo tyla. Ji buvo viena, kad ir ką ta moteris besakytų. Jei neskaitysim filmavimo kameros, kuri, kaip žinoma, ją stebi.

Linksmas žaidimų aikštelės juokas fone dingo. Kurį laiką buvo tylu. Paskui vaikas kažkur tolumoje vėl pravirko, o tada staiga liovėsi.

Tokijo verslininkas gėrė šiltą silpną skočą, jau seniai atmieštą, dar prieš ledukams ištirpstant taurėje. Butelis, iš kurio jis įpiltas, buvo brangus, bet jis abejojo, kad tas gėrimas yra kas kita nei pakaitalas, vietinės pigios rūšies, ir jo burna persikreipė iš pasibjaurėjimo. Sėdėdamas lauko verandoje pintame krėsle, badančiame jo nuogą kūną, jis vienoje rankoje laikė iPhone, *o kitoje – tą gėrimą. Tajė prostitutė klūpėjo jam tarp kojų ir uoliai dorojo jį su visiškai dirbtiniu entuziazmu, tarytum nieko šiame pasaulyje jai nebūtų erotiškiau už jo patenkinimą. Jis negalėjo pakęsti tų jos dirbtinių dejonių ir aimanų. Šlykštėjosi prakaitu, blizgančiu jam ant krūtinės. Nežinojo tos merginos vardo, bet jis jam ir nerūpėjo. Jos lytėjimas jam būtų buvęs be galo nuobodus, jei ne tie vaizdai, kuriuos jis stebėjo telefono ekrane.*

Tas verslininkas buvo vidutinio amžiaus ir namie turėjo dukterį bei prasčiokę žmoną. Toji jo dukra buvo maždaug to paties amžiaus kaip ta jį laižanti tajė, kaip Ketvirtas numeris, bet apie savo vaiką jis negalvojo, tik nuolat primindavo sau turintis jai iš kelionės parvežti dovanų.

Ką nors spalvoto ir šilkinio, pasakė sau. Nustūmė visas mintis į šoną ir įsispoksojo į nediduką iPhone *ekraną. Užuot stimuliuojamas tos tajės prostitutės, jis leidosi stimuliuojamas Serialo nr. 4 erotikos. Tas staigus smūgis Ketvirtam numeriui į veidą jį maloniai pakuteno. Jis buvo netikėtas ir dramatiškas, jam – tikra staigmena. Jis pasimuistė krėsle ir pro ekraną žvilgtelėjo į dervos juodumo tajės mergaitės plaukus. Mintyse sujungė jas abi – tą sekso darbininkę ir Ketvirtą numerį. Pajuto, kaip delnas susigniaužė į kietą kumštį, ir pasvarstė, ar netrenkus tai mergai ir nepajutus to jausmo. Jo galvoje sumišo mintys apie skausmą ir malonumą ir jis čiupo pirštais ją už plaukų. Norėjo truktelti, kad ji suriktų. Bet susilaikė. Ketvirtas numeris, pagalvojo, beveik necyptelėjo gavusi į dantis. Kitus kartus matė ją verkiant, kartais šūkčiojant, o kartą net surinkant, bet šįkart, kai jai trenkė, tik nugriuvo atbula ir stojiškai tylėjo.*

Jos savitvarda galima tik žavėtis.

Jis atsilošė krėsle ir užsimerkė. Akimirką stengėsi įsivaizduoti, kad tajė dingo ir jam tarp kojų darbuojasi Ketvirtas numeris.

Jis atsiduso. Pajuto, kaip suvirpa visas kūnas, ir atsidavė tai fantazijai su nauju įkarščiu.

Linda buvo susierzinusi. Ranką skaudėjo, o Maiklas nepuolė kaipmat guosti, kaip ji tikėjosi.

– Ketvirto numerio žandikaulis kaip profo boksininko, – pasakė ji. – Velnias.

Voždama Dženiferei, į jos dantis įsipjovė mažąjį pirštelį. Iš žaizdos prie nago sruvo kraujas ir ji skųsdamasi jį čiulpė.

Maiklui buvo linksma, o jai tai visai nepatiko. Jis naršė vaistų spintelę, rastą tame vienkiemyje, ieškojo kokio antiseptiko ir pleistrų.

– Jei jau trenki kumščiu, – pasakė jis, – būtų geriau, kad užsimautum gumines pirštines. Guli ant stalo prie pagrindinio kompiuterio.

Jis surado, ko ieškojęs.

– Gali perštėti, – pasakė, užlašinęs jai ant žaizdos vandenilio peroksido. – Ar žinai, kad žmogaus burna yra viena pavojingiausių kūno vietų, kur daugiausia bakterijų?

– Per daug prisižiūrėjai *Discovery*, – atsakė Linda.

– Ir kad Komodo drakonas toje saloje Ramiajame vandenyne gali tave nužudyti vien įkandimu, bet ne todėl, kad jo aštrūs dantys, o todėl, kad jo platinamos infekcijos neveikia šiuolaikiniai antibiotikai.

– *Animal Planet?* – paklausė Linda. Ji susiraukė, kai ant žaizdos užlašėjo peroksido. – Tai ką, gal Serialui nr. 5 vagiam drakoną?

– Atleisk, – pasakė Maiklas. Jis pažvelgė į išvalytą žaizdą. – Gana gili. Kaip manai, gal tau reikėtų nuvažiuoti į ligoninę, kad sukabintų viena kita siūle? Artimiausia už kokių keturiasdešimt penkių minučių kelio, bet iš tiesų, ko gero, būtų neprošal.

Linda papurtė galvą, bet paklausė:

– O kaip tu manai?

– Manau, galima ir taip, ir taip. Jei suspausiu žaizdą, ji sugis, bet gali dieną kitą paskaudėti.

Linda, laikydama ant žaizdos skudurėlį, priėjo prie jųdviejų miegamojo lango.

– Ar mums ko nors iš tenai reikia? – paklausė mostelėjusi sužeista ranka.

Maiklas greitai apsižvalgė ir mintyse atliko inventorizaciją.

– Nieko tokio skubaus. Maisto turime begalę, nors gurmanišku jo nepavadinčiau. Turime ginklų. Turime visas mums reikalingas elektronikos priemones. Manau, kelias dienas galime būti ramūs.

– Tada jokių išvykų, – nusprendė Linda. – Nebent ko nors iš tiesų prireiktų. Geriau bus, jei niekas mūsų nematytų.

Ji kurį laiką pastoviniavo, žiūrėdama pro langą. Buvo vėlyva popietė, lengvas vėjelis kedeno lapus, besiskleidžiančius ant medžių palei žvyrkelį, vedantį į kelią, kuriuo, jei labai prireiktų, galima nuvažiuoti į miestą. Dešinėje stovėjo nuo vėjo palinkusi raudona dar-

žinė, kur jie įvarė savo mersedesą ir uždengė brezentu. Apdaužytas Maiklo pikapas buvo viešai išstatytas lauke. Toks automobilis labai būdingas šitoms vietoms. Šaltų žiemų pribaigtas ir nuvažinėtas kaimo šunkeliais, kad atrodytų kaip reikiant panaudotas. Jai atrodė, kad dėl to pikapo jie atrodo paprasti vietiniai, tarsi pigūs džinsai ir džemperis, nors iš tikrųjų jie yra lyg šilkas ir aukštoji mada. Ji nepaprastai žavėjosi tuo jų Seriale nr. 4 sukurtu iliuzijų pasauliu. Jauna maloni pora, išsinuomojusi atokų vienkiemį visų pamirštoje ir ignoruojamoje Naujosios Anglijos dalyje. Nekilnojamojo turto agentei, kuri jiems surado jį, buvo pasakyta, kad Maiklas baigia savo disertaciją, o ji kuria skulptūras, ir šitas akademinio pasaulio ir egzotikos mišinys užkirto kelią bet kokiems klausimams, kodėl jiems taip reikia nuošalumo, – tai buvo svarbiausias jų pageidavimas. Netikros pavardės. Netikri gyvenimai. Faktiškai visas sandoris buvo atliktas internetu. Vienintelis fizinis kontaktas įvyko, kai Linda užšoko į nekilnojamojo turto agentūrą ir grynaisiais sumokėjo nuomą už šešis mėnesius. Kokiam nors įtaruoliui gal ir būtų kilę klausimų dėl to pluošto jos paduotų šimto dolerių kupiūrų, bet kai šalies ekonomiką krečia šitiek didžiulių skandalingų nuopuolių, tikrų pinigų vaizdas sustabdo beveik visus aiškinimusis.

Niekas nematė, kaip jie išsikrovė brangią garso ir vaizdo aparatūrą. Nieko nebuvo taip arti, kad išgirstų remonto garsus, kai Maiklas ruošė studiją filmuoti Ketvirtam numeriui.

Linda sąmoningai to nesuvokė, bet tam tikra prasme jiedu buvo taip pat izoliuoti kaip ir Ketvirtas numeris. Tas jausmas, kad esi savo pasaulio šeimininkas ir viską kontroliuoji, jai tapo dalimi gyvenimo malonumo. Viskas vyksta sename vienkiemyje, toli nuo miesto. Nėra jokių smalsių kaimynų, nešiojančių vaišes susipažinimui ir susidraugavimui. Su šia vieta jiedu niekaip nesusiję. Jokių draugų. Jokių pažįstamų. Jie nedalyvauja jokiame kitame gyvenime, išskyrus Serialą nr. 4. Ir jokia išorinio pasaulio dalis nesikišo į jų gyvenimą.

Linda pakėlė pirštą į lango šviesą. Tikėjosi, kad rando neliks. Vien pagalvojus, kad Ketvirtas numeris per neatsargumą galėjo jai palikti ant odos žymę, ją užliejo kruvino pykčio banga. Bet koks odos pažeidimas jai kėlė siaubą. Ji tikėjosi visada būti tobula.

– Man viskas gerai, – pasakė Linda. Bet pati nežinojo, ar tuo tiki. Tą akimirką jai norėjosi žiauriai įskaudinti Ketvirtą numerį.

– Duok, užklijuosiu, – pasakė Maiklas.

Ji ištiesė ranką, ir jis paėmė ją lyg jaunikis prie altoriaus. Švelniai. Jo elgesys pasikeitė. Daugiau nebesišaipė. Pažiūrėjo šviesoje ir nusausino vata. Tada pakėlė jos ranką kaip viduramžių riteris ir pabučiavo.

– Manau, – lėtai pasakė ji, galiausiai nusišypsodama, – kad Ketvirtam numeriui metas patirti ką nors nauja.

Maiklas linktelėjo.

– Naują grėsmę? – paklausė.

Linda nusišypsojo.

– Seną grėsmę, tik naujai pateiktą.

29

ADRIANAS PISTOLETU MOSTELĖJO į namo vidų, parodė Vulfui, kuria kryptimi eiti. Jam atrodė, kad to ginklo svoris vis keičiasi – vieną sekundę jis lengvas, kone orinis, kitą – geležinis, tarsi priekalas. Jis bandė prisiversti viską patikrinti: *apkaba pilna?* Taip. *Saugiklis nuleistas?* Taip. *Pirštas ant nuleistuko?* Taip.

Noras šauti?

Jis abejojo galintis tai padaryti, nepaisant to, kad grasino šauti, ir dar turint omeny, kiek blogo Markas Vulfas aiškiai mielai padarytų nekaltiems vaikams. Jis išgirdo Brajaną, šnabždantį į ausį: *Jei jį nušausi, tave suims, nebebus kam ieškoti Dženiferės ir ji dings amžiams.*

Praktiškas teisininko argumentas buvo jo brolio. Dalykiškas tonas irgi brolio. Bet jis žinojo, kad Brajano su juo nėra, šiuo metu tikrai ne. *Aš vienas,* – pagalvojo. O tada sau paprieštaravo: *Ne, ne vienas.* Teko grumtis su savo paties sutrikimu.

Adrianas stebėjo, kaip sukdamas akis į šoną tas seksualinis nusikaltėlis tarsi įslysta atgal į savo svetainę. Žmogaus, kuriam šitaip nerūpi, kokį poveikį kitiems turi jo geismai, draugija jam gniaužė

kvapą. Normalūs žmonės pasvarsto apie pasekmes. O šio pasaulio markai vulfai – ne.

Staiga pistoletas jo rankoje pasidarė šaltas, o paskui per sekundę įkaito iki raudonumo, tarsi būtų ką tik ištrauktas iš grūdinimo krosnies. Jis suspaudė jį stipriau. *Bet gal ir aš toks pat.*

To žmogaus veidas buvo iškreiptas šypsenos, kuri, Adriano nuomone, rodė kažkokią ligą – ją galėjo tik įsivaizduoti. Jo paties liga bent turi pavadinimą ir diagnozę, ir atpažįstamą beprotybės ir dezintegracijos modelį. O Marko Vulfo manija atrodė esanti iš visai kito pasaulio, to, kur medicina nebesusitvarko ir ją pakeičia kažkas kur kas tamsesnio.

– Gerai, tėvuk, – su familiaria pašaipa tarė Vulfas. – Baik mosuot čia ta patranka ir sakyk, ką nori žinoti.

Jis įėjo į svetainę. Iš jo balso nebūtum pasakęs, kad Adrianas jį labai gąsdintų, nepaisant net to tarp jų maskatuojančio pistoleto.

– Tik pirma atiduokit kompiuterį.

Adrianas nežinojo, kaip elgtis.

– Jis svarbus, ar ne?

Vulfas nusišypsojo.

– Jei pats nežinotumėt atsakymo į šitą klausimą, čia nebūtumėt.

Jam už nugaros į kambarį užėjo Rouzė. Rankoje ji laikė virtuvinį rankšluostuką ir, pamačiusi Adrianą, nusišypsojo.

– O, Marki, tavo draugas vėl atėjo, – nudžiugo ji.

Vulfas nenuleido akių nuo Adriano.

– Taip, mama, – lėtai pasakė. – Geras mano draugas profesorius ir vėl mus aplankė. Atnešė tavo kompiuterį.

Pistoleto Adriano rankoje Rouzė nepastebėjo arba nesuprato, kodėl jis laiko jį, ar gal net nesuvokė, kas tai yra, nes nieko apie tai nepasakė.

– Ar dabar visi kartu pažiūrėsime mūsų serialus? – paklausė.

– Taip, mama. Manau, profesorius to ir atėjo. Nori kartu su mumis pasižiūrėti televizorių. Gali jau pradėti megzti.

Rouzė nusišypsojo ir nuėjo prie savo krėslo. Po kelių sekundžių ji jau buvo padėjusi sėdynę ir pasigirdo švelnus virbalų skimbčiojimas ir siūlų šnarėjimas.

– Savo asmeninių dalykų aš jai nerodau, – pasakė Vulfas. – Nepaisant to, kad ji ir nesuprastų. Vis vien prieš įsijungdamas nuvarau ją į lovą.

Kaip gražu, pagalvojo Adrianas. *Slepia nuo motinos savo liguistą pornografiją. Koks geras sūnus.*

– Taigi... – pradėjo Adrianas. Ir tuoj pat nutilo.

– Jums teks palaukti, – pasakė Vulfas. – Čia mano namai ir mano tvarka.

Adrianas linktelėjo. Persėdo ant nutrintos sofos.

– Palauksim kartu, – pasakė. Ginklą ir toliau laikė nukreipęs Vulfui į krūtinę.

– Žinote, – lėtai pasakė Vulfas, – tokie žmonės kaip aš iš tiesų nepavojingi. Mes tiesiog... smalsūs. Negi daktaras Vestas jums to nepaaiškino?

Nepavojingi. Koks melas, sau viduje sušuko Adrianas. Bet išoriškai išlaikė, kaip vylėsi, šaltą klinicisto veidą.

– Apie jus su daktaru Vestu nesu kalbėjęs, – atsakė Adrianas.

Vulfo akyse šmėkštelėjo nuostaba.

– Įdomu, – pasakė jis. Sunkiai atsisėdo priešais Adrianą ir paėmė televizoriaus pultelį. Nukreipė į kabelinės televizijos priedėlį po plačiaekraniu televizoriumi ir, kai tas įsijungė, sumurmėjo: – Nes gerasis daktaras man atrodo labai panašus į jus.

– Ką turite omeny? – paklausė Adrianas, kai ekrane pasirodė kanalų sąrašas.

– Jis nori sužinoti, – pasakė Vulfas. Ir staiga trumpai nusijuokė. – Tik tiek, kad jam, norint sužinoti tai, ką nori, nereikia į mane taikytis.

Adrianas jautėsi it apdujęs. Norėjo, kad jam padėtų. Jam reikėjo pagalbos. Bet visi mirusieji jo lankytojai tylėjo.

– Kaip manote, profesoriau, – staiga paklausė Vulfas, – kartosim „Karo lauko ligoninę“, o gal „Merės Tailer Mur šou“? „Simpsonų“ humoro mano motina nesupranta.

Atsakymo jis nelaukė. Paspaudė mygtuką ir ekrane pasirodė kariniai sraigtasparniai, sukantys ratus virš Pietų Kalifornijos kalvų, apsimetančių šeštojo dešimtmečio Korėja. Iš garsiakalbių pasigirdo pažįstama muzika.

– O, puiku, – linksmai pasakė Rouzė. – Čia Vanagas ir Majoras Bernsas.

Ji palinko prie televizoriaus ir virbalai energingai sutaukšėjo.

– Juos ji prisimena, – pasakė Vulfas. – Radarą. Saldžialūpę. Traperį Džoną ir Klingerį. Bet savo sesers vardo – ne. Nei vieno iš mano pusbrolių ir pusseserių. Jie visi jai dabar svetimi. Žinoma, taip dažnai, kaip Alanas Alda ar Maikas Farelas, jie nesirodo. Niekas neužeina. Esame tik mudu. Vienui vieni. Jei neminėsim tų žmonių ekrane. Jie – vieninteliai jos draugai.

Vulfas kiek pasisuko savo krėsle, kad matytų serialo veiksmą, ignoruodamas Adrianą ir elgdamasis kone taip, tarsi nei jo, nei to pistoleto kambary nebūtų, tik Adrianas pastebėjo, kaip jis įsitempė perkeldamas maišelį su Rouzės kompiuteriu ant grindų sau tarp kojų. Jis nežinojo, kiek laiko pajėgs tvirtai laikyti pistoletą rankoje, ir pasvarstė, ar nebus tai kaip akmuo po kaklu, kuris nutemps jį į prarają.

Humoro serialus jie žiūrėjo visą vakarą. 4 077-osios karo lauko ligoninės personažus pakeitė Arčis ir Mėsagalvis. Po jų ėjo Diana ir Semas. Ištisas dvi valandas ekrane mirgėjo linksmybės. Rouzė daug juokėsi, ypač kai iš tikrųjų būdavo suskeliamas koks sąmojis, bet mėgautis programa jai tie sąmojai nebuvo būtini. Markas Vulfas tysojo krėsle, nekreipdamas dėmesio į ginklą, nukreiptą į jį. Adrianas muistėsi ant sofos, viena akimi žiūrėdamas serialus, kita – stebėdamas

Vulfą. Į žmogų jis taikėsi pirmąkart gyvenime. Jam neatrodė, kad tai daro kaip reikiant, bet ir nebuvo tikras, kad tai labai svarbu.

Adrianas jautėsi tarsi vaidintų kažkokiame avangardiniame spektaklyje, tik nėra suflerio, kuris pasakinėtų žodžius.

Galiausiai kambarį užliejo serialo „Į sveikatą“ titrų muzika, tada Markas Vulfas paėmė pultelį ir išjungė televizorių.

– Šiam vakarui pakaks, mam, – pasakė. – Mudviem su profesorium reikia užbaigti reikalus. Tau laikas miegoti.

Rouzė nuliūdo.

– Tai šiandien jau baigėsi? – paklausė.

– Taip.

Moteris atsiduso ir įdėjo mezginį į krepšį. Pakėlė akis.

– Sveiki, – pasakė Adrianui. – Ar jūs Marko draugas?

Adrianas neatsakė.

– Į lovą, mama, – tarė Vulfas. – Tu jau pavargusi. Tau reikia išgerti vaistus ir eiti gulti.

– Jau laikas miegoti?

– Taip.

– Ne vakarieniauti?

– Ne. Tu jau pavalgei.

– Tada dabar pažiūrėkim mūsų serialus.

– Ne, mama. Šiam vakarui baigta.

Markas Vulfas atsistojo. Priėjęs kilstelėjo motiną nuo krėslo. Paskui atsisuko į Adrianą, vis dar laikantį į jį nukreiptą ginklą, bet dabar jau atrodantį, tarsi tie komedijų juokai ir Rouzės atminties kliuviniai būtų jį išblaškę.

– Ar ruošiatės mane prižiūrėti? – paklausė Vulfas. – Ar sutinkate palaukti, kol grįšiu?

Adrianas atsistojo. Žinojo, kad būtų negerai paleisti Vulfą iš akių, nors dalyvaudamas visame šitame absurdo teatre jau nebesuprato, kodėl. Adrianas nusišypsojo Rouzei.

– Ką gi, tada einam, – pasakė Vulfas, imdamas motiną už rankos.

Adrianas pasijuto, tarsi kviečiamas į kažkokį slaptą ritualą, tarsi būtų antropologas, galiausiai pelnęs paslaptingos Amazonės genties pasitikėjimą. Per nedidelį atstumą stebėjo, kaip sūnus prižiūri motinos pasiruošimą miegui. Kaip padeda jai nusirengti iki pat padorumo ribos; išspaudžia pastos ant dantų šepetėlio. Sudeda eilę tablečių ant komodos ir paduoda stiklinę vandens. Sužiūri, kad ji nueitų į tualetą, kantriai palaukia už vonios durų šūkčiodamas: „ar pasinaudojai tualetiniu popierium?“, „nepamiršk nuleisti vandens“. Paskui paguldo ir apkamšo, – visą tą laiką Adrianas stovėjo už kelių metrų su pistoletu rankoje. Atrodė, kad jis nematomas.

Iš to, ką jis matęs gyvenime, labai nedaug buvo baisiau už tą Rouzės pasiruošimo miegui ritualą. Ne dėl to, kad ji buvo tarsi vaikas, nors taip ir buvo. O dėl to, kad paprasti kasdieniai gyvenimo dalykai nebesusiję su jos mąstymu. Kiekvienu savo veiksmu, kiekvienu momentu, atspindinčiu tą pasaulio suvokimo praradimą, Rouzė demonstravo tai, ko artėjant Adrianas taip bijojo. *Man bus panašiai, tik dar blogiau.*

Jis laikėsi nuošaliai. Jautėsi labai nesmagiai. Tarsi stačia galva nertų į kažką tokio intymaus, kad net žodžiais nenusakoma.

Markas Vulfas, seksualinis nusikaltėlis, švelniai pabučiavo motiną į kaktą. Išjungdamas šviesą, pasisuko į Adrianą.

– Matote? – paklausė, bet į tą klausimą nereikėjo atsakyti, nes Adrianas aiškiai matė. – Va taip ir yra. Kas vakarą.

Vulfas praėjo pro jį. Patraukė atgal į svetainę.

– Uždarykit jas, – sumurmėjo mostelėjęs į miegamojo duris.

Adrianas atsisuko ir paskutinįkart žvilgtelėjo į tą moterį, gulinčią tarsi kalnas tamsos šešėliuose.

– Gal ji šiąnakt mirs miegodama, – pasakė Vulfas. – Bet tikriausiai ne.

Adrianas uždarė duris ir nusekė Vulfui iš paskos.

– Ta policininkė, – pasakė Vulfas, – ta, su kuria buvote atėjęs. Ji lygiai tokia pati kaip visi farai, su kuriais man tekę susidurti. Jiems norisi prie manęs kabinėtis. Paimti mano kompiuterį. Pažiūrėti, kokių turiu žurnalų. Patikrinti, kaip gydausi. Pridaryti nemalonumų darbe. Prižiūrėti, kad nedaryčiau to, kas jiems nepatinka, pavyzdžiui, nesilankyčiau mokyklose ar žaidimų aikštelėse. Jie stengiasi iš manęs atimti mane. – Jis nusijuokė. – Kurgi ne.

Vulfas pažvelgė į Adrianą.

– Tai ką, pageidaujate ekskursijos po mano gyvenimą?

Vulfas atsakymo nelaukė. Tiesiog grįžo į svetainę. Priėjo prie lango ir nuleido žaliuzes.

– Juk žinote, kad aš kasdien keliuosi ir važiuoju į darbą, kaip geras lygtinai paleistas kalinukas?

Adrianas linktelėjo. Toliau laikė nukreipęs pistoletą į priekį.

– O dabar pamatėte mudu su mama. Prieštvaniniai serialai ir įklotų keitimas. Labai miela, ar ne?

Adrianui pasirodė, kad pistoletas jo rankoje suvirpėjo. Pamėgino laikyti ranką tvirtai.

– Jūs manęs nenušausite, – pasakė Vulfas. – Tiesą sakant, jums teks sutikti su mano reikalavimais, antraip nepadėsiu jums. O tos pagalbos jums išties reikia, ką, profesoriau?

Tai jis pasakė pašaipiai ir agresyviai.

Adrianas tylėjo. Norėjo laikyti nutaikytą pistoletą. Nesuprato, kodėl Vulfas visai nebijo jo ginklo. Pamėgino galvoje išspręsti šią lygtį. Juk pistoletas yra visai tinkamas stimulas. *Smurtinė skausminga mirtis.* Reakcija turėjo būti greita ir aiški, iškart atpažįstama. Paralyžiuojanti nevaldoma baimė. Tai, kad to nebuvo, jį trikdė.

– Taigi, metas pasiderėti, profesoriau.

– Aš nesideru su tokiais žmonėmis kaip jūs, – netvirtai atsakė Adrianas.

Kokia graudi nesąmonė, pamanė jis.

– Dar ir kaip deratės. Belsdamasis į mano duris, jūs jau kažką siūlėte. Arba norėjote kažką gauti. Kad galėtume tęsti geruoju, mums tiesiog reikia suderinti pardavimo sąlygas.

Kaip žmogus, į kurį nukreiptas ginklas, Vulfas buvo labai ramus.

– Man reikėjo atgauti motinos kompiuterį. Dėl akivaizdžių priežasčių. Jo standusis diskas priklauso man ir tik man. Ten yra asmeniški dalykai. Na, o dabar sakykit, ko norit, kad galėtume suderėti kainą.

– Man reikia surasti vieną žmogų.

– Puiku. Nusisamdykit privatų detektyvą.

– Aš tas privatus detektyvas, – atsakė Adrianas.

Vulfas šiurkščiai nusižvengė.

– Visai nepanašus į tokį, jei neminėsim tos galingos šaunamosios priemonės, kuria negalit liautis mosavęs. Pradėkim nuo to, profesoriau, kad pistoletą reikėtų laikyti abiem rankom. Taip bus tvirčiau, galėsit geriau nusitaikyti.

Vulfas nusišypsojo.

– Štai taip. Už šį nedidelį instruktažą net pinigų neprašysiu.

Adrianas mintyse bandė sudėlioti prieštaringas mintis. Galėtų nuleisti ginklą, pasidėti į šoną, pradėti derėtis. Arba pamėginti pagąsdinti Vulfą taip, kaip, įsivaizdavo, gąsdintų Terė Kolins, tačiau abejojo galintis kalbėti taip svariai, kad skambėtų įtikinamai. Jis jautėsi tarsi patekęs į spąstus, stengėsi suvokti savo galimybes, bet tada išgirdo Brajaną šnabždant: „Pasinaudok tuo, kas buvai, kas esi ir kuo tapsi... Gal tai suveiks."

Jis linktelėjo ir pajuto, kaip brolis padeda jam nulaikyti rankas. Pakėlė pistoletą ir nukreipė tiesiai į Vulfą. Nužvelgė pistoleto vamzdį ir prispaudė pirštą prie nuleistuko. Nutaisė kiek drebantį balsą.

– Aš sergu, – tyliai pasakė. – Labai sunkiai. Ir greitai mirsiu.

Vulfas klausiamai pažvelgė į jį.

– Pakalbėkim apie jūsų mamą – kiek ja pasitikite? Manote, ji supranta, ką daro? Jei dabar čia *ji* mosikuotų tuo pistoletu, ar būtumėt

toks tikras, kad ji netyčia nespustels nuleistuko ir nepadarys jūsų veide didelės gražios skylės, *nė nenutuokdama, ką padarė ir kaip padarė.* O net jei paleistų seriją jums į pilvą, ir jums gal dar liktų menkutė galimybė išgyventi, negi manote, kad susiprastų paskambinti 911? Ar nemanote, kad ji tikriausiai imtųsi megzti ir įsijungtų televizorių?

Vulfas prisimerkė, iš jo veido dingo toji pašaipi šypsena.

– Ką gi, – lėtai pratarė Adrianas. – Sergu panašia liga kaip jūsų motina. Tik baisesne. Dėl jos aš elgiuosi velniškai neprognozuojamai ir visai nesuprantu, kodėl. Taigi, labai gali būti, kad dabar bet kurią sekundę pamiršiu, ko čia atėjęs, ir šita patranka, kaip jūs, pone Vulfai, skambiai pavadinote, iššaus, nes aš pamiršiu, ko man iš jūsų reikia, ir prisiminsiu tik tiek, kad jūs esate aukščiausios prabos seksualinis nusikaltėlis ir apskritai šūdo gabalas, nusipelnęs keliauti tiesiai pragaran. Štai koks aš. Nestabilus. Tarsi stovėčiau ant slidaus denio, o jūra banguotų. Ir deryboms daug laiko neturiu.

Atrodė, kad Vulfas kiek atsitraukė. Adrianas tai susakė greitai, čia keldamas, čia nuleisdamas balsą, idant suteiktų visai tai kalbai poetinio skambesio.

– *Tai tikrai turėtų supist jam protą ir priverst pamąstyt,* – džiugiai suprunkštė Brajanas. – *Gerai pavarei, Audi. Išvertei jį iš koto. Griebk jį.*

– Gerai, profesoriau. – Vulfas mąstė ne lėčiau nei Adrianas. – Sakykit, ko jums reikia.

– Norėčiau turo su gidu po jūsų pasaulį. Po naktinį pasaulį.

Vulfas linktelėjo.

– Jis labai didelis. Velniškai didelis pasaulis, profesoriau. Norėčiau sužinoti – kodėl.

– Dėl rožinės kepurės, – atsakė Adrianas.

Nesąmonė. Bet dėl to Vulfas ir toliau jausis sutrikęs. Adrianas žengė žingsnį į priekį, abiem rankomis laikydamas pistoletą akių aukštyje.

– Ar tą turėjot omeny? – paklausė. – Taip. Supratau. Atrodo, taip daug geriau laikyti ginklą.

Vulfas atšoko. Adrianas pastebėjo, kad jo veide šmėstelėjo baimė.

– Jūs manęs nenušausite.

– Tikriausiai ne. Bet iš jūsų pusės taip žaisti kvaila.

Kambaryje trumpam stojo tyla. Adrianas jau žinojo, ką toliau pasakys Vulfas. Buvo tik viena logiška išeitis.

– Gerai, profesoriau. Tebūnie taip, kaip norite.

Nusileido. Tikriausiai apgaudinėja, – bet Adrianas pamanė sugebėjęs išlyginti jėgas. Tai Vulfo namai, ir jis žengs į jo teritoriją. Tačiau toji Adriano mįslė – kiek jis neprognozuojamas? – pakirto Vulfo šaltą, racionalią esybę. Adrianas niekada savęs nelaikė ypač protingu, bet po šito nusišypsojo. Jo priešmirtinė beprotybė pasirodė esanti kiek labiau įtikinama už Vulfo psichopatines manijas. Adrianas pagalvojo, kad dabar tereikia sudėti šiuos elementus į krūvą.

Jis stumtelėjo krepšį su kompiuteriu Vulfo link.

– Parodykit man, – pasakė.

– Ką jums parodyti?

– Viską.

Vulfas gūžtelėjo ir tarsi pats sau prieštaraudamas nekantriai čiupo kompiuterį.

Laikas ištirpo vaizdų lavinoje. Jie buvo skirtingi, bet kartu ir vienodi. Vulfui prijungus kelis laidus prie Rouzės kompiuterio, televizoriaus ekraną užplūdo įvairių rasių, amžiaus, pozų ir iškrypimų vaizdai. Tarsi maestro, diriguojantis orkestrui, Vulfas parodė Adrianui, kas vyksta pogrindiniame interneto pasaulyje. Nuo to begalinio protą bukinančio sekso tvano jam ėmė svaigti galva. Apsimestinė aistra, susijusi tik su nuogumu, bet ne su tikru ryšiu.

Vulfas buvo patyręs gidas. Tarsi Vergilijus, atsakantis Adrianui į visus klausimus.

Adrianas nenumanė, kiek laiko jie tai žiūrėjo. Plaukė pasroviui.

Nesmagumas dėl tokio atviro intymumo priešais akis greitai išnyko. Jį tik šiurpino, kad visa tai nesiliauja.

Vulfas spustelėjo kelis klavišus, ir vaizdai ekrane pasikeitė. Į juos žvelgė juoda oda apsitempusi moteris – kvietė užeiti į kambarį ir būti nubaustiems. Vienkartinis dalyvavimo mokestis – 39 doleriai 99 centai.

– Įdėmiai žiūrėkite, profesoriau, – pasakė Vulfas.

Jis pasirinko naujas nuorodas, ir odinė Moteris nr. 2 pakeitė odinę Moterį nr. 1. Ši siūlė tokį patį bausmių komplektą, tik už 60 eurų, ir kalbėjo prancūziškai. Dar keletas spustelėjimų, ir pasirodė odinė Moteris nr. 3. Jos kaina buvo japoniškomis jenomis, ta kalba ji ir kalbėjo.

Adrianas suprato, ką norima pasakyti.

– Taigi, profesoriau, pasakykite, ko ieškote. Konkrečiai.

Vulfas išsišiepė. Buvo akivaizdu, kad jam visa tai smagu.

Vulfas ėjo per tinklalapius. Vaikai. Senukai. Storuliai. Kankinimai.

– Kas jus intriguoja, profesoriau? Kas traukia? Kas užkabina stygas? Gal ima truputį varinėti kraują? Nes kad ir kas tai būtų, kur nors čia tikrai yra.

Adrianas linktelėjo, bet tuoj pat ėmė purtyti galvą.

– Parodykite man, kas įdomu *jums*, pone Vulfai.

Vulfas ėmė muistytis.

– Nemanau, kad mūsų geismai panašūs, profesoriau. Ir nemanau, kad jūs labai norėtumėt su manimi ten keliauti.

Adrianas susimąstė. Kad taip toli nueitų, jis panaudojo pistoletą. Bet žvelgdamas Vulfui į akis pagalvojo, jog šis neįsileis jo į savo asmeninį pasaulį. Tačiau turi būti ir kitas kelias.

Jis pajuto už nugaros brolį, atrodė, Brajanas greitai bėgioja po ankštą erdvę, pirmyn atgal, blaškosi prie dilemos, besisukančios galvoje. Girdėjo, kaip aidi brolio žingsniai, kaukši medinėmis grindimis, nors Vulfo namai visi buvo iškloti kilimu. Adrianas jautė, kaip brolis sustoja, pasilenkia ir sušnabžda į ausį kaip koks karaliaus patarėjas.

– Gundyk jį, Audi. Suviliok.

Lengviau pasakyti nei padaryti.

– O kaip?

Matyt, jis pasakė tai garsiai, nes pamatė, kaip Vulfas iš nuostabos sustingo.

– *Ką judu abu žinote?*

Adrianas linktelėjo.

– Teisingai sakai, – atsakė. – Jis išties nežino, ko aš čia atėjau.

– Su kuo čia kalbatės? – nervingai paklausė Vulfas.

Į tą klausimą Adrianas neatsakė.

– Man reikia surasti Dženiferę. O ji jauna. Šešiolikos. Ir graži.

– Nesuprantu, – pasakė Vulfas. – Dabar jau kalbatės su manimi?

– Dženiferė dingo, – tęsė Adrianas. – Bet kažkur ji yra. Turiu ją surasti.

– Ta Dženiferė jūsų anūkė ar ką?

– Turiu ją surasti. Aš kaltas. Galėjau sustabdyti juos, kad jos nepagrobtų, bet buvau per lėtas.

– Kažkas tą Dženiferę pagrobė?

– Taip.

– Kur nors netoliese?

– Taip. Priešais mano namus.

– Ir sakote, kad ją pažįstu? Čia kažkokia nesąmonė. Prie tokio amžiaus vaikų man net prisiartinti neleidžiama.

– Jūs nežinote, iš kur ją pažįstate, bet iš tiesų pažįstate. Jūs su tuo susijęs.

– Jūs kalbate nesąmones, profesoriau.

– Ne. Jūs tiesiog nesuprantate. Dar ne.

Vulfas linktelėjo. Atrodė, kad jis kažką suprato.

– O farai...

– Jie ieško. Bet nežino, kur ieškoti.

Vulfas atrodė susijaudinęs ir kiek sunerimęs.

– Ir manote, kad ji kažkur čia?

Jis parodė į kompiuterį.

Adrianas linktelėjo.

– Tai vienintelė vieta, kur mums dar likusi toji menkiausia viltis. Jei kas nors pagrobė Dženiferę, kad ja pasinaudotų, o paskui nužudytų, tada jokių šansų. Bet jei tas kas nors pagrobė ją, kad kažką gautų... gal pinigų... prieš ja atsikratydamas, na, tada...

– Profesoriau, jei toji mergaitė vaidina pornografiniuose filmuose ar pozuoja nuotraukoms, ar apskritai dalyvauja šitoje industrijoje, po velnių, mes čia sėdėdami jos *niekaip* nerasime. Čia kaip adata šieno kupetoj. Yra milijonai tinklalapių, su milijonais merginų, mielai besispecializuojančių daryti bet ką, ką žmogus tik gali sugalvoti. Jos pasiruošusios daryti *bet ką*. Čia, kažkur, yra visko, kas tik gali būti šiame pasaulyje. Noriu pasakyti – ne, niekaip nerasime.

– Ji nebus savanorė, pone Vulfai. Ne savo valia.

Vulfas susimąstė kiek atkarusia žiauna. Paskui kinktelėjo.

– Tai susiaurina paiešką, – pripažino.

Adrianas pasidairė po nedidelę svetainę, tarsi ieškodamas kokio nors balso, kuris nukreiptų teisinga linkme, mat bandė nuspręsti, ką sakyti per daug nepasakant. O kai galiausiai prabilo, prabilo žemu, piktu balsu.

– Supratau.

Primerkęs akis, įdėmiai įsižiūrėjo į tą seksualinį nusikaltėlį. Girdėjo, kaip kažkur fone jį ragina Brajanas.

– Taigi jums tenka žiūrėti nuotraukas. Juk tai vienintelis dabar prieinamas dalykas, ar ne, pone Vulfai? Nuotraukos ne tas pats, kas tikras daiktas, bet kurį laiką tinka kaip pakaitalas, ar ne? O tada duodate valią vaizduotei. Tai padeda jums susivaldyti, ką, pone Vulfai? Nes jums reikia laiko. Negalite vėl sėsti į kalėjimą dabar jokiu būdu, nes esate reikalingas motinai. Bet tas didžiulis geismas juk niekur nedingo, tiesa? To nenuslėpsit. Taigi, tenka tai kompensuoti, nes tie

troškimai taip paprastai nepalieka jūsų, ką? O kompiuteris jums tai suteikia. Galimybę fantazuoti, spėlioti ir tiesiog rasti vidinę pusiausvyrą iki to laiko, kai jūsų gyvenime kas nors pasikeis ir galėsite toliau daryti tai, ką norite. Blogai dėl to irgi nesijaučiate, nes turite darbą, vaikštote pas psichologą ir manotės puikiai pripūtęs jam miglos, ar ne? Nes susivokėte, kad visas tas tamsusis seksas jam gana smalsu ir galite jį įvilioti į bet ką. Juk visa esmė – kontrolė, ar ne, pone Vulfai? Šiuo metu visus šituos dalykus savo gyvenime kontroliuojate ir tik laukiate tinkamo momento, kai galėsite vėl daryti tai, ką labiausiai norite daryti.

Adrianas nutilo. *Priversk jį parodyti!* – įsiutęs greta rėkė Brajanas.

– Atidarykite kurį nors iš tų asmeninių failų, – pasakė Adrianas.

Pistoletas vėl pakilo. Bet šįkart jis, regis, švytėjo jo rankoje, ir Adrianas buvo pasiryžęs, jei reikės, jį panaudoti. Matyt, Vulfas pajuto tą patį.

Jis suurzgė, bet atrodė silpniausias nuo to laiko, kai atidarė Adrianui duris.

Vulfas pažvelgė į kompiuterį, paskui – į televizorių. Spustelėjo kelis klavišus. Pasirodė labai jaunos mergaitės – gal kokių vienuolikos – nuotrauka. Ji buvo nuoga, droviai žvelgė tarsi kviesdama viską suprantančiu žvilgsniu, – tokia išraiška atrodytų profesionali net ir dvigubai už ją vyresnės moters veide.

Vulfas garsiai iškvėpė.

– Manote viską suprantąs apie mane, taip, profesoriau?

– Pakankamai. Pats tai žinote.

Vulfas patylėjo ir lėtai pasakė:

– Yra tokių vietų, kurios įdomios žmonėms, turintiems *neįprastų* pomėgių. Labai baisių. Jūs ten nenorite patekti.

– Noriu, – pasakė Adrianas. – Kaip tik ten Dženiferė ir yra.

Vulfas gūžtelėjo.

– Jūs psichas, – pasakė.

– Tikrai taip, – atsakė Adrianas. – Bet gal tai ir gerai.

– Jei toji mergina pagrobta, profesoriau, ir net jei ji čia kažkur yra, – jis mostelėjo į kompiuterį, – verčiau jau laikykite ją mirusia. Nes anksčiau ar vėliau taip ir bus.

– Mums visiems taip bus, anksčiau ar vėliau, – atrėžė Adrianas. – Ir jums. Ir man. Ir jūsų motinai. Visiems ateina laikas mirti. Bet Dženiferei jis dar neatėjo. Dar ne.

Jis tai pasakė su niekuo nepagrįstu įsitikinimu.

Vulfas atrodė ir suintriguotas, ir susinervinęs, jame virė prieštaringi jausmai.

– Ir kuo gi, manote, galiu jums padėti? – pakartojo, nors tas klausimas tą vakarą jau daugkart skambėjo.

Adrianas pajuto brolio rankas ant pečių, tas jį stipriai sugriebė ir stumtelėjo į priekį.

– Noriu štai ko, pone Vulfai. Pasitelkite savo vaizduotę. Lygiai taip, kaip darote eidamas mokyklos kiemu per pertrauką...

Vulfas regimai įsitempė.

– Norėčiau, kad pamėgintumėt atsidurti to kažkieno vietoje. Pagalvokite, koks būtumėt, jei turėtumėt Dženiferę. Pasakykite man, ką su ja darytumėt, kaip darytumėt, kur ir kodėl. Ir dar įsivaizduokite, kad greta jūsų yra moteris. Jus mylinti ir norinti padėti jauna moteris.

Vulfas įdėmiai klausėsi.

– Ir dar, pone Vulfai, norėčiau, kad įsivaizduotumėte, kokiu būdu uždirbtumėt pinigų iš Dženiferės.

– Norite, kad...

– Noriu, kad būtumėt, kas ir esate, pone Vulfai. Pasistenkite.

– O jei tai padarysiu, kas man iš to?

Adrianas susimąstė.

– *Duok jam, ko jis nori,* – pasakė Brajanas.

– O ko jis nori? – paklausė Adrianas.

Vulfas vėl jį nužvelgė.

– *Tik vieno dalyko. Visi, tokie kaip jis, to nori,* – tvirtai atsakė Brajanas.

Privatumo, pagalvojo Adrianas.

– Štai ko aš nepadarysiu – nepranešiu detektyvei, ką veikiate. Ir nepapasakosiu apie tą jūsų motinos kompiuterį. Niekam nepasakosiu. O kai man surasite Dženiferę, galėsite vėl tapti tuo, kas esate, ir laukti dienos, kai visus jau būsite apmovęs ir niekas nebekreips į jus dėmesio.

Vulfas nusišypsojo, gana maloniai.

– Manau, profesoriau, mudu galiausiai suderėjome kainą.

30

Rytą Terė Kolins praleido žiūrėdama nespalvotus, neryškius autobusų stoties stebėjimo kamerų įrašus tuo pat metu klausydama, kaip sutrikę meluoja pora antrakursių, labai nesėkmingai bandančių nekaltai pasiaiškinti, iš kur gavę tuziną kompiuterių, televizorių ir žaidimų konsolių, kuriuos budrus patrulis aptiko jų automobilio bagažinėje. Jis sustabdė juos už greičio viršijimą. *Kokie tie vagys turi būti idiotai, kad iš vagystės vietos lėktų didžiuliu greičiu?* – pasvarstė ji. Tereikėjo paprasčiausiai išskirti tuos du jaunuolius, pakartotinai juos apklausti, ir pasakojimai neišvengiamai skirsis. Be to, Terė nepatingėjo susiskambinti su universiteto apsaugos viršininku ir pranešti vietiniams 911 operatoriams, kad atkreiptų dėmesį, jei paskambintų jų kolegos studentai, grįžę namo ir radę savo butus išverstus.

Tokių nutikimų kasmet pasitaikydavo po kelis, ir toms vagystėms būdingas kvailumas jai jau buvo nusibodęs. Įdomu, kodėl tie nauji studentai įsivaizduoja esantys pirmieji kriminalinio proto galiūnai, sumanę unikalų būdą pasipelnyti apvogdami savo bendramokslius? Terė žinojo, kad anksčiau ar vėliau kuris nors iš jų išduos kolegą ir papasakos apie tą visą kvailą planą. Ji jau buvo išrašiusi jiems arešto

orderius, bet abejojo, kad tai duos naudos. Jie praleis naktį kitą kalėjime, o paskui teisėsauga ras kokį nors būdą juos išteisinti. Jiems teks pasiaiškinti savo šeimoms ir būsimiems darbdaviams. O tai, pagalvojo ji, reiškia: *taip tau ir reikia, idiote.*

Terė paskubomis peržvelgė dokumentus. Tai leido trumpam atitrūkti nuo įrašų, kuriuos peržiūrėjusi ir nustebo, ir susirūpino tiek dėl to, ką ten pamatė, tiek ir dėl to, ko nepamatė.

Visų pirma: Dženiferės nė kvapo.

Terei teko nemažai paskambinėti, kol surado merginą, atnešusią Dženiferės motinos kortelę į banką Luistone, Meine. Ta mergina irgi buvo koledžo studentė, ji ir papasakojo istoriją, kuri skambėjo kaip nesąmonė, bet neabejotinai buvo tiesa. Ji buvo Bostone su dviem kambariokėm ir savo draugu, lankė buvusius klasiokus. Į universitetą grįžo labai vėlyvu autobusu. Mieste, kur daugybė koledžų ir universitetų, tai vyksta kas valandą. Pasakojimas nukrypo į keistas lankas: ta studentė papasakojo tuštinusi savo kelioninę kuprinę ir radusi keistą kreditinę kortelę. Išduotą banko, kur sąskaitos ji neturėjusi. Ant jos buvo užrašyta jai negirdėta pavardė, o kaip ta kortelė atsidūrė išorinėj jos kuprinės kišenėj, jai taip ir liko paslaptis.

Šiaip, normaliomis aplinkybėmis, būtų ją paprasčiausiai išmetusi, bet taip jau nutiko, kad tądien jai ir pačiai reikėjo į savo banką, taigi ji atidavė tą kortelę banko tarnautojai, o ta pareigingai paskambino banko apsaugos departamentui, o šis, savo ruožtu, paskambino Merei Rigins.

Tai buvo ilgas, vingiuotas pėdsakų takas.

Autobuso bilietas, pirktas su ta kortele, buvo į Niujorką. Į Rytų pakrantės pabėgėlių Meką.

Terei visa tai atrodė tikra nesąmonė. Kodėl tos kortelės tiesiog neišmetė?

Klaida?

O paskui ji suprato – *ne.*

Taip norėta suklaidinti.

Ji tris kartus paklausė tos koledžo studentės, ar ji arba jos draugai autobusų stotyje nematė Dženiferės aprašymą atitinkančios mergaitės. Kaskart buvo atsakyta – ne.

Ar ji mačiusi dar ką nors? Ką nors išskirtinio? Įtartino?

Ne, ne ir ne.

Terės vaizduotė susijaukė, į šaltą detektyvės protą įsiskverbė nerimas. Ji pagalvojo, kad labai jau keista ši sąsaja. Tą dieną ji praleido bendraudama su pačiais kvailiausiais vagimis. Ir pamąstė – o dabar ar tik nesusidūriau su visų protingiausiais nusikaltėliais. Pasijuto tarytum pagauta tarp dviejų kraštutinumų – košmaro ir nuobodžios rutinos. Ir Dženiferė buvo kažkur tarp jų.

Tam apsaugos įrašui stigo aiškumo. Lubų kampas, iš kurio filmuota, neleido visko tiksliai pamatyti.

Ji pamatė, kad tuo laiku, kuris buvo išspausdintas ant bilieto pirkimo kvito, savitarnos terminalu naudojosi kažkoks vyras. Iš kameros užfiksuoto vaizdo jo niekaip neatpažinsi, nors ji ir žinojo, kad modernesnės policijos tarnybos turi vaizdo ryškinimo įrangą, kuri leistų viską pamatyti daug aiškiau.

Paskui, jau vėlesniame vaizde, ji pamatė, kaip tas pats vyras atsisėdo nuošaliau ir laukė autobuso. Susikūprinęs. Nuleista skrybėle, dengiančia veidą.

Trumpai tariant, ji atpažino žmogų, žinantį, kad jį filmuoja, darantį viską, kad kamera jo neužfiksuotų, ir tuo pat metu besielgiantį taip, kad neišsiskirtų iš minios.

Ji pamatė, kaip trys studentai stoja į eilę prie bilietų kasos. Pamatė, kaip už jų prislenka kitas vyras – su barzda, kurios anksčiau nebuvo. Ji paspartino įrašą tiek, kad pamatytų, jog tas vyras prie bilietų kasos taip ir nepriėjo. Jis nuėjo, bet ne prie kito langelio, kur būtų mažiau žmonių, ir ne prie savitarnos terminalo. Ko gero, jis išėjo pro centrines stoties duris, o ne pro duris į autobusų aikštelę.

Ji dar kartą pažiūrėjo.

Tas žmogus nesinešė jokių krepšių, turėjo tik nedidelę kuprinę.

Ji peržiūrėjo tą įrašą dar kelis kartus, stengdamasi įsiminti kiekvieną Vyro nr. 1 ir Barzdoto vyro nr. 2 vaizdą. Pamatavo jų sudėjimą, stebėjo eiseną ir tai, kaip jie nuleidę pečius ir slepiasi po skrybėlėmis.

Ji pabandė įsivaizduoti vyrą, kurį jai nupasakojo Adrianas. Bet to nepakako įtikinti save, kad žmogus neryškiame apsaugos įraše ir gatvėje pastebėtas vyras yra vienas ir tas pats.

Tačiau, tvirtino ji sau, bet kokia kitokia išvada būtų nesąmonė.

Terė nustūmė raportą apie vagystę ir susirinko visą turimą informaciją apie Dženiferę. Tai buvo kažkoks kratinys, labiau primenantis ne dėlionę, o sudužusio lėktuvo liekanas, kai tyrėjams tenka sudėlioti, kas nesunaikinta, ir, nors sulaužyta ir apdegę, dar atpažįstama tiek, kad paliudytų ką nors konkretaus apie tai, kas nutiko.

Maištinga bėglė paauglė.

Senis.

Sudegintas autobusiukas.

Išpirkos nereikalaujama.

Mobiliuoju nesinaudota.

Autobuso bilietas į niekur.

Ten, kur turėtų būti atsidūrusi Dženiferė, – besimaskuojantis vyras.

Terė apsisuko kėdėje. Jautė, kaip dingsta tas jos skeptiškas detektyvės požiūris. Būna, kad suvokus, jog susidūrei su baisiausio pobūdžio nusikaltimais, kur esama ir anonimiškumo, ir velniško blogio, detektyvą pagauna ypatingas nevilties jausmas. Nusikaltimai išaiškinami per sąsajas – kažkas kažką pamato, kažkas kažką žino, kažkas kažką pasako, kažkas kažką palieka nusikaltimo vietoje – ir galiausiai iškyla aiškus vaizdas. Kryptį detektyvui visada nurodo kokia nors elementari sąsaja.

Dženiferės dingimas tai paneigia.

Jei tame, ką ji žinojo, ir buvo kas nors aiškaus, ji nesuprato, ką toliau daryti.

Bet jai buvo lygiai taip pat aišku, kad reikia imtis ko nors daugiau nei iki šiol. Apžvelgė stalą, tarsi tas *ką daryti* turėtų būti akivaizdu. Tada pakėlė galvą ir apsidairė po kabinetą, – jo sienas, greta pilkų policijos ataskaitų ir FTB įspėjimų, puošė jos šeimos nuotraukos, kelios spalvingos vaikų akvarelės ir piešiniai.

Jos nuomone, ji viską padarė deramai. Atliko viską, ko reikalauja tarnybiniai standartai. Padarė viską, ką būtų padaręs bet kuris pareigūnas.

Bet niekas neprivedė jos arčiau dingusios Dženiferės.

Terė lingavo, tarsi jai būtų raižę pilvą.

Dženiferė dingusi. Terei akyse stovėjo paauglė, sėdinti priešais po vieno iš ankstesnių bandymų pabėgti, paniurusi, nebendraujanti, piktai laukianti, kol atvažiuos motina su savo draugu ir sugrąžins ją ten, iš kur ji taip troško pabėgti, ir klausanti Terės pamokslo apie jos padarytą klaidą. Terė susivokė, kad būtent tada buvo laikas gelbėti Dženiferę. Jai tereikėjo pasilenkti per stalą, paprašyti: *pakalbėk su manimi, Dženifere,* ir taip atverti kokį nors komunikacijos kanalą. O ką ji daro dabar? Susegineja visokius dokumentus ir ataskaitas, užrašinėja visiškai nenaudingus kvaištelėjusio pensininko profesoriaus pareiškimus, aiškinasi su kažkokiu seksualiniu nusikaltėliu, regis, visiškai nesusijusiu su bėgle, ieško adatos šieno kupetoj, šaudo aklai siuntinėdama užklausas į kitas policijos tarnybas. Bet Terei buvo aišku, kad iš esmės tiesiog laukia tos dienos, kai koks nors medžiotojas, lakstantis paskui elnius po tamsius miškus, ras Dženiferės griaučius, arba kokiam žvejui, ežere gaudančiam ešerius, užkibs jos irstantis kūnas.

Ir tai jei pasiseks.

Terė spustelėjo kelis kompiuterio klavišus ir prieš akis pasirodė to žmogaus iš autobusų stoties vaizdas. Spaudinėdama toliau, ji didino jį tol, kol nuotrauka užpildė visą ekraną.

Gerai, pasakė ji sau, *manau, sužinosiu, kas tu toks.*

Lengviau pamanyti, nei padaryti. Tačiau ji ištiesė ranką ketindama skambinti į valstijos policijos laboratoriją, kur tą įrašą galėtų apdoroti vaizdo atpažinimo programa. Gal pasisektų, nors tuo ir abejojo. Be to, suvokė, kad jos valdžia gali neduoti tam leidimo.

Markas Vulfas sparčiai žingsniavo per automobilių aikštelę į tą pusę, kur prie jo automobilio laukė Adrianas. Adrianas jautė Brajaną šalia, kone girdėjo tankų brolio alsavimą ir sekundę pasvarstė, kogi tas taip nervinasi. Juk Brajanas visada kontroliuoja padėtį, niekada neskuba, visada išlieka ramus. O tada susivokė, kad girdi savo paties apsunkusį kvėpavimą.

Artėdamas prie Adriano, Vulfas įdėmiai apsidairė. Adrianui kilo keista mintis, kad savimi Markas Vulfas be galo pasitiki tik namuose, bet išėjus į atvirą erdvę jam reikia tarsi prerijų žvėriui kas kelias sekundes pakelti galvą ir pažiūrėti, ar neartėja grobuonys. O Adrianui atrodė, kad yra atvirkščiai. Grobuonis yra būtent Vulfas.

Vulfas kreivai šypsojosi.

– Aš negaliu ilgam išeiti, – pasakė. – Nenoriu praleisti didžiulio buitinės technikos išpardavimo. Ei, profesoriau, ar nereikia plačiaekranio televizoriaus ir muzikos centro? Jiems taikomos specialios kainos, galiu suveikti.

Tai buvo pasakyta visai nenuoširdžiai.

– Ilgai neužtruksim, – atsakė Adrianas.

Jis išsitraukė detektyvės Kolins duotą skrajutę apie dingusį asmenį ir padavė Vulfui.

– Jos aš ir ieškau, – pasakė.

Vulfas pažiūrėjo į nuotrauką.

– Ji miela... – gali būti, kad vietoj žodžio *miela* Vulfas norėjo pasakyti *prisirpusi*. Iš jo lūpų tai skambėjo šlykščiai. Adrianui norėjosi nusipurtyti. – Tai, sakote, pabėgusi?

– Ne. Šitaip nesakau. Sakiau, kad yra bėgusi anksčiau. Bet dabar ji pagrobta.

Vulfas perskaitė skrajutės informaciją ir garsiai, švelniu balsu pakartojo:

– *Ūgis – penkios pėdos ir šeši coliai, svoris – šimtas septyniolika svarų, šviesūs plaukai, ypatingos žymės – nėra, paskutinį kartą matyta...* – tada liovėsi skaitęs.

– Žinote, dėl mano... – jis užsikirto, – *praeities*, jei koks faras pas mane rastų šitą skrajutę, būtų ne ką geriau nei...

– Taigi sutarėm, – pasakė Adrianas, – kad nenorite, jog nueičiau į policiją ir papasakočiau apie tą kompiuterį ir kas jame yra.

Vulfas linktelėjo, bet jo atsakymas buvo kur kas šiurpesnis nei tas jų susitarimas.

– Jo, supratau. Taigi, čia mergaitė, kuri, jūsų nuomone, išnaudojama. Ir aš turiu patyrinėti internete.

– Matote, alternatyva tegali būti...

– Jo. Kad ją iškrušo ir papjovė. Ar dar blogiau.

Vulfas krūptelėjo. Adrianas nesuprato, ar jį taip nukratė iš pasibjaurėjimo, ar iš malonumo. Gali būti ir taip, ir taip. Gal Marko Vulfo asmuo vienu metu gyvena dviejų jausmų plotmėse. Adrianas pagalvojo, kad turbūt taip ir yra.

– Žinote, visi tie kliedesiai apie *snufo* filmus – visa tai šių laikų mitai. Visiškai netikri. Makaronai. Melas.

Jis pabrėžtinai kartojo žodžius, sudarydamas priešingą įspūdį. *Pažvelk giliau už tų žodžių, pažiūrėk, kaip jis stovi, kokiu tonu šneka, kaip trypčioja.* Adrianas pagalvojo, kad taip jam pasakytų Keisė, ir jam atrodė, kad tos mintys galvoje skamba melodingu jos balso tonu.

Adrianas žiūrėjo į Vulfą, o paskui pakėlė akis aukštyn. Viršuje plytėjo skaidri žydrynė, dangus pranašavo gerą orą. Aukštai blyškiame fone reaktyvinis lėktuvas brėžė tiesią baltą platėjančią liniją. Žmonės dideliu greičiu keliauja į įvairias pasaulio vietas. Adrianas žinojo jau

niekada nebeskrisiantis lėktuvu, niekada nebeapsilankysiantis kokioje nors egzotiškoje šalyje. Jį kone užvaldė tas tiesus takas, kuriuo taip lengvai skriejo lėktuvas; jautėsi įklimpęs į savo ligą ir abejones. Jam labai norėjosi tiksliai žinoti, kokių žingsnių imtis, kokia kryptimi eiti ir kiek mylių dar liko keliauti.

– *Audi, dėmesio!*

Išgirdęs griežtus brolio žodžius, Adrianas atplėšė akis nuo dangaus.

– *Nagi, Audi, susikaupk!*

– Ar gerai jaučiatės, profesoriau?

– Gerai.

– Taigi, sunkiausia nustatyti, kas tikra, o kas ne. Tokia ta bėda internete. Ten melas, fantazija ir visokios apgavystės egzistuoja visai šalia tikrai geros ir rimtos informacijos. Viena nuo kita sunku atskirti. Suprantat, net ir sekso pasauly. Kas tikra. Ir kas ne.

– Tie *snufo* filmai...

– Kaip ir sakiau, didelė apgavystė. Bet...

Vulfas užstrigo. Voliojo žodžius tarsi ragautų prieš ištardamas, paskui pridūrė:

– Ką gi, bet visi tie mitai tik sukuria *progą*, jei suprantate, ką noriu pasakyti, profesoriau.

– Paaiškinkit.

– Na, *snufo* filmai neegzistuoja. Bet vos tik Interpolas ar FTB pasako, kad tie filmai yra šių laikų mitas, tai tik paskatina žmones pamėginti, profesoriau. Taip ir yra tame internete. Jis egzistuoja, kad kažką iš kažko sukurtų. Pasakai, jog kažkas netiesa, ir kas nors kitas, gal kitame pasaulio gale, darys viską, kad įrodytų, jog tu neteisus. Pavyzdžiui, gal žudynių pornografija iš tikrųjų ir neegzistuoja, bet... Rytą paimi laikraštį ir ką skaitai? Kokie nors vaikai, pavyzdžiui, Rytų Europoje, nufilmavo, kaip ką nors mirtinai uždaužo. Savo malonumui. Arba, tarkim, keli vyrai Kalifornijoje užfiksavo, kaip žudo pa-

imtą pakeleivę, prieš tai privertę ją daryti įvairiausius dalykus. Arba... na, turbūt supratot. Teroristas paima įkaitą ir filmuojant nupjauna jam galvą. Paskui įkeliama į internetą. Ir ką, CŽV ir kariuomenė puola aiškintis. O kas dar? Tai gali pažiūrėti visi.

– Ką norite man pasakyti?

– Sakau, kad gali būti, jog mažoji, – prieš tęsdamas jis pažvelgė į skrajutę ir jo veidą perkreipė gašli šypsena, – Dženiferė yra išnaudojama. Ir tai gali vykti ir pas jūsų kaimynus, ir kitame pasaulio gale.

– O kaip jūs ieškosite? – paklausė Adrianas.

– Yra būdų. Reikia daug spaudinėti. Gali ir pinigų kainuoti.

– Pinigų? O kam čia?

– Negi manote, kad žmonės kitus žmones išnaudoja dėl nieko? Gal tik todėl, kad jiems taip patinka? Aišku, kai kurie gal ir taip. Bet kiti – kiti tikrai nori užsidirbti. O užeiti į tuos tinklalapius, na...

– Aš sumokėsiu.

Vulfas vėl nusišypsojo.

– Gali daug kainuoti...

Adrianas ir vėl išgirdo ausyse aidinčias brolio komandas. Įkišo ranką į užpakalinę kišenę ir išsitraukė piniginę. Išėmė iš jos kreditinę kortelę ir padavė Vulfui.

– Kokį slapyvardį man naudoti? – paklausė Vulfas.

Adrianas gūžtelėjo. Nematė jokio reikalo ką nors apgaudinėti.

– *Psichprofas*, – atsakė. – Ir užsirašinėkite, viską, kur ją panaudosit. Bet kokios nereikalingos išlaidos, ir aš keliauju tiesiai į policiją.

Vulfas linktelėjo, bet ir šitai galėjo būti netikra. Bet Adrianui tai nerūpėjo. *Tiek ilgai, kad reikėtų jaudintis dėl šių sąskaitų, negyvensiu.*

– Turite pasiskubinti. Nežinau, kiek laiko jai gali būti likę.

Vulfas truktelėjo pečiais.

– Jei ji kažkieno žaislas, ir jis nori ja pasidalyti...

– Jo ir jos, – nutraukė Adrianas.

– Taip, teisingai. Ten du žmonės. Tai galėtų viską palengvinti. Na,

vienu žodžiu, jei jie nori ja pasidalyti, tai gerai, nes to jums ir reikia, nes tada ji čia kur nors bus.

Jis vėl nusijuokė. Adrianui pasirodė, kad Vulfo juokas skamba tarsi iš arti paleisti šūviai, perskrodžiantys sieną, o paskui virsta cinišku kikenimu, tarsi jis visada žino dar kažkokią paslaptį ir nenori jos niekam atskleisti.

– Bet pasakysiu jums vieną dalyką, profesoriau, – išsišiepė Vulfas.

– Kokį?

– Dabar pasaulis toks. Niekas iš tikrųjų nebevyksta slaptai. Visi nori, kad juos matytų. Kaip ten sakoma? Visi turime penkiolika minučių šlovės? Ką gi, tai tiesa.

Vorholas, pagalvojo Adrianas. Seksualinis nusikaltėlis cituoja Vorholą.

– Tik yra viena problema.

Ar taip sakė Maršalas Makluanas? Staiga Adrianas nepajėgė prisiminti. O gal Vudis Alenas? Vargais negalais jis prisivertė vėl susitelkti į Vulfą.

– Kokia?

– Tik prisiartink, pabandyk pralaužti tą elektroninį barjerą, ir tas, kas ją turi, gali iškart suprasti, jog kažkas jos ieško, ir ūmai ji gali tapti sugadinta preke.

Adrianas staigiai įkvėpė.

– O sugadinta prekė...

Vulfas šnekėjo toliau, bet Adrianas pastebėjo, kad jo balsas pasikeitė, tariant žodžius jo lūpos judėjo, bet atrodė, lyg juos tartų brolis. Adrianas įspėjo save neparodyti sutrikimo ir tiesiog liepė sau klausytis.

– Na, – lėtai pasakė Vulfas. – Nežinau, kaip jūs, bet kai mano šaldytuve sugenda koks nors maistas, aš jį išmetu.

31

DŽENIFERĖ SĖDĖJO ANT lovos krašto, stipriai užsimerkusi po kauke, ir bandė įsivaizduoti savo kambarį namuose. Stengėsi mintyse pamatyti tai, ką prisiminė, su braižytojo tikslumu nusipiešti visus jo kampus, visas formas ir spalvas. Žaislus. Nuotraukas. Knygas. Pagalves. Plakatus. Stalas stovėjo būtent taip, lovatiesė buvo raudonais, mėlynais, žaliais ir violetiniais kvadratėliais. Ant komodos stovėjo nuotrauka, kur ji jaunimo futbolo varžybose galva atmuša kamuolį. Dženiferė neskubėdama dėjo detalę prie detalės; nenorėjo užmiršti nė mažiausio daiktelio. Mėgavosi kiekvienu atsiminimu – vaikystėje skaitytos knygos siužetu; Kalėdų rytu, kai buvo neseniai prasidūrusi ausis ir gavo dovanų pirmuosius auskarus. Galvoje lėtai piešė praeitį. Tai padėjo jai sau priminti, kad Ketvirtas numeris ji yra tik kelias dienas, o daugelį metų buvo Dženiferė.

Tai buvo nepaliaujama kova.

Kartais, kai pabusdavo iš snaudulio, jai prireikdavo nežmoniškų pastangų prisiminti ką nors iš praeities. Viskas, ką jautė, užuodė ir girdėjo, ką prisiminė savo kalėjimo kambaryje ir kas, žinojo, buvo filmuojama, apsiribojo tik dabartine situacija. Baiminosi, kad Dženiferės

vakardienos nebelikę. Kad nebėra ir Dženiferės rytojaus. Yra tiktai šios akimirkos Dženiferė. Lengviau būti pražuvusiu jūreiviu, plūduriuojančiu jūroje žiemą. Tada, pagalvojo ji, bent būtų aišku, kad turi kovoti su srovėmis ir bangomis ir kad nuskęs, jei neišsilaikys ant plausto.

Viduje ji raudojo. Išoriškai laikėsi ramiai.

Pasakė sau – *man tik šešiolika. Moksleivė.* Žinojo menkai pažįstanti pasaulį. Niekada nebuvo egzotiškose šalyse, nematė nepaprastų įdomybių. Netarnavo nei kariuomenėj, nei žvalgyboj ir net nebuvo nusikaltėlė – niekuo, kas turėtų patirties, kuri padėtų suprasti tą įkalinimą. Tai galėjo ją suluošinti, bet, kad ir kaip keista, nesuluošino. *Šį bei tą moku,* pasakė ji sau. *Moku pasipriešinti.* Net jei tai ir netiesa, nesvarbu.

Kad susiformuotų tokia nuostata, iš dalies reikėjo kuo geriau įsivaizduoti visą ankstesnį savo gyvenimą iki pat to momento, kai sustojo autobusiukas ir tas vyras palinko prie jos.

Šalia komodos stovi juodas metalinis toršeras su raudonu gaubtu. Spalvingas kilimėlis dengia parudavusią ir dėmėtą kiliminę dangą. Baisiausia dėmė ten, kur išpyliau pomidorų sriubą, kurios neturėjau neštis iš virtuvės, bet išsinešiau. Ji ant manęs rėkė. Vadino neatsakinga. Ir buvo teisi. Bet vis vien su ja ginčijausi. Kiek tų vaidų būdavo? Kartą per dieną? Ne. Daugiau. Kai grįšiu namo, ji mane apkabins ir pasakys, kaip verkusi, kai buvau dingusi, tai išgirdusi pasijusiu geriau. Aš jos pasiilgau. Niekad nemaniau, kad taip pasakysiu. Aš jos pasiilgau. Dabar jos galvoje matyti žili plaukai, tik kelios sruogos, kurias ji pamiršta nusidažyti, ir aš nežinau, ar man nereikėtų jai pasakyti. Ji galėtų būti graži. Ji turėtų būti graži. Ar aš kada atrodysiu gražiai? Gal ji dabar verkia. Gal Skotas su ja. Nekenčiu jo. Tėvas jau seniausiai mane būtų suradęs, o tas negali. Ar Skotas bent ieško? Ar kas nors ieško? Tėvas ieško, bet jis miręs. Negaliu to pakęsti. Mane apvogė. Vėžys. Gaila, kad negaliu susargdinti tuo vėžiu šitų žmonių. Ponas Rudakailis žino. Pasidėsiu jį šalia ant lovos. Jis prisimena, kaip atrodė kambarys. Kaipgi mes iš čia ištrūksime?

Dženiferė suprato, kad filmavimo kamera užfiksuos viską, ką ji daro. Žinojo, kad tas vyras su moterimi – pati dar gerai nesuprato, kuris jai baisesnis – turbūt stebi. Bet tyliai, tarsi manydama, jog tokiu būdu neatkreips dėmesio, apčiupinėjo grandinę aplink kaklą ir kilpą, kuria buvo pritvirtinta prie sienos.

Viena grandis. Dvi. Ji apčiupinėjo visas. Pirštai lengvai slydo grandine. Ji puikiai ją įsivaizdavo. Turbūt balto metalo ir blizganti, greičiausiai jie pirko ją gyvūnų parduotuvėje. Grandys ne tokios sunkios ir tvirtos, kokių reikėtų pitbuliui ar dobermanui. Bet jai nulaikyti tokio tvirtumo tikriausiai pakanka.

Ji palietė sienoje įsuktą kilpą. Siena tinkuota, pagalvojo ji. Gipso kartono.

Kartą, kai susipyko su motina, – grįžo vėliau, nei liepė, – metė į sieną prespapjė. Ta garsiai dunkstelėjo ir nukrito ant žemės, sienoje liko išmušta didžiulė skylė. Motina iškvietė meistrą, kad užtaisytų. Gipso kartonas nestiprus. Gal ji galėtų išplėšti tą kilpą? Pajuto, kaip judina lūpas savęs to klausdama. Tas vyras bus apie tai pagalvojęs. *Tą prespapjė aš sviedžiau visai ne mergaitiškai*, priminė sau Dženiferė. *Vaikystėje tėvas išmokė mėtyti kamuolį. Jis dievino beisbolą. Padovanojo man* Red Sox *kepuraitę. Išmokė, kaip reikia mėtyti. Smarkiai atsilošti. Ranka sulenkta per alkūnę. Petys tvirtas. Mesti visu kūnu. Greitas kamuoliukas.*

Ji nusišypsojo, tik vos vos, ir susivaldė, nes nenorėjo, kad tą šypseną užfiksuotų kamera.

Gal aš galiu būti mažas pitbuliukas, pasvarstė ji.

Dženiferė perbėgo pirštais odinį antkaklį.

Ji taip ir įsivaizdavo pokalbį gyvūnų parduotuvėje: „Kokį šunį planuojate pririšti, ponia?“

Taip ir matė tą moterį, stovinčią prie prekystalio. *Tu dar nežinai*, pagalvojo Dženiferė. *Net neįsivaizduoji, koks šuo aš galiu būti. Ir kaip moku kandžiotis.*

Ji ėmė nagu krapštyti antkaklį. Oda atrodė nebrangi. Užčiuopė sagtelę, panašią į tokią, kokiomis užsegami lagaminai. Ji skirta pritvirtinti antkakliui. Pakrapštė dar stipriau, tiek, kiek reikia, kad vėliau surastų tą vietą. Gal, pamanė, ir prakrapštysiu.

Dženiferė tarė sau – juk turi būti kokie nors laiptai į laisvę. Stengėsi susiformuluoti veiksmų eigą. Visų pirma reikia atsirišti nuo grandinės. Paskui išsigauti pro duris. *Ar jos užrakintos?* Ji privalo išlipti viršun iš to rūsio. *Kur laiptai? Turi būti netoli.* Jai reikia susirasti duris į lauką. Tada bėgs. Nesvarbu, į kurią pusę. Svarbiausia, kad iš čia. Bet čia paprastoji dalis, pagalvojo ji. *Jei tik išsilaisvinčiau, tiek, kad galima būtų bėgti, manęs jau niekas nepagaus. Aš bėgu greitai. Visada buvau greičiausia bet kurioje rungtyje, bet kokiame žaidime. Kroso treneris prašė bėgti už mokyklą, bet atsisakiau. Tačiau būčiau aplenkusi visas mergaites, o turbūt ir daugumą berniukų. Man tereikia šanso.*

Dženiferė atitraukė rankas nuo grandinės ir antkaklio ir ėmė glostyti meškiną. Sušnabždėjo ponui Rudakailiui:

– Neskubėsim, žingsnis po žingsnio. Mums pavyks. Pažadu.

Jos balsas nuskambėjo kambaryje ir ji nustebo, kad prakalbo garsiai. Sekundę pagalvojo, kad bus tai išrėkusi. Paskui pamanė, kad greičiausiai sušnabždėjo. Balsas aidėjo aplink, užliejo ausis, o paskui į sąmonę įsiskverbė kitas garsas. Kažkas buvo prie durų. Ji krūptelėjo ir palenkė galvą to garso pusėn.

Įsikando lūpą. Negirdėjo, kad durys būtų rakinamos. Negirdėjo, kad būtų atšaunamas skląstis. Ji stengėsi prisiminti, kaip buvo kitus kartus, kai durys atsidarydavo. Ar garsas būdavo kitoks? Ne, ji buvo tikra, kad girdėdavo tik nulenkiamą rankeną. *Ir ką tai man sako?*

Negavusi nė akimirkos atsakyti sau, išgirdo vyro balsą.

– Atsistok. Nusimauk apatinius.

Maiklas su Linda suprato, kad Serialas nr. 4 yra ne tik apie seksą, bet ir apie savininkiškumą ir kontrolę. Jie manė, kad seksualinis komponentas čia labai svarbus, lyg atspirties taškas, nuo kurio priklauso spektaklio populiarumas. Maiklas ištisas valandas studijavo kiekvieną filmo „Nakvynės namai“ kadrą ir manė, kad tie nusivažiavo į skerdynes, o tai susiaurino jų auditoriją iki paauglių, kuriems svarbiausia – kraujas. Kai tas kraujas ėmė lietis, įtampa išnyko. Linda savo ruožtu šlykštėjosi tais filmais ir, užuot juos žiūrėjusi, perskaitė, ir ne po vieną kartą, faktiškai visas, kokias galėjo gauti, knygas apie Patę Herst ir Simbionistinę išlaisvinimo armiją. Ją pakerėjo, kaip toji turtinga įpėdinė buvo psichologiškai paversta revoliucioniere Tania. Nors jiems ir nereikėjo, kad Ketvirtas numeris klusniai paimtų užtaisytą šautuvą ir dalyvautų kokiame nors nevykusiame banko apiplėšime ir revoliuciniame plane pamaitinti vargšus, Linda žavėjosi, kaip tai Herst buvo įkalta į galvą atsisakyti savo tapatybės. Izoliacija. Nuolatinė grėsmė. Fizinė prievarta. Seksualinis spaudimas. Visi tie veiksmai sugriovė tai, kas Patė Herst buvo, ir pavertė ją balčiausia lenta, kuria jos pagrobėjai paskui naudojosi. Linda suprato, kad tuos elementus galima panaudoti ir jų pačių spektaklyje. Ir neabejojo, kad susižavėjimas apims ir žiūrovus visame pasaulyje.

Žinoma, kuo labiau ją tai traukė, tuo žiauresnė ji darėsi. Norėjo ir valdyti Ketvirtą numerį, ir skaudinti. Kartais, kai Maiklas miegodavo, ji nuoga išsliūkindavo iš lovos, susisupdavo į antklodę ir sėsdavo prie ekranų stebėti. Ir jos pulsas padažnėdavo lygiai taip, kaip tų anoniminių žiūrovų. Tai visai kitoks intymumas. Mylėjimasis su Maiklu negalėjo atstoti tokio susijaudinimo. Ji imdavo tankiai kvėpuoti. Nežmoniškai geisdavo lytėti save, bet sau to neleisdavo, o tai tik dar labiau įelektrindavo.

Dėl tokio susilaikymo momentai, kai ji atsiduodavo Maiklui, buvo tik dar aistringesni. Linda matė, kad jis stebisi tuo jos beatodairišku nesivaržymu, bet tyli ir mylisi toliau.

Mergystės laikrodį sugalvojo būtent ji.

Labai paprastas priedas. Jų transliaciją papildė laikmatis. Žiūrovams pasiūlyta lažintis, po kiek tiksliai laiko kaukėti pagrobėjai privers Ketvirtą numerį netekti nekaltybės. Tai kiek priminė lažybų punktą, skirtumas tik tas, kad statoma ne dėl futbolo ar krepšinio rungtynių rezultato. Statoma dėl išprievartavimo.

Niekaip nenuspėsi, kada tai nutiks. Tačiau žiūrovus tai pritraukė interaktyviai. Kai tik tas laikmatis ir siūlymas lažintis pasirodė jų tinklalapyje, laiškai ėmė plūsti.

Daug žmonių mėgsta loterijas, pagalvojo Linda.

Svarbiausia – nesiliauti jų jaudrinus.

Kaip visada, visame Seriale nr. 4 svarbiausia – įtaiga, smarkiai atmiešta aiškiais veiksmais. Linda puikiai jautė, kad jie turi ir neleisti žiūrovams nuobodžiauti, ir kartu neleisti pasiekti didžiausio malonumo. Reikia elgtis taip, kad visi, žiūrintys Serialą nr. 4, įsitrauktų į jo veiksmą ir, greta viso geismo, susidomėtų siužeto posūkiais, tarytum Ketvirto numerio kalinimas būtų jų akyse vykstanti muilo opera, ir tikra, ir kartu nereali.

Mergystės laikrodis yra tiesiog nedidelis scenarijaus pakeitimas. Jis pasirodė kampe priešais įprastinį Serialo nr. 4 trukmės laikmatį, skaičiuojantį Dženiferės įkalinimo valandas.

– Puiku, – pasakė Maiklas.

Jo balsas buvo šiurkštus ir žemas. Ketvirtas numeris stovėjo prie kojūgalio – įsitempusi, drovi, tarsi baramas kareivis, tik, kaip ir anksčiau prausdamasi, rankomis bandė prisidengti nuogumą.

Maiklas suprato, kad ji taip elgiasi nevalingai. Dar žinojo, kad tas drovumas suaudrins daugumą žiūrovų. Jie jau pripratę, kad pornografijoje tuoj pat nusirengiama ir viskas rodoma stambiu planu, taigi Ketvirto numerio nenoras parodyti, ką jie nori matyti, tik labiau jaudrins.

– Rankas prie šonų, Ketvirtas numeri, – šaltai paliepė jis.

Jis pastebėjo, kad ji dreba. Truputį paėjėjo į šalį, kad neužstotų filmavimo kamerai vaizdo, priėjo arčiau jos. Norėjo, kad Ketvirtas numeris justų jį esant. Gal net jo kvėpavimą ant skruosto. Jis patikėjo Lindai sukioti kitas kameras. Kinematografiją ji išmanė prasčiau nei Maiklas, bet žinių jai pakako, kad galėtų kaitalioti kamerų kampus.

Paglamonėk ją su kamera, pagalvojo Maiklas. Jis bandė mintimis perduoti tą prašymą Lindai ir tikėjosi, kad ji išgirs. Reikalui priėjus prie tokių dalykų, jie veikdavo kaip iš anksto susitarę.

– Žiūrėk tiesiai į priekį.

Ketvirtas numeris elgėsi kaip liepiama. Stovėjo prikandusi lūpą. Maiklas tikėjosi, kad Linda nufilmavo tą lūpą stambiu planu.

– Turime dar vieną kitą klausimą, Ketvirtas numeri, – pradėjo jis.

Dženiferė vos vos pasuko galvą į jo pusę, bet nelinktelėjo.

– Pasakyk mums, Ketvirtas numeri, kaip įsivaizdavai savo pirmąjį kartą.

Kaip jis ir vylėsi, klausimas jai buvo netikėtas.

Jos burna kiek prasivėrė, tarsi žodžiai veržtųsi lauk, bet būtų įstrigę prie lūpų.

Maiklas ėmė sufleruoti.

– Gal galvojai, kad įsimylėsi? Gal manei, kad tai bus romantiška? Šiltą vasaros naktį, mėnulio šviesoje, paplūdimyje? Ar kokioje jaukioje trobelėje priešais degantį židinį, užsidarius nuo žiemos šalčio?

Jis nusišypsojo. Tuos vaizdinius sugalvojo Linda.

– O gal manei pasibarškinti ant automobilio užpakalinės sėdynės? Arba kokiame laisvame plote, tarp kitų paauglių, atsiduotum iš girtumo ar dėl kokių nors narkotikų?

Ketvirtas numeris neatsakė.

– Papasakok mums, Ketvirtas numeri. Mums įdomu, kaip visa tai įsivaizdavai.

– Aš niekada, aš ne... – neryžtingai pradėjo ji.

– Aišku, kad įsivaizdavai, Ketvirtas numeri, – suurzgė Maiklas. Jis pasistengė, kad balsas skambėtų kuo grėsmingiau. – Visi įsivaizduoja. Visi. Tik tiek, kad tikrovė niekada tų fantazijų neatitinka. Bet mums labai įdomu, Ketvirtas numeri. Apie ką svajojai?

Jis matė, kaip ji įsitempia.

– Maniau, kad įsimylėsiu, – lėtai pasakė ji.

Maiklas nusišypsojo po savo kauke.

– Papasakok, Ketvirtas numeri. Pasakyk, ką manai apie meilę.

Dženiferė tarė sau: *Tai ne aš stoviu nuoga priešais visą pasaulį. Tai Ketvirtas numeris. Aš jos nepažįstu. Ji – kažkas kitas. Labai skirtinga. O aš – vis dar aš. O čia kalba kažkas kitas.*

Paskui ji liepė sau: *Daryk tai, ko jis nori.*

Ir pradėjo meluoti.

– Mano mokykloje buvo toks berniukas, jo vardas...

Maiklas staigiai žengė į priekį ir sugriebė jai už smakro. Labai stipriai, žiauriai suspaudė.

Dženiferė giliai įkvėpė. Sustingo. Jis spaudė vis smarkiau. Ją pribloškė ir išgąsdino ne tiek skausmas, kiek to veiksmo staigumas. Bet Maiklui tebespaudžiant skausmas ėmė stiprėti. Po akių raiščiu sumirgėjo spalvos – raudonos ir baltos kaleidoskopas, o paskui liko tik juodas, gilus skaudulys.

– Ne, jokių vardų, Ketvirtas numeri. Jokių vietų pavadinimų. Jokių detalių, kurios, tavo nuomone, prišauktų ką nors tavęs ieškoti. Daugiau nebekartosiu, Ketvirtas numeri. Kitą kartą tau tikrai labai skaudės.

Ji juto, koks jis stiprus. Atrodė, tarsi virš jos kybotų tamsus debesis.

Dženiferė linktelėjo. Pajuto, kad ranka pamažu atsileidžia ir vėl grįžta pojūčiai. Atrodė, tas mažėjantis skausmas jai vėl po truputį primena, kad yra nuoga.

– Tęsk, Ketvirtas numeri. Tik atsargiai.

Dženiferė juto, kad jis neatsitraukė nė per pėdą. Vis dar stovėjo palinkęs virš jos. Ji nebenorėjo būti vėl trankoma. Taigi ėmė kurti.

– Jis buvo aukštas ir liesas. Ir kvailokai šypsojosi, bet man tai išties patiko. Jis mėgo veiksmo filmus ir jam labai gerai sekėsi anglų. Manau, jis rašė eiles, o žiemą mūvėdavo tokią juokingą kepurę su nuleistomis ausimis, taigi truputį priminė drambliuką be straublio.

Vyras nusijuokė.

– Puiku, – pasakė. – Ir ką gi tu įsivaizduodavai, Ketvirtas numeri?

– Maniau, kad, jei jis pasiūlytų draugauti, leisčiau jam pabučiuoti mane per pirmą pasimatymą.

– Taip. Ir?

– O jei jis mane pakviestų į antrą pasimatymą, vėl jį pabučiuočiau ir gal leisčiau paliesti krūtis.

Ji išgirdo, kad vyras prislenka arčiau. Jis ėmė švelniai šnabždėti, tarsi jo pyktis jau būtų išgaravęs ir likę tai, kuo jiedu galėtų pasidalinti tik tarpusavy.

– Taip, papasakok daugiau, Ketvirtas numeri. O kas nutiktų per trečią pasimatymą?

Dženiferė žiūrėjo tiesiai į priekį. Suprato stovinti veidu į filmavimo kamerą. Spėjo, kad jai ištarus žodį „krūtys“ kamera į jas ir nukrypo. *Tik tiek*, pakartojo sau, kad jos *ne mano. Ketvirto numerio.*

Po savo kauke Dženiferė vartė akis ir bandė įsivaizduoti tą neegzistuojantį berniuką.

Niekas niekada nekvietė jos į pasimatymą. Ir, jei neminėsim to žaidimo su buteliu, kai jai buvo dvylika, niekas niekada nenorėjo jos pabučiuoti. Bent ji nežinojo nė vieno. Kartais dėl to galvodavo esanti negraži. Jai nė minties nekilo, kad gali būti atvirkščiai, kad ji per graži, per daug kitokia ir per daug maištinga, ir kad visa tai baugino jos klasiokus ir vijo prie lengvesnių taikinių.

Ji kūrė. Pasitelkė visas fantazijas, aplankančias prieš miegą. Filmus. Knygas. Bet ką, kur būta lengvai įsimenamos romantikos.

– O jei jis ir vėl paskambintų, ir aš galėčiau viską suorganizuoti... kokią vietą, kur galėtume būti vieni ir būtų ramu... galvojau, kad galėtume, – ji užsikirto, – eiti iki galo.

– Tęsk, Ketvirtas numeri.

– Norėjau, kad tai įvyktų kambary. Tikrame miegamajame. Ne ant sofos, ne automobilyje ar kokiame rūsyje. Norėjau, kad viskas vyktų lėtai. Maniau, kad tai bus tarsi mano dovana jam. Norėjau, kad tai būtų ypatinga. Ir nenorėjau, kad jis paskui pabėgtų. Nenorėjau, kad tai būtų baisu.

Vyras priėjo dar arčiau. Ji pajuto, kaip jis juda. Kai palietė jai ranką, ji vos nesuriko. Buvo apmirusi iš siaubo.

– Bet dabar jau taip nebebus, ką, Ketvirtas numeri? Juk čia to tavo klasioko nėra? Kaip manai, ar jis išvis sužinos, kokio malonumo neteko?

Ji neatsakė. Jautė, kaip jo pirštai brauko jai per odą. Bėgioja visu kūnu, tarsi norėtų atkreipti dėmesį į kiekvieną jo dalį. Per pečius. Per nugarą ir sėdmenis. Aplink liemenį, paskui sustoja ant pilvo. Tada slenka žemyn. Ji sudrebėjo. Žinojo, kad su mylimu žmogumi tai būtų buvę erotiška. O su šituo žmogumi ją tik įsiurbia tamsa. Ji krūpčiojo, stengdamasi nuvyti norą loštis atgal.

– Ar nori, kad tai greičiau įvyktų, Ketvirtas numeri?

– Nežinau...

Vyras dar kartą pakartojo klausimą pažodžiui: *Ar nori, kad tai greičiau įvyktų, Ketvirtas numeri?*

Dženiferė ėmė dvejoti. Jei atsakys *taip*, ar jis tuoj pat ją ir griebs? Nusvies ant lovos ir užgrius? Ar žodis *ne* jį įžeistų? Rezultatas gali būti lygiai toks pats. Ji giliai įkvėpė ir sulaikė orą, tarsi toks savęs dusinimas galėtų padėti suprasti, koks atsakymas būtų tinkamas, jei toks apskritai yra.

Jos pečiai krūpčiojo. *Ir kas man liks paskui? Ar būsiu ko nors verta?*

– Atsakyk į klausimą, Ketvirtas numeri.

Ji įkvėpė.

– Ne, – atsakė.

Jis ir toliau šnabždėjo.

– Juk, sakei, nori, kad tai būtų ypatinga.

Ji linktelėjo. Vyras tęsė žemu balsu, kupinu prislopintos neapykantos, ne meilės.

– Taip ir bus. Bet *ypatinga* ne taip, kaip tu tikėjaisi.

Jis nusijuokė. Ji pajuto, kad jis žengia tolyn nuo jos.

– Jau greitai, – pasakė. – Pagalvok apie tai. Labai greitai. Tai gali nutikti bet kurią *minutę*. Ir bus sunku, Ketvirtas numeri. Visai nepanašu į tai, ką kada galėjai įsivaizduoti.

O tada ji išgirdo, kaip jis nueina per kambarį.

Po sekundės – dar vienas garsas. Durys atsidarė ir užsidarė.

Ji taip ir liko stovėti, nuoga. Nejudėdama laukė dar kelias minutes. O paskui, kai tyla jau ėmė spengti, lėtai iškvėpė ir ėmė graibytis apatinių. Užsimovė juos ir vėl atsigulė į lovą. Jautė, kaip pažastyse teka prakaitas. Ne nuo karščio. O iš baimės. Susirado meškiną ir jam sušnibždėjo:

– Tai vyksta ne su mumis, pone Rudakaili. Tai vyksta su kažkuo kitu. Dženiferė vis dar tavo draugė. Dženiferė nepasikeitė.

Gaila, kad pati tuo netikiu, pagalvojo ji. Susivokė tarsi svyruojanti pirmyn atgal. Tarsi tapatybės sūpynės.

Nežinojo, ar pavyks išlaikyti pusiausvyrą.

Turbūt kambarys sukasi. Ji jautėsi apsvaigusi ir iškaitusi, tarsi ten, kur tik palietė to vyro rankos, būtų atsiradę dryžių ir randų.

Ji prisispaudė poną Rudakailį.

Kovok, kiek gali, Dženifere. Visa kita nesvarbu.

Linktelėjo tarsi pati sau pritardama.

O tada tvirtai sau pasakė: kad ir kas nutiks, tai nieko nereiškia, tai nieko nereiškia, tai nieko nereiškia. Tik vienas dalykas svarbu: išgyventi.

32

DIDŽIĄJĄ DALĮ SAVAITGALIO Adrianas prabuvo namuose, užsirakinęs ne kokia spyna ar durų grandinėle, bet savo liga. Beveik nemiegojo, o kai užmigdavo, ramybės neduodavo ryškūs sapnai. Didumą laiko jis prasiblaškė iš kambario į kambarį, sustodamas tik šnektelėti su Keise, nors ta jam ir neatsakydavo, arba melsti Tomį pasirodyti, kad dar kartą galėtų jį apkabinti. Ta mintis vis sukosi jo galvoje, *nors kartą nors kartą nors kartą nors kartą,* tačiau, nepaisydamas visų maldavimų, sūnus tylėjo ir buvo nematomas.

Kai Adrianas vogčiomis dirsteldavo į veidrodį, manydavosi pamatęs šešėlį. Buvo apsivilkęs apiplyšusį pižamos švarką ir nutrintus džinsus, tarsi pagautas besirengiantis ar benusirengiantis. Plaukai šlapi nuo prakaito. Smakras apžėlęs žilais šeriais. Jis jautėsi tarsi įkliuvęs į kokį ginčą – tarsi viena jo dalis rėktų ir reikalautų viską pamiršti, o kita lieptų aiškiai mąstyti, kontroliuoti mintis ir valdyti atsiminimus. Viena pusė kaukia ir staugia, o kita kalba ramiai ir tyliai. Retkarčiais toji protingoji jo asmenybės dalis primindavo jam ko nors užkąsti, nueiti į tualetą, išsivalyti dantis, nusiprausti, nusiskusti – visus tuos kasdienius dalykus, kurie visiems atrodo

natūralūs ir kurie, kaip juto Adrianas, jam tampa vis sudėtingesni ir bauginamai sunkūs.

Jis norėjo perkelti atsakomybę žmonai. Keisė visada puikiai už juos abu prisimindavo visus susitikimus. Ji nuostabiai atgamindavo kokteilių pobūviuose sutiktų žmonių pavardes ir vardus. Su stenografės tikslumu atsimindavo datas, vietas, orą ir pokalbius. Jis visuomet žavėjosi tuo jos sugebėjimu atkurti tai, ką jis būdavo nurašęs kaip gyvenimo smulkmeną. Jo vaizduotę visiškai užpildydavo galybė laboratorinių bandymų duomenų ir žodžių, kuriuos jis galbūt bandys sudėti į eiles. Atrodė, tarsi jo smegenyse nebebuvo likę vietos įsiminti kokio dėstytojo padėjėjo žmonos, su kuria jį supažindino per mokslo metų pabaigos iškylą, vardo ar kada volvo reikia pakeisti tepalus.

Tomis irgi išsiugdė tą motinos gebėjimą lengvai įsiminti vardus ir vietas. Tai jam padėdavo filmuojant. Šituos kadrus filmuoti tokiu tempu, su tokiu užraktu, tokioje šviesoje. Čia jo žinios buvo enciklopedinės.

Bet kuriam iš jų, pagalvojo Adrianas, Dženiferės ieškoti sektųsi daug geriau. Tiek vienas, tiek kitas susietų visas detales, o pastebėjimus pritemptų iki faktų. Jiedu visai kaip Brajanas, kuris mokėjo sudėti smulkias detales į vieną didelį vaizdą.

Jis pavydėjo. Visi jie buvo geresni detektyvai už jį.

Adrianas darsyk įdėmiai pažvelgė į tą Keisės mėgstamą karalienės Onos stiliaus krėslą, kur ji turėtų sėdėti, bet nesėdi.

Jis tik miglotai suvokė, kad jo namas atrodo lygiai toks pat suvargęs kaip jis. Matė, kad kriauklėje auga indų stirta. Kad nešvarūs skalbiniai virsta iš dėžės. Kad dulkių siurblys ir grindų skuduras šaukte šaukia, nors ir ne visai tiksliai suvokė, kokia gi kalba tie padargai galėtų kalbėti. Kokiu nors bekūniu metaliniu balsu, tarsi autobusų ar traukinių stoties pranešėjo.

Adrianas pasakė sau privalantis išlaikyti smegenis funkcionuojančias, taigi staiga sustojo vidury svetainės ir suriko: *Klausyk, Keise,*

po velnių, padėk man prisiminti tas nesąmones! – o paskui čiupo šluotą ir ėmė šluoti. Kadangi semtuvėlio nerado, dalį dulkių sustūmė po kilimu. Tai jį prajuokino ir jis pajuto, kad žmona nepatenkinta. Atrodė, aplinkui aidi jos vaiduokliškas priekaištas: *Ak, Audi, ir kaip tu taip gali,* – bet ji pati nesirodė, ir jis pasijuto tarsi mažas vaikas, kuriam pavyko išsisukti namuose ko nors prisidirbus.

Paskui jis padėjo šluotą, ta virto ir garsiai trenkėsi į nutrintas medines grindis. Nuėjo į virtuvę. Šiaip ne taip prikrovė ir įjungė indaplovę, o paskui ėmėsi skalbyklės ir džiovyklės. Buvo ypač savimi patenkintas, kad sugebėjo atmatuoti skalbimo miltelių, suberti juos ten, kur reikia, ir suspaudyti eilę teisingų mygtukų, kad mašina pradėtų veikti.

Tai buvo itin kasdieniškas, nepaprastai vienišas darbas.

Taip nesąžininga, aiškino jis sau. Jam jų reikia, o jie nesirodo.

O tada, kai skalbyklė ėmė pamažėle ūžti, pildytis vandeniu ir skalbti jo drabužius, jis pajuto, kad jie čia.

Jis niekada neliko vienas.

Visi žmonės, kuriuos jis mylėjo ir kurie jam rūpėjo, buvo drauge su juo.

Tą sekundę jis suvokė, kad dėl to, jog negirdi jų, kalti ne *jie,* kaltas jis pats. Jis staiga apsisuko, tarsi nustebintas kažkokio garso. Keisė buvo už nugaros. Jis plačiai nusišypsojo; tai buvo jauna Keisė. Apsivilkusi laisvą vasarinę suknelę, – jis matė, kad ji aiškiai nėščia ir nėštumas jau į pabaigą, likę gal tik kelios dienos ar minutės, kol Tomis praneš, kad ateina į jų gyvenimą. Ji stovėjo prie sienos, atsirėmusi į virtuvės duris. Šypsojosi jam, bet kai jis entuziastingai žengė į priekį, ištiesęs į ją rankas, ji papurtė galvą ir be žodžių parodė į šoną.

– Keise, – pasakė jis. – Man tavęs reikia. Turi būti čia, su manimi, ir padėti man prisiminti...

Ji vėl nusišypsojo. Ir toliau mojo jam į šoną. Adrianas nelabai suprato, į ką ji rodo, ir priėjo arčiau, plačiai išskėtęs rankas.

– *Žinau*, kad ne visada buvau tobulas. *Žinau*, kad pykomės, buvo liūdesio ir nusivylimų, ir tu skųsdavaisi, kad esi įstrigus šitame universiteto miestelyje, kur niekada nieko nevyksta, ir kad nusipelnei būti garsia mieste menininke, ir kad aš tave traukiu žemyn. *Žinau* visa tai. Ir prisimenu, kad buvo sunku, ypač kai Tomis ėmė maištauti ir mudu kovojome dėl jo ir nežinojome, ką daryti. Bet dabar aš noriu prisiminti tik tai, kas buvo puiku ir nuostabu, ir idealu...

Ji vėl parodė į šoną ir jis pamatė, kad jos žvilgsnis piktas, tarytum ta jo ilga prakalba visai nesvarbi. Jos akyse žaižaravo reikalavimas. Tose tamsiose akyse, kurios, jai panorėjus, galėjo svaidyti žaibus.

– Kas yra? – paklausė jis.

Ji nusišypsojo ir vėl atmetė galvą, purtydama savo ilgus plaukus, tarsi jis būtų vaikas, klasėje nesugebantis suprasti ko nors kvailai paprasto, kaip du plius du arba Masačusetso valstijos kontūrų.

– Kas... – vėl pradėjo jis, o tada pamatė, į ką ji rodo.

Į telefoną, pakabintą virtuvėj ant sienos.

Adrianas įdėmiai įsiklausė ir pamažėle, tarsi muzikos grotuve būtų atsukamas garsas, išgirdo tolimą, vis garsėjantį skambutį. Čiupo ragelį ir prispaudė prie ausies.

– Alio?

– Tai ką, profesoriau, laukiate mano skambučio? Gal susitinkam? Šį tą radau.

Skambino tas seksualinis nusikaltėlis. Jo balso su niekieno nesupainiosi. Tarsi iš žemės burbuliuotų tiršta nafta, pagalvojo Adrianas.

– Pone Vulfai.

– O ko tikėjotės?

– Ar suradote ją?

– Ne visai. Bet.

– Taigi, ką radote?

Adrianui pasirodė, kad jo balsas skamba griežtai, be jokių kompromisų. Įdomu, iš kur tai, pagalvojo.

– Manau, profesoriau, būtų gerai, jog dabar jau man padėtumėt. Radau kelis... – Vulfas nutilo. Užsikirto. – Na, radau kelis dėmesio vertus dalykus, – pasakė.

Adrianas pažvelgė į žmoną. Ji glostė savo didžiulį pilvą. Pakėlė akis į jį ir gyvai linktelėjo. Jai ir nereikėjo sakyti – *eik, Adrianai.*

– Gerai, – pasakė jis. – Atvažiuosiu.

Jis padėjo ragelį. Norėjo apkabinti žmoną, bet ji mostelėjo durų link.

– Paskubėk, – galiausiai pratarė savo melodingu balsu. Jis nepaprastai apsidžiaugė, išgirdęs, kad ji prakalbo. Tyla jį gąsdino. – Visąlaik skubėk, Audi.

Jis pažvelgė į jos pilvą. Paskutines dienas prieš gimstant sūnui jis prisiminė puikiai. Jai buvo karšta, nepatogu, bet visi tie dalykai, dėl kurių ji šiaip būtų turėjusi netekti kantrybės ir pykti, atrodė sudėti į kažkokią slaptą dėžutę. Ji prakaitavo vasaros karštyje ir laukė. Jis atnešdavo jai šalto vandens ir padėdavo pakilti nuo kėdės. Gulėdavo naktį šalia, apsimesdamas miegantis, ir klausydavosi, kaip ji vartosi ir muistosi, stengdamasi rasti patogią padėtį. Tuomet buvo niekaip neįmanoma išreikšti jai užuojautos, nes iš tikrųjų tarsi nebuvo dėl ko jos užjausti ir tai tik būtų ją supykdę. Ji ir taip labai stengėsi suvaldyti savo emocijas.

Adrianas žengė į priekį.

– Negali prisiminti tik gerų dalykų, – pasakė Keisė. – Ir bėdų būta daug. Tarkim, kai mirė Brajanas. Buvo baisu. Tu ištisas savaites baisiai gėrei ir kaltinai save. O paskui, kai Tomis...

Ji liovėsi kalbėjusi.

– Kodėl tu... – jis jau buvo beužduodąs klausimą, tvyrojusį ore paskutinėmis jos gyvenimo savaitėmis, bet negalėjo. Pamatė, kad Keisė nudelbė akis sau į liemenį, tarsi ten regėtų viską, kas tuoj nutiks, ir tai ją ir džiugino, ir nepaprastai liūdino. Ir tada Adrianas pagalvojo – turbūt būtent šitaip *jis* jaučiasi kiekvieną kiekvienos dienos sekundę, tiek būdamas sveiko proto, tiek beprotybėje.

Jis pagalvojo visai be reikalo toliau gyvenąs mirus Tomiui ir Keisei. Tada ir jam buvo laikas. Jam reikėjo iškart sekti paskui juos, nedvejojant. Gyventi buvo bailio sprendimas.

Kai jis vėl pažvelgė į Keisę, ta purtė galvą.

– Negerai padariau, – lėtai pasakė. – Bet kartu ir teisingai.

Tai skambėjo ir beprasmiškai, ir labai protingai. Jis, kaip psichologas, puikiai suprato, kad sielvartas gali sukelti kone psichozinę, suicidinę būseną. Šia tema yra begalė literatūros. Tačiau kai pažvelgė į žmoną kitame kambario gale ir ji atrodė tokia jauna, tokia graži, joje atsispindėjo visos jų bendro gyvenimo galimybės, ir visos pasaulio medicinos studijos jam nepadėjo suprasti, kodėl ji padarė tai, ką padarė.

Adrianas stipriai užsimerkė. Norėjo paklausti, kodėl ji paliko jį vieną, o tada pamanė turbūt tai pasakęs garsiai, nes jo mintijimus perskrodė jos balsas.

– Kai žuvo Tomis, aš virtau šešėliu, – pasakė ji. – Žinau, kad buvai pakankamai stiprus dar įžvelgti ką nors, dėl ko verta gyventi. Bet aš buvau silpna. Negalėjau būti namuose, kur tiek daug skausmo ir prisiminimų. Viskas man priminė jį. Net ir tu, Audi. Ypač tu. Pažvelgdavau į tave ir pamatydavau jį, atrodydavo, kad mane drasko iš vidaus. Taigi, vieną vakarą važiavau per greitai. Taip atrodė teisinga.

– Tai nebuvo teisinga, – atsakė Adrianas. Jis lėtai atsimerkė, siurbdamas į save jaunos žmonos viziją. – Negalėjo būti teisinga. Būčiau padėjęs. Būtume kartu ką nors sugalvoję.

Keisė palietė savo pilvą. Nusišypsojo.

– Aš tau atleidžiu, – garsiai rėžė Adrianas. Jam norėjosi verkti. – Oi, Opose, atleidžiu tau.

– Suprantama, atleidi, – sausai atsakė Keisė. – Tačiau nėra ko švaistyti šitų minučių man. Turi svarbesnių reikalų. Ar nemanai, jog kažkur yra kita motina, Dženiferės, kuri jaučiasi lygiai taip, kaip jaučiausi aš?

– Bet... – pradėjo jis.

– Eik, nusiprausk ir susitvarkyk. Negali eiti šitaip atrodydamas, – pasakė Keisė.

Adrianas gūžtelėjo ir nuėjo į vonią, išsimuilino veidą ir čiupo skustuvą. Išsivalė dantis ir nusiprausė veidą. Paskui nulėkė į miegamąjį. Išvertė stalčius, susirado švarias velvetines kelnes, švarius apatinius ir megztinį, apuostęs jį nusprendė, kad tiks. Jausdamas, jog Keisė jį stebi, greitai apsirengė.

– Skubu, – pasakė.

Pajuto, kad ji juokiasi.

– Adrianai, gebėjimas paskubėti niekada nebuvo tavo stiprybė, – pasakė ji.

– Gerai jau gerai, – pyktelėjo jis. – Būdamas su tuo žmogumi jaučiuosi purvinas, Keise. Nelengva skubėti su juo susitikti.

– Taip, bet kol kas jis yra arčiausiai atsakymų į tavo klausimus. Kas geriau moka užkurti ugnį – padegėjas ar ugniagesys? Kas geresnis žmogžudys – detektyvas ar samdomas žudikas?

– Puikiai suprantu, – suurzgė Adrianas, rišdamasis batus, – ką nori pasakyti.

– Rebusai. Labirintai. Žaidimai. Dėlionės. Loginės sekos. Adrianai, žiūrėk į viską taip, kaip *viską matei*. Kaip į detales, kurios susideda ir tau kažką sako. Pasistenk, Audi. Pasitelk vaizduotę.

Adrianas pamanė, kad žmona, žinoma, teisi. Atsiduso, nes norėjo pabūti čia ilgiau, gauti daugiau atsakymų į visus klausimus, kurių atsakymus jau žinojo, užuot važiavus į naktį sužinoti rūpimų atsakymų. Vilkdamasis tvido švarką, jis nuturseno prie durų ir išėjo į skaisčią ryto šviesą, sekundę nustebo, kad ta nakties tamsa, kurią tikėjosi išvysiąs, kažkur keistai dingusi.

Tai prieštaravo skyriaus tvarkai, tačiau visi tą taisyklę dažnai laužė ir retai jos laikėsi. Terė Kolins parsinešė Dženiferės Rigins bylos doku-

mentus į namus savaitgaliui, tikėdamasi, kad panagrinėjusi visas nesugretinamas detales, surinktas ir surašytas įvairiuose jos puslapiuose, savaime ims ir pasuks teisinga linkme. Sėdėjo susidėjusi visus popierius ant kelių, vaikai žaidė kieme su draugais, triukšmas buvo visai pakenčiamas – trenksmai, šūkčiojimas ir kol kas, su palengvėjimu pagalvojo ji, jokių pykčio ašarų.

O ji pati nervinosi dar labiau. Valstijos policijos technikams pavyko paryškinti apsaugos stebėjimo kamerų įrašą tiek, kad buvo galima atpažinti kai kuriuos veido bruožus, bet labai labai ribotai. *Jei* ji žinotų to žmogaus pavardę, *gal* tai ir praverstų teisme. *Galbūt* suteiktų jai teisę užduoti keletą klausimų, jei tas žmogus sėdėtų priešais ją. Bet kol kas buvo faktiškai neįmanoma nustatyti, kas jis, ką veikė toje autobusų stotyje ir ar tarp viso to ir Dženiferės dingimo esama kokio nors realaus ryšio. Gal, jei ji turėtų galimybę naudotis modernia antiteroristine programa ir galybe kompiuterių, tai ką nors ir reikštų. Bet ji neturėjo.

Ji suprato, kad ištiko klasikinė faro dilema. Jei kas nors nurodo įtariamąjį, jo pavardę ir sąsają su nusikaltimu, grįžti prie sukauptų įkalčių būna sudėtinga, tačiau įmanoma.

Bet tas spoksojimas į neryškų, beveik nesufokusuotą kadrą iš stebėjimo kameros įrašo ir bandymas atspėti, ar tas anoniminis asmuo kaip nors susijęs su žmogaus dingimu kitame valstijos gale ir kas jis gali būti, ir kodėl jis ten...

Terė liovėsi spoksojusi į nuotrauką ir padėjo ją į šoną.

Neįmanoma, pagalvojo.

Ji pažvelgė į bylos dokumentus.

Aklavietė ir neįtikimos sąsajos.

Už ko užsikabinti – nedaug, o ir tai, kas yra, nelabai suprantama. Terė papurtė galvą ir pasvarstė – gaila, kad aš ne tokia kryptinga kaip tas profesorius.

Ir tarė sau: *Gal jis ir teisus, bet vis tiek tai neįmanoma.*

Septintojo dešimtmečio žudikai maniakai iš Britanijos. Pora autobusiuke priemiesčio gatvėje. Ir nesuvokiamas nusikaltimas. Atsitiktinis košmaras. Dingęs vaikas, kurio nuotrauką galima dėti ant pieno pakelių.

Pagalvojo, kad jos karjerai turbūt tuoj bus galas, kaip ir Dženiferei Rigins. Baisu taip pranašauti ir lyginti savo algą su šešiolikmetės gyvenimu, bet toks vaizdas vis vien šmėkštelėjo vaizduotėje.

Gal tas profesorius dėl visko teisus, pasakė ji sau. *Bet tai vis tiek nereiškia, kad aš galiu ką nors padaryti.*

Sekundę ją apėmė pyktis. Gaila, kad apskritai teko susipažinti su ta Dženifere Rigins. Gaila, kad būtent jai teko reaguoti į pirmuosius tos mergaitės bandymus bėgti iš namų ir kad jos pavardė susijusi su oficialiais duomenimis ir įrašais apie jos nepavykusius nuotykius. Apmaudu, kad dispečeriui paskambinus dėl paskutinio pabėgimo ji neatsisakė vykti į tuos namus. Apmaudu, kad jai tenka turėti reikalų su ta šeima, kuri netrukus patirs visą baisią šiuolaikinio pasaulio nežinomybę.

Baigtis – tai tas žodis, kuriuo svaidomasi, pasakė ji sau, tarsi jis kažkaip viską sudėliotų į savo vietas. Sužinome, kas nutiko mūsų vaikui, suprantame ligą, suvokiame tą vėliava uždengtą karstą, parvežamą iš Irako ar Afganistano. Kas nors pasako, kad jau viskas baigta, ir tai būna tarsi „Monopolio“ kortelė išeiti iš kalėjimo, – tik tiek, kad iš tiesų taip nėra. Nebūna viskas taip glausta ir paprasta.

Terė suspaudė kumštį. Susivokė spoksanti į skrajutę apie dingusią Dženiferę.

Ji staigiai numetė segtuvą ant žemės ir kone nuspyrė. Visiškai nėra už ko užsikabinti, pagalvojo. Jokių iškalbingų nuorodų į viena ar kita. Jokio akivaizdaus kelio. Jokių subtilių tyrimo gijų.

Ji atsiduso ir atsistojo. Priėjo prie lango ir ėmė žiūrėti į lauką, tuščiu žvilgsniu stebėjo žaidžiančius vaikus. Viskas, pagalvojo, yra visiškai normalu šį savaitgalio rytą.

Tikriausiai to nepasakysi apie Riginsų namus, pasvarstė. Giliai įkvėpė, supratusi, kad netrukus jai teks pasivėdėti Merę Rigins į šalį ir pasakyti, kad, kol neiškils kokių konkrečių įkalčių ar įrodymų, jie yra aklavietėje. To pokalbio ji visai nelaukė. Sako, policija puikiai nusimano, kaip pateikti blogas naujienas. Tai tarsi koks menas – nupasakoti, kaip įvyko perdozavimas, nelaimingas atsitikimas arba nužudymas taip, kad aukos šeima nebūtų visai sužlugdyta. Šitų pokalbių emocinį turinį verčiau palikti dvasininkams ir psichologams. Ir vis dėlto jai būtų nuodėmė sakyti Merei Rigins, kad toji atsidūrė aklavietėje, nes tai tikriausiai reikštų, kad Dženiferė, jei dar yra gyva, taip pat atsiduria aklavietėje.

Dženiferės atžvilgiu tai nesąžininga.

Gyvenime galima užkirsti kelią galybei tragedijų, svarstė Terė. Tačiau žmonės yra pasyvūs. Jie leidžia, kad viskas išvirstų į tragediją. Ji stebėjo savo vaikus. Aš ne tokia, pasakė sau. Ėmiausi žingsnių, kad išvengčiau viso to, kas gali vesti į bloga.

Tokia mintis ramino, tačiau ji žinojo, kad tai ne visai tiesa.

Mėgstame sau meluoti, pripažino Terė.

Ji susirinko visą medžiagą ir nusprendė, kad šiandien pasimatys su Mere Rigins ir Skotu Vestu. Nepraneš jiems nieko naujo ir leis jiems imti pamažu suprasti, Terės nuomone, neišvengiamą ateities viziją: Dženiferės nebėra.

Ji nenorėjo vartoti žodžio *amžiams*. Joks policininkas nenori. Taigi nusprendė neleisti sau, kad tas žodis įsiterptų tarp tų, kuriuos ketino jiems sakyti.

33

DŽENIFERĖ SVAJOJO APIE savo namus dar prieš tėvo mirtį, fantazavo apie maistą ir gėrimus – dabar labiausiai už viską norėjosi šaltos dietinės kolos ir sumuštinio su žemės riešutų sviestu, avokadu ir sojų daigais, – bet staiga išgirdo tolumoje garsiai užsitrenkiančias duris ir piktai besiginčijančius pakeltus balsus. O kai išgirdo kūdikio verksmą ir žaidžiančių vaikų balsus, ištiesė kaklą į tą nematomą triukšmą, stengdamasi suprasti, kas sakoma, bet ištarti žodžiai išnykdavo garsų lavinoje, liko tik emocijos. Kažkas labai pyko.

Du kažkas, pasakė ji sau. Vyras ir moteris. *Juk kitaip ir negali būti.*

Ji apmirė, pasukiojo galvą į kairę ir dešinę, raumenys įsitempė. Ji tik kažkaip miglotai suvokė turbūt būsianti to kivirčo priežastis. Klausėsi, ir tie pikti pakelti balsai tai girdėjosi, tai nyko jos sąmonėje, ji kabinosi į kiekvieną garsą, stengdamasi perprasti, kas vyksta.

Ji išskyrė keiksmus: *užsipisk! šiknė! bybis!* Kiekvienas aštrus žodis kirto tarsi durklas. Ji žiopčiojo nuo tų nugirstų frazių: *sakiau tau! kodėl turiu tavęs klausyti! manai, kad viską žinai, bet nieko tu nežinai!* Tačiau jausmas buvo toks, tarsi būtum atsidūrusi vidury kažkokios istorijos, kai pabaigos dar nežinai, o pradžia jau seniai išnykusi.

Ji sėdėjo sustingusi ant lovos, budri, su ponu Rudakailiu rankose. Atrodė, ginčas kaista vis labiau, paskui rimsta, vėl garsėja, vėl tyla, galiausiai pasigirdo dūžtantis stiklas.

Mintyse ji įsivaizdavo, kad per kambarį nuskrido bokalas, trenkėsi į sieną ir šukės išsilakstė į visas puses.

Po to iškart garsus dundėjimas, vėliau – beveik klyksmas.

Jis trenkė jai, pamanė ji.

O paskui suabejojo. *Gal ji trenkė jam.*

Ji stengėsi užsikabinti už ko nors aiškaus, kas galėtų prasiskverbti pro jos kalėjimo sienas, bet taip nieko ir neišgirdo, suprato tik tiek, kad tai, kas vyksta už jos tamsos, žiauru ir audringa. Apėmė jausmas, tarsi kažkur už nugaros veržtųsi ugnikalniai ir drebėtų žemė – atrodė, tuoj įgrius lubos. Beveik pati to nesuvokdama nuleido kojas nuo lovos ir atsistojo prie artimiausios sienos. Pridėjo prie jos ausį, bet, regis, garsai tik nutolo. Ji ėmė vaikščioti įvairiomis kryptimis, bandė rasti kokį nors tų garsų šaltinį, bet, kaip ir visada, kai žaidi aklą vištą, kurią ji žaidžia nuo atsiradimo šiame kambaryje, garsai jai liko nesuvokiami.

Dženiferė ėmė mintyse dėlioti.

Kūdikio verksmas.

Mokyklos kiemo žaidimų garsai.

Aršus ginčas.

Visa tai turi į kažką susidėti. Į kokį nors paveikslą, kuris jai galbūt nusakys, kur ji yra ir kas jai gali nutikti. Visa tai gali duoti kokį nors atsakymą. Ji trypčiojo po kambarį, kiek leido grandinė, bandė apčiuopti ką nors ore priešais, kas leistų bent ką nors suprasti.

Dženiferei beprotiškai norėjosi pakelti kaukės kraštą ir apsidairyti, tarsi pamačiusi ji galėtų suprasti. Tačiau per daug bijojo. Kaskart, kai tik žvilgteldavo – kai pamatė ją negailestingai stebinčią filmavimo kamerą, sulankstytus drabužius ant stalo, kameros dydį, – tai buvo labai greiti žvilgsniai, vogčiomis. Visus tuos kartus ji stengėsi nuslėpti, ką daranti, kad tiedu vyras ir moteris nepastebėtų ir jos ne-

nubaustų. Tačiau dabar tą troškimą skatino audringas ginčas, aidintis kažkur už jos pasiekiamų ribų. Tas kivirčas jai kėlė didžiulį nerimą, siaubingai gąsdino. Pasigirdo dar ir kažko lūžtančio garsas – gal kėdės? Stalo? Ar kas daužė indus?

Ji susverdėjo. Atrodė, aplink ją skamba visi kadaise su motina vykę barniai. Ji stengėsi suprasti, ką visi tie konfliktai reiškė. Teprisiminė vieną seniai išmoktą pamoką: *po barnio žmonės būna pikti. Jie nori skaudinti. Nori bausti.*

Ji nusipurtė nuo minties, kad jei dabar kas nors įeitų pro duris į jos kalėjimą, jis bus sklidinas begalinio įtūžio, ir tas įtūžis bus nukreiptas būtent į ją.

Taip pagalvojusi grįžo į lovą, tarsi ši būtų vienintelė vieta, kur ji gali būti saugi.

Ji susigūžė. Užvaldė baimė ir netikrumas. Pajuto, kaip akyse tvenkiasi ašaros, ėmė tankiai, staigiai alsuoti, tarsi pati dalyvautų tame nežinia dėl ko vykstančiame kivirče. Jai norėjosi surikti: *Aš nepadariau nieko bloga! Dariau viską, ko panorėjote!* – nors tie teiginiai ir ne visai teisingi.

Ją supo kaukės tamsa, bet pati pasislėpti negalėjo. Vėl susirietė iš baimės išgirsti dar vieną garsą, nesvarbu, ar durų, ar kokį keiksmą, ar dūžį.

O tada išgirdo šūvį.

Kai iš garso kolonėlių trinktelėjo su niekuo nesupainiojamas šūvio garsas, du Džordžijos universiteto antro semestro trečiakursiai drybsojo savo kambary Tau epsilon fi *studentų draugijos bendrabutyje. Vienas gulėjo ant metalinės lovos po plakatu, raginančiu samdytis į armiją, su užrašu „Būk viskuo, kuo gali būti". Vartė žurnalą, kuris vadinosi „Jaunos ir mielos", o jo kambariokas sėdėjo priešais* Apple *kompiuterį, padėtą ant apdaužyto ąžuolinio rašomojo stalo.*

– Jėzau! – pašoko pirmasis studentas. – Ar kas ką nušovė?

– Aiškiai skambėjo panašiai.

– Ar Ketvirtam numeriui viskas gerai? – susirūpino anas.

– Žiūriu, – atsakė kambariokas. – Atrodo, taip.

Pirmasis studentas – išstypėlis ilgomis kojomis. Apsimovęs išlygintus džinsus, su marškinėliais, iškilmingai skelbiančiais „Pavasario atostogos Kankūne". Jis greitai perbėgo kambarį.

– Bet išsigandus?

– Jo. Išsigandus. Kaip visada. Bet gal labiau.

Abu jaunikaičiai palinko į priekį, tarytum priartėdami prie ekrano galėtų įlįsti į kambarėlį, kur prie sienos pririšta Ketvirtas numeris.

– O vyras su moterim? Ar jie kur matosi?

– Dar ne. Ar nemanai, kad vienas iš jų nušovė kitą? Atsimeni, jie turėjo tą baisinį šautuvą, kur anksčiau mojavo Ketvirtam numeriui prieš akis.

Į tuos klausimus jie atsakymų neieškojo, nes puikiai žinojo, kad reikia palaukti. Abu mokėsi ikiteisinėse studijose ir verslo vadyboje ir dėl to nujautė tuos teisinius reikalus, susijusius su tuo reginiu, tačiau tai jų nepiktino tiek, kad nemokėtų pinigų, – kaip mokėdavo už begalę mokamų pornografinių tinklalapių, – ir nežiūrėtų, o tai jiedu darė reguliariai. Jie, kaip ir daugybė jų kursiokų, užaugo su videožaidimais ir buvo taip pripratę leisti ištisas valandas prie kompiuterio ir jame besirutuliojančių interaktyvių dramų, tarkim, Grand Theft Auto *arba* Doom.

– Stebėk ją. Žiūrėk, ar ji neišgirs dar ko nors.

Tiedu kambariokai klausėsi ne mažiau įdėmiai nei Ketvirtas numeris. Patys nejausdami mėgdžiojo jos judesius – tiesė kaklus, lenkėsi į garsų pusę. Bendrabučio koridoriaus gale kažkas paleido krikščioniškąjį roką ir kambariokai unisonu nusikeikė. Abu manė, nors garsiai to nesakė, kad jiems itin svarbu girdėti, kas vyksta mažame Ketvirto numerio pasaulyje.

– Apsimyš iš baimės, – pasakė vienas. – Raus į tualetą.

– Ne, ims meškiną. Vėl šnekėsis su tuo meškinu.

Ekrane kamera stambiu planu ėmė rodyti Ketvirto numerio veidą. Jie pastebėjo, kad ji iš nerimo ir įtampos sukandusi žandikaulius, nors akių ir nesimatė. Abu įsivaizdavo, kaip jos oda pašiurpsta iš siaubo. Abiem norėjosi ištiesti ranką ir paglostyti jos rankų plaukelius. Bendrabučio kambarys atrodė toks pats įkaitęs, toks pats troškus, kaip ir Ketvirto numerio kamera. Vienas iš studentų palietė ją ekrane.

– Manau, jai šakės, – pasakė jis.

– Kodėl?

– Jie, tiedu vyras su moterim, iš tikrųjų pykstasi, gal dėl to, kad nesutaria dėl viso šito šou. Gal dėl išprievartavimo. Gal ta moteris pavydi, kad jis ruošiasi su Ketvirtu numeriu...

Abu pažvelgė į ekrano kampe tiksintį laikrodį.

– Ar nusiuntei mūsų statymą? – staiga paklausė jo kambariokas.

– Jo. Dukart. Pirmą kartą žiauriai per greitai. Mes pralošėm. Čia tu kaltas. Ir tik dėl to, kad pats nešvaistytum nė sekundės, jei Ketvirtas numeris būtų čia. – Jis nutilo ir abudu išsišiepė, pralinksminti tos užuominos. – Šiaip ar taip, reikėjo numanyti, kad jie viską ištemps. Jie geri verslininkai. O dabar mes pririšti prie tos valandos rytoj arba poryt, manyčiau.

– Parodyk.

Pirmasis studentas spustelėjo keletą klavišų, ir Ketvirto numerio vaizdas kambary susitraukė į mažesnį langą. Likusioje ekrano dalyje buvo pranešimas. Pastorintu šriftu, kursyvu. Buvo parašyta: „Sveikas, TEPSARETOPSAI. Tavo dabartinis statymas – 57-a valanda. Iki tavo statymo liko 25 valandos. Tavo statymas yra toks pat, kaip ir dar 1 099 kitų žiūrovų. Bendra statymų suma viršija 500 000 eurų. Dar likę laisvų statymo pozicijų. Statysi dar?

Po tuo pranešimu du kvadratėliai. TAIP ir NE.

Studentas nuvedė žymeklį ant kvadratėlio TAIP ir atsisuko į kambarioką, tas papurtė galvą.

– Nea. Manau, mano kortelė beveik išsiurbta. Nenoriu, kad tėvams

kiltų klausimų. Pasakiau jiems, kad tai „ofšorinė" pokerio svetainė, ir jie man atskaitė nerealiai ilgą ir nuobodžią paskaitą ir liepė mesti lošti.

– Turbūt paskui pradės šnekėti apie Dvylikos žingsnių programą ir klausinėti, ar sekmadieniais vaikštai į bažnyčią.

Anas gūžtelėjo, nuvedė žymeklį ant NE ir spustelėjo. Ekraną tuoj pat vėl užpildė Ketvirto numerio vaizdas.

– Žinai, būtų žiauriai kiečiau žiūrėti dideliame plokščiame ekrane.

– Jo, kurgi ne. Skambink saviškiams.

– Jau tikrai jie tam neišlaidaus. Tik ne po mano paskutinio semestro pažymių.

– Tai ką, – atsilošdamas pasakė pirmasis studentas, – kas bus toliau? – Jis pažvelgė į sieninį laikrodį. – Po velnių, už pusvalandžio man tas sušiktas seminaras apie konstitucijos pirmosios pataisos taikymą ir pažeidimus. Nepakenčiu, kai tenka ką praleisti.

Sakydamas „praleisti", jis turėjo omeny visai ne paskaitą.

– Visada gali grįžęs istorijos lange peržiūrėti, ko nematei.

Studentas spustelėjo dar kelis klavišus ir perkėlė Ketvirto numerio vaizdą į kampą. Ekrane vėl pasirodė užrašas tuo pačiu šriftu: PASIRINKIMAI. Po juo – mažesni vaizdai. Visi su pavadinimais, tarkim, „Tualetas" ar „Ketvirtas numeris valgo", ar „Pokalbis nr. 1".

Jis išėjo iš „Pasirinkimų", vėl į pilną ekraną.

– Jo, bet šito negaliu pakęsti. Smagiausia viską stebėti realiuoju laiku.

Jis ištiesė ranką prie krūvos vadovėlių.

– Šūdas. Reik eiti. Jei praleisiu dar vieną paskaitą, prarasiu pusę pažymio.

– Tai eik.

Studentas sugrūdo knygas į kuprinę ir iš skalbinių krūvos išsitraukė apdriskusį džemperį. Bet prieš išeidamas pasilenkė ir pabučiavo Ketvirto numerio vaizdą ekrane.

– Pasimatysim po poros valandų, brangioji, – pasakė mėgdžiodamas pietietišką tarimą. Pats buvo kilęs iš nedidelio miestelio prie Klivlando

Ohajuje. – Nieko nedaryk. Ar bent nedaryk to, ko nedaryčiau aš. Ir neleisk, kad tau kas nors ką nors darytų. Palauk dar dvidešimt penkias valandas.

– Jo. Išgyvenk ir neprarask nekaltybės, kol mano kretinas draugelis nueis į paskaitą, kad nesusikirstų ir paskui jam pragyvenimui nereikėtų kepti kotletų.

Jiedu nusijuokė, nors iš tiesų tai nebuvo tik sąmojis.

– Duok žinią, jei ką pamatysi. Iškart siųsk žinutę.

– Sutarėm.

Jo kambariokas perbraukė delnu ekraną ir įsitaisė ant kėdės priešais kompiuterį.

– Ei, – pasakė, – savo šlykščiu prancūzišku bučiniu apseilėjai kompą.

Anas parodė jam didįjį pirštą ir išėjo. Likęs jaunikaitis ėmė fantazuoti, kad toje kameroje vis dar aidi šūvio trenksmas. Bandė įsivaizduoti, ką darytų, jei gretimame kambaryje kas nors iššautų. Pamanė, kad jam būtų iš ko rinktis, pavyzdžiui, galėtų bėgti. O tai, kad Ketvirtas numeris tos galimybės neturi, jį dar labiau masino. Jam labai patiko tai, ką manė esant jos išradingumą, bet kartu išties nenorėjo praleisti išprievartavimo, kai tas jau vyks. Jis susivokė fantazuojąs, besvarstąs, ar tai bus greita ir šiurkštu, ar koks nors ilgas gundymo spektaklis. Spėjo, kad pastarasis. Klausė savęs, ar ji pasiduos ir tiesiog leis tam įvykti, ar priešinsis, draskysis ir rėks. Pats nežinojo, ko labiau norėtų. Viena vertus, jam nepaprastai patiko tų žmonių dominavimas ir valdžia Ketvirto numerio atžvilgiu. Kita vertus, jam buvo malonu palaikyti silpnesnę pusę, kokia ji akivaizdžiai ir buvo. Būtent tai jam su kambarioku ir patiko Seriale nr. 4. Viskas numatoma, bet kartu ir visiškai netikėta. Kartais jis pasvarstydavo – įdomu, ar bendrabučiuose yra daugiau studentų, mokančių už žiūrėjimą į Ketvirtą numerį. Gal mes visi ją mylime, *pagalvojo jis. Ji truputį priminė vieną mergaitę iš jo mokyklos. Tik nelabai prisiminė, kurią. Vienintelis dalykas, kuriuo jis neabejojo, – kad Ketvirtas numeris yra pasmerkta.*

Tas šūvis gali būti pabaigos pradžia, pasvarstė jis. Bet vėlgi – gal ir ne. Nežinia.

Bet jis žinojo, kad pabaigoje ji mirs.

Jis laukė nesulaukė pamatyti, kaip tai nutiks. Jis labai mėgo džihadistų įrašus ir YouTube *paskyras apie kruvinas avarijas. Jam nepaprastai patiko tokios televizijos laidos kaip „Farai" ir „Žmogžudysčių tyrimai", ir jis slapčia norėjo dalyvauti „Išlikime", tai buvo kol kas didžiausias jo ateities siekis gyvenime. Jis buvo šimtu procentų įsitikinęs, kad, jei patektų į tą realybės šou, laimėtų milijono dolerių prizą.*

Ketvirtas numeris vėl drebėjo. Jis jau buvo įpratęs laukti, kada ji nebevaldys savo kūno. Tai jam bylojo, kad jos baimė nesuvaidinta.

Jam tai labai patiko.

Tiek daug iš to, ką jis žiūrėdavo, buvo netikra. Pornožvaigždės vaidina orgazmą. Videožaidimai rodo netikrą mirtį. Televizijos serialai – suvaidintą dramą.

Bet – Kasbustoliau ne. Ketvirtas numeris – ne.

Kartais jis pagalvodavo, kad ji – tikroviškiausias netikroviškas dalykas, kokį jis kada yra matęs.

Jo spėliojimai greitai baigėsi. Kambaryje prasidėjo kažkoks bruzdėjimas. Jis pamatė, kad Ketvirtas numeris truputį pasisuko. Kamera sukosi su ja. Kažkas vyko.

Jis išgirdo tą patį, ką ir ji. Durys atsidarė.

Dženiferė krūptelėjo nuo garso. Išgirdo šlamėjimą, o tai bylojo, kad į kambarį įeina moteris su kombinezonu. Tačiau, užuot judėjusi lėtai, ji, regis, ėjo greitu žingsniu. Vieną sekundę ji buvo prie durų, o kitą – jau palinkusi virš Dženiferės, per keletą colių nuo jos veido.

– Ketvirtas numeri, įdėmiai paklausyk. Daryk tiksliai, kaip liepiu.

Dženiferė linktelėjo. Moters balse buvo justi nerimas. Įprastas šaltas, moduliuotas balsas pasikeitė, ji ėmė kalbėti greičiau. Ji kalbė-

jo aukštesniu balsu, net pašnabždomis. Dženiferė juto, kad moteris lūpomis kone liečia jos kaktą, karštu kvapu alsuoja į veidą.

– Neišleisk nė garso. Negali net giliai kvėpuoti. Būk tiksliai ten, kur esi. Nejudėk. Nesimuistyk. Ir nė garselio, kol grįšiu. Ar aišku, ką sakau?

Dženiferė linktelėjo. Norėjo paklausti apie tą šūvį, bet nedrįso.

– Norėčiau išgirsti, Ketvirtas numeri.

– Supratau.

– Ką supratai?

– Nė garso. Nieko. Tik būti čia.

– Puiku.

Moteris nutilo. Dženiferė klausėsi jos kvėpavimo. Gerai nesuprato, ar kambaryje aidi jos pačios širdies plakimas, ar tos moters.

Staiga Dženiferė pajuto, kad ją sugriebia už veido. Žioptelėjo. Sustingo, kai moters nagai įsmigo į skruostus, smarkiai sugnybo odą. Dženiferė sudrebėjo, grumdamasi su troškimu nusiplėšti ją laikančias rankas, stengdamasi padrąsinti save iškęsti tokį staigiai sukeltą skausmą.

– Jei išleisi nors garsą, mirsi, – pasakė moteris.

Dženiferė drebėjo, bandė atsakyti, bet negalėjo. Jos kūną purtantis drebulys turbūt buvo pakankamai iškalbingas. Moters ranka atsileido, ir Dženiferė sustingo ta poza, bijodama net krustelėti.

Kitas pojūtis buvo dar nepažįstamas, bet žiaurus. Aštrus kažko galiukas. Jis ėmė slinkti nuo gerklės, paskui pilvo link, suko aplink visą kūną – kaklą, krūtinę, pilvą, dubenį – tvirtai slydo, kartais smarkiau dursteldamas, tarsi jos kūną liestų adata.

Peilis! – suvokė Dženiferė.

– Ir tą mirtį aš padarysiu baisią, Ketvirtas numeri. Ar aišku?

Dženiferė vėl linktelėjo, o peilio galiukas kiek stipriau brūkštelėjo per pilvą.

– Taip. Taip. Aš suprantu, – sušnabždėjo ji.

Ji pajuto, kad moteris atsitraukia. Šnarėjimas, girdimas, kai ji eina,

nutilo. Dženiferė klausėsi uždaromų durų, bet neišgirdo. Ir toliau sėdėjo sustingusi ant lovos, apsikabinusi meškiną, bandydama susivokti, kas vyksta.

Ji įdėmiai klausėsi, ir sulig akimirka, kai jau suprato, jog kažkas ne taip, pajuto ranką, sugriebusią už gerklės, ir ėmė dusti. Jautė nepaprastą jėgą, siurbiančią iš krūtinės paskutinį oro gurkšnį. Atrodė, kad ją traiško milžiniškas betono luitas. Beveik alpo iš baimės ir nuostabos. Akis po kauke užliejo skausmas, raudonas it kraujas. Ji ėmė spardyti į tuštumą, į orą. Ėmė nevalingai kelti rankas, bet liovėsi, išgirdusi vyro balsą.

– Aš galiu padaryti ne ką mažiau baisiai, Ketvirtas numeri. Gal dar baisiau.

Jos kūnas virpėjo. Ji pagalvojo, kad tuoj išsijungs toje tamsoje po kauke, o paskui springdama ir dusdama dar pagalvojo, kad gal jau bus išsijungusi.

– Nepamiršk šito, – sušnabždėjo vyras.

Nuo to garso ją nupurtė ne mažiau nei nuo to, ką jis sako.

– Atsimink. Tu niekada nesi viena.

Staiga vyro rankos atsileido. Dženiferė sukosėjo, iš paskutiniųjų bandydama prisiurbti oro į plaučius. Galva sukosi. Ji nė nenutuokė, kad tas vyras – apsitempęs galvą juoda balaklava, o kūną – triko, apsiavęs baleto batelius – patylomis atsekė į kambarį paskui moterį. Dabar viskas atrodė nerišlu, padrika. Kivirčas, šūvis – tai jos galvoje sukūrė tam tikrą scenarijų. Tačiau jiedu abu kameroje, veikiantys ranka rankon, tandemu, suderintais veiksmais bloškė ją į nežinios verpetą. Ji jautėsi svaigstanti ir stengėsi nusigriebti bet ko, kas sulaikytų nuo kryčio į tamsią bedugnę.

– Tylėk, Ketvirtas numeri. Nesvarbu, ką girdi. Ką jauti. Kad ir kas, atrodytų, vyksta lauke. Tylos. Jei išleisi nors garsą, tai bus paskutinis dalykas, ką padarysi šioje žemėje, jei neminėsim neįsivaizduojamo skausmo.

Dženiferė stipriai užsimerkė. Gali būti, kad vos vos linktelėjo. Nemanė, kad prakalbo garsiai. Bet išgirdo užsidarančias duris. Tas vyras, susivokė ji, išėjo iš kambario be jokio garso. Tai buvo ne mažiau baisu už visus aiškius gąsdinimus.

Ji liko tamsoje, tarsi įšalusi į ledą.

Viena jos dalis norėjo pajudėti. Kita – dirstelti pro kaukę. Dar viena dalis norėjo lipti iš lovos. Visos jos buvo pavojingosios dalys, kovojančios su saugiosiomis dalimis, liepiančiomis jai elgtis tiksliai taip, kaip liepiama.

Ji stengėsi išgirsti arba vyrą, arba moterį. Bet neišgirdo jokio garso.

Tačiau ta tiršta begarsė nebūtis, išskyrus jos pačios kvėpavimą, ilgai netruko.

Ji išgirdo kažką labai pažįstama. Kažką, kas tam tikra prasme siaubingai gąsdino. Užtruko kelias sekundes suvokti, kas tai.

Sirena. Policijos arba gaisrinės sirena.

Tolima, bet greitai artėjanti.

34

ADRIANAS STAIGIAI METĖSI į šalį, norėdamas išvengti kito automobilio, pasigirdo pypsėjimas ir padangų cypimas. Tas garsas aidėjo volvo salone ir buvo nesunku įsivaizduoti, kokie keiksmai ir pikti žodžiai jį palydėjo. Pakėlęs akis, jis pamatė aiškiai pervažiavęs per raudoną šviesą, avarijos išvengęs tik per plauką. Jis sumurmėjo:

– Atsiprašau, atsiprašau, aš kaltas, nepastebėjau, kaip persijungė... – tarsi tas kitas vairuotojas, greitai nulėkęs tolyn, galėtų jį išgirsti ar pamatyti jo atsiprašomą miną.

– Blogas ženklas, Audi, – prabilo Brajanas iš keleivio sėdynės. – Viskas slysta iš rankų. Tau reikia susikaupti.

– Aš stengiuosi, – atsakė Adrianas, truputį pyktelėjęs. – Tiesiog išsimušu iš vėžių. Kam nepasitaiko. Tai nieko nereiškia.

– Va čia tu klysti, – atsakė brolis. – Pats žinai. Ir aš žinau. Tas bičas anam automobily dabar irgi greičiausiai žino.

Adrianas važiavo toliau, jau gerokai įsiutęs, visas baimes dėl savo gebėjimų sutelkdamas į pyktį broliui.

Adrianas norėjo pasakyti, kad Brajanas, kaip ir Keisė su Tomiu, paliko jį vienui vieną su krūva klausimų. Visi tie klausimai turi savo

paslaptis. Bet negali sakyti, kad iš tos baimės iš mirusio brolio reikalautų per daug.

Kurį laiką Brajanas tylėjo. Adrianas mynė keliu pirmyn. Ryški vidudienio šviesa žiebė tiesiai į priekinį langą, bet paskui, pasukus už posūkio, nublėso. Jiedu buvo tik už kelių kvartalų nuo Marko Vulfo namų ir Adrianas pagalvojo, kad reikia pradėti formuluoti, ką jis ruošiasi anam sakyti. Priminė sau, kad tikras detektyvas lauktų, ką pamatys tame, ką Vulfas iškapstė naršydamas internete, nes dėl to, ką iškapstė, jis ir pasikvietė Adrianą.

Adrianas žvilgtelėjo į šoną. Brolis vilkėjo įprastą subtilų mėlyną dryžuotą Volstrito teisininko kostiumą. Atrodė prašmatniai. Skoningai. Tačiau jo balsas skambėjo taip švelniai, kad Adrianas vos atpažino. Brolis visada būdavo veržlus, tas, kuriam tenka priimti sunkius sprendimus, aršiai ir audringai kovoti klientų ir reikalo labui, ir Adrianui buvo neįprasta ir labai sunku girdėti, kad jis toks sužlugdytas ir pralaimėjęs.

Adrianas aiktelėjo. Brajano veidas buvo apsipylęs krauju. Marškinių priekis tamsiai raudonas. Plaukai susivėlę. Adrianas nematė kulkos skylės smilkinyje, bet žinojo, kad ji ten, tik nesimato.

– Žinai, kas mane nustebino, Audi? Tu visada buvai iš tų akademikų intelektualų. Poezija ir moksliniai tyrimai. Bet aš nė nenutuokiau, koks tu stiprus, – tęsė Brajanas sausu, žurnalistiniu tonu. – Aš nebūčiau atlaikęs Tomio žūties Irake. Nebūčiau galėjęs gyventi toliau, kai Keisė rėžėsi į tą medį. Aš buvau savanaudis. Gyvenau vienas. Teturėjau tik klientus ir visokias misijas. Neįsileisdavau žmonių į savo gyvenimą. Man tai buvo kur kas paprasčiau, nes nereikėjo jaudintis dėl tų, kuriuos mylėjau.

Adrianas atsisuko į kelią. Pasitikrino, ar važiuoja leistinu maksimaliu greičiu.

– Vulfo namas štai ten, – pasakė Brajanas. Jis rodė į priekį. Kruvinu pirštu.

Adrianas žiūrėjo, kaip brolis ima valytis marškinius, tarsi tos kraujo dėmės būtų kokie duonos trupiniai.

– Klausyk, Audi, tu susitvarkysi su tuo biču. Tik turėk omeny tai, ką žino visi detektyvai: visada yra kokia nors sąsaja. Esama ko nors, kas pasakys tau, kur ieškoti Dženiferės. Gal tai jau čia pat ir artėja dideliu greičiu. Tiesiog turi būti pasirengęs pastebėti, kai tai lėks pro šalį. Lygiai kaip tą automobilį prie šviesoforo. Turi būti pasiruošęs imtis veiksmų.

Adrianas linktelėjo. Sustojo prie šaligatvio.

– Tik būk netoliese, – pasakė, tikėdamasis, kad miręs brolis pamanys, jog tai įsakymas, nors iš tiesų jis maldavo.

Adrianas matė Vulfą, stovintį tarpdury ir jo laukiantį. Mostelėjo jam, tarsi koks draugiškas kaimynas savaitgalio rytą.

Adrianą pribloškė džiugi nuotaika Vulfo namuose. Viskas išvalyta ir sutvarkyta. Pro pakeltas žaliuzes liejosi saulės šviesa. Namai kvepėjo pavasariu, tikriausiai negailint išpurkšti oro gaivikliu. Vulfas mostelėjo į jau gerai pažįstamą svetainę. Adrianui žengiant į priekį, iš virtuvės išėjo Vulfo motina. Ji šiltai pasisveikino su Adrianu, pakštelėjo jam į skruostą, nors aiškiai visiškai neprisiminė, kad jis čia buvęs anksčiau. Paskui nuskubėjo į kitą kambarį „truputį apsitvarkyti ir sulankstyti skalbinių“, – Adrianas pagalvojo, kad šitai su ja turbūt sutarta iš anksto. Matyt, Vulfas uoliai ištreniravo motiną, ką sakyti ir daryti, kai ateis Adrianas.

Vulfas pažiūrėjo, kaip motina dingsta koridoriuje, ir uždarė duris.

– Labai daug laiko neturiu, – pasakė. – Jei ją palieku vieną ilgesnį laiką, ima nerimauti.

– O kaip būna, kai išeinate į darbą?

– Net nenoriu apie tai galvoti. Paprašiau vienos iš jos draugių kas kelias dienas užeiti. Turiu sąrašą moterų, kurias ji pažinojo, kol tai

dar nebuvo prasidėję, ir kurios nusiteikusios draugiškai, taigi skambinu joms kuo dažniau. Kartais jos pasiima ją pasivaikščioti. Tačiau dėl mano, – jis užsikirto, – *problemų* su teisėsauga dauguma nenori, kad jas čia kas nors pastebėtų. Taigi, pasisamdžiau kaimyno sūnų, kad užbėgtų po pamokų kelioms minutėms jos patikrinti. To vaiko tėvai apie šitą mūsų susitarimą nieko nežino, nes, jei žinotų, turbūt neleistų. Šiaip ar taip, devyniais iš dešimties atvejų ji neprisimena jo vardo, bet jai patinka, kai jis užeina. Turbūt jai atrodo, kad tas berniukas – tai aš, tik prieš dvidešimt metų. Taigi, jau dešimties dolerių nuostolis per dieną. Pietums jai palieku sumuštinį matomoje vietoje. Ji dar gali pavalgyti be priežiūros, bet nežinau, kiek laiko tai truks, nes jei ji paspringtų...

Jis nutilo. Bėda, į kurią jis pakliuvęs, akivaizdi.

Adrianas nelabai suprato, kaip yra su visu tuo susijęs, bet išgirdo Brajano balsą:

– Juk supranti, kas tavęs laukia, ką?

Po kelių sekundžių Vulfas atsisuko į Adrianą.

– Žinau, kad buvome susitarę, bet...

Jis išgirdo, kaip brolis ima prunkšti iš juoko.

– ...man reikia daugiau. Vien pažado, kad nesikreipsit į policiją, nepakaks. Noriu, kad sumokėtumėt už tai, ką darau. Tai kainuoja labai daug laiko ir energijos. Galėčiau pasilikti dirbti viršvalandžių, užsidirbčiau papildomai.

Vulfas nuėjo į svetainę. Išėmė motinos kompiuterį iš mezginių maišo ir ėmė jungti jį prie televizoriaus.

– Kodėl manote, kad... – pradėjo Adrianas, bet jį nutraukė.

– Pažįstu tokius kaip jūs, profesoriau. Žinau viską apie jus, akademikus turtuolius. Visi turite užsispaudę pinigų. Šitiek metų gaudavot tas valstybės dotacijas ir paramą. Kolegos iš verslo mokyklos tikriausiai bus nukreipę jus į kokias neblogas investicijas. Suprantat, tas senas volvo. Tie nutrinti drabužiai. Gal ir atrodot tarsi neturėtu-

mėt nė skatiko, bet žinau, kad kokioje nors sąskaitoje turit susikrovęs milijonus.

Adrianas pamanė, kad žmonės, sakantys *aš žinau viską apie* tą arba tą, paprastai nežino nieko. Tačiau pasilaikė šitą nuomonę sau.

– Tai ko norite?

– Savo dalies. Normalaus mokesčio už savo laiką.

Brajanas šnabždėjo nurodymus Adrianui į ausį. Adrianas pajuto brolio balse piktdžiugą. Teisininko džiaugsmas: statyti spąstus.

– Man tai atrodo tarsi lupikavimas.

– Ne. Mokestis už suteiktas paslaugas.

Adrianas linktelėjo. Toliau viską darė, kaip paliepė brolis, karštai šnabždantis jam į ausį nurodymus.

– *Paimk jo telefoną!*

Adrianas padarė kaip liepiamas.

– Na, ar turite mobilųjį telefoną – deja, aš jo niekad nesinešioju, – man reikia paskambinti.

Vulfas nusišypsojo. Įkišo ranką į kišenę ir išėmė telefoną. Numetė Adrianui.

– *Pradėk blefuoti.*

– Skambinkit, – pasakė Vulfas.

Adrianas akimirką sutriko, nesupratęs, ką brolis nori pasakyti žodžiu „blefuoti", bet susizgribo berenkantis numerį. Sekundę pagalvojo, kad jo ranką valdo Brajanas. Jis surinko 911.

– *Žinai, ko prašyti,* – gyvai pasakė Brajanas.

– Pakvieskite, prašom, detektyvę Kolins.

Vulfas atrodė nustebęs.

– *Gal* aš ją ir radau, – susakė greitai, kone apimtas panikos. – Bet, jei su ja kalbėsitės, *tikriausiai* būsiu nieko neradęs.

Adrianas ėmė dvejoti, išgirdo, kaip kažkur toli atsiliepiama, ir tuoj pat išjungė telefoną.

– *Šitai viską kiek apsunkina,* – švelniai tarė Brajanas. – *Sutelk*

dėmesį. Man taip yra buvę. Pirmas žingsnis: priversk jį kalbėti konkrečiai.

– Tai kaip, pone Vulfai, kaipgi čia yra? Radote ją ar ne?

Vulfas papurtė galvą.

– Tai ne taip paprasta.

– Tiesa.

– *Puiku,* – pasakė Brajanas.

– Tai ar radote ją? – neatlyžo Adrianas.

– Žinau, kur ieškoti.

– Tai ne tas pats.

– Jo, – pasakė Vulfas. – Bet netoli.

– *Gerai, Audi, varyk toliau. Padėtį kontroliuoji tu.*

– Koks jūsų pasiūlymas? – šiurkščiai paklausė Adrianas.

– Noriu, kad viskas būtų sąžininga.

– Čia pareiškimas. Ne pasiūlymas.

– Profesoriau, mes abu suprantame, apie ką aš kalbu.

– Ką gi, pone Vulfai, kodėl gi jums nepaaiškinus, ką turite omeny, sakydamas „sąžininga".

Vulfas susimąstė. Sėdėjo išsišiepęs. Atrodė tarsi Disnėjaus Češyro katinas, kuris išnykdavo į nieką ir ekrane likdavo tik plati, baisoka, dantinga šypsena. Adrianas prisiminė, kaip žiūrėjo „Alisą stebuklų šalyje" su Tomiu, o paskui daugiau nei kelias valandas bandė paaiškinti sūneliui, kad tikimybė, jog jis per triušio olą įkris į pasaulį, kur Širdžių karalienė nori visiems nukapoti galvas be jokių teismų, yra labai menka. Kai sūnus buvo visai mažiukas, bijojo fantazijų, o ne tikrovės. Jis galėdavo žiūrėti dokumentinį filmą apie Kalifornijoje žmones puolančius ryklius arba alkanus liūtus Serengetyje ir būdavo sužavėtas. Bet po vandens pypkę rūkančių vikšrų vaizdų jis negalėdavo užmigti, vartydavosi ir klykdavo tamsoje.

– *Audi, neleisk mintims nuklysti!*

Brajanas neatstojo. Budrus.

– Bet aš, profesoriau, nelabai žinau, kiek tas mano laikas vertas...

– Na, pats save įkainojote. Dvigubas jūsų parduotuvės valandinis įkainis.

– Bet čia specializuotas darbas. Itin specializuotas. Jam reikia... – jis ėmė dvejoti: – ...aukščiausios klasės.

– Pone Vulfai, jei ruošiatės prievartauti iš manęs pinigus, prašom kalbėti tiksliau.

– *Puiku,* – pasakė Brajanas. – *Tai jį suerzins.*

Mano miręs brolis, pagalvojo Adrianas, apie kriminalinę psichologiją nusimano kur kas daugiau, nei maniau.

– Ką gi, – pasakė Vulfas, – o kiek jums tai verta?

– Sėkmės neįvertinsi, pone Vulfai. Ji neįkainojama. Bet, kita vertus, nesiruošiu mokėti, jei jums nepavyks.

– Pasakykit kainą, – atsakė Vulfas. – Norėčiau žinoti, ar man labai stengtis.

– Kad ir kokią sumą jums pasakyčiau, vėliau paprasčiausiai ją pakeisite. Pasakysiu „tūkstantis“, „dešimt tūkstančių“ ar „milijonas“ ir, kai jau ką nors man turėsite, ją padvigubinsite ar patrigubinsite. Ar ne tiesa?

Vulfas trumpam nusisuko. Adrianas suprato pataikęs į dešimtuką.

Jis negalėjo patikėti, jog šaltai derasi dėl tokio sunkiai apčiuopiamo dalyko kaip Dženiferės dingimas. Tai jį stebino.

– Žinote ką, pone Vulfai. Bus atlygis. Kaip tuose senuose plakatuose iš vesternų: „Už gyvą arba mirusį“. Tarkim, dvidešimt tūkstančių dolerių. Tai didelė suma. Jei rasite informacijos, kuri padėtų ją rasti ir jai sugrįžti namo, – sakau, *jei,* – tuomet sumokėsiu jums dvidešimt tūkstančių dolerių. Padėsite išgelbėti Dženiferę – uždirbsite krūvą pinigų. Žaisite žaidimus, gaudysite varnas, nieko nerasite – nieko ir negausite. Štai jums finansinė motyvacija. Abejoju, ar būdamas jūsų vietoje imčiausi apgailėtinų bandymų prievartauti pinigus iš jos šeimos ar dar ko nors, nes farai tikrai nebus tokie gailestingi kaip aš ir jums

baigsis kalėjimu. Bet aš truputį kitoks, truputį išprotėjęs... – Adrianas išsišiepė tarsi piktadarys scenoje. – Taigi leisiu iš manęs palupikauti.

– Ar galiu jumis pasitikėti? – paklausė Vulfas.

Adrianas šiurkščiai nusijuokė.

– O tai, pone Vulfai, – jis prabilo griausmingai, tarsi pasipūtęs dėstytojas iš tribūnos, – savaime suprantama, jau toks klausimas, kurį turėčiau užduoti *aš*.

Vulfas nustėro.

– Šiuo atžvilgiu jūs nesate labai išmanus, pone Vulfai, ar ne?

– Išmanus kame? Jei kalbėsime apie kompiuterius ir naršymą internete, aš velniškai geras *ekspertas*.

– Ne. Aš kalbu apie nusikalstamumą.

Vulfas papurtė galvą. Vėl nusisuko į kompiuterį.

– Aš ne nusikaltėlis. Ir niekad nebuvau.

– Apie tai galėsime padiskutuoti kitą kartą.

– Tai ne *nusikaltimas*, profesoriau. Tai, kas man patinka. Tai tik... – Jis nutilo, bet Adrianas taip ir nesuprato – ar dėl to, kad suvokė, kaip kvailai tai skamba, ar dėl ko kito.

– Gerai, profesoriau. Svarbiausia, kad vienas kitą suprastume. Dvidešimt gabalų.

Adrianas tikėjosi išgirsiąs dar kokį nors grasinimą, pavyzdžiui, *jei man nesumokėsite, aš...* bet nelabai nutuokė, ko kuris nors iš jų galėtų dar griebtis. Vulfui reikia pinigų. Bet jis žino, kad Adrianas gali tiesiog išeiti pro duris. Adrianas pamanė, kad balansas tobulas. Abu turi poreikių.

Taigi, žaidimą jiedu žais.

Jis nė nenutuokė, ar turi banko sąskaitoje dvidešimt tūkstančių dolerių ir ar apskritai *ką nors* tam Vulfui mokės. Abejojo. Ant peties pajuto Brajano ranką ir išgirdo jo balsą:

– Ir jis tai supranta, Audi. Jis nekvailas. Taigi, jis imsis dar vieno žingsnio. Turi būti tam pasiruošęs.

Vulfas nepastebėjo, kaip Adrianas lėtai linkteli.

– Aš nesu blogas žmogus, – pasakė Vulfas. – Kad ir ką tie farai šnekėtų.

Adrianas neatsakė.

– Aš tikrai nesu tas blogietis, – pasakė Vulfas, kone pasikartodamas. Jis kalbėjo tyliai, tarsi jam nerūpėtų, ką Adrianas mano.

– Aš taip ir nesakiau, – atsakė Adrianas.

Čia jis sumelavo ir, pasakęs tai garsiai, pasijuto kvailai.

Kompiuterio klavišai ėmė tarškėti tarsi negarsus būgnų ritmas, įžanga į simfoniją.

– Ar čia ji? – staiga paklausė Vulfas.

Buvo jau gerokai po pietų, Terė Kolins sėdėjo automobilyje prie Riginsų namų ir kaupė jėgas nueiti prie durų ir pranešti blogas žinias. Netoliese ant medžio kamieno kažkas pakabinęs – ji pagalvojo, kad turbūt Skotas – pačių išspausdintą skelbimą su Dženiferės nuotrauka ir žodžiu DINGO riebiomis juodomis raidėmis. Dar ten buvo parašyta, kada ją *matę paskutinį kartą,* ir prašymas: *jei pamatysite, paskambinkite* nurodytais telefono numeriais.

Ji buvo kiek nustebusi, jog jis dar neapskambino televizijos kanalų. Jei kas dingsta, tokie žmonės kaip Skotas linkę tai paversti cirku. Merė štai stovi priešais kameras ir šviesas, nusiverkusi grąžo rankas ir meldžia – *kad ir kas laikote mažąją Dženiferę, labai prašau paleisti ją.* Terės nuomone, tai ir beprasmiška, ir apgailėtina.

Terė pasiėmė kelis dokumentus ir dingusio asmens duomenų anketos kopiją. Tie popieriai sudarys įspūdį, kad ji uoliai dirba, nors iš tikrųjų nusivylimai ėjo vienas po kito. Medžiagą apie autobusų stoties apsaugos kamerų įrašus ir pokalbių su Adrianu Tomu užrašus ji buvo palikusi darbe.

Terė atsiduso ir atsigręžė į Riginsų namą. Pagalvojo – ką daryčiau,

jei dingtų mano vaikai. Suprato, kad apimtų nenumaldomas noras bėgti nuo visų namuose įsirėžusių prisiminimų, ir kartu negalėtų atsikratyti vilties, kad *privalo* būti ten ir laukti, jei kartais nutiktų neįtikėtina ir dingęs vaikas įžengtų pro duris.

Nepakeliama, pagalvojo ji. *Šitiek skausmo ir nežinomybės.*

Gaila, kad nesugebu dirbti geriau, pasakė sau.

Išlipus iš automobilio ir einant šaligatviu prie Riginsų namo ją pribloškė atskirties jausmas. Prie kitų namų žmonės naudojosi paskutinėmis dienos šviesos valandomis, grėbė nuo žiemos užsilikusius lapus, soduose, kur galiausiai prabudo pavasaris, sodino daugiamečius augalus. Ūžė elektriniai pjūklai ir žoliapjovės, visi baiginėjo neišvengiamus priemiestinius darbus, atidėtus per visas tamsias praėjusios žiemos dienas.

O Riginsų namas priešingai – nerodė jokių gyvybės ženklų. Jokio triukšmo. Jokio judėjimo. Atrodė, tą namą plėšo stiprūs vėjai ir jis negali išsivaduoti iš žiemos gniaužtų.

Ji pabeldė, pasigirdo šlepsėjimas ir durys plačiai atsidarė.

Tarpdury stovėjo Merė Rigins. Jokio pasisveikinimo. Jokių malonių žodžių.

– Detektyve, – pratarė ji. – Turite žinių?

Merės akyse ji pamatė ir viltį, ir siaubą.

Terė pažvelgė už jos. Skotas Vestas sėdėjo prie stalo priešais kompiuterį. Atsisuko nuo savo darbo ir įsistebeilijo į Terę.

– Ne, – atsakė Terė. – Deja, ne. Tik noriu informuoti jus, ką nuveikėme.

O paskui paklausė:

– Gal jūs ką girdėjote? Gal kas su jumis susisiekė? Kas nors, kas...

Ji nutilo, pamačiusi tuštumą Merės Rigins veide.

Ją paragino užeiti į svetainę, o ten Skotas Vestas parodė jai savo sukurtus feisbuko puslapį ir specialų tinklalapį, prašančius informacijos apie Dženiferę. Kol kas nė viena, nė kita nieko nedavė, bet Terė

pareigingai išsispausdino visus atsiųstus įrašus. Ji žinojo, kad feisbuke reaguojama į kiekvieną policijos prašymą ir kad gali atsekti visas sąsajas tinklalapyje, jei žinios atrodytų nors ką žadančios.

Bėda ta, kad dauguma įrašų ar pranešimų buvo maždaug tokie: *Meldžiamės už jos sielą. Jėzus žino, kad dingusių vaikų nebūna, būna tik tie, kuriuos jis pasišaukė,* arba *O, kad toji dingusioji dabar sėdėtų man ant veido. Niam niam.* Tokia šlykšti reakcija visai nuspėjama, kaip ir religinio pobūdžio. Būta ir įrašų *puikiai žinau, kur ji yra,* bet toliau aiškinti tie siūlėsi tik už pinigus. Terė mintyse liepė sau prisiminti pranešti FTB apie visus atvejus, kur nors kiek kvepia pinigų prievartavimu.

Ji skaitė visą tą medžiagą kompiuteryje ir suprato, kad nagrinėdama tuos rašytojus gali šitaip praleisti ir visą savo gyvenimą. Detektyvės akimis, čia ir yra bėda, kai su tuo prasidedi. Jei ir *būtų* kas nors, iš tikrųjų ką nors žinantis, būtų sunku išskirti jį iš visų tų bepročių ir iškrypėlių, kuriuos be galo traukia sielvartas. *Gyvenimas,* pasvarstė Terė, *paprastai padvigubina tragediją. Tarytum žmonėms nepakaktų to pirmojo smūgio. Jie jaučia poreikį dar ir kandžiotis, ir įžeidinėti.*

Įdomu, paklausė savęs, ar tai taikytina tik interneto platybėms. Kai atskleidi ką nors asmeniška, tarsi leidi svetimiems užlipti tau ant galvos.

– Nemanote, kad kas nors čia gali būti jums naudinga? – paklausė Skotas.

– Nežinau.

Jis pažvelgė į ekraną.

– Aš žinau, – niūriai pasakė.

Skotas dvejodamas apsidairė po kambarį. Merė Rigins buvo išėjusi išvirti visiems kavos.

– Darau tai dėl jos. Kad ji jaustųsi kaip nors padedanti ieškoti Dženiferės. Tai lyg pasivažinėjimas po apylinkes, tarsi galėtum surasti ją ant šaligatvio it gulinčias pamestas pirštines. Bet juk taip nebūna, tiesa?

– Nežinau, – sumelavo Terė. – Gal tai ir gali padėti. Yra buvę atvejų, kai padėjo. Bet vėlgi...

Skotas įsiterpė ir, kaip jam įprasta, užbaigė jos sakinį.

– ...kur kas dažniau tai tik bevaisis pastangų procesas. Tiesa, detektyve?

Akimirką Terė pagalvojo, koks turi būti žmogus, kad pokalbyje pavartotų tokius žodžius, kaip *bevaisis pastangų procesas*. Ji pasistengė laikytis ramiai ir nerodyti emocijų, tik pritariamai linktelėjo.

Atrodė, kad Skoto tikrovė paremta tam tikru kietaširdišku žiaurumu ir atsiribojimu. Matyt, tai išsivysto dėl tų jo terapijos seansų.

– Aš stengiuosi padėti jai pažvelgti faktams į akis, – pasakė jis. – Praėjo jau daug dienų. Dienos bėga viena po kitos. Valandos lekia, o mes čia sėdime tarsi laukdami, kol Dženiferė paskambins ir pasakys: „Sveiki, gal galite paimti mane iš autobusų stotelės?“ Bet aišku kaip dieną – to skambučio nebus. Nieko negirdėjome. Atrodo, lyg Dženiferė būtų skradžiai žemę prasmegusi.

Skotas atsilošė ir sumosavo rankomis.

– Dabar čia mauzoliejus. Juk negali Merė visą likusį gyvenimą sėdėti tamsoje ir laukti.

Terė pagalvojo, kad būtent taip Merė ir elgsis. Visi visuomet nori, kad žmonės būtų realistai, bet tik tol, kol dingsta jų pačių vaikas. Tada realybė pradingsta. Telieka daryti, kas įmanoma.

Ir tai niekada nesibaigs, suprato ji.

Terė nemanė, kad tos kalbos apie *žvelgimą faktams į akis* turi kokią nors prasmę. Bet staiga suvokė, kad Riginsų namuose sprendžiamoje lygtyje ji atsidūrė ne toje pusėje. Paėmė kavos puodelį iš Merės Rigins rankų ir stebėjo, kaip ji sėdasi priešais. Ji dabar ims greitai senti, pagalvojo Terė. *Kiekvienas mano žodis užkraus jai papildomą metų naštą. Kai pradėsiu, jai vis dar bus keturiasdešimt, o kai baigsiu – ir visas šimtas.*

– Labai gaila, bet gerų žinių pranešti negaliu, – tyliai pasakė ji.

35

SIRENA ŠIURPIAI GARSĖJO, ir Dženiferei atrodė, kad ji kaukia čia pat prie jos kameros. Staiga sirena nutilo. Dženiferė išgirdo duslius trenksmus – bum, bum! – tarsi būtų užtrenkiamos automobilio durelės, o paskui – tarsi automato šūviai – kažkas ėmė trankyti kažkokias toli esančias duris. Ji neišgirdo, kad kas šauktų „Atidarykit, policija!", bet tai nuskambėjo jos vaizduotėje, ypač kai išgirdo skubius žingsnius, mušančius būgnų ritmą viršuje.

Ji sėdėjo ramiai, sustingusi – ne todėl, kad jai taip liepta, bet veikiau dėl tų užvaldžiusių vaizdinių, besiformuojančių kažkur tamsoje, tiesiai priešais ją.

Į širdį kažkaip neaiškiai įsismelkė žodis *išgelbėjimas*.

Dženiferė žioptelėjo, kažkas jai iš vidaus išsiveržė ir virto rauda. Viltis. Galimybė. Palengvėjimas. Visa tai ir daug daugiau ją užliejo nesulaikoma jaudulio upe.

Ji žinojo, kad filmavimo kamera ją stebi, ir, jei ta kamera fiksuoja visus jos judesius, suprantama, visa rodoma kažkur ekrane. Tačiau dabar pirmą kartą buvo kažkas kitas, kas galbūt pas ją užeis. Ne tie vyras su moterim, kažkas kitas. Ne koks nors anonimas be pavidalo.

O tas kažkas gal bus jos pusėje. *Ne*, pagalvojo ji, *jis tikrų tikriausiai bus mano pusėje.*

Dženiferė vos vos pasisuko į kameros duris. Pasilenkė ir įsiklausė.

Stengėsi išgirsti balsus, bet nieko nesigirdėjo, tik tyla. Tai į gera, pasakė ji sau.

Mintyse Dženiferė ėmė piešti paveikslą to, kas vyksta.

Jie turėjo atidaryti lauko duris. Juk negali nuvyti farų, kai jie beldžiasi. Vyksta pokalbis: „Ar jūs?..“ ir „Turime pagrindo manyti, kad čia laikote merginą. Dženiferę Rigins. Ar pažįstate ją?“ Tiedu vyras su moterim atsakys – ne, bet tie farai taip lengvai neišeis, nes jais nepatikės. Farai bus griežti. Jiems nepaaiškinsi. Jokių melų jie neklausys. Įsiverš vidun, o dabar jie jau visi turbūt sustoję kambaryje viršuje. Policininkai nepatiklūs, daug klausinėja. Mandagiai, bet griežtai. Jie žino, kad aš čia, o gal tiesiog žino, jog esu kažkur netoliese, bet dar nežino kur. Bet tai tik laiko klausimas, pone Rudakaili. Jie čia gali ateiti bet kurią akimirką. Vyras bando atsikalbinėti. Moteris stengiasi įtikinti tuos farus, kad čia viskas gerai, bet policijos neapgausi. Dabar tiedu vyras su moterim jau išsigąsta. Supranta, kad jiems viskas baigta. Farai išsitrauks pistoletus. Vyras su moterim bandys bėgti, bet juos apsups. Nebus kur bėgti. Farai dabar bet kurią akimirką išsitrauks antrankius. Šimtuose filmų ir serialų rodė, kaip tai daroma. Farai pargriaus juos ant grindų ir surakins. Gal ta moteris ims verkti, o vyras pradės keiktis: „velnias, eik tu šikt...“, bet farams tai nė motais. Nė truputėlio. Jie tai girdėję milijonus kartų. Vienas iš jų pasakys: „turite teisę tylėti“, o kiti išsisklaidys ir ims mūsų ieškoti, pone Rudakaili. Klausyk, klausyk, dabar jau tuoj pat juos išgirsime. Atsidarys durys ir kas nors pasakys: „Jėzau Marija!“ ar ką nors panašaus, o paskui jau mums padės. Nudauš tą grandinę man nuo kaklo. „Kaip jautiesi? Ar ką nors skauda?“ Nuplėš tą raištį. Kas nors sušuks: „Kvieskit greitąją!“, o kas nors kitas sakys: „Dabar jau nusiramink. Ar gali pajudėti? Papasakok, ką tau darė.“ Ir aš jiems papasakosiu, pone Rudakaili. Viską papasakosiu. Galėsi man padėti. O paskui nė nespėsim apsižiūrėti, man padės apsirengti ir čia knibždėte

knibždės paramedikų ir kitų farų. O aš būsiu viso to centre. Kas nors man paduos telefoną ir jame pasigirs mamos balsas. Verks iš laimės ir gal šįkart aš jai truputį atleisiu, nes labai labai noriu namo, pone Rudakaili. Tiesiog noriu namo. Gal dėl viso šito mums pavyktų pradėti viską iš naujo. Be Skoto. Gal eičiau į kitą mokyklą, kur vaikai ne tokie šlykštūs, ir viskas nuo šiol bus kitaip. Bus panašiai, kaip tais laikais, kai tėtis dar buvo gyvas, tik tiek, kad jo nebus, bet aš ir vėl jį galėsiu pajusti. Žinau, kad tai jis padėjo jiems mane surasti, nors ir yra miręs. Jis jiems tarsi pasakė, kur manęs ieškoti, jie čia atvažiavo, ir štai, prašom. O paskui, pone Rudakaili, farai mus išsiveš. Bus naktis, žybsės fotoaparatai, reporteriai šūkaus ir klausinės, bet aš nieko nesakysiu, nes važiuoju namo. Mudu su tavimi, drauge. Jie mus pasodins ant galinės sėdynės, užkauks sirena ir koks nors patrulis pasakys: „Ir pasisekė gi tau, Dženifere. Atvažiavom pačiu laiku. Tai ką, pasiruošus važiuoti namo?" O aš atsakysiu: „Taip. Labai." O po savaitės kitos man gal paskambins kas nors iš „60 minučių" ar CNN ir pasakys, kad sumokės milijoną dolerių tik už tai, kad papasakočiau jiems savo istoriją, ir tada, pone Rudakaili, mes jiems ir papasakosime, kaip čia viskas buvo. Būsime garsūs ir turtingi, ir nuo šiol viskas bus kitaip.

Bet kurią akimirką.

Ji įdėmiai klausėsi, laukė, kol iš tos fantazijos pasklis garsai ir pasitvirtins tai, ką ji suprato vykstant už jos kalėjimo sienų.

Bet jokių garsų nebuvo girdėti.

Vienintelis garsas – jos pačios kvėpavimas, tankus, švokščiantis.

Dženiferė prisiminė, kad jai liepta sėdėti ramiai ir tylėti. Žinojo, kad jie gali padaryti bet ką. Yra taisyklės, kurių laužyti nevalia. Svarbiausia – paklusnumas.

Bet tai buvo jos šansas. Ji tiesiog nežinojo, kaip juo pasinaudoti.

Kiekviena tylos sekundė skaudžiai dūrė ir gnybė. Ji drebėjo, raumenis tąsė pažįstami spazmai. Laikytis ramiai buvo faktiškai neįma-

noma. Atrodė, kiekvienas jos nervų galiukas, kiekvienas organas, kiekvienas pulso tvinksnis kažko reikalauja. Atrodė, kad ją kažkas suka, jautėsi tarsi sėdėtų amerikietiškuose kalneliuose, kur bėgiai staiga leidžiasi ir vagonėlis neria žemyn, į garsus ir greitį.

Dženiferė laukė. Tai buvo agonija.

Ji jautėsi taip, tarsi saugumas būtų už kelių colių.

Ištiesė kaklą, stengdamasi išgirsti ką nors, iš ko paaiškėtų, kas vyksta. Tačiau ją paralyžiavo tyla.

O tada ji pagalvojo: *Jau per ilgai, pone Rudakaili, jau per ilgai!*

Apimta panikos ji ėmė galvoti, ką gali daryti. Galėtų imti rėkti – *aš čia!* O gal žvanginti grandine? Galėtų nuversti lovą ar nuspirti unitazą. Padaryti ką nors, kad tie viršuje stabteltų, paklausytų ir suprastų, jog ji netoliese.

Daryk ką nors! Bet ką! Kad jie neišvažiuotų!

Pasidarė nebepakenčiama, ji nuleido kojas nuo lovos krašto, bet jos atrodė nusilpusios, be jokių jėgų. Ėmė drąsintis. Visa tuoj nutiks – ji žinojo, kad reikia šauktis pagalbos, trankytis, žviegti, klykti, daryti bet ką, kad tik prisišauktų.

Dženiferė prasižiojo ir susikaupė.

O tada, lygiai taip pat ūmai, sustojo.

Jie mane muš.

Ne. Policija tave išgirs. Ir išgelbės.

Jei farai neateis, mane nužudys.

Oras ėmė strigti krūtinėje. Atrodė, ją kažkas traiško.

Jie mane, šiaip ar taip, nužudys.

Ne.

Aš vertinga. Aš svarbi. Aš šį tą reiškiu. Aš Ketvirtas numeris. Jiems reikia Ketvirto numerio.

Ji buvo įstrigusi tarp galimybių. Viskas ją baugino.

Dženiferė juto privalanti gelbėtis. Bet atrodė, kad už tos kaukės plyti du takai, abu labai arti skardžio, ir ji nežino, kuris iš jų saugus ir

teisingas, suprato tik tiek, kad, kurį bepasirinktų, kelio atgal nebus, nes tie takai išnyks. Ji jautė, kaip skruostais ritasi karštos ašaros. Beprotiškai troško išgirsti ką nors, kas padėtų nuspręsti, kuriuo taku eiti, ir toji tyla kankino ją ne mažiau nei tai, ką jai padarė tiedu vyras su moterim.

Dženiferė pagalvojo: *Aš mirsiu. Vienaip ar kitaip, mirsiu.*

Nieko nebuvo galima suprasti. Viskas buvo neaišku. Neįmanoma iš tiesų suvokti, kas gera, o kas bloga. Ji stipriai suspaudė poną Rudakailį.

O paskui, tarsi kas primygtinai temptų jos ranką, kilstelėjo kaukės kraštą.

– Nedaryk to! – sušuko režisierius.

– Oi, daryk, daryk! – rėkė jo žmona aktorė.

Jiedu sėdėjo prikaustyti prie plačiaekranio televizoriaus, pakabinto ant plikų plytų sienos madingame Soho lofte Manhatane. Režisierius buvo liesas, bet tvirtas žmogelis, apie keturiasdešimties, puikiai prasigyvenęs kurdamas įvairių nevyriausybinių organizacijų finansuojamus dokumentinius filmus apie trečiojo pasaulio skurdą. Jo didingoji žmona – juodu neseniai sutuokė draugas gėjus, isteriškai palikęs kunigystę ir turbūt neturėjęs jokios įstatymiškos teisės tuokti – buvo lygiai tokia pat liekna, su ilgomis juodomis medūziškomis garbanomis. Ji gana dažnai pasirodydavo naktiniuose klubuose ir nedidelėse scenose, žinoma, ne tose, apie kurias rašo The New Yorker, *ir tai leido jai vargais negalais laikyti save aktore, nors paslapčiomis būtų mieliau įsitrynusi normaliai aktoriauti, kur gautų daugiau pinigų ir dėmesio.*

– Ji privalo kovoti ir išsilaisvinti! – susijaudinusi tęsė žmona.

Jos vyras papurtė galvą.

– Ji turi juos pergudrauti. Tai tarsi žiūrėtum į šautuvo vamzdį... – pradėjo jis, bet jį greitai nutraukė.

– Ji dar vaikas. Pergudrauti? Taip nebus.

Toji pora žiūrėjo jau antrą Kasbustoliau *serialą. Jiedu manė, kad už tai sumokėti pinigai naudingi jų darbui, tad gali būti nurašomi kaip darbinės išlaidos. Moderniausias kinas, vaidybos naujovės. Pažiūrėję Serialą nr. 4 jiedu dažnai leisdavosi į išsamias, prasmingas diskusijas apie tai, ką matė ir kaip tai susiję su šiuolaikinio meno pasauliu.* Kasbustoliau *abiem atrodė it pratęstas Vorholo gyvenimas ir darbas jo studijoje „Fabrikas", iš kurių dar prieš kelis dešimtmečius tyčiotasi, bet kuriuos jų autoritetai kritikai ir mąstytojai einant metams ėmė vertinti. Ketvirtas numeris aiškiai žavėjo juos, tačiau savo susidomėjimą jie pridengė intelektualiniu interesu – nenorėjo, kad jų dalyvavimas tame būtų aiškinamas kriminaliniais ar vujeristiniais motyvais. Draugams apie tai nepasakojo, nors per įvairius suėjimus pavakarieniauti, kai diskusija pasisukdavo į kino technikas ir internetą, kaip vietą, kur susiplaka kinas ir menas, ir vieną, ir kitą slapčia labai traukė pasisakyti apie Ketvirtą numerį ir ką ji jiems reiškia. Tačiau jie to nedarė, nors abu ir manė, kad daugelis žmonių, dalyvaujančių tose vakarienėse, turbūt irgi tai žiūri. Šiaip ar taip, juk ten jie apie tą tinklalapį ir sužinojo.*

Tačiau per dienų dienas ir naktis stebėdami Ketvirtą numerį jiedu susikūrė skirtingą santykį su ja. Režisierius į ją reagavo globėjiškai, jaudinosi, kas jai nutiks, vertino atsargiai, nenorėdamas, kad ji padarytų ką nors, kas sukeltų pavojų ir be reikalo keltų bangas; jo žmona – atvirkščiai, norėjo, kad Ketvirtas numeris maksimaliai rizikuotų. Kad pasinaudotų visomis galimybėmis. Norėjo, kad Ketvirtas numeris priešintųsi tiems vyrui su moterimi ir kovotų. Ji troško maišto, o jis kalbėjo apie atsargumą ir paklusnumą.

Ir abu manė, kad tai, ką jie dieną naktį rėkia Ketvirtam numeriui į ekraną, jai yra vienintelis būdas išgyventi.

Jiedu dažnai dėl šito ginčijosi. Sulig kiekvienu ginču vis giliau įsitraukė į Ketvirto numerio istoriją. Ir jis, ir ji siekė pagrįsti savo požiūrį. Žmona sukrykštė iš laimės, kai Ketvirtas numeris pirmąkart žvilgtelėjo pro

kaukės kraštą ir apžiūrėjo kamerą ir savo kambarėlį. O režisierius pašoko iškėlęs kumštį, kai, nepaisydama vyro grasinimų, Ketvirtas numeris sėdėjo nekrutėdama.

Jis sakydavo:

– Tiesą sakant, tai vienintelis būdas jai ką nors kontroliuoti. Ji turi būti tuščia vieta.

O aktorė atsakydavo:

– Jai reikia susikurti savo istoriją. Ji privalo imtis visko, ką gali, kad ir menkiausio dalyko. Tik tokiu būdu prisimins, kas ji yra, ir privers tuodu laikyti ją žmogumi, o ne daiktu.

– Taip niekada nebus, – atsakydavo vyras.

Šitai – kaip ir kiti pokalbiai – skambėdavo kaip kivirčo pradžia. Tačiau jie visada baigdavosi tuo, kad jis imdavo glostyti žmonos šlaunį, o ji prie jo prisiglausdavo. Žavėjimasis Serialu nr. 4 buvo tarsi įžanginė glamonė.

Taigi dabar, savo lofte, valgydami skanią vakarienę ir jau išgėrę butelį brangaus baltojo vyno, jie pusnuogiai prikaustyti stebėjo dramą ir po kelių minučių ruošėsi traukti į lovą.

– Kokia galimybė, po velnių! – kone suriko žmona. – Čiupk tą momentą, Ketvirtas numeri! Nepraleisk!

Ji vartojo žodžius, nugirstus per pobūvius bendraujant su psichologais.

– Klausyk, tu neteisi, visiškai neteisi, – atsakė jai režisierius, žiūrėdamas į ekraną ir pats jau keldamas balsą. – Jei ji neklausys jų, ko gero, gali prisiprašyti bet ko. Jie supanikuos. Ir gali...

Jo žmona parodė į ekrano kampą. Ketvirtas numeris pakėlė ranką prie antkaklio. Tas judesys prikaustė jų dėmesį. Staiga ekrane vaizdą pradėjo rodyti kitu kampu, iš viršaus ir už Ketvirto numerio nugaros. Režisierius pastebėjo tą pasikeitimą ir iškart suprato, ką tai reiškia, tada entuziastingai palinko į priekį. Tačiau aktorė rodė visai į ką kita.

Dženiferė paspaudė poną Rudakailį po pažastim ir pakėlė rankas prie antkaklio su grandine. Ji suprato, kad gali rinktis iš trijų dalykų: kelti triukšmą. Bandyti pabėgti. Nieko nedaryti ir melstis, kad atvyktų policija.

Pirmasis yra būtent tai, ką jai *griežtai* uždraudė. Ji nenutuokė, ar tie policininkai viršuje galės jai padėti. Visai gali būti, kad jos kamera nepraleidžia garso, ir jei vyksta tai, kas jai atrodo, vyksta. Pagalvojo, kad tiedu vyras su moterimi yra tiek daug visko kruopščiai suplanavę; taigi jai reikia elgtis kaip nors netikėtai.

Toji mintis ją šiurpino.

Ji suprato esanti ant bedugnės krašto. Stengėsi išsilaikyti, bet ją užplūdo beprotiška energija.

Dženiferė ėmė plėštis šuns antkaklį.

Draskė ir plėšė nagais. Griežė dantimis.

Labai keista, bet kaukės nenusimovė. Tarytum jai būtų per sunku daryti abu uždraustus veiksmus.

Dženiferė jautė, kaip lūžinėja nagai; kad nusidrasko odą iki kraujų. Kvėpavo tarsi nardytoja, įkliuvusi tarp bangų, bandė gaudyti orą.

Paskutiniai dar likę stiprybės lašai išseko plėšiant tą antkaklį. Ponas Rudakailis išslydo jai iš po pažasties ir nukrito ant grindų prie kojų. Ji kūkčiojo iš skausmo.

Ji norėjo rėkti, bet tą sekundę, kai jau plačiai prasižiojo, pajuto, kad medžiaga ima plyšti. Ji žioptelėjo ir ėmė tampyti ją it laukinė.

Ir staiga ji nukrito.

Dženiferė kūkčiojo, kone griūdama atgal ant lovos.

Išgirdo, kaip sužvangėjo ant grindų krentanti grandinė.

Dženiferę apsupo tyla, tačiau jai atrodė, kad ausį rėžia kažkokia nedarni garsų uvertiūra, tarsi kas brauktų nagais per klasės lentą ar tiesiai virš galvos skristų reaktyvinis lėktuvas. Ji užsispaudė rankomis ausis, kad jo nebegirdėtų.

Stengėsi išlaikyti pusiausvyrą, nes toji staigi laisvė ją apsvaigino.

Tarsi ta grandinė būtų ją laikiusi ore lyg marionetę, o dabar, staiga, kojos pasidarė guminės, o raumenys glebūs tarsi vėjo blaškoma suplyšusi vėliava.

Kaukė liko kaip buvusi. Dženiferei skriejo šimtai minčių, bet galvoje klykiantis siaubas jas visas temdė. Drebančiomis rankomis ji paėmė už kaukės krašto ir ją nusiplėšė.

Nusiplėšusi tą juodą skudurą pasijuto tarsi ūmai pažvelgusi į saulę. Pakėlė ranką ir sumirksėjo. Akys ėmė ašaroti, pamanė, kad bus apakusi, bet netrukus regėjimas grįžo, susifokusavo tarsi kino kamera.

Dženiferė apsidairė.

Apmirusi pažvelgė tiesiai į pagrindinę filmavimo kamerą už kelių pėdų. Norėjo ją sudaužyti, bet nedaužė. Tik tyliai pasilenkė ir pakėlė pliušinį meškiuką.

Paskui lėtai pasisuko į stalą, kur tada, kai prieš kelias dienas žvilgtelėjo pro kaukės kraštelį, matė gulinčius savo drabužius.

Jų nebebuvo.

Ji susverdėjo, tarsi gavusi per veidą. Iš baimės ją pradėjo pykinti, sunkiai nurijo seiles. Tikėjosi savo drabužių, tarsi užsimovusi tuos džinsus ir nutrintą džemperį būtų visu žingsniu arčiau jai pažįstamo gyvenimo, o stovėdama nuoga kameroje paprasčiausiai tęstų tą gyvenimą, į kurį ją šitaip įsviedė. Ji stengėsi suvokti tas prieštaras, tačiau niekaip nepajėgė. Tik sukiojosi į kairę ir dešinę ir ieškojo drabužių, tikėdamasi, kad jie tiesiog bus padėti į kitą vietą. Tačiau kambary buvo tuščia – jei neminėsim lovos, filmavimo kameros, nukritusios grandinės ir unitazo.

Viena jos dalis ją ramino, *viskas gerai, viskas gerai, juk gali bėgti ir kaip stovi,* bet jei toji mintis ir įsliūkino į galvą, tai labai nedrąsi. Dženiferė žengė į priekį.

Negalvodama, ką toliau darys, ji nesiliovė sau kartoti: *bėk bėk bėk.* Tebuvo kažkokia neaiški mintis, kad reikia kaip nors iš čia išsiveržti ir šauktis tos policijos viršuje. Jos fantazijos nuolat kito, mainėsi sulig

kiekvienu kad ir menkiausiu veiksmu. Dabar jai reikėjo surasti policiją, o ne atvirkščiai.

Ji giliai įkvėpė ir basa nušlepsėjo cementinėmis grindimis, perėjo kamerą ir suėmė už durų rankenos.

Nebūkit užrakintos, nebūkit užrakintos...

Ji suspaudė durų rankeną. Ir nulenkė.

Ponas Rudakaili, mudu laisvi!

Ji atsargiai, kaip įmanoma tyliau atidarė duris. Įsitempė ir tarė sau: *Pasiruošk. Bėgsime. Smarkiai. Greitai. Bėk taip smarkiai ir taip greitai, kaip dar niekada nebėgai.*

Ji teturėjo laiko vieną kartą kvėptelėti ir žvilgtelti, kur esanti. Pamatė tamsų, senomis dulkėmis nuklotą rūsį, voratinkliais apaugusį purviną langą mediniais rėmais, pro kurį matėsi tamsus nakties dangus, ir staiga ją apakino šviesa, ryškesnė už bet kokią kada matytą, ji sprogo akyse ir kaipmat apakino. Aiktelėjo, spausdama prie savęs meškiną, bandydama atsispirti tam sprogimui. Atrodė, kad į ją lekia ugnis.

Staiga viskas pajuodavo, ant galvos jai nukrito gaubtas – toks kaip tas, kurį jai užmovė, kai pagrobė – ir atėmė šviesą. Prieš imdama dusti ji dar išgirdo šiurkštų moters balsą: „Prastas sprendimas, Ketvirtas numeri." Dar sekundę ji aršiai priešinosi, bet paskui ją bloškė žemėn ir skausmingai sugniaužė. Visas tas siaubas, kurį patyrė per pastarąsias dienas, susikaupė į vieną kraupią sekundę ir lyg koks sūkurys nulėkė į didžiulę juodą skylę.

Aktorė papurtė galvą.

– Po velnių, – pasakė nuliūdusi, bet vis tiek sužavėta. – Po velnių.

Režisierius atsiduso.

– Sakiau tau, – tyliai sušnibždėjo, žvelgdamas į beviltiškai besipriešinančią Ketvirtą numerį.

– Kaip negerai, – pasakė žmona.

Bet transliacijos neišjungė. Tik suspaudė jam ranką ir sudrebėjo, ir jiedu vėl susėdo ant sofos, niekaip negalėdami atsiplėšti. Žiūrėjo toliau.

Tuo pačiu metu Džordžijos universiteto Tau Epsilon Fi *bendrabutyje studentas virpėdamas siuntė žinutę vėlyvoj paskaitoj įstrigusiam kambariokui. Jis rašė: „Eik tu sau! Mes laimėjom! Užsiraukia. Nepamatei.“*

Nekaltybės laikrodis ekrano kampe sustojo ties skaičiumi, šis keliskart raudonai supulsavo, o paskui virto nuliu.

36

– Ne, – pasakė Adrianas. – Ne. Ne. Ne. Ne, – kartojo.

Ekrane viena po kitos mainėsi merginų nuotraukos. Visos jos dalyvavo įvairiuose sekso aktuose arba šiaip pozavo internetinei vaizdo kamerai panirusios į putas, po dušu, nuogos uoliai dažėsi arba geidulingai maivėsi priešais vyrą ar kitą moterį. Vyrai paprastai buvo tatuiruoti, o moterys – banguotais šviesiais plaukais, kai kurios – kylančios pornografijos žvaigždės. Kitos – eilinės mėgėjos. Studentės arba palydovės pagal iškvietimą. Visos, regis, žaidė su kamera. Adrianas pagalvojo, kad jos visos atrodo vaikiškos ir gražios, ir kartu paslaptingos. Jis tyliai keikė save: *Metų metus studijavai psichologiją ir vis vien nesupranti, kodėl kas nors gali šitaip demonstruotis bet kuriam nepažįstamajam, norinčiam pažiūrėti.*

Tiesa, vieną atsakymą jis žinojo. Pinigai. Bet vis tiek tai jam atrodė nesuprantama.

O paskui kilo dar viena mintis: *Ta kamera nėra vieša. Tai tik priemonė pasirodyti.*

Adrianas pasisuko į Vulfą, vartantį tuos paveikslėlius. Tikėjosi, kad šis supyks, susinervinęs mosuos rankomis, nes būtent taip jau-

tėsi *pats*, bet tas nieko panašaus nedarė. Tiesiog toliau spaudė klavišus ir rodė vaizdus, eidamas į vieną tinklalapį po kito. Atrodė, tarsi kompiuterio ekrane kristų pornografijos krioklys. Vulfas meistriškai spragsėjo, beveik nestabteldamas ilgiau pažiūrėti į nuotraukas ar videofilmukus, nekreipdamas dėmesio į dejones ir dūsavimus, sklindančius iš garsiakalbių. Adrianas irgi pagavo žiūrėjimo ritmą, beveik nekreipdamas dėmesio į konkretaus vaizdo detales, tarsi tas bukinantis kartojimas kažkaip būtų jį paskiepijęs nuo to, ką mato akys, ir jis teieškojo išdavikiškų ženklų, jog jiedu aptiko Dženiferę.

Jis pasimuistė kėdėje.

– Pone Vulfai, – lėtai pasakė, – ar mes čia teisingai ieškome?

Vulfas sustojo. Paspaudė kompiuterio garso išjungimo mygtuką, ir mergina, besiraitanti, Adriano nuomone, iš apsimestiniausios aistros, liko be garso. Pakėlė lapą su jo paties sudarytu sąrašu. Ten buvo prirašyta .com adresų ir tinklalapių pavadinimų, tarkim, *Screwingteenagers.com* ar *Watchme24.com*. Adrianas pagalvojo, kad visų seksualinę potekstę turinčių žodžių kombinacija virto kokiu nors tašku interneto žemėlapyje.

– Dar liko daug vietų, kurių neperžiūrėjau, – pradėjo jis, o paskui papurtė galvą.

Adrianas pamėgino dar kartą:

– Ar teisingai, pone Vulfai?

– Ne, profesoriau, – atsakė tas. Ir parodė į moterį priešais. – Ir, – neskubėdamas pridūrė, – tikriausiai dabar jau supratote, kad nedaugelis iš jų verčiamos daryti tai, ko nenori.

Adrianas pažvelgė į ekraną. Jautėsi tarytum po sunkaus mūšio.

– Ne, aš ne visai teisingai sakau, – tęsė Vulfas. – Gal jos ir priverstos tai daryti, nes neturi pinigų ar darbo, o gal dėl to, kad daugiau nieko nesugeba. O gal jas kas nors verčia iš vidaus, nes tai jaudina. Gal. Bet, žinoma, tai ne tokie atvejai kaip mažosios Dženiferės, ar ne? – Vulfas pabaigė klausimu.

Adrianas linktelėjo.

– Jo, – pasakė Vulfas. – Net ir tos mėgėjos ar moksleivės, dedančios savo nuotraukas feisbuke, aiškiai kur kas vyresnės nei ta jūsų ieškoma mergaitė. Ir visi šitie tinklalapiai, na, kad jų neužrauktų, labai prisižiūri, kad net ir paauglės, filmuojančios save telefonu ir besislapstančios, kad nerastų mama ir tėtis, būtų mažiausiai aštuoniolikos. Niekas nenori įsivelti į... – jis nutilo.

Adrianas pakėlė į jį akis.

Įdėmiai įsižiūrėjo. Suprato, kad tie adresai, kur Vulfas kreipė paiešką, per daug legalūs ir visiems prieinami. Adrianas pasvarstė, ar tik Vulfas jo netikrina.

– Pone Vulfai, juk jūs šios srities žinovas. Tai ir patarkite man.

Atrodė, kad Vulfas susimąstė, paskui pasiėmė nuo grindų butelį vandens. Išgėrė didelį gurkšnį. Tada suglamžė lapus, prirašytus tinklalapių, kuriuose naršė, adresų.

– Turiu vieną idėją. – Vulfas ėmė suptis kėdėje, pagalvojo, o paskui tęsė: – Na, jūs žinote tikslią dieną, kada dingo mažoji Dženiferė, taigi, jei ji kažkur čia, tai turi būti nauja. Dauguma šių tinklalapių egzistuoja jau senokai. Keičiasi tik veidai. Bet ne veiksmas.

Adrianas linktelėjo.

– Prievarta, pone Vulfai. Vaikas yra verčiamas.

Vulfas pakėlė skrajutę ir pažvelgė į Dženiferės nuotrauką.

– Vaikas, sakote, ką? Atrodo graži...

Matyt, Adrianas atrodė gerokai įsiutęs, nes Vulfas kilstelėjo ranką.

– Suprantu. Jūs matote vaiką. Aš matau, na... – Jis nutilo. Adrianas spėjo, kad jis ruošėsi pasakyti ką nors, kur būtų ir žodis *prisirpusi*. – Gerai, profesoriau. Dabar mes žengsime į pavojingus vandenis. Ar tikrai norite tęsti?

– Taip.

– Į baisias tamsybes. Pažvelkite į didžiąją dalį šios medžiagos, profesoriau. Gal tai ir labai atvira. Kai kuriems net gali atrodyti šlykš-

tu. Ar šokiruoti, po velnių, ką aš žinau. Bet to čia nebūtų, jei kur nors neatsirastų tokių, kurie mielai susimoka, kad tai pažiūrėtų. Yra užtektinai *tokių*, kad visos svetainės, kur buvome užėję, užsidirbtų. Tad įpaišykite mažąją Dženiferę į šią schemą ir žinosime, kur ieškoti.

– Liaukitės ją vadinęs mažąja Dženifere, pone Vulfai. Tai skamba tarsi...

Vulfas nusijuokė ir užbaigė sakinį:

– ...*menkinamai*?

– Gerai sakote.

– Ką gi, pabandysiu. Bet turite suprasti viena. Internetas viską sumenkina.

Vulfas pažvelgė į susipynusius kūnus ekrane.

– Ką čia matote, profesoriau?

– Matau porą žmonių, užsiimančių seksu.

Vulfas papurtė galvą.

– Jo, taip ir maniau, kad taip pasakysite. Taip sakytų beveik visi. Pažiūrėkit įdėmiau, profesoriau.

Adrianas pamanė, kad čia šneka Vulfas, bet paskui atpažino Brajano balsą. Ir jis buvo ne vienas. Atrodė, tarsi po vienos haliucinacijos eina kita, ir Adrianas palinko į priekį, stengdamasis atskirti balsus, ir galiausiai suvokė, kad Brajano žodžiai aidi Tomio balsu.

– Pažvelk giliau, – išgirdo jis.

Sekundę jis sutriko, nesuprasdamas, iš kur sklinda šis paliepimas. O paskui sumetė, kad *čia* Tomis. Iš laimės jam norėjosi juoktis. Jis jau buvo beveik netekęs vilties išgirsti savo sūnų.

– Pažvelk giliau, – pasigirdo antrą kartą. – Kaip tau sakiau, tėti. Pasinaudok poezija. Psichologija. Mąstyk kaip nusikaltėlis. Pabandyk atsidurti žiurkės vietoje. Kodėl jos bėga vienu, o ne kitu labirinto koridoriumi? Kodėl? Ką jos gauna ir kaip gauna? Pirmyn, tėti, tau pavyks.

Adrianas sušnibždėjo sūnaus vardą. Vien ištarus žodį *Tomis* jį užliejo įvairios emocijos; meilė ir prarastis, viskas sukosi viduje. Jis no-

rėjo paklausti sūnaus: *ką sakei?* – bet žodžiai dingo nuo liežuvio galo, nes Tomis nutraukė jį toliau atkakliai klausinėdamas.

– Durpynų žudikai, tėti. Kas jiems pakišo koją?

– Jie patys atsiskleidė.

– Ir ką tai reiškia, tėti?

– Tai reiškia, kad jie pernelyg pasitikėjo savimi ir atsisakę anonimiškumo nebegalvojo apie pasekmes.

– Ar ne to tau ir reikėtų ieškoti?

Sūnaus balsas skambėjo tvirtai ir ryžtingai. Tomis visada gebėdavo atrodyti visiškai valdantis padėtį, net kai viskas imdavo byrėti. Todėl jis ir buvo toks geras karo lauko fotografas.

Adrianas vėl pažvelgė į ekraną.

– Ei, profesoriau...

Vulfas atrodė sutrikęs.

Adrianas ėmė kalbėti tarsi dėstytojo klausinėjamas studentas.

– Aš čia matau merginą, kuri nežinia kodėl nori būti šiame ekrane, – pasakė jis. – Matau kažką, kas žaidžia pagal tam tikras taisykles, nori vaidinti. Matau tą, kurios niekas neverčia savęs darkyti.

Vulfas nusišypsojo.

– Čia pasakėt poetiškai, profesoriau. Aš irgi taip galvoju.

– Matau išnaudojimą. Komerciją.

– Ar įžvelgiate blogį, profesoriau? Daugelis žmonių sakytų matantys amoralumą ir ištvirkimą, ir kartu kažką gąsdinančio ir siaubingo. O tada jie liautųsi žiūrėję.

Adrianas papurtė galvą.

– Mano srityje mes neteisiame. Tik nagrinėjame elgsenas.

– Kurgi ne. Ėmiau ir *patikėjau*.

Vulfą, regis, tai pralinksmino, bet Adrianas nesusierzino. Jis pagalvojo, kad tas seksualinis nusikaltėlis yra pats nemažai svarstęs, kas jis toks ir kas jį traukia. Kai Vulfas vėl pasisuko į kompiuterio klaviatūrą, Adrianas išgirdo Brajano šnabždesį į ausį:

– Ką gi, jis iškrypėlis ir nenormalus, bet, klausyk, jis aiškiai *ne* sociopatas. Argi tai ne velnioniškai keista?

Vulfas spaudė klavišus, ekraną užliejo raudona ir juoda spalvos. Brajano juokas nutilo. Stambiu planu rodė kažkokį bunkerį, pilną botagų ir grandinių, ir juodą medinį rėmą, kuriame vyrą su juoda tampria kauke atsidėjusi lupo stambi moteris, irgi apsitaisiusi juoda oda. Vyras buvo nuogas ir jo kūnas sudrebėdavo po kiekvieno smūgio. Iš malonumo ar skausmo, Adrianas nesuprato. Gal ir to, ir to.

– Va tokie va tamsūs vandenys, – pasakė Vulfas.

Adrianas dirstelėjo. Pažiūrėjo, kaip tas vyras dreba.

– Taip, matau. Bet čia...

– Tik pavyzdys, profesoriau.

Adrianas kurį laiką patylėjo.

– Mums reikia susiaurinti paiešką.

Vulfas ir vėl linktelėjo.

– Skaitote mano mintis.

Tikėdamasis, kad Tomis arba Brajanas žinos atsakymą, Adrianas kone norėjo išrėkti: *Tai kur man ieškoti?* – bet tiedu jį erzino savo tylėjimu.

– Mums reikia ieškoti įkalintų, – tarė jis.

Adrianas tęsė, o Vulfas, regis, kažką mąstė.

– Trys asmenys. Du pagrobėjai ir Dženiferė. Kaip jie įtraukia žmones į tai? Jiems reikia užsidirbti pinigų. Antraip ta paieška beprasmė. Taigi, suraskit man tuos pinigus, pone Vulfai. Suraskit man, kaip kas nors gali išnaudoti gatvėje pagrobtą mergaitę.

Adrianas neatlyžo. Jo balsas skambėjo tvirtai, tarsi neigdamas ligą. Kažkur giliai galvoje jam aidėjo brolio ir sūnaus plojimai.

Vulfas vėl pasisuko į kompiuterį.

– Įsitaisykit patogiai, – tyliai pasakė. – Tai bus nelengva, ypač tokiam senukui kaip jūs.

– O jums nesunku, pone Vulfai?

Vulfas papurtė galvą.

– Pažįstama teritorija, profesoriau. Visa tai jau esu matęs.

Jis toliau spaudė klavišus.

– Matote, jei esi toks kaip aš, nebūna, kad automatiškai suprastum, kas iš tikrųjų, – jis užstrigo, – tave traukia. Reikia pasigilinti. Kai tave užlieja idėjos ir aistros, tenka jose pasikapstyti. Iš pradžių nemažai pakeliauji mintimis, o paskui – kojomis.

Jis gūžtelėjo.

– O tada tave paprastai ir pagauna. Kai pats nežinai, ko ieškai. Kai žinai, ir, turiu omeny, tikrai žinai, profesoriau, tada rankos atrištos, nes gali planuoti turėdamas konkretų tikslą.

Adrianas pasvarstė: vargu ar kuris nors jo buvusio fakulteto dėstytojas galėtų pateikti tokią glaustą analizę sumišusių emocijų, lydinčių įvairiausius seksualinius nusikaltimus ir iškrypimus.

Staiga Vulfas stabtelėjo, laikydamas pirštą virš lemiamo klavišo.

– Turite pažadėti, kad būsite mano pusėje, – šiurkščiai išrėžė. – Turite prisiekti, kad galiu jumis pasitikėti, profesoriau. Užtikrinti, kad visa tai liks tarp mūsų.

Staiga Adrianas išgirdo, kaip abu, Tomis ir Brajanas, jį ragina. *Pirmyn, pameluok.*

– Taip. Garbės žodis.

– Ar galėsite žiūrėti, kaip ką nors prievartauja? Kaip ką nors žudo?

– Kiek pamenu, sakėte, kad realių žudynių filmų nebūna.

Vulfas papurtė galvą.

– Sakiau, kad jų nebūna sveiko proto pasaulyje. Kad tai mitas. Tačiau *nesveiko* proto pasaulyje gali ir pasitaikyti.

Vulfas giliai atsiduso ir tęsė:

– Matote, jei mane kada pričiuptų dėl šitų reikalų kompiuteryje arba jei koks faras, stebintis šituos dalykus, prisikastų ligi manęs, man būtų...

Adrianui neprireikė užbaigti sakinio.

– Ne. Aš reikalauju tai padaryti. Jei kas nors nutiks, tarkim, ateis policija, prisiimsiu visą kaltę.

– Visą kaltę.

– Taip. O jūs visada galėsite papasakoti tiesą, pone Vulfai. Kad siūliausi sumokėti, jei man parodysit, kur tai rasti.

– Jo, tik tiek, kad manimi, aišku, ims ir patikės, – sumurmėjo Vulfas, ir Adrianas pajuto, kad jis jau pasiekė ribą.

Viena vertus, Vulfas suprato, kokių problemų gali prisidirbti, net jei Adrianas jį pridengs. Kita vertus, Vulfas aiškiai norėjo tęsti. Vulfą labai traukė ten, kur jie suko. Iš to, kaip jis palinko prie klaviatūros, Adrianui tai buvo akivaizdu.

– Gerai, profesoriau, dabar mudu neriame į tamsą, – nusišypsojo Vulfas.

Adrianas suprato, kad šiose platumose jis dažnas lankytojas.

Seksualinis nusikaltėlis paspaudė tą paskutinį klavišą, ir ekrane pasirodė vaikai. Jie žaidė parke saulėtą dieną. Fone buvo matyti senoviniai pastatai ir akmenimis grįstos gatvės. Amsterdamas, pamanė Adrianas. Akies kampeliu pastebėjo, kaip Markas Vulfas nevalingai krūptelėjo. Paskui abu sunkiai nurijo seiles, tarsi gerklės būtų staiga išdžiūvusios, nors ir dėl visiškai priešingų priežasčių.

– Atrodo gana nekalta, ar ne, profesoriau?

Adrianas linktelėjo.

– Po minutės taip nebus.

Saulėta diena parke virto kambariu baltomis sienomis, jame stovėjo lova.

– Taigi, šitai žiūrėti ar net apie tai galvoti, – Vulfas palinko į priekį, – visiškai, po velnių, absoliučiai prieštarauja įstatymams.

– Pirmyn, – pasakė Adrianas, tikėdamasis, kad tai Brajanas verčia jį tęsti, nors jau kelias minutes neišgirdo iš haliucinacijos nė žodžio. Atrodė, ir tas šiurkštus miręs teisininkas šalia jo netekęs amo dėl to, kas vyksta ekrane.

Ištisas valandas jiedu keliavo po kompiuterinį pasaulį, kuris, atrodė, egzistuoja kažkokioje gretimoje visatoje, kurioje galioja visai kitos taisyklės, kitokia moralė, kur žaidimo taisyklės pataikauja žmogaus prigimčiai. Adrianas prisiminė, kad jos šaltu tekstu surašytos vadovėliuose, kuriuos jis duodavo studentams prieš kelis dešimtmečius. Tai buvo pasaulis, egzistuojantis jau amžių amžius, – niekas ten labai nepasikeitė, jei neminėsime pateikimo būdo ir tame dalyvaujančių žmonių. Šiaip Adrianą turėjo trikdyti tai, ką matė, bet dabar jis buvo mediciniškai nešališkas. Buvo tyrėjas, turintis tik vieną tikslą, ir viskas, kas praslinko prieš akis ir neatitiko teorijos *Kur yra Dženiferė*, buvo tuoj pat atmetama. Ne kartą, pamatęs kokį nors siaubingą išnaudojimą, jis nepatogiai pasimuistė ir pagalvojo – visa laimė, kad aš psichologas ir dabar netenku atminties. Dviguba apsauga, tarė jis sau, todėl ir galiu žiūrėti į tai, kas nusakoma žodžiu *siaubinga*, tai dings man iš galvos ir nevirs košmarais.

Vakarėjant tai ilgai dienai Vulfo motina retkarčiais pasirodydavo prie svetainės durų, neryžtingai reikalaudavo pažiūrėti savo serialų, bet pareigingasis sūnus ją kaipmat nuvydavo. Galiausiai jis paruošė jai nedidelę vakarienę ir paguldė miegoti pagal įprastinį vakaro ritualą, atsiprašinėdamas už televizoriaus monopolizavimą ir žadėdamas pailgintą situacijų komedijų vakarą rytoj. Atrodė, Vulfui nesinori atimti iš motinos šių akimirkų. Adrianas pastebėjo tą jo gailiaširdiškumą, bet kartu matė, kad nuo tų vaizdų jis alpėja iš malonumo. Kartais Adrianas pasakydavo „judam“, bet Vulfas reaguodavo ne iškart, nenorėdavo atsiplėšti nuo ekrano. Vulfas buvo ir įsiaudrinęs, ir atsargus. Adrianas pagalvojo, kad jis dar niekada nenaršė internete, sėdėdamas greta kito žmogaus.

Pajuto, kad visa tai bukinamai vargina.

Jie matė vaikus. Iškrypimus. Mirtį.

Viskas atrodė labai tikra, net jei ir suvaidinta. Viskas atrodė suvaidinta, net jei buvo tikrovė.

Adrianas suprato, kad riba tarp fantazijos ir tikrovės čia visiškai išsitrina. Jis jau nebesugebėjo suprasti, ar tai, ką mato, nutiko iš tikrųjų, ar sukergta su holivudinių specialiųjų efektų triukais. Teroristas, žudantis įkaitą, – tai turbūt realu, svarstė jis, bet vyksta kažkokiame požemių pasaulyje.

Vulfas ir toliau spaudinėjo klavišus, bet jau vis lėčiau. Adrianas įsivaizdavo, kad jį nuvargino tas balansavimas ties daugybės savo geidulių bedugne.

Buvo jau vėlu.

– Klausykit, – pasakė Vulfas, – reikia pailsėti. Gal ko nors užkąsti. Išgerti kavos. Nagi, profesoriau, atsipūskime. Ateikite rytoj, bandysime toliau.

– Dar keletą.

– Ar bent suvokiate, kiek pinigų jau išleidote? – paklausė Vulfas. – Vien tam, kad patektume į šitas svetaines. Vieną po kitos. Turiu omeny, kalbame apie tūkstančius...

– Pirmyn, – atsakė Adrianas. Ir bakstelėjo į ekrane pasirodžiusį sąrašą. *Padarysiubetka.com*, paskui *Maziejidraugai.com* ir *Kasbustoliau.com*.

Vulfas spustelėjo paskutinį.

Ir staiga išsitiesė.

– Tik pažiūrėkit. Už prisijungimą jie nori baisių pinigų. Brangi svetainė, – pasakė jis. – Tikriausiai siūlo ką nors *ypatinga*. – Paskutinį žodį jis ištarė labai susijaudinęs ir įkaitęs.

Jei neminėsim laikrodžio, juodame fone buvo tik raudonas užrašas ir kainoraštis. Nenurodyta, kas siūloma, o tai Adrianui bylojo, kad lankytojai jau žino, ko ten tikėtis. Tai jį suintrigavo. Vulfas tuo pačiu metu parodė į laikrodį.

Prie jo buvo parašyta: Serialas nr. 4.

– Ar tai neatitinka mergaitės dingimo laiko? – paklausė jis.

Adrianas greitai paskaičiavo. Atitinka. Jis palinko į priekį, ūmai užlietas visai kitokio entuziazmo nei tas, kuris sklido iš Vulfo.

– Sumokėkit, – pasakė.

Vulfas įrašė Adriano kreditinės kortelės numerį. Abu sėdėjo ir laukė patvirtinimo. Kai pinigai buvo nuskaityti, kambarį užliejo Bethoveno „Odė džiaugsmui“.

– Geras, – pasakė Vulfas, spausdindamas *Psichprofas* langelyje „naudotojo vardas“, o paprašytas susikurti slaptažodį išspausdino *Dženiferė*.

– Gerai, profesoriau, žiūrim, ką turim.

Dar vienas spustelėjimas, ir pasirodė internetinės kameros vaizdas. Ant lovos sėdėjo mergina su gobtuvu ant galvos. Buvo viena plikame rūsio kambaryje ir drebėjo iš baimės. Nuoga. Rankos surakintos ilga grandine, pritaisyta prie sienos.

– Nieko sau, – pasakė Vulfas. – Čia kažkas tokio.

Po tuo vaizdu pasirodė užrašas – *Pasisveikink su Ketvirtu numeriu, Psichprofe.*

Adrianas įdėmiai žvelgė į ekraną. Apžiūrėjo mergaitės odą, ieškodamas kokių nors požymių, kurie galėtų padėti. Nepastebėjo nieko.

– Nežinau, – pasakė, tarsi atsakydamas į klausimą, kurio nereikia garsiai užduoti.

Atsistojo ir prisiartino prie televizoriaus, tikėdamasis, kad iš arčiau ką nors geriau įžiūrės. Kambaryje televizoriaus ekrane buvo girdėti švokščiantis kvėpavimas ir duslus kūkčiojimas.

– Pažiūrėkit čia, profesoriau. Ant rankos.

Adrianas pamatė ant mergaitės rankos ištatuiruotą juodą gėlytę. Jam žiūrint Vulfas atsistojo šalia. Parodė į ekraną ir palietė jį ranka, tarsi galėtų paglostyti ten rodomą mergaitę.

Adrianas pamatė, į ką jis rodo. Ploną apendicito randą mergaitei ant pilvo.

– Bet ji atrodo kaip tik to amžiaus, ką, profesoriau?

Adrianas paėmė skrajutę apie dingusį asmenį. Neparašyta nei apie tatuiruotę, nei apie randą.

Jis susimąstė. Pamatė ant stalo Vulfo telefoną ir paėmė.

– Kam skambinsit? – paklausė Vulfas.

– O kaip jūs manot? – atsakė Adrianas.

Surinko numerį, bet negalėjo atplėšti akių nuo tos nuogos mergaitės, drebančios ekrane.

Terė Kolins pakėlė ragelį po trijų skambučių. Ji sėdėjo priešais Merę Rigins ir Skotą Vestą ir kokį šimtąjį kartą stengėsi paaiškinti tą patį. Atrodė, Merės Rigins ašarų šaltinis neišseks niekada, – tas kelias valandas, kol Terė sėdėjo šalia, jos liejosi nevaldomai. Detektyvės tai nestebino. Žinojo, kad jai būtų taip pat.

Telefonas rodė, kad skambina Markas Vulfas. Tai ją pribloškė. Buvo jau vėlu ir tai atrodė nesuvokiama. Seksualiniai nusikaltėliai *niekada* neskambina policijai. Būna tik atvirkščiai.

Išgirdusi Adriano balsą, ji visai nustebo.

– Detektyve, atsiprašau, kad taip vėlai skambinu, – pradėjo jis.

Jo balsas skambėjo keistai, skubotai. Terė Kolins pamanė, kad, kiek jiems teko bendrauti, Adrianas ir šiaip atrodė nestabilus. Bet kad per kurį nors jų susitikimą *skubėtų* – tikrai to nebuvo.

– Kas nutiko, profesoriau?

Ji kalbėjo atžariai. Tuo momentu Merės Rigins ašaros jai atrodė svarbesnės.

– Ar Dženiferė turi randą po apendektomijos? Ar ant jos rankos yra tatuiruotė su juoda gėlyte?

Terė jau ruošėsi atsakyti, bet stabtelėjo.

– Kodėl to klausiate, profesoriau?

– Tiesiog man reikia dėl kai ko įsitikinti, – atsakė jis.

Dėl ko įsitikinti? – pasvarstė ji. Tai jai sukėlė įtarimą, bet daugiau apie tai negalvojo. Nenorėjo elgtis žiauriai su tuo pamišusiu seniu, bet ir nesiruošė trikdyti Dženiferės motinos ir to buvusio patėvio tuo, kas gali būti neteisingai suprasta kaip viltis.

Ji pasisuko į Skotą ir Merę:

– Ar Dženiferė turėjo kokių randų ar tatuiruočių, kuriuos gal būsite pamiršę paminėti? – paklausė ji, ranka pridengusi telefoną.

Skotas nedelsė atsakyti:

– Absoliučiai jokių, detektyve. Ji juk dar beveik vaikas! Tatuiruočių? Jokiu būdu. Mes *niekada* nebūtume to leidę, kad ir kiek ji būtų prašiusi. Be to, ji dar nepilnametė, taigi be mūsų leidimo ir negalėjo pasidaryti. Ir operuota niekad nebuvo, tiesa, Mere?

Merė Rigins linktelėjo.

Terė Kolins pasakė į ragelį:

– Nei to, nei to. Labanakt, profesoriau.

Ji išjungė telefoną, nors jai kilo ne vienas klausimas. Bet atsakymų į juos teks palaukti. Jai reikia ištrūkti iš sielvarto šiame name ir ji dar nežinojo, kaip tai padaryti gražiai. Dauguma farų puikiai sugeba pasišalinti tuoj pat, kai suduoda tą smūgį. O ji ne.

Adrianas išjungė telefoną.

Ir toliau žiūrėjo į ekraną.

– Sunku ką pasakyti, – tarė.

Vulfas vėl atsisėdo prie klaviatūros.

– Žiūrėkit, – pasakė, – čia yra meniu. Bent jį pažiūrėkime.

Jis spustelėjo nuorodą „Ketvirtas numeris valgo“ ir atidarė kitą vaizdą. Jame ta mergina laižė dubenėlį su avižine koše. Abudu palinko į priekį, nes tame vaizde vietoj gaubto buvo kaukė. Buvo matyti kiek daugiau bruožų.

Vulfas paėmė skrajutę ir pridėjo ją prie ekrano.

– Nežinau, profesoriau. Na, dėl to, kad nėra tatuiruotės... bet, Jėzau, plaukai atrodo visai tie.

Adrianas įdėmiai žiūrėjo. Plaukų linija. Žandikaulis. Lūpų linkis. Kaklo ilgis. Jo akis degino tie vaizdai. Sustingo pamatęs, kaip kaž-

kokia kaukėta žmogysta su kombinezonu paima iš jos padėklą su valgiu. *Moteris*, pagalvojo jis, pamatavęs jos apimtį ir formas, nors ir paslėptas po drabužio klostėmis.

Kai Tomis prabilo, atrodė, kad jo balsas sklinda iš paties Adriano.

– Tėti, jei norėtum nuslėpti kieno nors, ką rodysi pasauliui, tapatybę, ar nesiimtum tam tikrų atsargumo priemonių?

Tai žinoma, sutiko Adrianas.

– Pone Vulfai, ar ką nusimanote apie netikras tatuiruotes? Ar holivudinį grimą?

Vulfas prisikišo prie televizoriaus. Palietė apendicito randą.

– Aš tokį turiu. Atrodo labai panašiai. Taigi, šitas man nepanašus į netikrą. Bet čia ir kampas, ane?

Jis spustelėjo nuorodą „Pokalbis nr. 1 su Ketvirtu numeriu".

Jiedu pamatė, kaip toji mergina prieina arčiau kameros. Kombinezoninė ją klausinėjo. Išgirdo, kaip ji į kamerą pasakė: „Man aštuoniolika."

Vulfas suprunkštė.

– Kurgi *ne*, po velnių. Jai liepia šnekėti tas nesąmones. Dvejais metais jaunesnė, laisvai.

Adrianas pamanė, kad turbūt atsiras nedaug jo pažįstamų, kurie geriau už Marką Vulfą nustatytų tikslų paauglės amžių.

Vulfas spustelėjo nuorodą „Ketvirtas numeris bando pabėgti". Jiedu pamatė, kaip ta mergina nusidrasko antkaklį ir grandinę. Kai tik ji nusiplėšė raištį, kamera pasisuko taip, kad nesimatytų jos veido bruožų.

– Pabėgti, kurgi ne, – ciniškai tarė Vulfas. – Ar matot, kaip išsijungė priekinė kamera, ir mes ją dabar matome tik iš nugaros? Nematom veido, ką? Kai kas žino, ką daro.

Adrianas neatsakė. Stengėsi susitelkti į kitką. Kažkur jo vaizduotėje pleveno atsiminimas, bet jis negalėjo jo sulaikyti ir panagrinėti.

Vulfas stebėjo, kaip ta mergina eina prie durų. Kamera sekė jos

nugarą. Žybtelėjo šviesa ir į ekraną įšoko kaukėtas vyras. Tada filmas baigėsi.

– Kita nuoroda vadinasi „Ketvirtas numeris praranda nekaltybę“, profesoriau. Spėju, kad ten bus atviras seksas. Gal išprievartavimas. Norite pažiūrėti?

Adrianas papurtė galvą.

– Eikite atgal į pagrindinį langą.

Taip Vulfas ir padarė. Mergaitė su gobtuvu sėdėjo nekrutėdama.

Adrianui kilo šimtai klausimų – kas, kodėl ir kaip tai gali būti įdomu, – bet jis neišsakė jų. Tik atsisuko ir pažiūrėjo Vulfui į akis. Seksualinis nusikaltėlis lenkėsi į priekį. Sužavėtas. Žiburėliai jo akyse daugmaž pasakė viską, ką Adrianas norėjo sužinoti. Maniją jis atpažindavo lengvai.

Adrianas norėjo nusisukti, bet negalėjo. Staiga išgirdo balsų chorą – sūnų, brolį, žmoną, – visi rėkė skirtingus dalykus, bet visi vienu balsu liepė jam *žiūrėti*. Triukšmas jo galvoje stiprėjo, nuolat plėtėsi, tarsi visa apimanti simfonija. Jie klykė jo galvoje ir jis užsidengė rankomis ausis, bet tai nepadėjo. Jų šūksniai skausmingai garsėjo. Jis tegalėjo žiūrėti į ekraną, į tą merginą, kuri, regis, buvo ten įkalinta.

Ir, Adriano akyse, ji aklai pasigraibė aplink, paskui jos liesutė ranka nučiupo kažką pažįstama ir ji priglaudė tai prie besikilnojančios krūtinės.

Tas daiktas buvo jam matytas.

Tada jis atpažino nutrintą, nudriskusį pliušinį meškiną, vaikišką žaislą, keistai prikabintą prie kuprinės. *Tas pats meškinas. Tas pats meškinas. Tas pats meškinas.*

Toji mintis aidėjo galvoje, tarsi ją rėktų visi jo vaiduokliai, tik tiek, kad dabar tai buvo jo paties balsas. Jis spoksojo į televizoriaus ekraną. *Tai tas pats meškinas*, tarė jis sau.

Tik dabar tas meškinas buvo bejėgiškai suspaustas drebančiose rankose.

37

LINDA SĖDĖJO SU šlepetėmis ir vienais apatiniais priešais eilę kompiuterių ir stropiai tvarkė kelis neatidėliotinus Serialo nr. 4 reikalus. Jos baltas kombinezonas gulėjo numestas ant grindų prie lovos. Ji buvo susikėlusi plaukus, idant kiek panėšėtų į nusirengusią sekretorę, norinčią nustebinti iš susitikimo grįžusį bosą. Uoliai barškino kalkuliatorium ir pervedė pinigus į kreditines korteles tiems, kurie atspėjo išprievartavimo valandą. Ji manė, kad tai svarbu. Vartotojai tikėsis, kad pinigai už statymus grįš greitai, įsipareigojimus reikia vykdyti. Ji su Maiklu žinojo begalę būdų apgauti laimėjusius prenumeratorius ir neduoti jiems pinigų, bet tai jau neskoninga ir nesąžininga. Sąžiningumas, manė ji, – neatskiriama jų sėkmės dalis. Svarbu, kad vartotojai grįžtų, ne mažiau svarbu ir žodinės rekomendacijos. Tai žino kiekvienas geras verslininkas.

Maiklas buvo duše, ji girdėjo, kaip jis padrikai niūniuoja įvairias melodijas. Niekada nesuprasi, kaip jis pasirenka tas melodijas ir kaip ten jas dainuoja; gabalėlis kantri pereina į operos ariją, o paskui kas nors iš *The Dead* ar *Jefferson Airplane – ar nori ką nors mylėt... ar nori ką nors mylėt.* Jis mėgsta septintojo dešimtmečio ro-

kenrolą. Bet jų poroje muzikos žinovė buvo ji, ji ir tvarkė jų *iTunes* paskyrą.

Ji niūniavo, vis dirsteldama į vieną iš monitorių, prižiūrėdama Ketvirtą numerį. Kadangi ta nusiplėšė kaukę ir jai ant galvos buvo užmautas gaubtas, Lindai buvo kur kas sunkiau suprasti jos būseną. Ketvirtas numeris toliau gulėjo susirietusi embriono poza, ir visai gali būti, kad galiausiai užmigo. Kiek Linda matė, Ketvirtas numeris jau nebekraujavo. Bet jai tikrai reikia išsimaudyti. O dar svarbiau – mergaitei reikia pailsėti.

Jiems visiems reikia. Ji pagalvojo – įdomu, ar nors kuris Serialo nr. 4 žiūrovas įvertina tas nuolatines jųdviejų su Maiklu pastangas ir sekinantį darbą, reikalingą privesti tą internetinį spektaklį iki galutinės uždangos. Jiems teko grumtis su savo nuovargiu ir skirti dėmesio visoms įmanomoms smulkmenoms. Nuolat rūpintis tiek kriminaliniu, tiek kūrybiniu šio reikalo aspektu. Tiek ir dar daugiau iš jų pareikalavo Serialas nr. 4. Žiūrovai ir jų interesai labai skirtingi, nepaprastai sudėtinga patenkinti visus interaktyviame lange surašytus pageidavimus ir troškimus.

Žinoma, *būta* ir privalumų – prašymas iš Švedijos gali būti lygiai toks pat, kaip reikalavimas iš Singapūro, – jie stengėsi ir savo atsakymus, ir Ketvirto numerio elgesį pritaikyti prie kultūrinių skirtumų. Auditorija plati, pasklidusi po visą pasaulį, taigi jai turi būti labai atidūs. Tai sunkus darbas. Linda pagalvojo, kad jis teikia nepaprastą pasitenkinimą, ir galiausiai visas tas *Kasbustoliau.com* yra jų pasiaukojimo darbui įrodymas.

Videožaidimų kūrimas, pornografijos tinklalapių administravimas – visa tai yra didžiuliai, masėms skirti verslai, kuriems samdoma dešimtys ir daugiau žmonių. Bet nė vienas nebalansuoja ant tokių ribų, kokias ji su Maiklu sukūrė tik dviese. Ir ji tuo didžiavosi.

Linda klausėsi, kaip Maiklas vieną po kitos traukia melodiją. Nemylėdami vienas kito, jiedu niekaip negalėtų šito daryti.

Linda papurtė galvą.

Ir nesusilaikė. Kai jis išėjo iš dušo, garsiai nusijuokė.

Per visus bendrus jųdviejų metus ji išmoko visą Maiklo vonios ritualą. Jis pasiims kokį nušiurusį rankšluostį ir nusišluostys, nusitrins visus rūpesčių dėl Ketvirto numerio likučius. Išeis visas žvilgantis, atsigaivinęs, kiek įraudęs nuo karštų garų, ir nuogas. Ji žiūrėjo į jo liauną kūną, kai tas šluostėsi galvą. Paskui atsistos prieš veidrodį ir skausmingai susiraukęs brauks šukomis per susivėlusias garbanas. O paskui gal nusiskus. Susišukavęs, glotniaveidis išeis iš vonios, pažvelgs į ją ir maloniai, truputį kreivai nusišypsos.

Jis bus labai gražus, pagalvojo Linda. *Ir aš jam būsiu graži amžinai.*

Linda vėl patikrino monitorius. Pas Ketvirtą numerį nieko naujo, gal tik kartais pasitąso lyg triušis. Jai norėjosi pasikalbėti su vaizdu ekrane, turbūt lygiai taip, kaip ir daugeliui žiūrovų: *Sunkiąją dalį atlaikei, Ketvirtas numeri. Šaunuolė. Išgyvenai. Ir turbūt nebuvo jau taip labai blogai. Taip smarkiai neskaudėjo. Man pačiai taip buvo. Visoms mergaitėms būna. Šiaip ar taip, ant kokio nors automobilio užpakalinės sėdynės arba kokiame pigiame motelio kambaryje, ar ant svetainės sofos, kol tėvai negrįžę iš darbo, būtų kur kas prasčiau. Bet tai dar tikrai ne didžiausias iššūkis tau. Toli gražu.*

Klausydamasi, kaip Maiklo pėdos šlepsi medinėmis grindimis, Linda žvilgtelėjo į pokalbių langą. Vienas po kito bėgo šimtai komentarų. Ji atsiduso, supratusi, kad jiedviem teks greitai prie jų prisėsti, nes tie komentarai padės apsispręsti dėl tolesnių žingsnių.

Ar jie nori pamatyti daugiau?

Ar jie nori, kad viskas baigtųsi?

Ar jiems Ketvirtas numeris nusibodo?

Ar ji dar žavi juos?

Jos manymu, Ketvirtam numeriui artėja pabaiga, bet nebuvo iki galo tuo tikra. Kol kas Ketvirtas numeris tikrai labiausiai intriguojantis jų subjektas – jei teisinga matuoti pagal jų banko sąs-

kaitą ir žmonių, įsitraukusių į šią istoriją, skaičių. Lindai suspaudė širdį.

Ji negalėjo pakęsti, kai kas nors baigiasi. Nuo pat vaikystės nekentė ir gimtadienių, ir Kalėdų, ir vasaros atostogų, bet ne dėl to, ką tomis progomis veikdavo ar gaudavo, o todėl, kad žinojo, jog visas tas šventes lydintis džiaugsmas ir jaudulys turi baigtis. Vaikystėje jai ne kartą teko sėdėti kietame klaupte ir klausytis prie karsto stovinčio pastoriaus nenuoširdžių šnekų apie amžinąjį gyvenimą. Prie motinos karsto. Senelių. Ir galiausiai tėvo – po to pasaulyje liko šalta ir vieniša, kol nepasirodė Maiklas. Štai to ji labiausiai ir nekentė – pabaigos.

Sugrįžimas į normalų gyvenimą ją nuvildavo. Net jei tas *normalumas* – tai prabangus pakrantės kurortas, šaltas gėrimas rankoje ir sąskaita banke, vis tiek jo nelaukė. Tam tikra prasme ji jau nekantravo ir norėjo pradėti Serialą nr. 5.

Linda atsilošė prie stalo ir apžvelgė monitorius, bet iš tikrųjų jau mąstė, kas galėtų būti kitas subjektas. Penktas numeris turi būti kitokia. Ketvirtas numeris aukštai pakėlė kartelę, svarstė ji, ir kitas spektaklis turės pranokti tai, ką jie rodė pastarąsias savaites. Ji nepaprastai tuo didžiavosi. Tai ji reikalavo, kad jie nebeimtų prostitučių, kurias buvo susirankiojęs pirmiesiems trims serialams, ir žiūrėtų plačiau – į visiškai nekaltas ir kur kas jaunesnes. Visai nepatyrusias, reikalavo ji. *Šviežias.*

Ir atsitiktines, priminė sau. Visiškai atsitiktines. Jie ištisas valandas įvairiais vogtais automobiliais važinėjo po tylius priemiesčius, slinko pro mokyklas ir prekybos centrus, tykojo prie picerijų, norėdami pamatyti tą tinkamą merginą tinkamu pagrobimui metu. Tai buvo rizikinga, bet ji žinojo, kad tai atsipirks.

Bet iš tikrųjų būtent Maiklas pasakė, kad Serialas nr. 4 turi būti pats baisiausias vidurinės klasės košmaras. Jis buvo įsitikinęs, kad visas tas netikėtumas pakurstys dramą.

Ir neklydo. Jos mintis. Jo atlikimas.

Jie – patys geriausi partneriai.

Ji pajuto, kaip kyla geismas, pakėlė ranką ir lėtai paglostė sau krūtinę.

Už nugaros išgirdo pažįstamą šlepsėjimą iš vonios. Greitai nusisuko nuo kompiuterio ir pasileido plaukus, gundomai purtydama galvą. Staigiai nusimetė tuos kelis drabužius ir, Maiklui įėjus į kambarį, kikendama šoko ant lovos. Atsisuko į jį ir pamojo pirštu, kviesdama prisidėti.

Jis nusišypsojo ir džiaugsmingai žengė į ją.

Lindai atrodė, kad tai, ką Maiklas padarė Ketvirtam numeriui, yra sudėtinė jų darbo dalis. Jai ypač svarbu užtikrinti, kad jis tai laikytų tik jai atlikta pareiga. Jokio malonumo. Jokio susijaudinimo. Jokios aistros. Visa tai priklausė jai. Net ir valdydama kamerą, filmuojančią tą jo darbą su Ketvirtu numeriu, ji jautėsi nešališka ir šalta. Jis neturėtų jausti malonumo.

Tai svarbu, pamanė ji, tiesdama rankas jį apkabinti. Norėjo kiekvienu raumenėliu, kojomis ir rankomis apsivyti jį, jausti kaip galima giliau savyje, užlieti jį tarsi milžiniška galinga pakrantės banga. Ji privalėjo užtikrinti, kad vienintelis dalykas, ką jis jaustų, vienintelis, ką užuostų, vienintelis, ką girdėtų – ji, jos glamonės ir širdies plakimas.

– Ką gi, – pasakė Maiklas, guldamas ant jos. Ir išsišiepė. – Ką gi, ką gi, ką gi...

Ji tylėdama glostė jam skruostą. Jai nereikėjo klausti, ar myli. Tai ji matė.

Ką jis darė prieš tai – tik geras verslas.

Linda prispaudė lūpas jam prie lūpų. Mintyse sekundę šmėkštelėjo kitas sunkus darbas. Bet ji žinojo, kad Maiklas ir tuo pasirūpins. Žinojo, kad jai teks jam padėti. Ji visada padėdavo. Bet sunkiausią dalį patikėdavo jam.

Meilė ir mirtis, pagalvojo ji. *Jos kiek panašios.*

O tada ji pasidavė joje aidinčių jausmų sprogimui ir kietai, su mergaitišku pasimėgavimu, užsimerkė.

– Ei, Lin, – tarė Maiklas, spaudydamas kompiuterio klavišus. – Ką manai, gal paleidžiam šitą *išties* garsiai?

Kai jiedu baigė mylėtis, jis pakilo iš lovos ir it magnetas prilipo prie kompiuterių ir ekranų, rodančių kameros vaizdą.

Iš garsiakalbių kambarį užliejo muzika, kažkas dainavo. Tipiškas kantri, Loreta Lin traukė savo dainą „Aukštai kalno viršūnėje“, jos draugiškas balsas ir ritmas svaigino, sulig kiekviena nata nešė klausytoją vis toliau į Ozarkų ar Mėlynuosius kalnus.

Linda truktelėjo pečiais.

– Nenori vėl paleisti kūdikių ar mokyklos?

– Ne, – atsakė Maiklas. – Galvojau apie ką nors kita. Ką nors labai netikėta ir beprotiška. Abejoju, ar Ketvirtas numeris yra kada girdėjusi seną kantri muziką.

Jis stabtelėjo, paskui spustelėjo dar kelis klavišus. Staiga kambarį užliejo Kriso Aizeko dejonės: „Mažulė padarė blogai, blogai...“

– Ech, tas mūsų Kubrikas, – pasakė Linda. – Čia iš jo paskutinio filmo garso takelio.

– Manai, suveiks?

Linda nutaisė graudžią miną.

– Manau, kad ji ir taip nebesiorientuoja ir yra visai sutrikusi. Tikriausiai nebežino, nei kur ji yra, nei kas ji tokia. Dėl muzikos – net jei ji tik bumbsės jai, nežinau...

– Kalbant apie garsus – nelabai turime iš ko rinktis, – pasakė Maiklas. – Turiu dar kelis nepanaudotus, bet...

Linda nuoga pakilo iš lovos ir priėjo prie jo. Pamasažavo pečius.

Jis pakėlė į ją akis.

– Skaitinėjau tuos pokalbius, – pasakė jis.

– Aš irgi.

– Gal mes jau visai netoli pabaigos.

Jis atsidarė ekrane dar kelis komentarus.

Nesustot. Tegu ji susimoka!

Padaryk tai dar kartą! Ir dar kartą. Ir dar kartą.

– Tokių tai daug, – pasakė Maiklas. – Bet šitie...

Jiedu pasilenkė skaityti žodžių ekrane.

Maniau, kad ji labiau priešinsis.

Ketvirtas numeris jau palaužta.

Su Ketvirtu numeriu baigta. Kaput. Finito. Atia.

Ketvirtas numeris priėjo galą. Atgal kelio nėra. Į priekį irgi. Jai beliko vienintelė išeitis. Tą aš ir noriu pamatyti.

Atrodė, tas vartotojų svaidymasis žodžiais atspindi netektį, tarsi jie būtų pirmąsyk pastebėję tobulos Ketvirto numerio figūros trūkumus. Iš pradžių ji buvo tarsi rinktinis porcelianas; dabar jau suskeldėjusi ir apdaužyta. Jų fantazijas ji kurstė būdama prirakinta kambaryje ir žinodama, kas *gali* nutikti, laukdama to. Dabar, kai tas neišvengiamas dalykas jau nutiko, atrodė, kad ji jau sutepta, ir jie buvo pasirengę pereiti prie to, ką žinojo toliau nutiksiant.

Ir Linda, ir Maiklas tai suprato.

Gal jie negalėjo to tiksliai išreikšti žodžiais, bet abu suprato. Beliko tik vienas žingsnis.

Linda liovėsi masažavusi Maiklui pečius ir iš visų jėgų sugnybė.

Maiklas linksėjo galva. Jis žavėjosi daugeliu Lindos bruožų, bet labiausiai – jos sugebėjimu be žodžių pasakyti tiek daug. Scenoje, pamanė jis, ji būtų ypatinga.

– Pradėsiu rašyti pabaigos scenarijų, – tarė jis. – Turime būti atidūs.

Jiedu abu žinojo, kad, net įdėjus šitiek darbo į planavimą, dėl Ketvirto numerio populiarumo viskas klostėsi taip, kad paskutinis veiksmas turi būti ypatingas.

– Mums svarbiausia, – lėtai tarė Linda, – kad mus įsimintų. Turiu galvoje – negalime tiesiog taukšt! bum! – ir viską baigti. Turime padaryti ką nors, ko niekas *niekada* neužmirš. Tada, kai jau paleisime Serialą nr. 5...

Šitos minties jai baigti nereikėjo.

Maiklas nusijuokė. Linda vedė juos kūrybos keliu, o tai, svarstė jis, yra tam tikras mylėjimasis. Kartą jis skaitė vieną pagiriamąjį straipsnį apie menininkų porą – Kristo ir jo žmoną Žaną Klodę, drauge sukūrusius daugybę milžiniškų projektų – užklojusius plačius kanjonus oranžiniu audeklu arba apjuosusius pakrantės salas rožinio plastiko žiedais, – paskui, po kelių savaičių, jie viską nuimdavo, taigi tai, kas vienu metu buvo menas, vėl tapdavo tuo, kas buvo. Žana Klodė meno pasaulyje buvo mažiau įvertinta, bet turbūt lovoje labiau, galvojo Maiklas. Kad ir kaip būtų, jam atrodė, jog aniedu puikiai suprastų, ką jis su Linda nuveikė.

Jis išjungė garsiakalbius, iš kurių sklido muzika.

– Gerai, – pasakė. Jo balsas skambėjo pašaipiai, tarsi skeltų sąmojį, suprantamą tik jiedviem. – Jokios Loretos Lin Ketvirtam numeriui.

Dženiferė jau nebesuvokė – sąmoninga ji ar ne. Atsimerkus – košmaras. Užsimerkus – košmaras. Ji jautėsi suluošinta, tarsi dėlės lėtai, bet užtikrintai siurbtų visą kraują iš kūno. Ji niekada daug nemąstė, kaip jaučiasi mirštantis, bet neabejojo – tai dabar ir vyksta. Jei ji ir valgė, tai negelbėjo nuo bado. Jei ir gėrė, tai nesustabdė dehidratacijos ir mirties iš troškulio. Ji spaudė prie savęs poną Rudakailį, tik dabar jau šnibždėjo savo tėvui: „Aš ateinu, tėti. Palauk manęs. Greitai būsiu.“

Į jo palatą ji buvo įleista tik vieną kartą. Buvo dar maža ir labai išsigandusi, o jis įkalintas lovoje vėlyvos popietės šešėlių, apsuptas keistus garsus leidžiančių aparatų, prie jo liesų, kaulėtų rankų prijungti vamzdeliai. Tos rankos atrodė tarsi svetimo žmogaus. Ji žinojo, kad jis stiprus, kad gali ją pakelti ir sukti po kambarį. Bet rankos, kurias tada matė, nė nebūtų pakilusios paglostyti jai galvą. Ji norėjo jį paliesti, bet bijojo, kad jis nuo menkiausio brūkštelėjimo suduš į

gabalėlius. Norėjo, kad jis nusišypsotų, kad nuramintų, jog viskas bus gerai. Bet jis negalėjo to padaryti. Jo akys mirksėjo, atrodė, kad jis čia užmiega, čia vėl pabunda. Motina sakė, kad tai nuo nuskausminamųjų vaistų, bet ji tada pagalvojo, kad tai mirtis jį matuojasi, tarsi kostiumą, tiks ar ne. Ją išvarė iš palatos visai prieš pat, kai aparatai paskelbė tai, kas neišvengiama. Ji prisiminė tada maniusi, kad žmogus, gulintis toje lovoje, visai ne jos tėvas. Ne kitaip – kažkoks apsimetėlis.

Tačiau dabar, galvojo ji, man vyksta tas pats: viskas, iš ko buvo sudaryta *Dženiferė*, ištrinta.

Pabėgti neįmanoma. Už šitos kameros ribų pasaulio nebėra, kaip nieko nėra už to gaubto. Nėra nei motinos, nei Skoto, nei mokyklos, nei jos gatvės, nei namų, nei kambario su jos daiktais. Nieko, kas egzistavo. Yra tik tas vyras, ta moteris ir filmavimo kameros. Ir taip buvo visada. Ji gimė šitoje kameroje, šitoje kameroje ir mirs.

Ji įsivaizdavo, jog darosi panaši į jį ligoninėje. Lėtai ir negrįžtamai nyksta.

Dženiferė prisiminė, kaip tėvas anksčiau atėjo pas ją ir pranešė labai sergantis. *Bet nesijaudink, mano gražuole. Aš – kovotojas. Ir kovosiu, nepasiduosiu. O tu man galėsi padėti. Aš nugalėsiu tai su tavo pagalba. Mudu kartu.*

Bet nenugalėjo.

Ir ji nesugebėjo padėti. Nė kiek. Jai dėl to buvo labai gaila. Mintyse, kur kaupėsi prisiminimai, ji jo šimtus, tūkstančius kartų atsiprašė.

Pirmą kartą per visą įkalinimo laiką jai staiga visiškai nebesinorėjo verkti. Nė vienos ašaros ant skruostų. Jokie kūkčiojimai nebesiveržė iš krūtinės. Atsipalaidavo rankų ir kojų raumenys, atsileido įtempta nugara.

Kad ir kiek jis kovojo, nieko nebegalėjo padaryti. Liga buvo pernelyg galinga. Lygiai taip pat ir jai. Ji nieko negali padaryti.

Tik jai dar kilo viena mintis: jei turėčiau galimybę kovoti ir mirti, tai būtų kur kas geriau, nei tiesiog leistis jų nužudomai. Tada, kai vėl pasimatysiu su tėvu, galėsiu pažvelgti jam į akis ir pasakyti: *Stengiausi ne mažiau nei tu, tėti. Bet jie tiesiog buvo už mane stipresni.*

O jis galės jai atsakyti: *Mačiau. Viską mačiau. Žinau, kad stengeisi, mano gražuole. Didžiuojuosi tavimi.*

Ir to man pakaks, tyliai patikino savo meškiną.

38

ADRIANUI ATRODĖ, tarsi jo gyslomis tekėtų ne kraujas, bet elektros srovė. Spoksojo į televizoriaus ekraną ir juto, kaip tirpsta jo metai, pajuto, kad nebegali būti senas, ligotas ir sutrikęs. Jam reikėjo atrasti save tokį, koks kadaise buvo, bet išnyko, prislėgtas amžiaus ir ligos.

– Norite, kad pabandyčiau kokią kitą svetainę? – paklausė Vulfas.

Adrianas nelabai suprato, ar Vulfo balso tonas rodo vakaro nuovargį, ar nuoširdų norą eiti į priekį. Pažvelgęs į Vulfą, pamatė jį vis dar palinkusį prie mergaitės su gaubtu ekrane. Adrianas suprato – kai tik jis paliks Vulfą vieną, tas tikrai grįš į *Kasbustoliau.com*, net jei tai visai *nesusiję* su jų paieška. Vulfo balsas skambėjo kimiai, tarsi ištroškusio žmogaus, kuris nudžiunga išvydęs oazę. Tarytum kas į kambarį būtų įleidęs kerų, tarsi kokį stiprų kvapą.

Adrianas susimąstė. Girdėjo, kaip Brajanas kone šaukia jį perspėdamas, aiškina, kad jis būtų atsargus. Miręs brolis teisininkas kaip paklaikęs pats sau prieštaravo: *Veik greitai, bet atsargiai!*

– Klausykit, – lėtai pasakė Adrianas, tarsi tas dalykiškas tonas galėtų jo melui suteikti daugiau svarumo. – Nemanau, kad čia tas adresas...

– Gerai, – atsakė Vulfas, tiesdamas ranką prie klaviatūros.

– Bet jau arti. Noriu pasakyti – maždaug to ir turėtume ieškoti.

Vulfas į Adrianą nė nepažvelgė, tik siurbė akimis vaizdą ekrane. Adrianas suprato, kad šio seksualinio nusikaltėlio gyvenime būna akimirkų, kai tampa visai nebesvarbu, koks jis pavargęs ar kaip išsekęs, ar alkanas, ar ištroškęs, ar šiaip ko nors gyvenime išmuštas iš vėžių, – kai tik kas nors paskatina geismą, manijos ištekliai kaskart pasidaro neišsenkami.

Vulfas pasakė:

– *Arti* negali būti, profesoriau. Arba čia mažoji Dženiferė, arba ne.

Adrianas nekreipė dėmesio į tą Vulfo *mažąją Dženiferę.*

– Suprantu, pone Vulfai. Tik tiek, kad mačiau ją labai trumpai ir nesu tvirtai įsitikinęs.

Bet jis buvo įsitikinęs. Tik nenorėjo to garsiai sakyti.

– Na, ta tatuiruotė arba tikra, arba ne. Lygiai taip pat ir randas. Kai ji į filmavimo kamerą sako, kad jai aštuoniolika, tai irgi gali būti ir tiesa, ir melas, bet man tai kur kas panašiau į melą. Bet, profesoriau, jūs man pasakykite, kaip čia iš tikro yra. Čia jau *jūsų* kompetencija. Šiaip ar taip, jau vėlu, ir šiandien mums metas vyniotis.

Melas ar tiesa. Adrianui vis dar reikėjo Vulfo pagalbos. Jis pažvelgė į ekraną, į mergaitę su gobtuvu. Kad ir kas ji būtų, gyvena būtent dabar, įkalinta kitame upės krante. Ir Adrianas suprato, kad jo pareiga – surasti tiltą.

– Bet, kad suprasčiau, su kuo turime reikalų, – jei norėčiau sužinoti, kur ta svetainė įsikūrusi, kaip man...

Jis stengėsi, kad klausimas skambėtų nekaltai ir įprastai, bet, kad ir ką jis kalbėjo, viskas buvo aišku kaip dieną. Jis vis vien neatlyžo, tikėdamasis, kad Vulfas iš nuovargio nepastebės jo susidomėjimo.

– Noriu pasakyti, kad mes naršome ir čia, ir ten, bet kaip iš tikrųjų sužinoti, kur fiziškai nuvažiuoti ir ieškoti Dženiferės, kai ją jau pamatysime internete?

Neatplėšdamas akių nuo ekrano, Vulfas nepatikliai, atsainiai nusižvengė.

– Tai ne taip ir sudėtinga, – atsakė. – Viskas daugmaž priklauso nuo tą svetainę administruojančių žmonių.

– Nesupratau, – pasakė Adrianas.

Vulfas prabilo tokiu tonu, tarsi būtų labai pavargęs trečiaklasių mokytojas ir kalbėtų su mokiniu, kuriam daug įdomiau siuntinėti raštelius, o ne mokytis matematikos.

– Kiek jų veikla nusikalstama?

Adrianas ėmė siūbuoti kėdėje.

– Ar čia ne tas pats, jei klaustumėt, ar kokia nors moteris ne *truputį* nėščia, pone Vulfai? Esi arba...

Vulfas pasisuko kėdėje ir bedė į Adrianą šaltą šaltutėlį žvilgsnį.

– Profesoriau, ar įdėmiai viską stebėjote?

Adrianas visiškai sutriko. Jo tylėjimas virto klausimu, į kurį Vulfas mielai atsakė.

– Ar jie labai nori, kad pasaulis sužinotų juos darant ką nors neteisėta?

– Turbūt nelabai, – pradėjo Adrianas.

– Klystat, profesoriau, labai labai labai klystat. Požemio pasaulis. Ten privalai būti patikimas. Jei žmonės manys, kad tai visiškai teisėta, tai kur čia smagumas? Kur visas džiaugsmas? Kur rizika?

Adrianą pribloškė, kaip tiksliai tas seksualinis nusikaltėlis išdėstė apie žmogiškąją prigimtį.

– Pone Vulfai, – atsargiai prabilo jis, – jūs darote man įspūdį.

– Ir aš turėčiau būti profesorius kaip jūs, – atsakė tas.

Vulfo veidą iškreipė šypsena, o Adrianas pagalvojo – tikiuosi, kad jis šypsosi ne taip, kaip tada, kai užsiima tuo, kuo iš tikrųjų nori užsiimti.

– Gerai, profesoriau, juk žinote, kad visi tinklalapiai turi IP adresą? Koks nors serveris turi į jį nukreipti. Yra gana paprasta programa,

pateikianti visų serverių GPS vietą. Galime gana greitai jį surasti, tik tiek, kad...

– Kas – kad? – paklausė Adrianas.

– Visi blogiečiai – sukčiai, teroristai, bankininkai, bet kas – irgi tai žino. Egzistuoja ir programos, kurias galima nusipirkti, kad ką nors žiūrėdamas ar transliuodamas išliktum anonimiškas, tik tiek, kad...

– Kas – kad?

– Kai įsigyji ką nors, kas turėtų nuslėpti, kas tu esi, iš tikrųjų tai nelabai padeda. Ilgainiui viską galima nulaužti. Kai tik pradedi naudotis internetu... Na, gerai, tiesą sakant, tai labiau priklauso nuo to, kuris tavęs ieško, atkaklumo. Gali viską užšifruoti – jei esi kokia korporacija ar CŽV, puikiai nusimanai, kaip ką nors nuslėpti. Tačiau jei turi tokio pobūdžio tinklalapį...

Jis parodė į mergaitę su gaubtu.

– Na, tu *nenori* slėptis. Nori, kad žmonės tave surastų. Bet ne tie, kurių *nereikia*. Pavyzdžiui, farai.

– O kaip tam užkirsti kelią? – paklausė Adrianas.

Vulfas lėtai pasitrynė skruostus ir vėl uždėjo rankas ant klaviatūros.

– Mąstykite kaip blogas žmogus, profesoriau. Darote tai, ką darote. Po velnių, mes jau ir pinigus už tai sumokėjome. Jie gavo jūsų nario mokestį. Taigi jie darys tai, kas pritraukia vartotojų pinigus, kol prisipildys jų sąskaita. O tada – bum! ir išeis, strimgalviais paliks sceną, kol dar neprisišaukė nereikalingo dėmesio.

Adrianas pažvelgė į ekraną. Pamatė laikrodį, matuojantį Serialo nr. 4 trukmę.

Adrianas sunkiai atsiduso. Kadaise buvo psichologijos profesorius, taigi viską suprato. Prisiminė durpynų žudikus. Pusė, o gal ir daugiau smagumo tai porai buvo dėl rizikos. Būtent rizika kurstė jų santykius ir skatino iškrypimą. Jis pažvelgė į televizorių. Mergaitė su gaubtu užėmė visą milžinišką ekraną. Pavojus tik skatina aistrą.

Jam ėmė suktis galva. Nuo to, ką jau žinojo ir ką pamatė, pasijuto nusikamavęs ir išgręžtas. Bet stengėsi susikaupti ir toliau valdyti padėtį.

Vulfas ėmė spaudyti klavišus. Mergaitė su gaubtu dingo, pasirodė paieškos langas. Jis toliau barškino, paskui sustojo ir įsižiūrėjo į informaciją ekrane. Ant popieriaus užsirašė skaičių seką. Tada atsidarė dar vieną paieškos langą ir įrašė tuos skaičius į pateiktus langelius. Pasirodė trečias langas, reikalaujantis susimokėti už paiešką.

– Norit, kad paleisčiau? – paklausė Vulfas.

Adrianas žiūrėjo it turistas, išvydęs Rozetės akmenį, žinantis, kad tai raktas į kalbas, tik nesuprantantis, kaip juo naudotis.

– Manyčiau, taip.

Jie lukterėjo, kol bus patvirtintas apmokėjimas. Po kelių sekundžių jie pateko į tinklalapį, kur buvo reikalaujama naudotojo vardo ir slaptažodžio. Vulfas įrašė jau pažįstamą *Psichprofą* ir *Dženiferę*.

– Nieko sau, va čia tai įdomu, – pasakė Vulfas.

– Kas?

– Kai kas išties nusimano, kaip naudotis kompiuteriais. Nenustebčiau, jei su šituo tinklalapiu būtų susijęs koks nors aukščiausios klasės hakeris.

– Pone Vulfai, paaiškinkite man, prašau.

Vulfas atsiduso.

– Pažiūrėkit, – pasakė. – IP adresas keičiasi. Bet ne per greičiausiai.

– Ką?

– Įmanoma jį pajungti įvairiais kanalais, perkelti iš vienos vietos į kitą, ypač jei naudojiesi Tolimųjų Rytų arba Rytų Europos serverių sistemomis, kurias labai sunku atsekti, nes jos aptarnauja toli gražu ne legaliausias veiklas. Žinoma, kai *taip* darai, iškyla viena problema – mat iškeli internete raudoną vėliavą. Jei pasitvarkai taip, kad tavo IP adresas keistųsi kas minutę ar dvi, bet kuriam žmogui iš Interpolo aišku kaip dieną – o dar aiškiau jų kompiuteriams, – kad kažkas daro

kažką *negera*, o tai, kaip suprantate, atkreipia jų dėmesį. Nespėsi apsižiūrėti, ir tavo nedidukę pornografijos svetainę užpuls FTB, ČŽV, MI6 ir vokiečių ar prancūzų valstybės saugumas. O tu visai to nenori. Ne ne. Nė kiek nenori.

– Taigi...

– Tas, kas šitai sukūrė, yra visai nekvailas ir, matyt, visa tai žino. Taigi jis naudojasi kokiais šešiais serveriais. Žiūrėkit, makaluojasi nuo vieno prie kito, pirmyn atgal.

– O ką tai reiškia?

– Tai reiškia, kad jį susekti ne taip paprasta. Ir aš spėju, kad paleidę tų serverių GPS paiešką rasime keletą kompiuterių kokiame nors tuščiame bute Prahoje ar Bankoke. Pagrindinė transliacija vyksta iš kažkur kitur. Farams – ar krūvai CŽV dirbančių „Delta“ grupės vyrų, jei kalbėtume apie terorizmą, – prireiktų nemažai laiko nustatyti *tikrąją jų buvimo vietą*, suprantat?

Adrianas spoksojo į ekraną.

Tikrąją jų buvimo vietą. Jis pagalvojo – keista, kad tas seksualinis nusikaltėlis taip išprusęs.

Jis tylėjo, o mintyse tarytum šmėkštelėjo vienas klausimas. Akivaizdžiai vertingas.

– Ar ta svetainė turi bent vieną IP adresą Jungtinėse Valstijose? – paklausė.

Vulfas nusišypsojo.

– Aha, – lėtai pasakė. – Ką gi, galiausiai profesorius mokosi.

Jis spustelėjo kelis klavišus.

– Jo, – atsakė. – Du. Vieną, – jis padvejojo, – Ostine, Teksase. Šitą žinau. Tai didžiulis pornografijos serveris. Per jį veikia daugybė *pažiūrėk mane* svetainių su internetinėmis kameromis ir tinklalapių, siūlančių *įdėk, kaip barškinies su savo drauge*. Tuoj pažiūrėsim, iš kur kitas IP adresas. – Paspaudinėjęs pasakė: – Kad jį kur velniai.

Adrianas spoksojo į kompiuterio surastas GPS koordinates.

– Čia Naujosios Anglijos kabelinė sistema, – pasakė Vulfas.

Adrianas minutėlę pamąstė, o tada labai tyliai paklausė:

– O kur tai yra, pone Vulfai?

Kambary pasigirdo labai greitas barbenimas.

Vaizdas ekrane pasikeitė, ekrane pasirodė daugiau GPS informacijos.

– Jei norite žinoti, iš kur transliuojama *Kasbustoliau.com*, šita programa jums tai pasakys.

Vulfas dar paspaudinėjo. Kompiuteryje pasirodė dar vienos GPS koordinatės. Adrianas žiūrėjo, stengdamasis įsiminti skaičius. Pasakė sau: *Įsimink tiksliai. Nepamiršk. Nieko jam neparodyk.*

– Ar užsidirbau savo dvidešimt gabalų? – paklausė Vulfas. – Nes, profesoriau, jau vėlu.

– Nežinau, pone Vulfai, – sumelavo Adrianas. – Tai nepaprastai įdomus procesas. Padarėte man didžiulį įspūdį. Bet sutinku su jumis. Jau labai vėlu ir, žinote, aš jau nebe toks jaunas. Susitiksime rytoj ir pratęsim.

– Pinigai, profesoriau.

– Aš turiu būti tikras, pone Vulfai.

Vulfas paspaudinėjo klavišus, ir ekrane atsirado mergaitė su gaubtu.

Abudu sužiuro į ją. Ji pakeitė pozą, prisitraukė kojas prie pilvo, tarsi drebėtų iš šalčio.

Vulfas sukrutėjo kaip žmogus, kuris turi vienu metu stebėti du dalykus ir todėl jaudinasi, jog ką nors praleis. Apdairumas buvo matyti iš akių, girdėti iš balso tono. Adrianas pagalvojo, kad vertėtų toliau meluoti, kiek tik reikės, bet suprato, jog Vulfas tiki toli gražu ne viskuo, o gal ir visai netiki.

– Atnešiu dalį. Manykite, pone Vulfai, kad tai honoraras. Nors ir abejoju, kad aptikome tai, ko ieškau.

Vulfas atsilošė ir pasirąžė tarsi ką tik pabudęs katinas. Adrianas nesuprato, ar Vulfui nors kiek rūpi, ar jis kalba tiesą. Jis – ar, tiksliau,

jo kreditinė kortelė – Vulfui atvėrė keletą naujų klodų. Vargu ar jam nors kiek rūpi ta *mažoji Dženiferė* ar Adrianas, ar kas nors kita nei jo paties interesai.

– Kurgi ne, – atsakė Vulfas, net nemėgindamas slėpti nepasitikėjimo. – Jei čia ne mažoji Dženiferė, tai, *kad ir kas ji būtų iš tikrųjų*, jai tikrai reikia pagalbos, profesoriau. Nes aš manau, kad tai, kas bus toliau šitai mergaitei, tikrai velniškai nemalonu.

Vulfas nusijuokė.

– Pagavot? – paklausė. – Truputį pajuokavau. Nėr ko stebėtis, kad tai vadinasi *Kasbustoliau*.

Adrianas atsistojo. Paskutinįkart pažvelgė į mergaitę su gaubtu. Jam kažkodėl atrodė, kad, palikdamas ją su šiuo seksualiniu nusikaltėliu, įkalintą Vulfo kompiuteryje, jis atiduoda ją į blogas rankas. Žiūrint į ją jam atrodė, kad ji tiesia rankas, nors ir ekrane, bet tiesiai į jį. Jis nesukrutėjo, – bent to nepajuto, – nes nenorėjo, kad Vulfas suprastų, kokia energija jį užplūdusi. Jis ėmė sau tyliai kartoti tas GPS koordinates, tarytum kokį savo eilėraštį. Tuo pačiu metu kažkur pakaušyje išgirdo komanduojant Brajaną: *Daryk tai! Daryk! Pirmyn! Laikas bėga!* Bet tik išgirdęs, kaip miręs sūnus sušnabžda *pats žinai, ką matei*, pagaliau prisivertė nusisukti nuo ekrano ir išsivilkti iš Vulfo namų.

39

MAIKLAS SĖDĖJO PRIE subraižyto balto plastikinio virtuvės stalo, netvirtai stovinčio, keliais milimetrais trumpesne viena koja, pasidėjęs priešais kompiuterį, ir rašėsi pastabas dėl finalo. Tas judantis stalas jį nervino, taigi išsitraukė iš už diržo 9 milimetrų pistoletą, išėmė iš jo vienintelį likusį šovinį ir, pakišęs jį po trumpąja koja, šiaip taip išlygino stalą.

– Ponas auksarankis, – šūktelėjo Linda, eidama pro šalį į gretimą kambarį.

Maiklas nusišypsojo ir tęsė darbą. Už lango virš kriauklės, prikrautos nešvarių lėkščių ir stiklinių, matė giedrą, žydrą popietės dangų. Visa laimė, kad šiauriniuose regionuose, kur vasara ateina pamažu, žemė dar bus minkšta po ankstyvo pavasario liūčių ir lėtai tirpstančio sniego. Ten jis ir trauks. Tik dar tiksliai nežinojo, kada – gal rytoj, o gal ir poryt, – bet jau labai greitai.

Ketvirtas numeris, pagalvojo jis, sparčiai sensta.

Sensta ne metų, bet susidomėjimo požiūriu. Nors žinojo, kad jai dar likę gerokai laiko ir *visada* gali nutikti taip, kad jiems ūmai kils kokio nors siužeto posūkio idėja, galinti kiek užvilkinti tą laiką, taip pat

suprato, kad auditorija turi pajusti pabaigos jausmą. O tai nelengva. Vartotojai turi būti ir patenkinti, ir įaudrinti. Turi būti tiek pabaiga, tiek perspektyva.

Jam taip paaiškino Linda, jų verslo smegenys.

– Sugrįžtantys vartotojai – visų verslų varomoji jėga.

Jam būdavo smagu klausytis, kai ji imdavo kalbėti tuo viršininkės tonu. Paprastai ji taip darydavo, kai jiedu būdavo nuogi, ir tas prieštaravimas tarp nežaboto sekso ir jos dalykiškų, mechaniškų, apgalvotų pastabų jį labai jaudino.

Jam norėjosi pakilti nuo kėdės ir ją apkabinti. Dažniausiai ji tiesiog sutirpdavo, kai jis imdavo demonstruoti spontaniškus jausmus tarsi iš Valentino dienos atviruko.

Maiklas jau buvo kone pakilęs, bet susilaikė.

Planuok. Nesiblaškyk. Stipriai užbaik Serialą nr. 4.

Jis kone garsiai nusijuokė. Kartais paprasčiausias nuveiktas darbas būna labai *seksualus.*

Jis nusisuko nuo lango ir ėmė uoliai naudotis savo organizaciniais gebėjimais, planuoti, kaip atsikratyti Serialu nr. 4. Nepagailėjo laiko ir kruopščiai nusibrėžė kelią, nuvesiantį juos gilyn į Meino Akeidijos nacionalinį parką, plytintį už dviejų šimtų mylių. Tai įspūdinga laukinės gamtos teritorija, kur jiedu prieš porą metų žvalgėsi tarsi atsidavę skautai gamtininkai, – elniai, briedžiai, ore sklandantys ereliai, smarkios putotos upės, pilnos upėtakių ir lašišų, ir visiška izoliacija nuo pasaulio.

Tas valstijos miškas buvo išraižytas senų, apleistų miškininkų kelių, iki pat giliausios gilumos. Jis važiuos ten, kur pasiekia sunkvežimis, net jei teks keliauti akmenuotais, vėžėtais, apžėlusiais takais.

Jam reikės privatumo.

Tai bus vieta, kur Ketvirtas numeris liks suvisam. Mažai šansų, kad ją kas nors kada nors suras, – o jei koks nuklydęs keliautojas ir užtiks žvėrių iškapstytus nubalusius kaulus, ką gi, tebūnie, tuo metu jie jau rodys Serialą nr. 5, o gal net ir Serialą nr. 6.

Maiklas gerokai padirbėjo, kol nustatė visus policijos postus palei tą numatomą kelią. Išsiaiškino visos valstijos policijos patruliavimo kelius ir statinius prie to kelio, ir visus vietinės policijos skyrius, priskirtus toms kaimo vietovėms, pro kurias jis važiuos. Jis net patikrino, kokiomis valandomis dirbs visi Akeidijos parko prižiūrėtojai ir eiguliai. Amerikos automobilininkų asociacijos tinklalapyje susirado eismo stabdymo planus savo numatomame kelyje ir apskaičiavo, kokiomis valandomis geriausia važiuoti, kad tikimybė, jog jį sustabdys, būtų mažiausia. Jam patiko toks pasiruošimas – sąrašų darymas, kompiuterinė paieška. Kartais Maiklas pagalvodavo, kad reikėjo tapti alpinistu, vedančiu ekspedicijas į aukščiausias ir rizikingiausias viršukalnes. Jis buvo be galo kruopštus, dirbant su skaičiais jį užplūsdavo energija. Jautėsi į mirtį žiūrintis preciziškai tiksliai.

Negana to, susidarė ir reikalingų įrankių ir daiktų sąrašą – kastuvas, pjūklas, plaktukas, kirtiklis, viela – viso to reikia paskutinėms kelioms scenoms su Ketvirtu numeriu. Nežinojo, ar visko, ką išvardijo, tikrai prireiks, bet manė, kad pasiruošti bet kokiam nenumatytam atvejui yra būtina. Patikrino nedidukę rankinę *Sony* vaizdo kamerą, kurią pasiims į Ketvirto numerio paskutinę kelionę. Turėjo ir atsarginių baterijų, ir papildomai lipnios juostos, ir nediduką trikojį, ant kurio bus galima primontuoti kamerą. Pasižymėjo, kad trikojo jungtį reikia sutepti alyva, kad nestrigtų.

Numatęs visas smulkmenas, galvoje du ar tris kartus perkratęs visus mažmožius, Maiklas pakilo nuo stalo ir nuėjo ieškoti Lindos.

Ji sėdėjo prie monitorių, iš nuovargio žiovaudama ir rąžydamasi, ir gana abejingai stebėjo Ketvirtą numerį. Maiklas stabtelėjo. Pajuto, kad ta kažkuri jos dalis, taip neseniai artimai susijusi su Ketvirtu numeriu, kažkaip atsipalaidavo. Bet jis nemanė, kad dėl išprievartavimo, kurį ji taip pareigingai ir profesionaliai nufilmavo.

Jis buvo sudaręs du sąrašus – *jo* ir *jos*. Linda greitai juos permetė akimis ir pritariamai linktelėjo.

– Važiuoji dabar? – paklausė.

Maiklas žvilgtelėjo į monitorių. Ketvirtas numeris gulėjo susirietusi.

– Man atrodo, pats laikas, – atsakė.

– Greit grįžk.

– Dar reikia sugalvoti kelias paskutinės scenos detales, – atsakė Maiklas.

Linda laikė rankoje dar vieną popieriaus lapą, nebaigtą scenarijų, kurį Maiklas parašė vakar. Ji nuo savęs pridėjo kelis elementus, tarsi prodiuseris, skaitantis pirminį scenaristo juodraštį. Puslapio paraštės buvo išmargintos smulkia, dailia Lindos rašysena.

– Žinau, – pasakė ji. – Tiesiog nesu tikra, kad jame jau viskas gerai.

Ji palydėjo jį ligi lauko durų ir jiedu ten mindžikavo. Nuo Serialo nr. 4 pradžios tai pirmas kartas, kai tenka išsiskirti. Išties per visą tą laiką jie beveik nebuvo išėję į lauką, ir dabar tas lengvas vėjelis ir šiluma apsuko galvas, apsvaigino ir jie giliai įkvėpė gaivaus oro.

Maiklas apsidairė po tą seną vienkiemį. Namas aplūžęs, purvinas – ilgai jau nelaikys.

– Mums dar pasisekė, kad nereikėjo visus serialus pračiaudėti ir prakosėti šitoj senoj skylėj, – pasakė jis. – Nebus gaila iš čia išsinešdinti.

Linda suspaudė jam ranką.

– Ilgai neužsibūk, – pasakė.

– Neužsibūsiu. Ar tau ko nors parvežti iš miesto?

Jųdviejų pokalbis niekuo nesiskyrė nuo bet kurios jaunos mylinčios poros pokalbio išsiskiriant, kai vienas kuris turi tvarkyti nuobodžius savaitgalinius reikalus.

Ji papurtė galvą.

– Ne. Man nieko nereikia.

Jis apsidairė. Iš ten, kur stovėjo, buvo matyti miškas tolimo lauko pakrašty, žalios žolės kalvos ir piktžolėm apaugusi žemė už nušiurusios ir nublukusios raudonos daržinės, kur jiedu buvo pasistatę savo

mersedesą. Aplūžusios medinės tvoros ir surūdijusi spygliuota viela – gardai, kur kadaise ganėsi karvės ar avys. Ilgas suplūktas žvyrkelis į vienkiemį driekėsi skystu miškeliu, tarsi tuneliu, slepiančiu nuo jų akių pagrindinį kelią. Artimiausias namas – beveik už mylios, vos matomas per krūmynus ir medžių šakas. Kaip ir daugybėje nykstančių Naujosios Anglijos vietų, jų sodyba atrodė ir senoviškai idiliška, ir nušiurusi nuo senumo. Čia ir yra visas grožis, galvojo Linda; pasislėpę toje senovėje ir griuvėsiuose, jiedu sukūrė ultramodernų pasaulį. Ši aplinka – ideali priedanga jų veiklai.

– Klausyk, nenoriu, kad Ketvirtas numeris išgirstų, kaip užvedi pikapą. Jis labai garsiai burzgia. Na, žinai – trakšt, trakšt, brrrmm, brrmm, tratata, brrrrr. Taigi, prieš užvesdamas, suskaičiuok iki devyniasdešimt. Duosi man laiko ką nors pagroti, kas nukreiptų jos dėmesį.

Maiklas pagalvojo, kad Linda dažnai sugeba numatyti nedideles, bet labai svarbias problemas.

– Gerai, – atsakė jis. – Netikiu savo ausimis, kad kritikuoji mano pikapą, jis nėkart manęs nenuvylė, – pajuokavo jis, ir jiedu nusišypsojo tarsi eiliniai įsimylėjėliai, skaidrinantys vienas kitam nuotaiką juokeliais. – Gerai. Devyniasdešimt sekundžių, pradedu...

Jiedu pradėjo kartu skaičiuoti, tik Maiklas pradėjo nuo devyniasdešimt ir skaičiavo atgal, o Linda – nuo vieneto ir pirmyn. Ir abu ėmė kikenti tarsi pirmokėliai.

– Iš naujo, – pasakė jis. – Bet nuo devyniasdešimt... *atgal.*

Ji purtė galvą, atmetė vėjo plaikstomus plaukus. Tada pradėjo skaičiuoti garsiai, nutaisė baisiai skubančios miną ir nulėkė į namą. Maiklas nuskuodė per šlapią purvą prie seno pikapo, tyliai skaičiuodamas kiekvieną žingsnį.

Jie vėl smaginosi. Abu jau matė Serialo nr. 4 pabaigą ir dėl to abiem palengvėjo ir apėmė džiaugsmas.

Atsisėdęs prie vairo, jis įsivaizdavo Lindą prie kompiuterio. *Muzika?* – pasvarstė jis. *O gal vėl žaidimų aikštelė?*

Kad ir ką ji bus pasirinkusi, tai nuslopins išvažiuojančio pikapo garsus.

Tiesą sakant, Linda suderino ir tai, ir tai. Garsiai tebeskaičiuodama įsitaisė priešais pagrindinį kompiuterį ir spustelėjo keletą klavišų. Iš pradžių ji paleido garsą, kaip kažkas garsiai beldžia į duris, – tai išgirdusi Ketvirtas numeris staiga ėmė vartytis lovoje. Staiga į tą garsą įsiterpė galingi *Led Zeppelin* dainos „Sutrikusi komunikacija" akordai. Linda matė, kaip Ketvirtas numeris rankomis užsidengia ausis – su antrankiais ir grandinėmis, dabar ribojančiomis jos laisvę, tai buvo sudėtinga, bet šiaip taip įmanoma.

Maiklas spėriai stumdė didžiulį oranžinį vežimėlį po didžiulę namų apyvokos ir statybos prekių parduotuvę ir krovė į jį daugybę panašių dalykų, kuriuos naudojo, degindamas vogtą autobusiuką.

Jis sumetė viską į pikapo galą taip pat kaip bet kuris kitas nagingas meistras ar rangovo padėjėjas, kurie drauge su juo išėjo iš parduotuvės. Puikiai žinojo, kad to tinklo parduotuvėse ir prie durų, ir tarp lentynų, ir automobilių stovėjimo aikštelėje pilna stebėjimo kamerų. Buvo užsimaukšlinęs kepurę ir nuleidęs smakrą. Pasikėlęs apykaklę. Nenorėjo, kad kuris nors daiktas būtų atsektas iki šios parduotuvės ir koks nors faras, peržiūrėdamas įrašą, identifikuotų pikapą.

Viskas turi būti ištrinta. Jame virė nuolatinės pastangos numatyti net menkiausius dalykus ir smulkmenas, galinčias tapti kokia nors sąsaja. Šukose įstrigę plaukai? Juose galima rasti DNR. Pirštų atspaudai ant slidaus stalo paviršiaus? Jis jaudinosi, kad koks faras nesusietų tų pirštų atspaudų su senu jo paauglystės arešto protokolu. Pardavimo čekis iš aukštos klasės filmavimo kamerų parduotuvės Niujorke? Jis visada mokėdavo grynais, nesvarbu, kiek daiktas kainuoja. Jų kompiuterių standieji diskai? Jų sunaikinimu reikia ypač

pasirūpinti. *Sunkus darbas,* pagalvojo jis, *užtikrinti, kad, kai dingsti, po tavęs neliktų visiškai nieko.*

Maiklas sustojo savitarnos degalinėje, prisipylė degalų į pikapą ir į šešis raudonus plastikinius kanistrus. Pripildė visas talpyklas.

Teks ir kapus kasti, ir pėdsakus deginti. Reikės ir bilietus pirktis. Jis žinojo, kad turės apskaičiuoti laiką ir atstumus, suderinti juos su oro linijų skrydžiais ir kelionėmis automobiliu.

Išmontuoti Serialą nr. 4 nė kiek ne lengviau nei planuoti. Numatyti laiką labai keblu. Viską, ką jis pastatė ir sukūrė, reikia išardyti ir sunaikinti. Daug darbo, svarstė jis, ir bendrų darnių pastangų. Visa tai padaryti visada pritrūksta valandų.

Važiuodamas jis skrupulingai stengėsi neviršyti greičio.

Jų vienkiemis buvo už kelių mylių nuo to nedidelio miestelio, kiek pavažiavus keliuku į šoną, nuo greitkelio vos vos matėsi. Privažiuodamas prie jo Maiklas pamanė niekaip neįsivaizduojąs, kaip jis atrodė, kai dar buvo veikiantis ūkis. Dabar jis telaukė kokių nors turtuolių, kurie perstatytų jį, įrengtų aukščiausios klasės virtuvę su europietiška buitine technika, išklotų importines kietmedžio grindis, pakabintų kaltinius *Vermont Castings* sietynus, o rūsyje, kur buvo Ketvirto numerio kamera, galbūt įtaisytų namų kiną. Kokiai nors pasiturinčiai miesto porai, ieškančiai atokios savaitgalio poilsiavietės, jis tobulai tiktų. Tokiems, kurie norėtų vienos rūšies teatrą pakeisti kitos rūšies. Ištrūkti iš perpildytos kasdienybės į gamtos supamą kampelį, – ne laukinės gamtos, bet prijaukintos buvusio ūkio gamtos, – kur galėtų pasikviesti svečių ir sukti *Blu-ray* diskus nė iš tolo nenutuokdami, kokia tikra drama vyko būtent čia. Viskas tame perstatytame name būtų netikra ir dirbtina. Ir Maiklo vaizduotėje nupiešta toji banali madinga pora neturės žalio supratimo, ką iš tikrųjų ta vieta savo akimis regėjo.

Įdomu, pagalvojo Maiklas, ar mums išvažiavus čia vaidensis. Jis prapliupo juoktis: vaiduokliai turbūt labai nuviltų tą jo įsivaizduojamą porą.

Jis sustabdė pikapą visai prie durų, rūpestingai apsukęs, kad jis stovėtų priekiu į išvažą. Paliko užvedimo raktą spynelėje. Jam patiko tas pikapas, bus gaila jo atsisakyti. Jis visai negalvojo apie tai, ką teks padaryti Ketvirtam numeriui. Kaip ir tas pikapas, ji buvo reikmuo, kurio naudingumo laikas artėja prie pabaigos. Sekundę jis susivokė, kad mintys kažkur klaidžioja. Jam buvo sunku prisiminti tikrą Ketvirto numerio vardą.

Dženisė, Dženeta, Dženė – ne, Dženiferė.

Jis nusišypsojo. Dženiferė. *Viso, Dženifere,* pagalvojo jis.

Linda suposi savo prašmatnioje kėdėje prie kompiuterių stalo.

Ji nežinojo, ar protingai pasielgė paleidusi dvi garso injekcijas. Žiūrovams labiau patiko Ketvirto numerio sunkaus alsavimo garsas, kurį jie, matyt, laikė tam tikra muzika. Kita vertus, atrodė, kad visi kažkaip pasikrauna, kai jie panaudoja vieną ar kitą trikdantį garso efektą. Tai pakurstydavo jų fantazijas, kaip ir Ketvirto numerio. Linda mintyse pasižymėjo, kad ateity jie turėtų naudoti įvairesnius papildomus garsus. Žaidimų aikštelė ir kūdikio verksmas – gerai, policijos sirena – puiku, bet repertuarą reikia plėsti. Penktą numerį turi supti nuolat besikeičiantys netikri pasauliai.

Imdama nuo stalo Maiklo Serialo nr. 4 paskutinių valandų planą, Linda buvo įsitikinusi, kad sulig kiekvienu serialu jie išmoksta ką nors nauja.

Jų veikla sekėsi vis geriau ir geriau, bet Linda nebuvo iki galo patenkinta tuo, ką Maiklas surašė baigiamajam epizodui. Ten trūko teisingos *aistros.*

Blogi prisiminimai, pamanė Linda. *Ketvirtas numeris nusipelnė geresnių išleistuvių.*

Pirmas numeris mirė atsitiktinai. Virvė, kuria ji buvo pririšta, užsikabino ir užsmaugė ją, kai ji išvirto iš lovos vidury naktinio košma-

ro. Ji su Maiklu buvo nepakankamai atidūs, ir tai per anksti užbaigė jų pirmąjį serialą. Jos mirtis išties privertė skirti daugiau dėmesio ir labiau sužiūrėti *visus* veiksmus.

Nepaisant visų jų planų, Antras numeris mirė ne ekrane. Jų pradiniame scenarijuje buvo numatyta sujungti išprievartavimą ir mirtį, kaip tradiciškai daroma *snufe* – bet viskas virto baisiai aršia kova, ir Lindai teko nutraukti transliaciją ir padėti Maiklui pasiėmus peilį. Viskas buvo labai kruvina, groteskiška ir visiškai neverta jų profesionalumo. Teko sutvarkyti baisinę netvarką, prisiminė Linda. Burnoje jiems liko itin rūgštus skonis, o kalbant apie verslo sprendimus, tai buvo visai prasta. Su Trečiu numeriu jie elgėsi atsargiau. Ištisas valandas iki smulkmenų planavo jos mirtį, bet buvo skaudžiai apvilti, kai ji ūmai sunkiai susirgo. Linda spėjo, kad ta liga buvo kažkaip susijusi su mušimu. Jie perlenkė lazdą stengdamiesi ją palenkti fiziškai. Dėl tokių klaidų su Ketvirtu numeriu jie kur kas apdairesni. Skaudink, bet *nesužalok*. Kankink, bet *nenukankink*. Prievartauk, bet *nenuprievartauk*.

Dar taip nebuvo, kad pabaigą nufilmuotų taip, kaip suplanuota, kai visi žiūri, prilipę prie kompiuterių ir televizorių ekranų. Ji žinojo, kad žiūrovai to nori, – ne, to *reikalauja*. Jie geidžia veiksmo. Nenori nelaimingų atsitikimų ar nutrauktų transliacijų, ar kokių pasiteisinimų, ir jau ko tikrai, po velnių, nenori – kad Ketvirtas numeris tiesiog nustotų krutėti, paspringtų krauju ir numirtų kaip jos pirmtakė.

Bet jie nenori ir kad Maiklas tiesiog įvykdytų jai egzekuciją priešais kamerą. Lindai tai net atrodė neskoninga. Tada jie bus ne ką geresni už teroristus. Reikia būti kur kas rafinuotesniems.

Linda apsidairė po kambarį ir pažvelgė į stalą, kur buvo sudėta jų ginklų kolekcija. Jos vaizduotėje ėmė formuotis idėja. Ji atsistojo, nuėjo prie stalo ir čiupo .357 magnumą. Meistriškai suktelėjusi riešą, atidarė dėtuvę ir pažiūrėjo, ar užtaisytas. Šypsodamasi padėjo pisto-

letą ant stalo ir griebė po ranka pasitaikiusį bloknotėlį. Visa susijaudinusi greitai ėmė rašyti. Čia tai iššūkis, pagalvojo. Unikalus iššūkis žiūrovams. Bet dar didesnis iššūkis Ketvirtam numeriui.

Linda pakėlė galvą. Išgirdo, kaip už lango privažiuoja pikapas. Vėl palinko prie savo užrašų galvodama: *Maiklas bus sužavėtas.*

Tai bus tarsi dovana.

40

ADRIANAS JAUTĖ KEISĘ judant jam už galvos. Atsilošė krėsle ir pajuto, kaip ji glosto jam galvą. Paskui apkabina jį, priglaudžia tarsi vaiką. Ir tyliai niūniuoja, kaip kadaise Tomiui, kai jis dar mažas sukarščiavo. Tai tikriausiai buvo lopšinė, bet melodijos jis neatpažino. Bet ji vis tiek jį nuramino ir, išgirdęs, kaip Keisė šnabžda: „Jau laikas, Audi. Jau laikas", – buvo pasirengęs.

Markas Vulfas jam neberūpėjo. Atrodė, tiek jo namai, tiek motina, tiek kompiuteris – ir visos tos baisios vietos, kur jiedu buvo nukeliavę elektroniniu būdu, – traukiasi kažkur į tolimą užkampį. Detektyvė Kolins irgi buvo nebesvarbi. Ji pernelyg prisirišusi prie taisyklių ir labai bijo ką nors padaryti ne taip, kad galėtų padėti. Merė Rigins su Skotu Vestu irgi jau neįdomūs. Juos kausto arogancija, nežinia ir emocijos dėl pabėgimo. Vienintelis žmogus, dar aktyviai ieškantis Dženiferės, – Adrianas, bet jis ir pats jautė, kad balansuoja ant beprotybės ribos.

Gal ta beprotybė šiuo atveju gali būti privalumas, pagalvojo jis. Mirusieji – žmona, sūnus, brolis – susiplakė su vaizdu, kur mergaitė su gaubtu iš ekrano tiesia rankas į jį. Tarytum klausytumeis, kaip du

instrumentai groja tą patį muzikos kūrinį, tik skirtingais klavišais ir skirtingom oktavom.

Adrianas nenoromis išsilaisvino iš žmonos glėbio. Jautė, kaip jos rankos slysta oda, deginą ją laimingesnių dienų prisiminimais.

– Dabar turi pakankamai informacijos, gali tęsti, – paragino ji.

– Manau, kad taip.

Jis buvo ant kažkokio popiergalio užsirašęs svetainės *Kasbustoliau* GPS koordinates. Priėjo prie kompiuterio ir ėmė trypčioti.

– Pats žinai, ką turi daryti, – dar kartą atsargiai paragino ji. – Gal ne taip gerai, kaip Vulfas ar ta detektyvė, bet žinai užtektinai. Jie atims tai, ką tu sužinojai, Audi, ir nesustos, kol viskas nesibaigs.

Jis mąstė: vienas gali daryti ką nors bloga, kita daryti ką nors gera. Vienas iš jų nusikaltėlis, kita – detektyvė. Bet jiems abiem reikia Dženiferės, nors ir dėl skirtingų priežasčių.

– Adrianai, meile mano... – meiliai įtikinėjo Keisė. – Manau, turi pasiskubinti.

Jis nuleido akis ir pamatė, kaip rankos pačios tiesiasi prie klaviatūros. Keisė valdė jo pirštus. *Paspausk E. Paspausk R. Parašyk žodį. Spustelk pelę.* Jis pagalvojo, kad dabar yra įstrigęs tarp pasaulių. Iš pradžių liga iš jo atėmė tik labai paprastus dalykus, kurie žmonėms atrodo savaime suprantami. Dabar jau vagia viską urmu. Jis visas įsitempė. Pasakė sau, kad reikia tik būti tvirtam ir ryžtingam. Sumurmėjo sau:

– Tu nesustosi. Ir nedvejosi. Viską padarysi taip, kaip galėjai kadaise.

Jo paties balsas aidėjo knygų lentynomis nustatytame kambaryje kone taip, tarsi tie žodžiai būtų išrėkti nuo kokio gilaus kanjono krašto.

Adrianas atidėjo abejones į šalį ir griebėsi *Google Earth.*

Ekrane pasirodė adresas. Įvedęs jį, gavo nekilnojamojo turto sąrašus.

Priešais akis iššoko tuzinas spalvotų seno, nušiurusio dviaukščio vienkiemio nuotraukų. Buvo nurodyta ir nekilnojamojo turto agentės pavardė, ir telefono numeris. Jis spustelėjo ant išsišiepusios agentės nuotraukos ir pamatė, kad ji rūpinasi daugybe nekilnojamojo turto objektų. Visų aprašymai kupini pagyrų, siūlomos itin patrauklios sąlygos. Prie jų pridėtose nuotraukose visi objektai atrodė puikūs ir tvirti, tokie, kuriuos įsigijus jų vertė neišvengiamai augtų. Adrianas nelabai tikėjo tuo, ką matė. Nekilnojamojo turto bendrovės gali įtikinti, kad ir pats graudžiausias, labiausiai apleistas Naujosios Anglijos kaimas yra *palankiausia galimybė investuoti į nekilnojamąjį turtą*.

Jis jautė, kaip Keisė žiūri per petį. Ji turbūt irgi netiki tuo, ką mato.

– Atokios vietovės, – pasakė Keisė. – Varganos vietos, tik ir laukiančios, kad atvyktų turtingesni žmonės, įleistų šaknis, pradėtų leisti pinigus ir išgelbėtų visus ten įstrigusius.

Adrianas puikiai tai suprato ir linktelėjo.

– Tokiose vietose niekas nesuka galvos, ką tu ten darai, – tęsė Keisė, – svarbiausia, kad viską darytum tyliai ir būtum susimokėjęs į priekį. Jokių smalsių kaimynų ar farų, manyčiau. Tik daugybė tylių, slaptų kertelių toli nuo pramintų takų.

Adrianas spustelėjo mygtuką SPAUSDINTI, ir spausdintuvas suūžė.

– Svarbiausia nuotraukos. Tau nuotraukų tikrai prireiks, – aiškino Keisė. Panašiai ji primintų nepamiršti ko nors parnešti iš parduotuvės.

– Žinau, – atsakė Adrianas. – Turiu.

– Dabar jau eik, – paragino Keisė.

Ji kalbėjo tuo savo *verčiau nesiginčyk* tonu, kurį Adrianas prisiminė dar iš tų laikų, kai Tomis ką nors iškrėsdavo. Dažnai taip nenutikdavo, bet kai jau nutikdavo, Keisė nustumdavo į šalį menininkę ir tapdavo griežta, it juodai apsirengusi metodistų pastorė.

Jis atsistojo ir čiupo paltą nuo kėdės atkaltės.

– Tau prireiks dar šio to, – pasakė ji.

Adrianas linktelėjo, nes kuo tiksliausiai suprato, ką ji turi omeny. Labai nudžiugo, kad, regis, visai tvirtai žengia per kambarį. Jokių girtuoklio pasvirdinėjimų, jokių kliuvinėjimų. Jokio senatviško nestabilumo. Stovėdamas tarpdury į lauką, kurį laiką pasižvalgė po namus. Atsiminimai aplink jį ošė tarsi audringas krioklys; visi kampai, visos lentynos, visi bet kurios kertės coliai jam garsiai priminė praėjusius laikus. Įdomu, ar dar kada sugrįšiu namo, pagalvojo. Stabtelėjęs išgirdo, kaip Keisė šalia šnabžda:

– Tau reikia eilėraščio, – tyliai pasakė ji. – Ko nors, kas sukrėstų. Ko nors drąsaus. Tenisono *Pusę lygos, pusę lygos, dar pusę lygos pirmyn* arba Šekspyro *kaip ėjo su mumis per Šventą Krispiną*.

Tos eilės ėmė aidėti Adrianui galvoje, ir jis nusišypsojo. *Eilės apie karius*. Išėjo į ankstyvo ryto šviesą ir susivokė, kad dėl kažkokių nesuprantamų priežasčių žmona taip ir liko jam prie šono, irgi atsiskyrė nuo namo, kur jiedu drauge gyveno. Jis nesuprato, kodėl ji nebeužsirakinusi namuose, bet šitas pokytis jį pradžiugino ir sujaudino. Jis jautė, kaip ji žengia koja kojon su Brajanu, ir numanė, kad ir Tomis bus netoliese.

Adrianas su savo mirusia praeitimi spėriai žygiavo per kiemą, kur keliuke laukė jo senasis volvo.

Išgirdusi Adriano balsą seksualinio nusikaltėlio Marko Vulfo telefonu, Terė Kolins apstulbo ir niekaip negalėjo nusiraminti. Ji jau tikėjosi, kad senasis profesorius liovėsi kištis į Dženiferės dingimo bylą. Ir manė, kad Markas Vulfas jau apklaustas ir išsiaiškinta, jog jo su tuo niekas nesieja, nebent panašios aplinkybės. Ji niekaip nesuvedė galų, kodėl jiedu klausinėja apie tatuiruotes ir randus.

Ji važiavo į darbą. Buvo rytinio piko metas, automobilių grūstis net tokiame mielame mažame universitetiniame miestelyje. Terės

galvoje sukosi darbai, kuriuos reikia padaryti, ir svarbiausias iš jų buvo sužinoti, kuo užsiima profesorius. Nėra taip, kad jis galėtų sujaukti jos tyrimą. Jis ir taip aklavietėj. Ji apsižvalgė, apžiūrėjo žmones prie automobilių vairo ir sulėtino greitį, beveik sustojo praleisti mokyklinio autobuso, sukančio į kelio kraštą išleisti mokinių. Tai priminė jai, kad reikėtų spustelėti Marką Vulfą. Ji niekaip nesugalvojo, kaip jam sukelti tiek problemų, kad jis susirinktų daiktus ir išvažiuotų *tuoj pat,* išsivežtų savo iškrypėliškus poreikius į kitą bendruomenę, kur su juo tektų tvarkytis kokiai nors kitai vietos policijai, – farai tokį jurisdikcinį atsakomybės perkėlimą kitiems vadino *permesti šiukšles.* Bet kai tik jo motiną išgabens į kokius nors slaugos namus, išauš ta diena, kada ji rimtai pasirūpins, kad Markas Vulfas imtų manyti, jog būtų labai puiku išsikraustyti.

Terė pravažiavo mokyklą, greitai žvilgtelėjo į šoną, pamačiusi, kaip iš geltonojo autobuso pabyra keleiviai. Pora nusikamavusių mokytojų nusivedė tuos nepaklusnius vaikus prie durų. Eilinės dienos pradžia. Viskas savo vietose. Ji žinojo, kad jos vaikai jau viduje. Įsivaizdavo, kaip jie triukšmingai sėdasi į savo vietas klasėje. Bus dailės pamoka, matematika, paskui pertrauka, ir jokiam vaikui nė minties nekils, kad visai šalia tyko įvairiausi pavojai.

Policijos nuovada nuo mokyklos buvo tik per kelis kvartalus, ji pasistatė automobilį aikštelėje už jos. Pasiėmė kuprinę, ženklelį ir pistoletą. Pagalvojo, kad profesoriui teks išklausyti dar vieną griežtą pusiau paskaitą, pusiau pagąsdinimą *nesikiškite į policijos reikalus.* Lauke buvo šilta. *Vagysčių metas,* pagalvojo ji. Atšilę vakarai neišvengiamai padidina naktinių įsilaužimų skaičių. Tokie nusikaltimai labai erzina. Tenka ruošti dokumentus draudimui ir bendrauti su įsiutusiais namų savininkais.

Terė įžengė į nuovadą, nesitikėdama nieko daugiau nei praleisti dieną rašant ataskaitas ir gal nuvažiuojant į vieną kitą namą ar kontorą apžiūrėti kokio išdaužto lango ar išverstų virtuvės durų. Iš pradžių

jos akys užkliuvo už pamainos seržanto, sėdinčio prie savo stalo už storo stiklo pagrindiniame vestibiulyje. Seržantas buvo žilas ir pilvotas, bet puikiai tvarkėsi su piliečiais, įžirgliojančiais pro pagrindinį įėjimą su vienokiais ar kitokiais skundais – dažniausiai dėl kokių palaidų šunų, krūmuose besišlapinančių nemandagių studentų ar ne vietoje pastatytų automobilių. Bet kai jų žvilgsniai susitiko, seržantas mostelėjo į šoną, į eilę plastikinių kėdžių palei sieną. Jas galima vadinti jų laukiamuoju.

– Šitas žmogus laukia tavęs, – pro stiklą pasakė seržantas.

Pamačiusi besistojantį Marką Vulfą, Terė sutriko.

Jis atrodė nelaimingas, neišsimiegojęs ir sudirgęs. Ji nepuolė sveikintis ir nukirto jį tam dar nespėjus išsižioti.

– Kodėl profesorius Tomas man skambino iš jūsų mobiliojo telefono?

Vulfas gūžtelėjo.

– Padėjau jam šį tą aiškintis, jis manęs paprašė...

– Ką aiškintis?

Vulfas ėmė mindžikuoti.

– Pone Vulfai, ką aiškintis?

– Padėjau jam ieškoti tos mergaitės. Mažosios Dženiferės. Tos, kuri dingo.

– Ką turite omeny, sakydamas *padėjau*? Ir ką reiškia *ieškoti*?

– Jis mano, kad ta mergaitė pasirodys kokioje nors pornografijos svetainėje. Jam kilę visokių keistų teorijų apie tai, kodėl ją pagrobė ir... – Vulfas nutilo.

Terė nelabai ką suprato, o ypač posakio *keistų teorijų*.

– Tai ko čia atėjote? Galėjot tiesiog paskambinti.

Vulfas vėl truktelėjo pečiais.

– Jis nepasirodė, – atsakė. – Žadėjo šįryt ateiti pas mane, kad galėtume toliau ieškoti. Po velnių, net paskambinau į darbą ir pasakiau, kad susirgau, ir mes turėjome...

Apie pinigus, kurių laukė, Vulfas nieko nesakė.

– Ką turėjote?

– Aš jam rodžiau visokius dalykus internete. – Vulfas kalbėjo lėtai, atsargiai. – Suprantat, jis norėjo pamatyti, na, gana keistus dalykus. Žinot, jis gi psichologas, dėl Dievo meilės, ir aš jam tik padėjau. Jis pats nelabai žino, kur ir kaip naršyti, ir...

– Bet jūs žinote, – rėžė Terė.

Vulfas pažvelgė į ją žvilgsniu, tarsi sakančiu – *na, ką jau padarysi.*

– Supraskit mane teisingai. Tas seniokas man visai patinka. – Vulfo balsas nuskambėjo keistai meiliai. – Klausykit, mes abu suprantam, kad jis pamišęs. Bet užsispyrėliškai pamišęs, jei suprantat, ką noriu pasakyti. – Matydamas nieko nesakančią, abejingą Terės miną, Vulfas ėmė dvejoti. Paskui, tarytum perjungęs pavarą, prabilo kur kas griežčiau. – Mums reikia pasikalbėti, – pasakė. – Bet asmeniškai.

– Asmeniškai?

– Jo. Nenoriu prisidaryt problemų. Klausykit, detektyve, aš čia bandau būti gerietis. Profesorius laikosi labai netvirtai. Po velnių, juk ir pati matėt. – Vulfas nužvelgė Terę tarsi klausdamas, ar ji su juo sutinka. – Ir, klausykit, man dėl jo neramu, suprantat? Nejaugi tai šitaip baisu? Baikit pagaliau, ką.

Terė susimąstė. Jai buvo sunku patikėti, kad tas seksualinis nusikaltėlis ūmai tapo doru, rūpestingu ir padoriu bendruomenės nariu. Tačiau dėl kažko jis atvažiavo į policiją ir tas *kažkas* aiškiai yra didžiulis akstinas, nes tokie žmonės kaip Vulfas *niekada* nenori turėti reikalų su policija.

– Gerai, – pasakė ji. – Galime pasikalbėti asmeniškai. Bet iš pradžių paaiškinkite, kodėl.

Vulfas nusišypsojo taip, kad jos įtarumas dar sustiprėjo.

– Ką gi, – pasakė jis, – man atrodo, kad mūsų draugas profesorius ruošiasi kai ką nušauti.

Vulfas nežinojo, ar taip yra iš tiesų. Adrianas gana ilgai mosavo

jam po nosimi savo pusautomačiu, ir tokia išvada būtų visai logiška. Tiesą sakant, Vulfas svarstė: jei manysime, jog profesorius, nukreipęs ginklą į kitą žmogų, gali *netyčia* iššauti, vadinasi, kas nors gali tikrai žūti.

Jie nuvažiavo į senojo profesoriaus namus, nors Vulfas ir primygtinai aiškino, jog jo ten nerasią. Kaip jis ir sakė, jo automobilio nebuvo, o neužrakintos durys plevėsavo atviros. Terė nė nesudvejojusi žengė vidun, o Markas Vulfas patraukė iš paskos. Viena tai darė suvokdama, kad laužo labai aiškią darbo taisyklę, o kitam buvo baisiausiai smalsu.

– Jėzau, – sumurmėjo Vulfas, – kokia čia netvarka.

Jie įėjo į baisiai sujauktus namus. Terė stengėsi nekreipti dėmesio, nors aiškiai matė, jog nuo praeito karto, kai ji lankėsi pas profesorių, viskas dar pablogėjo. Nebeliko jokių tvarkymosi ar valymosi ženklų. Viskas nuklota drabužiais, indais, šiukšlėmis, popieriais. Atrodė, lyg tuose namuose prieš kelias sekundes būtų praūžusi audra.

Terė šūktelėjo: „Profesoriau Tomai?“, nors ir žinojo, kad jo čia nėra. Perėjo svetainę ir pakartojo: „Profesoriau Tomai, kur jūs?“, o Vulfas patraukė į kitą kambarį.

Ji riktelėjo Vulfui:

– Ei, nesitraukiam nuo manęs! – bet jis neklausė jos.

– Štai ką jums tikrai reikėtų pamatyti! – sušuko jai Vulfas.

Nuėjusi į jo pusę, ji pamatė jį jau sėdintį prie kompiuterio profesoriaus kambaryje. Jis spausdino it pasiutęs.

– Ką čia ruošiatės man parodyti?

– Turbūt norėsit pamatyti tinklalapį, dėl kurio jis taip užvirė. Jis man pasakė, kad čia ne tas, bet paskui paskambino jums dėl to sušikto rando ir...

– Taip, tatuiruotės, tęskit.

Ji palinko per Vulfo petį prie ekrano.

Priešais akis pasirodė titulinis *Kasbustoliau* langas. Vulfas įrašė slaptažodį *Dženiferė*, ekrane atsirado užrašas *Sveiki, Psichprofe*, o paskui jie pamatė merginą. Vaizdas Terei Kolins pasirodė neryškus, virpantis, tarsi išsiliejęs, tačiau ji pajuto, kaip padažnėjo pulsas, taigi greičiausiai blogai matėsi tik *jai*, o ne kamera rodė prastą vaizdą.

Ji pamatė grandinėmis prie sienos prikaustytą nuogą merginą, susirietusią embriono poza ir suspaudusią pliušinį žaislą. Mergina buvo nusisukusi nuo filmavimo kameros ir buvo sunku įžiūrėti jos figūrą, o veidą dengė tamsus gaubtas. Ant liesos kaulėtos rankelės Terė pastebėjo ištatuiruotą juodą gėlytę, bet rando, apie kurį klausė profesorius Tomas, nesimatė.

– Jėzau, – pasakė ji. – Kas gi čia, po velnių?

– Tiesioginė internetinė transliacija, – atsakė Vulfas. Jis kalbėjo panašiai kaip profesorius. – Pasaulis nori, kad viskas vyktų gyvai, dabar, šią sekundę. Jokio vilkinimo. Pasitenkinimas šią akimirką.

Terė negalėjo atitraukti akių, stengėsi palyginti šios merginos vaizdą su savo prisiminimu apie tai, kaip atrodo Dženiferė, nesąmoningai kartodama lygiai tą patį, ką pirmiau darė Adrianas.

– Čia aktorė, ne kitaip, – negalėjo patikėti Terė.

– Taip manot? – suprunkštė Vulfas. – Detektyve, jūs nieko apie tai nesuprantat.

Jis pabarškino keletą klavišų, ir ekrane pasirodė meniu. Spustelėjo pirmą pasitaikiusį langelį, ir jie staiga pamatė, kaip mergaitė su raiščiu ant akių prausiasi, stengdamasi pridengti savo nuogumą. Ekrane retkarčiais šmėkštelėdavo ir kažkokio vyro siluetas. Šįkart Terė pamatė ir randą.

– Jie netinka, – garsiai pasakė, nors jos balse nuskambėjo dvejonė.

– Jo, – atsakė Vulfas. Jis kalbėjo greitai, susijaudinęs. – Būtent taip jūs vakar vakare ir paaiškinot profesoriui, tik man buvo aišku kaip dieną, kad jis tuo nepatikėjo. Arba pagalvojo, kad čia bus holivudiniai grimo efektai.

– Parodykit man jos veidą, – paliepė Terė. Dabar ji kalbėjo kone pašnabždomis.

– Prašom, – tarė Vulfas. – Kažkiek. Jie laiko ją su kauke.

Jis atidarė įrašą, kur Ketvirtas numeris apklausiama. Jai atsakant į klausimus balsas skambėjo kiek iškreiptai, ir žinovas Vulfas tuoj pat paaiškino:

– Jie turbūt kiek pakoregavo garsą, kad negalėtum tiesiog paklausyti ir ją atpažinti iš balso.

Terė spoksojo į mergaitę užrištomis akimis ir įdėmiai klausė kiekvieno jos žodžio. Prisiminė tuos kartus, kai sėdėjo priešais Dženiferę. Stengėsi tame balse išgirsti tai, kas patvirtintų, kad Dženiferė iš prisiminimų ir ta, kurią ji dabar mato, yra viena ir ta pati.

Čia turi būti ji, visiškai priblokšta pagalvojo Terė, nors ir išgirdo, kaip iš merginos lūpų išsprūsta žodžiai „man aštuoniolika".

– Kur... – pradėjo ji.

– Tas ir yra, – pasakė Vulfas. – Kad ne Los Andžele, Majamyje ar Teksase. Šitas sušiktas tinklalapis nuo čia ne toliau kaip pora valandų kelio.

Terė mintyse nusipiešė žemėlapį. *Nejau ką nors nuvežti į kankynės košmarą tereikia poros valandų?* – paklausė savęs.

– Turiu GPS, – tęsė Vulfas. – Kaip ir profesorius. Turbūt ten jis ir nuvažiavo. Tiesą sakant, dedu galvą, kad taip ir yra. Jis bus tik truputį mus aplenkęs. Bet garantuoju – senukas taip greitai nenuvažiuos.

Ne. Nuvažiuos, pagalvojo Terė. Bet to garsiai nepasakė. Pasiėmė mobilųjį jam skambinti, bet Vulfas papurtė galvą.

– Jis ne toks šiuolaikiškas, – pasakė, tarsi atsakydamas į aiškų klausimą. Įkišo ranką į kišenę ir išsiėmė savo telefoną, tą, iš kurio skambino Adrianas.

– Gerai. Tuomet važiuojam, – pasakė Terė.

Vulfas spustelėjo pelę, ir tinklalapis užsidarė, pirma nuotaikingai atsisveikinęs: *Iki, Psichprofe.*

Terė ir Vulfas išbėgo iš Adriano namų, nubėgo keliuku prie Terės automobilio, beveik žingsnis į žingsnį, kaip ir Adrianas prieš kurį laiką. Jei jiedu būtų ne taip skubėję ir, užuot lėkę, dar likę kelias sekundes pažiūrėti, kas vyksta kompiuterio ekrane, būtų pamatę, kaip mergaitė su gaubtu staiga neramiai įsitempia išgirdusi atsidarančias duris.

41

DŽENIFERĖ SUSIGŪŽĖ, NORS būdama pririšta nugara prie sienos ir grandinėmis prikaustyta prie lovos nelabai kur galėjo ir besitraukti. Klausėsi dabar jau gerai pažįstamo garso, kaip moteris eina per kambarį. Jautėsi sudaužyta, išniekinta, išbadėjusi. Tarp kojų jau nebekraujavo, tačiau vis dar maudė ir perštėjo. Ji suprato, kad iš jos liko tik griaučiai, vargais negalais įsikibę į apsimestinį gyvenimą, o pajudėjusi tikėjosi išgirsti, kaip tarška kaulai. Pagalvojo, kad šalia moters greičiausiai bus ir vyras, nors jo ir negirdėjo. Jis visada judėdavo tyliai, o tai būtų ją dar labiau gąsdinę, tik tiek, kad dabar ji jau buvo peržengusi visas sveiko proto ir baimės ribas. Buvo nebeįmanoma būti dar labiau išsigandusiai, taigi, kad ir kaip keista, ji faktiškai visai nebebijojo. Buvo per jauna, kad galėtų susivokti ir sau paaiškinti, jog pasidavė, bet ją jau buvo užvaldęs pralaimėjimo jausmas.

Ji galvojo: *Kai jau supranti, kad miršti, nebėra ko bijoti. Mano tėtis nebijojo. Ir aš nebijau. Jau nebijau, kad ir ką jūs ruošiatės man daryti, – pirmyn, darykit. Man nebesvarbu. Jau nebesvarbu.*

Ji jautė, kad moteris prisiartina ir pasilenkia virš jos.

– Nori gerti, Ketvirtas numeri?

Dženiferė staiga pajuto, kad jos gerklėje tarsi pripilta smėlio.

Linktelėjo.

– Tai gerk, Ketvirtas numeri.

Moteris įspraudė jai į rankas butelį su vandeniu. Nuo to karto, kai ją apnuodijo pirmąją jos, kaip Ketvirto numerio, dieną, tame maiše buvo likusi skylė. Ji niekaip nepataikė prisidėti butelio prie lūpų, o kai galiausiai pavyko, vanduo nutekėjo ant krūtinės ir sekundę ji pasijuto ne atsigaivinusi, o skęstanti. Sulaikė kvapą ir vienu gurkšniu ištuštino butelį, nors ir suvokė, kad jis turbūt užtaisytas vaistais, bet pagalvojo, kad tai tik į gera, nes jei tik gali atbukinti nuo skausmo ir to, kas jai tuoj nutiks, tada puikiai tinka.

– Ar geriau, Ketvirtas numeri?

Dženiferė linktelėjo, nors tai buvo netiesa. Niekas nepagerėjo. Staiga ją kone užvaldė noras išrėkti *aš vardu Dženiferė,* bet ji jau nebeturėjo jėgų net sudėlioti tų žodžių ir išspausti pro sukepusias lūpas. Ir, atsigėrusi vandens, buvo nebylė.

Akimirką buvo tylu, o paskui Dženiferė išgirdo medienos, braukiamos betoninėmis grindimis, garsą. Suprato, ką tai reiškia. Tylusis vyras nustūmė pokalbių kėdę į įprastinę vietą. Po akimirkos moteris patvirtino tą Dženiferės galvoje nusipieštą vaizdą.

– Pasitrauk į lovos galą. Kėdė, kurioje jau esi sėdėjusi, ten jau stovi. Susirask ją ir sėskis. Atsipalaiduok. Žiūrėk į priekį.

Moteris įsakinėjo labai aiškiai, kalbėjo kone švelniai. Dženiferė nustebo išgirdusi, kaip pasikeitė jos balsas. Sušvelnėjo tas baudžiamasis monotonas, taip šiurkščiai skambėjęs per daugybę jos kalinimo dienų. Atrodė, tarsi kalbėtų kokia kontoros sekretorė, neprašanti iš Dženiferės daryti nieko sudėtingiau nei prisėsti ir palaukti, kol prasidės seniai sutartas susitikimas.

Ji nė kiek nepasitikėjo šituo nauju tonu. Žinojo, kad jos vis tiek nekenčia.

– Metas atsakyti į keletą papildomų klausimų, Ketvirtas numeri. Bet jų nedaug. Ilgai neužtruksim.

Dženiferė atsisėdo ir išropojo iš lovos, einant prie kėdės grandinės garsiai barškėjo. Su savimi nusitempė ir poną Rudakailį, tarsi karys, bandantis ištempti sužeistą draugą iš ugnies linijos. Jai neberūpėjo nei nuogumas, nei jos kūną tyrinėjanti įkyri, smalsi filmavimo kamera. Pagraibiusi ore, susirado kėdę ir sudribo ant jos, spoksodama tiesiai į tašką, kur, žinojo, yra kameros objektyvas.

Trumpai stojo tyla, o paskui moteris paklausė:

– Pasakyk mums, Ketvirtas numeri... ar svajoji apie laisvę?

Klausimas Dženiferei buvo netikėtas. Lygiai kaip ir anksčiau, kai moteris žaisdavo su jos jausmais, ji nenutuokė, koks atsakymas *teisingas*.

– Ne, – lėtai atsakė. – Aš svajoju, kad viskas vėl būtų kaip buvę, kaip prieš tai, kai čia patekau.

– Bet tu mums sakei, kad to gyvenimo nekentei, Ketvirtas numeri. Sakei, kad norėjai iš ten pabėgti. Nejau tada melavai?

– Ne, – greitai atsakė Dženiferė.

– Manau, melavai, Ketvirtas numeri.

– Ne, ne, ne, – ėmė maldauti Dženiferė, nors ir pati nežinojo, ko čia maldauja.

Prieš tęsdama moteris patylėjo.

– Ketvirtas numeri, kaip manai, kas tau dabar nutiks?

Dženiferė pasijuto, tarsi toje patalpoje jos esama dviejų. Viena svaigo, jai sukosi galva, ją trikdė tas nežymus moters tono pokytis, o kita buvo abejinga, beveik sustingdyta ledinių jausmų, ir žinojo – kad ir ką ji sakytų ar darytų, pabaiga jau arti, nors nenorėjo net įsivaizduoti, kokia ta pabaiga.

– Nežinau, – atsakė.

Moteris pakartojo:

– Ketvirtas numeri, kaip manai, kas tau dabar nutiks?

Dženiferė pagalvojo, kad reikalavimas atsakyti į šį klausimą labai žiaurus, kaip ir visa, kas jai čia nutiko. Atsakinėti buvo baisiau už mušimą, prirakinimą, pažeminimus, išprievartavimą ir filmavimą. Šitas klausimas reikalavo pažvelgti į ateitį, o tai emociškai prilygo pjaustymui skustuvu. Dženiferei buvo kraupu šią akimirką. Bet spėlionės dar blogiau.

– Nežinau, nežinau, nežinau, – paskubomis atsakė ji, žodžiai išsprogo jai iš krūtinės tokiu aukštu balsu, kad ir gaubtas nenuslopino.

– Ketvirtas numeri... pabandysiu paskutinį kartą... kaip...

Dženiferė ją nutraukė.

– Manau, – greitai atsakė, – kad aš, – ėmė kalbėti lėčiau, – niekada iš čia neišeisiu. Manau, kad liksiu čia iki gyvenimo galo. Manau, kad dabar mano namai čia, ir nėra nei rytojaus, nei porytdienos. Nebuvo nei vakardienos, nei užvakar. Man nebebus nė vienos minutės. Yra tik šitai. Čia. Dabar. Ir viskas.

Moteris kelias sekundes tylėjo, ir Dženiferė pagalvojo, jog turbūt tai, ką ji išgirdo, jai arba patiko, arba labai nepatiko. Bet jai buvo nesvarbu. Ji sugebėjo atsakyti neištardama *aš mirsiu*, kas ir buvo vienintelis teisingas atsakymas.

O tada moteris nusijuokė.

Tas garsas kiaurai persmelkė Dženiferę. Buvo kone skausmingas.

– Ar nori išsigelbėti, Ketvirtas numeri?

Koks kvailas klausimas, pamanė Dženiferė. *Aš negaliu išsigelbėti. Niekada nebuvo jokios galimybės išsigelbėti.*

Šitie žodžiai sukosi jai mintyse, bet ji tik palinksėjo galva.

– Gerai, – pasakė moteris. Ir vėl trumpam nutilo. – Turiu vieną prašymą, Ketvirtas numeri, – tęsė.

Prašymą? Jai reikia paslaugos? Neįmanoma. Dženiferė kiek pasilenkė. Jos nervai buvo pasiekę ribą. Sulig kiekvienu ištartu žodžiu ta moteris ją apgaudinėjo, tik dėl ko – ji nelabai suprato.

– Ar padarysi, ko prašau? – tęsė moteris.

Dženiferė vėl linktelėjo.

– Taip. Padarysiu, ko tik paprašysit.

Ji pagalvojo neturinti pasirinkimo.

– Bet ką?

– Taip.

Moteris nutilo. Dženiferė tikėjosi naujo skausmingo smūgio.

Ji man trenks. Gal tas vyras vėl mane išprievartaus.

– Duok man savo meškiną, Ketvirtas numeri.

Dženiferė nesuprato.

– Ką? – paklausė.

– Duok meškiną, Ketvirtas numeri. Tuoj pat. Paduok man.

Dženiferė kone supanikavo. Norėjo rėkti. Norėjo bėgti ir pasislėpti. Tai buvo tas pats, lyg jos prašytų atsisakyti savo širdies ar kvėpavimo. Ponas Rudakailis buvo vienintelis daiktas, primenantis Dženiferei, kad ji *yra* Dženiferė. Nuoga oda ji jautė šiurkštų sintetinį meškino kailį. Tą akimirką tai jautė dar stipriau, tarsi tas pliušinis žaislas būtų nagais įsikibęs į ją, suaugęs su ja. *Atiduoti poną Rudakailį?* Jai užveržė gerklę. Springdama ir gaudydama orą ji ėmė linguoti kėdėje, tarsi smarkiai stumtelta per krūtinę.

– Negaliu, negaliu, – suaimanavo Dženiferė.

– *Meškiną*, Ketvirtas numeri. Kad turėčiau ką nors, kas man primintų tave.

Dženiferė jautė, kaip akyse tvenkiasi ašaros, o iš pilvo aukštyn ima kilti šleikštulys. Pagalvojo, kad tuoj apsivems. Ji jautė, kaip žaislinės meškiuko rankytės apsikabina ją tarsi kūdikis. Jai norėjosi skradžiai prasmegti.

– *Meškiną*, Ketvirtas numeri. Prašau paskutinį kartą.

Dženiferė nežinojo, ką daugiau daryti. Lėtai atitraukė poną Rudakailį nuo krūtinės ir ištiesė rankoje. Jos pečiai, purtomi drebulio, nusileido ir ji nebepajėgė nesukūkčioti. Moters ranka brūkštelėjo jai per ranką – paėmė poną Rudakailį. Dženiferė dar bandė paglos-

tyti iš rankos slystantį jo kailiuką. Jos vienišumas dabar jau baigtinis. Galvoje teskambėjo *atleisk atleisk sudie sudie sudie.* Vos ne vos išgirdo kitus tos moters žodžius.

– Ačiū, Ketvirtas numeri. O dabar, Ketvirtas numeri, manau, atėjo pabaigos metas. Ar neprieštarausi?

Tas klausimas ją ėmė smaugti. Ji pasijuto nuogesnė nei bet kada.

– Ar neprieštarausi, Ketvirtas numeri?

Pone Rudakaili, atleisk man. Aš tave nuvyliau. Ir dėl visko esu kalta. Atsiprašau. Norėjau tave išgelbėti.

– Pabaigos metas, Ketvirtas numeri?

Dženiferė suprato, kad tai visgi klausimas, reikalaujantis atsakymo, bet, kaip paprastai, nežinojo, ką atsakyti. *Pasakyk „taip" ir mirk. Pasakyk „ne" ir mirk.*

– Ar norėtum dabar jau vykti namo, Ketvirtas numeri?

Kiek dar viduje buvo likę oro, ir tas skaudžiai užstrigo gerklėje. Ji pagalvojo, kad tame kambaryje kartu ir karšta, pilna troškių garų, ir žiauriai šalta, siaučia pūga.

– Ar norėtum sulaukti pabaigos? – neatlyžo moteris.

– Taip, – kūkčiodama šiaip ne taip išspaudė Dženiferė.

– Vadinasi, pabaiga, Ketvirtas numeri?

– Taip, sutinku, – pasakė Dženiferė.

– Tuomet puiku, – atsakė moteris.

Dženiferė ir nesuprato, ir negalėjo patikėti tuo, kas vyksta. Jos vaizduotę užliejo fantazijos apie laisvę. Ji sutrūkčiojo ir ūmai pajuto ant kūno moters rankas. Kūną nukratė drebulys, atrodė, tarsi ji būtų prisilietusi prie plikų laidų. Moteris lėtai atrakino antrankius ir numetė ant grindų, krisdami jie garsiai suskambėjo. Krentanti grandinė irgi subarškėjo. Dženiferė apsvaigo tarytum užklupta jūros ligos, ėmė svirduliuoti, lyg ta grandinė ir antrankiai ją būtų prilaikę stačią.

– Gaubtas lieka kaip buvęs, Ketvirtas numeri. Sužinosi, kai galėsi jį nusimauti.

Dženiferė susivokė pakėlusi rankas prie galvą dengiančio juodo maišo. Ji pakluso, nuleido rankas ant kelių, bet jautėsi siaubingai sutrikusi. *Kaip jai susivokti?*

– Prie kojų tau padedu raktą, kad galėtum iš čia išeiti, – lėtai ištarė moteris. – Jis atrakins vieninteles duris, dar likusias tarp tavęs ir laisvės. Kelias minutes pasėdėk nesikeldama. Garsiai skaičiuok. Paskui, kai jau manysi, kad praėjo užtektinai laiko, gali jį susirasti ir nuspręsti, ar ne metas tau keliauti namo. Apsispręsti turi tiek laiko, kiek reikia.

Dženiferei sukosi galva. Ji suprato tik tiek, kad liepta *sėdėti* ir *skaičiuoti*. Bet visi kiti įsakymai atrodė kažkokia nesąmonė.

Ji sėdėjo nekrutėdama. Išgirdo, kaip moteris pereina kambarį, atidaro duris. Paskui pasigirdo uždaromų durų ir užšaunamo skląsčio garsai.

Jos vaizduotė karštligiškai veikė, vaizdai keitė vienas kitą. Raktas turėtų būti tiesiai priešais ją. Ji pagalvojo: *Jie išvažiuoja. Bėga lauk ir tik nori, kad palaukčiau, kol išvyks. Taip nusikaltėliai ir elgiasi. Pabėgimui jiems reikia pasiruošti. Viskas gerai. Galiu pažaisti tą žaidimą. Galiu padaryti tai, ko jie prašo. Tik tevažiuoja. Ir palieka mane. Aš susitvarkysiu. Pati sugebėsiu rasti kelią namo.*

– Tūkstantis vienas. Tūkstantis du. Tūkstantis trys... – šnibždėjo ji.

Ji nieko negalėjo su savim padaryti. Viltis skriete skriejo, drauge su kaltės jausmu. *Atleisk, pone Rudakaili, tu turėtum būti su manimi. Turėčiau ir tave pasiimti namo. Atsiprašau.*

Ją nukrėtė. Nuo galvos iki kojų. Ji įsivaizdavo, kad poną Rudakailį pasodins priešais kamerą ir kankins vietoj jos. Pagalvojo, jog niekada sau neatleis už tai, kad atidavė meškiuką. Kad negali be jo vykti namo. Žinojo, kad be jo nebegalės pažiūrėti tėvui į akis, nesvarbu, kad tėvas miręs, nors jai visiškai neatrodė, kad šitai gali būti kliūtis. Visos jos kūno dalys įsitempė tarsi varžtai, gręžiami į medieną.

– ...tūkstantis dvidešimt, tūkstantis dvidešimt vienas...

Dženiferė sakė sau: *Tepraeina gerokai laiko. Leisk jiems pabėgti. Tegu važiuoja. Daugiau niekada jų nepamatysi.*

Viskas jai susidėjo į vietas. *Jie su manimi baigė. Viskas pasibaigė.* Ji pratrūko nevaldomai raudoti. Neleido sau galvoje sudėlioti minties *aš gyvensiu,* bet tas jausmas ją tiesiog persmelkė, lydėdamas jos skaičiavimą.

Neskubėdama uoliai suskaičiavusi iki dviejų šimtų keturiasdešimties nebeapsikentė. *Raktas,* pasakė ji sau. *Susirask raktą. Keliauk namo.*

Sėdėdama ji pasilenkė ir ištiesė ranką, tarsi pamaldi davatka, deganti žvakę ant altoriaus. Pagraibė ir pirštais užčiuopė kažką kietą, metalinį.

Dženiferė sutriko. Tai nepanašu į jokį raktą, kokį yra kada lietusi. Ištiesė ranką dar toliau ir paėmė už kažko medinio.

Pirštais apčiuopė to rakto formą. Kažkas apvalaus. Kažkas ilgo. Kažkas baisaus. Ji staiga atšoko ir aiktelėjo, tarsi nusideginusi pirštus.

Ji pagalvojo: *kūdikio verksmas. Jis buvo netikras.*

Žaidžiantys vaikai. Ir jie netikri.

Kivirčo garsai. Ir jie netikri.

Policija viršuje. Ir tai buvo netikra.

Raktas į laisvę...

Pats baisiausias melas.

Prie jos kojų gulėjo ne raktas nuo užrakintų durų.

Tai buvo ginklas.

42

ADRIANAS MAŽIAUSIAI TRISKART pasuko ne ten, o kartą ir visai paklydo bevažiuodamas duobėtais keliais, vingiuojančiais pro miestelius, kurie būtų tikę tapytojo Normano Rokvelo teptukui, jei jų nedarkytų nepaliaujamas skurdas ir sunkūs laikai. Per daug surūdijusių automobilių, kiemuose stovinčių ant plytų, per daug apleistų ūkio mašinų, atremtų į sukežusias tvoras. Jis važiavo pro nušiurusias raudonas dešimt metų nedažytas daržines su stogais, per daugelį žiemų įlinkusiais nuo storo sluoksnio sniego, šalia tų griuvėsių paprastai stovėjo dviejų galų nameliai, papuošti palydovinės televizijos lėkštėmis. Prie dažno jų iškeltos ranka parašytos iškabos, siūlančios *tikrą* klevų sirupą arba *autentiškus* Amerikos indėnų dirbinius.

Keliai, kuriais jis važiavo, nevedė populiariomis kryptimis. Vingiuoti, siauri, dviejų eilių plentai, gerokai nutolę nuo tų Naujosios Anglijos kelių, kurie išvardijami valstijų turistų brošiūrose. Prie tų plentų šen bei ten auga tankiai susipynę didžiuliai medžiai, jų šakos pamažu apsipila ryškiai žaliais lapais. Tarp tų medžių driekiasi laukai, kur kadaise ganėsi pieningos karvės ir avys. Šitos Amerikos apylinkės niekam neįdomios, pro jas žmonės tik greitai pralekia važiuodami kur nors kitur, paprastai

į kokį brangų vasarnamį prie ežero ar prabangią kalnų trobelę. Pakeliui Adrianas vis sustodavo panagrinėti automobilyje turimą senovišką popierinį žemėlapį ir jam jau ne kartą teko sukti atgal.

Tiesą sakant, plano jis nelabai turėjo.

Toji padrika kelionė, kupina seniokiškų klaidų, jį smarkiai suvėlino. Žinojo turįs skubėti iš paskutiniųjų. Važiavo įsikibęs į vairą ir mynė pedalą tarsi akis išdegęs, vieną minutę didindamas greitį, o kitą – staigiai stabdydamas, nes bijojo kokiame staigiame posūkyje nulėkti nuo kelio. Nuolat sau priminė vėl nepasukti ne tuo keliu. *Jei pasuksi ne ten, pasekmės gali būti mirtinos,* pasakė sau, o važiuodamas vis kartais pratrūkdavo:

– Pirmyn, pirmyn...

Adrianas stengėsi nesiliauti galvojęs apie Dženiferę, bet net ir tai buvo slidu ir sudėtinga. Galvoje sukosi prieštaringi vaizdai: *Dženiferė, kokią jis ją matė pirmą kartą, – užsispyrusi, su rožine* Red Sox *kepuraite; besišypsanti Dženiferė iš policijos skrajutės, gulinčios ant sėdynės greta; Dženiferė su raiščiu ant akių, beveik nuoga, stovinti priešais kamerą ir apklausiama pasislėpusio tardytojo.*

Adrianas žinojo, kokią Dženiferę pamatys, kai suras tą vienkiemį. Tai, kas dar buvo likę iš protingojo psichologijos profesoriaus, kadaise vadovavusio fakultetui, toji visiškai respektabili jo dalis jam aiškino, kad turėtų paskambinti detektyvei Kolins, pasakyti, kur esąs ir ką darąs. Taip elgtis būtų išmintinga. Jis suvokė, kad net galėtų paskambinti tam seksualiniam nusikaltėliui ir pasakyti, kur važiuoja. Tiek Vulfas, tiek Terė Kolins už Adrianą tikrai daug geriau žinotų, kaip toliau elgtis.

Tačiau Adrianas nusprendė liautis būti protingas būtent tą sekundę, kai rytą įsėdo į automobilį. Nesuvokė, ar toks elgesys būtų priskirtinas jo ligai. *Galbūt,* pasvarstė jis. *Gal toji beprotiškoji dalis jau ateina ir pamažu ima viršų. Gal, jei išgerčiau kokią saują tų nepadedančių tablečių, dabar elgčiausi visai kitaip.*

O gal ir ne.

Adrianas gerokai sulėtino senuko volvo greitį, šliaužė siauru dviejų juostų plentu, dairėsi į dešinę ir kairę, tikėdamasis pamatyti ką nors, kas rodytų, kad jis netoliese. Kone laukė, kad iš už kampo išlėks koks pikapas ir ims žviegti ir pypsėti, supykęs, kad jis važiuoja taip pavojingai lėtai. Adrianui atrodė, kad jis nebetoli tos vietos. Paklausė savęs – ar nereikėjo paskambinti nekilnojamojo turto agentei, kad ji tiksliai paaiškintų, kaip ten nusigauti, o gal net paprašyti pasitikti jį ir parodyti kelią. Tačiau jame skambėjo įkyrus balsas, teigiantis, kad tai, ką daro, verčiau daryti vienam. Matyt, čia Brajanas bus ir vėl prikišęs nagus. Jis visada labiausiai pasitikėjo savimi, kitais – daug mažiau. O gal ir Keisė. Jai buvo nesvetimas tas menininkų *man reikia pabūti vienai* požiūris. O prie jų tikrai prisidėtų ir Tomis, – jis visada stulbinamai pasitikėjo savo jėgomis.

Jis įsuko volvo į mokyklinių autobusų stotelę ir staigiai sustojo, ratai sugurgždino pabirą žvyrą. Pasak Adriano apiplyšusio žemėlapio, jo turimų GPS koordinačių ir nekilnojamojo turto agentūros informacijos, kurią jis išsispausdino, keliukas, vedantis į tą vienkiemį, yra vos už ketvirčio mylios. Adrianas įsistebeilijo į tą pusę. Prie to nuošalaus posūkio stovėjo vieniša mėlyna aplūžusi pašto dėžė, palinkusi tarsi girtas jūreivis po nakties mieste.

Iš pradžių jis pagalvojo, kad reikėtų tiesiog privažiuoti, išlipti ir pabelsti į duris. Jau įjungė pavarą, bet petį palietė ranka ir jis išgirdo Tomio šnabždesį:

– Nemanau, kad taip ko pasieksi, tėti.

Adrianas sustojo.

– Ką tu manai, Brajanai? – paklausė. Jo tonas buvo lygiai toks pats, koks būtų, jei jis vestų ilgą fakulteto susirinkimą ir paskelbtų, kad laikas išsakyti nuomones ir nusiskundimus, o jų būtų tikrai nemažai. – Tomis sako neiti tiesiai prie durų.

– Tai ir paklausyk jo, Audi. Puolimą iš priešakio labai lengva atremti, nei jei jis labai netikėtas. Ir supranti – juk niekada nežinai, ko laukti.

– O ką tada...

– Slapčia, tėti, – įsiterpė Tomis, tik labai tyliai. – Reikia juos užklupti iš pasalų.

Brajanas skubiai pridūrė:

– Manau, dabar reikia veikti labai atsargiai, Audi. Jokių siautėjimų. Jokių reikalavimų ir grasinimų. Nepulk rėkdamas – *štai ir aš, kur Dženiferė?* – ar panašiai. Dabar mums reikia išsiaiškinti tikrąją padėtį.

– Keise? – garsiai paklausė Adrianas.

– Paklausyk jų, Audi. Tokiose operacijose jie abu už tave kur kas labiau patyrę.

Jis nebuvo tikras, kad būtent taip ir yra. Žinoma, Brajanas vedė būrį vyrų per džiungles karo metu, o Tomis prieš jį pražudžiusią ataką nufilmavo daugybę karinių operacijų. Tačiau Adrianas įsivaizdavo, kad Dženiferė yra tarsi viena iš jo laboratorinių žiurkių. Laksto po labirintą, o jis stebi, kaip išsirutulios eksperimentas. Toji mintis jam pasirodė visai teisinga. Jis pripratęs kantriai stebėti, ir jam atrodė visai natūralu susirasti vietą, iš kurios galėtų žiūrėti.

Adrianas dar kartą įdėmiai peržvelgė nekilnojamojo turto agentūros nuotraukas. Paskui jas sulankstė ir įsikišo į vidinę palto kišenę. Jau buvo beveik išlipęs iš automobilio, bet išgirdo Keisę sušnabždant: *Nepamiršk.*

Adrianas papurtė galvą ir sumurmėjo:

– Susikaupk!

Jis jautė, kad gebėjimas protingai mąstyti sumažėjęs kokia penkiasdešimčia procentų. O gal dar daugiau. Jei ji nebūtų jo įspėjusi, jis būtų pamiršęs.

– Atsiprašau, Opose, – atsakė. – Tu teisi. Man jo prireiks.

Adrianas įlindo į automobilį ir nuo keleivio sėdynės paėmė mirusio brolio rugerį.

Pistoleto svoris atrodė pažįstamas. Jis pasvarstė jį jau panaudojęs kur kas geriau nei Brajanas. Brolis jį panaudojo tik vieną vieninte-

lį kartą – nusišauti. Adrianas juo *vos ne* nusišovė, o paskui ne kartą grasino Vulfui, padėjusiam jam prieiti iki šios akimirkos, o dabar gali pasitaikyti proga jį panaudoti dar kartą. Norėjo įsikišti jį švarko kišenėn, bet netilpo. Pamėgino užsikišti už kelnių diržo, bet tai, kas, regis, taip lengvai sekėsi televizijos ir kino žvaigždėms, kažkodėl išvertė jį iš kojų ir Adrianas pamanė, kad ginklas gali išslysti ir jį pames. Taigi stipriai jį suspaudęs nešėsi rankoje.

Adrianas pakėlė galvą. Girdėjo, kaip medžių šakomis juda švelnus vėjelis. Saulės spinduliai ir šešėliai mainėsi, kaitaliojosi vėjo kedenami. Jis išgąsdino būrį varnų, tos pakilo nuo kruvino savo grobio ant plento. Adrianas nuturseno per plentą ir pasuko link keliuko. Apsidžiaugė, kad su juo niekas neina, mat galvojo, kad atrodo arba visiškas klounas, arba mirtinai pamišęs.

Terė Kolins susikaupusi vairavo, lėkė savo nediduku automobiliu viršydama bet kokį saugų greitį. Markas Vulfas sėdėjo įsikibęs rankenos virš keleivio sėdynės, išsišiepęs plačia laukinio šypsena ir išvertęs akis tarsi važiuotų amerikietiškais kalneliais. Ratai sparčiai suko mylias. Didžiąją dalį kelio jiedu važiavo tylėdami, tylą nutraukdavo tik gundantis, metališkas GPS prietaiso balsas iš Terės telefono.

Ji nežinojo, kiek jie laike prisivijo profesorių. Kažkiek, bet ar užtektinai? Ji neabejojo, jog padėtis kritinė, bet būtų labai sudėtinga paaiškinti – kodėl. *Kad pusprotis psichologijos profesorius nenušautų kokio nekalto žmogaus?* Visai galimas daiktas. *Kad surastų pabėgusią paauglę, kuri dabar išnaudojama pornografijos tinklalapiui?* Visai galimas daiktas. *Nei dėl to, nei dėl to, ir važiuoja tik apsikvailinti?* Greičiausiai.

Vienu metu Vulfas nusijuokė. Ji lėkė beveik šimto mylių per valandą greičiu ir jam tai pasirodė nežmoniškai juokinga.

– Koks nors patrulis jau seniai mane būtų sustabdęs, šimtu procentų, – pasakė jis. – Ir būtų labai nustebęs, patikrinęs mano nume-

rius ir pažymėjimą. Žmonės su tokiu teistumu kaip mano *niekada* neišsiprašo, kad jų nebaustų už greičio viršijimą. Bet jums sekasi.

Terė nemanė, kad jai sekasi. Tiesą sakant, ji labai apsidžiaugtų, jei ją imtų vytis valstijos policijos automobilis. Būtų geras pretekstas pasiprašyti pagalbos.

Terė nebuvo tikra, kad tos pagalbos jai reikia. Nebuvo tikra ir kad jos nereikia. Jai atrodė, kad, lydima atgrasiausio pasaulyje Sančo Pansos, ji pateko į keistą misiją, gainiojasi Don Kichotą, neturintį net literatūrinio riterio paklydėlio vargano ryšio su realybe.

GPS balsas liepė sukti iš magistralės į nuošalesnius kelius. Ji važiavo greitai, kiek tik tie keliai leidžia. Padangos dejavo. Automobiliui sukant, Vulfas siūbavo keleivio sėdynėje, lingavo į kairę ir dešinę.

Už langų keitėsi idiliškas nuošalus gamtovaizdis. Miškai ir laukai turėtų būti kupini ramybės ir grožio, bet detektyvei atrodė, kad jie kažką slepia. Vienu momentu ji pagalvojo peržengusi proto ribą, nežinodama, kad lygiai tokia pat mintis kiek anksčiau toptelėjo Adrianui. Mieste, kur ji dirba ir augina vaikus, jai viskas aišku ir logiška. Gal ne visada idealu, bet ji supranta visas tamsias povandenines sroves ir šešėlius, su kuriais tenka kasdien susidurti, todėl jie neatrodo neįprasti ir nebaugina.

O ši kelionė skyrėsi nuo to kaip diena ir naktis. Čia kvepėjo tokiais baisiais ketinimais, plytinčiais kur kas toliau bet kokių juodų horizontų, kurių ji tik galėjo tikėtis savo darbe. Ji papurtė galvą tarsi atsakydama į klausimą, nors niekas jos nieko neklausė.

Markas Vulfas spoksojo į žemėlapį.

– Dar dešimt mylių šituo keliu, – pasakė. – Tiksliau, dešimt kablelis aštuonios, pasak šito. O paskui dar vienas posūkis ir dar vienas, po to dar keturios kablelis trys ir būsim vietoj. Aišku, jei manysim, kad čia viskas teisinga ir taip toliau. Kartais *MapQuest* teisus, kartais ne. – Jis nusijuokė. – Niekada nemaniau, kad teks būti policininkės šturmanu.

Ji nereagavo į šį jo komentarą, nors ir laikėsi jo nurodymų, laukdama, kol GPS balsas patvirtins, ką Vulfas jau pasakė.

Adrianas surado takelį, regis, išmintą lygiagrečiai su plentu, einantį pro medžius palei kelią į tą vienkiemį. Patraukė juo, apeidamas išvirtusių medžių kamienus ir klimpdamas į minkštą drėgną žemę. Brūzgynai kibo jam į drabužius, o po kelių minučių takas dar susiaurėjo ir pasidarė beveik neišeinamas, Adrianas susivokė įnirtingai besigrumiantis su pavasarine žaluma.

Tai įsipainiodavo, tai išsipainiodavo, dygliuotos šakos kibo į kelnes, badė rankas, jis yrėsi per brūzgynus, stūmė juos šalin, sukosi čia į kairę, čia į dešinę, stengėsi įveikti kelią, kuris vieną sekundę atrodydavo atviras ir išeinamas, o kitą, paėjus kelis jardus, pasidarydavo neperbrendamas. Susimokiusios gamtos kliūtys labai apsunkino kelią į priekį, ir, nors Adrianas ir nenorėjo sau pripažinti vėl pasiklydęs, aiškiai suprato, kad yra priverstas nukrypti nuo kelio, kuriuo jam reikia eiti. Užuot ėjus tiesiu taku, kokio jis tikėjosi, teko vingiuoti aplink. Besiskindamas kelią, jis iš paskutiniųjų stengėsi neprarasti orientacijos. Laukė, kad Brajanas jam ims pasakoti, jog džiunglės Vietname buvo kur kas baisesnės, bet šalia tegirdėjo brolio greitą, gilų ir iškankintą kvėpavimą, ir tik sustojęs sekundę pailsėti suvokė esąs pats vienas.

Jis pasijuto pakliuvęs į spąstus. Norėjo jau imti šaudyti, tarsi tos kulkos galėtų praskinti kelią. Net ir vėsiame ore kakta žliaugė prakaitas. Jautėsi tarsi patekęs į muštynes, kumščiais daužė šakas nuo veido, spardė į kelnes įsikibusį spygliuotą krūmą.

Adrianas akimirką pakėlė akis. Atrodė, žydras dangus nušviečia jam kelią. Jis prisivertė stumtis į priekį, nors suprato, kad šiuo atveju į priekį gali reikšti ir į šoną, ir net atgal. Galva visai susisuko, tankus miškas jį įveikė. Sekundę jį užplūdo siaubas, jis pagalvojo patekęs į niekieno žemę, iš kurios jau niekad neištrūks, ir kad ūmai, dėl to vie-

nintelio prasto sprendimo, visą jam likusį laiką šioje žemėje lemta praleisti medžių ir krūmų tankynėje.

Jam norėjosi pulti į paniką, šauktis pagalbos. Jis kibo į šakas ir stūmėsi bet kokia kryptimi, kuria tik galėjo pajudėti. Trankėsi į nudžiūvusių medžių kamienus ir užkliuvęs ne kartą pargriuvo. Braudamasis visas išsikruvino; jautė susibraižęs rankas ir veidą.

Adrianas keikė senatvę, ligą ir tą savo maniją.

O paskui, lygiai taip ūmai, kaip tas miškas jį įsiurbė, Adrianas pajuto jį retėjant, tarsi atleidžiant nagus.

Staiga erdvės išsiplėtė. Žemė po kojomis sukietėjo. Spygliuoti krūmai, regis, jį paleido. Adrianas pakėlė akis ir pamatė, kaip išeiti. Brovėsi į priekį gaudydamas orą tarsi skęstantis, ūmai iškilęs į vandens paviršių.

Medžių eilė baigėsi, užleisdama vietą klampiam žaliam laukui.

Adrianas puolė ant kelių tarsi dėkingumo kupinas maldininkas. Ėmė tankiai alsuoti, stengdamasis nusiraminti ir susivokti, kur esąs.

Priešais iškilo nedidukė kalvelė, jis užlipo į ją, nugara jausdamas saulės spindulius. Ore tvyrojo silpnas drėgnos žemės kvapas. Viršuje sustojo susiorientuoti. Baisiausiai apstulbo, apačioje pamatęs daržinę ir vienkiemį. Įkišo ranką į švarko kišenę, išsitraukė pluoštą nekilnojamojo turto agentūros nuotraukų ir ėmė karštligiškai lyginti tai, ką mato, su tuo, kas nufotografuota.

Aš čia, staiga pagalvojo.

Įnirtingai skindamasis mišku, namą, stovintį nedidelėje dauboje, jis jau buvo praėjęs. Dabar stovėjo atsigręžęs į jo šoną, kone į galą, iš daržinės pusės, ta buvo arčiau nei pats namas. Nuo tų pastatų jį skyrė kokie penkiasdešimt jardų.

Čia driekės atvira erdvė, klampus laukas, kur kadaise ganėsi galvijai.

Brolio patarimo jis nebeprašė.

Adrianas puolė ant kelių, prisispaudė prie minkštos žemės ir ėmė šliaužti namo link, kur nė neabejojo rasiąs dingusią Dženiferę.

43

DŽENIFERĖ PAĖMĖ REVOLVERĮ ir nustebo, koks jis sunkus. Dar niekada nebuvo rankose laikiusi mirtino ginklo ir klydo manydama, kad toks žudikiškas daiktas turėtų būti lengvas it plunksna. Ji nė nenutuokė, kaip juo naudotis, kaip atidaryti būgną, kaip užtaisyti ar atlaužti gaiduką. Nesuprato, ar saugiklis nuleistas ar ne, ar būgne yra koks šovinys, o gal ir visi šeši. Buvo prisižiūrėjusi užtektinai televizijos ir žinojo, kad jai turbūt tereikia prispausti revolverį sau prie galvos ir spaudyti nuleistuką tol, kol jau nebereikės spausti.

Viena jos dalis rėkė: *Užbaik viską! Padaryk tai! Dabar!*

Dženiferė aiktelėjo dėl savo pačios žiaurumo. Jos ranka truputį virpėjo, ji galvojo, kad vertėtų veikti greitai, nes nežinia, ką tie vyras su moterim darys, jei ji ims dvejoti. Kažkodėl atrodė keistai logiška, kad *nusižudymas* šiuo atveju reiškia, jog jos *nebeskaudins*.

Pati sau prieštaraudama, ji viską darė itin lėtai, tarsi tas paskutines minutes reikėtų išgyventi sulėtintai ir jai būtų būtina ištirti kiekvieną savo judesį: *Ištiesk ranką. Paimk revolverį. Atsargiai pakelk. Sustok.*

Ji jautėsi visiškai viena, nors žinojo, kad taip nėra. Žinojo, kad jie netoliese.

Nuo svaigulio jai susisuko galva. Susivokė mintyse kartojanti tai, kas nutiko nuo to laiko, kai ją pagrobė iš gatvės. Pasijuto tarsi vėl daužoma, prievartaujama, žeminama. Ir tuo pačiu metu ją užliejo padriki praeities vaizdiniai.

Dženiferės vaizduotė kovojo pati su savimi. Visa bėda, kad visi tie prisiminimai, regis, nepaliaujamai traukėsi tolyn tuneliu, juos buvo vis sunkiau ir sunkiau įžiūrėti.

Atrodė, kad Dženiferė pagaliau išeina iš to kambario, ir Ketvirtas numeris yra vienintelis jame likęs žmogus.

Ir tam Ketvirtam numeriui liko vienas kelias.

Raktas į namus. Taip ta moteris tai pavadino.

Nusižudyti – visų geriausia išeitis.

Jokios kitos alternatyvos ji nei matė, nei įsivaizdavo.

Ir vis vien dvejojo. Nesuprato, iš kur atsirado toks gajumas ir nenoras, bet jie nesitraukė, išgąstingai ir piktai rėkė joje, kovojo su Ketvirto numerio pagunda viską pabaigti tuoj pat. Ji jau nebežinojo, kas drąsiau. Nusišauti ar ne? Ji dvejojo, nes viskas buvo neaišku.

O paskui Dženiferė padarė netikėtą dalyką, kurio ir pati nesugebėtų paaiškinti, bet jos galvoje klykė, kad tai būtinas, svarbus ir neatidėliotinas veiksmas.

Atsargiai pasidėjo revolverį ant kelių, pakėlė rankas ir ėmė atsirišti galvą dengiantį gaubtą. Ji to nežinojo, bet tas veiksmas buvo holivudiškai romantiškas, tarsi narsus žvalgas stovėtų priešais būrį šaulių ir atsisakytų raiščio, idant galėtų žiūrėti mirčiai į akis. Gaubtas buvo stipriai užmazgytas, ji uoliai narpliojo mazgus, laikančius jį ant galvos. Galvoje ėmė aidėti neklusni mintis, kad nereikėtų iš vienos tamsos staigiai nerti į kitą. Ir tas darbas truko ilgai, nes rankos siaubingai drebėjo.

Linda pirmoji pamatė, ką daro Ketvirtas numeris. Jiedu, kaip ir beveik visi jų žiūrovai, buvo lipte prilipę prie ekranų, žiūrėjo tą lėtą, bet

nuostabią kelionę į Ketvirto numerio pabaigą. Ji buvo neišvengiama. Saldžiai kankinama. Pokalbių svetainėje ir žinučių lange vartotojai įnirtingai rašė apie tai, ką mato. Milžiniška lavina komentarų. Gausybė šauktukų ir teksto kursyvu. Žodžiai liejosi kaip vanduo per užtvanką.

– Jėzau! – pasakė Linda. – Jei ji nusiims jį...

Maiklas nuėjo prie klaviatūros ir čiupo filmavimo kamerų valdymo svirtį. Jau ruošėsi išjungti pagrindinę, veidą rodančią kamerą, bet paskui sustojo.

– Negalime apgaudinėti vartotojų, – griežtai ištarė. – Jie reikalaus parodyti jos veidą.

Jis puikiai įsivaizdavo, kokios pykčio lavinos sulauks, jei Ketvirtas numeris padarys tai, ko jie tikisi, o jiedu su Linda paslėps tą paskutinį veiksmą gudraudami ir keisdami filmavimo kampą.

– Negerai, – sumurmėjo Maiklas. – Jie norės, kad viskas puikiai matytųsi.

– Ar mes... – pradėjo Linda, bet paskui nutilo. – Jie truputį pamatė, kai ji tikėjosi pabėgsianti. Turbūt matė sekundę ar dvi, kol neperjungėme užpakalinio vaizdo...

– Jo. Ir atsiliepimai buvo akivaizdūs. Jiems nepatinka, kad jos akys uždengtos. Jie *norėjo matyti*, – atsakė Maiklas.

– Bet... – Linda vėl nutilo.

Ji suprato visas galimas to, apie ką kalbėjo Maiklas, pasekmes.

– Tai velniškai didžiulė rizika, – sušnibždėjo. – Jei farai kada nors šitai pamatytų – ir, Maiklai, juk žinai, kad vieną dieną taip ir bus, anksčiau ar vėliau, – jie gali sustabdyti ir paryškinti vaizdą. Ir supras, ką čia mato. O tai gali, nežinau kaip, bet gali jiems pasakyti, ko ieškoti.

Maiklas puikiai suvokė, kokie pavojai tyko, jei jie parodys vartotojams, kas yra Ketvirtas numeris jos mirties akimirką. Visi kiti numeriai mirė daugiau ar mažiau anonimiškai, jų tikrosios tapatybės

buvo nuslėptos iki spektaklio pabaigos. Tačiau jiedu su Linda gerai nutuokė, kokią aistrą ir intymumo jausmą žiūrovams sužadino Ketvirtas numeris. Jiems ji *rūpi*. Ketvirtam numeriui ir toliau vargstant ir stengiantis atmazgyti gaubtą ant kortos buvo statoma labai daug.

– Ji nesusivokia, – lėtai pasakė Linda, – kad galėtų tiesiog jį perplėšti. Būtų daug greičiau. Tai galėtų atrodyti visai gerai. Vizualiai, turiu omeny.

– Palauk. Žiūrėk toliau. Gal ir susivoks. Būk pasirengusi. Mums gali tekti greitai išjungti pagrindinę kamerą. Nesinori, bet gali tekti.

Maiklas laikė uždėjęs pirštus ant reikiamų klavišų. Linda stovėjo šalia. Jis pagalvojo, kad vertėtų įrašyti pagrindinę sceną, o paskui parodyti ją vėliau, kai jie jau bus atsikratę Ketvirto numerio ir panaikinę visus pėdsakus. Bet suprato, kad tai įsiutins vartotojus. Saugiai sėdėdami savo namuose priešais kompiuterių ekranus jie desperatiškai trøško *žinoti*. O tam reikia *pamatyti*. Maiklas pajuto, kaip nuo įtampos sukietėja raumenys. *Pavėlinti negalima*, svarstė jis. *Tiesiog teks orientuotis padėtyje realiuoju laiku*. Toks netikėtas posūkis ir stimuliavo jį, ir kėlė nerimą. Pažvelgęs į Lindą, pagalvojo, kad turbūt jai verda labai panašios mintys. Tada jis vėl atsisuko į Ketvirtą numerį, ir jiedu su Linda prilipo prie ekrano, žiūrėdami, kas vyksta ir ką jie siunčia į kibernetinį pasaulį.

Jis giliai atsiduso.

Tai buvo pirmas ir vienintelis kartas per visą Serialą nr. 4, kai Maiklas su Linda sutriko. Atrodė, tarytum tas Ketvirto numerio netikrumas, kaustęs ją per visą spektaklį, galiausiai palietė ir juodu. Jų pasitikėjimas savimi kažkur išgaravo ir, taip pat pirmą kartą, jie palinko prie ekrano visai nenutuokdami, kas bus toliau.

Jo drabužiai ir rankos aplipo purvu, pistoleto rankena pasidarė slidi. Adrianas slinko, stūmėsi tempdamas koją už kojos, kantriai artėjo prie to vienkiemio, o troškus žemės kvapas kuteno jam šnerves. Sau-

lė plieskė virš galvos ir jis pamanė, kad, jei kas pažiūrės pro kurį nors langą, lengvai pamatys jį, net ir slenkantį pažeme. Tačiau užsispyręs šliaužė į priekį, bandė įveikti tą atvirą lauką kaip galima mažiau pastebėtas, nenuleisdamas akių nuo savo tikslo.

Atsistojo tik pasiekęs daržinės kampą, kur jau galėjo pasislėpti nuo namo langų prigludęs už sienos. Sunkiai kvėpavo, ne iš nuovargio, bet dėl jausmo, kad stačia galva neria į negrįžtamą kovą, kur jo liga bus priversta susikauti su visomis jo – vyro, tėvo ir brolio – nesėkmėmis. Norėjo atsisukti į savo šmėklas ir atsiprašyti, bet visu sveiko proto likučiu dar suprato, kad reikia eiti pirmyn. Jie vis tiek eis su juo, nesvarbu, ar jis ims kvailai atsiprašinėti, ar ne.

Viskas viduje jam sakė, kad prarastoji Dženiferė yra vos už kelių jardų. Slinkdamas palei daržinės sieną ir atsargiai dairydamasis jis galvojo: įdomu, ar kuris kitas sveiko proto žmogus padarytų tą pačią išvadą.

Adrianas matė namo galą. Ten buvo vienos durys, turbūt vedančios į virtuvę. Namo priekyje, pasak tų nuotraukų, yra atvira veranda, kur kadaise greičiausiai buvo sūpynės ar hamakas, o dabar, matyt, belikęs tik kiauras stogas.

Aplink – nė garso. Jokio judėjimo.

Nieko, kas rodytų, jog viduje kas nors yra.

Jei ne tas senas pikapas, stovintis prie namo, jis manytų, kad ši vieta visai apleista.

Jis spėjo, kad durys bus ir užrakintos, ir užstumtos skląsčiu. Pasvarstė, ar pistoleto rankena jų nenudaužtų. Bet triukšmas – jo priešas, o priešakinis puolimas... brolis jam jau paaiškino, jog tai būtų klaida. Jį gąsdino mintis, jog šitaip priartėjus jam gali nepavykti.

Adrianas apžiūrinėjo namą, o paskui pamatė, pro kur galbūt gali patekti vidun. Prie virtuvės durų vedė išklerę mediniai laiptai su, regis, sulūžusiu turėklu. Tačiau šalia jų, visai prie žemės, buvo nedidukas purvinas langas.

Jo paties name buvo tokia pati nedidelė įstiklinta anga, pro kurią į rūsį galėjo patekti truputį šviesos.

Adrianas svarstė: *Jei tie Dženiferę pagrobę vyras su moterimi tokie kaip dauguma žmonių, tai jie nepamirš užrakinti nei priekinių, nei užpakalinių durų, užšaus ir svetainės, valgomojo bei virtuvės langus. Bet rūsio langą tikrai pamirš. Aš visada pamiršdavau. Ir Keisė pamiršdavo. Per ten aš ir įsilaušiu.*

Reikės greitai perbėgti kiemą. Sukaupus visas jėgas.

Signalizacija? *Tik ne tokiame sename name,* viltingai sau sumelavo jis.

Bėk smarkiai, perspėjo save. Paskui jis atsiguls prie namo pamato ir pamėgins atidaryti rūsio langą.

Geru planu to nepavadinsi. Bet, jei ir jis nesuveiks, jis nežinojo, kokia gali būti alternatyva. Bet pasiguodė tuo, kad per visą savo akademinį gyvenimą niekada iš anksto nespėliojo apie eksperimentų rezultatus. Nesiliovė aiškinęs ištisoms kartoms doktorantų *niekada iš anksto nenumatyti rezultato, nes tuomet nesuprasite, kas vyksta iš tikrųjų, ir nepasidžiaugsite netikėtumais.*

Kadaise jis buvo psichologas. O jaunystėje dar buvo ir bėgikas. Adrianas sugriežė dantimis, giliai įkvėpė ir metėsi į priekį. Įnirtingai mosuodamas rankomis nulėkė prie namo ir lango prie pamato.

44

KAI MARKAS VULFAS pamatė Adriano automobilį, paliktą mokyklinių autobusų stotelėje, jiedu dar greitai lėkė siauru dviejų juostų keliu. Jis šūktelėjo: „Ei! Atvažiavom!“, Terė Kolins greitai nuspaudė stabdį, bet vis vien pravažiavo pro tą senuką volvo ir teko cypiant padangoms staigiai suktis vidury kelio. Tik tada jie sustojo greta jo.

Drebančiomis kojomis ji iššoko iš automobilio. Per daug nerimo, per daug priverstinio greičio; ji pasijuto tarsi nuslydusi nuo kelio, kad išvengtų susidūrimo.

Vulfas išsvirduliavo iš keleivio sėdynės ir atsistojo šalia.

Adriano nė ženklo. Terė atsargiai prisiartino prie volvo, apžiūrėjo žemę aplinkui – lygiai taip, kaip atsargiai ir įdėmiai apžiūrinėtų nusikaltimo vietą. Pro langą pažvelgė vidun. Automobilio salonas pilnas įprastinių šiukšlių. Prieštvaninis vienkartinis kavos puodelis. Pusiau nugertas butelis šaltinio vandens. Mėnesio senumo laikraštis ir daugiau nei metų senumo žurnalas „Šiuolaikinė psichologija“. Mėtėsi net pora seniai pamirštų baudos kvitų už stovėjimą ne vietoje. Automobilis buvo neužrakintas, ji atidarė dureles ir toliau apžiūrinėjo saloną, tikėdamasi, kad koks paliktas daiktas pasakys tai, ko ji dar nežino.

– Atrodo, jis čia buvo ir dingo, – pasakė Vulfas tęsdamas žodžius.

Norėdamas sumažinti įtampą, jis kalbėjo dirbtine pietietiška tartimi. Paskui garsiai nusijuokė.

Terė žengė žingsnį atgal. Pasisuko ir pažvelgė pirmyn į kelią. Jos žvilgsnis klausė – *kur?*

Tarytum jai atsakydamas, Vulfas nuliuoksėjo prie Terės automobilio ir paėmė žemėlapius ir telefoną. Greitai pasižiūrėjo, paspaudė kelis mygtukus ir parodė į medžių eile apaugusį keliuką. Tarytum duotų nurodymus, kaip iš vienos priedangos perbėgti į kitą.

– Štai ten, – pasakė. – Ten yra vieta, kur jis traukia. Bent taip viskas rodo. Ne visada galima tikėti tuo, ką tau rodo. Čia tikrai niekas neprimena vietos, iš kurios vyktų moderni internetinė transliacija.

– O kaip, jūsų nuomone, tokios vietos *turi* atrodyti? – paklausė Terė.

– Nežinau, – atsakė Vulfas. – Kaip Kalifornijos prekybos centrai? Kaip didmiesčių fotostudijos? – Paskui jis papurtė galvą, tarsi su juo kas ginčytųsi, nors neišgirdo nė žodžio. – Žinoma, gal tik ne tokioms transliacijoms, kokią leidžia tie žmonės.

Vulfas pasekė Terės žvilgsnį.

– Manau, senis nuėjo pėsčias, – pasakė.

Terė Kolins irgi taip manė. Ji pasilenkė ir pamatė apdaužytą pašto dėžutę, žyminčią įvažiavimą į vienkiemį, – lygiai kaip Adrianas prieš kurį laiką.

– Gal jis nusprendė juos užklupti netikėtai, – pasakė Vulfas. – Gal jis puikiai žino, ką daro, tik nenorėjo, kad aš arba jūs taip galvotumėt. Šiaip ar taip, jis tikrai negali žinoti, kas ten jo laukia, bet draugiško sutikimo tikėtis tikrai nevertėtų.

Terė nieko neatsakė. Kaskart, kai Vulfas išsakydavo tai, ką ji pati galvojo, ar nors kiek būdavo teisus, ji pajusdavo pyktį ir pasišlykštėjimą. Ją siutino tai, kad jie priėjo teritoriją, kur jis *veikiausiai* orientuojasi kur kas geriau už ją. Terė greitai nusisuko nuo to seksualinio

nusikaltėlio ir ėmė skaičiuoti mintyse. Jai iškilo maždaug tokia pati dilema kaip ir Adrianui.

Ji susimąstė. Paėmė iš Vulfo telefoną. Tokiam dalykui yra griežtai nustatytos procedūros. Jos departamentas nuolat išleisdavo išsamias instrukcijas, kaip teisiškai teisingai elgtis situacijose, kai daromas nusikaltimas. Turėtų būti atliktas tyrimas ir surinkti įkalčiai. Surašytos ataskaitos. Pranešta viršininkui. Gauti visi teismo leidimai. Gal net reikėtų susisiekti su policijos specialiosiomis pajėgomis – aišku, jei šiose vietose tokios komandos esama. Ji tuo abejojo. Tam, kad čia pasikviestų gerai pasirengusią komandą, jai reikėtų daug skambinti ir aiškinti, o ir tada jiems tektų važiuoti iš artimiausių valstijos policijos būstinių, ir tai užtruktų kokį pusvalandį, o gal ir daugiau. Specialių ginklų ir taktikos kaimiškoje Naujojoje Anglijoje retai prireikia. O kai jie suvažiuotų, reikėtų pravesti instruktažą. *Kažkur čia pat blaškosi pensininkas ir greičiausiai pamišęs universiteto profesorius su užtaisytu šautuvu.* Ji abejojo, ar jie pagalvotų, jog tam reikia neperšaunamųjų liemenių, automatų ir kariško planavimo.

Taigi, jokių specialiųjų pajėgų. Ir ji net nenutuokia, ar vietos policijoje budi daugiau nei vienas patrulis, o ir tas gali būti toli, už daugelio mylių. Terė žinojo, kad čia visai ne jos jurisdikcija ir jai derėtų prašyti vietinių pagalbos. Tiesą sakant, ji žinojo *privalanti* veikti tik dalyvaujant vietiniams.

Jokie jos veiksmai nesiderino su procedūromis, kurių ji apmokyta laikytis. *Jei* Dženiferė yra čia ir *jei* Adrianas ruošiasi pulti tame vienkiemyje lindinčius nusikaltėlius, jai reikėtų vadovautis aiškiai nustatytomis taisyklėmis. Ūmai išdygti prie to namo durų gali būti lygiai taip pat pavojinga, kaip ir tai, ką daro Adrianas. Ji niekaip negalėjo apsispręsti. Klaidos čia neišvengiamos, jos veiksmai tikrai bus svarstomi, bet kartu ji suvokė, kad jau yra pasmerkusi save *ką nors* daryti. Jai tiesiog reikėjo dar minutėlės apsispręsti – ką. Tik kiekviena uždelsta minutė gali būti paskutinė galimybė veikti.

Ji garsiai nusikeikė:

– Po velnių!

Visas šis be galo sunkus sprendimų priėmimas ir vertinimas taip sujaukė jai protą, kad ji beveik neišgirdo pokšėjimo kažkur toli.

Tačiau išgirdo Vulfas.

– Jėzau! – riktelėjo jis. – Kas čia, po velnių?

Bet atsakymą į šį klausimą jis žinojo.

Adrianas slinko tarsi krabas, pritūpęs, nugara prisispaudęs prie namo lentų. Juto, kaip rasoja kakta ir iš pažastų varva prakaitas. Jautėsi tarsi pagautas ryškių žibintų šviesos; karštis ir saulės spinduliai buvo nepakenčiami. Dešinėje rankoje spausdamas pistoletą ropojo, kol pagaliau priropojo rūsio langą. Visus garsus girdėjo ypač aiškiai, uodė orą tarsi šuo. Pagalvojo, kad dabar yra gyvesnis nei buvo daugelį savaičių, o gal ir dar ilgiau.

Adrianas atsiklaupė ant minkštos žemės ir padėjo pistoletą. Giliai viduje meldėsi kokiam nors dievui, prižiūrinčiam senius ir paauglius. *Padaryk, kad jis būtų atidarytas. Padaryk, kad čia ir būtų ta vieta.*

Jis pakišo pirštus po lango rėmu ir truktelėjo. Tas prasivėrė kokį ketvirtį colio.

Adrianas pasislinko šonu, veidu tiesiai į langą, stengdamasis dar nors kiek kilstelėti rėmą. Vėl truktelėjo ir išgirdo pusiau girgždėjimą, pusiau lūžimą, ir sutrešęs senas rėmas pasidavė. Dar pusė colio.

Jis kaipmat nusilaužė nagus, rankas smarkiai perštėjo. Medinės briaunos pjovė jam pirštų galus, jis pamatė, kad kraujas jau kaupiasi ir visos įpjovos ir nubrozdinimai tuoj ims kraujuoti. Sekundę užsimerkė ir liepė skausmui išnykti, pasakė sau, kad šiuo momentu turi kur kas svarbesnių darbų nei jaustis sužeistas. Nusprendė – nesvarbu, kas nutiktų, nuo šios akimirkos jis nepaisys jokio skausmo ar negerumo.

Trečią kartą sugriebė už seno rėmo ir iš visų jėgų, iš paskutinių-

jų atsilošė. Išgirdo, kaip trakšteli mediena ir langas atšoka, griuvo ir nuslydo atbulas. Vėl įsirėmė kojomis, griebė rėmą ir atidarė iki galo.

Langas buvo siauras ir mažas. Ne daugiau nei pėdos aukščio ir dvidešimties colių pločio.

Bet atviras.

Adrianas vėl susilenkė. Jam nė netoptelėjo, kad gali pro tą angą neįlįsti. Ir kurį laiką bandė įvertinti, ar prasibraus ten su savo pečiais. Pasakė sau įsisprausiąs ten bet kokiu būdu. Gal tas langas ir ne jam, bet koks skirtumas. Adrianas pažvelgė į rūsį, akys bandė priprasti prie pro pečius mirguliuojančios šviesos. Iš pradžių jam pasirodė, jog tas rūsys apačioje tamsus, apleistas ir dvokia senumu. Tačiau apžiūrėjęs visus kampus pamatė nuo lubų besileidžiančius modernius laidus. Viskas padengta sluoksniu dulkių, tik tie laidai ne.

Pažiūrėjęs įdėmiau, pamatė, kad nuo kampo ten pastatyta nauja siena. Toje sienoje – vienos pigios durys su skląsčiu ir spyna. Viskas atrodė kaip labai nerimta, skubota statyba, sustabdyta gerokai prieš dažymo ir apdailos etapą.

Tai buvo kamera. Ji panėšėjo į jo laboratorijos žiurkėms naudotų dėžių didesnę versiją.

Adrianas pagraibė aplink ir susirado pistoletą. Atsargiai nuleido kojas į siaurą angą. Lango nebuvo kur atremti ir jis daužė per nugarą, o paskui ir per galvą. Kas nors lankstesnis, koks gimnastas ar cirko artistas, į tą rūsį įsliuogtų lengvai. Tačiau Adrianas nebuvo nei tas, nei kitas. Jis iš paskutiniųjų stengėsi išlaikyti pusiausvyrą, bandė nusileisti tarsi alpinistas, pritrūkęs virvės.

Kojų pirštai tiesėsi į tuštumą. Jis mostelėjo kojomis per kelis colius į dešinę, paskui į kairę, ieškodamas ko nors, ant ko galėtų jas nuleisti, bet tik tuščiai mosavo ore. Jautė, kaip rankos slysta lango rėmu. Adrianas nesuprato, ar žemai tos grindys, gal tik už kelių colių, bet atrodė, kad balansuoja ties bedugniu plyšiu. Žemės trauka galiausiai jį įveikė, jis giliai įkvėpė ir krito.

Smarkiai trenkėsi į cementines grindis, krito ant kulkšnies ir skausmas šovė koja į viršų.

Tačiau jo kritimo smūgį ir aiktelėjimą iš skausmo užgožė staigus žvėriškos agonijos klyksmas už skląsčiu užstumtų kameros durų.

Paskutinis mazgas atsileido, ir Dženiferė suprato, kad gaubtas atsirišo. Teliko jį kilstelėti ir nusimauti.

Ji ėmė dvejoti. Jai neberūpėjo, ar laužo kokias taisykles. Nebebijojo, ką jai gali padaryti tie žmonės. Liko tik vienas kelias. Bet iš minčių raizgalynės galvoje kažkaip buvo aišku, jog paskutinėmis savo sekundėmis ji *nenori* matyti pasaulio. Panašiai, tarsi stovėtum prie savo kapo duobės ir žiūrėtum į tavęs laukiančią purvo skylę. *Čia Ketvirtas numeris miršta. Kaip ir tikėtasi.*

O tada tuos jausmus ūmai pakeitė baisus pyktis, nevaldomas tarsi vanduo, besiveržiantis iš sutrūkusio vamzdžio. Tai visai nereiškė, kad ji dar norėjo pakovoti, – toji proga dingo prieš minutes, valandas, dienas. Jis kilo daugiau dėl to, kad įkvėpdama paskutinį kartą ji negalėjo pakęsti būti ne savimi.

Taigi...

Ji klykė.

Ne žodžius. Ne sakinius. Nieko kito, tik klyksmas iš baisaus nusivylimo ir įsiūčio. Tame garse susitelkė viskas, ką ji prarado, netekusi būsimų gyvenimo metų, ir pavertė tuos metus ilga, begaline nevilties rauda.

Gaubtas tą garsą kiek prislopino, bet jis vis tiek užliejo kambarį, prasiskverbė pro sienas ir lubas.

Dženiferė tik silpnai suvokė, kad tas garsas sklinda iš jos. Ji visiškai nesuprato, kodėl šitaip davė sau laisvę. Bet kai tas riksmas ėmė nykti jai nuo lūpų, ji pakėlė ranką ir nusiplėšė gaubtą.

Kaip ir to trumpo nuostabaus momento, kai ji manė bėganti, pa-

baigoje, šviesa ją apakino. Iš pradžių pagalvojo, kad tas vyras arba moteris šviečia į ją žibintuvėliu. Bet kone akimirksniu suprato, jog tai paprastų paprasčiausia šviesa, nuolat švietusi kameroje visą tą laiką, kai ji buvo įkalinta uždengtomis akimis, tamsoje. Ji sumirkčiojo. Prisidengė akis laisvąja ranka ir perbraukė per veidą. Staiga tyla kambaryje pasirodė visai kitokia nei anksčiau. Jai teko įsitempti, kad išgirstų savo tankų kvėpavimą, kylantį ir besileidžiantį trumpomis bangomis.

Iš naujo prisitaikyti prie vaizdo, garso prireikė kelių sekundžių, bet jau prisitaikiusi pamatė tą ginklą, – jis atrodė daug bjauresnis nei tada, kai aklai jį aptiko ir galėjo suprasti tik prisilietusi. Buvo juodas juodutėlis ir velniškai švytėjo ryškioje šviesoje. Nusukusi akis ji staiga pamatė poną Rudakailį, nerūpestingai nutrenktą į kambario kampą, tarsi išmestą krūvą susivėlusio rudulio. Nesuprato, kodėl tada neišgirdo, kaip ta moteris jį numetė, bet nė negalvodama pašoko, perbėgo tas kelias pėdas, griebė jį ir prispaudė prie krūtinės. Stovėjo ir lingavo į šalis iš džiaugsmo, kad yra nebe viena. Paskui nenoromis grįžo prie savo pokalbių kėdės, sudribo į ją ir paėmė ginklą.

Dženiferė ir ponas Rudakailis spoksojo į filmavimo kamerą.

Jai norėjosi ją nuspirti, bet nespyrė.

Dar kartą apsidairė aplink. Visos sienos tvirtos. Durys, žinojo, užrakintos. Išėjimo nėra. Ir niekada nebuvo. Buvo kvaila įsivaizduoti, kad iš to kambario kada buvo koks kitas kelias nei tas, kuriuo ji dabar ruošėsi eiti.

– Atsiprašau, – sušnibždėjo atsiprašydama ir savęs, ir savo draugo. Ji tikėjosi, kad daugiau niekas jos negirdi.

Dženiferė pakėlė revolverį ir suvirpėjo. Rankos drebėjo, ji dar stipriau prispaudė poną Rudakailį, tarsi jis galėtų padėti jai suvaldyti besitąsančius raumenis ir sustabdyti rankų drebulį.

Ji prisidėjo ginklą prie galvos, tikėdamasi, kad viską daro teisingai. Ir pažvelgė į kameros objektyvą.

– Ar viską filmuojate? – paklausė. Jos balsas skambėjo silpnai.

Ji norėjo elgtis įžūliai, bet neturėjo jėgų. Ją užliejo didžiulė liūdesio ir pralaimėjimo banga ir paskandino visas mintis apie tą, kuri kadaise vadinosi Dženiferė.

Dabar jau viskas baigta, griežtai pasakė sau.

– Aš esu Ketvirtas numeris, – pasakė ji filmavimo kamerai.

Ji per daug bijojo ir šauti, ir nešauti, ir tą dvejonės akimirką išgirdo kažką, kas ją dar labiau sutrikdė. Tai buvo vienintelis žodis, ir atrodė, kad jis kažkaip neįmanomai tuo pat metu sklinda iš kažkur labai toli ir iš labai labai arti. Jai šaukė seniai pamirštas jos atsiminimas, ir tas žodis ėmė aidėti kambaryje.

– Dženifere?

Maiklas staiga palinko prie monitoriaus.

– Kas čia dabar, po velnių? – greitai pasakė.

Linda prisispaudė prie jo.

– Ar paleidai kokį garso efektą? – piktai paklausė jis.

– Ne! Aš žiūrėjau, lygiai kaip ir tu. Jėzau! Kaip ir *visi kiti*!

– Tai kas...

– Pažiūrėk į Ketvirtą numerį! – pasakė Linda.

Dženiferė beprotiškai drebėjo, tarsi koks stipraus vėjo blaškomas burės kraštas. Jos kūnas virpėjo, nuo galvos iki kojų. Atrodė, kad ginklas, nukreiptas į jos galvą, kiek nusileido, o galva pasisuko į ištartą jos vardą.

– Dženifere?

Ji norėjo garsiai surikti – *aš čia!*, bet nelabai tikėjo, kad iš tiesų girdėjo tai, ką įsivaizdavo girdinti.

Ji pasakė sau: *Tai jie. Jie vėl apgaudinėja. Tai tik dar vienas melas.*

Bet ji pamažu pasisuko kėdėje ir įbedė akis į duris. Išgirdo, kaip atšaunamas skląstis ir durys atsidaro.

Dženiferė prisiminė šįkart turinti ginklą. Jie atėjo manęs nužudyti, pagalvojo. Patraukė ginklą nuo galvos ir nutaikė į duris.

Nušausiu kurį nors, pone Rudakaili. Bent vieną pasiimsiu su savimi.

Ji nukreipė vamzdį.

Nušauk juos! Nušauk juos!

Durys lėtai atsidarė.

Adrianas pažvelgė pro jų kraštą.

Keisčiausia, kad jis nežinojo, ko tikėtis.

Jis vis sau kartojo, kad matė ją ir gatvėje, ir nuotraukose namuose. Su Marku Vulfu matė ir kompiuteryje. Matė tą kambarį ir tą lovą, ir tas grandines, ir jos kaukę, taigi turėjo įsivaizduoti, ką pamatys atidaręs duris, bet visi tie dalykai kažkur dingo ir jis pasijuto atidarantis duris į tuščią pilkumą. Vienintelis dalykas, kurį dar sugebėjo sau priminti, – laikyti parengtą ginklą.

Ir visų pirma pamatė į jį patį nukreiptą ginklą.

Jo pirmas instinktas liepė atšokti, raumenys susitraukė tarsi puolančią kobrą išvydusios mangustos, bet paskui jis išgirdo ramų sūnaus balsą iš savo vidinio tarpeklio: *Tai ji.*

– Tomi, – jis garsiai sušnibždėjo, o paskui greitai pridūrė: – Dženifere?

Klausimas pakibo troškiame rūsio ore.

Ji liko sėdėti. Nuoga, viena ranka apkabinusi meškiną, kita, drebančia, laikydama į Adrianą nukreiptą ginklą. Jis neryžtingai žengė į priekį. Suskaudo patemptą ir turbūt lūžusią kulkšnį, bet, kaip sau ir pasižadėjo, nekreipė į tai dėmesio.

Dženiferė norėjo ko nors paklausti, ką nors pasakyti, bet niekaip mintyse nesudėliojo žodžių. Ji suvokė, jog kažkas pasikeitė, bet nenutuokė – kas. Juto, kad vyksta kažkas visai kito, nesiderinančio su tuo, kas čia buvo anksčiau, bet niekaip negalėjo sutelkti minčių ir su-

sivokti, kas tai galėtų būti. Tai buvo tarsi nerealus sapnas, lygiai kaip tie žaidžiančių vaikų ar rėkiančių kūdikių balsai, ir staiga ji paliepė sau nepasitikėti tuo, ką mato. Tai haliucinacija, ne kitaip. Viskas yra netiesa.

Ji pamatė jo žilus plaukus. *Kažkas čia ne taip*. Pamatė seną, raukšlėtą veidą. *Tai ne tas vyras. Ir ne moteris.* Supratusi, kad jos akyse į kambarį įslinkęs žmogus yra visai naujas, visai kitoks, tik dar labiau supanikavo. Joje grūmėsi šimtai įvairių siaubą primenančių jausmų.

– Dženifere, – lėtai pasakė priešais ją stovintis žmogus.

Tik šįkart jos vardą jis ištarė ne kaip klausimą, bet kaip faktą.

Jos gerklė išdžiūvo. Atrodė, revolveris jos rankoje sveria šimtą svarų. Viena jos dalis rėkė: *Jis vienas iš jų! Nušauk jį! Nušauk jį, kol jis tavęs nenušovė!*

Jai kovojant su savo jausmais revolverio vamzdis judėjo aukštyn ir žemyn. Buvo tiesiog neįmanoma suvokti ir per daug pavojinga leisti sau tikėtis, kad kas nors galėtų ateiti jai į pagalbą. *Šauti kur kas saugiau.*

Adrianas pamatė ginklą, pamatė mergaitės išplėstas akis ir suprato, kad ji ištikta tam tikro aukos šoko. Jis pagalvojo apie visus tuos metus, praleistus tiriant *baimę* akademinėje aplinkoje. Nė vienu atveju nebuvo taip įelektrintas, kaip čia, toje mažoje kameroje, priešais nuogą mergaitę paklaikusiu žvilgsniu, kurią jis manė rasiąs uždengtomis akimis, o iš tikrųjų ji sėdi nukreipusi tiesiai į jį baisų revolverio vamzdį. Visos tos tiesos, sužinotos per metų metus, visiškai nieko nebereiškė. Tikrovė priešais akis buvo tiesa. Tą akimirką jis suprato, kad jis atrodo jai toks pat baisus, kaip ir visa, kas jai nutiko.

Jis suprato, kad ji paspaus nuleistuką, tarsi laboratorinė žiurkė, išmokyta paskambinti varpeliu, jei kyla pavojus.

Sveikas protas liepė jam griūti į šoną ir slėptis.

– *Ne, tėti, nesustok. Lygiai kaip aš,* – tai kalbėjo Tomis. – *Tai vienintelis kelias pirmyn.*

Įsivaizduodamas, kad veikiausiai tuoj bus nufilmuota jo mirtis, Adrianas žengė į kambarį. Visas jo mokslas, visa patirtis rėkte rėkė jam ieškoti *teisingų* žodžių, idant jiedu abu turėtų galimybę išgelbėti savo gyvybę. Kažkodėl jis pasijuto nuogas kaip ir ji.

– Sveika, Dženifere, – ištarė labai lėtai ir tyliai, kone pašnibždomis. – Ar čia ponas Rudakailis?

Dženiferė giliai įkvėpė ir padėjo ant nuleistuko pirštą.

O paskui pažvelgė į meškiną.

Akyse susitvenkė ašaros ir ėmė ristis, degindamos skruostus.

– Taip, – atsakė lūžtančiu balsu. – Ar atėjote pasiimti jo namo?

45

DIDELIAME ŠIUOLAIKIŠKAME BUTE Maskvoje, su langais į Gorkio parką, gracingoji mergina ir jos drūtasis kompanionas gulėjo vienu du milžiniškoje lovoje. Už lango buvo naktis, miesto šviesos mirgėjo ir raižė tamsą ryškiais žybsniais. Vienoje gatvėje grojo linksma muzika, bet bute švietė tik ant sienos pakabintas plačiaekranis televizorius. Jiedu nuogi spoksojo į stebinamai besimainantį vaizdą pažįstamoje savadarbėje įkalinimo kameroje, į mergaitę, kurią užsiregistravo stebėti per visą Serialą nr. 4, ir į netikėtai pasirodžiusį senuką. Abipus televizoriaus kabojo didžiuliai garsių šiuolaikinių menininkų paveikslai, kainavę septynženkles sumas, bet pilki vaizdai ekrane buvo kur kas reikšmingesni.

Aplinkui draikėsi suglamžyta patalynė, bet suglamžyta ji buvo ne mylintis; stebėdama vaizdus ekrane ir sustingusi nuo jos akyse vykstančio veiksmo, mergina ne kartą ją gniaužė. Vyras buvo ne mažiau įsitraukęs. Pastarąją valandą jie beveik nekalbėjo, nors abu jautė, kad tarp jų įvyko daug ko. Tas vyras – pusiau banditas, pusiau verslininkas – murmėjo, kokios firmos ir kokio kalibro ginklus matąs, – koltą .357 magnumą, kurį Ketvirtas numeris stipriai spaudė rankoje, ir 9 milimetrų rugerį, šmėstelėjusį senio rankoje. Nei jis, nei jo gražuolė draugė neatpažino šito

naujo personažo. Kai jis ėjo prie Ketvirto numerio, filmavimo kamera parodė tik jo profilį. Jiedviem jis pasirodė stulbinantis, angeliškas, jų pulsas padažnėjo stengiantis suvokti, ką tai reiškia šiame spektaklyje. Vyras pagalvojo, ar nevertėtų jam griebti kompiuterio klaviatūros ir paprašyti paaiškinti, „kas jis?“, bet negalėjo atplėšti akių nuo to, kas vyksta. O paskui, kai meilužė čiupo jo ranką ir kietai prispaudė sau prie krūties, lygiai kaip Ketvirtas numeris spaudė savo žaislinį meškiną, jis iškart pamiršo bet kokią mintį apie interaktyvų bendravimą.

Dar prieš kelias minutes juodu manė tapsią Ketvirto numerio mirties liudininkais. Nuo pat pradžių manė, kad jai lemta mirti. Bet, atrodo, vyko kažkas visai ne pagal jų įsivaizduojamą scenarijų. Vyras pajuto jėgų antplūdį. Jis save taip pat laikė Ketvirto numerio savininku, kaip ir tų neįkainojamų paveikslų, auksinio rolekso, didžiulio mersedeso ir nuosavo Gulfstream *lėktuvo. Bet dabar jis pajuto, kad Ketvirtas numeris slysta jam iš rankų, ir labai nustebo supratęs, kad nei pyksta, nei jaučiasi nusivylęs, negana to, ūmai susivokė raginąs ją eiti pirmyn, tik nelabai žinojo, kur ji turėtų eiti. Jo meilužė paprastai jausdavosi panašiai kaip jis, tačiau ją dideli pokyčiai veikė kur kas stipriau, ir ji sušnabždėjo ekranui, kaip šnabždėtų tam vyrui, kad jiedu būdavo susirakinę. Tačiau, užuot kalbėjusi švelnius aistros žodžius, ji perėjo prie savo vaikystės kaimiškos rusiškos tarties ir ėmė maldauti: „Bėk, Ketvirtas numeri! Bėk! Labai prašau.“*

Maiklas visiškai nesuprato, kas vyksta. Viskas buvo aprašyta scenarijuje, bet tik ne tai. Viskas buvo suplanuota, bet tik ne tai. Jis visada daugmaž žinojo, kas nutiks vienu ar kitu metu, žinojo, kada įsiterps koks naujas elementas, bet tik ne dabar. Jis spoksojo į ekranus, tarsi stebėtų, kaip rutuliojasi veiksmas, vykstantis visai kitur, kur nors kitame pasaulio gale, o ne už kelių jardų, kambaryje jam po kojomis.

Linda reagavo tik vos vos greičiau.

Iš pradžių ji akimirką pamanė, kad galiausiai netikėtai pasirodė tas jos košmariškų vizijų detektyvas – pusiau Šerlokas Holmsas, pusiau Mis Marpl ir Džekas Baueris. Bet tą versiją ji lygiai taip pat greitai atmetė, nes iš kampinės B kameros vaizdo matė, kad tas, kas yra kambaryje su Ketvirtu numeriu, tikrai ne faras, nors ir su pistoletu rankoje.

Prie namo neprivažiavo joks policijos automobilis, nekaukė sirenos. Niekas per garsiakalbį neliepė jiems pasiduoti. Virš galvos ratų nesuko jokie sraigtasparniai.

Linda prišoko prie lango ir greitai apžvelgė erdvę už vienkiemio namo sienų.

Nė gyvos dvasios.

Ji atsisuko į ekranus.

– Maiklai, – pasakė. – Kad ir kas čia, po velnių, vyksta, jis vienas!

Tai sakydama šoko per kambarį prie ginklų ant stalo.

Maiklas pasikėlė iš prabangios kėdės ir priliuoksėjo prie Lindos. Greitai peržiūrėjo visą kolekciją ir įspraudė jai į rankas kalašnikovą. Jis žinojo, kad jo trisdešimties šovinių lenkta apkaba pilna, dar vieną įsikišo į kelnių kišenę. Paskubomis atidarė revolverį, pažiūrėjo, ar būgnas pilnas, ir užkišo Lindai už diržo, kad ji turėtų antrą ginklą. Paskui griebė dvylikto kalibro šautuvą ir ėmė greitai grūsti šovinius į uoksą. Tačiau kai jį pripildė ir užtaisė kartą smarkiai trūktelėjęs pirmyn atgal, užuot čiupęs nuo stalo dar kurį nors pusautomatį, Maiklas paėmė nedidukę *Sony* kamerą.

– Reikia viską nufilmuoti, – pasakė jis.

Stvėrė vieną iš nešiojamųjų kompiuterių ir laidą, juo greitai prijungė kamerą prie kompiuterio. Žinojo, kad su tuo šautuvu, kamera ir kompiuteriu visai neturės laisvų rankų, bet buvo ypač svarbu transliuoti viso to vaizdą.

Maiklo galvoje *žudymas* ir *filmavimas* susiliejo į kažką vienodai svarbaus.

Linda iškart suprato. Jei jie nepateiks Serialo nr. 4 pabaigos, ne-

bus jokio Serialo nr. 5. Jų vartotojams būtina užbaigtumas. Jie privalo pamatyti, net jei tai įgaus toli gražu ne tobulą kinematografinę formą. Jie tikisi pabaigos, net jei ji ir ne tiksliai tokia, kokią sugalvojo Maiklas su Linda.

Jiedu garsiai nekalbėjo, abu buvo iškaitę ne tik iš susirūpinimo ir nuostabos, bet ir nuo kūrybinio jaudulio. Nuleisdama automato saugiklį Linda pagalvojo, kad jiedu kuria tikrą meną.

Ji įsivaizdavo, jog tai bus spektaklis, kurio niekas niekada nepamirš.

Apsiginklavę mirtinais ginklais, vedami kūrybinio įkvėpimo, Maiklas su Linda pasileido laiptais į rūsį. Jų žingsniai dundėjo nutrintomis medinėmis lentomis.

Šmėklų choras užliejo jo ausis ramiai tariamais nurodymais, jie visi paskubomis šnibždėjo. *Tik švelniai. Atsargiai. Užmegzk ryšį.*

– Taip, – atsakė jis. – Manau, kad ponui Rudakailiui metas namo. Manau, kad ir Dženiferė galėtų eiti su juo. Aš pasiimu jus abu.

Iš mergaitės rankos staiga iškrito revolveris. Ji klausiamai pažvelgė į Adrianą.

– Kas jūs? – paklausė Dženiferė. – Aš jūsų nepažįstu.

Adrianas nusišypsojo.

– Aš esu profesorius Tomas. – Tokiomis aplinkybėmis šitoks prisistatymas nuskambėjo baisiai oficialiai. – Bet gali mane vadinti Adrianu. Gal, Dženifere, tu manęs nepažįsti, bet aš pažįstu tave. Gyvenu netoli tavęs. Už kelių kvartalų. Ten dabar tave ir vešiuos.

– Kaip gerai, – pasakė ji. Paėmė revolverį ir padavė jam. – Ar jums reikia jo?

– Tiesiog padėk jį, – atsakė Adrianas.

Dženiferė padarė kaip liepiama. Numetė ginklą ant lovos.

Ją staiga užplūdo šiluma, tokia, kaip kadaise vaikystėje, kai ji žaisdavo lauke karštą vasaros dieną. Ji tebebuvo nuoga, bet su meškinu ir

nepažįstamuoju, kuris nebuvo nei tas vyras, nei ta moteris, taigi kad ir kas jai dabar nutiktų, ji su viskuo sutinka. Pagalvojo, jog turbūt jau yra mirusi. Gal, pasvarstė ji, aš vis dėlto spustelėjau nuleistuką ir šis senukas iš tikrųjų yra palydovas ir padėjėjas, kuris nuves mane pas tėvą, laukiantį nesulaukiantį, kol atvyksiu pas jį į kokį nors gražesnį pasaulį. Vedlys iš gyvenimo į mirtį.

– Manau, mums laikas eiti, – pasakė Adrianas.

Jis nedrąsiai paėmė ją už rankos. Nė nenutuokė, ką turi daryti, ką darytų policija. Pagalvojo, jog tikriausiai reikėtų veikti it kokiam farui iš televizijos – garsiai kalbėti, imtis atsakomybės, mosuoti pistoletu ir holivudiškai drąsiai gelbėti padėtį. Tačiau senas psichologas jame bylojo, jog, kad ir kaip jie skubėtų, svarbiausia judėti pamažu ir atsargiai. Dženiferė nepaprastai pažeidžiama. Paimti ją iš šios kameros ir vienkiemio yra tarsi pargabenti nestabilų, bet itin vertingą krovinį.

Adrianas išsivedė ją pro duris į tamsų drėgną rūsį. Jis neturėjo jokio plano. Jis buvo taip susitelkęs į Dženiferės paiešką, kad visai nesusimąstė, ką darys ją suradęs. Tikėjosi, kad jo šmėklos patars, kokių žingsnių imtis. Gal jos jau tai daro, pamanė jis, padėdamas mergaitei eiti.

Ji prisiglaudė prie jo tarsi sužeistoji. Jis šlubavo dėl sužeistos kulkšnies. Jautė, kaip traška kojos kaulai, buvo aišku, kad ji lūžusi. Sukando dantis.

Išeidami iš kameros jiedu išgirdo kraupų garsą – greitus žingsnius tiesiai virš galvos.

Dženiferė apmirė ir susilenkė, tarsi jai kas būtų trenkęs į pilvą. Iš krūtinės gilumos išsiveržė garsas – ne riksmas, o gargaliavimas iš nevilties, gomurinis, pirmykštis, kupinas siaubo.

Adrianas pasisuko į to garso pusę.

Rūsio kampe buvo aplūžę mediniai laiptai. Jam kilo kažkokia miglota mintis, jog jis nusives Dženiferę į viršų ir išves iš rūsio, paskui per virtuvę lauk iš namo, tarsi jiedu ūmai būtų tapę nematomi, o čia

nebūtų nė vieno, visai nenorinčio, kad jie išeitų. Iki tų laiptų apačios jiems buvo likę keli žingsniai.

Staiga jis pamatė, kaip tamsia siena nubėga šviesos spindulys. Išgirdo trakštelėjimą ir suprato, kad viršuje atsidarė durys.

Užvertė galvą ir tarsi įkastas įsispoksojo į tą šviesą, o paskui pajuto, kaip jį smarkiai trūkteli atgal.

Dženiferė, įsikibusi jam į ranką, tempė tolyn. Ji suvokė – kad ir kas tas senukas būtų, jis aiškiai geresnis už tuos vyrą su moterim, ir žinojo, kad tai aniedu stovi už tamsos, toje šviesoje laiptų viršuje. Išlikimo instinktas paėmė viršų ir ji truktelėjo Adrianą giliau į rūsį.

Adrianas leidos tempiamas. Jis nežinojo, ką dar daryti. Kol jis dvejojo, sau tyliai aiškindamas, kad jiems reikia sumanyti kokį planą, pasaulis aplink juos sprogo.

Laiptais nusirito lavina kulkų. Rūsį užtvindė triukšmas ir dūmai. Nuo sienų atšokinėjo galingų 7,62 milimetro šovinių tūtos, cypė dulkėtame ore. Nedidukė rūsio erdvė buvo tiesiog plėšoma gabalais, aplink pakilo spiečius nuolaužų.

Adrianas ir Dženiferė prisispaudė prie sienos, kuo toliau nuo šūvių. Abu žviegė tarsi sužeisti, nors jų ir nepašovė. O tai atrodė ir neįtikėtina, ir laimingas atsitiktinumas, tačiau Adrianas matė, kad šaudant kampu pro laiptų angą neįmanoma visko pasiekti, nors automato serijos sproginėjo ir draskė sienas, grindis, plėšė rūsio tamsą.

Jam buvo aišku: *tuo keliu jie negali eiti.*

Vienintelis likęs kelias – tas, kuriuo jis įėjo. Nedidukas rūsio langas viliojo lauko šviesa. Eiti prie jo rizikinga – jei tie šauliai nulips bent kelias pakopas, galės šaudyti po visą rūsį. Tada beliktų grįžti į Dženiferės kamerą ir slėptis ten, – bet Adrianas suprato, jog mergaitė ten tikrai nesitrauks, o jis ir nedrįstų jos prašyti. Jis jau išplėšė ją. Negali reikalauti, kad ji grįžtų atgal. Ir nesvarbu, kad ta kamera yra vienintelė saugi vieta, – nors tai dar klausimas, – Dženiferei ji niekada neatrodys saugi. Ji buvo susirietusi šalia, suspaudusi meškiną ir jo ranką. Ir unkštė.

Laiptais atskriejo dar viena salvė, kulkos zvimbė tirštame ore. Aplink juos kilo dūmai, karti smarvė ir dulkės, jie ėmė kosėti. Buvo sunku kvėpuoti.

Vienas išėjimas. Tik vienas išėjimas. Adrianas švelniai atplėšė į ranką susmigusius Dženiferės pirštus. Ji panikavo ir nenorėjo jo paleisti, bet kai jis pistoletu mostelėjo į tą langą, jam pasirodė, kad ji suprato.

– Mums reikia eiti ten, – sušnibždėjo jis, automato šūvių garsų fone jo balsas skambėjo kimiai.

Iš pradžių Dženiferės akis temdė baimė. Bet jai pažvelgus į langą kokių devynių ar dešimties pėdų aukštyje akys nušvito ir Adrianas pamatė jose supratimą. Negana to, atrodė, kad ji sutvirtėjo ir per tą sekundę staiga subrendo, iš nekalto vaiko virto kone suaugusia moterim – ir viskas tik dėl tos šūvių kaskados.

– Aš pajėgsiu užlipti, – ji pasakė tyliai ir linktelėjo. Gali būti, kad ji ir šaukė, bandydama perrėkti šūvius, bet Adrianas suprato jos atsakymą labai aiškiai, kaip visada būna pavojaus akivaizdoje.

Jis atsiplėšė nuo sienos, prie kurios jie buvo susirietę, ir ėmė rinkti senus rūsyje sumestus baldus, sulūžusius daiktus, kadaise tarnavusius šito namo gyventojams – suskilusią kriauklę, kelias medines kėdes, ir desperatiškai tempė juos grindimis ir metė prie sienos po langu. Jam reikėjo pririnkti tiek, kad užsilipę jie pasiektų langą. Lūžusi kulkšnis tiesiog rėkė iš skausmo, ir jis sekundę pasvarstė, ar tik jo nepašovė. Paskui pagalvojo – tai nesvarbu.

Laiptų viršuje Linda leido šovinių serijas iš kalašnikovo, o Maiklas filmavo jai per petį. Jis pasistengė, kad kamera neužfiksuotų jos veido, kad jos niekas nepažintų. Šūviai juos apkurtino, ir, kai ji liovėsi šaudyti, abu pasilenkė pažiūrėti. Jis abejojo, ar jiems pavyko nušauti Ketvirtą numerį ir tą senį. Sužeisti – galbūt. Išgąsdinti – tai jau tikrai.

Jis labai aiškiai matė – senis turi pistoletą. Pamanė, kad Ketvirtas numeris gali irgi būti ginkluota. Juk, šiaip ar taip, ji turėjo tą nusižudyti į kamerą duotą magnumą.

Nors jame pulsuote pulsavo adrenalinas, jis stengėsi logiškai viską permąstyti ir laikė dešinę akį tvirtai prispaudęs prie vaizdo ieškiklio.

– Tas revolveris, kur davei Ketvirtam numeriui... – pasakė Lindai. Kalbėjo tyliai, tikėdamasis, kad jo balsas nepasieks kameros mikrofono, nors suprato, kad vienas kitas žodis neabejotinai įsirašys ir bus ištransliuotas internetu. – Kiek ten buvo šovinių...

– Tik vienas, tas, kurio jai ir reikėjo, – atsakė Linda.

Ji nuleido automatą prie šono ir prispaudė pirštą prie nuleistuko. Kaip Adrianas ir numatė, ji pagalvojo, kad palipusi kelias pakopas žemyn galėtų apšaudyti visą rūsį. Bet tokiu kampu Maiklui būtų labai sunku filmuoti jai už nugaros.

Linda, kaip tikra kino menininkė, dėliojanti sudėtingo veiksmo kadrus – tarkim, automobilių lenktynės, sprogimai ir padrikai į visas puses išsilakstantys aktoriai, – greitai ėmė mintyse skaičiuoti.

– Jei mes juos paskubinsim... – pradėjo, bet Maiklas ją nutraukė.

– Paklausyk, – tarė. – Kas čia per garsas?

Jiedu stengėsi kaip nors susivokti, nors ausyse cypė nuo labai arti iššovusio automato serijos.

Jiems prireikė tik kelių sekundžių suprasti, kad girdi per cementines grindis tempiamas ir į sieną mėtomas lūženas. Iš pradžių Maiklas įsivaizdavo, kad senis ir Ketvirtas numeris statosi barikadą ir ruošiasi kautis iš už jos.

O paskui jis mintyse atkūrė rūsio vaizdą, stengdamasis pamatyti, kur dviem į kampą užspaustoms žiurkėms būtų patogiausia įsirengti apkasą. Ir atkūręs galvoje pamatė nediduką voratinkliais aplipusį langą. Tas langas buvo vienintelis likęs kelias į lauką arba, jei jiedu su Linda ten nubėgtų pirmi, puiki pozicija tiek filmuoti, tiek šaudyti.

Jis palietė mylimosios petį ir pridėjo pirštą prie lūpų – visiems

žinomas ženklas elgtis tyliai ir slaptai. Tada mostelėjo Lindai sekti iš paskos, bet iš pradžių dar paleisti automato seriją. Taip ji ir padarė – pamosavo automatu ties siaura laiptų aikštelės anga ir ištuštino į rūsį visą apkabą.

Linda čiupo kitą apkabą Maiklui iš kišenės ir meistriškai įstatė, paskui atitraukė spyną, kad būtų pasirengusi šaudyti. Ir nuskubėjo jam iš paskos.

Po kelių sekundžių Terė suvokė, kas vyksta. Iš ten, kur ji su Marku Vulfu stovėjo prie Adriano automobilio, šūvių garsai, atrodė, skamba kažkur toli, tarsi girdėtum kitame kambaryje veikiantį televizorių. Tai, ką ji išgirdo, iš pradžių galvoje turėjo suformuoti vaizdą, kuris reikalautų aiškios reakcijos. Garsas, net ir aidintis tyliau iš namo, buvo akivaizdžiai automato. Kadaise ji galybę valandų prasėdėjo savo automobilyje su mažais inkščiančiais vaikais, laukdama, kol jos buvęs vyras baigs pratybas kariniame poligone, kur buvo visiškai įprasta šimtašovinines apkabas iššaudyti į teroristų muliažus.

Ji pasisuko į Marką Vulfą. Suvokimas ją nuliejo tarsi elektra.

– Kvieskit pagalbą! – sušuko ji.

Jis ėmė knibinėti telefoną, o Terė nulėkė į savo automobilį. Atplėšė bagažinę ir išsitraukė iš ten juodą neperšaunamąją liemenę. Ją padovanojo kaimynė Lorė, seniai, kai ji dar dirbo patrule, bet nuo to laiko, kai ją išvyniojo Kalėdų rytą, nebuvo užsivilkusi.

– Praneškit jiems tikslų adresą! – suriko jam per petį. – Pasakykit, kad reikia visų. Kad turime reikalų su automatiniais ginklais. Ir tegu iškviečia greitąją! Jei reikės, pasakykit, kad pašauta pareigūnė. Tada jie sparčiau judinsis.

Ji suklijavo liemenės lipnias juosteles, stipriai suspaudė sau krūtinę. Ta liemenė atrodė tokia maža ir vargana. Tada įdėjo apkabą į pistoletą.

Terė vėl išgirdo automato pliūpsnį. Ir pasileido bėgti, nė negalvodama, ką daro, tik žinodama, kad turi nusigauti ten, kur šaudoma.

Paskutinė komanda, kurią ji riktelėjo per petį, buvo: „Laukit čia. Pasakykit jiems, kur aš nubėgau!"

Suspaudusi rankoje pistoletą, Terė kiek įkabindama bėgo link keliuko, o paskui jau ir juo į seną vienkiemį.

Vulfas skambino, kad atsiųstų pagalbą, ir stebėjo, kaip Terė dingsta už kampo. Išgirdęs vietinės policijos dispečerės balsą, jis kalbėjo glaustai ir aiškiai.

– Siųskit pagalbą, – pasakė jis. – Daug pagalbos. Policijos detektyvė pateko į susišaudymą.

Jis pasakė dispečerei adresą ir išgirdo, kaip ta priblokšta ir žado netekusi moteris atsako:

– Ten nuvažiuoti valstijos policijai prireiks nemažai laiko. Mažiausiai penkiolikos minučių.

– Penkiolikos minučių neturime, – nukirto jis ir baigė pokalbį. *Toks skambutis jai pasitaikė pirmąkart,* pamanė jis.

Vulfas pakėlė akis į taką, kuriuo ką tik nubėgo Terė Kolins. Ji jau buvo pasukusi keliuku, pro tą aplūžusią pašto dėžutę. Miškas prie to keliuko buvo per tankus, kad jis matytų, kaip ji veržiasi į priekį; jam pasirodė, tarsi ją būtų kas staiga prarijęs. Nors persiplėšk. Jam liepta laukti, ir tas pusiau bailys jame būtų mielai pasilikęs saugioje užuoglaudoje ir daugiau visiškai nesikišęs į tai, kas ten vyksta. Bet šis prigimtinis savisaugos instinktas rungėsi su kita jo asmenybės dalimi – ta, kuri norėjo viską matyti ir buvo pasirengusi visaip rizikuoti, kad pasilepintų ir patenkintų begalinį smalsumą ir nenumaldomą geismą.

Gyvenime jam buvo svarbiausia *būti netoliese.*

Giliai įkvėpęs jis pasileido bėgti paskui detektyvę, sulig kiekvienu žingsniu sau kartodamas sustoti, slėptis ir saugiai stebėti, kaip viskas rutuliosis. *Bėk artyn,* sakė jis sau, kojom lekiant kiek įkabina, *bet tik ne per arti.*

Balansuodamas ant nuolaužų krūvos Adrianas padėjo užlipti ir Dženiferei. Jiems po kojomis viskas judėjo, jis jautė, kaip paskubom suręsta konstrukcija svyruoja ir tuoj tuoj subyrės. Įsikišo pistoletą į kišenę, tikėdamasis, kad jis neiškris, paskui sunėrė rankas ir žengė prie nuogos mergaitės. Ji pakėlė koją, padėjo jam ant peties ranką, kad išlaikytų pusiausvyrą, bet kita ranka laikė suspaudusi meškiną. Adrianas sukriokė ir iš visų jėgų stumtelėjo ją viršun prie lango. Ji čiupo už rėmo laisva ranka. Paskui Adrianas pamatė, kaip ji ištiesė ranką su meškinu į priekį, išmetė meškiuką į lauką ir griebė suskilusį rėmą. Dženiferė susverdėjo, o paskui, spardydamasi ir spurdėdama tarsi ant denio numesta žuvis, pakilo viršun ir išlindo pro langą.

Adrianas su palengvėjimu atsiduso. Jis buvo kiek priblokštas to, ką nuveikė.

Jis nežinojo, kaip pačiam pavyks išsigauti tuo pačiu keliu. Iš ten, kur buvo užsikabarojęs – tarsi paukštis ant svyruojančios šakos – apsidairė, ar neras dar ko, ką uždėtų ant tos krūvos ir pasiektų langą. Bet nieko nerado.

Skrandį sugniaužė jausmas, kad teks pasiduoti.

Ji gali bėgti. Aš įstrigęs čia. Norėčiau išlįsti, bet negaliu.

Tokioms mintims lendant į galvą, staiga jis išgirdo iš viršaus balsą.

– Profesoriau, greičiau!

Dženiferė, kuri jau buvo išlindusi pro langą, dabar vėl buvo įlindusi iki pusės ir tiesė į jį liesą rankelę.

– *Pamėgink, Audi, po velnių! Pamėgink!*

Brajanas rėkė jam į ausį.

Adrianas pažvelgė aukštyn. Tik dabar per tą langą lenkėsi jau nebe mergaitė, o Keisė.

– *Lipk, Audi,* – maldavo ji.

Jis ilgai nelaukė. Viena ranka čiupo jos ranką, kitos nagais įsikabino į sieną ir ėmė kiek įmanydamas stiebtis tiek lūžusia, tiek ir sveika koja. Pajuto, kaip šiukšlių krūva po juo ima byrėti, ir sekundę jam at-

rodė, tarsi kybotų ore. Bet lygiai taip pat greitai pajuto, kaip trenkiasi į cementą, ir pagalvojo krentąs, tik čia pat susivokė, kad visgi ne, jau laikosi įsikibęs rėmo, suleidęs kraujuojančius nagus į medieną. Ėmė lyg pašėlęs spardytis. Nemanė turįs tiek jėgų, kad pritrauktų smakrą prie palangės, bet pajuto, kad jį kelia ir mergaitė, įsitvėrusi švarko atlapų, ir jo paties jėgų likučiai, be to, ir jo visi prisiminimai.

Sparnai, pagalvojo jis.

Ir staiga viršuje pamatė saulės šviesą.

Išropojo pro langą, Dženiferė ištempė jį likus kelioms paskutinėms pėdoms.

Senis ir nuoga paauglė išsekę atsirėmė į namo sieną. Ji siurbė į save gryną orą tarsi prabangiausią šampaną, saulės spinduliai glostė jai veidą. Tarė sau: *Tas skonis toks nuostabus – dar vieną kartą įkvėpsiu ir tada jau galiu mirti.*

Adrianas iš paskutiniųjų stengėsi susidėlioti mintis. Už to atviro kiemo, kuriuo jis jau bėgo, matė tą daržinę. Artimiausia medžių linija buvo prie tolimojo daržinės galo. Jei jie galėtų ten nusigauti, bus nesunku pasislėpti. Bet kai sugriebė Dženiferei už peties ir ėmė karštligiškai rodyti pirštu, girdi, *mums reikia bėgti štai ten*, į sieną jiems virš galvos griausmingai susmigo automato serija, kulkos išplėšė net ir žemes prie kojų. Purvas nutaškė veidus, ant galvų nulijo medžio skiedromis ir sienų izoliacijos atplaišomis. Adrianą apėmė jausmas, tarsi jie būtų patekę tarp kūjo ir priekalo. Jiedu atšoko, susirietė į vieną kamuoliuką ir Dženiferė vėl ėmė klykti, nors jos balsas buvo per daug silpnas, kad perrėktų nepaliaujamą automato kalenimą. Atrodė, tas mirtinas automato kalimas sklinda iš jos pražiotos burnos.

Linda ir Maiklas išsiskyrė. Ji nulėkė prie namo galo ir atsistojo už kampo – taip jai buvo patogu taikytis tiesiai į juos. Buvo sudėtinga šaudyti neatsidengus, taigi ji šįkart pasikliovė, kad darbą atliks milžiniškas kiekis šovinių.

Maiklas nubėgo į priekį, pro senąjį pikapą, jis jam kaip tik buvo gera priedanga filmuoti. Nuleido šautuvą ir pakėlė kamerą, padėjęs kompiuterį ant automobilio stogo.

Jam galvoje tesisuko viena mintis: *Koks puikus filmas.*

Kulkoms lyjant, Dženiferė klykė rankomis užsidengusi ausis. Prisispaudė prie Adriano.

Jis buvo alkūne užsidengęs veidą, tarsi taip nubaidytų zvimbiančių kulkų spiečių. Užsimerkė ir manė mirsiąs bet kurią akimirką.

– *Audi, paklausyk manęs! Dar niekas nesibaigė!*

Jis pasisuko ir pamatė Brajaną. Vietnamo Brajaną – jauną karininką, vadovaujantį už Dženiferę vos vyresniems kareiviams. Jo drabužiai buvo suodini, o apvalus šalmas užsmauktas ant akių. Brajanas, visas išprakaitavęs ir purvinas, gulėjo prisispaudęs prie žemės ir grūdo dėtuvę į savo M-16. Veide švietė ryžtas. Brajanas visai neatrodė išsigandęs.

– *Nagi, Audi! Atsišaudyk, po velnių! Atsišaudyk!*

Brajanas paleido įnirtingą papliūpą, nustatęs savo ginklą automatiniu režimu. Staiga Adrianas pamatė, kaip namo kampas, iš kurio Linda į juos šaudė, sprogsta gabalais. Dūžta langas, stiklai pakyla į saulę. Nuleidęs akis jis pamatė, kad yra išsitraukęs brolio 9 milimetrų pistoletą ir jam kažkaip pavykę atsiklaupti. Kulkos, smingančios į namą, buvo paleistos jo.

Linda žioptelėjo ir atsitraukė. Vienas šūvis ištaškė lango rėmą jai virš galvos ir ji pajuto, kad nuolauža įbrėžė skruostą. Prisiplojo prie sienos, kad išvengtų Adriano šūvių, ir palietusi įbrėžimą pamatė ant pirštų galiukų kraują. Ir baisiausiai įsiuto.

– *Fantastika!* – sužviegė Brajanas. – *Nesileisk, kad jie prieitų iš šono, Audi. Nenustok šaudyti!*

Adrianas iššovė dar kartą ir dar kartą. Aplink jį krito tūtos. Išgirdo, kaip Tomis surinka į ausį:

– *Tėti, dabar! Dabar ji turi šansą!*

Toliau šaudydamas Adrianas sušuko Dženiferei:

– Dabar! Dabar! Bėk! Greičiau!

Dženiferė nesuprato, ką jis sako, bet mintis buvo aiški. Nusigauk į daržinę. Pasislėpk. Paskui bėk į mišką. Kuo greičiau. Slėpkis.

Aplenk mirtį.

Ji atsistojo ir nedvejodama nulėkė. Bėgo iš paskutiniųjų, kiek įkabindama, kiek tik galėdama, lygiai taip, kaip tikėjosi bėgsianti, kai dar buvo įkalinta toje kameroje. Ji jautė vėją, tarsi į nugarą pūstų viesulas, stumtų ją į priekį, gintų į priedangą daržinėje.

Adrianas vargais negalais atsistojo. Irgi pasileido bėgti, bet paknopstomis, šlubuodamas, lūžusi kulkšnis klupdė jį kiekviename žingsnyje. Bėgdamas šaudė, stengdamasis ištaškyti kampą, tikėdamas, kad netyčia ims ir pataikys.

Nubėgus pusę kelio staiga jį sukaustė nežmoniškas smūgis, tarsi žaibas, pakėlė į orą ir lengvai nusviedė ant žemės. Jis krito veidu į drėgną žemę. Jautė purvo skonį, ausyse cypė, skausmas šovė kojomis, iki juosmens, o paskui ir į širdį, jam atrodė, kad dabar ji ims ir staiga sustos. Jis niekaip negalėjo galvoje sudėlioti žodžių *mane pašovė*, bet būtent taip ir nutiko.

Adrianui ėmė lietis akyse, viskas temti, tarsi ant veido būtų ūmai nusileidusi naktis. Įdomu, ar Dženiferė nusigavo į daržinę, pasvarstė jis, ar žengė pirmą žingsnį į saugumą. Jis tikėjosi, kad Keisė, Brajanas ir Tomis ją lydės likusį kelią, nes žinojo, kad pats to nebepadarys.

Užsimerkęs išgirdo baisų garsą. *Trakšt trakšt.* Nežinojo, kad tokį garsą skleidžia šautuvas, kai iš jo išmetamos tuščios tūtos ir jis užtaisomas iš naujo, bet suprato, kad tai mirties garsas.

Kai Adrianas pasileido bėgti per atvirą kiemą, Maiklas padėjo filmavimo kamerą ant pikapo stogo. Paspaudė automatinį mygtuką, kad ji toliau filmuotų. Tai buvo tarsi režisieriaus kompromisas – kamera aštriu kampu. Kai jis žengė į priekį, ji vis tiek fiksavo veiksmą jam iš

už nugaros. Maiklas buvo įsitikinęs, kad jo tapatybė nebus nustatyta. Nė vienas žiūrovas nepamatys nieko daugiau, tik jo nugarą.

Jis iššovė vieną šūvį iš savo dvylikto kalibro šautuvo.

Metaliniai šratai susmigo Adrianui į dubenį ir juosmenį, pakėlė jį į orą ir bloškė ant žemės su tokia jėga, tarsi profesionalus futbolininkas sunkiai atkovotą kamuolį.

Maiklas atsargiai išėmė tūtą ir užsidėjo šautuvą ant peties, šįkart atidžiai nusitaikęs į figūrą, gulinčią purve priešais.

Pabaik tą spektaklį, pagalvojo.

Jis neišgirdo, kaip už nugaros kažkas prisiartino ir orą perskrodė įsakymas pakeltu balsu:

– Policija! Stok! Mesk ginklą!

Jis neteko žado. Sutriko.

– Pasakiau – mesk ginklą!

O tai buvo spektaklio dalis, kokios jis nė įsivaizduoti negalėjo.

Jo galvoje blaškėsi mintys. *Kur Linda? Kas čia? Dabar Ketvirtam numeriui jau galas. Kas čia darosi?* Tačiau ta lavina klausimų, atšokančių ir išnykstančių galvoje, buvo tuščia ir beprasmė. Ir, užuot daręs kaip liepiamas, Maiklas staigiai pasisuko, mostelėjo šautuvo vamzdžiu į tą keistą jam komanduoti bandantį balsą. Jis neturėjo jokio kito tikslo – tik ją nušauti ir grįžti prie kur kas svarbesnių darbų – užbaigti Serialą nr. 4.

Bet jam to padaryti neteko.

Terė Kolins tupėjo prie pikapo galo pasiruošusi šauti. Laikė pistoletą abiem rankom ir buvo gerai nusitaikiusi. Jai atrodė, kad Maiklas juda sulėtintai, ir pamažu vietoj jo nugaros, į kurią ji taikosi, atsiranda krūtinė.

Ji niekaip nesuprato, kodėl jis nenumetė šautuvo. Jis neturėjo jokių šansų.

Ji iššovė penkis kartus, lygiai taip, kaip buvo išmokyta. *Nedaryk jokių klaidų. Nukauk subjektą.*

Terės pistoletas griaudėjo. Per visus tuos metus universitetinio miestelio policijoje jai nė karto nepasitaikė progos jo išimti iš dėklo, jei neminėsim treniruočių šaudykloje. Ir dabar, pasitaikius pirmai progai jį panaudoti rimtam reikalui, ji stengėsi prisiminti, ką reikia daryti, ir padaryti tai teisingai. Instrukcijos bylojo, jog antros progos nebus. Tačiau atrodė, kad tas pistoletas pats puikiai protauja. Kad jis nusitaiko ir šauna jai nedalyvaujant; ji beveik nesuvokė spaudžianti nuleistuką.

Metalinės kulkos susmigo į Maiklą. Šūvių iš arti jėga pakėlė jį į orą ir bloškė žemyn. Jis buvo negyvas jo akims dar nespėjus paskutinįkart pamatyti dangaus.

Išsekusi Terė Kolins sunkiai atsiduso.

Apsvaigusi žengė į priekį. Galva sukosi, bet visi jos kūno nervai buvo įsitempę iki begalybės.

Ji negalėjo atplėšti akių nuo kūno priešais. Ant jo krūtinės atsirado milžiniškas kraujo klanas.

Ją užhipnotizavo to jos nužudyto žmogaus vaizdas. Būtų taip ir likusi sustingusi, jei ne staiga pasigirdęs klyksmas.

Linda stebėjo savo mylimojo žūtį iš savo pozicijos kitame namo gale. Tai buvo baisus, baisių baisiausias vaizdas.

Ji pamatė tą policininkę, stovinčią prie Maiklo. Pamatė kraują.

Atrodė, tarsi jai iš krūtinės būtų žiauriai išplėšta svarbiausia dalis.

Ji pasileido į priekį, akis užplūdo ašaros, apėmė panika, ir, klykdama „Maiklai! Maiklai! Ne!“, iššaudė viską, kas dar buvo likę kalašnikovo apkaboje.

Galingos kulkos susmigo į Terę Kolins. Atšokusios nuo liemenės, jos suko ją tarsi vilkelį. Ji pajuto, kaip pistoletas iškrenta iš rankos, nes viena kulka sutraiškė jai riešą. O kita kliudė ją besisukančią, įsmigo virš liemenės, perrėžė gerklę tarsi peilis.

Terė krito aukštielninka, įsmeigusi akis į dangų. Jautė, kaip krūtinėje kliuksi kraujas, sprangina ją ir darosi vis sunkiau įkvėpti. Žinojo, kad dabar turėtų galvoti apie savo vaikus, namus ir visa tai, ko neten-

ka, bet ją užliejo skausmas, negrįžtamai užtraukė juoduliu akis. Prieš išleisdama paskutinį kvapą net nespėjo sau pasakyti – *nenoriu mirti*.

Linda bėgo. Numetė automatą ir išsitraukė pistoletą, kurį Maiklas buvo užkišęs už diržo. Norėjo toliau šaudyti, tarsi nužudydama tą policininkę dar sykį ir dar galėtų kažkaip atsukti laiką ir susigrąžinti Maiklą.

Ji puolė tiesiai prie jo.

Linda metėsi ant savo mylimojo, apkabino jį ir pakėlė, tarsi Mikelandželo Marija Jėzų. Paglostė jam veidą, pabandė nuvalyti kraują nuo lūpų, tarsi tai jį atgaivintų. Ji kaukė iš skausmo.

O paskui tas jos skausmas virto aklu įniršiu. Akys iš neapykantos prisimerkė. Ji atsistojo ir čiupo pistoletą. Aiškiai matė, kur ant žemės guli išsikėtojęs tas senis. Nežinojo, nei kas jis toks, nei kaip sugebėjo čia atvažiuoti, žinojo tik tiek, kad jis dėl visko kaltas. Suprato, kad Ketvirtas numeris irgi kažkur netoliese. *Nušauk juos. Nušauk abu. O tada gali nusišauti, kad galėtum būti su Maiklu amžinai.*

Linda pakėlė pistoletą ir kruopščiai nusitaikė į senio kūną.

Adrianas matė, ką ji daro. Jei galėtų pajudėti, kaip nors nušliaužti į kokią saugią vietą arba paimti savo pistoletą ir nusitaikyti, taip ir padarytų, bet nieko negalėjo. Teliko laukti. Jis pagalvojo, kad visai neblogai, jei jį nušaus ir jis mirs būtent čia, svarbiausia, kad Dženiferė pabėgo. Juk jis pats visąlaik ruošėsi tai padaryti. Bet nusišauti jam sutrukdė tai, kad jis pamatė, kaip ją pagrobia jo gatvėje, o tai jau buvo nesąžininga, labai labai negerai, ir jis padarė viską, ką jam liepė daryti jo mirę žmona, brolis ir sūnus. Visa tai buvo jo mirties dalis ir jam šitai visai tiko. Jis padarė viską, ką galėjo, ir Dženiferė dabar turbūt galės pabėgti, gyvens ir užaugs. Visa tai buvo to verta.

Adrianas užsimerkė.

Išgirdo, kaip nugriaudi pistoleto šūvis.

Praėjo toji milisekundė, bet mirtis taip ir neatėjo.

Jis skruostu vis dar jautė drėgną žemę. Jautė, kaip plaka širdis, o iš žaizdų kylantis skausmas varsto visą kūną. Jautė net savo ligą, tarsi ji

klastingai naudotųsi tuo, kas nutiko, ir dabar imtų viršų. Jis nesuprato kodėl, bet jautė, kaip iš galvos slysta visi atsiminimai ir sveika nuovoka. Norėjo dar nors kartą išgirsti savo žmoną, sūnų, brolį. Norėjo paskaityti eilėraštį, kuris palengvintų jo kelią į beprotybę, užmarštį ir mirtį. Bet viduje girdėjo tik žemyn kriokiantį beprotybės krioklį, nusinešantį tas kelias likusias į gyvenimą įsikibusias Adriano dalis.

Jis sumirksėjo ir atsimerkė.

Tai, ką pamatė, haliucinaciją priminė labiau nei mirusi jo šeima.

Linda kniūbsčia gulėjo ant žemės. Ištaškyta jos galva varvėjo krauju.

O už jos – Markas Vulfas.

Jo rankoje – detektyvės Kolins pistoletas.

Adrianas norėjo nusijuokti, nes pamanė, kad mirti su šypsena būtų visai puiku.

Jis užsimerkė ir ėmė laukti.

Vulfas žiūrėjo į tas skerdynes prie vienkiemio ir pašnibždomis kartojo: „Jėzau Kristau, Jėzau Kristau, Jėzau Kristau“, nors jo žodžiai neturėjo nieko bendra nei su tikėjimu, nei su religija, tai buvo tik šoko pasekmė. Jis dar kartą pakėlė detektyvės pistoletą, bet į nieką nesitaikė ir nuleido, nes buvo akivaizdu, kad jo nebeprireiks. Ant pikapo stogo pamatė kompiuterį ir filmavimo kamerą, ištikimai įrašinėjančią viską, ką aprėpia.

Atrodė, ta tyla galutinė. Šūviai nuaidėjo ir nutilo.

– Jėzau Kristau, – pakartojo jis.

Pažvelgė į detektyvę Kolins ir papurtė galvą.

Paskui lėtai priėjo prie Adriano kūno. Nustebo pamatęs, kad tas sumirksi ir atsimerkia. Vulfui buvo aišku, kad jis sunkiai sužeistas ir greičiausiai neišgyvens. Bet vis vien prie jo pasilenkė ir padrąsino:

– Na ir kietuolis jūs, profesoriau. Dar truputį lukterėkit.

Vulfas išgirdo artėjantį sirenų kaukimą.

– Pagalba jau atvažiuoja, – pasakė. – Nepasiduokit. Jie bus čia po akimirkos.

Jis jau ruošėsi pridurti – *jūs skolingas man daugiau nei dvidešimt gabalų,* bet paskui nutilo.

Vietoj to mintis užliejo pasididžiavimo banga ir išties nuostabus suvokimas: *Po velnių, aš juk didvyris. Tikras didvyris. Nušoviau žmogų, nužudžiusį policininkę. Prie manęs daugiau niekada nesikabinės, dėl nieko, kad ir ką, po velnių, daryčiau. Aš laisvas.*

Sirenos kaukė dar arčiau. Vulfas nusisuko nuo profesoriaus ir pamatė tai, nuo ko jam iš nuostabos atkaro žandikaulis.

Iš už daržinės išbėgo visiškai nuoga paauglė. Ji nė nebandė prisidengti, tik spaudė prie krūtinės pliušinį meškiną.

Dženiferei bėgant per kiemą Vulfas atsistojo ir pasitraukė į šoną. Ji suklupo prie Adriano, ir tuo metu į vienkiemio keliuką įsuko pirmasis valstijos patrulių automobilis.

Vulfas kiek padvejojo, bet paskui nusivilko savo lengvą švarką. Uždėjo jai ant pečių, iš dalies, kad pridengtų nuogumą, bet labiau norėdamas paliesti porcelianinę merginos odą. Jis pirštu brūkštelėjo jai per petį ir atsiduso, pajutęs pažįstamą gilų, nevaldomą jaudulį.

Jiems už nugarų vienas po kito stojo policijos automobiliai, cypdami arė žemę, iš jų ėmė virsti pareigūnai, mosuoti ginklais, garsiai komanduoti ir stotis į pozicijas už automobilių atvirų durelių. Vulfui užteko proto mesti detektyvės pistoletą ir iškėlus rankas pasiduoti, nors to visai nereikėjo.

Tačiau Dženiferė, regis, negirdėjo daugiau nieko, tik švokščiantį senuko kvėpavimą. Paėmė jo ranką ir stipriai suspaudė, tarsi per odą galėtų perduoti jam nors šiek tiek savo jaunystės ir suteikti bent lašelį stiprybės.

Adrianas pažvelgė į ją tarsi pabudęs iš gilaus miego ir nesuprantantis, ar vis dar sapnuoja. Ir nusišypsojo.

– Sveika, – sušnabždėjo jis. – Kas tu?

EPILOGAS

Paskutinio eilėraščio diena

PROFESORIUS RODŽERIS PARSONSAS perskaitė visą kursinį darbą, paskui dar kartą ir galiausiai, pasiėmęs raudoną rašiklį, atsivertė paskutinį puslapį ir jo apačioje parašė: *Puiku, p. Rigins*. Žiūrėdamas į kabinete ant sienos kabantį pasirašytą „Avinėlių tylėjimo" plakatą, sekundę pamąstė, ką dar parašyti. Patopsichologijos įvadą pirmakursiams, būsimiesiems psichologijos magistrams, jis jau dėsto beveik dvidešimt dvejus metus, bet tokio gero kursinio neprisiminė. Jo tema – „Savidestrukcinis elgesys paauglystėje", jame panelė Rigins išnagrinėjo kelias paaugliams būdingo asocialaus elgesio rūšis ir pateikė jų psichologinę analizę taip sumaniai, kad to tikėtis iš pirmakursės nebuvo jokio pagrindo. Akivaizdu, suprato profesorius Parsonsas, kad ta mergina, kuri visada sėdi auditorijos priekyje ir paskaitos pabaigoje pirma užduoda taiklius, protingus klausimus, yra perskaičiusi visus straipsnius papildomiems kreditams ir daug daugiau knygų, nei jis išvardijo dalyko programoje.

Taigi jis užrašė: „Kai galėsite, užeikite pas mane aptarti studijų pagal sustiprintą magistrantūros programą. Be to, gal jus sudomins vasaros internatūra. Paprastai ją siūlome aukštesniųjų kursų studentams, bet šįkart galėtume padaryti išimtį."

Tada parašė pažymį: A.

Universitete jis buvo pelnęs labai griežto vertintojo reputaciją, tokį gerą pažymį per visus dėstymo metus yra parašęs tik keletą kartų ir tikrai ne pirmakursiams. Jaunosios panelės Rigins pirmasis darbas prilygo kursiniam, kokio jis tikisi iš trečiakursių ir baigiamojo kurso studentų, lankančių jo aukštesnio lygio patopsichologijos seminarus.

Profesorius Parsonsas padėjo jos kursinį ant krūvos kitų darbų, kuriuos ruošėsi grąžinti studentams po paskaitos, jau paskutinės prieš vasaros atostogas. Jis labai nenorėjo skaityti dar vieno jaunuolio darbo ir vėl pradėti vertinimo procesą. O kai jau paėmė, baisiausiai susiraukė ir garsiai sudejavo, nes tame kitame kursiniame jau antrame įvado sakinyje buvo akivaizdi spausdinimo klaida.

– Ar jie negirdėję apie rašybos tikrintuvę kompiuteryje? – sumurmėjo jis. – Negi net nepasivargina prieš atiduodami skaityti tą savo darbą?

Jis plačiu mostu apibrėžė tą klaidą raudonai.

Dženiferė išskubėjo iš šiuolaikinės poezijos socialumo paskaitos ir sparčiai perbėgo universiteto kiemą. Ketvirtadieniais ji turėjo tam tikrą nustatytą ritualą ir, net žinodama, kad tam tikrų neišvengiamų pokyčių bus, stengėsi nuo tvarkos nukrypti kaip galima mažiau.

Pirma vieta, kur ji sustojo, buvo nedidukė gėlių parduotuvė miesto centre, ten nusipirko nebrangią įvairių gėlių puokštę. Ji visada, net ir viduržiemy, rinkdavosi spalvingiausias, ryškiausių atspalvių gėles. Norėjo, kad puokštė būtų ryški, nesvarbu, ar lauke spaudžia šaltis, ar diena saulėta ir šilta, tokia kaip ši vasaros pradžioje.

Ji paėmė gėles iš malonios pardavėjos, kuri pažinojo ją iš daugybės apsilankymų, bet niekada neklausinėjo, kam jai taip reguliariai reikia tų gėlių. Dženiferė tiesiog pagalvojo, kad ta ponia bus netyčia pastebėjusi, kur ji deda jas, todėl niekada ir nesikiša klausinėdama,

kam jų reikia. O pardavėja galvojo, kad toji mergaitė labai įdomi, nes visi kiti toje parduotuvėje perkantys gėles paprastai netrukdavo garsiai pranešti apie jų paskirtį. Visa laimė, prisiminiau vestuvių metines. Gimtadienis. Motinos diena.

Dženiferės gėlės buvo skirtos kažkam kitkam.

Ji be žodžių jas paėmė, išbėgo į lauką, į vėlyvos popietės saulės šviesą, ir numetė ant savo automobilio keleivio sėdynės. Nuvažiavo tiesiai į policijos būstinę kitame miesto gale. Paprastai netoli jos visada atsirasdavo vieta pastatyti automobiliui, o tuos kelis kartus, kai gatvė buvo pilna, pareigūnai jai mostelėjo sukti į jų nuosavą aikštelę už pastato.

Šią paskutinę dieną jai pasisekė, lengvai rado vietą priešais šiuolaikišką plytų ir stiklo fasadą. Nė nesivargino susimokėti už stovėjimą; tiesiog iššoko su puokšte rankoje.

Plačiu šaligatviu nuėjo prie lauko durų. Visai prie pat jų ant sienos kabėjo didžiulė bronzinė memorialinė lenta. Jos viršuje žibėjo auksinė žvaigždė, gaudanti saulės spindulius ir išryškinanti iškilų užrašą.

Tarnyboje žuvusiai
detektyvei Terei Kolins atminti.
Garbė. Pasiaukojimas. Ištikimybė.

Dženiferė padėjo gėles po lenta ir tyliai pastovėjo. Kartais ji prisimindavo tą detektyvę, sėdinčią priešais po kurio nors iš nepavykusių bandymų bėgti ir bandančią paaiškinti, kodėl tas pabėgimas nieko gero neduoda, tik būdavo akivaizdu, kad ji pati netiki tuo, ką šneka. Ji sakydavo Dženiferei, kad esama ir kitų išeičių. Kad jai tereikia jų gerai paieškoti. O tai, kaip Dženiferė suprato per tuos trejus metus nuo tada, kai detektyvė žuvo ją gelbėdama, yra tikra tiesa. Ji dažnai sušnibždėdavo tai lentai: „Elgiuosi taip, kaip patarėte. Reikėjo man jūsų paklausyti. Buvot visąlaik teisi.“

Ne vienas policininkas buvo nugirdęs tuos ar kokius kitus, pana-

šius, jos žodžius, bet niekas jos niekad nekalbino. Kitaip nei ta gėlininkė, laukdavusi jos kiekvieną ketvirtadienį, jie visi žinojo, kodėl Dženiferė čia.

– Ketvirtadienis, turbūt eilėraščio diena, – draugiškai ir melodingai pasakė slaugytoja.

Ji pakėlė akis nuo popierių ir kompiuterio ekrano centriniame priimamajame, už plačių žemo, negražaus blokinio pastato prie vieno iš kelių, vedančių į nedidelį universiteto miestelį, durų. Tos durys buvo pritaikytos vežimėliams ir neštuvams, o prie jų įrengti elektroniniai mygtukai, kuriuos paspaudus koja durys tik *šmaukšt* ir atsidarydavo.

– Tai žinoma, – jai irgi nusišypsojo Dženiferė.

Slaugytoja linktelėjo, o paskui papurtė galvą, tarsi Dženiferės atvykimas kartu keltų ir džiaugsmą, ir liūdesį.

– Žinote, mieloji, gal jis nieko ir nebesupranta, bet tikrai laukia, kada jūs ateisite. Aš matau. Ketvirtadieniais jis tiesiog atrodo labiau susikaupęs, laukia, kada užsuksite.

Dženiferė stabtelėjo. Sekundę atsisuko ir pažvelgė į lauką. Saulės spinduliai nardė po švelniame vėjelyje linguojančias medžių šakas, platūs žali jų lapai priešinosi vėjo dvelkimui. Iš ten, kur stovėjo, aiškiai matė iškabą ant pastato sienos: „Slėnio ilgalaikės priežiūros ir reabilitacijos centras“.

Ji vėl atsisuko į slaugytoją. Žinojo, kad viskas, ką ji sakė, – netiesa. Jis nebuvo *labiau susikaupęs*. Jam pamažu blogėjo sulig kiekviena savaite. *Ne*, pamanė Dženiferė, *kiekviena valanda iš jo ką nors atima*.

– Ir aš tą pastebiu, – pasakė, irgi pameluodama.

– Tai ką gi šiandien atsinešėte? – paklausė slaugytoja.

– V. H. Odeną ir Džeimsą Merilą, – atsakė Dženiferė. – Ir Bilį Kolinzą, nes jis labai smagus. Ir dar porą kitų, jei man užteks laiko.

Toji slaugytoja tikriausiai nežinojo nė vieno iš tų poetų, tačiau linksėjo, tarsi visi jie būtų suprantamas, puikus pasirinkimas.

– Jis išvežtas į vidinį kiemą, mieloji, – pasakė ji.

Kelią Dženiferė žinojo. Praeidama linktelėjo dar kelioms darbuotojoms. Visos ją pažinojo kaip ketvirtadienio poezijos mergaitę, o tai, kad ji taip reguliariai lankėsi, buvo puikus pateisinimas palikti ją su juo vieną.

Adrianą ji rado sėdintį vežimėlyje, pavėsyje kampe. Jis buvo kiek sulinkęs per liemenį, atrodė, apžiūrinėja kažką tiesiai priešais save, nors iš jo galvos palinkimo Dženiferė aiškiai suprato, kad jis net nemato popietės saulės. Jo rankos drebėjo, lūpas tampė Parkinsono ligą primenantis tikas. Plaukai dabar jau buvo visai nubalę, o kūno stiprumas, kuriuo jis kadaise taip pasikliovė, išnykęs. Rankos tarsi pagaliukai, plonos kojos nervingai šokčioja. Kūnas numirėliškai liesas, o veidas dabar dar ir neskustas, nudribę skruostai ir smakras apžėlę pilkais šeriais. Akys apsiblaususios.

Jei jis ir pažino Dženiferę, tikrai to niekaip negalėjo pasakyti.

Ji susirado kėdę ir prisitraukė ją prie senojo profesoriaus. Visų pirma jam pasakė:

– Savo magistrantūroje, ne, *mūsų* magistrantūroje, profesoriau, kitokio pažymio kaip A neturėsiu. Kitais metais bus lygiai taip pat. Laikysiuos to, kad ir kiek tam prireiks laiko, o tai, ką jūs pradėjote, aš pabaigsiu, pasižadu.

Jau keletą dienų ji mintyse repetavo šią kalbą. Dar niekada jam šito nesakė. Daugiausia pasakodavo kur kas paprastesnius dalykus, tarkim, kaip pabaigė vidurinę ir įstojo į universitetą, kokius dalykus ten mokėsi ir ką galvojo apie dėstytojus, kurie kadaise buvo jo kolegos. Kartais pasisakydavo apie kokį naują draugą arba ką nors neįdomaus, kaip naujas motinos darbas, arba kaip ši, regis, pagaliau atsigavo po to santykių su Skotu Vestu nutraukimo.

Bet daugiausia ji jam skaitydavo poeziją. Ji tapo visai gera skaito-

ve – keitė intonaciją, paisė ritmo ir stiliaus, rasdavo subtilias eilėraščio vietas ir perteikdavo jam – nesvarbu, kad žinojo, jog jis nebesupranta ir nebegirdi to, ką ji sako. Dženiferė žinojo, kad svarbiausia – jam tai *pasakyti*.

Dženiferė paėmė jį už rankos. Ji atrodė tarsi popierinė.

Ji viską išsiaiškino, o pokalbiai su reabilitacijos centro darbuotojais viską patvirtino. Profesorius Tomas paprasčiausiai nenumaldomai slydo į mirtį. Niekas negalėjo sumažinti jo kančių, beliko tikėtis, kad nykstant smegenų funkcijai jis nustoja jausti skausmą.

Tik tiek, kad ji žinojo, jog taip nėra.

Ji nusišypsojo žmogui, kuris ją išgelbėjo.

– Pamaniau, šiandien paskaitysime truputį Luiso Kerolio. Kaip manote, ar norėsite?

Jo burnos kampučiu nuvarvėjo plona seilių srovelė. Dženiferė paėmė nosinaitę ir ją atsargiai nuvalė. Pagalvojo, kad jis buvo visai arti mirties, nuo ligos ir šautinių žaizdų, kurios turėjo jį pribaigti, bet nepribaigė, nors ir paliko visišku luošiu. Tai buvo nesąžininga.

Ji įkišo ranką į kuprinę ir išėmė eilėraščių knygą. Greitai apsidairė. Kelis ligonius vežiojo po netoliese esantį sodą, tie grožėjosi gėlių lysvėmis, bet vidiniame kieme jiedu buvo vieni. Dženiferė pagalvojo, kad geresnio laiko paskaityti profesoriui ji nebesulauks.

Ji atsivertė knygą, nors pirmąsias eilutes mokėjo atmintinai: „Lankšliaują bukai pietspirgai / Sau grąžtėsi ant pieplatės...“*

Poezijos knygos būta storos – ištisų anglų ir amerikiečių poetų kartų rinktinė – o tarp jos lapų ji buvo įkišusi nedidelį švirkštuką. Tą švirkštuką ji pavogė prieš pusmetį, kai universitete lankėsi sveikatos tarnyba, mikliai nugvelbė apsimetusi užklupta bronchito kosulio priepuolio. Švirkšte buvo fentanilio ir kokaino mišinys. Kokaino ji

---

* Čia ir toliau – eilėraštis „Taukšlys“ iš Lewiso Carrollio knygos *Alisa stebuklų šalyje ir Veidrodžio karalystėje*. V., 2000. Iš anglų kalbos vertė Julija Lapienytė ir Judita Vaičiūnaitė.

nesunkiai įsigijo iš vieno studento, „užsidirbančio" mokslams. Fentanilio gauti buvo sunkiau. Tai stiprus vaistas, vartojamas sergant vėžiu, narkotikas, kuriuo slopinamos sunkios chemoterapijos pasekmės. Jai prireikė poros mėnesių, kol susidraugavo su tame pačiame koridoriuje gyvenančia mergaite, kurios mama sirgo krūties vėžiu. Kartą nuvažiavusi savaitgalį pas ją į Bostoną, Dženiferė sugebėjo pavogti iš vaistų spintelės šešias tabletes. Tai daugiau nei mirtina dozė. Sustabdys jo širdį per kelias sekundes. Vogdama ir išduodama naujosios draugės pasitikėjimą Dženiferė jautėsi labai prastai, bet ką padarysi.

Atraitodama profesoriui rankovę ji toliau deklamavo:

– *Tu Taukšlio saugokis, sūnau, / Jo žnyplių ir kandžių nasrų!*

Dženiferė apsidairė paskutinį kartą, pažiūrėjo, ar tikrai niekas nemato, ką ji daro.

– *Viens du! Viens du! Ir vėl – viens du! / Čia smigo kirskidurk ašmuo!*

Ji visai nemokėjo leisti vaistų, bet abejojo, ar tai turi kokios reikšmės. Profesorius nė nemirktelėjo, kai adata perdūrė odą ir įsmigo į veną. Ji sustūmė visą tirpalą.

Iš Adriano vaizduotės nieko nebebuvo likę – nebent nyki pilkuma. Jis šiek tiek matė šviesą, girdėjo kažkokius garsus, juto ligos paslėptoje jo dalyje aidint žodžius. Tačiau visi skriemuliai, kurie buvo tarpusavy sujungti ir sudarė tai, kas jis buvo, dabar išsibarstę ir sudužę. Ir staiga visi tie tamsūs vandenys viduje sukilo tarsi banga, ir jis pajėgė vos vos kilstelti galvą ir tolumoje pamatyti jam mojančius siluetus. Liga ir senatvė nukrito šalin, ir Adrianas pasileido bėgti į juos. Jis juokėsi.

– *Tu Taukšlį įveikei, sūnau? / Apglėbsiu aš tave už tai! / Kokia diena! Plunksnuok! Plunksnau!*

Dženiferė įdėmiai žiūrėjo į jį, laikydama ranką jam ant pulso, kol tas išnyko. Tada, kai jau buvo visiškai tikra išlaisvinusi jį, lygiai kaip jis išlaisvino ją, užvertė tą knygą. Pasilenkė, pabučiavo jį į kaktą ir tyliai pakartojo:

– Kokia diena! Plunksnuok! Plunksnau!

Įsidėjo švirkštą ir knygą į kuprinę, paskui nurideno profesorių į saulėtą vietą kieme ir ten paliko. Jai atrodė, kad jis ramus.

Išeidama pasakė budinčiai slaugytojai:

– Profesorius Tomas saulėje užmigo. Nenorėjau jam trukdyti.

Ir pagalvojo – bent tai galėjau padaryti.

Katzenbach, John
Ka598 Profesorius : romanas / John Katzenbach ; iš anglų kalbos vertė Ina Rosenaitė. – Vilnius : Tyto alba, 2014. – 470, [2] p.
ISBN 978-9986-16-999-4

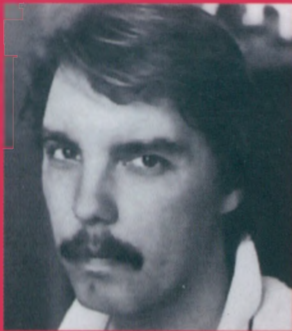
Johnas Katzenbachas (Džonas Kacenbachas; g. 1950 m.) – vienas ryškiausių amerikiečių psichologinio trilerio meistrų. Žinias apie nusikaltimus, teisingumo sampratą ir rašymo įgūdžius jis įgijo dirbdamas teismo korespondentu Naujajame Džersyje ir Majamyje. Lietuvių kalba jau išleistos knygos „Analitikas", „Kilnus tikslas", „Ne tas žmogus". Dešimtoji J. Katzenbacho knyga „Profesorius" – dar vienas įtampos kupinas trileris. Du labai skirtingi žmonės: psichologijos profesorius, vienišas pensininkas, kuriam diagnozuota senatvinė demencija, ir Dženiferė, kaimynystėje gyvenanti paauglė. Du vienišiai, turintys nedaug ką bendra. Tik vienatvę. Realybėje nesusigaudantis vyras ir mergina iš tiesų yra puikūs kandidatai tapti aukomis. Šįkart – iškrypėliškus žaidimus žaidžiančios porelės, vyro ir moters, pagrobusių Dženiferę, kad paverstų ją žiauraus žaidimo heroje. Žaidimo, kuris jau baigėsi trijų merginų mirtimi.

UDK 821.111(73)-31

John Katzenbach
PROFESORIUS
Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Ina Rosenaitė*
Viršelio dailininkė *Ilona Kukenytė*

Tiražas 2 500 egz.
SL 1686. 2014 01 21. 18,85 apsk. l. l.
Išleido „Tyto alba", J. Jasinskio g. 10, LT-01112 Vilnius,
tel. 249 75 98, info@tytoalba.lt
Spausdino UAB BALTO print, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

John Katzenbach (Džonas Kacenbachas; g. 1950 m.) – vienas ryškiausių amerikiečių psichologinio trilerio meistrų. Žinias apie nusikaltimus, teisingumo sampratą ir rašymo įgūdžius jis įgijo dirbdamas teismo korespondentu Naujajame Džersyje ir Majamyje. Lietuvių kalba jau išleistos knygos „Analitikas", „Kilnus tikslas", „Ne tas žmogus".

Dešimtoji J. Katzenbacho knyga „Profesorius" – dar vienas įtampos kupinas trileris. Meistriškai parašytas, garantuojantis bemieges naktis ir krūpčiojimą, išgirdus bet kokį krebždesį. Tačiau drauge tai ir knyga, kelianti klausimus: kuo galime iš tiesų pasikliauti; kas yra tikra, o kas – tik mūsų fantazijos padarinys?

Su šiais klausimais susiduria du žmonės: psichologijos profesorius, vienišas pensininkas, kuriam diagnozuota senatvinė demencija, ir Dženiferė, kaimynystėje gyvenanti paauglė. Du vieniši žmonės, turintys nedaug ką bendra. Tik vienatvę. Realybėje nesusigaudantis vyras ir mergina iš tiesų yra puikūs kandidatai tapti aukomis. Šįkart – iškrypėliškus žaidimus žaidžiančios porelės, vyro ir moters, pagrobusių Dženiferę, kad paverstų ją žiauraus žaidimo heroje. Žaidimo, kuris jau baigėsi trijų merginų mirtimi...

Tačiau Dženiferė, kankinama pagrobėjų, turi netikėtą šansą išsigelbėti. Tik ar jai pavyks? Johnas Katzenbachas romane meistriškai augina įtampą, kuriamą iš aukos, kankintojų ir profesoriaus pasakojimų, trindamas ribą tarp žiaurios realybės ir fikcijos bei vesdamas skaitytoją prie netikėtos atomazgos.

ISBN 978-9986-16-999-4